

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
ESKİ TÜRK EDEBİYATI BİLİM DALI

NAHİFİ SÜLEYMAN EFENDİ
(HAYATI, ESERLERİ, EDEBÎ KİŞİLİĞİ
VE
DİVANI'NIN TENKİTLİ METNİ)

T.C.
Türkiye Protokol Kurumu
Bakanlık Hizmetleri Merkezi

DOKTORA TEZİ
CİLT : 2

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Hüseyin AYAN

Hazırlayan
A. İrfan AYPAY

KONYA - 1992

4. G A Z E L L E R

DİVÂN-I GAZELİYYÂT-I NAHÎFÎ EFENDİ RAHMETU'LLÂHİ
‘ALEYH (*)

1

Mef‘ûlû Fâ‘ilâtü Mefâ‘ilü Fâ‘ilün

- 1 Ey hâk-i nem-sirîşteyi insân iden Hudâ
İnsânı genc-i gevher-i îmân iden Hudâ
- 2 Baḡş eyle genc-i merḡametünden murâdumı
Ey ‘âlemün murâdını iḡsân iden Hudâ
- 3 Kıl külḡan-ı derûnumı gülşen-sarây-ı ‘ışk
Ey âteş-i belâyı gülistân iden Hudâ
- 4 Bir dem gelür ki şevk ile ḡandân ider yine
Derd-i ḡam ile dîdemi giryân iden Hudâ
- 5 Kılmiş maḡâm cânuma bâḡ-ı maḡabbeti
Ben bî-nevâyı bûlbûl-i nâlân iden Hudâ
- 6 Bir gün bizi de vâşıl-ı baḡr-ı merâm ider
Bir kaḡtre-i kemîneyi ‘ummân iden Hudâ
- 7 Güyâ N a ḡ î f î-zârıñı bir bûlbûl eylemiş
Ruḡsârun ey perî gül-i ḡandân iden Hudâ

E/36b M/17b P/107a Y/44b

(*):ibtidâ-yı ḡazeliyyât-ı Nahîfî el-Mevlevî Y

E, M’de başlık yok.

(3b) derd-i: derd ü M

Mef'ulü Fā'ilātu Mefā'ilü Fā'ilün

- 1 يا اشرف الخلاق يا سيد الورى
يا منبع الشفاعة والمجود والعطا
- 2 Zāt -1 şerîfün oldı sebep halk-1 'āleme
يا من به تشرفت الارض والسماء
- 3 Dil hırz-1 cān iderse n'ola nakş-1 makdemün
قد صار رسم نعلك تيجان الامنيا
- 4 Devr-i felek kudümün ile iftiḥār ider
يا مرحبا لذاتك بالعر والعلی
- 5 Hakdan hemişe vāşıl ola rūḥ-1 pākiṇe
من افضل التحية من اكل الشاة
- 6 Yok vasf-1 zāt-1 pākiṇe gerçi liyāḳatüm
قد كنت واجهنا لك للعجز والرجاء
- 7 Luṭf it şefā'at eyle N a ḥ ī f ī ḡarībiṇe
يا ملجأ العصاة ويا صاحب اللوا

3

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

- 1 Bir ser ü bir cān nedür kim olmaya kurbān saña
Yā Resūlā'llāh fedā olsun hezārān cān saña
- 2 Dāg-ber-dāg-ı gam olsun sūziş-i hicrān ile
Hāk-i rāh olmazsa sultānum ten-i sūzān saña
- 3 Hasret-i dīdār-ı pākūnle n'ola pūr-hūn ise
Cān ile müştākdur bu dīde-i giryān saña
- 4 Sensin ol şāhengşeh-i mülk-i risālet kim ezel
Oldı sultān u gedā hep bende-i fermān saña
- 5 Encüm-i bī-hād degüldür āsūmān üzre meger
'Arş ü kürsī oldı yüz biñ çeşm ile hayrān saña
- 6 Budur ümmidüm recā-yı 'afv ile şād idesin
'Arz ola şol dem ki ahvāl-i dil-i nālān saña
- 7 Hidmet-i na'tūnle maḫṣūdum N a ḫ ī f ī -veş hemān
İntisāb itmekdür ey şāhengşeh-i zī-şān saña

A/27a H/25b İ/25b P/65a

(3a) ḫasret-i: ḫasret ü İ

(5b) ḫayrān: giryān A

(6b) dil-i: dil ü H İ

Sevdā-zede-i kīmyā bir şahs-ı bād-ı hevā-peymā bu
 hāk-i nā-çlzi nā'il-i cevher-i iksīr ü fenn-i kīmyā-
 kārīde kāmīlū't-tedbīr mülāhazasıyla misāl-i sīm-āb
 bī-karār-ı ıktırāb olup recā-yı ta'allūm ile izhār-ı
 güzārīş itdukde bu ibrīz-i hālīşu'l-'ayār pūte-i ha-
 kikatdan 'alā tarīkī'n-nuṣḥıvél-irşād ifrāğ-ı kālbed-i
 inşā vü inşād olunmuşdur. Der-na't-i kīmyā-te'sfir-i
kān-ı nübüvvet 'aleyhi ekmelū't-teslīmıve ecmelū't-
tahīyye (*)

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

- 1 Oldı ol mihr-i sipihr-i ıstıfāya hāk-i pā
 Tūtiyā oldı anuñçün çeşm-i halka kīmyā
- 2 Kāl olup eczā-yı şevk ile anuñ şems ü kamer
 Oldılar şāf ü mücellā iki kūrş-ı hoş-nümā
- 3 İstīlāh-ı kīmyā-kārīde bunca güft ü gū
 Ayagı toprağına telmīh içündür gālībā
- 4 Kīmyāya mālīk oldı ol ki tahşīl eyleye
 'İşk-ı mahbūb-ı ilāhīde hulūs-ı cān-fezā
- 5 Hāk-i pāyı var iken iksīri n'eyler ehl-i 'ışk
 Yok yere eyler mi 'ākıl cüst ü cūy-ı mā-sivā
- 6 Cism ü cānuñ eyle mahz-ı kīmyā ey bī-haber
 Pūte-i 'ışkında kal ol şevk ile şubh u mesā
- 7 Ey N a h i f i var ise iksīr-i a'zam kendidür
 Hāk-i pāy-ı Muştāfādur hāk-i pāy-ı Muştāfā

A/18b H/17b İ/17b P/58b

(*) : kīmyā-: kīmyā-yı A H İ güzārīş: güdazīş İ

(6b) ol: olup A

(7a) Nahfīf: - A kendidür: mā-ḥaşal İ P

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Merhabā ey āfitāb-ı ʿışk Maḥbūb-ı Hudā
Bir kemine zerre-i cān-baḥşuḡa ʿālem fedā
- 2 Kūşe-i tārik-i hicrān içre sensin ʿāşıka
Şemʿ-i feyz ü nūr-ı hikmet mihr-i evc-i ihtidā
- 3 Sende bu hālet nedür ey neş'e-i pür-zūr-ı ʿışk
Kim gedāyı şāh idersin şāhı eylersin gedā
- 4 Zāhidā āsān degüldür kārı ʿışk eşḥābınun
Anlara hūn-ı cigerdür tekve-i ḡamda ḡidā
- 5 Sedd-i nuṭk u ʿakl ü idrāk itmedükçe ḥāşılı
Hakk-ı taʿbīr ile olmaz sırrı bu ʿışkuñ edā
- 6 Bir nefes pīr-i maḥabbetden n'ola dūr olmasam
Gerden-i cāna ezelden bend-i ʿışk oldu ridā
- 7 Zīver-i mihrāb-ı ʿışkam ben bugün ey müddeʿi
Ger hidāyet ister iseñ baña eyle iktidā
- 8 Derdimi ʿışk eyle hem dermānımı ʿışk it benüm
Eyleme yā Rab beni ʿışk u maḥabbetden cüdā
- 9 Saña hiç bilmem N a . ḥ ī f ī n'oldı kim Mecnūn-misāl
Bī-mehābā eyledün ifşā-yı rāza ibtidā

A/26a H/24b İ/25a P/64b

(2b) feyz ü: feyz A H

(3a) neş'e: neşve P

(6a) olmasam: olsam İ

6

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

- 1 Dahıl idüp 'arz-ı ta'assub itmesün zāhid baña
Kār-ger olmaz hadeng-i ta'na-i hāsīd baña
- 2 Yā Resūla'llāh senūn hūsn-i kabūlūndür garaz
Yohsa 'ālemde nedür ağıyardan ā'id baña
- 3 İ'tirāf-ı 'acz ile iksār-ı zikr-i midhatūn
Da'vī-i keyfiyyet-i 'ışka yeter şahid baña
- 4 'İşkuñun bir zerre-i nā-çizine biñ cān fedā
Gayrdan lāzım degül biñ neşve-i zā'id baña
- 5 Fāriğ olmaz bu N a h ī f ī vaşf-ı pākūnden senūn
Eylese yüz biñ ta'arruz hāsīd-i fāsīd baña

A/26a H/25a İ/25a P/64b

(5b) eylese: eyleye İ

7

Fe'ülün Fe'ülün Fe'ülün Fe'ül

- 1 Resül-i mükerrerrem nebiyyü'l-hüdā
Halīl-i mu'azzam Habīb-i Hudā
- 2 Muhammed Şefī'e-i 'usāt-ı ümem
İmām-ı rûsul mürsel-i muktedā
- 3 Olur vâsıl-ı kurb-ı hâs-ı ilāh
İden sünnet-i pâkine iktidā
- 4 Muhammed ki nām-ı şerīfi anuñ
Kulûba şafā oldu rûha gıdā
- 5 Gözüm nûrı fers-i güzêr-gâhıdur
Anuñ hâk-i pâyine cânım fedā
- 6 Anuñ hürmetine ilāhî beni
Rızâ-yı kerîmünden itme cüdā
- 7 N a h î f î -i küstâhiyam ol şehün
Olup bâb-ı lutfında kem-ter gedā

A/26a H/24b İ/24b B/7a P/64a Y/15a

(2b) mürsel-i: mürsel ü P

(6b) kerîmünden: kerîmden A H İ

(7a) ol: o A H

8

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Ey 'usāt-ı ümmete der-gāh-ı lutfı mültecā
Mücrimem der-gāhuña şıdk ile kıldum ilticā
- 2 Yā Resūla'llāh ben ol āvāreyem kim şubh u şām
Ġaflet ile eyledüm biñ dürlü vaz'-ı nā-becā
- 3 Zülmet-i 'ısyān ile güm-kerde rāh-ı hayretem
امدنا بالفضل يا من نورته كنف الدجا
- 4 Nā'il-i feyz-i şefā'at olmadur kaşdıñ müdām
يا جميل اللطف بشرى بنيل المرجا
- 5 Bu N a ħ ī f ī nūñ niyāzı rüz u şeb senden budur
Ol güneş-kārı Hudādan eyle maşşerde recā

9

Fā'ilatūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

- 1 Bir nigāh-ı şefkat eyle rûz-ı mahşerde bāna
Yā Resūla' llāh fedā olsun dil ü cānum saña
- 2 Yok yüzüm der-gāh-ı Hakkā varmağa bir vech ile
Vay eger olmazsa luṭfuñ ben ğaribe reh-nümā
- 3 Deldi baĝrum yakdı cānum eyledi hayrān beni
Hevl-i mahşer bīm-i dūzah şermi-i cürm ü haṭā
- 4 Luṭfuña kaldum efendüm yohsa bu 'iṣyān ile
Lāyıkam mahşerde olsa bāna biñ dürlü cezā
- 5 Budur ümmidim ki mahrūm-ı sa'ādet olmaya
Ol ki olmışdur ezelden 'iṣkuñ ile āşinā
- 6 Redd olunmaz her ne deñlü mücrim-i bed-kār ise
Bir gedā kim eyleye bāb-ı kerīme ilticā
- 7 Hāline raḥm eyle kendi ḥāk-i pāyūndür ne var
Kıl N a ḥ ī f ī ye şefā'at ey ḥabīb-i kibriyā

A/25a E/ 7a H/24b İ/24b P/64a Y/15b

(4a) yohsa: yoksa A

10

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

- 1 Hülûs o âfete mahz-ı haṭā imiş hayfā
Meger o gonça hezār-âşinā imiş hayfā
- 2 Bizi ta'ahhüd-i vaşlıyla şaldı ferdāya
Vefāsı ol şanemün hep cefā imiş hayfā
- 3 Cihān cihān gam-ı nā-dīde var derūnumda
Bu derd-i 'ışk görünmez belā imiş hayfā
- 4 Kanı selāmı kanı bir peyāmı cānānūn
Şabā senūn de işūn hep hevā imiş hayfā
- 5 Unıtdı hayli zamāndur N a ḥ ī f ī bendesini
O meh hayāli gibi bī-vefā imiş hayfā

Mefâ'ilün Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün

- 1 Nedür bu şîve nedür bu hitâb-ı istignâ
Nedür bu sende olan âb ü tâb-ı istignâ
- 2 Olup mu'în-i siyeh-bahtî-i dil-i gam-h^vâr
Çeker cemâlüne zülfün nikâb-ı istignâ
- 3 Cihânı kırmaz idün hançer-i nigâhuñ ile
Cevâz virmese hükm-i kitâb-ı istignâ
- 4 O mest-i nâz ile kim söyleşür bu meclisde
Şunıldı destine câm-ı şarâb-ı istignâ
- 5 Cefâya başladılar tâlibân-ı işve vü nâz
Açıldı bahs-i mahabbetde bâb-ı istignâ
- 6 Görür misin yine efsâne-güyî-i agyâr
Getürdi nergis-i dil-dâra h^vâb-ı istignâ
- 7 N a h î f i y â niçe mu'ciz-demi hamûş eyler
Geline nutka o hâzır-cevâb-ı istignâ

E/36b M/17b P/107b Y/45a

(5a) işve vü: işve - M (b) bahs: bâb M Y

(6a) görür misin: görmesin Y görmesün M efsâne:

efsâne-i M

12

Fe'îlâtûn Mefâ'îlûn Fe'îlûn

- 1 Bu kadar âb ü tâb ile cânâ
Pençe-i âfitâbsın gūyâ
- 2 Gül-i ruhsârıñı görünce gönül
Geldi feryâda 'andelîb-âsâ
- 3 Açılup sen de başla güftâra
Nedür ey gonçe-fem bu istignâ
- 4 Ğaraķuñ sayd-ı cân imiş bildüm
O vefâlar cefâ imiş mahzâ
- 5 Kişver-i dilde tîğ-i ğamzeñ ile
Hükmüñ ey âfet eyledüñ icrâ
- 6 Serde dâ'im hevâ-yı zülfündür
Eksik olmaz başumdan ol sevdâ
- 7 'Aşık-ı muhlisüñ du'â-gūyuñ
Bir kuluñdur N a h î f î -i şeydâ

13

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Ol risālet tahtına sultān Muḥammed Muṣṭafā
Sāye-baḡ-ı milket-i ʿirfān Muḥammed Muṣṭafā
- 2 Aḥmed-i Mürsel nebiyyü'r-rahme Maḥmūdu's-sıfāt
Zāt-ı pāki rahmet-i Raḥmān Muḥammed Muṣṭafā
- 3 Zīver-i mihrāb ü minber şāhib-i seyf ü livā
Reh-nümā-yı sātı'ı'l-bürhān Muḥammed Muṣṭafā
- 4 Baḥr-ı cūd-ı merḥamet Maḥbūb-ı Rabbü'l-ʿālemīn
Kān-ı şefkat menba'ı'ı iḥsān Muḥammed Muṣṭafā
- 5 Efzāl-ı evlād-ı Ādem eşref-i nev'ı beşer
Ya'nî fahr-ı ʿālem-i imkān Muḥammed Muṣṭafā
- 6 Gerd-i rāhı tūtiyā-yı dīde-i kerrūbiyān
Hāk-i pâyı kühl-i çeşm-i cān Muḥammed Muṣṭafā
- 7 Merhem-i zahm-ı derün-ı ümmetān-ı bî-nevā
Ehl-i cürmün derdine dermān Muḥammed Muṣṭafā
- 8 Şübhe yok mahz-ı ʿināyetdür ezelden ʿāleme
Raḥmet-i Hāk āyet-i gufrān Muḥammed Muṣṭafā
- 9 Ey N a ḥ f i ümmetinden eylemez lutfın dirîğ
Ol şefâ'at kânı ʿālî-şān Muḥammed Muṣṭafā

A/26b E/6b H/25b İ/25b P/65a Y/19a

(6b) pâyı: pây A H İ Y

(8b) gufrān: Kur'ân Y

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Kalup cism-i nizārum cilve-gāhuṇda gubār-āsā
Göñül bir nev-nihāl-i nāza akdı cūy-bār-āsā
- 2 Ümīd-i vaşl ile ol verd-i hüsnün bāğ-ı kūyında
Turur dest-i temennāsi dilün berg-i çınār-āsā
- 3 Derün-ı sīne-i pür-şerha dāğ-ı şu'le-nākümle
Nümāyāndur çerāgān ile şahn-ı lāle-zār-āsā
- 4 Ne deñlü cüst-cūy-ı bey^c-gāh-ı hüsn ü ışk itsen
Bulunmaz bir perī-tal^c-at o şūh-ı şīve-kār-āsā
- 5 Bahār-ı hüsnüne bülbul gibi meftūn olaldan dil
Açıldı tende biñ dāğ-ı mahabbet nev-bahār-āsā
- 6 Dahı derd-i ser-i hicrānuñ ey sākī-i gül-çehre
Beni āzürde-dil itmekdedür renc-i humār-āsā
- 7 Nahīfī her ne dem gül-çīn-ı vaşl olmak murād itsem
İder ta^cn-ı rakībān destümi rencide hār-āsā

E/38b M/18a P/108b Y/45a

(3b) çerāgān ile: çerāgānide E

(4a) itsen: itse M

(5a) bülbul: Mecnūn M leyl Y (b) biñ: bir M Y

(7b) ta^cn: şahn E destümi: Rüstemi E

15

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Görüp germiyyet-i cām-ı lebün ey sākī-i ra'nā
Çınar-āsā derūnından tutuşdı sāğar-ı şahbā
- 2 Seni tedbīr-i zevk-i zevrak ile almış āgūşa
Niçe cūş itmesün insāf olunsa şevk ile deryā
- 3 Eger āyīne-i dīdār-ı pākūn görse bir kerre
Kemāl-i hayretinden lāl olurdı tūtī-i gūyā
- 4 Dil-i dīvāneden gel kaçma lutf it terk-i cevır eyle
Bu vādilerde olma ey gazāl-ı deşt-i istignā
- 5 Revān itdüm sirişk-i hāmemi evşāf-ı la'linde
Nahlfī gūyiyā Āb-ı Hayātı eyledüm icrā

E/37b M/18b P/108a Y/45b

(2b) deryā: dünyā deryā M

(4a) cevır: h^vâr M

Mef'ûlû Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

- 1 Renciş-resân olursa nigāh-ı taleb saña
Arz-ı nezāre eylemeyem bî-sebeb saña
- 2 Hayrān-ı rüyuñam yine tã haşre dek senün
Baksam nigāh-ı hasret ile rüz u şeb saña
- 3 Güllerle bülbulün yoğ iken āşinālığı
Ben bülbul idüm ey gül-i bāğ-ı tarab saña
- 4 Bā'is nedür sükutuña ey gonça-fem 'aceb
Yohsa haṭā mı şive-i tahrik-i leb saña
- 5 Dünyâyı bir nigāhuñ ile eyledün tamām
Ta'lim iden bu şiveyi kimdür 'aceb saña
- 6 Vakf-ı harīm-i hānkaḥ-ı 'ışkuñ eyledüm
Virdüm efendi mülk-i dil ü cānı hep saña
- 7 El-hak N a ḥ ī f ī mevhibe-i feyz-i 'ışkdur
Bu şî'r-i tãze bu sühan-ı munteḥab saña

E/40a M/18b P/108b Y/45b

(6a) hānkaḥ-ı: hāfika-i M Y

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Bilür şāyeste-i lutf-ı vişāl olduklarum ammā
Biraz ol nāz-perver şīve-kārum eyler istignā
- 2 Gider ağıār ile gülşen-be-gülşen seyr-i bāğ eyler
Bize her-cāyīlükler eyler ol mihr-i cihān-ārā
- 3 Rüzūndur derd-i ıışk ey sākī-i deryā-fürüş el çek
Baña kār eylemez keyfiyyet-i şahbā-yı gam-fersā
- 4 Komazsın bizde cem'ıyyet perīşān-hātır eylersin
Nedür derdün 'aceb bilsek bizümle ey gam-ı dünyā
- 5 Naḥīfī nakş-ı reng-ā-reng-i dehre olma dil-besta
Cihān-ı bī-bekāya rağbet itmez merdüm-i dānā

E/37b M/18b P/108a Y/46a

(5a) dehre: dehr Y

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 O māha dün gice rāz-ı derūnum eyledüm ifşā
Hele ey dil şaķın bu rāza vāķıf olmasun a'dā
- 2 Niçe kām-āver-i pā-būs olurlar sen de inşāf it
Reh-i 'ışkında pā-māl olmayanlar hāk-i pāy-āsā
- 3 Kimün şevķ-ı lebiyle mest-i cām-ı hayret olmışsın
Kimün 'ışkıyla ser-germ-i şafāsın ey dil-i şeydā
- 4 Baña 'arż itme ey dil iddi'ā-yı rif'at-i cāhi
Belādur rind-i bī-ķaydān-ı 'ışķa miḥnet-i dünyā
- 5 N'ola vīrāne-zār-ı miḥnet ise ķalb-i maḥzūnum
N a ḥ ī f ī anda pinhāndur niçe gencīne-i ma'nā

19

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Nigāh-ı nāvek-endāz-ı müjen der-kār olup hayfā
Yine Tatar-ı çeşmün mülk-i şabır eyledi yağmā
- 2 Varup agyār ile zānū-kārīn-i şohbet olmakdan
Bize kaşduñ cefā-yı dil-hırāş-ı 'işvedür mahzā
- 3 Şehāb-āmīz-ı dūd-ı āh-ı hasretdür cihān-ı şevk
Niçe gündür saña müştāk-zāy-ı mihr-i cihān-ārā
- 4 Esar bād-ı mahabbet āteş-i 'ışkın füzün eyler
Döker hāk-i niyāza āb-ı rüyın 'āşık-ı şeydā
- 5 N'ola tā haşre dek bākī kalursa hasretün dilde
N a h ī f ī de hicāb-ı 'arz-ı vuslat sende istignā

E638a M/19a P/108b Y/46a

(1a) müjen: şehün M Y olup: olur M Y

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Hazān-ı nev-bahār-ı vuslatuñla ey gül-i ra'nā
Figāndur rüz u şeb kārüm mişāl-i bülbul-i şeydā
- 2 Ferāmūş eyledün ben nā-tüvānı şām-ı hasretde
Senūñle böyle mi 'ahd eylemişdük ey kamer-sīmā
- 3 Zuhūr itse ne var te'gīr-i tāb-ı cezbe-i vaşlun
Yine görsem cemāl-i tāb-dāruñ āfītāb-āsā
- 4 Ser-i zulfun 'aceb mi bend idersem gerdem-i hūşā
Beni dīvāne itdi 'ışk dirler bir 'aceb sevdā
- 5 N a h ī f ī bendeñi çok yād idersin sonra sultānum
Egerçi cevır idersin şimdi gelse yādına cānā

E/38a M/19b P/108b Y/46b

(5a) yād: - Y çok yād idersin: sen çok ararsın M

(b) yāduna: yād ile M Y

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Fiğân kim âsitân-ı vuslatuñdan dūr olup hayfâ
Niçe demdür esîr-i derd-i ğurbetdür dil-i şeydâ
- 2 Cemâlün görmeyelden ağlaram âlâm-ı hecrüñle
Gözüm nûrî görünmez çeşm-i hasret-dîdeme dünyâ
- 3 Şeb-i târik-i hecre döndi rûz-ı rûşenüm şimdi
Ġam-ı zülf-i siyâhuñla derûna düşdi bir sevdâ
- 4 Dirîĝ itme şabâ ile peyâm-ı luţfuñı benden
Çıkarma hâţıruñdan 'âşık-ı mehcûruñı cânâ
- 5 Benem ol lücce-hîz-i girye-i pür-cüş-ı hasret kim
Gözüm yaşına nisbet kem-terîn bir katredür deryâ
- 6 Yine mehcürî-i 'ışk ile feryâd itmedür kârı
Gönül derd-i ğam-ı 'ışkuñdan âzâd olsa da farzâ
- 7 N a h î f î deşt-zâr-ı rûzgâr-ı kîne-perverde
Ġubâr-ı eşk-hîz-i ğamdan âzâd olmadum hayfâ

E/38a M/19a P/108b Y/46b

(3a) rûşenüm: şenüm Y

(7a) deşt-zâr: deşt-zâ Y

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Benümçün hep vefā ümmīd ider dirler imiş a'cā
Hilāf-ı meşreb-i hüsnince itmişler beni inhā
- 2 Nigāh-ı gamzesi turmaz nühuftē 'ışveler eyler
Gel imdi n'eylesün inşāf olunsa 'āşık-ı şeydā
- 3 Vişālin eyledi mevkūf-ı mahşer ol kıyāmet-kād
Beni öldürdi işte ārzū-yı va'cde-i ferdā
- 4 Ne dem bir āteşin hüsn-i nazar-sūza nigāh itsem
Derūn-ı cān-ı bīmārumda bir āteş olur peydā
- 5 Ne mümkündür N a h ĩ f ĩ cezbe-i 'ışkı nihān itmek
İder şāh-ı mahabbet muktezā-yı hükmini icrā

E/38b M/19b P/109a Y/46b

(3a) vişālin: vişālün M

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Beni hāk itse de derd ü belā-yı fūrkatūn cānā
Giyāh-ı kabrüm eyler ārzū-yı vūslatūn cānā
- 2 Sipih-r-i sīne encüm-rīz-i dāğ-ı fūrkat olmağla
Gider mi dīdeden hīç nakş-ı mīhr-i tal'atūn cānā
- 3 Kimūn āyīne-i feyz-intimā-yı tab'ısın bilsem
'Aceb şimdi kim oldı rāz-dār-ı şohbetūn cānā
- 4 Baña zindān olur güyā bu vahşet-hāne-i ğurbet
Gelince hātır-ı nā-şāde zevk-ı ūlfetūn cānā
- 5 Zamān-ı haşre dek ser-mest-i şevk olmam mukarrerdür
Olursam bir dağı hem-cām-ı bezm-i 'işretūn cānā
- 6 Hevā-yı 'ışk ile mehcūr olaldan hāk-i pāyūndan
Cefā-yı mihneti kār itdi cāna ğurbetūn cānā
- 7 Nahīfī-veş n'ola ser-germ-i cām-ı iştīyāk olsam
Beni bī-şabr u ārām itdi derd-i haşretūn cānā

E/37a M/19b P/109a Y/47a

(1a) derd ü: derd P

(2a) -rīz: yer M (b) dīdeden: dīden P

(5a) şevk: zevk P

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün.

- 1 Derün-ı sīne tīg-ı hecr ile şad pāredür cānā
Cigerde dāğ-ı hasret bir oñulmaz yāredür cānā
- 2 Ser-i kūyuñda sensiz bir dem ārām itmeyen göñlüm
Ġarīb illerde şimdi derd ile āvāredür cānā
- 3 Niçe dīdāruña 'arz-ı nigāh-ı hasret itsün dil
Hücüm-ı şerm ü hayret māni'-i nezzāredür cānā
- 4 Dil-i 'āşık Felātūn olsa da bī-'aql ü hūş eyler
Nigāh-ı pūr-füsünüñ bir 'aceb mekkāredür cānā
- 5 Dirīg-i şerbet-i vaşl itme kim derd-i maḥabbetle
Nahīfī bir belā-keş 'āşık-ı bī-çāredür cānā

E/37a M/20a P/109a Y/47a

(4b) bir 'aceb: bü'l-'aceb P

(5a) derd-i: derd ü E

25

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Vaktidür sultānuma 'arz-ı niyāz itmek baña
Lāzım oldu her cihetden keşf-i rāz itmek baña
- 2 Muktezā-yı meşreb-i 'ışk u maḥabbetdür hemān
Ağlayup şevk ile āh-ı cān-güdāz itmek baña
- 3 Cān virürken rāh-ı 'ışkuında saña biñ şevk ile
Hiç düşer mi hançeründen ihtirāz itmek baña
- 4 Çok degüldür gamze-i fettānuñ öldürsün beni
Mücib-i ḥüsnündür elbet 'arz-ı nāz itmek baña
- 5 Ey N a ḥ ī f ī böyle bir şî'r-i letāfet-baḡ ile
Çok midur aḥbāba 'arz-ı imtiyāz itmek baña

E/38b M/20a P/109b Y/47a

(5a) bir: - Y

Meḥ'ulü Fā'ilātu Meḥā'ilü Fā'ilün

- 1 Künc-i ferāğa çekdi serin cān-ı mübtelā
Bīgānelerle olsun o gül-çehre āşinā
- 2 "Uşşāk āh ü giryede āgyār handede
Lāyık degül o şūha bu evzā'-ı nā-sezā
- 3 Bilmez yine benüm o perī kadr ü kıymetüm
İtsem yolında cān ü teni cümleten fedā
- 4 Eyyām-ı ʿışk geçdi dirīg āh ü vāh ile
Evkāt-ı nāzenini dilün oldı hep hevā
- 5 Şimdi nedür bu cevır ü cefālar bu ʿişveler
Zālīm ne idi baña olan luṭfuñ ibtidā
- 6 Ağlatduñ ey felek beni hicrān-ı yār ile
Kaldı huzūr-ı Hakkā senünle bu mā-cerā
- 7 Bir gün N a ḥ ī f i y ā seni çok cüst-cū ider
Şimdi egerçi kadrini bilmez o bī-vefā

E/38b M/20a P/109b Y/47b

(2a) handede: handedür Y

(3a) benüm: - M Y

27

Mef'ulü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

- 1 Derdüm görüp terahhum ider düşmenüm baña
Raḥm eylemez mi ol gül-i sīmīn tenüm baña
- 2 Zār ü nizāram ol kadar ālām-ı ʿışk ile
Bār-ı girān görünmede pīrāhenüm baña
- 3 Al bārī ḥüsn ü ʿışkuñı vir baña gönlümi
Ey bī-vefā senün saña olsun benüm baña
- 4 Uçmak ümidin itse n'ola şāh-bāz-ı dil
Kim kıt'a-i bihişt gelür meskenüm baña
- 5 Buldum derün-ı dilde N a ḥ ī f ī gibi seni
Gösterdi rüyuñ āyīne-i rüşenüm baña

E/39a M/20b P/109b Y/47b

(3a) bārī: - Y ey M

(4a) itse: eylese M Y

Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlūn

- 1 Būlbūlūn te'sīr ider her laḥza feryādı baña
Ehl-i 'ıṣkūn hoş gelür ezkān ü evrādı baña
- 2 Ben ne Leylānuñ ne Şirīnūn esīr-i 'ıṣkıyam
Sen niçe teşbīh idersin Kays ü Ferhādı baña
- 3 'İṣkdan itmekdesin her laḥza teklīf-i ferāğ
Zâhidâ terk eyle dırsın köhne mu'tādı baña
- 4 Kūçe-i ḥālet-füzūnuñ 'ıṣkına itmem kabûl
Virselersensiz bu dehr-i miḥnet-âbādı baña
- 5 Ey N a ḥ ī f ī menzil-i maksûda mümkindür vuşûl
Fazl-ı Rabbânî olursa reh-ber ü hādî baña

E/39a M/20b P/110a Y/47b

(3b) zâhidâ: zâhid Y

29

Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlūn

- 1 Baht-ı gaddârūn bu cev̄r ü vaz'-ı bî-dādı baña
Korkaram terk itdirür bu miḥnet-ābādı baña
- 2 Ben ne ḡamdan ḡam ne ṣādīden ṣafā kesb iderem
Cümle yeksāndur cihānda mātem ü ṣādī baña
- 3 Var iken karṣumda ol rūḡ-ı muṣavver yok yere
Luṭf idūn 'arz eylemeñ tasvīr-i Bihzādı baña
- 4 Nāle-i dil-sūzuma zāhid ta'accüb eyleme
İtdiren derd-i maḡabbetdür bu feryādı baña
- 5 Ol günü görsem N a ḡ ī f ī eylese 'arz-ı cemāl
Raḡm idüp ol nev-nihāl-i bāḡ-ı āzādı baña

E/39a M/20b P/110b Y/48a

(1a) baht-ı gaddârūn bu cev̄r ü: artırır nâzun senün M

(4b) derd-i: derd ü E

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

- 1 Yā tegāfūl yā sitemdür vaz'-ı hem-zādı baña
Hep cefādur ol mehūn āyīn ü mu'tādı baña
- 2 Gamze-i dil-dārı gördüm dir lisān-ı hāl ile
Tā ezel tefvīz olundı resm-i bī-dādī baña
- 3 Eyleme bīhūde izhār-ı hazākat ey tabīb
Şād kıl üstād iseñ bu kalb-i nā-şādı baña
- 4 Kūh-ı ʿışk içre dil-i sengīni ol şīrīn lebūn
İhtiyār itdürdi āhīr kār-ı Ferhādı baña
- 5 Māh-rūlardan dimişler kim N a ḥ ī f ī geçdi hep
Bilmem āyā eyleyen kimdür bu isnādı baña

E/39a M/21a F/110b Y/48a

(1b) āyīn ü: āyīn-i E

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 'Aşıkam 'aşık ser-i kūyuñ nişimendür baña
Bülbülem ol cāy-ı ra'nā reşk-i gülşendür baña
- 2 Ey nihāl-i 'iş ve sensüz 'azm-i gül-zār eylesem
Nağme-i murgān-ı gülşen şavt-ı şivendür baña
- 3 Māni' -i āmed-şüd-i nezzāredür ruhsāruña
Ol harāmī gamzeler ma'nide reh-zendür baña
- 4 Kārı ta'līm-i tegāfüldür nigāh-ı şūhuña
Gamze-i bī-şefkatün gūyā ki düşmendür baña
- 5 Ben N a h ī f ī 'andelīb-i bāğ-ı 'ışkam ol mehün
Gülşen-i endiše-i ruhsārı meskendür baña

E/39b P/109b Y/48a

(1b) bülbülem: bülbül Y

(3a) nezzāredür ruhsārına: durur didāruna Y

- Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün
- 1 Beyān ider ğam-ı 'ışkum sirişk ü āh saña
Esīrūn oldığuma bu yeter güvāh saña
 - 2 Şafā-yı hayret-i dīdārdan ğinā gelmez
Ne deñlü hasret ile eylesem nigāh saña
 - 3 Recā-yı feyz ile ey mihr olurdı pā-mālūn
Mukābil olmağa şāyeste olsa māh saña
 - 4 Sezā-yı gūş-ı kabūl eyle gevher-i sūhanum
Recā-yı vaşl ile geldükçe ğāh ğāh saña
 - 5 Niyāz ider yine tā haşre dek N a ħ ī f ī gibi
Mezārum üzre zuhūr eyleyen giyāh saña

E/40a P/110a Y/48b

(1a) ider: - Y

(4b) geldükçe: geldükde E

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

- 1 Kâr-sâz-ı gam iken fûrkat-i dil-dâr baña
Ne belâdur 'acebâ minnet-i ağıyâr baña
- 2 Hüsni dil-dârı sen idrâk idemezsin zâhid
Başka bir zâ'ikadur hayret-i dîdâr baña
- 3 Bâde-i nâz ile bî-hûş olup ol mest-i niyâz
Keşf-i râz eylemege başladı nâ-çâr baña
- 4 Kimse bilmez ne çeker bu dil-i miñnet-zede âh
Neler itdi baña ol dil-ber-i gaddâr baña
- 5 Ey N a h î f î ben anı lutf u vefâdan bilürem
Her ne cevri eylese ol yâr-ı cefâ-kâr baña

E/39b M/19b P/110a Y/48b

(2a) sen: - Y idemezsin: eylemezsin Y

(b) dîdâr: dil-dâr E

Fe^cilātūn Fe^cilātūn Fe^cilātūn Fe^cilūn

- 1 Nedür āşübī-i gamzeñle bu āzār baña
Neden āzürdesin ey dil-ber-i ğaddār baña
- 2 Zülf ü ruhsārıña bir nīm-nigāh itmek ile
Nāz ider şubḥ u mesā baht-ı sıyeh-kār baña
- 3 Şimdi biñ kayda düşürdi ser-i zülfün de beni
Gerçi bir kayd idi evvel dil-i bīmār baña
- 4 Şu^cle-i düzaḥ olur çeşmüme her gonçeleri
Sensüz āteş görünür şahn-ı çemen-zār baña
- 5 Ey N a ḥ ī f ī yūri sen zevk-i gülistān eyle
Şahn-ı gül-zār saña küçe-i dil-dār baña

E/39b M/20a P/110a Y/48b

(2a) zülf ü: zülf Y

(3a) zülfün de: zülfünle Y (b) bir: - Y

(4a) çeşmüme: cismüme P

Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlûn

- 1 Mübtelâ oldum ise 'ışk ile nâ-çâr saña
N'eyledüm n'eyledüm ey dil-ber-i mekkâr saña
- 2 'Ömri bîhûde geçer âh ü figân ile hemân
Olmasun derd ile hîç kimse giriftâr saña
- 3 Dil-i mahzûnumı biñ cevır ile vîrân itdün
Kaldı hâtırcıgum ey şuh-ı cefâ-kâr saña
- 4 O cefâ-cû bize yâr olmaz ise sağ olsun
Hîç bulunmaz mı gönül dünyede bir yâr saña
- 5 Bilmedün kadrini hayfâ ki esîr olmuş iken
Bu N a h i fî gibi bir 'âşık-ı gam-h^vâr saña

E/40a M/20b P/110b Y/49a

(2b) olmasun: olmasa M

(5a) ki: - Y

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Cebīnünde ne dem hışm ile pīç ü t̄āb olur peydā
Dil-i deryā-hurūş-ı ğamda biñ gird-āb olur peydā
- 2 'Aceb mi 'arızun fikriyle gāhī eylesem girye
Zemīn-i sīnede yüz biñ gül-i sīr-āb olur peydā
- 3 Ne t̄ālī'dür ki ben ahvālūmi takrīre geldikçe
Senün çeşm-i füsün-kārunda reng-i h^vāb olur peydā
- 4 Ne deñlü şeb-nişīn-i 'uzlet olsam 'ışk-ı hūbāndan
Misāl-i rūz-ı vuslat yine bir meh-tāb olur peydā
- 5 Nahīfī feyza-i nīsān-ı eşk-i çeşm-i şevkumdan
Benüm deryā-yı t̄āb'umda dūr -i nā-yāb olur peydā

E/37a M/21a P/110b Y/49a

(5a) feyza: kabza M Y

37

Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlûn

- 1 Çok niyâz itdi gönül olmadı hem-hâne saña
Hele ıışk olsun eyâ şahid-i kâşâne saña
- 2 Bu kadar germi-i ülfet bu kadar nâz ü niyâz
Sañadur saña eyâ gamzesi mestâne saña
- 3 Şemc-i hüsnün ile gül-rüyuñı tercih idemem
Lâyıkam oldum ise bülbul ü pervâne saña
- 4 Eşk-i pür-hün-ı dü çeşmüm seni bî-huş eyler
Besdür ey mest-i tagâfûl iki peymâne saña
- 5 İltifât eylemez olsañ da eger hâk-i rehi
Çâre yok n'eyleyeyüm ey dil-i dîvâne saña
- 6 Bilesin kıymetüm ey şüh-ı cefâ-pîşe benüm
Aşınâlar dem olur hep ola bigâne saña
- 7 Nâz idersin bu N a h î f î saña itdükçe niyâz
Gelür ey âfet-i cân nâlesi efsâne saña

E/40a M/21a P/111a Y/49a

(2a) bu kadar nâz: yokdur nâz Y

(5b) n'eyleyeyüm: n'eyleyelüm M P Y .

38

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Ben yine bir āfet-i devrāna oldum mübtelā
Bir vefāsuz cevri çok cānāna oldum mübtelā
- 2 Kārum efgān eylemekdür rûz ile şeb tā şabāh
Bülbül-āsā bir gül-i handāna oldum mübtelā
- 3 Ben niçe bir lahza ārām eyleyem bî-nāle kim
İşk dirler bir belā-yı cāna oldum mübtelā
- 4 İntizār ile beni zār eyledi tā şubha dek
Ah kim bir şüh-ı bed-peymāna oldum mübtelā
- 5 Ey N a h î f î sen bilürsün bârî derdümden benüm
Şimdi ben bir dil-ber-i fettāna oldum mübtelā

E/37b M/21b P/111a Y/49b

(1b) vefāsuz: vefâsı M Y

(2a) rûz: derd P şabâh: seher E P tā şabâh: tâ-be-
subh M

(5a) bârî: yârdı M

39

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

- 1 Rüstem-i 'ışķam cihān merd-i mukābildür baña
'Arşa-i kahrūmda a'dā ḥaşm-ı ġāfildür baña
- 2 Dūd-ı āh-ı pūr-şerārūm miġfer-i zer-dūzdur
Mihir ü māh-ı ġarḥ iki zerrīn hamā'ildür baña
- 3 Nāz ider 'arz-ı niyāz itsem lisān-ı hāl ile
Her ne söylersem o şīrīn lehce kâ'ildür baña
- 4 H^vāce-i hikmet-şinās-ı sırr-ı 'ışķam tā ezel
Kays ile Ferhād iki şākird-i kâbildür baña
- 5 Ey N a h î f î ben ki bir āşūfte-meşreb 'āşīķam
Ġamze-i pūr-şūr-ı hūbān cümle mā'ildür baña

E/39b M/21b P/111a Y/49b

(4a) sırr: fenn P

(5b) şūr:sûz M

40

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

- 1 İrişdi Hâzret-i Hâkdan bir imtiyâz saña
El irmez oldu eyâ serv-i ser-firâz saña
- 2 Sirişk-i çeşm-i terümdür bu handeye bâ'is
Ne hûb neşve virürmiş şarâb-ı nâz saña
- 3 Hevâ mı oldu gözüm nûr-ı bād-ı âh-âsâ
Bu denlû eyledigüm nâle-i niyâz saña
- 4 Ne çâre levha-i takdire böyledür tahrîr
Niyâz ü nâle baña nâz-ı cân-güdâz saña
- 5 N a h î f î bendede tākāt mı kaldı feryâda
Ne eylesün saña ey şüh-ı işve-bâz saña

E/40b M/21b P/111a Y/50a

(1a) saña: baña Y

(2b) neşve virürmiş: neşveyi virmiş P

41

Mefâ'ilün Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün

- 1 Eser mi eylemez ey nev-nihâl-i nâz saña
Bu âh ü nâle bu feryâd-ı cân-güdâz saña
- 2 Nedür bu işve n'icündür bu tavr-ı bigâne
Haṭâ mı bir nigeḥ-i âşinâ-nevâz saña
- 3 Gönül ki bâde-i işkuñla oldu mestâne
Aceb mi şevk ile eylerse keşf-i râz saña
- 4 Bulup seni gice tenhâ firâş-ı nâzuñda
Murâdum üzre biraz eylesem niyâz saña
- 5 İder ḥadeng-i nigâhıyla gayriden mahfûz
Nezâret eyleyüp ol çeşm-i hîle-bâz saña
- 6 Bu ḥüsn ü ân ile bu şîve-i leṭâfet ile
Sezâ degül midür imzâ-yı imtiyâz saña
- 7 N a ḥ î f î bendeñi cevır ile işte öldürdün
Revâ midur bu kadar vâz-ı fitne-sâz saña

E/40b M/21b P/111b Y/50a

(3b) râz: bâz Y M

(5) E'de yok.

(6a) leṭâfet: nezâket M nezâfet Y (b) imzâ: icṭâ M

(7a) cevır ile: cevrünle M

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Bu 'âlem böyle kalmaz bir ser-âmed merd olur peydâ
Şifâ-yı şadr olur hâşıl devâ-yı derd olur peydâ
- 2 Dem-i nâ-mu'tedilden ıztırâb-âlûd olur diller
Şitâ faslında te'gîr-i hevâ-yı berd olur peydâ
- 3 Tabâyi' muhtelifdür tıynet-i hâk-i siyehden gör
Sipîd ü sürh sebz ile kebûd üzêrd olur peydâ
- 4 Degül âlâyiş-i hâr-ı siyehden dâmen âzâde
Bu gül-zâr-ı cihânda gerçi bunca derd olur peydâ
- 5 Gurûr ile gel eşhâb-ı derûnı hâk-sâr itme
Göz açdurmaz saña bir şarsar-ı pür-gerd olur peydâ
- 6 Bu vaz'-ı bârid-i has-tıynetân oldukça meşhûdum
Cigerde sûz-ı gayret dilde âh-ı serd olur peydâ
- 7 Siyâh ü sâde levn-i rûz u şeb meşhûdum oldukça
Bu lu'bet-gâhda biñ dürlü naqş-ı nerd olur peydâ
- 8 Nişân-ı âh olur nâ-mahremân-ı 'âlem-i envâr
Semâdan men'-i dîvâne şihâb-ı şard olur peydâ
- 9 Nahîfî gam yime bir dest-gîr ihsân ider Allâh
Bu 'âlem böyle kalmaz bir ser-âmed merd olur peydâ

E/37a M/22a P/111b Y/50a

(2a) olur: olan E

(3a) muhtelifdür: muhtelifde Y

(4a) âzâde: ârâda Y âlûde P (b) derd: verd E M Y

(6a) meşhûdum: manzûrum M meşhûrum Y

(7a) meşhûdum: meşhûrum Y peymûde P

levn: pûl P

(b) lu'bet-gâh: - Y (7) M'de yok.

(8b) şard: şard M P Y

Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlûn

- 1 Âh idüp 'arz iderem hâlûmi her gâh saña
Eylemez mi eşer âyâ bu kadar âh saña
- 2 Pây-mâl olmağ içün cilve-geh-i nâzuñda
Dil olur sâye-sıfat şevk ile hem-râh saña
- 3 Eyledün şevket-i hüsn ile cihânı teşhîr
İstemez yârî-i hayl ü haşem ü câh saña
- 4 O kadar 'ışkuñ ile şühre-i dehr oldum kim
İsterem baña gedâdur diyeler şâh saña
- 5 Tevbe olsun taleb-i mihr ü vefâ eylemege
Baña cevır itmek ise şîve-i dil-h^vâh saña
- 6 Bakma her bir şaneme şarf-ı nigâh itdigüme
Sañadur meyl ü mahabbet saña ey mâh saña
- 7 Ey N a h î f î seni hâşâ ide gayra muhtâc
Bu kadar fazl u 'inâyet iden Allâh saña

E/39b M/22a P/111b Y/50b

(2a) geh: gâh Y

(3a) cihânı: cihâtı P

(4a) kim: ki M Y

Fâqilâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Bîñ nigâh-ı lutf idersen olmazam şad-âşinâ
Tâ ki oldum düşmen-i şadî vü feryâd-âşinâ
- 2 Hasret-i vaşlunla bir vâdîde Mecnûnam ki ben
Olmamışdur seng-i hûn-âlûdı Ferhâd-âşinâ
- 3 Milket-i şabr u sekîbi eyledi gamzen harâb
Ey şeh-i mülk-i melâhat olmadun dâd-âşinâ
- 4 Şayd-gâh-ı fitnedür oldum helâk-i gayretün
Olma ey âhû-yı hüsnüm el-hazer yâd-âşinâ
- 5 İtmedün gitdi teraḥḥum bu N a ḥ î f î ye dirîḡ
Olmadun üftâdeñe ey serv-i âzâd âşinâ

BA

45

TEVHİD-İ BÂRİ (*)

Fâ'ilâtun Fâ'ilâtun Fâ'ilâtun Fâ'ilün

- 1 Ey mu'allâ âyet-i gufrânı Gaffâru'z-zünüb
V'ey 'uşâta müjde-i ihsânı Settâru'l-'uyüb
- 2 Mümkînât oldı vüçüb-ı zâtuñuñ âyinesi
Ey vüçüd-ı akdesi müstelzim-i hükm-i vüçüb
- 3 Sensin ol Rabb-i ehad kim emrine mevķûfdur
Ser-be-ser mihr ü meh ü encümde işrâķ u ğurüb
- 4 Cümle muhtâc-ı nemâ-yı kudretündür şübhe yok
Gülşen-i 'âlemde eşcâr ü nebâtât ü hübüb
- 5 Nüşa-i kevn ü mekânda hikmetün âyâtıdur
İhtilâf-ı şekl ü elvân ile envâ' u dırüb
- 6 Bülbulân itdükçe temcîd ü senâ-yı vahdetün
Vecd-i takdîs ile eyler gönçelar şakk-ı cüyüb
- 7 Sen rızâ-yı pākūñ üzre şâbit eyle kalbūmi
Kabza-i hükmündedür taklîb-i ebsâr u kulüb
- 8 Mazhar-ı ihlâş kıl yâ Rab dil-i nâ-ġizūmi
Olmasun tâ fikr-i aġyâr ile a'mâlüm meşüb
- 9 Vir N a ħ î f î -i güneş-kâra sebât-ı tesliyet
Bî-karâr itdükçe halkı a'zam-ı hevl-i hutüb

A/31b E/1b H/30a İ/30a P/66a Y/15b

(*): Sadece P'de var.

(1a) gufrânı: gufrân A H (b) ihsânı: 'işyânı Y

(6a) temcîd ü: temcîd A H (b) vecd: vech Y

(7b) kabza-i hükmündedür: kudretün maķkûmıdur A H İ P

(9a) vir: dir P

Fe^cilātün Fe^cilātün Fe^cilātün Fe^cilün

- 1 Sāde kıl levh-i dili nakş-ı sivādan yā Rab
Hıfz it āyīnemüzi jeng-i riyādan yā Rab
- 2 Pertev-i lutfuñı kıl bārika-i hırmen-i gam
Beni āzāde kıl efkār-ı hevādan yā Rab
- 3 ‘Afv ü ihsānuñ ile eyle ‘uyūbum mestūr
Kılma şermende beni şāh ü gedādan yā Rab
- 4 Gülşen-i tab‘umı kıl bāğ-ı bihişt-i ma‘nā
Koma hālī kerem it neşv ü nemādan yā Rab
- 5 Fazl u ihsānuñ ile eyle şahihü'l-kelimāt
Sakla levh-i ‘amelüm harf-i hatādan yā Rab
- 6 Ağlaram mahşere dek derd ile der-gāhuñda
Çekmezem destümi dāmān-ı recādan yā Rab
- 7 Teşnedür germi-i şevk ile N a h ĩ f ĩ teşne
Feyz-yāb eyle anı havz-ı ‘atādan yā Rab

E/4ob M/22b P/112b Y/50b

(3a) eyle: it sen̄ M - Y

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilatūn Fā'ilūn

- 1 Cān ü dilde hasretūnle kalmadı şabr u şekīb
 'Arz-ı dīdār it ne var ben mübtelāya ey ḥabīb
- 2 Sen o maḥbūb-ı ezelsin kim senūn 'uṣṣākuṇa
 Cümle 'ālem biñ dil ü cān ile olmakda rakīb
- 3 Ehl-i 'ısyāna müdāvā-yı şefā'at kıl meded
 Pādişāhā derdine ümmetlerūn sensin ṭabīb
- 4 Hızmet ü fermānuṇa ser-beste bir bī-çāredür
 Bu dil-i şūrīde senden ger ba'īd ü ger karīb
- 5 Rūy-ı zerdüm āsitān-ı pākūne fers̄ eyleyem
 Ravza-i zī-şānuṇa yüz sürmek olursa naşīb
- 6 İzṭırāb itsem 'aceb mi şevk-ı kūyuñla müdām
 Bir karār üzre komaz 'uṣṣākı 'ışk-ı dil-firīb
- 7 Yā Resūla'llāh senūn ḥāk-i rehūndür şefkat it
 Her ne deñlü mücrim ise bu N a ḥ ī f ī -i ḡarīb

Mef'ulü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

- 1 Ey zāt-ı pāki müntesib-i eşref-i neseb
Vābestedür vücūdına pīrāye-i haseb
- 2 Te'dīb-i hāş u terbiyet-i Kirdigār ile
Oldı vücūd-i muhteremün nüsha-i edeb
- 3 Hāķ itdi hāķ hūķ ile zāt u sıfātuñı
Muhtār u Muştafā vü muşaffā vü münteħab
- 4 Pürdür medāyiħ-i şeref-i zātuñ ile hep
İklīm-i Rūm u mülk-i 'Acem kişver-i 'Arab
- 5 Olduñ resīde tā harem-i Kudse Mekkedden
İtduñ sefer feleklere bī-zahmet ü te'ab
- 6 Kesb-i tefāhūr itdi rikābuñda Cebre'īl
Şevķ-i rukūbuñ ile Burāk eyledi tarab
- 7 Mü'min degüldür ol kişi kim zāt-ı ekremün
Olmazsa vālid ü veledinden āña eħab

A/31a H/30a İ/30a P/65b

(4b) mülk-i: mülk ü A H (b) feleklere: meleklerle A H

Mef'ûlû Fâ'îlâtü Mefâ'îlû Fâ'îlûn

- 1 Geldi bahâr irişdi dem-i dâd-ı 'andelîb
Şâd oldu şimdi hâtır-ı nâ-şâd-ı 'andelîb
- 2 Bu fasl-ı dil-güşâda ider şâh-ı gül yine
Teşrif-i lâne-i hüzn-âbâd-ı 'andelîb
- 3 Şeb-tâ-seher o gonçeye 'arz-ı niyâz ider
El-hak garîbdür hele mu'tâd-ı 'andelîb
- 4 İtdüm gamuñla ben o kadar meşk-ı nâle kim
Oldum figân ü nâlede üstâd-ı 'andelîb
- 5 Gördüm N a h î f î zemzeme-i âha başlamış
Beñzer ki geldi mevsim-i feryâd-ı 'andelîb

E/41a M/22b P/112b Y/51a

(2b) lâne: lâzıme Y

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Olsam ey sākī eger ben dāhil-i bezm-i şarāb
Baht-ı vārūnum şarābı āb ider ābı serāb
- 2 Ol cefā-kārum hayāl idüp niyāza başlasam
Dest-res olmaz müyesser benden eyler ictināb
- 3 Sâyeme biñ şevk ile kaşd-ı ta'alluk eylesem
Dide-i tasvîre eylerdi işābet reng-i h^vāb
- 4 Ol gül-i hod-rū ki kendin bî-tekellūf gösterür
Reng-i ruhsârından eyler baña ihzâr-ı nikâb
- 5 Hande-sâz-ı iltifât olsa baña bir kerre yâr
La' l-i şîrinin ider âlûde-i kahr u 'itâb
- 6 Tâli'um gör kim beni biñ hüzn ile giryân ider
Halkı pür-şevk eyleyen âvāze-i çeng ü rebâb
- 7 Böyle kalursa N a h î f î şive-i bahtum eger
Dâmenin dest-i nedâmet çāk ider rûz-ı hisâb

E/41a M/23a P/113a Y/51b

(3a) sâyeme: sâyeye E eylesem: eyleyem E

(4b) ruhsârından: ruhsârundan M nikâb: lü'âb P

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Āteş-i pür-süz-ı 'ışk ile n'ola olsam kebāb
Yakdı yandurdı derūnum nağme-i şavt-ı rebāb
- 2 Ben şarāb-ı 'ışk ile ser-mest ü medhūşum baña
Sākıyā lāzım degül keyfiyyet-i cām-ı şarāb
- 3 Şimdi cevr-i bî-hisāb eylersin ammā bilmiş ol
'Āşık-ı şeydā senūñle söyleşür rüz-ı hisāb
- 4 Ben seni cāndan sever bir 'Āşık-ı ser-dādeyem
İtme kurbān olduğum tā böyle benden ictināb
- 5 Büm-veş gurbetde itduñ sen beni vîrāne-dōst
Hānümānuñ ey gam-ı hicrān harāb olsun harāb
- 6 Dūd-ı āhum ol kamer-rūyuñ şeb-i hecrinde āh
Eylerevc-i āsümān üzre şehāb-āsā şitāb
- 7 'Āşık-ı şûrîden olmuşdur N a h î f î t â ezel
İtme ey şāh-ı cihānum bendene bî-câ 'azāb

E/41b M/23b P/114a Y/51b

(5a) beni: bize M Y

(6b) eyler: eyle M Y (6) P'de yok.

(7) P'de var.

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Reh-i 'ışkında yârũñ çekdigũm derd ü elemdür hep
O řũh-ı pũr-cefâdan gördigũm cevır ü sitemdür hep
- 2 Niçe dil şâd-kâm olsun bu bezm-i miñnet-efzâda
şarâb-ı şevkumuz âlũde-i zehr-âb-ı ğamdur hep
- 3 Ne řũha mübtelâ olsam kalur sînemde bir zahmı
Bu bezmũn dil-nişîn-i 'ışreti şâhib-kademdür hep
- 4 Bu ğũl-zâr-ı hazân-encâm-ı gerdũn içre şevk ile
Beni bũlbũl gibi nâlân iden ol ğonçe-femdür hep
- 5 Baña feryâd-ı mecbũr-ı ğemen-sũz itdiren cũmle
Nevâ-yı âteşîn-i bũlbũl-i rengîn nağamdur hep
- 6 Seni pâ-beste-i zencîr-i sevdâ eyleyen ey dil
Hayâl-i piğ ü tâb-âlũd-ı zũlf-i ğam-be-ğamdur hep
- 7 Benũmle ğũft-ğũy-ı 'ışk ider bir yâr u hem-dem yok
N a ħ î f î hem-zebânũm hem-demũm şimdi kalemdür hep

E/41a M/23a P/113a Y/51a

(1a) derd ü: derd Y

(6) P'de var.

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 O diller kim harīm-i vuslatuñdan dūrlardur hep
Mişāl-i sīne seng-i hecr ile meksūrlardur hep
- 2 Ser-ā-pā mahrem-i bezm-i vişālūñ bñ'l-heveslerdür
Kadīmī āşınālar ser-be-ser mehcūrlardur hep
- 3 Nigāhuñ çeşm-i şūhuñ her ne itse itmezüz şekve
Kimi mest ü kimi bīmārdur ma'zūrlardur hep
- 4 'Aceb mi hişsemendān-ı vişālūñ şād olurlarsa
Belī nev-devletān-ı cāh olan mesrūrlardur hep
- 5 Saña şāhid yeter Mecnūn u Ferhāduñ ser-encāmı
Giriftārān-ı 'ışkūñ ekşeri mağdūrlardur hep
- 6 N'ola efzūn olursa zerreden 'uşşāk-ı mihr-engiz
Bu şehruñ dil-rübāsı gün gibi meşhūrlardur hep
- 7 Egerçi söyleşilmek yār ile āsān idi ammā
Beni lāl eyleyen ol gāmze-i pūr-şūrlardur hep
- 8 Bu menzilde gūşād-ı şaşt-ı tīr-i nāleye bā'is
Nişān-ı nāvek-i idbār olan mağrūrlardur hep
- 9 N a h i f i tarh-ı āyīn-i niyāzuñ başka 'ālemdür
Saña meh-pāreler nāz itmede mecbūrlardur hep

E/41a M/23a P/113a Y/51a

(1b) seng: sīneñ M Y

(2a) bñ'l-: nev P

(3a) şekve: bir kerre M şekvâ P

(6a) zerreden: zerre vü M Y

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Kâmet ü kaddine şâhum serv-i bâlâ teşne-leb
Ruhların şemcine dil pervâne-âsâ teşne-leb
- 2 Al ruhundan şevka geldi cân u dil yanmak diler
Leblerün kâdine şâhum hult-i halvâ teşne-leb
- 3 Ruhların şeftâlusinden mîve ihsân it bâna
Yalınız yâ ben miyem bu cümle dünyâ teşne-leb
- 4 Hasretünle künc-i gânda dîdeler kan ağladı
Bu sirîşküm bahrine ol yedi deryâ teşne-leb
- 5 Bu N a h î f î leblerün vaşfın kılınca şevk ile
Bu le'âl-i nazma cânâ cümle ma'nâ teşne-leb

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 Nedür ol gamze-i hûnî nedür ol şive-cevâb
Nedür ol geşm-i siyâhî nedür ol hışm u ^citâb
- 2 Nazar itmez bilemem ben kulına şâh-ı cevân
Meded ol cilve nedür yâ nedür ol ^câlf-hıttâb
- 3 Nedür ol kâmet-i bâlâ nedür ol nâz ü na^cîm
Nedür ol turre vü kâkül nedür ol bend-i rebâb
- 4 Nedür ol vech-i hasen yâ nedür ol kân-ı şadef
Nedür ol dürr ile gevher nedür ol yâ leb-i nâb
- 5 Şakın andan ki N a h î f î ura bir zahme saña
Geliyor hançer-i gamz ile güzel mest ü harâb

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 Bānā hem-dem kıla cevvin büt-i ra^cnâ ne ^caceb
Bırağup künc-i gama gör beni tenhâ ne ^caceb
- 2 Aşuben genc-i vişâlün bānā it vaşlı ^catâ
Sānā kuldur dil ü cânım bile şâhâ ne ^caceb
- 3 Bu kadar hasret ü gam gekmiş iken dünyede ben
Bānā şefkat idüben itmeye vâlâ ne ^caceb
- 4 Dil ü cânım sānā âh itmeye mi hasret ile
Beni fūrkatde kodun kâmeti bâlâ ne ^caceb
- 5 Sānā dünyâda N a ḡ î f î gam-ı fūrkat mi hemân
Olamaz mı eşiginde dem-i ^culyâ ne ^caceb

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 Güzelüm gel kerem it gül yüzine tutma nikâb
Yol ile söyleşelüm arada ref^c ola hicâb
- 2 Ruhun âyinesine gâhice kılsam nazarı
Müjen eyler niçe bin gamz ile ^cuşşâka ^citâb
- 3 İbinün şerbetini virmez isen ^câşıkuna
Ölcek yâ ne cevâbun olıcak rûz-ı hisâb
- 4 Güzelüm maşadımız sana ulaşmakdı biraz
Sana hep cümle halâl ola begüm hışm u ^cazâb
- 5 Bu N a h f i f i ye selâmun bile yokdur güzelim
Ana bildür suçını sevdicegüm sonra hitâb

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Bendesine gâhî yârüm lutf ider gâhî cîtâb
Gâhî bir cevriyle cânâ iyleyor gâhî hitâb
- 2 Bâde-i eşküm revândur âb ü tâbindan yâna
Bilmezem kim nûş ider mi ol güzel şâhî şarâb
- 3 Ben garîbe hep câdûdur ol rakîb-i bed-kilâb
Dilerem cây-ı şafâsı ola her câh-ı harâb
- 4 Tîr-i zahmun derdine ben bulmadım aslâ devâ
Olmaya ey pâdişâhum bendenün âhı hisâb
- 5 Ey N a h î . f î bu cacebdür kimseler bilmez anı
Tâzelükler câleminde irdi bu câh-ı sebâb

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Rahm ider mi sine-i mecrûhuma âyâ tabîb
Kalmamışdur künc-i gamda bende bir merd-i garîb
- 2 Gülşen-i kûyında yârün bülbüle hem-ser benem
Çok şadâ-yı saht idermiş anda ol zâg-i rakîb
- 3 Dinleme zülfün gibi zünnâra baĸlu kâfiri
Dini yok imâni yok tersâya olmuşdur karîb
- 4 Yaşdanup hâk-i sûtûnün durmayup her rûz u şeb
Hasretünle bir devâsuz derde düşdüm ey habîb
- 5 Mîve-i seftâlûler almak degül mi maşsadun
Gam degüldür ey N a h î f î çün *...*

BEQ'E GİDERKEN İNŞÂD Ü TAHRİR OLUNDI
Mefâ'ılün Fe'ılâtün Mefâ'ılün Fe'ılün

- 1 Gehî güsiste-^cinânuz gehî sikeste-rikâb
Sikeste-beste-sefer âdemi ider igzâb
- 2 Eger refik muvâfık olursa cennet olur
Velî muhâlif ile her kadem hezâr ^cazâb
- 3 Şafâ didükleri yâr-ı ^cazîzidür kisinün
Komaz gönülde keder eyledükçe hüsn-i hitâb
- 4 Hilâf cins ile şohbet belâdur ehl-i dile
İder sikeste-edâ ^candelibi şavt-ı gurâb
- 5 Tevekkül eyle N a h î f î Hudâ-yı Bî-çûna
Odur cemî^c umûra müsebbibü'l-esbâb

Me^cülü Fâ^cilâtü Me^câ^cilü Fâ^cilün

- 1 Ateş-feşân-ı gayret olur cânâ ^candelîb
Gülşende başladun yine efgâna ^candelîb
- 2 Yakdun derûnı tâzeledün eski derdimi
Bilmem nedür bu âh-ı garîbâne ^candelîb
- 3 Âh ü figân açar mı leb-i i^ctibârını
Kâr eylemez mi ol gül-i handâna ^candelîb
- 4 Geldükçe seyr-i gülşene ahvâl-ı ^cışkumı
Söyle lisân-ı hâl ile cânâna ^candelîb
- 5 Âfet-resân-ı ^caql-ı Felâtûn-ı ^cışk olup
Feryâdun eyledi beni dîvâne ^candelîb
- 6
Yek-reng olup N a h î f î -i nâlâna ^candelîb

P/114b

(6a) Metinde yok.

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 Olsa sır-âb-ı himem ravza-i âmâl-i ğarîb
Rû-güsâd olsa biraz gönçe-i ikbâl-i ğarîb
- 2 Hâlini carz idemez serm-i mahabbetle sanâ
Kâkülün gibi perîşân olur ahvâl-i ğarîb
- 3 Dem-be-dem dîn-ı denî ragmına cays eylemede
Güzêrân olmada miñnetle meh ü sâl-i ğarîb
- 4 Bî-dimâğ olmuş iken telhî-i hecr ile yine
Teşnedür miñnet-i cîşka dil-i meyyâl-i ğarîb
- 5 Baksan âyîne-i devrâna biraz cîbret ile
Gösterür sanâ felekler biraz eşkâl-i ğarîb
- 6 Bu N a h î f î n'ola itmezse cihâna ragbet
Milket-i mu^ccizedür rütbe-i iclâl-i ğarîb

TA

63

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Ahmed-i Mürsel o maḥbûb-ı mu'allâ-menzilet
Oldı maḥz-ı rahmet-i Ḥak 'ayn-ı lutf u 'âtıfîf
- 2 Zât-ı 'âlî-şanı dürc-i gevher-i i'câz'dur
Sîne-i tâbânıdur genc-i kemâl-i ma'rifet
- 3 Reh-ber-i râh-ı hüdâ reh-bürde-i kurb-ı Hudâ
Pişvâ-yı muktedâ sultân-ı 'âlî-menkâbet
- 4 Pertev-i nûr-ı vücûdı rûşen itdi 'âlemi
Toğdıǵı sâ'at o meh mihr-i cihân-ârâ-şıfat
- 5 Mâh-ı burc-ı istikâmet mihr-i evc-i ıstıfâ
Gevher-i dürc-i sa'âdet nakd-i genc-i mekrûmet
- 6 Âyet-i Mi'râc-ı hâsıyla müşerref nüh felek
Tal'at-ı envâr-ı zâtıyla münevver şeş cihet
- 7 Dâver-i dâd-âşınâ peygâmbir-i cinn ü beşer
Şâhib-i şer'-i mü'eyyed şâh-ı mülk-i ma'delet
- 8 Melce'-i ümmet şefî'-i mücrimân-ı bî-nevâ
Menba'-ı eltâf u şefkat baḥr-i faẓl u merḥamet
- 9 Yâ Kerîma'llâh N a ḥ î f î -i me'âşî-pîşeyi
Ol ḥabîbün ḥürmetine kıl sezâ-yı mağfiret

A/34a E/7a H/32b İ/32b P/66b Y/16a

(1b) lutf u: lutf A H

(3a) bürde-i: bürde A H

(4b) toğdıǵı: doğdıǵı İ tutdıǵı A

(7b) mü'eyyed: mü'ebbed P

(8b) faẓl u : faẓl A H

İlk 4 beyit P'de yok.

Fe^cilātün Fe^cilātün Fe^cilātün Fe^cilün

- 1 Dil ü cān kulluḡuṇa ey şeh-i ferhunde-şifāt
Her nefes itmededür şıdk ile tecdīd-i berāt
- 2 Teşne-i vaşluñ olan Āb-1 Hayātı n'eyler
İşk-1 pākūndür eyā fahr-1 cihān Āb-1 Hayāt
- 3 Yok yüzüm varmağa der-gāh-1 Cenāb-1 Hakkā
Meded ey pādişeh-i dād-ger-i hayl-i 'usāt
- 4 Kıl nigāh-1 keremūn tesliye-baḡş-1 gufrān
Olıcak şerm ile āmāde-i rüz-1 'araşāt
- 5 Bu N a h i f i seni biñ şerm ile vaşf itdükçe

رحم الله من قال عليه الصلوات

A/33b E/9a H/32a İ/32a P/66a Y/16a

(2a) âb-1: âb ü î

(4b) şerm ile: şermüne Y 'araşāt: 'usāt Y

Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılün

- 1 Bir kılun na'tine itsem niçe yüz biñ kelimāt
Eylerem vaşf-ı kemālünde niçe takşirāt
- 2 Cāy-gāh-ı haremün mehbit-i nūr u rahmet
Cilve-gāh-ı kademün māye-i hayr u berekāt
- 3 Verziş-i āh iderek hasret-i kūyuñla gönül
Oldı berķ-efken-i ħirmen-kede-i şabr ü sebāt
- 4 Ey meded-kār-ı ümem budur ümīdüm Hākdan
Şafha-i na'tün ola bendeñe menşūr-ı necāt
- 5 Kıl şefā'atle sezā-vār-ı 'atā-yı ğufrān
Bu N a ħ ī f ī -i güneh-kārın yevmü'l-'arasāt

E/9a P/66a Y/16b

(3a) verziş: - Y (b) kede-i: kede E

(4b) bendeñe: bende-i Y

(5b) Naħifī-i: Naħifī Y

Mef'ûlû Mefâ'ilû Mefâ'ilû Fe'ûlûn

- 1 Ey nûr-ı Hudâ fahr-ı cihân melce'-i ümmet
Zâtuındur olan 'âleme ser-mâye-i rahmet
- 2 Dâğ-ı gamuñı cânı gibi sînede şaklar
Biñ şevk ile her bî-ser ü sāmān-ı maḥabbet
- 3 Allāh bilür yokdur efendüm dil-i zāra
Üftāde-i ḥāk-i rehūñ olmak gibi rif'at
- 4 Bî-tāb ü tüvān itdi beni ḥasret-i vaşluñ
Raḥm eyle bu müştākuña ey māye-i şefkat
- 5 Rāḥat bulamam itmeyicek kūyuña rū-māl
Oldı vaṭanum baña bu efkār ile ğurbet
- 6 Bir āh-ı ciger-sūz ile peygüle-i ğamda
Sūzān ider āḥir beni bu āteş-i ḥasret
- 7 Oldukça N a ḥ ī f ī şeref-i na'tūñe mazḥar
Olsun sañaḤakdan niçe teslīm ü taḥiyyet

A/33b II/32b I/32b P/66b

(2b) bî-ser: pîs-rev A H

Mef'ûlû Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

- 1 Ey lem^a-i nezâresi nûr-ı nigâh-ı baht
Tutdı cihânı velvele-i âh ü vâh-ı baht
- 2 Hâlünle eglenür olan âşüfte rûyuña
Encüm-şümâr-ı hasret olur kâm-h^vâh-ı baht
- 3 Kevkeb-fürüz-ı gevkebe-i imtiyâzdur
Mesned-nişîn-i rütbe-i 'ulyâ-yı câh-ı baht
- 4 Ben nâ-tüvânı mevķaf-ı hayretde gösterür
Âyîne-zâr-ı pertev-i nûr-ı siyâh-ı baht
- 5 Böyle giderse râh-ber-i kevkebüm eger
Âhir tarîķ-i ye'se çıkar şâh-râh-ı baht
- 6 H^vâb-ı tegâfûl eyledi der-beste çeşmni
Kaldı şabâh-ı haşre dem-i intibâh-ı baht
- 7 Ol şeh-süvâr-ı cılve-gerem kim N a ħ i f i y â
Teng oldu rahş-ı himmetüme 'arşâ-gâh-ı baht

E/41b M/23b P/114b Y/52a

(1a) lem^a: cevher P (b) vâh: âh P

(5a) râh-ber: - M (b) çıkar: çıkâ Y

(6a) tegâfûl: tekâsül P

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 °Aşık-ı bî-çâreye gülsen olur her cây-ı dost
Seyr ider a°dâlar ile hey meded her-cây-ı dost
- 2 Vuşlata irmek hevâsı bânâ te'sîr eyledi
N'eyleyem cânım bu düşdi başuma sevdâ-yı dost
- 3 Mahremümdür lutf u cevri her ne olsa ol kabûl
Kılmasa °uşşâkı mecrûh eyleyüp âlây-ı dost
- 4 Her kişi hâl anlamaz âyîn-i dildür bezm-i °ışk
°Aşıkun peyvendi oldu zülf-i °anber-sây-ı dost
- 5 Ey N a h î f î eşk-i çeşmün olmasun Nîl ü Furât
Lücce-i°Ummânına irmez anun bâlâ-yı dost

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 Leb-i sırînüne öykünse yeri k̇and-i nebât
Ki doḡundı lebüne niḡe kez ol k̇and-i nebât
- 2 Gezer iken uzanıp bāḡda senün gül-ruhuna
Dolaşur pâyuna şâhum niḡe gör k̇and-i nebât
- 3 Göricek necm-i sa^câdetde seni ehl-i nücûm
Sana karşı culemâsı didiler dâm-ı sebât
- 4 Be meded çözme dahı kakül-i bend-i siyehi
Ana ber-dâra kulun sa^cy ile kıl kayd-ı hayât
- 5 Bu N a ḡ î f î nî tutup vaşl-ı vişâlün hevesi
Niḡe bin fūrkat ile bağladı yek-bend-i memât

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Vücûd-ı feyz-i envâra ilâhî kıl 'atâ sıhhat
Gülistân-ı ruh-ı yâra ilâhî kıl 'atâ sıhhat
- 2 Ki serv-endâmına yâ Rab irüsdürme fenâ bâdın
O kadd-i serv-i seh-nâza ilâhî kıl 'atâ sıhhat
- 3 Benümle vuşlat-ı a'îlâ aña bir kâr u dermân it
İşitdüm haste-hâl olmuş ilâhî kıl 'atâ sıhhat
- 4 Celâlün 'izzetün hakkı hazân irgürme ol bâga
'Atâ vü feyz-bahşından ilâhî kıl 'atâ sıhhat
- 5 N a h î f î derd-i 'ışk ile bu dem bîmâr olup kaldı
Vişâl-i yâr ile aña ilâhî kıl 'atâ sıhhat

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Gerçi şâhum nâdirâne °ahd ü ikrârün dürüst
Ekseriyyâ °âşıkâ ammâ ki inkârün dürüst
- 2 Gül-ruhun şevkına cânım her seher zâr itmede
Toğrı sözdür °âşıkam ben bülbül-i zârün dürüst
- 3 Târümâr olmaz mı °aqlum yâ görince sen şehi
Kim bulunmaz hem-serün ol rakş u reftârün dürüst
- 4 Dinle gel vaşfun efendüm bülbül-i bî-çâreden
Tûti-i gûyâ gibi her kavl ü güftârün dürüst
- 5 Ey N a h i f i sen garîb yâr u cânun bir garîb
Gel ikiniz yâr olun kim vaşf u eşcârün dürüst

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 Reh-i cışk igr̃e bānā yār-ı hākikāt kāt kāt
Seṽerem sevdicegüm dilde mahabbet kāt kāt
- 2 Lebine Çeşme-i Kevser dir isem mahz-ı sezâ
Anun ol perçemine vâdî-i zulmet kāt kāt
- 3 Eger ol zulmet-i zülfinde kalursam ne ola
Dilerem cāna irür pertev-i vuslat kāt kāt
- 4 Aluben sebze kabâ egnine yârüm şalınur
Benüm egnümde kamu cāme-i fūrkat kāt kāt
- 5 Kafes-i cışk-ı cevân igr̃e N a h f i ezeli
Şaff-ı bülbulde ānā perde-i hasret kāt kāt

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Çünkü bâğ-ı cîşk içinde oldu hep güller sükût
İsbu gamdan gülseñ içre cümle bülbüller sükût
- 2 Bû'l-caceb gön̄lüm kemân itdi ki ol ebrû-kemân
Yâ caceb incindi mi bilmez niçün dil-ber sükût
- 3 Dilde te'sîr eylemiş gam bâdesi bir mertebe
Öyle geçkindür ki eyler dâ'imâ hançer sükût
- 4 Hâl-i yâra öykünicek geldi başa dürlü hâl
Bildî yüzi karasın yanup ider canber sükût
- 5 Bu zemîne bir kadem rencide kılmaz ol cevân
Ey N a h î f î n'eylesün câşık dañ eyler sükût

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Ğazab-âlûde ol şeh hançer-i şefkat-güzâ ser-mest
Yine mahmûr-ı hûn-ı câşıkân tîr-i kâzâ ser-mest
- 2 Harâb-ender-harâb-ı cışk-ı yâr olsak n'ola biz de
Ki sâkî mest elinde sâgar-ı câlem-nümâ ser-mest
- 3 Olup bîdâr-ı h^vâb-ı cışve yer yer gongeler mahmûr
Şarâb-ı cışk-ı gülden candelîb-i bî-nevâ ser-mest
- 4 Niçe mest olmaz erbâb-ı mahabbet câm-ı cışkunla
İder fikr-i lebûn câşıkları ey bî-vefâ ser-mest
- 5 Yine benzer o serv-i nâz ile hem-sohbet olmuşdur
Gelür bezm-i çemenden şevk ile bâd-ı şabâ ser-mest
- 6 Cihânı seyr ider bî-bâk ü pervâ çeşm-i süzenden
Olup şevk-ı nigâhunla bu cân-ı mübtelâ ser-mest
- 7 N'ola gül-çîn-i bûs-ı rûy-ı yâr olsak ki ruhsatdur
Ser-â-ser oldılar meclisde yârân-ı şafâ ser-mest
- 8 Humâr-ı mihnet-i dünyâdan âzâd eyleyüp yâ Rab
Mey-i cışkunla bu cân u dili kıl dâ'imâ ser-mest
- 9 Terennüm eylesün bu tâze şîrüm şah-ı gülşende
N a h î f î -veş olup bir bülbül-i rengîn edâ ser-mest

Me^cûlû Me^câ^cilû Me^câ^cilû Te^cûlûn

- 1 Gel revzen-i ihsânuna gel ^carz-ı cemâl it
Ey mâh-likâ bendene izhâr-ı celâl it
- 2 Güftâra gel ey dil-ber-i sırîn sühanum gel
Çün tû^ctî-i mu^cciz-nefesi nâz ile lâl it
- 3 Dil-tesne-i vaşla kerem it şerbet-i la^clûn
Lu^ctf eyle serâb-ı emelüm âb-ı zülâl it
- 4 İskeste-dil itdi benî tâ şahne-i hecrûn
Cânâ ele al hâ^ctırımı ^cahd-i vişâl it
- 5 Gör n'eyledi ol hançer-i ser-tîz-i tegâfûl
Gel sine-i mecrûhâ dil-i zârı su'âl it
- 6 Sen da^chı gönûl bezmine ol âfet-i cânûn
Pür-hûn idûben dîdenî peymâne-misâl it
- 7 Vâşf eyle N a h î f î fiten-i çeşmin o mâhûn
Her bir sühan-ı pâkûnî bir sihr-i halâl it

Me^cûlû Me^fâ^cîlû Me^fâ^cîlû Fe^cûlûn

- 1 Ey gamzesi şûriş-fiken-i pîşe-i hasret
- 2 Gül-mîhî-i destârum olup dâğ-ı firâkûn
^cîyd-i gama zîb-âver olur rişe-i hasret
- 3 Ser-geste ider ^câşıkunı fitne-i çeşmûn
 Kim sihr ile âlûdedür ol şîşe-i hasret
- 4 Şîven-ger olup kûh-ı mahabbetle şadâsı
 Ferhâd-ı dile irse eger tîşe-i hasret
- 5 Kıl çâre N a h î f î ye meded şerbet-i la^clûn
 Öldürdi anı işte bu endîşe-i hasret

P/116a

(1b) Metinde yok.

Mef^cOlü Mefâ^cilü Mefâ^cilü Fe^cOlün

- 1 Ol mâh-vesûn turre-i seb-târını seyr it
Âşüftelerün baht-ı siyeh-kârını seyr it
- 2 Gör sâde ruh-ı yârı eyâ bülbul-i şeydâ
Gül-zâr-ı cemâlün gül-i bî-hârını seyr it
- 3 Bin cân ile âdem niçe üftâdesi olmaz
Ol serv-i revânun hele refâtârını seyr it
- 4 İtdükçe eger nüsha-i i^ccâzı tettebbu^c
Ol gonçe-femün sîve-i güftârını seyr it
- 5 Erbâb-ı dile eylemede carz-ı melâmet
Çarhun bize evzâ^cını etvârını seyr it
- 6 İtmez mi bizi mest-i mey-i miñnet-i gurbet
Sâkî-i gamun sâgar-ı serşârını seyr it
- 7 Reşk-âver-i devrân olur âhir bu N a h f f î
Bir kerre hele nükte-i eş^cârını seyr it

Mef^cûlû pâcîlâtü Mefâcîlû pâcîlûn

- 1 Tâ key harîm-i cîşvede c'arz-ı tevakkuf it
Gel cây-gâh-ı sîneye tarh-ı tekellûf it
- 2 Âzâde eyle gel beni bu intizârdan
Dîrîne c'ahd-i vuslata va^cd-i tehallûf it
- 3 Maḥsûd-ı c'âlem eyle Züleyhâ-yı şevkumı
Yâ Rab o mâhı hüsn ile yek-reng-i Yûsuf it
- 4 Her-câyî-meşreb olma yeter ey gönül yeter
Bârî hayâl-i yâr ile olsun te'ellûf it
- 5 Endîşe-i vişâl ile şâd ol N a ḥ î f î y â
Resdür belâ-yı hecrine yârûn te'essûf it

SA

79

Fe^cilātün Fe^cilātün Fe^cilātün Fe^cilün

- 1 Ey vücūdūndur olan kevn ü mekāna bā^cis
Nakş-ı hüsnün şuver-i 'ālemyāna bā^cis
- 2 Bī-bahāne şeref-i zāt-ı şeref-sāzuındur
Fıtrat-ı arz u semāvāta bahāne bā^cis
- 3 Maḳdemün hürmetidür bast-ı zemīne bādī
Zāt-ı pākūndur olan resm-i zamāne bā^cis
- 4 Sensin ey pertev-i eflāk-nişīn-i levlāk
Hāşılı hilḳat-i eflāk-i cihāna bā^cis
- 5 Hep temennā-yı cebīn-sāyī-i der-gāhuındur
Rūz u şeb ḥasret ile āh ü fiḡāna bā^cis
- 6 Derd ü miḥnetle olurdı dil ü cān güm-şüde-tāb
Olmasa 'işkuñ eger şevḳ-ı cenāna bā^cis
- 7 Lāl olur vaşfuñı itmekde N a ḥ ī f ī ammā
Himmetūndur yine taḥrīk-i zebāna bā^cis

A/36a H/34b İ/34b P/66b

Mefā^c ilün Fe^cilātün Mefā^c ilün Fe^cilün

- 1 Gel ey dil eyleme ol çeşm-i bī-emān ile baḥs
İder mi 'ākıl olan tīg-i hūn-feşān ile baḥs
- 2 Esīr-i nāvek-i ser-tīz-i 'ışk-ı yār olalı
Ḥadeng-i āhum ider her dem āsūmān ile baḥs
- 3 Hezār şevk ile bülbüller eyledi taḥsīn
İdince bezm-i cemende o nev-cevān ile baḥs
- 4 Düşer mi 'akluña ey h^vāce-i ḥired-fersā
Ki dā'im eyleyesin vāz^c-ı nā-kesān ile baḥs
- 5 Dem-i vişāle kayd-ı vücuda düşme şakın
İder mi şu^cle-i meh-tāb hīç ketān ile baḥs
- 6 Püsün-ı gamzesidür ibtidā su'ālüm ānā
Eğer idersem o meh-rûy-ı nükte-dān ile baḥs
- 7 N a ḥ ī f i y ā sözüm esrār-ı 'ışkdur cümle
'Aceb mi eyler isem gamze-i bütān ile baḥs

E/41b M/24a P/116b Y/52a

(4a) ḥired: āḥir M Y (b) nā-kesān: kesān M Y
(5b) meh-tāb: meh-tāba P (6) P'de var.

Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün

- 1 Güzel bilsem nedür bânâ cefâ-kâr olmağa bâcîs
Beni gördükçe her demde sitem-kâr olmağa bâcîs
- 2 Harâmî gamzeler birle idüp yağmâ benüm gönlüm
Yine sensin cihân içre bânâ yâr olmağa bâcîs
- 3 Kağan görseñ perîsânun idersin bunca istignâ
Degül mi sen o sehsin kim bu nâ-çâr olmağa bâcîs
- 4 O sahn-ı bâğ-ı kûyunda garîbi şayd iden sensin
Yine sensin bu dâma ben giriftâr olmağa bâcîs
- 5 N a h î f î künc-i gamm içre kalursa ço canı çıksun
Yine oldur o ra'nâya harîdâr olmağa bâcîs

Mefâ'ilün Fe'îlâtün Mefâ'ilün Fe'îlün

- 1 Hazer kıl eyleme ikbâl-ı şohbet-i ahdâs
Musâhabetleri meyl-i hevâ ider îrâs
- 2 Şafâ-yı kalb ile cem'-i havâtıra sa'y it
ider havâssı perîşân tevâggul-ı ebhâs
- 3 Sarây-ı 'âlem-i fânide pâ-y-dâr olmaz
Derûnün eyleme vâbeste-i esâs ü esâs
- 4 Verâ-yı perde-i takdîr-i lâ-yezâlidân
Kazâ mecârî-i dehre neler ider ihdâs
- 5 O dem ki nefha-i sûr-ı kıyâm ola fermân
Olur me'âbir-i mahşer mekâbir ü ocdâs
- 6 N a h î f i y â der-i mevlâya ilticâ eyle
'ibâd-ı 'âcize Allâh'dur me'âz ü megâs

cîm

83

Fâcîlâtün Fâcîlatün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 İster isen vaşl-ı yâri serv-i bâlâdan da geç
Minnet-i ağıyârı çekme bûy-ı ra'cnâdan da geç
- 2 Meyl idersen yâr-ı câna bende-i memlûki ol
Cevr iderse kâ'il ol lutf u 'atâyâdan da geç
- 3 Rütbe-i 'ulyâ budur çün ehl-i 'irfân olana
Mansıb-ı 'ışk ister isen câh-ı a'clâdan da geç
- 4 Pes fenâdur işbu menzîl çün görürsin 'âkıbet
Devlet-i 'ukbâ dilerse işbu fâniden de geç
- 5 Ey N a h î f î geç sivâdan matlabun olsun Hudâ
Zülf-i mañbûba dolaşma kara sevdâdan da geç

P/117a

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Hükümüne girse felekde heft kışver taht ü tâc
Zikr-i Hakkı pişe eyle gâfil olma gözün aç
- 2 Devlet ü izzet cihânda bir kuru gavgâ durur
Bir cabâ-pûş ol cihânda gayre olma ihtiyâc
- 3 Niçün ehl-i ışıka uydun dir isen bil şûfiyâ
İde şâyed bu mecâzî ışıq Hakla imtizâc
- 4 Ehl-i ışıkuñ mâlî cânâ bir hafî gencînadür
Kimse bâcın alımaşlar yârdan alur ol harâc
- 5 Ey N a h î f î kıl inâbet Hakkâ ısyân eyleme
İricek bir gün ecel derdi bulunmaz hiç cîlâc

P/117a

Pâcîlâtün Pâcîlatün Pâcîlatün Pâcîlün

- 1 Pâdişâhâ dünyede irmek vişâl-i yâra güç
Rûz u şeb âvâre kaldı bu dil-i nâ-çâra güç
- 2 Râya benzer hançeriyle urdı hışm idüp beni
Sîne kan ile boyandı yâ burada yâre güç
- 3 Zülfine bend eyledi ben bendesin ol bî-vefâ
Hayli dostlar salb olunmak dünyede bir dâra güç
- 4 Gül-sitânun güllerini bend ider hâr-i rakîb *
Gamm ana kim hey meded ol candelîb-i zâra güç
- 5 Yüz çevirmem carşa-i miñnetde dime dur hele
Yârelenmek cüz'idür ammâ N a h î f î çâre güç

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 'Âşıkâ bilmem ki resm-i merhabâ bilmez mi hiç
Yohsa ol âhû-yı vahşî âşînâ bilmez mi hiç
- 2 Hâsret öldürdi beni rahm cylemez mi hâlûme
Ol tabîb-i cân bu derde bir devâ bilmez mi hiç
- 3 Bilmezem yâ Rab cefâ-cûlar tarîk-ı cîşkda
'Âşık-ı gam-h^vâra âyîn-i vefâ bilmez mi hiç
- 4 Sana nâz u şîvedür bunca tecâhûlden garâz
Kaşdını yohsa o şûh-ı pür-cefâ bilmez mi hiç
- 5 Ey N a h î f î böyle üstâdâne tarh-endâz olan
Vâdî-i cân-bahş-ı yâr-ı dil-güşâ bilmez mi hiç

F/117a

HÂ

87

Mefâ'ilün Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün

- 1 Çemen makām-ı şafādur cihān cihān-ı ferah
Zemīn zemīn-i neşāt u zamān zamān-ı ferah
- 2 O haṭṭ-ı tāze ruh-ı yāra zīb-baḥş oldı
Bahār irişdi güzellendi gül-sitān-ı ferah
- 3 Zamān-ı maḥşere dek görmezüz humār-ı gamı
Olursa bāde-i la'lün meded-resān-ı ferah
- 4 Teraşşuh eyledi zann itme şīşe-i şahbā
Pür oldı encüm-i şevk ile āsümān-ı ferah
- 5 Yeter yeter bu perişān-ı gam u endüh
Görinsün ey dil-i şeydā biraz nişān-ı ferah
- 6 Hayāle başlayalum haṭṭın ol sitem-kāruñ
Meyān-ı meclise gelsün ko cür'a-dān-ı ferah
- 7 N a ḥ ī f i y ā hele ben böyle eyledüm idrāk
Melāl-hāne-i dünyā degül mekān-ı ferah

E/41b M/24b Y/52b

(6b) ko: bu E

Meḥ'ülü Fā'ilātu Meḥā'ilü Fā'ilün

- 1 Derd-i derūnum itdi o la^cl-i müzāb şerh
Esrār-ı mesti bir bir idermiş şarāb şerh
- 2 Yāra lisān-ı hāl ile 'arz-ı niyāz idüp
Metn-i maḥabbeti idelüm bī-ḥitāb şerh
- 3 Dībāce-i letāfet-i ḥüsnin o meh-veşün
Ol ḥaṭṭ-ı tāze eylemede bāb bāb şerh
- 4 Çıkmış beyāza nüsha-i ḥüsn ü melāḥati
İtmiş cemāl-i yāri ḥaṭ-ı müşk-nāb şerh
- 5 Her nükte-i kemīnesi yüz biñ kitāb olur
Ahvālin itse 'āşık-ı ḥāṭır-ḥarāb şerh
- 6 Yokdur cihānda nüsha-i baḥtüm gibi benüm
Bir nā-pesend nüsha vü bir nā-şavāb şerh
- 7 Bir tarz-ı ḥāş-ı ḥüsn ile gördüm o māhı kim
Olmaz N a ḥ ī f i y ā hele ol āb ü tāb şerh

E/42a M/24b P/117b Y/53a

(1b) bir bir: yer yer M

(3b) bāb bāb: yāb yāb M Y tāze: nāza P

(5) ve (6)'nın sırası M'de değişik.

(6b) nüsha: nüsha-i M Y

(7b) hele: - M Y

Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün

- 1 Bu hüsnün vâsfını medh itmede kâsır durur meddâh
Virilmez bir yere vâsfun buna câciz durur ervâh
- 2 Bu vuslat genc-i mahfidür uzatma destüni tâlib
Meger kim bulasın cânâ bu cışkun bâbına miftâh
- 3 Mülâkî olmağa yâra bu cışkı vâsıta kılduk
Reh-i cışk içre ey câşık olupdur cânumuz seyyâh
- 4 Dilersen bahr-ı cışk içre selâmet bula bu geştî
Çevir engine-i cışka dümen sensin eyâ mellâh
- 5 Saâdet bâbı feth olmak dilersen ger N a h f i sen
Muattar kılsun âfâkı hemân ur naçra-i fettâh

Pâ'îlâtün Pâ'îlâtün Pâ'îlâtün Pâ'îlün

- 1 Alayum baş üzre destünden senün zerrîn kadeh
Ğabğabun çâhına şâhum didiler sîmîn kadeh
- 2 Fark idüpdür her nazar ehli bugün meclisde kim
Şive-i keyfiyyetünle görünür şîrîn kadeh
- 3 Destüne şol dem varıcağ anı sen nûş eyledün
Nûr-ı rûyundan olupdur gûyiyâ pervîn kadeh
- 4 "İşk-ı yâr için şunupdur şimdi sâkî destüme
Girye kılmasun diyü bu demde bir pîşîn kadeh
- 5 Nûş iderken bâde-i "ışkun" N a h f i dem döker
Anun için pâdişâhum gösterür rengîn kadeh

P/117b

DÂL

Merâ'flün Merâ'flün Merâ'flün Merâ'flün

- 1 Gelüp vâdî-i 'ışka tîşe kârın eylemiş icâd
Bizi başdan çıkarmak kaşdın itmiş var ise Ferhâd
- 2 Kalem katmak dilersen nakş-ı hüsn ü hatt-ı hübâna
Ne sûretle gelürsin 'arşa-gâh-ı haşre ey Bihzâd
- 3 Sipâh-ı cevri ile virdi harâba kişver-i sabrı
Muhaşşal dâd ü feryâd ol şeh-i bî-dâddan feryâd
- 4 Eger kim fitne bî-tâb olsa resm-i cân-güdâzide
Gelür ol mest-i nâzuñ gamzesinden eyler istimdâd
- 5 Beni şâd olmasun dir hâtırum bir kerre şormazsın
Hele şâd olmak ister mi su'âl it hâtır-ı nâ-şâd
- 6 Saña mümkün degüldür fenn-i 'ışkı zâhidâ ta'lîm
Bilürsin dâd-ı Hâkdur her kişye feyz-i isti'dâd
- 7 İşitdüm yine bir şühun esîr-i 'ışkı olmuşsın
N a h î f î mansıb-ı bî-sabr ü sâmanî mübârek-bâd

E/42a M/25a P/118a Y/53b

(1a) kârın: kârûn M Y icâd: ithâr M Y

(2a) dilersen: dilersin E M Y (3a) sipâh: siyâh Y

(4a) güdâzide: güdâzında E güdâz üzre M güdâz ide Y

(5a) hâtırum: hâtıruñ Y

Mef'ulü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

- 1 Minnet Hudāya geldi dem-i dil-güşā-yı 'ıyd
Doldı cihāna zemzeme-i merhabā-yı 'ıyd
- 2 Ben zāra kaşd-ı cevır ile 'arz-ı celāl için
Geydün nihāl-i kaddiñe gül-gün kabā-yı 'ıyd
- 3 Hamyāze-riz-i rüze-i hicrānuñam senün
İtsem 'aceb mi ben dağı her dem recā-yı 'ıyd
- 4 Çün rüze-dār-ı hecriñe 'ışret harāmdur
İtmem dil-i hāzinümi zevk-āşinā-yı 'ıyd
- 5 Ol hadde dāğ-dār-ı firākam ki bir nefes
Gelmez gamuñla hātıra fikr-i şafā-yı 'ıyd
- 6 Sensin şafā-yı hātırüm ey serv-i hoş-hırām
Sensiz ne seyr-i bāğ u ne hod iddi'ā-yı ıyd
- 7 Ey şāh-ı lem-yezel bu N a ħ ī f ī -i zārını
Fazluñla eyle mazhar-ı lutf-ı du'ā-yı 'ıyd

Müstef'ılün Müstef'ılün Müstef'ılün Müstef'ılün

- 1 Şād olsun erbāb-ı tarab geldi yine eyyām-ı 'ıyd
Āfākı tutdı şimdi hep āvāze-i peygām-ı 'ıyd
- 2 Her kūşe-i tārīk-i gam bir bezm-gāh-i pür-ni'am
Urmakda şimdi lāf hum-mestān-ı vird-i şām-ı 'ıyd
- 3 Her āfitāb-ı sīm-ten dönmüş hilāle rüzeden
İtse n'ola def'-i hazen teşrīf-i şevk-encām-ı 'ıyd
- 4 Geh dest ü geh pâyın öper dāmān-ı yāra yüz sürer
Ya'nī recā-yı vaşl ider her 'āşık-ı nā-kām-ı 'ıyd
- 5 Meh-pāreler ser-germ-i nāz diller müheyyā-yı niyāz
İtse n'ola ifşā-yı rāz küstāhī-i ibrām-ı 'ıyd
- 6 Feryād ider āşüftegān her kūşe pür-āh ü fiğān
Virdi kıyāmetden nişān hengāme-i hengām-ı 'ıyd
- 7 Gel ey N a h i f i kıl hāzer her meh-veşe itme nāzar
Şāyed seni pā-māl ider hūbān-ı serv-endām-ı 'ıyd

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Tâli^cumdur pâdişâhum boynuma atdun kemend
Bâzû-bend-i vaşlunı ^cusşâka kıldun müstemend
- 2 Eyledün şâhâ tesellî bâna kıldun sen ^citâb
Gamze-i hâzır-cevâba pâdişâhum şâd pesend
- 3 Çıkmasun nâm ü nişânun itmeyem âh ü şadâ
Gel nişân it tîr-i gamze perçemünle eylo bend
- 4 Ruhların berg-i semendür kaşların yâh ü hilâl
Mâh-tâb olmuş cemâlün leblerün mânend-i kâd
- 5 Ruhların medhi çıkup eflâke seyrân eyledi
Vâdî-i hayretde ancak bu N a h î f î derd-mend

Pâcîlâtün Pâcîlâtün Pâcîlâtün Pâcîlün

- 1 Pâdişâhâ cîşîkûnla eyler isen ittihâd
Hak Teâlâ cîmrini günde güne kılsun ziyâd
- 2 Cevr ile ma'mûr dil olmaya virân ü harâb
Pâdişâhum pâdişâhsin sâna lâzım cîdl ü dâd
- 3 Tîğ-ı gamzûnle kesüp katl eyle sultânüm beni
Emrine ger pâdişâhum eylemezsem inkîyâd
- 4 Râh-ı cîşkûnda niçe gam çekmişemdür bilmiş ol
Gel efendüm sefkat eyle eyleme şâhum cînâd
- 5 Bu N a h î f î bir garîbündür senün ey dil-berâ
Sâye-i vaslunda hoş geçsün ilâ yevmi't-tenâd

P/118a

Fâcîlâtûn Fâcîlâtûn Fâcîlâtûn Fâcîlûn

- 1 Kâmetûn üftâdesin servi gibi eyle bülend
Düşmeye bir dağı yire zülfünü eyle kemend
- 2 Âb-ı vaşlun teşne cânâ ırgürüp eyle kerem
Kim yanupdur nâr-ı hecre micmer içre şan sipend
- 3 Cân u dil Mecrûn-sıfat taglara düşdi n'eylesün
Kim anı zencîr-i cîşkûn eylemişdür bend bend
- 4 Sâye-i kaddûn diler serv-i dil-ârâ rûz u seb
N'ola bir kûteh kulundur ol dağı bir müstemend
- 5 Bu N a h î f î kaddûn evşâfın dirince nazmına
Gökde encüm şuda mâhî cümlesi kıldı pesend

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 Benem ol nâr-ı firâkunda sipend
°Alev-i sûz-ı dilüm bâna semend
- 2 Lebünün serbetini lutfun ile
Meded ırgür bâna ey serv-i bülend
- 3 O siyeh geshmüni cellâd idüben
Bâna kıl zülf-i siyeh-kârı kemend
- 4 Beni uşlat kerem it vuşlat ile
Ele °ibret beni kıl sîneye bend
- 5 Dehenüm içre müheyyâ çıka cân
Şanemâ eyle kerem pâre-i kând
- 6 Hele yüz virmedün agyâra begüm
Dil ü cân eylediler saña pesend
- 7 Güzele mâ'il olalı dilemez
Bu N a h î f î ne nasîhat ü ne pend

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 Gele kurbân ideyüm cânı sâna olma ha^cîd
Ki bu eyyâm-ı serîf içre durur vâkt-ı sa^cîd
- 2 Gâfere'llâhü lenâ ey seh-i meh-rû ve le-kiüm
Güzeliüm Rûm ili bayramıdur ol cıyd-i va^cîd
- 3 Lebünün sükkerini bahş u ca^câ eyle bâna
Ki odur rûha gıda cânâ şafâ câdet-i cıyd
- 4 Koyalum câme-i hecri anı i^ctâk idelim
Geyelim câme-i vaşlı ola atlas-ı cedîd
- 5 Bu N a h î f î dil ü cânı sâna kurbân ide gel
Dilerem anı kabûl eyleye Mevlâ-yı Macîd

ZÂL

99

Pâ'îlâtün Pâ'îlâtün Pâ'îlâtün Pâ'îlün

- 1 Dil-berâ ol leblerün hülvi bu halvâdan lezîz
Ruhların gül-gûnesi ol verd-i ra'nâdan lezîz
- 2 N'ola şâhum ben garibi zülfüne bend eylesen
Âşıka dünyâda var mı zülf-i sevâdan lezîz
- 3 Serv-kaddün sâyesin eyler taleb bî-gâreler
Anlara ol kadd ü kâmet serv-i bâlâdan lezîz
- 4 Niçe şem'-i vaşluna pervâne olmaz cân u dil
Gel su'âl it var midur vaşl-ı muzayyâdan lezîz
- 5 Bu N a h f i f i fahr ider câlemda bulmuş gül-cizâr
Gülşen-i dehr içre var mı bûy-ı ra'nâdan lezîz

P/119a

RA

100

Mefā'îlün Mefā'îlün Mefā'îlün Mefā'îlün

- 1 Felekler sāye-dār-ı āsümān-ı ercümendüdüdür
Melekler şaf-nümā-yı hıdmet-i havrâ-pesendüdüdür
- 2 Yoluñda bedr-i tábān sīna-çāk-i mevķaf-ı hıdmet
Ġazāl-ı mihr-i gerdün gerdēn-endāz-ı kemendüdüdür
- 3 Ser-ā-ser atlas-ı qarh oldu pāy-endāz-ı teşrīfün
Degül encüm nişān-ı na'ı-i zerrīn-i semendüdüdür
- 4 Safā-yı Kevser-i Cennet rehīn-i āteş-i 'ışķuñ
Dem-i cān-baħş-ı hūrā micmer-efrüz-ı sipendüdüdür
- 5 Nihāl-i kāmētün bī-sāye olmak şahn-ı 'ālemde
Eyā nūr-ı ilāhī şāhid-i kadr-i bülendüdüdür
- 6 Saña oldu itā'at tā'at-ı mefrūza-ı Bārī
Senün şāh ü gedā cümle gulām-ı pāy-bendüdüdür
- 7 N a ħ î f î -i ġarībün ey melāz-ı cümle-i ümmet
Ne deñlü mücrim ise kendi 'abd-i müstmendüdüdür

A/39b E/7b H/37b İ/37b P/68a Y/16b

(1a) āsümān: āsitān A H İ P

(7b) ise: isem A

Mef'ûlü Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

- 1 Sünbül firāk-ı zülfün ile dil-şikestedür
Nergis hayāl-i çeşmün ile zār ü hastedür
- 2 İtme remide murğ-ı dili seng-i cevri ile
Tār-ı kemend-i kākülüne pāy-bestedür
- 3 Vāşf idemem müzāhame-i zahm-ı sīnemi
Kim anda tīr-i gāmzelerün deste destedür
- 4 'Aşık helāk olursa da zahm-ı firāk ile
Derd-i maḥabbetünden anı şanma restedür
- 5 Gūyā ki şaşt-dide kemāndur ol ebruvān
Müjgān-ı yār 'aynı ile tīr-i cestedür
- 6 Nāmı egerçi haste elinden cihān zebūn
El-hak ta'accübüm benüm ol çeşm-i mestedür
- 7 Gör ḥande-i nevāzişi ol la'l-i nābdan
Müjde N a ḥ ī f ī y ā saña fāl-i ḥucestedür

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

- 1 Bu bezm-i hāsa ne mutrib ne sâz lâzımdur
Hulûs-ı kalb ile sûz u güdâz lâzımdur
- 2 Hâkîm-i kâmile kâr-ı 'abes nakîsa virür
Hâkîkat ehline terk-i mecâz lâzımdur
- 3 Niyâz ehl-i niyâza ne sûd virse gerek
Niyâz eylemege bî-niyâz lâzımdur
- 4 Bu hırs u âz olur elbette bâ'is-i hırmân
Vişâl-i şâhid-i âmâle nâz lâzımdur
- 5 Sirişk-i terle vuzû' eyleyen ciger-hûna
Meyân-ı bahr-ı belâda namâz lâzımdur
- 6 Yed-i kazâda cilâ-dâde tîg-i 'uryânem
Benümle mel'abeden ihtirâz lâzımdur "
- 7 Zebân-dırâzî-iesrâr-ı 'ışkdan hazer it
N a h î f i y â kişiye ketm-i râz lâzımdur

E/42b M/26a P/121a Y/54b

(1a) mutrib: tarab P

(2a) nakîsa: nakîza Y

(3a) ne:- M Y

(7a) dırâzî-i: dârî E dârî-i M Y

Mef'ulü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

- 1 Dil hasretünle lāle-sıfat dāğ u yāredür
Cismüm mişāl-i gonçe-i gül pāre pāredür
- 2 Mahrūm-ı dāğ-ı derdün olan merd-i sāde-dil
Erbāb-ı 'ışk içinde hele bī-sitāredür
- 3 Bir āfitāb-ı tal'ata hayran ü hasretem
Kim tāb-ı hüsni bārika-bağ-ı nezāredür
- 4 Asūdeyem mezālīk-i ekdār-ı çarhdan
Zirā ki i'timādum o Perverdigāredür
- 5 Müstersid-i mevākī'-ı tevfiķ olur o kim
Her kārı vakf-ı zābıta-i istişāredür
- 6 Hākdan recā-yı hayr iderüz her umūrda
Reh-ber tarīkumuzda bizüm istiḥāredür
- 7 'İşk olmayınca vaşla irilmez N a ḥ ī f i y ā
Derd ehli olmayan kişi mahrūm-ı çāredür

E/42b M/26a P/121a Y/54b

(1b) cismüm: çeşmüm E M Y

(3a) hayrân ü : hayrân E M Y

(4a) mezālīk-i ekdār: ekdār-ı mezālīk M Y

Mef'ulü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

- 1 Taşmīm-i dil o serv ile seyr-i Hişāredür
Bir iki gün tevakkufumuz nev-bahāredür
- 2 Döndüm hilāle kaşlarını eyleyüp hayāl
Cismüm nizār iden benüm ol mäh-pāredür
- 3 İşler gönülde yāresi tīr-i nigāhınun
Sākī bizüm şikāyetümüz hep o yāredür
- 4 Ahumdan olmadun müte'essir garībdür
Ey seng-dil meger ki dilün seng-i hāredür
- 5 Pinhān degüldür iki gözüm rāz-ı 'ışkumuz
Bāzārumuz bizüm senün ile āşikāredür
- 6 Teşbih-i nākıs oldu saña mähdur dimek
Māhuñ saña müşābeheti isti'āredür
- 7 Ağyardan ne fā'ide hāşıl N a ħ ī f i y ā
Mutlak ümīdümüz kerem-i Kirdāgāredür

E/42b M/26b P/121a Y/54b

(4a) olmadun: olmadan Y (b) seng-i: - M Y
(5b) bizüm senün ile: senün ile bizüm P

- Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün
- 1 Ruh-ı ümmîd zîr-i makdemünde ferş-i rāhuñdur
Metâ'-ı sîne pây-endâz-ı şahñ-ı cilve-gāhuñdur
 - 2 Sen ol şehsin ki ey gâret-ger-i mülk-i şekîbâyî
Füsün u fitne nâz ü 'işve ser-cümle sipāhuñdur
 - 3 N'ola pây-ı hîred zencîr-i 'ışka olsa şâyeste
Beni leb-rîz-i sevdâ eyleyen zülf-i siyāhuñdur
 - 4 İdüp şahrâ-neverd ey reşk-i Leylâ cân-ı şeydâyı
Mişâl-i Kays-ı ser-gerdân iden āhū-nigāhuñdur
 - 5 Nahîfî-i hazîni şādumân it gāhî luţfuñla
Garîb-i çāre-cūyuñ müstemend-i hayr-h^vāhuñdur

E/43a M/26b P/121a Y/55a

(2b) nâz: bâz P

(3a) 'ışka: 'ışk M Y

(4a) Leylâ: leyl M Y şeydâyı: şeydâ M

Mefā^cilün Fe^cilātün Mefā^cilün Fe^cilün

- 1 Gönül o gonçe-femün bî-nevâlarındandur
Esîr-i hasretidür mübtelâlarındandur
- 2 Güşâyiş-i dilüm ol mest-i bâde-i nâzuñ
Nühüfte şîve-i tâkat-rübâlarındandur
- 3 Sehî-kadân-ı çemen-zâr-ı ^câlem-i hüsnün
O nahl-i nâz hele müntehâlarındandur
- 4 ^cAceb mi kaddine serv itse ser-fürü yârün
Kadîmî bende-i ser-der-hevâlarındandur
- 5 Şafâ-yı hâtırum ol gül-^cizâr-ı gonçe-femün
O nîm-hande-i hâlet-fezâlarındandur
- 6 O mâha râz-ı dili âşikâre eyledigüm
Nihânî va^cde-i hâtır-güşâlarındandur
- 7 Cefâya kâ'ilem ammâ ki hayl-i hübânun
Şikâyetüm sitem-i nâ-becâlarındandur
- 8 Nihân idüp heves-i ^cışkı dilde zühhâduñ
Bu sûret ile görünmek riyâlarındandur
- 9 Bu nazm-ı pâkine söz var mıdur N a h î f î nün
Zamânenün hele şîrîn edâlarındandur

E/43a M/26b P/121b Y/55a

(2a) ol: olsa M Y

(3a) sehî: mehi Y çemen-zâr-ı: çemen-zârıla M Y

(6a) âşikâre: âşikâr E M Y dili: dilüm E

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

- 1 O naḥl-i bāğ-ı letāfet ki bir elif-ḳaddür
O kec-küleḥ elif üstünde sûret-i meddür
- 2 Marîz-i 'ışka o lebler ḥayât-ı sânidür
Şemîm-i kâkül-i müşgîni 'ömr-i sermeddür
- 3 Dehâni nâricetü'l-misk sihr ile memlû'
Meyânı rişte-i efsûn ile mu'akḳaddür
- 4 Naẓîri yokdur o nev-naḥl-i gülşen-i ḥusnûn
Mişâl-i serv-i sehî ḥaḳ bu kim ser-âmeddür
- 5 O ḥusn-i ḥilḳatigermâbede temâşâ kıl
Vücûd-ı enveri bir cevher-i mücerreddür
- 6 Meyân-ı 'âşık u dil-berde ḥusni yok aşlâ
Raḳîb-i bed-menişûn vaz'ı ḥâsılı beddür
- 7 Hezâr-ı zâra beni hem-zebân iden böyle
O nev-bahâr-ı letāfet o şûḥ-ı gül-ḥaddür
- 8 Eger ki mevce-i bahrûn şumârı mümkün ise
Sirîşk-i 'âşık-ı şeydâ da kâbil-i 'caddür
- 9 N a ḥ î f î nâmlı 'aceb defteründe var mı didüm
O ḡonçe-fem didi mestûrdur, mukayyeddür
- 10 Zemîn-i dil-keş-i tâbîde cilve-i ḥâme
Senâ-verî-i silâḥ-dâr-ı şâh-ı emceddür
- 11 Ne şâh-ı emced o sultân-ı kişver-i îslâm
Semiyy-i fâhr-ı cihân ya'nî Ḥân-ı Ahmeddür
- 12 Ne pâdişâh-ı mu'azzam ki der-geh-i lutfı
Hemişe zümre-i ehl-i recâya mesneddür
- 13 Ḥulûs-ı bâl ile efrâd-ı ehl-i îslâma
Du'â-yı devleti mefrûza-i mü'eyyeddür

- 14 Ne hân-ı a^czam ü ekrem o pâdişâh-ı celîl
Ki nûr-ı dîde-i sultân-ı dîn Muhammeddür
- 15 Hudâ vücūdını hıfz eylesün hatâlardan
Ki kâdr-i ma^crifet añlar şeh-i mümecceddür
- 16 Dakîka-dân ü ma^cârif-şinâs ü ehl-i pesend
Sözün hakîkati sultân-ı es^cadü'l-ceddür
- 17 Olur şadâkat ile hizmetinde kâm-revâ
Anuñ ki şıdk u sedâd ile bahtı es^caddür
- 18 İlâhî her dem-i fîrûzın eyle 'ıyd-ı sa^cîd
Hemîşe tâ ki şabâh u mesâ müceddeddür

E/43b M/27a P/121b Y/55b

-
- (5a) hilkati: halkını E halkı M Y (6a) câşık u: câşık M Y
(10a) tâbîde: nâbîde E te'yîd M Y Senâ-verî: ten-âverî M Y
şâh: - M Y
(11a) islâm: selâm Y
(13b) mü'eyyed: mü'ebbed E
(10)'dan sonraki beyitler P'de 187b'dedir. Devamında ise
116 ve 117. gazeller vardır.
(13) ve (14)'ün sırası P'de değişik.
(16a) dîn ü: dîn M Y şinâs ü: şinâs M Y
(b) es^cadü'l-ceddür: es^cad emceddür M

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Hudā 'aynumda cāh-ı dehri berg-i terre itmişdür
Nigāh-ı raġbetümde mihri gūyā zerre itmişdür
- 2 Ba'īd olmaz ħakāretle bakarsaṅ müstemendāna
Seni ey ḥ^vāce māl ü cāh-ı dünyā ġirre itmişdür
- 3 Bu vāz'-ı nā-becāyı şimdi görmişdür kıyās itme
Baṅa bu şiveyi baḥt-ı siyeh çok kerre itmişdür
- 4 Hudā itmiş kimin şāyeste-i tāt-ı cihān-dārī
Kiminüñ farkını mevķūf-ı tīg u erre itmişdür
- 5 N a ḥ ī f ī mukteżā-yı hikmet üzre Ḥālīķ-ı 'Ālem
Zen-i dünyāyı 'ukbāya rakīb ü zarre itmişdür

E/44a M/28a Y/56b

(1a) terre: teze Y

(4b) tīg u erre: tīg-ı dāra M farkını: fūrķati M Y

Mefā'ilün Fe'ilâtün Mefā'ilün Fe'ilün

- 1 O kes ki müftehîr-i nisbet-i eb ü ceddür
Henüz mekteb-i 'irfānda tıfl-ı ebceddür
- 2 Elif devām-ı kıyām ile tāk-dār oldu
Kıyās eyleme farkındaki anuñ meddür
- 3 Gulām Zeyde takaddümle iftiḥār idemez
Muḫāf çünkü muḫāf-ı ileyhe müsneddür
- 4 Olur muḫāri' ü māzī zamān-ı müstakbel
Bu ḥālî fehmi den ehl-i nazar mü'eyyedür
- 5 İder şurūf-ı zamān nefy-i ḥāl ü istikbāl
Bu emre şığa-ı māzī delîl-i erşeddür
- 6 Başîret ehli n'ola şarf-ı zihn iderse müdām
Kitāb-ı şubḥ u mesā nüsha-ı müceddeddür
- 7 Gören o kākuli eyler yemînine râğbet
Belî cevāb-ı kâsem lâm ile mü'ekkeddür

E/43b M/27b P/187b Y/56a

(3a) Zeyde: zühde M Y

(4a) muḫāri' ü: muḫāri' E Y (b) ḥālî: ḥayâli M Y mü'eyyed:
mü'ebbed P

(5b) emre: emr M Y

(7a) yemînine: yemîne M Y

Mefā'ılün Fe'ılātün Mefā'ılün Fe'ılün

- 1 Hemîşe hâline mesken o âteşin haddür
Ne şübhe kâfir olan nârdâ muhalleddür
- 2 Güzer-gehinde beni vakf-ı rāh idüp böyle
Fütāde eyleyen ol dil-ber-i sehī-kaddür
- 3 Derün-ı ehl-i dili 'ukde-dār iden cümle
O zülf-i ham-be-ham ol turra-i müca'caddür
- 4 Kitāb-ı derd-i dili bir bakışda fehmi eyler
O nev-resīde dahı gerçi tıfl-ı ebceddür
- 5 O mäh-tal'ati ta'rīf ile ihāta muhāl
Anuñ dekāyık-i hüsn ü cemāli bī-haddür
- 6 O haṭṭ-ı sebz ile dendān ü leblerin seyr it
Ki dürr ü la'l ile pür hokka-i zeberceddür

E/44a M/27b P/187b Y/56a

(6a) dendān: rindān M Y (6) E'de yok.

111

Mef'ulü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

- 1 'Älem egerçi ol şeh-i hüsnün gamındadır
'Älem yıkılsa yok haberi 'älemindedür
- 2 Dil-dāde oldum öyle bir āhū-nigāha kim
Nāf-ı gazāl-ı müşg-i Huten perçemindedür
- 3 Terkīb-i resm-i lā vü ne'am leblerindedür
Harf-i vefā o gönçe-dehānuñ femindedür
- 4 'Aklum müdām gamze-i şühındadır benüm
Fikrüm hemişe kākül-i ham-der-hamındadır
- 5 Sīr-āb-ı feyz ider dil-i erbāb-ı hāleti
Sāz-ı gamuñ o nağme ki zīr ü bemindedür
- 6 Āh eyleyenler ile bile āh ider cibāl
Tā haşr olinca kūh-kenūñ mātemindedür
- 7 Mir'āt-ı mihre vāsıta-i incilā olur
'Uşşākuñ ol şafā ki gam-ı müdgamındadır
- 8 Reşk ol mürīd-i Hakkā ki mevlāya yüz tutup
Dehrūñ ne gerdişinde ne bīş ü kemindedür
- 9 Bir zevka beñzemez bu cihānda N a h ī f i y ā
Ol ıztırāb-ı şevk ki vuslat demindedür

E/44a M/28a P/121b Y/56b

(1b) yıkılsa: yakılsa M

(3b) femindedür: hamındadır M Y

Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlūn

- 1 Sākī-i gafflet aña kim sāğarın nūş itdirür
Telhī-i mevt ü fenāyı hep ferāmūş itdirür
- 2 Selb-i sāmān-ı şu'ūr itmek murād itdükçe çarh
İbtidā dārū-yı ikbāl ile bī-hūş itdirür
- 3 Kaṭre-veş nā-būd ider ehl-i gurūrı rūzgār
Bir iki gün gerçi deryālar gibi cūş itdirür
- 4 Her kime ikbāl iderse bu zen-i dünyā-yı dūn
Hil'at-i mesmūme-i idbārı ber-dūş itdirür
- 5 Tūtī-i ṭab'ı N a ḥ ī f ī muktezā-yı ḥāl-i çarh
Gāh gūyā itdirürse gāh ḥāmūş itdirür

E/44a M/27b P/122a Y/56b

(1) P'de yok.

(1b) hep: da M - Y

(2a) itdükçe: itdükde M

(4b) mesmūme-i: mesmūme M Y

Me^cilün Fe^cilâtün Me^cilün Fe^cilün

- 1 Felek-menîşler ile imtizâcumuz yokdur
Bizüm nifâka münâsib mizâcumuz yokdur
- 2 Muvâfaqat niçe mümkün bu kec-edâlar ile
Ki hiç ^cayân ü nihân i^cvicâcumuz yokdur
- 3 Tabîbümüz eger ol âfet-i zamâne ise
^cilâc-ı Türki kadar bir ^cilâcumuz yokdur
- 4 Nühüfte ^caybunı lâzımdur eylemek teftiş
Bu bey^c-gâhda dirsen revâcumuz yokdur
- 5 Cihân sürûra münâsib degül anuñcündür
Cihânda zerre kadar ibtihâcumuz yokdur
- 6 Hâkikat üzre rûsûm-ı tarîkati bilürüz
Egerçi şûfî bizüm delk u tâcumuz yokdur
- 7 Sebeb gerek diyemem ben ^caâtâ-yı Bârîye
O huccet ile bizüm ihticâcumuz yokdur
- 8 Tahammül idemezüz bâr-ı minnet-i câha
Sözün neticesi ol yükde bâcumuz yokdur
- 9 N a h f i y â bize fazl u kerem Hudâdandur
^cAâtâ-yı gayra bizüm ihtiyâcumuz yokdur

E/44b M/28b P/122a Y/57a

(1) ve (2) P'de yok.

(3b) ^cilâc-ı Türki: ^cilâcı Türki E M Y

(4b) bey^c-gâhda: bey^c-gâh ile E M Y

(7b) huccet: haclet M Y

Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlūn

- 1 Dil ki bir meclisde ol meh-ṭal'at ile cem' olur
Bu dil-i şūrīde pervāne ol āfet şem' olur
- 2 Nāme gönderseñ baña bakdukça her bir ḥarfine
Merdüm-i çeşm-i ḥayāl ol demde 'ayn-ı dem' olur
- 3 Cān u dil cism-i nizārumda semā'-ı şevk ider
Nuṭk-ı şīrīnū ki gāhī nağme-rīz-i sem' olur
- 4 Zulmet-i şebde ḥayāl itdukçe mihr-i ṭal'atūn
Ḥāne-i tārīk-i ḥātır pür-fürüg u lem' olur
- 5 Ey N a ḥ ī f ī şübhesüz teşrīf ider sultān-ı 'ışk
Bir gönülden kim ḥayāl-i gayr kāl' u kam' olur

Rā'ilātūn Rā'ilātūn Rā'ilātūn Rā'ilūn

- 1 'Aşıkam dāğ-ı dil-i dūzah-şerārūm tazedür
Bāğ-bān-ı gülşen-i 'ışkam bahārūm tazedür
- 2 Tazedür 'ayb eylemeñ bilmezse kadr-i 'aşıkı
Tazedür taze benüm o gül-'iżārūm tazedür
- 3 Şimdi yād u āşinānuñ rütbesi fark eylemez
Tıfl-ı nev-resdür dañı ol şive-kārūm tazedür
- 4 Ey gül-i nev-hiz-i bāğ-ı 'işve ruhsārūn şakın
Āteş-i dil-sūz-ı āh-ı şu'le-bārūm tazedür
- 5 Ben N a h i f i -veş ezel sihr-āşinā-yı nazm idüm
Mülk-i 'ālemde egerçi iştiḥārūm tazedür

E/44b M/29a Y/57b

(2b) o: ol M

(4a) gül: - M Y

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

- 1 Seyr-i bāğ itsem eger sensüz gönül maḥzūn olur
Serve baḳsam hecr-i ḳaddūnle gözüm pür-ḥūn olur
- 2 Yād idüp ey mäh-ı tābānum seni āh eylesem
Dūd-ı āh-ı şu'le-bārum hem-ser-i gerdūn olur
- 3 Tāb-ı āhumdan bulur sūz-ı derūnum izdiyād
Rūzgār ile şirārı āteşūn efzūn olur
- 4 Ben degül ey reşk-baḥş-ı Leylī-i şāḥib-cemāl
Ḥüsnūn Eilātūn temāşā eylese Mecnūn olur
- 5 Cām-ı şahbā-yı niyāzı ḡamzeñe şundukça ben
Her nigāh-ı āfetūn mest-i mey-i efsūn olur
- 6 Cānuma minnet helāk-ı ḡamzeñ olmak n'eyleyem
Mübtelāyān-ı ḡam-ı 'ışka bu da ḳānūn olur
- 7 Görmedüm hiç ben N a ḥ ī f ī gibi bir āşüfte-dil
Ḳanda bir şūḥ-ı cihān görse hemān meftūn olur

E/44b M/29a Y/57b

Mef'ûlü Fâ'îlâtü Mefâ'îlü Fâ'îlün

- 1 Sensüz cihānda 'āşıkā 'işret revā mıdur
Sensüz şafā-yı ehl-i maḥabbet şafā mıdur
- 2 Ölsün mi n'eylesün olan āşüfte ḥüsnüñe
Kurbānuñ oldıgum seni sevmek ḥatā mıdur
- 3 Hîç yok mıdur neticesi kār-ı maḥabbetüñ
Cānā bu āh ü nālelerüm hep hevā mıdur
- 4 Bîm-i nigāh-ı ḥışm ile zerd oldı rüyumuz
'Uşşāka sevdigum nazaruñ kîmyā mıdur
- 5 Pîş ü pesünde şevk ile rû-māl olup gider
Sāyeñ de saña bencileyin mübtelā mıdur
- 6 Gözden nihān olup bu kadar nāz u 'işveden
Maksûduñ ey perî bize cevır ü cefā mıdur
- 7 Şahn-ı çemende nağme-keş-i 'ışk olan 'aceb
Bûlbûl mıdur N a ḥ î f î -i şîrîn-edā mıdur

E/45a M/29a Y/57b

(3b) âh ü: âh Y

(4a) bîm: nîm Y bir nîm M ḥışm: ḥüsn M Y

Meḫā'īlūn Meḫā'īlūn Meḫā'īlūn Meḫā'īlūn

- 1 Dü çeşm-i hūn-feşānum hecr-i ruḥsāruñla giryāndur
Seni ben görmedim şāhum niçe dem niçe devrāndur
- 2 Şeb-i ḥasretde ey meh-pāre hecr-i ebruvānuñla
Hilāl-i āsūmān cism-i nizāra tīg-i bürrāndur
- 3 Umīd-i vaşl u bīm-i fūrkatūñle kūşe-i gamda
Dil-i dīvāne şāhum gāh giryān gāh handāndur
- 4 Gamuñla ey dūr-i baḥr-ı melāḥat niçe demlerdür
Sirişkūm ta'ne-sāz-ı mevc-i bī-pāyān-ı 'ummāndur
- 5 Eşer yok zevk u şādīden dil-i dīvānede gerçi
Zamān-ı 'ayş ü 'işret mevsim-i seyr-i gülistāndur
- 6 Saña mümkün degüldür 'ukde-i dilden haber virmek
Benüm müşkillerüm zīrā senūñ yanūnda āsāndur
- 7 Bu güftār-ı revān-baḥşum edā-yı ḥāş ile şimdi
Nahīfī ğıbtā-fermā-yı suḥan-sencān-ı ĩrāndur

E/45a M/29b P/120a Y/58a

(1b) ben: - M Y

(2b) bürrān: 'uryān P

(3b) giryān ile handān'ın yeri P'de deġişik.

(5a) dīvānede: dīvānedür M Y

(7a) baḥşum: çeşm Y (b) ğıbtā-fermā: ḫayret-efzā P

Mefā'īlūn Mefā'īlūn Mefā'īlūn Mefā'īlūn

- 1 Ğam-ı ẖasretle dā'im ẖātır-ı mahzūn perīşāndur
Dil-i şūrīde nālān sīne sūzān dīde giryāndur
- 2 'Azīz-i Mısr olursam da şafā-yı ẖātırūm yokdur
O Yūsuf-çehrenūn hecriyle 'ālem baña zindāndur
- 3 Beni bilmezlik ile gerçi şaldı deşt-i hicrāna
O mest-i 'ışve şimdi itdigi kārā peşīmāndur
- 4 N'ola bülbul gibi şevk ile āh ü nāle eylersem
Letāfetde hemān ol gonçe bir ter verd-i ẖandāndur
- 5 Selām-ı sāde yok geçdik maḥabbet-nāme kaydından
Senūn peymānuñ ey şūh-ı vefā-düşmen ne peymāndur
- 6 Cihānda buldı gāyet kıssa-i Fernād ü Kays ammā
Hikāyāt-ı ğam-ı 'ışkum benüm bī-hadd ü pāyāndur
- 7 Nahīfī ehl-i Mısrā vaşf-ı hāl-i ẖālet-engīzūn
Nümūdār-ı cefā-yı ser-güzeşt-i māh-ı Ken'āndur

E/45a M/29b P/119b Y/58a

(3a) beni: seni E M Y (b) 'ışve: 'ışk M Y

(4a) şevk ile: sevkindan P (b) bir ter: -fem bir P

(7b) güzeşt-i: güzeşte M Y

Mefā'īlūn Mefā'īlūn Mefā'īlūn Mefā'īlūn

- 1 Ne zālīm ğamzedür bilmem ne āfet çeşm ü müjgāndur
Ki her hūnī-nigāhuñ bir hadeng-i şu'le-peykāndur
- 2 Görünmez bir kazâ kim söylenür 'ışk u maḥabbetdür
Çekilmez bir belā-yı cān ki dirler cev-r-i hūbāndur
- 3 O Yūsuf-tal'atūñ ümmīd-i teşrīf-i kudūmıyla
Der-i Beytū'l-hazen āmāde-i çāk-i girībāndur
- 4 Melāmet itme şevk ile görüp meftūnluğum lutf it
Sen ey zāhid o mest-i nāzı bilmezsın ne fettāndur
- 5 Gider gül-geşt -i bāğ u rāğ ider ağıyār ile ammā
Benümle sey-re çık-maz serv-i nāzum bu ne seyrāndur
- 6 Rakīb-i dūn ile devre girüp cev-r itme 'uşşāka
Geçer bu devr-i dūn ey āfet-i devrān bu devrāndur
- 7 O ḥüsn-i bī-nazāire leb-güşā-yı vaşf olan elbet
Ya Nef'īdūr ya Şabrī ya N a ḥ ī f ī -i sūḥan-dāndur

E/45b M/29b P/119b Y/58b

(2a) kazâ kim: kazâdur M Y (b) cev-r-i: cev-r ü Y

(3b) āmāde-i: āmāde M

(7a) vaşf: şaff Y (b) Nef'ī: 'Urfī E M Y Şabrī: Şâ'ib E M Y

Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlūn

- 1 Kanda varsa 'āşık-ı bî-çāre cānānın arar
Derd ile bīmār olan elbette dermānın arar
- 2 Şanma rahminden şunar destin dil-i mecrūhuma
Ol kemān-ebrū cigerde tīr-i müjgānın arar
- 3 Verd-i gül-zāra tokunmakdan şabānuñ kaşdı var
'Andelīb-i bî-nevānuñ rāz-ı pinhānın arar
- 4 Cān figān eyler seni özler harīm-i bāğda
Bulbūl-i şūrīde gūyā verd-i handānın arar
- 5 Dil hayālūnle gamuñ itse 'aceb mi cüst-cū
Her kişi bu bezm-gāh-ı gamda yārānın arar
- 6 Çeşmine almaz sipihruñ mihr ü māhın rüz u şeb
'Āşık-ı āvāre-hātır māh-ı tābānın arar
- 7 Şimdi itmezse sözüm ārāyiş-i gūş-ı kabūl
Bir gün ol āfet N a ħ ī f ī ben sūhan-dānın arar

E/45b M/30a P/128b Y/58b

(4a) bāğda: yanmada Y

(6) Y'de yok.

(7b) Nahîfî ben: Nahîfî-i P

Mef'ûlû Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

- 1 Cānā ne dem ki hatt-ı 'izāruñ tırāş olur
Baht-ı siyāh-ı 'āşık-ı şūrīde fāş olur
- 2 Teşrīf idersen ey yuzi gül berk-ı āhumuz
Şadr-ı revāk-ı sīneye zerrīn firāş olur
- 3 Şevk-ı cemāl-i yār ile āh eyledükçe dil
Gerdūna sūziş-i cigeri şu'le-pāş olur
- 4 Ey şeh-süvār-ı 'işve ruḥ-ı lāle bāğda
Pāy-ı semend-i nāzīna rengīn kumāş olur
- 5 Zāhid maḥabbet ehline pend ü nasīhatūn
Bīhūde her nefesde ḡam-ı dil-hırāş olur
- 6 Bu bey'gāh-ı ḡamda hemān şimdi her-kesūn
Nakd-i sirişki kendüye ancak ma'āş olur
- 7 Evzā'-ı nā-sezāşı bu 'aşruñ N a ḥ ī f i y ā
Ehl-i kemāle mūcib-i kayd-ı telāş olur

E/45b M/30a P/129a Y/59a

(6b) kendüye: kendiye P

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Huşûl-ı kâma ber-vefk-ı icâbet âh ü zâr ister
Belî fûlk-i umîde bir muvâfık rûzgâr ister
- 2 Açılmaz dâğ-ber-dâğ olmadukça gönçe-i hâtır
Güşâd-ı tab'-ı ehl-i ʿışka ey dil nev-bahâr ister
- 3 Harîm-i câna gönder gamze-i dil-dûzuñı gâhî
Dil-i âvâre çokdan bir enîs ü gam-güsâr ister
- 4 Gönül bir lâle-had gül-çehre servün pây-mâlidür
Ne meyl-i gül-sitân eyler ne seyr-i lâle-zâr ister
- 5 N a ḥ î f î nûñ edâ-yı pür-füsûn-ı tab'-ın idrâke
Lisân-ı sihr ü i'câzı bilür bir şîve-kâr ister

E/46a M/30b P/125b Y/59a

(1a) âh: - M Y

(2a) gönçe-i: gönçe M Y (b) ey dil: faşl-ı P

(4b) seyr-i: sahn-ı P

Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlūn

- 1 Ol cefā-cū nāle-i derd-āşināmuz çok görür
Hem cefā eyler yine hem idde'āmuz çok görür
- 2 İ'tizārın haml ider küstāhī-i 'uşşāka hep
Bir günāhı biñ hisāb eyler hatāmuz çok görür
- 3 Nāz ider şemşīr-i gamzenle bizi öldür disek
Ol şeh-i mülk-i melāhat bir recāmuz çok görür
- 4 Hem olur āyīne hem āyīne-dār āgyāra āh
Bir nigāh itsek bize ol bī-vefāmuz çok görür
- 5 Gūş-ı gülden men' iderler nāle vü feryād ile
'Andelībān-ı çemen rengīn edāmuz çok görür
- 6 İstemez şād oldığın şāhib-dilān-ı 'ālemūn
Āh kim bu devr-i dūn bir dem şafāmuz çok görür
- 7 Ey N a h ī f ī feyz-i mevlā ile yārān-ı şafā
Sağ olursak böyle şī'r-i dil-gūşāmuz çok görür

E/46a M/30b P/129a Y/59a

(1b) iddi'ā: müdde'ā E M Y

(2a) i'tizārın: i'tizārūn M Y

(3a) bizi: beni E gamzenle: gamze gel P

(4a) āh: līk P (b) itsek:itse P

(5a) nāle vü: nālemüz P

(6b) bu devr-i dūn: qarh-ı felek P

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Senūñle ey cefā-cū kaşdımuş hem-hāne olmağdur
Cemālūñ şem'ine biñ şevk ile pervāne olmağdur
- 2 N'ola dest-i irādetle tutarsam zūlf-i pür-çīnūñ
Bu 'ışkuñ muktezāsı 'ākıbet dīvāne olmağdur
- 3 O Leylī-tal'atūñ 'ışkıyla var hem-hāl-i Kays ol kim
Dilā şart-ı mahabbet 'akl ile bīgāne olmağdur
- 4 Hudā haqqıyçūñ olmam devlet-i dünyā ile hoş-dil
Yanumda cāh u devlet rind-i bī-kaydāne olmağdur
- 5 Bu deñlü cüst-cūdan ey dil-i şūrīde 'ālemde
N a h ī f ī -veş murāduñ şā'ir-i ferzāne olmağdur

E/46a M/30b P/125a Y/59b

(1b) şevk ile: rûz u şeb P biñ: her P

(3b) 'akl: 'ışk E bīgāne: dīvāne E

(4b) cāh ü: cāh E M Y

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

- 1 Teveccühün yine ey dil diyār-ı yāre midür
Bu deñlü sūziş ü ḥasret o gül-izāre midür
- 2 Görinen encüm-i tābān midur sipihr üzre
Benüm ya āteş-i āhumdaki şerāre midür
- 3 Aceb rakīb-i bed-aḥter midür firāka sebeb
Cüdā iden beni ol māhdan sitāre midür
- 4 Nikāb-sāzī-i ruḥsār-ı yāra bā'is olan
Nigāh-ı şūḥ dil-i āteşin nezāre midür
- 5 Bu āh ü girye niçündür N a ḥ ī f i y ā bilsem
Seni bu ḥāle koyan hep o māh-pāre midür

E/46a M/31a Y/59b

(1b) sūzis ü: sūziş M

(2b) āhumdaki: āhumla key M Y

(5b) pāre: ile Y

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Ol āfet şeh̄r-i h̄usnūn şūh u müstegnālarındandır
Ser-āmed dil-rübādur cümleññ ra'nālarındandır
- 2 Kıyāmetdür ider haşr olmağı ta'lik ferdāya
Şikāyet ol perīññ va'de-i ferdālarındandır
- 3 O şūhūñ bī-güneh gāhī tegāfūl gāh āzārī
Kemāl-i 'işvesinden nāz ü istignālarındandır
- 4 Hele ben bildiğüm ol āfitāb-ı evc-i yektāy
Bakılssa meh-veşānuñ haylī bī-hemtālarındandır
- 5 Mü'essir oldığı āmac-ı dilde tīr-i müjgānuñ
Hemān te'sīr-i ebrū-yı kemān-āsālarındandır
- 6 N'ola her lahza meyl-i kūh u 'deşt eylerse 'ışk ile
Göñül Ferhād ü Kaysuñ hem-reh ü hem-pālarındandır
- 7 Felek hāşā senūñçün şanma āh-ı sekve-engīzi
Figān-ı ehl-i dil baht-ı sitem-peymālarındandır
- 8 O māhuñ kākūl-i pūr-tābını zencīre beñzetmek
Gürūh-ı ehl-i nazmuñ gālibā sevdālarındandır
- 9 Bu nazm-ı dil-keşi görse Mesīhā şübhesüz dirdi
Nahīfīññ bu feyz-i nuṭk-ı rūh-efzālarındandır
- 10 Bu sehl-i mumteni^c hurrem-zemīn-i hālet-efzā kim
O vālā-rütbenūñ tarh-ı cihān-ārālarındandır
- 11 Cenāb-ı 'Ārif-i şāhib-ma'ārif kim fazīletle
Vücūdı baħr-i 'irfānuñ dūr-i yektālarındandır

E/43a M/31a Y/59b

(6a) meyl-i: meyl ü M (b) Ferhād ü: Ferhāda Y

reh: rāh Y

(7a) engīzi: engīzūñ M Y

Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlûn

- 1 Ol ki her hâlde mevlâsına şâkir bulunur
Kûşe-i 'izz ü kanâ'atde mucâvir bulunur
- 2 Mest olup tâ'at-ı Bârîde esîr-i dünyâ
Celb-i mâl eylemege gelse bahâdır bulunur
- 3 Tekye mihmânı gerekdür ola merd-i sâlik
Yohsa her hânede esnâf-ı müsâfir bulunur
- 4 Fikr-i bâtıl dil-i 'ârifde karar itmez hiç
Harem-i Ka'bede zann itme ki kâfir bulunur
- 5 Yoklasan dâ'ire-i ehl-i hevâyı cümle
Nefs-i emmârenûn etvârına dâ'ir bulunur
- 6 Vâ'iz-i şehre kulak tut nazâr it cünbişine
Cümle akvâline ef'âli muğâyir bulunur
- 7 Hüsn-i zann eyledigün 'âbid-i halvet-kârûn
Ekseri mu'tekif-i beyt-i ekâbir bulunur
- 8 Ne kadar olsa cilâ-kârî-i mir'ât-ı derûn
Nazâr itdükde yine jeng-i havâtır bulunur
- 9 Kâni'-i devlet-i dünyâ olan ehl-i gaflet
Bî-'amel rûz-ı cezâ hâ'ib ü hâsir bulunur
- 10 Şanma hüsrân ola âmâl-i fenâda 'uzlet
Hâsir oldur 'amel-i hayrda kâşır bulunur
- 11 Ey N a h î f î olamaz kâbil-i sırr-ı melekût
Ol ki pehlû-zede-i dâm-ı 'anâsır bulunur

E/46a M/31b Y/60a

(1b) 'izz ü: beyt-i M Y

(3b) esnâf-ı: esnâf ü M

(5b) nefis: nakş Y

(8a) kârî-i: kârî M

Mefā'ılün Fe'ilätün Mefā'ılün Fe'ilün

- 1 O sım-gerden içün maşrıķ-ı celī dirler
O şāf-sıneye mir'āt-ı mūncelī dirler
- 2 Meyān-ı nāzükini mūya beñzedürsem eger
Gürüh-ı ehl-i sühan öyledür belī dirler
- 3 Kālenderān-ı mahabbet görüp cūnūnumuzı
Cihānda böyle olur 'ışķuñ evveli dirler
- 4 Cihānda her kimi görsek o sāhır-i hūsnūñ
Esīr-i halka-i zūlf-i müselseli dirler
- 5 Nūhufte dīdede 'aksi o lāle-ruhsāruñ
Bu çeşmeye sebep oldur ki lāleli dirler
- 6 Taḥammül eyle hemān ta'n-ı nāsa halk saña
Kimi dir ise delidür kimi velī dirler
- 7 N a ḥ ī f i y ā sühan-ı dıl-keşüm gören yārān
Budur makāle-i 'ışķuñ muḥassalı dirler

E/46b M/31b Y/60b

(6) Ş'den alınmıştır.

(6a) nāsa halk: nāsa ki halk

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

- 1 Derün-ı şāfa keder fikr-i mā-sivādan olur
Tevekkül ehline gam gayra ilticādan olur
- 2 Bu 'ukde nāhun-ı tedbīr ile güşād olmaz
Olursa himmet-i merdān-ı bī-riyādan olur
- 3 Umīd-i feyz-i şafā itme tīre-dillerden
Benüm saña didigüm kalb-i rūşenādan olur
- 4 Nevāziş-i dili ehl-i kanā'atun ancak
Şafā-yı kalb ile bir husn-i merhabādan olur
- 5 Emīn olur kişi bigāneden umūrında
Cihānda her ne sitem olsa āşinādan olur
- 6 Ricāl-i devlet-i dünyā işābet eyler hep
Netice her ne hatā var ise gedādan olur
- 7 Gurūr u naḥveti erbāb-ı rif'at ü cāhuñ .
Dü rüze devlet-i dünyāya i'tinādan olur
- 8 Ne himmet olsa gerek ādeme esāfilden
Zemīne feyz-i nemā cānib-i semādan olur
- 9 Hevādur ehl-i gurūruñ zevāline bā'is
Habāba her ne olursa yine hevādan olur
- 10 Hışāl-ı buhl u denā'et nakışadur mutlak
Nihād-ı merdume 'izz ü şeref şehādan olur
- 11 Hemān hulūş ile dā'im tevekkül eyleyelim
N a h i f i y ā bize lutf u kerem Hudādan olur

E/22b M/26a P/122b Y/19b

(7b) dünyāya i'tinādan: dünyā i'tibārdur Y

(10a) buhl u: buhl Y (b) 'izz ü : 'izzet P

ĞAZEL-İ MUŞANNA^c NAZİRE Lİ-CÂMÎ (*)

- Re^cülün Re^cülün Re^cülün Re^cülün
- 1 Derûn-ı dil-âzürde-i dūrî-i der
Dil-i zāra dārû-res ol ey dil-âver
 - 2 Büt-i lāle-ḥadsin ne hūn-rîz-tersin
Ne sâhir ne zâlim ne hūnî gül-i ter
 - 3 Baña kayd-ı bend-i belâ fikr-i ḥaṭṭuñ
Saña mahz-ı kand-i safâ la^cl-i sūkker
 - 4 Kemîn mahfil-i gulşen-i cıška teşne
Mu^callâ nişîn-i bihişt-i mu^caṭṭar
 - 5 Ḥabībūm şikeste-ṭabî^cat N a ḥ î f î
Hemîşe gamuñla nasîbi sitemler

E/35b P/122a Y/24b

(*) : Ğazel-i maşnū^c u sehl-i mümteni^c P Ğazel-i maşnu^c u
sehl-i mümteni^c nazîrûn li-mevlânâ fahru'l-^cârifin ^cAbdur-
rahmân el-Câmî K.S. Y

(1a) âzürde-i dūrî-i: - re'y Y

(b) ey dil-âver: dâver-i er E

(4a) kemîn: kîn Y

Mef'ulü Rā'ilātü Mefā'ilü Rā'ilün

- 1 Ol kim şafā-yı 'ışkuñ ile bī-vücūd olur
Çeşm-i nizārı mazhar-ı nūr-ı şühūd olur
- 2 Zāhid ta'accüb eyleme āh itdigüm görüp
Bir yerde tā ki āteş ola anda dūd olur
- 3 Sevdā beyān-ı vaşlına ol şūh-ı ser-keşūñ
Va'd-i dürüği māye-i būd u ne-būd olur
- 4 Gör tīregī-i bahtı ki vakt-i nezārede
Āhum cemāl-i yāra niķāb-ı kebūd olur
- 5 Bezm-i cihānda bir dem olur kim N a ḥ ī f ī nūñ
Gerd-i midādı sürme-i çeşm-i ḥasūd olur

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 O meh kim baña tevcīh-i nigāh-ı iltifāt eyler
Beni sevdā-yı çeşm-i şūhı bī-şabr ü sebāt eyler
- 2 Şafā-yı ārzū-yı haşr o gül-ruhsār ile ferdā
Dil-i şūrīdemi müstagnī-i kayd-ı hayāt eyler
- 3 Olan pervāne-i şem'-i tecellī bezm-i 'ışk içre
Mişāl-i dūd evvel irtikāb-ı mahv-i zāt eyler
- 4 Olanlar āşinā-yı feyz tūfān-ı maḥabbetde
Ne tedbīr-i şināh eyler ne ümmīd-i necāt eyler
- 5 Haṭ-ı nev-ḥīzi şanma şafḥa-i ruhsār-ı pākinde
Sipāh-ı ḥüsn-i 'ālem-sūzı tecdīd-i berāt eyler
- 6 İder pīr-i maḥabbet mazḥar-ı ism-i şabūr anı
Düşen bu ḥān-kāh-ı 'ışka taḥsīn-i şifāt eyler
- 7 Naḥīfī her ne dem inşā-nüvīs-i fenn-i nazm olsam
Dem-i i'cāz elbet baña ihzār-ı devāt eyler

Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlūn

- 1 Ol sehī-kad tā ki nāz ile çemen-pīrā olur
Her giyāhı gūlşenūn bir bülbul-i şeydā olur
- 2 Mümkün olmaz çeşm-i hūn-āşāmina 'arz-ı niyāz
Çamzesi şol dem ki mest-i cām-ı istignā olur
- 3 Eşk-i hūn-ālūd-ı 'uşşākuñ bud(ur) hāşıyyeti
Bir kemīne katreşi biñ lāle-i hamrā olur
- 4 H^vāb görmez intizāarıyla zamān-ı haşre dek
Mübtelālar kim esīr-i va'de-i ferdā olur
- 5 Telhī-i hicrāna şabr it vuslat istersen eger
Pendümi gūş eyle şabr ile korus helvā olur
- 6 Cezb'ider bir gün o māhı kuvvet-i pür-zür-ı 'ışk
Hükmi-i sultān-ı maḥabbet 'ākıbet icrā olur
- 7 Bir kelām olsun hemān ma'nī-şinās-ı hikmet ol
Ey N a ḥ ī f ī katre cem' oldukça bir deryā olur

Mefā'ılün Fe'ılātün Mefā'ılün Fe'ılün

- 1 O ğonçedan ki dile nāme-i 'itāb gelür
Derūna derd-i maḥabbetle ıztırāb gelür
- 2 Ne deñli 'āşık-ı bīmār olursa zerd ü nizār
O deñli ol gül-i ḥod-rūya āb ü tāb gelür
- 3 Hevā-yı 'ışk ile ney gibi başlar efgāna
Ne dem ki ğuş-ı dile nağme-i rebāb gelür
- 4 'Aceb mi cür'a-keş-i minnet-i mey olmaz isem
Şarāb-ı bezm-i fenā 'ārife serāb gelür
- 5 Ne dil senün elem-i ḥasretünle rāḥat olur
Ne fikr-i fūrkat ile çeşm-i cāna ḥ^vāb gelür
- 6 Senünle söyleşürüz cümle-i ser-encāmı
'izār-ı pākuñe çün ḥatt-ı müşk-nāb gelür
- 7 N a ḥ ī f i y ā dem-i vuşlatda makdem-i aġyār
Ḥudā bilür ki dil-i 'āşıkā 'azāb gelür

Mef'ûl ü Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

- 1 Bülbul bu nâleden ğaražuñ güft ü gû midur
Yohsa murâd dünyede bir ârzü midur
- 2 Ey dil mişâl-i cû bu kadar pûyeden 'aceb
Kaşduñ o nahl-i 'işve-beri. cüst ü cû midur
- 3 Tâ böyle ihtizâzdan ey serv-i bûstân
Ol nev-nihâl-i nâza ğaraž ser-fürü midur
- 4 Cânâ belünde hançer-i dil-dûzuñ olmasa
Teşhîş olunmaz idi meyānuñ mı mû midur
- 5 Saldı hevāya cān u dili bûy-ı kākülün
'Ādet bahār-ı gülşen-i hüsnünde bu midur
- 6 Ey 'andelīb-i dil bu figāna nedür sebeb
Meftūnı oldıguñ o gül-i sāde-rû midur
- 7 Bilmem nedür bu cevır ü sitemler N a ħ ĩ f i y ā
Ehl-i kemāle yohsa bu devrān 'adū midur

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Bu āh ü nāleler bu hāy ü hūlar hep senünçündür
Bu deñli cüst ü cūlar güft ü gūlar hep senünçündür
- 2 Sebeb sensin bu āh-i cāngüdāz-ı ḥasrete her dem
Dil-i dīvānede bu ārzūlar hep senünçündür
- 3 Gül-i ter yüzüne āşüfte sūnbūl zūlfüne meftūn
Çemende serv-i nāzum reng ü būlar hep senünçündür
- 4 Senūn ser-dāde-i sevdā-yı kadd-i dil-firībūndür
Nihāl-i bāğda bu ser-fürūlar hep senünçündür
- 5 Seni her kanda bir meh-pāre görseñ mübtelā bulduk
N a ḥ ī f ī gālibā bu māh-rūlar hep senünçündür

T/121

(2a) āh-ı: āh ü

Mefā'ılün Fe'ılātün Mefā'ılün Fe'ılün

- 1 Harāb iden beni ol çeşm-i mey-perestüñdür
Yakan derūnumı tāb-ı nigāh-ı mestüñdür
- 2 Ayaklar altına alma o hāk-sārı ne var
Gönul didükleri bī-çāre zīr-i destüñdür
- 3 Beneîşe hāk-i rehūñ lāle dāğ-dāruñdur
Nihāl-i serv ise meftūñ ya mestüñdür
- 4 Dil-i hazīnūme merhem-tırāş-ı merhamet ol
Ki tīr-i nāz ile mecrūh-ı dil-şikestüñdür
- 5 N a h ĩ f i y ā n'ola keyfiyyetūñ müdām olsa
Bu neşve sende dahi neşve-i Elestüñdür

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Hāk içinde kelle-i Cem gibi niçe ser yatur
Seng-i hecr ile şikest olmuş niçe sâgar yatur
- 2 Ey nazar-peymā-yı 'ibret zümre-i mevtāya bak
Kıl temāşā gör niçe 'āşık niçe dil-ber yatur
- 3 Hestī-i nakd-i melāhat virmesün saña gurūr
Medfen-i hāke nazar kıl niçe sīmīn ber yatur
- 4 Hōr bakma zāhidā dervīş-i delk-ālūdeye
Gāfil olma hırka-i peşmīne içre er yatur
- 5 Pençe-sāz olma N a ḥ ī f ī nūn dil-i nālānına
Bīşe-zār-ı 'ışkdur cā'iz ki şir-i ner yatur

Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün

- 1 Çemende şanma kim berg-i çınār-ı gülşen-ārādur
Der-i mevlāya bāz olmuş durur dest-i temennādur
- 2 Dırāz itsem n'olā dest-i figānum dād-h^vāhāne
O şūhūn kākūl-i ham-der-hamı dāmān-ı şekvādur
- 3 Münāsib olmak üzere gönçe-i gül levh-i gülşende
Dehān-ı nāzūkūn vaşfında bir rengin mu'ammādur
- 4 Nem-i eşküm mişāl-i jāle durmaz feyz-yāb eyler
Anuñçün böyle ey gül sūnbūl-i zūlfūn mutarrādur
- 5 Buña ey müdde'ī derd-i maḥabbet dirler el-hāşıl
Senūn zann itdigūn da'vā degül bir başka sevdādur
- 6 Olur gevher-şināsān-ı ma'ārif behre-yāb andan
Nahīfīnūn derūn-ı tab'-ı pāki şanki deryādur
- 7 'Acēb mi ḥālet-eifzā-yı dil-i erbāb-ı 'ışk olsa
Bu şī'r-i pāke bā'is neşve-i feyz-i Sa'īdādur
- 8 Cenāb-ı şeyḥ-i kāmīl āb-ı rūy-ı Nakş-ı bendī kim
Gül-i enfās-ı pāki neīḥa-perdāz-ı Mesihādur
- 9 'Ayāndur pertev-i zūhd ü vera' envār-ı rūyından
Cebīn-i tāb-dāri matla'-ı ḥūrşīd-i takvādur
- 10 Huşūşannāzm-ı pāki gevher-i kān-ı belāgatdur
Vücūdı bahr-ı fażl-ı ma'rifetde dürr-i yektādur
- 11 Mişāl-i ḥāme el-haḥ müstakīmü'l-ḳalb-i 'irfāndur
Muḥaşşal tab'-ı mevzūnı nihāl-i bāğ-ı ma'nādur

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

- 1 Dehān-ı şevkuma cām-ı şarāb āteşdür
Gelū-yı 'ayşuma nukl-i kebāb āteşdür
- 2 'Aceb mi merdümek-i çeşm-i hūşa virse zarar
Derūn-ı şişede her bir habāb āteşdür
- 3 Olur netice-i keyfiyyeti humār-ı belā
Gönül gönül mey-i pür-şūr u tāb āteşdür
- 4 Hevā-yı nefse uyup itme meyl-i 'ālem-i āb
Harīf-i 'işrete zīr-i türāb āteşdür
- 5 Nukūd-ı eşküni itme nişār gam-h^vāna
Tefekkür eyle mahall-i hisāb āteşdür
- 6 İzā'at itme şakın āb-ı rüy-ı imānuñ
'Arah-feşānī-i şerm ü hicāb āteşdür
- 7 Ten-i za'ifüni gel kılma lāyık-ı düzah
Gel olma bāde ile neşve-yāb āteşdür
- 8 Rızā-yı Hakkā hilāf olmasun meded kārūñ
Cenāb-ı Hāzret-i Hākdan 'itāb āteşdür
- 9 N a ħ ī f i y ā hāzer it sāgar-ı pür-āteşden
Hāzer ki rüz-ı cesāda 'azāb āteşdür

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

- 1 Zîr-i hāk içre hezārān şūh-ı müsteşnā yatur
Niçe biñ āşufte-meşreb 'āşık-ı şeydā yatur
- 2 Dün varup menzil-geh-i 'ukbāyı seyrān eyledim
Gördüm anda çok şeh-i iklīm-i istignā yatur
- 3 Şöhret-i nām ü nişān ile cihāna sığmayan
Tengnāy-ı hākde nā-būd u nā-peydā yatur
- 4 Ben ser-i kūyında her şeb hāk-puş-ı hasretem
Pister-i rāhatda bilmez ol meh-i garrā yatur
- 5 Bulbul-i şūrīde bīdār olmada şeb-tā-seher
H^Vāb-ı istignāda güller mest-i bī-pervā yatur
- 6 Zerreyem gerçi niçe hūrşīd ile hem-sāyeyem
Kaṭreyem ammā kenārumda niçe deryā yatur
- 7 Ey N a h ī f ī ṭab'um ol 'ummān-ı ma'nidur benüm
Kim bün-i ka'rında bī-hād gevher-i yektā yatur

Fā^cilātūn Fā^cilātūn Fā^cilātūn Fā^cilūn

- 1 Şimdi hüsni cān-sitānuñ şöhret-i āfāk^{dur}
Sevdiğüm ʿālem cemālūñ görmege müştāk^{dur}
- 2 Olma muğber haṭ gelürse şafha-i ruhsāruña
Hüsni haṭ ey sāde-rüyüm zīnet-i evrāk^{dur}
- 3 Ehl-i bezmūn ser-be-ser rüy-ı ümidin zerd iden
İntizār-ı makdem-i sākī(-i) sīmīn sāk^{dur}
- 4 Kaṭre-veş rençide-i ye's olma hoş tut hâtırūñ
Sen şadef-āsā teveccüh kıl Hudā Rezzāk^{dur}
- 5 ʿAkl ü şabrın virdi yağmāya N a ḥ ī f ī şimdi hep
Devlet-i hüsninde ol ser-defter-i ʿuşşāk^{dur}

T/123

(3b) sīmīn: sīmīnde

(4a) hâtırūñ: hâtırın

Mef'ulü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

- 1 Fırkat demidür dīdeler ālūde-i gamdur
Hūn-pāşī-i çeşm-i dil ü cān işte bu demdür
- 2 Rahm eyleyüp ahvāl-i dil-i zārı sorarsaň
Hicrānuň ile sākın-i peygūle-i gamdur
- 3 Nāz ile 'ubūr itdi yine ceys-i hayālūn
Tende görinen dāg degül naķş-ı kademdür
- 4 Yokdur gam-ı 'ıķkuň gibi esbāb-ı meserret
Şādī-i cihān ehl-i dile hūzn ü elemdür
- 5 Feryād ki bakdukça ol āyīne-i hūсне
Hep gördigümüz cebhe-i pūr-çīn-i sitemdür
- 6 Üftādeleruň duşse eger pāyuňa 'afv it
Saňa duşen ey şāh-ı cihān luţf u keremdür
- 7 Bu şi'r-i pūr-efsūnı iden lāyık-ı taķsīn
Ya tab'-ı N a ħ ī f ī ya dil-i mu'cize-demdür

T/123

(4b) hūzn ü: hūzn

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

- 1 Ne dem ki bezme o māl-ı felek-cenāb gelür
Derūn-ı cān u dile şevk-ı bī-hisāb gelür
- 2 Recā-yı vaşla komaz tāb şevket-ı hüsni
O reşk-i māhı görünce baña hicāb gelür
- 3 Aceb mi çeşmine yeksān gelürse lutf u gāzab
Hatā da eylese mestāneye şavāb gelür
- 4 Güşāde olsa o pehlū meyān-ı meclisde
Dil-i sipihre degül mihre iztīrāb gelür
- 5 Cihānı görmez olur gamze-i siyeh-kārı
Ne dem ki çeşmine germiyyet-i şarāb gelür
- 6 Olur mı hürmeti inkār hiç harābatuā
Varur esīr-i gam elbette neşve-yāb gelür
- 7 Cihāna bir dağı gelmez N a h ī f ī -i şeydā
Egerçi dehre niçe şeyh u şāb gelür

T/124

(2a) şevket-i: şevketi

(7b) Hece eksik.

Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün

- 1 Ruh-ı rengin ü hoş-büyuñ ki reşk-i verd-i handāndur
Senüñ bülbüllerüñ ey gonçe -i ra' nā hezārāndur
- 2 N'ola dūd-ı siyāh-ı āhum olsa āsumān-peyvend
Derūnum āteş-i dil-süz-ı hicrān ile sūzāndur
- 3 Çekilmiş küşeye bīm-i nigāh-ı cān-gudāzunla
Meger gamzeñ de çeşm-i bī-emānuñdan hirāsāndur
- 4 Ne hācet saña takrīr itmege derd-i dil-i zārı
Benüm sūz-ı derūnum dūd-ı āhumdan nümāyāndur
- 5 Şafā-yı sürme-i hāk-i derūñ gitmez gözümden hiç
Egerçi hāk-i kühl-āsā yirüm şimdi Şifāhāndur
- 6 Ne mümkün bir nefes cem'ıyyet-i hātır ki miñnetle
Dil-i ser-geşte şimdi gurbet illerde perişāndur
- 7 Ne hācet ey N a ħ ĭ f ĭ külfet-i tertīb-i dīvāna
Benüm erbāb-ı 'ışka her sözüm bir tāze dīvāndur

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

- 1 Yakan derūn-ı dili āh-ı pūr-şerāre midür
Bu sūz u tāba sebeb germi-i nezāre midür
- 2 Seni esir-i şeb-i hayret eyleyen āyā
O reşk-i mihr-i cihān-tāb o māh-pāre midür
- 3 'Izār-ı pākine o hāttı eyleyen ta'lik
Bu baht-ı tīre midür bilmezüz sitāre midür
- 4 Görüp bu āh-ı hezārum gelüp açılmazsın
Derūnuñ ey gul-i neşgufte senūñ hāre midür
- 5 Cihānda hep senūñ ey dil-ber-i sitem-pişe
Cefālaruñ bu N a h i f i -i dil-figāre midür

T/124

(2b) māh: meh

Fā'ilātun Fā'ilātun Fā'ilātun Fā'ilün

- 1 Lāl iden ehl-i dili nā-güfte güftāruñ mıdur
"Aşıkı hayrān iden nā-dīdc etvāruñ mıdur
- 2 Şubh-ı vuslatda zuhūr itdükçe temyīz idemem
Pertev-i minr-i cihān-ārā mı dīdāruñ mıdur
- 3 Āb ü táb-ı tal'atından fark olunmaz geydigün
Cāme-i gül-gün mıdur ya 'aks-i ruhsāruñ mıdur
- 4 Telh-kām-ı gussayı hılvü'l-mezāk-ı şevk iden
Nuḡk-ı cān-baḡşuñ mıdur la'l-i şeker-bāruñ mıdur
- 5 Bir nigāhuñ fitne-i devr-i kıyāmet olmada
Sen misin bā'is 'aceb ya çeşm-i mekkāruñ mıdur
- 6 Sāye-i zībendeñi pā-māl-i nāz itmekdesin
Ol garīb üftāde yoksa 'aşık-ı zāruñ mıdur
- 7 Va'd-i vaşl itseñ idersin der-'akab 'ahd-i hilāf
İ'timāda şālīḡ inkāruñ mı ikrāruñ mıdur
- 8 Ey N a ḡ ĩ f ĩ muṭribān-ı bezmi pür-cüş eyleyen
Hālet-i 'ışkuñ mıdur te'sīr-i eş'āruñ mıdur

Mef'ûlû Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

- 1 Ya'kûb-veş o dil ki gamuñla 'alîl olur
Cûy-ı sirîşk-i dîdesi maḥsûd-ı Nîl olur
- 2 Zâtında rūḥ yok ne kadar sîne şâf ise
Âyîne ḥusn-i yâra ne yüzden 'adîl olur
- 3 Biñ merdüm-i neẓâre fedâ bir nigâhına
El-ḥaḳ bu ḥusn-i pâk ne ḥusn-i cemîl olur
- 4 İ'câz-ı ḥusni gör ki düşen nâr-ı 'ışkına
Yâd-ı ruḥuñla vaḳ'a-şinâs-ı Ḥalîl olur
- 5 Gûş itme güft ü gûsını a'dâ-yı bed-terûñ
Ey şâh beynümüzde niçe kîl u kâl olur
- 6 Mısr içre ey N a ḥ î f î 'azîz olsa da yine
Elbet garîb hecr-i vaṭanla zelîl olur

T/125

(2b) ḥusn-i yâr: ḥusn ü pâre

(3b) ḥusn-i pâk: ḥusn ü pâk

Meḥā'īlūn Meḥā'īlūn Meḥā'īlūn Meḥā'īlūn

- 1 Dil ü cān ol kadar ol āfitāb-ı hüsne hayrāndur
Gören çeşm-i nizārum zann ider taşvīr-i bī-cāndur
- 2 O deñli hūn-feşān-ı miñnet oldum rāh-ı ğurbetde
Kıyās eyler görenler reh-güzārum deşt-i mercāndur
- 3 N'ola cānı çıkarsa 'azm idince mülk-i 'uqbāya
Gelenler bu cihān-ı bī-bekāya hep peşimāndur
- 4 Olur 'uşşāk şaf şaf tālib-i bismil-geh-i 'ışkı
O māhuñ güyiyā hengām-ı vaşlı 'ıyd -ı kurbāndur
- 5 N'ola Fernād ü Kaysa ğālib olmak kaşdın eylersem
Kişinūñ çekdigi hep ğayret-i emsāl ü akrāndur
- 6 Beni cem'ıyyet-i yārāna teklīf eyleme sākī
Perişāndur perişān kalb-i maḥzūnum perişāndur
- 7 'Aceb mi çāh-ı kabre girmedükçe bulmasa rif'at
Nahīfī Yūsuf-ı dil rüz u şeb maḥsūd-ı ihvāndur

Mefā'īlūn Mefā'īlūn Mefā'īlūn Mefā'īlūn

- 1 Reh-i kūyuñda hep hūn-ı ciger eşk-i firāvāndur
Ser-ā-pā rīze-seng-i reh-güzāruñ dürr ü mercāndur
- 2 Zuhūr itmekde dilden nev-be-nev endūh-ı nā-dīde
Derūn-ı sīne gūyā mahzen-i ālām-ı devrāndur
- 3 Dīl-i mehcūr kim kaç-ı ümīd-i vuşlat itmişdür
O bīmār-ı firāk u hasretūñ me'yūs-ı dermāndur
- 4 N'ola mānend-i ney nālān olursam bezm-i 'ālemde
Derūnum dāgdāg-ı sūz u tīb-ı nār-ı hicrāndur
- 5 Nazardan eyleyüp sākıt gurūr ile başup geçme
Sirīşk-i çeşmümūñ her dānesi bir dürr-i gālṭāndur
- 6 Duşe kalka varurlar kūyuña rū-māl içün 'uşşāk
Giriftārān-ı 'ışkuñ cümlesi üftā ü hayrāndur
- 7 Perī-rūyān-ı ma'nā olmada mahkūm-ı fermānuñ
Nahīfī ṭab-ı pākūñ gūyiyā mühr-i Süleymāndur

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Leṭāfetde nihāl-i kāmētūn serv-i hırāmāndur
Nezāketde miyān-ı dil-nişīnūn rişte-i cāndur
- 2 'İzār-ı hāl-dāruñ dāğ-süz-ı sīne-i lāle
Gül-i ruhsār-ı ālūñ çāk-sāz-ı verd-i ḥandāndur
- 3 Huzūr-ı şāh-ı gülde bülbul-i nālānı seyr eyle
Remādī hırka geymiş şanki derviş-i gazel-h^vāndur
- 4 Şinā itdikçe baḥr-ı nıl-gün içre o meh-peyker
Kıyās eyler görenler āsümānda mäh-ı tābāndur
- 5 Saḥā şāhid yeter bülbullerūñ gülşende efgānı
Ki 'irfān ehli renc-i ḥār-ı endūh ile nālāndur
- 6 N'ola keştī-i dil ser-geşte olsa ıztırābından
Sirişkūm ḥaddi yok pāyānı yok bir baḥr-ı 'ummāndur
- 7 Tarīk-i ma'rifetde sūz-ı dil taḥşīline sa'y it
N a ḥ ī f ī sūz-ı dil ser-māye-i taḥşīl-i 'irfāndur

Rā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlūn

- 1 Çeşm-i şühūn her ne dem mest-i mey-i efsūn olur
Her nigāhūn dāg-sūz-ı 'aql-ı Eflātūn olur
- 2 Nāzenīnūm hūsn-i pūr-tāb-ı cemālūn seyr iden
Ger Felātūn-ı zamān olsa yine Mecnūn olur
- 3 Gerçi kim eyler melāmet zāhid-i nā-dān baña
Bilmez ammā kim seni görse o da meftūn olur
- 4 Neifha-i zūlfūn şabā itdukçe neşr-i kā'ināt
Reşk ile āhūlarūn ser-cümle bağı hūn olur
- 5 Tābiş-i meyden 'izāruñ gül gül olduğça senūn
Şevket-i hūsn-i cihān-tābuñ dağı efsūn olur
- * 6 Şīve-i reftāruñ eyler 'āşıkı pāy-māl-i nāz
Serv-i nāzum bu ne zībā kāmēt-i mevzūn olur
- 7 Eylese la'l-i güher-pāşuñ sezā-yı āferīn
Her kelāmı bu N a h ī f ī nūn dūr-i meknūn olur

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Kani ol bī-riyā 'işretler ol yārān-ı mūnisler
Tehīdūr cām-ı şahbā-yı şafādan şimdi meclisler
- 2 Bulunmaz bī-muḥābā bir feres-rān-ı sühan şimdi
Hüner meydānını ḥālī bırakdı gitdi fārisler
- 3 Ne sīm ü zer ne bīm-i tarf u ne endīşe-i imsāk
Bakılsa dīde-i im'ān ile rāhatda müflisler
- 4 Girībān çāk olup mestāne varmış ḥ^vāba gūyā kim
Açılmış yāsemen gülşende daḥı gönçe nergisler
- 5 Rümüz-ı 'ışk bir vicdāna dā'ir fendür ey tālib
Degüldür vākıf ol esrāra mollālar müderrisler

Mef'ûlû Râ'ilātu Mefâ'ilû Râ'ilûn

- 1 Çeşmun meger kazâ ile yek-dil degül midür
Tîr-i nigâhuñ aña mu'âdil degül midür
- 2 Mir'âta bakma bir iki gün eyle tecrîbe
Sabr eylemek firâkuña müşkil degül midür
- 3 Mecnûn takdı kûçe-i Leylâda nâminî
Dîvâne Kays haylîce 'âkıl degül midür
- 4 Fehm eylemez mi mertebe-i hüsnin ol perî
Ol nahl-i 'işve kendiye mâ'il degül midür
- 5 Şevk-ı kudûmî dîdemüzi rûşen eylese
Gelse o mâh meclise kâbil degül midür
- 6 Sâkî harîf-i 'işrete zühhâd-ı bed-terûn
Her bir kelâmı sitem-i helâlîl degül midür
- 7 Ancağ olur N a h î f î bu sih'r-i halâl âh
Yârân bu şî'r-i dil-keşe kâ'il degül midür

E/43a M/27a

(1a) kazâ: fâzâ M

(6) T'den alınmıştır.

(7a) Nahîfî: - E

GAZEL-İ MÜZEYYEL BE-SİTÂYİŞ-İ ÂŞAF-İ CEM-CÂHÎ VÜ
İ'ÂTİMÂDÜ'D-DEVLE -İ ŞÂHÎ VEFEKÂHÜ'LLÂHÜ Bİ'L-
MEBERRÂTİ KE-MÂ-HÎ

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Gözümde katre katre eşk-i hûn-âlûd-ı hasretdür
Cigerde tâze tâze dâg-ı âteş-tâb-ı fûrkatdür
- 2 Mesâmmât-ı tenümde dâne-i hoydur kıyâs itme
Benüm her müy-ı cismüm girye-sâz-ı derd ü miñnetdür
- 3 Firâz-ı bâm-ı gurbetde vañan fikriyle her demde
Dil-i âvâre kebûter gibi ser-gerdân-ı hayretdür
- 4 Dañı şâyân-ı rahm olmaz mı der-gâh-ı mañabbetde
O bî-dil mübtelâ kim bunca dem mehcûr-ı vuslatdur
- 5 Hadeng-i gamzesindendür gürizân oldıgum yoñsa
Nigâh-ı âteşin-i çeşm-i şûhı câna minnetdür
- 6 Gören evvel nazarda târ-ı gîsûdur kıyâs eyler
Meyân-ı yâra im'ân-ı nazar kıl cây-ı dikkatdür
- 7 Belâ-yı cân gelür manzûr-ı ağıyar oldıgı şem'ün
Yakan pervâneyi meclisde sûz u tâb-ı gayretdür
- 8 Görüp ezhar-ı bâguñ zîb-i destâr oldıgın bildim
Tevâzu' üzre olmak mücib-i 'üvân-ı rif'atdür
- 9 Dırañtân içre serv-i ser-bülendün imtiyâzın gör
Ser-efrâz eyleyen insânı hûsn-i istikâmetdür
- 10 Olur a'lâ vü ednâ feyż-yâb-ı reşha-i pâki
Mişâl-i küze 'âlemde o kim pâkîze-tıynetdür
- 11 Hilâli bedr iden ikbâlidür mihr-i dirañşânun
Kemâl-i ehl-i isti'dâda bâ'is ya'nî rağbetdür
- 12 İder şâh-ı güle nev-rûze karşı nâmesintebliğ
Meger bâd-ı şabâ var ise me'mûr-ı risâletdür
- 13 Gel ey pervâne şem'-i bezm ile tarğ-ı tekellûf kıl
Meseldür bu cihânda şarğ-ı ülfet terk-i külfetdür

- 14 Sebük-serlük idersin nahl-i gülde hiç kararun yok
Cihānda küşe-i rāhat ararsan künc-i vahdetdür
- 15 Beni bī-kes kodı peygüle-i gurbetde hasretle
Benüm baht-ı siyāhum fi'l-ḥakīka bī-mürüvvetdür
- 16 N a ḥ ī f ī kayd-ı endüh u kederden olma āzürde
İden bülbulleri habs-i kafes ḥüsn-i tabī'atdür
- 17 Cevāhir kıymetin sarrāf-ı hāzık fehmi ider elbet
Bilen kadr-i edā-yı nazmun ol şāhib-başıretdür
- 18 Sühan-dān-ı müsellem nükte-dān-ı bī-bedel ol kim
Edā-yı nazm u nesr-i ḥubı merhūn-ı feşāhatdür
- 19 Cenāb-ı i'timādü'd-devle Āsaf-vaṣf u deryā-dil
Ki re'y-ı şā'ibi vābeste-i tedbīr-i devletdür
- 20 Sühan-dānā ma'ārif-perverā dānende-i kadrā
Benüm hāl-i dil-i zārum 'aceb turfe hikāyetdür
- 21 'Inān-gerdān-ı raḡs-ı 'azm olaldan mülk-i Īrāna
Gönül bir özge ümmid ile cevlan-ḥiz-i fikretdür
- 22 Olup re'y-ı şavābum Ş ā 'i b'ün āşarına mā'il
Ḥusul-ı nüsha-i dīvānına der-kār-ı niyyetdür
- 23 Ne Şā'ib lü'lü'-i manzūme-i vaṣf-ı girān-kadri
Vişāhü's-sadr-ı ebkār-ı harem-gāh-ı belāgatdür
- 24 Olursam Şā'ibün dīvān-ı külliyyātına mālīk
Dil-i nālāna tab'-ı şūha küllī lutf u himmetdür
- 25 Bulunmaz degme bir kānda o gevher var ise şimdi
Ḥuzūr-ı Āsafide şu'le-perdāz-ı ganīmetdür
- 26 Ne Āsaf nağme-i hātır-güşā-yı nazm-ı rengini
Nevā-yı sāz-ı Nāhid ile dem-sāz-ı letāfetdür
- 27 Ne Āsaf tarz-ı şī'ri gıpta-baḡs-ı tab'-ı Şā'ibdür
Ne Āsaf ihtişām-ı nazmı reşk-i rūh-ı Şevketdür
- 28 Nesīm-i feyz ile olsun güşāde gongā-i tab'
Gül-i ma'nī ki tā gül-zār-ı tab'a zīb ü zīnetdür

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Nedür ey t̄alib-i dünyā yine şevk u sürürüñ var
Metā'-ı bī-bekā-yı dehre beñzer kim gurürüñ var
- 2 Neden āsūdesin ey mihr ü cān sen bu menāzilde
Bilürsin bu zıl-ı fāniden elbette 'ubürüñ var
- 3 Beyān itmekde kūy-ı dil-rübāyı ihtişār itdün
Hużūr-ı cenneti vaşf itmede zāhid kuşūruñ var
- 4 Cünün-ı 'ışk-ı Leylā ile şalduñ 'aklı şahrāya
Senün ey Kays-ı mağz-āşüfte 'aklun yok hużuruñ var
- 5 Dağı bir nev-nihāl-i hüsn iken āşüb-ı dehr olduñ
Benüm serv-i hırāmānum 'aceb ra'na zuhūruñ var
- 6 Yine ebrūlaruñ biñ hışm ile pür-çin-i nāz olmış
Yine beñzer ki küstāhī-i 'āşıkdan fütūruñ var
- 7 Neden dil-beste olduñ tā bu deñlü bezm-i fāniye
Nahīfī ben de bildüm ki ne 'aql u ne şu'ūruñ var

E/42b M/26b

(2) T'den alınmıştır.

(7a) menāzilde: menzilde

(7b) Nahīfī: - E

Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün

- 1 Firâkūn °âşak u mehcûrî bî-şabr u qarâr eyler
Bu hasret bir belâdur tâ derûn-ı cânâ kâr eyler
- 2 N'ola bir lahza ârâm itmeyem ey mâh-rû sensüz
Garîbün hasına fûrkât cihânı teng ü târ eyler
- 3 Ser-i kûyunda evvel nâgme-sâz-ı sevk olan gönüm
Garîb illerde şimdi hasretünle âh ü zâr eyler
- 4 Şebâdan bûy-ı zülfün cüst ü cû eyler dil-i seyda
°Aceb dîvânedür ümmid-i lutf-ı rûzgâr eyler
- 5 Sırışk-ı dîdeye minnet mi vardır râh-ı °ışkunda
Dil-i seyda kudûm-ı vaşla nakd-i cân nisâr eyler
- 6 Eger böyle kalursa dilde dard-ı hasretün cânâ
N a h î f î -ves ten-i pür-dâğımı zâr ü nizâr eyler

Fâcîlâtür pâcîlâtün pâcîlâtün pâcîlün

- 1 Hâtır-ı mahzûnı sor şart-ı hakîkat böyledür
Al ele gönlüm ki âdâb-ı mahabbet böyledür
- 2 Nâz ider ger pâdisâh-ı âlem olsa âşıkı
Muktezâ-yı tabî-ı erbâb-ı melâhat böyledür
- 3 Sana cevır eyler varur ayyâra yüz bin lutf ider
Ey gönül maczûr tut hûbânda âdet böyledür
- 4 Dâhil-i bezm-i murâd iken tekâsül eyledün
İste ey gâfil humâr-ı fevt-i fırsat böyledür
- 5 Cevr ile mahzûn ider ehl-i kemâli dâ'imâ
Âh kim bu gerdîs-i bî-rahm ü sefkat böyledür
- 6 Mest olam bî-hûş olam keyfiyyet-i esrâr ile
El çekem câm-ı hevâdan dilde niyyet böyledür
- 7 Merdüm-i şâhib-dili minnet-keş-i dînân ider
Ey N a h î f î iste baht-ı bî-mürüvvat böyledür

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 °Âşıkı bî-hûş ider dârû-yı vuslat böyledür
Sâkıyâ keyfiyyet-i câm-ı mahabbet böyledür
- 2 Dâmenün mehcûr ola ser-pençe-i bigânedan
Ey büt-i nâ-âşinâ âyîn-i cîsmet böyledür
- 3 Kûlhan eyler sînenî sûzân ider cân u dili
Cismünî hâkister eyler nâr-ı gayret böyledür
- 4 Kevkeb-i bî-tâbın eyler bûm-veş vîrâne dost
Tâli°-i nâ-sâd-ı eşhâb-ı tabîat böyledür
- 5 Andan ednâ bir denî kalmaz ki ber-kâm olmaya
Ey N a h î f î °asrımızda sâcîriyyet böyledür

Mefâcîlün Mefâcîlün Fe'ûlün

- 1 Nedür 'uğşâka bu cev̄r ü cefâlar
Helâk olsun mı bunca mübtelâlar
- 2 Bu devrân böyle kalmaz pâdişâhum
Olur bigâne bir gün âşinâlar
- 3 Bilürsin sevdigüm gelmez hisâba
Yolunda gördigim derd ü belâlar
- 4 Beni râhat mı kor sevdâ-yı 'ışkū
Nedür bu çekdigüm renc ü 'anâlar
- 5 Tarîkum vâdî-i hicrâna düşdi
Seni şimden girü şâhum du'âlar
- 6 Dahı inşâfa gelmezler mi âyâ
Güzeller dil-rübâlar bî-vefâlar
- 7 Nedür bu âh-ı dil-sûz ey N a h î f î
Nedendür böyle pür-âteş edâlar

Pâ'îlâtûn Pâ'îlâtûn Pâ'îlâtûn Pâ'îlûn

- 1 Her seher bûlbûl ki eşk-i çeşmini seyl-âb ider
Gönçe-i gül-zâra meftûn olduğın işrâb ider
- 2 Tâbiş-i nezzâre-i pür-sûz-ı hasret ol mehûn
Ruhların reşk-âver-i hûrsîd-i âlem-tâb ider
- 3 Ârz-ı hâl itmek murâd itsem nigâh-ı şûhına
Nâz ile çeşm-i tegâfûl-kârı kaşd-ı h^vâb ider
- 4 Girye itdükçe hayâl-i yâri şanman dîdede
Bir perî çıkmış kenâr-ı cûya seyr-i âb ider
- 5 Böyle kalmazsın cihânda ey N a h f f i gam yeme
Sana da bir gün Hudâ elbette feth-i bâb ider

Pâ'îlâtün Pâ'îlâtün Pâ'îlâtün Pâ'îlün

- 1 Sihr ile sâki ki elde sâgarın pür-âb ider
Ehl-i bezmi garkâ-i deryâ-yı âteş-tâb ider
- 2 Göz kapatmaz nâlesi bûlbüllerün bir dem ana
Gönçe de gülşende câklinca şafâ-yı h^vâb ider
- 3 Şerh idince metn-i hatt u hâlin ol üstâd-ı nâz
Nûşâ-i sihr ü füsûnı bir mufasssal bâb ider
- 4 Câm-ı bezm-ârâya hâcet yokdur ey sâki-i şûh
Fikr-i la'îlün câşıkı mest-i şarâb-ı nâb ider
- 5 Bûlbül-i tab'ı N a h î f î nâgme-sâz-ı sihr olup
Nazmını pîrâye-bahş-ı meclis-i ahhâb ider

Fâcîlâtûn Fâcîlâtûn Fâcîlâtûn Fâcîlûn

- 1 Ol ki sensüz sâkıyâ nûş-ı şarâb-ı nâb ider
Derd-i hasret her habâbın ana bir gird-şb ider
- 2 Bî̄n su'âl-i vuslat itsem bir cevâb itmez bana
Nâz ü istignâ şanur ammâ beni bî-tâb ider
- 3 Hûn-ı cûşşâk ile her dem ol siyeh-mest-i cefâ
Her nigâh-ı cân-güdâzın neşve-dâr-ı h^vâb ider
- 4 Ehl-i dil ser-germ olursa tâcⁿ-ı dînândan n'ola
Bûlbûli zâg-ı siyâhun nâlesi igzâb ider
- 5 Cûşîş-i bahr-ı tabîc^catle N a h î f î gâh olur
Gevher-i eşcâ^carını reşk-i dîr-ı nâ-yâb ider

Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün

- 1 Gamunla ben parîşân hâtıram cemciyyetüm yokdur
Figân ü nâleñden gayrı benüm hem-şoñbetüm yokdur
- 2 Murâdun nâz ü istignâ ise besdür helâk oldum
Bu cevri çekmege ey bî-terahhum tâkatüm yokdur
- 3 Tutardum zülfünü ser-pençe-i himmetle ammâ kim
Serümde sâye-i perr-i Hümâ-yı devletüm yokdur
- 4 Dil-i seyda hevâ-yı vuslatunla kaldı kûyunda
O Mecnûn-ı heves-kâr ile şimdi ülfetüm yokdur
- 5 Ben ol âzâde rind-i hâne-ber-dûşam ki câlemede
Serîr-i i'tibâr-ı halka aslâ ragbetüm yokdur
- 6 Makâmum tut ki evc-i âsümân olmuş Mesîhâ-ves
Yanumda n'eyleyem ol âfitâb-ı tal'atum yokdur
- 7 N a h f f f bendenem der-gâhuna rû-mâl idüp geldüm
Cenâb-ı hazretünden gayre yâ Rab minnetüm yokdur

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Seni bî-nûş iden meclisde dârû-yı füsûnumdur
Bu hâletler benüm hâşıyyet-i şahbâ-yı hûnumdur
- 2 °Acab mi lâle-veş pür-hûn olursa bu dil-i şeydâ
Ümîd-i bûse-i hâl-i ruhun dâg-ı derûnumdur
- 3 Bana lâzım degül erbâb-ı câhın minnetin çekmek
Benüm tevfiğ-ı Hâk râh-ı talebde reh-nümûnumdur
- 4 Benem ol şeh-süvâr-ı rahş-ı istignâ ki her lahza
Fezâ-yı himmetümde üstür-i dînân zebûnumdur
- 5 N a h î f î ben ki Mecnûn-ı me'ânî-perver-i °ışkam
Benüm bu şî'r-i tâze işte âşâr-ı cünûnumdur

Fâcîlâtûn Fâcîlâtûn Fâcîlâtûn Fâcîlûn

- 1 Çeşm-i dil-dârun niçe müjgân-ı şûr-engîzi var
Ol harâmînün hezârân hançer-i ser-tîzi var
- 2 Sînemi ol bî-emânum şöyle mecrûh itdi kim
Tâ derûn-ı dilde zahm-ı gamze-i hûn-rîzi var
- 3 Âşıkun şâhum ne cânı var sanâ carz itmege
Ol garîbün sanâ lâyıķ bir dil-i nâ-çîzi var
- 4 Câm-ı bî-tâbı şunar çeşmün nigâh-ı mestûne
Bir iki gün hûn-ı dilden var ise perhîzi var
- 5 Defter-i eşcârını gördüm N a h î f î nün hele
Âferîn ancak olur bir tabc-ı sihr-âmîzi var

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 Lutf-ı mihri o mehün şimdi bāna tâze midür
Bu haberler bize ey bâd-ı şabâ tâze midür
- 2 Zülfini nâz ile pîrâye mi itmiş ruhına
Gül cemâlinde yine neşv ü nemâ tâze midür
- 3 Âdelîbân-ı emel nâle-künân oldu bugün
Bâg-ı hüsninde âceb verd-i recâ tâze midür
- 4 Bunca demdür bāna hiç âarz-ı maḥabbet yog idi
Söyle kurbânun olam resm-i vefâ tâze midür
- 5 Dûd-ı canber midür ol micmer-i ruhsârunda
Cism-i pür-dâguma ol tîr-i kazâ tâze midür
- 6 Gerdiş-i pîre-zenün gör bize itdiklerini
Bilmezüz şîvesini köhne mi ya tâze midür
- 7 Bu zemîn-i neve kâbil mi nazîre bilmem
Tab^c-ı şûhunda N a ḥ î f î bu edâ tâze midür

Me^cûlû Me^câ^cilû Me^câ^cilû Fe^cûlûn

- 1 Tâ dilde gam-ı ı^cı^cık ile dâğ-ı cigerüm var
Gül-zâr-ı mahabbetde benüm verd-i terüm var
- 2 Ey gönge-i nev-reste cefâdan hâzer it kim
Âlemleri sûzân ider âh-ı seherüm var
- 3 Pervâne perün hıfz idegör sûz-ı dilünden
Ben şem^c-i ziyâ-perver-i ı^cı^cıkam şererüm var
- 4 Mir'ât-ı ruh-ı pâküne tâb-efken-i tûram
Sîne^cnde senün pâdişehüm hak nazarum var
- 5 Dil-beste-i sünbül-şiken-i turra-i yârem
Söyletme rakibâ beni kim derd-i serüm var
- 6 Gördüm çü gubâr-ı hat-ı nev-hîzini yârün
Âyine-i tab^cumda N a h i f i kederüm var

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Yine ol gönçe gülden şimdi mehcûr olduğum demdür
N'ola bülbül gibi zâr eylesem dûr olduğum demdür
- 2 Getür gel hâtır-ı nâ-şâdîma gel şohbet-i yâri
O demler ey sabâ c'âlemde mesrûr olduğum demdür
- 3 Ser-i bî-devlete bâlîn olup zânû-yı cânâna
Şarâb-ı şevk ile ser-mest ü mağrûr olduğum demdür
- 4 Getür def^c-i humâra bûs-ı la^clûn sâkıyâ lutf it
Benüm şimden girü hecrûnle mahmûr olduğum demdür
- 5 Düşüp pâyına yalvardumsa küstâhâne incinme
Sen ey âfet bilürsin çünki ma^czûr olduğum demdür
- 6 Yine şâd olsun ervâh-ı şehîdân-ı kazâ tâ kim
Firâkûnla helâk-i çeşm-i pür-sûz olduğum demdür
- 7 N a h î f î pây-mâl itdi beni gam hâk-i hasretde
Süleymân-ı serîr-i şevk iken mûr olduğum demdür

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Âşıka tercih ider ahyârını hem-râz olur
Şimdi seyr eyleñ o kâfir kimlere dem-sâz olur
- 2 Gamzesiyle bin dili bir demâ lerzân eyleyüp
Mutrib-i nâzum yine meclisde hançer-bâz olur
- 3 Çeşmine iclâm ider kaşd-ı niğâh itdüklerim
Gamze-i bî-rahm-i dil-ber de caceb gammâz olur
- 4 Göz yaşı gül-zâr-ı hüsnin feyz ile sır-âb ider
Ol nihâl-i tâze gitdükçe dahı mümtâz olur
- 5 Dâmen-i ruhsat değer mi dest-i cussâka caceb
Ol cefâ-cû her ne dem bî-hoş harâb-ı nâz olur
- 6 Genç-e-i laclün terennüm-sâz-ı nâz itdükçe sen
Bülbül-i tab-ı N a h i f f böyle sihr-âgâz olur

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Ol perîñün geşm-i fettânı caceb gammâz olur
Her nigâh-ı gamzesi cıuşsâka harf-endâz olur
- 2 Rîziş-i elmâs-ı müjgân ile dâg-efrûz olup
Şefkatinden zahmuma gûyâ ki merhem-sâz olur
- 3 Evc-i istignâdan eyler niçe cAnkâyı şikâr
Şâb-bâz-ı sâcîd-i himmet sebük-pervâz olur
- 4 Bîr nazarda gösterür nâz ü niyâz-ı fitneyi
Her ne dem geşmün dil-i nâlân ile hem-râz olur
- 5 Eylesem kâlâ-yı vaşfun zîver-i bâzâr-ı şevk
Der-cakab feyz-i mecânî tabcuma enbâz olur
- 6 Hâk budur inşâf olursa çok Mesîhâ-lehceye
Nüşa-i şicrüm N a h î f î levha-i iccâz olur

Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün

- 1 Neşâtum şanmanız kim feyza-i şahbâ-yı Cemdendür
Fîğân-ı nesve-bahşum mâye-i luţf u sitemdendür
- 2 Beni gördükçe lâl-i nâz olur güftâra gelmez yâr
Hezâram vazc-ı hâmûşî bâna ol gönçe-femdendür
- 3 Gelüp bir lahza Mecnûnün ile hem-sohbet olmazsın
Nedür bu vahşet ey âhû-yı cîşve söyle n'emdendür
- 4 Helâk itse beni cevriyle gamzen âh ü zâr itmem
Şakın incinme hûnkârum şikâyet dest-i gamdandur
- 5 Felekden hep âhâli-i himem terk-i diyâr itmiş
Hemân tahrib-i câlem cümle imsâk-i keremdendür
- 6 N a h î f î bu gazel kim hasb ü hâl ü ser-nüviştündür
Şikâyet levh-i bahtumdan meded-kâr-ı kalemdendür

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 'izzetün tesliye-bahş-ı dil-i gam-nâkündür
Nigehün sürme-keş-i dide-i nem-nâkündür
- 2 Kendini böyle nihân eyleme kurbânun olam
Hasretün dâğ-zen-i sine-i şad çâkündür
- 3 Eyleye sanma hayâl-i hatunı dilde karar
Bâğ-ı hâtırda benüm ol has ü hâşâkündür
- 4 Âteş-i 'ışka şunup şu^cleyi der-dâmen ider
Dest-i mahşer ki benüm pençe-i bî-bâkündür
- 5 Pertev-endâz-ı hicâb itdi yine ruhsârün
Şem'a-i bezm-i hayâ âh-ı şerer-nâkündür
- 6 Nahl-i âhum ola kabründe dahı böyle bülend
Çeşm-i dil-ber ki benüm âb-dih-i hâkündür
- 7 Cürmi yok qarh-ı galat-bîn ile baht-ı siyehün
Bâ'is-i zillet olan dâniş ü idrâkündür
- 8 Gûş-ı tahsîne n'ola zîver-i mengûş olsa
Ey N a h î f î bu gazel bir güher-i pâkündür

Mef^cûlü Fâ^cilâtü Mefâ^cîlü Fâ^cilün

- 1 Sînemde tâ ki şerhalaruñ reşk-i bâğ olur
Ol lâle-zâr-ı hasrete dâğum gerâğ olur
- 2 Tekmîl-i ʿışk ider bu debistâna her gelen
Yohsa ne ders-i hecr ü ne bahs-i ferâğ olur
- 3 Lutf it ko bî-verâlığı şâhum yeter yeter
Bunca sitemleruñ bânâ dâğ üzre dâğ olur
- 4 Hakkâ zamîr-i çarha ki devrûn bu tâbişi
Âteş-feşân-ı penbe-i tâb ü dimâğ olur
- 5 ʿÂdet budur bu gülşen-i dehre gelen eger
Bûlbûl olursa kıymeti yek-reng-i zâğ olur
- 6 Gel gel ki tâ vişâlün ile kâm-yâb olam
Ey meh sevüp sevülmege belkim yasâğ olur
- 7 Âhîr helâk ider bu gam-ı hasretün beni
Cânâ N a h î f î dünyede hâşâ ki sâğ olur

Mef^cûlû Fâ^cilâtû Mefâ^cîlû Fâ^cilûn

- 1 Derd-i derûn-ı câşika bilsek sebüb nedür
Ehl-i dilûn bu çekdiği renc ü te^cab nedür
- 2 Sûz-âşinâ-yı nâr-ı gam-ı cışk-ı yâr iken
Çarhûn da bâna cevır ü cefâsı caceb nedür
- 3 Yokdur tahammülüm bu kadar tâb-ı nahvete
İnşâf yok mıdur bu nigâh-ı gazâb nedür
- 4 Uzlet-nişîn-i hâk-ı derûn oldu cân u dil
Gelmez netice hâtıra zevk-ı tarab nedür
- 5 Mâni^c mi seyr-i rûyına dûd-ı siyâh-ı âh
Bilmem N a h î f i y â bu gamun rûz u şeb nedür

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 Sen gül-i hüsne beni bülbül-i şeydâ dirler
Ey cefâ-cû bâna Mecnûn sanâ Leylâ dirler
- 2 Dil-i şûrîde halâş olmağa hiç çâre mi var
Zülf-i şeb-gûnuna ser-mâye-i sevdâ dirler
- 3 Nakd-i cân bezl idenün zîver-i âgûş olur
Şayd-ı dil-dâra ne teshîr ü ne ʿesmâ dirler
- 4 Perde-i hacletümüz dâmen-i istignâdur
Âna erbâb-ı garaz zeyl-i temennâ dirler
- 5 Ey N a h î f î sanâ insâf ile dirse yârân
Şâ^cir-i şîve-nümâ mu^ccize-gûyâ dirler

P/126a

(3b) teshîr: teshîr

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 Gençeye nâle-i bülbül ki hicâb-âver olur
Nâz ile rûyına her bergi niğâb-âver olur
- 2 Nukl-i lâ^clün ki ola ta^cbiye-i güft ü ginfid
Eşk-i çeşmüm benüm ol bezme sarâb-âver olur
- 3 Söylesek sanâ hikâyât-ı gam-ı cışkumuzu
Her biri çeşm-i siyeh-mestüne h^vâb-âver olur
- 4 Park olunmaz dem-i vuslatda ruhunla gülşen
Ol kadar reng-i hayâ rûyuna tâb-âver olur
- 5 Her ne dem vasf-ı lebün itse N a h f i tahrîr
cîsî-i mu^ccize-dem anâ kitâb-âver olur

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Külhan-ı ʿışkunda mihmân oldıgum bilmez mi var
Âteş-i hecrünle sûzân oldıgum bilmez mi var
- 2 Olma âzürde nigâh-ı ʿandelîb-i zârdan
Hüsnüne ey gönçe hayrân oldıgum bilmez mi var
- 3 Çok zamândur mesken olmışdur bâna gül-zâr-ı ʿışk
Hiç benüm murg-ı hoş-elhân oldıgum bilmez mi var
- 4 Ruḥların bîhûde şerm-âlûde-i nâz olmasun
Ben sana meftûn u hayrân oldıgum bilmez mi var
- 5 Ey N a ḥ f î var iken engüşt-i dilde mühr-i ʿışk
Mülk-i nazm içre Süleymân oldıgum bilmez mi var

Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün

- 1 O câdû-fen kaçan âgâze-i sihr ü füsûn eyler
Felâtûn olsa da âşüftesi baĥs-i cünûn eyler
- 2 İder pûşîde kâküllerle dil-bar hâl-i dil-cûsın
Bânâ beĥt-ı siyâhum böyle bîn dâĥ-ı derûn eyler
- 3 °Acebdür nâz ile bîmâr iken çeşm-i siyâh-ı yâr
Yine her bir nigâhı ĥayli âşûbı zebûn eyler
- 4 İdüp şâĥ-ı nihâl-i verdi berg-i gönçeye ilkâ
Çemende bûlbûl-i sâzende faşl-ı erganûn eyler
- 5 N a ĥ î f î vâsıl-ı ser-menzil-i maĥşûd olur elbet
Cenâb-ı Hâĥ ki nûr-ı feyz-i lutfın reh-nümûn eyler

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 O mâhûn cebbhesinde şanma resm-i ebruvânîdur
Aşılmış tâk-ı hüsne Rüstem-i 'ışkûn kemânîdur
- 2 Murâdı gışminün her n'eydigin i'clâm ider cânâ
Lisân-ı 'ışvenün ol gânzeler kim tercümânîdur
- 3 O Mecnûnâ ki ben şahrâ-nişîn-i 'âlem-ı 'ışkâm
Ser-i sevdâ-keşüm murgân-ı hasret âşiyânîdur
- 4 Nevâ-dâr-ı nihâl-i kaddînem ey serv-i nâzum gel
Bahâr oldu güzellendi gemen 'ışret zamânîdur
- 5 'Ayândur nâzenînüm Hâk bilür mihr ü vefâ sende
Bu vaz'-ı dil-nevâzûn hep edâ-yı mihribânîdür
- 6 Hasûdân-ı gedâ-meşreb n'ola pâ-mâl-i reşk olsa
N a h î f î mülk-i nazmun şimdi şâh-ı kâm-rânîdur

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Gönül şevk-i cemâlüm zîver-i bâğ-ı cinân eyler
Düşüp sevdâ-yı vaşla candelîb-âsâ figân eyler
- 2 Dil-i zârum emîn olmak için agyâr-ı bed-hûdan
Maḥabbet-nâmenî ta'vîz-i bâzû-bend-i cân eyler
- 3 İşıtdüm seyr-i gül-zâr itdigin agyâr ile amma
O şûh-ı dil-nevâzum gör yine benden nihân eyler
- 4 Getürdükçe lisân-ı nâzına harf-i vişâlin yâr
Dil-i bîmâruma bahş-ı hayât-ı câvidân eyler
- 5 Dilâ âyîneye bakmak degül maḫşûdı cânânun
Kemâl-i hüsnini ancak anunla imtiḫân eyler
- 6 Ümidüm dâ'imâ gencîne-i luṭf-ı Hudâdandur
Baḫa çarḫ-ı denî bîhûde carz-i imtinân eyler
- 7 N a ḫ î f î hâme-i mu'ciz-nümâsın vaşf-ı la'îlünde
Terennüm-rîz idüp tûṭî-i kanda hem-zebân eyler

Müfte^cilün Merâ^cilün Müfte^cilün Merâ^cilün

- 1 Lutfını ol perî bânâ gerçi ki bî-hisâb ider
Bir kerem ü 'atâsına gamzesi bin 'itâb ider
- 2 Nazra-nevâz-ı nâz olup eylese 'aksin intimâ
Reşk-i ruhından ol mehûn âvîne iztirâb ider
- 3 Tâ ki ruha o meh-vesûn mâye-i şerm ü nâzdur
Reşk ile mihr-i 'âlemi garka-i pîç ü tâb ider
- 4 Tâb-ı nigâh-ı 'âşıka yâr tahammül eylemez
Anun içün cemâline turesini nikâb ider
- 5 Çeşm-i cihân-firîbi kim 'igve-nümâ-yı fitnedür
Bir nigehiyle ser-be-ser mülk-i dili harâb ider
- 6 Kesme ümidün ey gönül kâm-ı vişâl-i yârdan
Belki seni o bî-vefâ lutf ile behre-yâb ider
- 7 Gam yime pâ-y-mâl isen miñnet-i garh-ı dîn ile
Hazret-i Hak du'âmuzu vakt ola müstecâb ider
- 8 Kalmaya intikâmumuz gerdiş-i kîne-cûda da
Bânâ o dahı 'âkıbet sekve-i inkılâb ider
- 9 Şerbet-i vaşlun it meded sen bu N a h î f î zârına
Derd-i derûnını sanâ 'arz idemez hicâb ider

Facilatün Facilatün Facilatün Facilün

- 1 Âşık-ı şeydâsın ol âfet nigâhından bilür
Sûzış-i derd-i dili te'sîr-i âhından bilür
- 2 Pîş-i ruhsârında âhumdan şadâkat fehmi ider
Zâhid-i cışkı duâ-yı subh-gâhından bilür
- 3 Nakş-ı pâyin kanda resm itse o serv-i hoş-hırâm
Cilvesin ehl-i mahabbet hâk-i râhından bilür
- 4 Bâde-i hûn-ı dil-i cıgşâk ile mest oldığın
Cümle âlem sîve-i çeşm-i siyâhından bilür
- 5 Sözlürümden kuvvet-i tabîum n'ola bilse hasûd
Zûr-ı bâzû-yı şahi tavr-ı sipâhından bilür
- 6 Mîhnet-i gerdûn ile dâ'im mu'azzab oldığın
Hen N a h î f î kendinün cürm ü günâhından bilür

Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün

- 1 Mahabbet destinün âhûları kim dil-rûbâlardur
Beni Mecnûn u ser-gerdân iden ol bî-vefâlardur
- 2 'Acab mı gelse gâhî anâ dest-âvîz-i hasretle
Dil-i mecrûh ile gâmzen kâdimî âşinâlardur
- 3 Gönül zulfünde kaldı cân ise tîğ-i nigâhunda
Ol iki bî-nevâlar sana çokdan mübtelâlardur
- 4 Dil-i âşüfte geçmez n'eyleyem vaşlun hevâsından
Cünûnum böyle tahrik eyleyen hep bu hevâlardur
- 5 N a h î f î sensin ol murg-ı çemen-zâr-ı ma'ârif kim
Seni mahsûd-ı yârân eyleyen rengin edâlardur

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 Yeter âh itdi yeter bülbül-i nâ-hurte yeter
Dahı dem-beste misin ey gül-i nesgüfte yeter
- 2 Niçe demdür ki bânâ ^cahd-i vişâl itmis idün
Bu dürûğ ile beni eyledün âşüfte yeter
- 3 Ey cefâ-cû sitem ü lûtfunâ kurbân olayum
Vaz^c-ı nâ-dide yeter sîve-i nâ-güfte yeter
- 4 Zîver-i gûş-ı hîred zînet-i mengûş-ı cünûn
Riste-i tab^ca hayâlün dür-i nâ-sürte yeter
- 5 Mahrem-i halvet-i hâş itme meded agyârı
Bu N a h î f î sanâ bir ^câşık-ı âlüfte yeter

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Çeşm-i istignâ-fürûşun tâ ki mest-i cîşvedür
Neşve-yâb-ı hâlet-i câm-ı Elest-i cîşvedür
- 2 El-amân-h^vâh oldu dil ol şûh-ı kec-destârdan
Mest-i nâzum var ise hançer-be-dest-i cîşvedür
- 3 Nâz ile pîşânesin itmiş der-âgûş-ı gazab
Sâkî-i gül-çehre kim sâgar-şikest-i cîşvedür
- 4 Dil-nişîn-i secde-gâh-ı ebruvân olmuş meger
Gamze-i bî-dîn-i dil-ber büt-perest-i cîşvedür
- 5 Ey N a h î f î rahm ider mi câşık-ı meftûnına
Ol nigâh-ı nîm kim mağrûr û mest-i cîşvedür

P/127b

(4a) secde-gâh-ı: secde-kân-ı

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 Ol perî hîç beni dil-sâd-ı tebessüm mi ider
Âşık-ı zârı sezâ-vâr-ı tekellüm mi ider
- 2 Kâtlüme gamze-i bî-rahmi tenezzül itmez
O cefâ-cû dil-i cûşşâka tarahhum mı ider
- 3 İstemez sâyesinün düşdigini hâke bile
Sevdigüm âdet-i ihsânı ta^callüm mi ider
- 4 Virmeden ruhsat-ı tahrik leb-i bî-dâdı
Kimseler gamzesine arz-ı tazallum mı ider
- 5 Nâle-i kıl-k-i N a h î f î mi bu gülşende caceb
Yohsa bulbül yine ta^clîm-i terennüm mi ider

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Gönül ol âfitâb-ı hüsni her dem ârzû eyler
Hayâlin dîdeden dilden şafâsın cüst ü cû eyler
- 2 N'ola mânend-i mû cism-i nizârum târ-ı şevk olsa
Dil-i âsüfitemüz fikr-i miyânun mû-be-mû eyler
- 3 Ne dem vaşf eyler iken serv-ı kaddün eylesem girye
Yanumca ağlayup cûlar çemende güft ü gû eyler
- 4 Görüp cismümde dâğ-ı hasreti serm idesin tâ kim
Beni âyîne-i devrân senünle rû-be-rû eyler
- 5 Hazer ey âfet-i cân el-hazer kim kalb-i giryânun
Rûmûz-ı âhı vakf-ı nükte-i esrâr-ı hû eyler
- 6 Kalur mı rûyumuzda hiç sevâd-ı ma'siyet böyle
N a h î f î âb-ı istigfâr anı kim şüst ü şû eyler

Me^cûlû pâ^cilâtü Me^câ^cilü pâ^cilün

- 1 Ol yâr-ı nev-resîde bâna nûr-ı dîdedür
Yokdur nazîri dünyede hiç nâ-sinîdedür
- 2 Gûş eylemezse zâr-ı hezârân ^caceb degül
Bâg-ı hasende dağı o gül-i nev-resîdedür
- 3 Çekdim kemân-ı fûrkat-i ebrû-yı dil-beri
Şanman cefâ-yı çarh ile kaddüm hamîdedür
- 4 Yokdur murâdum üzre güzel hayf dünyede
Her bir şanemde dâmen-i ^cişmet derîdedür
- 5 Gam çekme cevri dehre N a h î f î ki dâ'imâ
Minnet Cenâb-ı Hazret-i Rabb-ı Mecîdedür

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Sebû-yı fikr-i hecr-i yâri ber-dûş itdigüm yokdur
Humâr-âverde şahbâyı benüm nûş itdigüm yokdur
- 2 Ben ol ser-mest-i câm-ı feyz-i cışkım kim hakikatde
Dili bezm-i mecâzî içre bî-hûş itdigüm yokdur
- 3 Ferâmûş eylemem şevk-ı ruhun tevķî'î-i hattunla
Benüm tâb-ı şerâr-ı nâzı has-pûş itdigüm yokdur
- 4 N'ola günden güne revnak-dih-i gül-zâr-ı hüsn olsa
Hezâr-ı tabfumu ey gonçe hâmûş itdigüm yokdur
- 5 N a ħ î f î ben ki Bihzâd-ı teşâvîr-i me'ânîyem
Benüm pend-i şarîr-i hâmeyi gûş itdigüm yokdur

Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün

- 1 Gönülde şevk u hâletler dem-i ferhündeler yokdur
Yerinde bâd eser şimdi o demlerden eser yokdur
- 2 Aceb kimler şafâ-yâb oldu bilsem bezm-i câlemdede
Kimün âyînesinde gerd-i miñnetden keder yokdur
- 3 Dürûğ-ı nâz ile dil-ber bizi âşüfte-hâl eyler
Peyâm-ı vuslatından ey gönül şâfi haber yokdur
- 4 Çıkardı bîm-i fûrkat hâtırumdan reng ü ruhsârûn
Cemâlün gülşeninden bizde hiç bir berg-i ter yokdur
- 5 N a h î f î -veş n'ola her merd-i kâmil pâ-y-mâl olsa
Cihânda ehl-i hâli fark ider şâhib-nazar yokdur

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Kimünle hem-dem oldun ğirre-mest-i ülfetün kimdür
O meclis içre âyâ nâ'il-i keyfiyyetün kimdür
- 2 °Aceb kimler döner bin şevk ile şem'-i cemâlünde
Senün pervâne-ves pür-süz-ı nâr-ı tal'atun kimdür
- 3 Kim oldu çâre-yâb-ı zahm-ı tîr-i hecrün ey âfet
Şifâ-âlûde-i merhem-güzâr-ı vuslatun kimdür
- 4 Kim oldu ser-be-zânû-yı tahayyür bezm-i nâzunda
Dil-i şûrîde-ves âyâ esîr-i şohbetün kimdür
- 5 Ya kimler geşt ider gül-zâr-ı kûyun tâb-ı °ışkunla
Senün ey nahl-i nev gül-çîn bâğ-ı °işretün kimdür
- 6 Harîm-i rûyuna nâ-mahrem olduk biz hele şimdi
Nigeh-dârende-i mir'ât-ı pâk-i behcetün kimdür
- 7 Dahı ümmîd-i pâ-bûsunla hâk-i râh olup kalmış
N a h î f î -ves senün bir dâğ-dâr-ı hasretün kimdür

P/128a

(3b) güzâr-ı: güzây-ı

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Hele gördün mi saña cân u dilden mübtelâ kimdür
Bil ey bîgâne-i mihr ü maḥabbet-âşinâ kimdür
- 2 Dil-i şûrîdeden gayri bu meydân-ı maḥabbetde
Nişân-ı nâvek-i tîr-i müjen ey kaşı yâ kimdür
- 3 °Aceb kimlerle me'lûf-ı niyâz olmaḳdasın bilmem
Neşât-âlûde-i nâzun senün ey bî-vefâ kimdür
- 4 Ne serv-i ser-bülend-i bâğ-ı dil-keş oldıgün gördük
Hele bildün mi sen de ey şabâ ol meh-liḳâ kimdür
- 5 Görüp bu nev-zemînüm bilsün inşâf eylesün yârân
N a ḫ î f î -veş daḫı bir sa'ir-i rengîn edâ kimdür

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Kimlere hem-sâgar oldun cîşretün kimlerledür
Mest-i nâzum şive-i keyfiyyetün kimlerledür
- 2 Ben hele hâtır perîşânem firâkûnla senün
Bezm-i nâzunda caceb cemciyyetün kimlerledür
- 3 Luṭf-ı güftârün kimi âyîne-dâr itdi caceb
Söyle ey tûṭî lisânum şohbetün kimlerledür
- 4 Kimlere hem-râh olursın seyr-i gül-zâr itmede
Bilsem ey serv-i revânum sürcatün kimlerledür
- 5 Bir zamân yârünle ser-germ-i niyâz idün hele
Şimdi ey bî-çâre dil germiyyetün kimlerledür
- 6 Geşt idüp şahrâları Mecnûn-ı bî-Leylî-misâl
Ey N a ḥ î f î -i garîb ünsiyyetün kimlerledür

Mef^cûlû Fâ^cilâtü Mefâ^cilü Fâ^cilün

- 1 Zevk-ı cemâlünî dil-i pür-iştîyâka sor
Hâlât-ı ışkî ışk-ı şâhib-mezâka sor
- 2 Renc-i humâr-ı hasreti gör serde sâkıyâ
Câm-ı şabûh-ı vaşlunî mest-i firâka sor
- 3 Lokmân olursa dahı dil olmaz devâ-pezîr
Derd-i derûnı sâkî-i sîmîn sâka sor
- 4 Gûş-ı zemîne eyleme teklîf-i istimâc
Âheng-i nâlemi felek-i köhne-tâka sor
- 5 Yokdur kuşûrî kûşe-güzâr-ı maḥabbetün
Kâlâ-yı gamzı mâye-harîd-i nifâka sor
- 6 Tarḥ-ı nazîresin bu zemînün N a ḥ î f i y â
Aks-i şarîr-i hâme-i mu^cciz-siyâka sor

Fâcîlâtûn Fâcîlâtûn Fâcîlâtûn Fâcîlûn

- 1 Meş'al-i pîş ü pes âyâ şu'le-i âhum mîdur
Yohsa berk-ı feyza-i âh-ı seher-gâhum mîdur
- 2 Her mehûn devrinde tâ ber-dûş-ı tecdîd olmada
Câme-i hasret kabâ-yı rütbe-i câhum mîdur
- 3 Menzilüm nâ-bûd u peydâ reh-güzârûm târ u bîm
Hem-rehüm gûl-ı nedâmet dest-i gam râhum mîdur
- 4 Raht-ı maksûrum mı bilmem mâni'-i vuşlat hele
İrmeyen dâmân-ı yâra dest-i kûtâhum mîdur
- 5 Ey N a h î f î böyle âteş-pâre güftâra sebeb
Tab'-ı pür-tâbum mîdur ol şûh-ı dil-h^vâhum mîdur

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün

- 1 Ruhların gūlgūl gōrūp gūller helāk-i reşk olur
Lâleler dâg-ı hasedle çâkçâk-i reşk olur
- 2 °Arz-ı bî-hûşî ider fikr-i leb-i la°lūnle dil
Şanma ser-mest-i mey-i engûr-i tāk-i reşk olur
- 3 Pertev-i ruhsârını görse bu âb ü tâb ile
Şubha dek sem°-i şeb-ârâ sūz-nâk-i reşk olur
- 4 °Azm-i gül-geşt-i çemen-zâr eylesen azyâr ile
Reh-güzârunda dil-i bî-çâre hâk-i reşk olur
- 5 Ey N a h î f î çok Mesîhâ-dem bu şîr-i tâzeye
Şevk ile dil-bend-i kayd-ı iştirâk-i reşk olur

P/129b

(2b) tāk-i: nâk-i

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 Başlayup nâleye gülsende yine bülbül-i zâr
Söyledi gûş-ı güle râz-ı derûnın nâ-ğâr
- 2 Dest-i reşk ile n'ola çâk-i girîbân itse
Gönçenün dâğ-ı derûnidur o hâl-i ruhsâr
- 3 Şâdumân eyle beni şîve-i incâzunla
İtme kurbânun olam va^cde-i lûṭfa inkâr
- 4 Sen de ey serv-i revân-ı çemen-i cîşve hele
Nâzükâne nedür ol şîve-i tarz u raftâr
- 5 (H^vâhiş-i) bûs-ı cîzârunla eyâ gönçe-dehen
Bend olur zülf-i siyeh-kârîna diller nâ-ğâr
- 6 Kâr ider ta^cn-ı girân-ı hüznî dil-i dâniyâ
Öldürür ehl-i kemâli hele cevri-ı ayyâr
- 7 Devr-i hüsnünde kim ağıldı N a ḥ î f î gibi hîç
Kılmasa c^aşıkı âzürde bu çarḥ-ı gaddâr

P/129b

(5a) Metinde eksik.

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 Gam-ı zülfünle niçe ^câşık u bî-şabr u karar
Tevbe-i ^cışka olur sübha-keş-i istigfâr
- 2 Şabr u ârâmumı ser-cümle perîşân itdün
Niçe bîn nâz ile ey şûh-ı perîşân-destâr
- 3 İâleye mâye-i sevdân ile dâğ-ı tahsîn
Seni mahsûd-ı cihân eyledi ol hâl-i ^cizâr
- 4 Bûlbûli tâbis-i şevkun ider âşüfte-dimâğ
İtseñ ol câme-i gül-gün ile ^cazm-i gül-zâr
- 5 Yine müstagnî-i ârâm-ı dil-i nâ-kâmuz
Girse de destümüze dâmen-i ümmîd-i kenâr
- 6 Düşme dâm-ı taleb-i bu'l-hevesân-ı garaza
Şâh-bâzum hâzer it olma şakın zâga şikâr
- 7 Yine şeb-tâ-be-seher âh ü figân eylemede
Ser-i kûyunda N a h î f î gibi şad ^câşık-ı zâr

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Tâbis-i mihr-i ruhun feyz-i nigâhumdan mîdur
Yohsa te'sîr-i şerâr-engîz-i âhumdan mîdur
- 2 Nev-zuhûr-ı hüsn iken haţ geldigin eyler recâ
Bilmezem kim fitne-i baht-ı siyâhumdan mîdur
- 3 Râh-ı ışkumda benüm teslîm-i cân itsün dimiş
Baña bu fermân-ı âlî pâdişâhumdan mîdur
- 4 Gamze-i ser-germi yârün dahı mu'tâd oldığı
Girye-i bî-şabr u âh-ı gâh gâhumdan mîdur
- 5 Ey N a h î f î âh ü zâr ile pür itdün âlemi
Bu şikâyet ol şeh-i âlem-penâhumdan mîdur

Mef^cûlü Mefâ^cîlü Mefâ^cîlü Fe^cûlün

- 1 Gülşende gönül şanma ki berg-i semen ister
Bir sencileyin dil-ber-i sîmîn beden ister
- 2 Sen kanda isen mesken odur ^câsık-ı zâra
Sensiz dil ü cân şanma ki zevk-ı vâtan ister
- 3 Zülfünde n'ola dil hoş-ı hattına dolassa
Sevdâyî-tabî^catdür o seyr-i çemen ister
- 4 Câ'iz ki ola gayrdan âzürde vücûdî
Ol sîm-ten-i ^cismete gül-pîrehan ister
- 5 Vaşf itmege la^cl-i lebün ey âyîne-i cân
^cÂlemde N a h î f î gibi şîrîn sühân ister

Mefcûlü Mefâcîlü Mefâcîlü Mefcûlün

- 1 °Âşık ne gül ü lâle ne hod yâsemen ister
Bir gönçe-dehen lâle-had ü sîm-ten ister
- 2 Mehcûr olalı Yûsuf-ı gül-pîreheninden
Ya°kûb-şîfat dil dahı Beytü'l-hazen ister
- 3 Gelmez gam ü şâdî dil-i vîrânuma hergiz
Cem° olmaga yârân-ı şafâ encümen ister
- 4 Senden ne recâmuz var eyâ devr-i zamâne
Maşûdını dil Hazret-i Allâh'dan ister
- 5 Sensüz bu N a h î f î -i cefâ-dîde-i devrân
Ne mihnet-i gurbet ne şafâ-yı vañan ister

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Hemîse tûrmayup cânâ gamunla dîde kan ağlar
A şâhum yalunuz çeşmüm degüldür tende cân ağlar
- 2 Niçe zâr itmeyem şâhum ki kaldum künc-i hasretde
Ki "uşşâkına dil-dârun firâkıyla cihân ağlar
- 3 Nazâr kıl çeşm-i "ibretle **ke-mâ-kân** "âlem-i dehre
Ki istignâ kılarlsa yâr eger pîr ü cevân ağlar
- 4 Bu ehl-i "ışka "aql"irmez kimisi râz açar yâra
Kimisi künc-i fûrkatde oturmuşdur nihân ağlar
- 5 N a h î f î âşikâr itmez levendî oldığın sanâ
Bu meydân-ı mahabbetde anunla hem-"inân ağlar

ZÂ

205

Mef'ûlû Mefâ'ilû Mefâ'ilû Fe'ûlûn

- 1 Meclisde ki pervâne-sıfat şucle-hücûmuz
Şem'-i ruhına ol şanemûn yanmağa mûmuz
- 2 Ey bād-ı sabā dūr olalı ol gül-i terden
Biz muntazır-ı şive-i tebşîr-i kudûmuz
- 3 Pîş-i nazarında o şeh-i 'işve-sipâhun
Ser-tâ-be-kadem zîb-dih-i nakş u rûsûmuz
- 4 Ārāyîşiyüz mey-kede-i 'âlem-i 'ışkun
Biñ şevk ile sāgar-zen-i şahbâ-yı ğumûmuz
- 5 Gül-zâr-ı ehîbbâya nesîm-i ferah-efzâ
Hîrmen-kede-i düşmen içün bād-ı semûmuz
- 6 Birdür ğam u şādî bize bu bezm-i fenâda
Ne mültemis-i şevk u ne dil-ġîr-i hemûmuz
- 7 Bir katre degül baġr-ı ma'ârif dilûmüzde
Ammâ yine bir katre-i 'ummân-ı 'ulûmuz
- 8 Şöhret-fikenüz mülk-i me'ânide N a ħ î f î
'Urîi degülüz şâ'ir-i pâkîze-i Rûmuz

E/46b M/32a P/130b Y/60b

(3a) 'işve-sipâhun: 'ışk-ı siyâhun Y

(4b) ğumûmuz: 'ulûmuz P

Mefā'ılün Fe'ılātün Mefā'ılün Fe'ılün

- 1 Güzer-gehinde o şırın hırāma muntazırız
Nigāh-ı işve ile bir selāma muntazırız
- 2 Olur mı pertev-i hüsniyle dīdemüz rüşen
Tulū' ider mi o mäh-ı tamāma muntazırız
- 3 Niyāz-nāmemüz itdük şabā ile irsāl
O gönçeden bize lutf-ı peyāma muntazırız
- 4 Güşāyiş-i dil-i zār oldu nutkuña mevkūf
Tekellüm eyle ki senden kelāma muntazırız
- 5 Bu kār-hāne-i 'ālemde fażl-ı Bārīden
Ferāğ-ı hātıra bādī niżāma muntazırız
- 6 'Adālet-i Şamedīden 'adū-yı gaddāra
Zuhūr-ı bâriķa-i intikāma muntazırız
- 7 İdüp Hudāya tevekkül N a h ĩ f i y ā her gāh
Huşul-ı kāmā vusul-ı merāma muntazırız

E/47a M/32a P/130b Y/61a

(6a) 'adū-yı: 'adū M (b) bâriķa: baķa Y

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

- 1 Mecnün gibibiz gerçi ki ser-germ-i cününüz
Ammā zen-i dünyāya bizi şanma zebünüz
- 2 Āşüftesiyüz kākül-i ham-der-ham-ı yārūn
Biz āb-ı ruḥ-ı sünbül-i gül-zār-ı füsünüz
- 3 Cevvāle-şıfat gösterürüz sāgarı elde
Şirān-ı beyābān-ı gama şu'le-nümünüz
- 4 Ol bülbul-i âteş-nefesüz gülşen-i gamda
Şeh-tâ-be-seher ta'na-zen-i şabr u sükünüz
- 5 Bir hisse alup şive-i erbâb-ı şafâdan
Āzâde-i kayd-ı sitem-i gerdiş-i dünüz
- 6 Almaz bizi gerçi göze erbâb-ı hâsed lîk
Biz ḥāk-i reh-i ehl-i dilüz kühl-i ūyünüz
- 7 Bülbul gibi fâş eylemezüz rāz-ı derūnı
Pervâne-şıfat ser-be-giribân-ı sükünüz
- 8 Yokdur eşer-i jeng-i riyâ bizde N a ḥ î f î
Āyine-şıfat sâde-dilüz şâf-derünüz

E/47a M/32a P/131b Y/61a

(2a) der: ber P

(4a) erbâb-ı: erbâb ü M Y (b) kayd-ı: kayd ü M

(3), (6), (7) P'de yok.

(4) P'de var.

(5a) alup: anup E şafâdan: vefâdan E M Y

(7a) jeng: reng M Y

Mef'ulü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

- 1 Dām-ı hevā-yı zülfinedür pîç ü tābumuz
Bîhūde şanmasun o perî ıztırābumuz
- 2 Baht-ı siyāh 'arz-ı cemāl eylemez bize
Nāz eyler oldı dil-ber-i şeb-gün niķābumuz
- 3 Olmaz cefāsı ol şanemün kâbil-i şümār
Sıgmaz derün-ı defter-i 'akla hisābumuz
- 4 Çeşmün füsün u fitneden eyler mübāhase
• Ol āfetün su'āline yokdur cevābumuz
- 5 Zulmet-nişîn-i şām-ı firākuz N a ħ î f i y ā
Ol māha çok mı rāh-ı talebde şitābumuz

E/47a M/32b P/132a Y/61a

(1b) şanmasun: şanma sen P perî: perîye P

(4a) füsün u: füsün P

(5a) firākuz: firâka M Y

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Gül yüzün seyr eyleyen 'ālemde gül-zār istemez
'Andelībi gör ki gülden ğayri bir yār istemez
- 2 Öldürürsen cevruñ ile bu dil-i şeydā yine
Sen sehī-kaḍ dil-rübādan ğayri dil-dār istemez
- 3 Luṭf ümīd eyler gönül sen şehden āzār istemez
Şerbet-i la'luñ yeter dil keyf-i esrār istemez
- 4 Mā-ḥaṣal müy-ı miyānuñ kucmadur cānā ğaraż
Andan ince fikr ile dil hālin iş'ār istemez
- 5 Ey N a ḥ ī f ī sīm ü zerdür maṭlab u maḳṣad hemān
Yohsa ḥubān-ı zamān ebyāt u eş'ār istemez

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

- 1 Sirişk-i dīde-i 'uṣṣāk had nedür bilmez
O baħr-ı bī-bün-i ğam cezr ü med nedür bilmez
- 2 Gönül kō zemzeme-i el-emānı hāmūş ol
O bī-tarahhum edā-yı meded nedür bilmez
- 3 Esīr-i 'ıŝkını cevr ile pāy-māl eyler
Fütāde-hālini ol serv-kād nedür bilmez
- 4 Olur resīde-i tavvāf nevāle-i āmāl
O dil ki ni'met-i ğayre ḥased nedür bilmez
- 5 N a ḥ ī f i y ā beni itmez rakībden temyīz
O nev-resīde daħi nīk ü bed nedür bilmez

Fe^cilātün Fe^cilātün Fe^cilātün Fe^cilün

- 1 Ne gül-i bāğ u ne gül-geşt-i çemenden bilürüz
Bu güşāyişleri ol gonçe-dehenden bilürüz
- 2 Dīdemüz hāk-i reh-i yār ile rüşen oldu
Biz şabā cümle bu eylükleri senden bilürüz
- 3 Bizüz ol ehl-i nazar kim göricek bir şūhı
N'eydigin gamze-i pür-şūr u fitenden bilürüz
- 4 Tā dem-i maşere dek üstümüze dönse yine
Biz vefā gelmedigin devr-i kühenden bilürüz
- 5 Şive-i tab^cını biz nükte-verân-ı dehrün

P/132b

(5b) Metinde yok.

Mef'ulü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

- 1 Gül-güne sâz-ı dîde-i terdür şarâbumuz
Bu bezm-gehde laht-ı cigerdür kebâbumuz
- 2 Memnûn ider gedâlarını ruhsat-ı niyâz
Nâz eyledükçe ol şeh-i 'âlî-cenâbumuz
- 3 Yer yer 'izâr-ı pâki şafağ-reng-i nâz olup
Germ oldu tâb-ı hüsn ile ol âfitâbumuz
- 4 İtdi resîd defter-i nâz ü niyâz-ı hat
Hiç kalmadı senûnle hisâb ü kitâbumuz
- 5 Mecrûh-ı tîğ-i nâz ola m ey perî eger
Cevr ü cefâdan ise bizüm ictinâbumuz
- 6 Kayd-ı firâşa düşme ki ey h^vâce 'âkıbet
Hâk-i melâmet olsa gerek eâme-h^vâbumuz
- 7 Mümkindür ol cevân ile sohbet N a h î f i y â
Nâz ü niyâz olursa su'âl ü cevâbumuz

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Ger hilāl-i 'ıyd olursa sāğar-ı Cemşīdümüz
'Aşıkuz germī-i ğamdur neşve-i cāvīdümüz
- 2 Böyle neşgüfte kalur mı gonçe-i dāğ-ı derūn
Feyz-baḥş olmaz mı āyā pertev-i hūrşīdümüz
- 3 Nefha-dād ol ey şabā gel turra-i dil-dārdan
Kalmasun pejmürde luṭf it gonçe-i ümmīdümüz
- 4 Rakş ider rūḥ-ı şehīdān-ı maḥabbet şevk ile
Kār-sāz oldukça her bir nağme-i Nāhīdümüz
- 5 Tār u pūdın eylemiş nessāc-ı hikmet şu'leden
Reşk-i dībā-yı felekdür hırka-i tecrīdümüz
- 6 Deşt ü kūha gitmezüz Ferhād ü Mecnūn gibi biz
Kimsenūn etvārına yokdur bizüm taklīdümüz
- 7 Mātem-i hecrūnle giryānuz N a ḥ ī f ī -veş yine
Rūze-i māh-ı muḥarrem oldı gūyā 'ıydümüz

P/131a

(6) T'den alınmıştır.

Mef'ûlû Fâ'ilâtü Meîâ'ilü Fâ'ilün

- 1 Degmez mi saña nāme-i ḥasret-peyāmumuz
Varmaz mı bād-ı şubḥ ile bilmem selāmumuz
- 2 Hāk-i derūnde sākin idük bir zamân ile
Şimdi fezā-yı külhan-ı ğamdur maḳāmumuz
- 3 Hecr-i ruḥuñla bûy-ı güle ragbet itmezüz
Oldı zükām-rîz-i ḥasāret meşāmmumuz
- 4 Biz rind-i kayd-düşmen-i nîk ü bedüz bizüm
Vakî-i ḥarîm-i maştabadur neng ü nāmumuz
- 5 Zülfünde kaldı niçe zamân pîç ü tâb ile
Mecnûn imiş meger dil-i âşüfte-kāmumuz
- 6 Her-kes bulur cezāsını yevm-i nüşürda
Kalmaz 'adûya dahı bizüm intikāmumuz
- 7 Bulsun ḥayât dillerimüz feyz-i lutf ile
Sen söyle ey N a ḥ î f î -i mu'ciz-kelāmumuz

Fe^cilātün Fe^cilātün Fe^cilātün Fe^cilün

- 1 Hāne-i cāna hayālün ki şeref-sāz iderüz
Düşerüz pâyına dāmānına i^czāz iderüz
- 2 Sen hemān ^carż-ı vişāl eyle bize biz de saña
Cānı teslīm (ile) va^cde(müzi) incāz iderüz
- 3 Ğam-ı ^cişkuñla hilāl olma(ma)ğa çāre mi var
Tīg-i dil-süz-ı cefāña niçe bir nāz iderüz
- 4 Mest olup cām-ı lebünle hele mağrūr olsun
Gāh olur destümüzi perde-der-i rāz iderüz
- 5 Vāsf-ı la^cluñde N a ḡ ī f ī gibi ey āfet-i cān
Cāme-i şīve-geri mu^ccize-pervāz iderüz

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

- 1 Senüñle serv olamaz hem-tırāz-ı dāmen-i nāz
Uzatma kām̄eti ey nev-nihāl-i gülşen-i nāz
- 2 Hazer hazer beni yakmakdan ey perī yohsa
Niyāzum eylerem āteş-feşān-ı hırm̄en-i nāz
- 3 Berāt-ı ıışk ile benden yaña hālāl olsun
İderse nehb-i metā'-ı hıred (o) reh-zen-i nāz
- 4 Olur cemāline yüz biñ neẓāre pervāne
O şem'-i sīm-ten oldukça zīb-i revzen-i nāz
- 5 Siyeh libās giyüp mātem eylesün haṭṭı
Gerekdür ol şanem-i bī-vefāya şīven-i nāz
- 6 O meh niyāz ile āgūşum eyledi teşrīf
Zihī maḳām-ı maḥabbet zihī nişīmen-i nāz
- 7 N a ḥ ī f i y ā dil-i sūzānumı kebāb eyler
Nigāh-ı ğamzesi oldukça āteş-fiken-i nāz

T/128

(4b) revzen: derûn

(7b) Vezin bozuk.

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Dil-i ehl-i kemāle ta'na-i ḥāsīd kesel virmez
Gulū-yı ḥār ü ḥas deryā-yı 'ummāna ḥalel virmez
- 2 Düşüp ol şāh-ı ḥusnūn pāyine hengām-ı vuşlatda
Recā-yı dest-būs eylerdüm ammā āh el virmez
- 3 O şūh-ı dil-sitāna biñ su'āl-i vuşlat itsem de
İder 'arz-ı tegāfūl bir cevāb-ı mā-ḥaşal virmez
- 4 Nigāh-ı nāzun olsun mübārek kaṭc-ı ümmīd it
Saña şimden girü gönlin o şūh-ı bī-bedel virmez
- 5 N a ḥ ī f ī söyleşürdi gamze-i āşub-kāruñla
Velī şer'-i mahabbet ruḥşat-ı baḥş-i cedel virmez

T/128

(2a) ḥusnün: ḥusnin

(4a) nāzun: nāzın , Hece eksik.

(b) gönlin: gönlin

Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün

- 1 Kad-i şimşadına benzer senün serv-i cemân olmaz
Bu gülşende hele mânendün ey rûh-ı revân olmaz
- 2 Nigâhumdan bilür meftûn u hayrân olduğum ol mâh
Cihânda böyle hâl anlar netice bir cevân olmaz
- 3 Nazîrin görmemiş ol verd-i hüsnün dide-i gül-zâr
Melâhat gülşeninde öyle bir gönçe-dehân olmaz
- 4 Sırışküm keşf ider derd-i derûnum sana sultânüm
Hele bir vech ile râz-ı mahabbet hiç nihân olmaz
- 5 N a h f i f i bir hayâ-perver nedîm-i bezm-i hâşundur
Kulundur kıymetin bil öyle bir rind-i cihân olmaz

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Niçün gülsende bülbül nâle-i bî-ihtiyâr itmez
Hezâr efgân ider ammâ o gönçe i'ctibâr itmez
- 2 Hevâ-yı kadd-i mevzûnunla ey serv-i hırâmânım
Gubâr-âsâ dil-i şûrîde bir yerde karâr itmez
- 3 Benüm kim ey perî harz-ı hakîkat bâzû-bendümdür
Püsûn-ı fitne-i çeşm-i siyâhun bâna kâr itmez
- 4 N'ola itmezse vaz'ı dil-rübâyı bî-mezâkâne
Hümâdur şâh-bâzum degme bir zâgı şikâr itmez
- 5 N a h î f î ihtiyâr-ı gurbet itmek câna minnetdür
Bu derd-i ta'c n ile âdem niçe terk-i diyâr itmez

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 Nûş-ı mey kim bana telh-âb-ı sitemdür sensüz
Neş'esi bî-meze keyfiyyeti gâmdür sensüz
- 2 'Ays-ı dünyâ-yı denî bana harâm olmışdur
- 3 Dîde-i hasretüme hâr olup ezhâr-ı bahâr
Seng-i gam mâni^c-i reftâr-ı kâdemdür sensüz
- 4 Mâh eger olsa da meş'al-keş eyâ mihr-i cemâl
Şu'lesi berk-ı ziyâ-bahş-ı elemdür sensüz
- 5 Ağlaram senden o dem pâ-zen-i dîr oldukça
Gûyiyâ menzîlümüz râh-ı 'ademdür sensüz
- 6 Eglenür vaşf-ı cemâlünle N a h î f î ancak
Hem-zebân âna hayâlünle kâlemdür sensüz

P/131a

(2b) Metinde yok.

Mef^cûlû Mefâ^cîlû Mefâ^cîlû Fe^culûn

- 1 Şem^c-i ruh-ı pür-tâbunâ pervâne-misâlüz
Biz muktebis-i bârika-i nûr-ı cemâlüz
- 2 Âşüfte-dimâğ itdi bizi şuc^cle-i dîdâr
Nezzâre-i pür-sûz ile bî-tâb-ı celâlüz
- 3 Esrâr-ı maḥabbetle olup ser-be-girîbân
Bir kûşede ḥayrânî-i devrân ile lâlüz
- 4 Kurbânun olam naḳd-i dil ü câna nazar kıl
Her vech ile biz tâlib-i kâlâ-yı vişâlüz
- 5 Peygûle-i hecründe N a ḥ î f î gibi dâ'im
Sevdâ-yı vişâlünle hem-âgûş-ı ḥayâlüz

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Vatandan çok zamân oldu bize bâd-ı şabâ gelmez
Garîbüz bu diyâra bir peyâm-ı âşinâ gelmez
- 2 O her-câyî beni terk eyleyüp agyâra yâr olmuş
Bugün bildüm o şûh-ı bî-hakikatden vefâ gelmez
- 3 İşitdüm hâne-i agyâra teşrif eylemiş ol mâh
°Acebdür °âşık-ı müstâkına ol meh-likâ gelmez
- 4 Gönülden derd ü gamla cevri dil-dâr eksûk olmaz hiç
Dime gam-hâne-i °uşşâka yârân-ı şafâ gelmez
- 5 Dimiş la'î-i lebüm şimden girü âna harâm olsun
Anunçün çeşmüme tâb-ı şarâb-ı dil-güşâ gelmez
- 6 Yazarsın defter-i ihsâna her bir bendeni ammâ
Senün hiç hâtır-i bî-dâdına ben mübtelâ gelmez
- 7 Neler var gülşen-i hüsn-i Hudâ-dâdunda ammâ kim
N a h î f î -veş hele bir bülbül-i tâze edâ gelmez

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Mest-i ʿışkuz cürʿa-i ḥasretle pürdür cāmumuz
Eşk-i ḥûn-âlûd-ı dildür bâde-i gül-fāmumuz
- 2 Ḥasretünle sū-be-sū püyendeyüz mânend-i cû
Yokdur ey gül-çehre sensüz bir nefes ârāmumuz
- 3 Ḥasret-i zülf ü ruḥunla söyle bî-hûşuz ki biz
Kûşe-i gamda bilinmez oldu şubḥ u şāmumuz
- 4 İştîyâkunla dem-â-dem ey gül-i gül-zâr-ı nâz
Nûlbül-i ḥasret-terennümdür dil-i nâ-kāmumuz
- 5 Dil elem çekmez fenâ dünyâ için ammâ ki âh
Ḥasretündür ey perî ser-mâye-i âlāmumuz
- 6 ʿAyn-ı ḥâkister olur te'gîr-i ḥasretle o dem
Ger bir âhen-levḥa tahrîr olsa ism ü nāmumuz
- 7 Himmet-i vaşlun dirîğ itme N a ḥ î f î den meded
Geçmesün ḥasretle ihsân eyle gel eyyāmumuz

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Tîregî-i baht ile geçmekdedür eyyâmumuz
Şöyle kim temyîz olunmaz oldu şubh u şâmumuz
- 2 Ey şabâ yâda getirmez mi bizi gâhîce yâr
Hâlümüz şormaz mı ol serv-i sîm-endâmumuz
- 3 Bir zamân mesken bize gülşen-geh-i kûyûn idi
Şimdi külhan-gâh-ı gâmdur kûşe-i ârâmumuz
- 4 Kalmadı bir kaçre mey def-i humâr içün bile
Ah kim şahbâ-yı şîşretten tehdür câmumuz
- 5 Şöyle himmet eyle kim ışıq ile meşhûr olalım
Haşre dek dillerde söylensün N a h î f î nâmumuz

Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün

- 1 Gam-ı hicrân ile gül-zâr-ı cismüm dâğdâğ olmaz
Şitâ eyyâmıdur bunda şafâ-yı seyr-i bâğ olmaz
- 2 Hevâsından geçilmez ol şanavber-kâmetün zîrâ
Kitâb-ı cışk içinde ruşsat-ı bahs-i ferâğ olmaz
- 3 Çeker renc-i humâr-ı hasretün zevk-ı cîtâbunla
Dil-i mestâne düşünâm-ı lebünden bî-dimâğ olmaz
- 4 Hudâ dūr itmesün bir lahza dilden gussa-i cışkı
Ki zîrâ encümen-gâh-ı mahabbet bî-gerâğ olmaz
- 5 N a h î f î den dem-i fûrkatde men^c itme leb-i la^clün
Seferdür bunda hûnkârum mey-i nâba yasâğ olmaz

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Dil giriftâr-ı cefâdur dâm-ı cüzlet istemez
Hak-ı pâ-yi yâr olur dünyâda devlet istemez
- 2 Şeh-per-i murg-ı saâdet zülf-i yâr olmuş âna
Bu felekde andan özge zill-i rifat istemez
- 3 Kankı dil kim mâlik-i yâr olmadı dîvânedür
Hey dirîgâ câlem igre nûr-ı cizzet istemez
- 4 Yâr ile tenhâ düşince bir yere âh eyleyüp
Ola mı vaşl-ı cevânî anda hasret istemez
- 5 Sînesi şâf ü mücellâ dil-bere kurbân olur
Kim dimiş âyâ N a h î f î câh-ı vuşlat istemez

Mef^cûlû Mefâ^cilû Mefâ^cilû Pe^cûlûn

- 1 Gördüm ki bu tâb ile ruh-ı yâra bakılmaz
Bildüm ki yakînen ^calev-i nâra bakılmaz
- 2 Hûbâna ser-i leşker o sultân-ı cihânum
Gel terk-i edeb eyleme hûnkâra bakılmaz
- 3 ^cisretde mey-i nâb ile gül-gûnedür ol ruh
Gözler kamaşur şimdi o ruhsâra bakılmaz
- 4 Destinde harâmî gibi bir hançer-i zer var
Geç râh-ı kazâdan ki sitem-kâra bakılmaz
- 5 Allâh'a niyâz eyle N a h î f î ide ihsân
Kalursa yine böyle bu nâ-çâra bakılmaz

BERAY-I KÂŞİDE

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Kerîmü't-ṭah^c olan ḥaşm-ı denîden intikâm almaz
Murâd üzre bilür kim kimseler dünyâda kâm almaz
- 2 Zevâl-i devlet-i İskender ü Cemden olan âgâh
Gurûr-ı 'ucb ile mir'âta bakmaz deste câm almaz
- 3 Tefâhür câme-i rengîn ile kâr-ı le'imândur
Bu vaz^c-ı nâ-revâyı yohsa merdân-ı kirâm almaz
- 4 Sühan-pervâz iken her bir nigehte çeşm-i fettânı
O şûh-ı gönçe-lebden ehl-i dil kat^câ kelâm almaz
- 5 Hîred-pîşe ider ol resme istikrâzdan perhîz
Eger kim Hîzr-ı devrân nakd-i 'ömrin virse vâm olmaz
- 6 'Uluvv-i himmet ü cûd u sehâ mergûbdur ammâ
Denâ'et bir belâdur müft virsen ḥâş u 'am almaz
- 7 Kabûl-i tu'ma-t feyz-i reşâd itmez tama^c-kârân
Bu zâhirdür ki fâsid olsa bir mi'de ta^câm almaz
- 8 Bahîlî nakş-ı Hâtem eylesen ma^ckûsdur nâmı
Kerem-kâr olmayan Hâtem-şîfat 'âlemde nâm almaz
- 9 Şalındurmaz göze üftâde-hâlân-ı gam-ı 'ışkı
Ne denli ser-fürû itsen o serv-i hoş-hîrâm almaz
- 10 Bileydi resm-i islâmı elif-kaddin iderdi dâl
Müsellemdür cehâletde o kim senden selâm almaz
- 11 Tarîk-ı istifâza merd-i kâmilden şadâkatdür
Mürîd-i bî-itâ^cat mürşidinden feyz-i tâm almaz
- 12 Hudâ bir nefha ihsân eylemişdür ehl-i 'irfâna
O bûy-ı dil-sitân u cân-fezâyı her mesâm almaz
- 13 Ne 'âlemden gelürler kankı bâğün güllerindendür
Niçün peyk-i şafâ ezhâr-ı gülşenden peyâm almaz
- 14 N a h î f î gûş-ı cân tut sözlerüm 'ayn-ı hakîkatdür
Alanlar behre-i 'ays ü şafâyı her-devâm almaz

SİN

229

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Nāle-sāz oldum reh-i ʿışkuñda mānend-i ceres
Olmaduñ ey dil-ber-i nā-mihribān feryād-res
- 2 Olma dāmen-keş gurūr ile dil-i üftādeden
Būs-ı dāmānuñdur ancak ol ġarībe mültemes
- 3 Reng ü büy-ı ʿārizuñ haṭṭ ile olmaz kim bahār
Resm-i cārīdūr ġülü eyler ihāṭa hār u ḥas
- 4 Öyle bir bezmüñ kadeḥ-peymā-yı ʿayş u nūşıyuz
Kim ne fikr-i şaḥne var anda ne pervā-yı ʿases
- 5 Ney gibi bir kālīb-ı bī-rūḥı eyler nāle-sāz
Himmetin der-kār idince merdüm-i şāḥib-nefes
- 6 Rūzgāruñ berzah-ı ġafletde eylersin tebāh
Şīve-i ehl-i hevāya itme bīhūde heves
- 7 Ey N a ḥ i f i eyledi deryā-yı şevkum mevc-ḥiz
Hāfız-ı Şīrāzı pūr-cüş eyleyen rūd-ı Eres

E/47a M/32b P/133a Y/61b

(2a) üftādeden: üftādeye E (b) ġarībe: ġarīb Y

(3a) bahār: bahâ P

(4a) nūşıyuz: nūşıdur E

(6a) tebāh: hebâ P

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

- 1 Pür-bār-ı rāhat olmada nahl-i zemīn-i ye's
Dest-i ferāgum olsa n'ola mīve-çīn-i ye's
- 2 Sevdā-gerī-i kāmā virüp nakd-i giryemi
İtdüm metā'-ı şabr u şekībi rehīn-i ye's
- 3 Baht-ı siyāha oldı müsā'id huşul-ı kām
Çıkdı beyāza nakş-ı sevād-ı cebīn-i ye's
- 4 Gel düşme kayd-ı būd u ne-būd-ı murāda kim
Maḥcūb ider seni nefes-i vāpesīn-i ye's
- 5 Minnetle şād-kām-ı ümīd olmadan ise
'Alemdē gam degüldür olursañ ḥazīn-i ye's
- 6 Bīn 'arz-ı kām kılsa dil-i nā-murādıma
Bu devr-i dūnda ben yine olmam emīn-i ye's
- 7 Dün ḥāk-dān-ı leşker-i nā-kāmā uğradum
İrdi N a ḥ ī f ī gūşuma şad āferīn-i ye's

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

- 1 Kāmīle bār-ı girāndur vāz'-ı erbāb-ı heves
Cism-i rūhānī olur āzūrde-i perr-i meges
- 2 Bağrumuz deldi nevā-yı nağme-i ser-tīz-i ney
Ehl-i derde böyle te'sīr eylese zāhid nefes
- 3 Nāle-i āh el-firāk ile pūr itdi gūşumı
Piş-i rāhumda güzārān eyleyen şavt-ı ceres
- 4 Dil girībān-ı şekībin tā-be-dāmen çāk ider
Ol nihāl-i nāza olmazsa müyesser dest-res
- 5 Ka'be-i makşūda yol virmez muğaylān-ı hevā
Mānī'-i gül-geşt-i gūlşendür bilürsin hār u has
- 6 Düşme kayd-ı dām-ı nefse tālib-i maṭlūb isen
Vuşlat-ı gülden cüdādur 'āndelībān-ı kafes
- 7 Cüst ü cūy-ı hüsn-i fānīden garaż taḳlīddür
Vuşlat-ı maḥbūb-ı Bākīdür N a ḥ ī f ī mültemes

Rā'ilātūn Rā'ilātūn Rā'ilātūn Rā'ilūn

- 1 Mā-sivādan ey gönül gel rişte-i ümmîdi kes
Dād-res olmaz Hudādan gayri saña hîç kes
- 2 'İsmet-i Hakkur saña ey mahrem-i bezm-i kabûl
Şâhid-i âmâle olmazsa müyesser dest-res
- 3 Rîze-seng-i rāh-ı mülk-i 'ışk sünbük sürmedür
Kim olur her gerd-i nā-çizi gelû-gîr-i ceres
- 4 İştılâhı başkadur erbâb-ı 'ışkuñ zâhidâ
Zerre ye hürşîd dirler murğ-ı 'Ankâya meges
- 5 Ben Humâ-yı kudse hem-pervâz iken n'oldı saña
Bûlbûl-i şeydâ(gibi)oldum giriftâr-ı kafes
- 6 Kevser-i zikrûñle sîr-âb it leb-i tefsîdemi
Çünkü emrûñle Hudâvendâ ola âhîr nefes
- 7 Ey N a h î f î mā-sivādan eyledi kaç-ı ümid
İstinād ü ilticāmuz Hakkadur Allāh bes

Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilātün Fe' ilün

- 1 Yine bir āfet-i cān ile dil oldu me'nūs
N'ola başdan başa çāk olsa kabā-yı nāmūs
- 2 Ey gönül kūyına vardukça figān eyleme kim
Girmez ol muğ-beçenün gūşına şavt-ı nākūs
- 3 Seni ma'kūl görür ehl-i nazar hikmet ile
Sensin ey āfet-i cān hāsılı rūh-ı maḥsūs
- 4 Cilve-i kāmēt-i āşüb-gerün gördükçe
Dil-figār olmadadur dāğ-ı ḥasedle tāvūs
- 5 Bu kadar ḥüsn ile ey şūh-ı cefā-perver-i nāz
Bilmedük resm-i vefā n'eydigin efsūs efsūs
- 6 El virürse bize de şahş-ı emel ey dil-i zār
Biz de bir gün oluruz mazhar-ı luṭf-ı pā-būs
- 7 Ey N a ḥ ī f ī ne kadar cürm (ü) ḥaṭāmuz var ise
Olmazuz mağfiret-i Ḥazret-i Ḥakdan me'yūs

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Ol nesîm-i kâkûlünden irdi bir bûy-ı nefîs
Olmışumdur pâdişâhum hâk-i pâyunla enîs
- 2 Geşt-i bâğı eyler isem sensüz ey şâh-ı cihân
Zevkî bilmem çünki bâna fûrkatün olmış ferîs
- 3 Teşne-i âb-ı zülâlem dilerem ey meh seni
Lebleründen bâna lûtf it olma sâkî gel hasîs
- 4 Defter-i ʿışkunda kendün yazuben ben bende nâm
انت انا الذي في دفتر العشق انا الذي في دفتر العشق
- 5 Bir garîbündür efendüm ol Hudâ hakkı için
Bu N a h î f î bendeni kıl hazretünle hem celîs

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 °Aşık-ı şâdik olur mı dünyede bu cümle kes
Hiç tutar mı mevzi°in bu murg-ı °Ankânun meges
- 2 Gülsen-i kûyunda şâhum şol kadar âh eyledüm
Dinleyüp vakt-i seher bûlbûller aldı niçe ders
- 3 Gör ne denlû âh ü zârum çıktı eflâke bugün
°Andelîbün gibi cânâ olmuşam bend-i kafes
- 4 Hem-nişînum fîrkatündür dîdede vaşlun hayâl
Medh-i hüsnündür dilümde pâdişâhâ her nefes
- 5 Ey N a h î f î şâh-ı dilden ister isen ger vişâl
Eyle ser-keş tîg-ı âhı cümleten agyârı kes

PÂcîlâtün PÂcîlâtün PÂcîlâtün PÂcîlün

- 1 Olmadum ħabl-i vişâle gerçi şâhum dest-res
Oldı dil nûr-ı ħayâl-i vuslatundān muktebes
- 2 Bir Hümâsın Kâf-ı ħüsnâ murg-ı °Ankâlar eger
Ĥazretünle ħaşr olinsa ola mânend-i meges
- 3 Ser-süĥandur ders-i setfâlûye şâhum leblerün
Gûş idüp tûti anı kıldı giribânın ceres
- 4 Bezm-i vaşlun isterem ve'l-ĥâşıl ey sâh-ı cevân
Dilerem olam o °demde °andelibe hem-nefes
- 5 Kaşma sultânüm tarîkuñ pîridür va'llâhi hem
Bu N a ħ î f î sâdikâne vaşluna eyler heves

ştN

237

Mefā'ilün Fe'ilatün Mefā'ilün Fe'ilün

- 1 Meserretinde cihānuñ meger vefā yoğ imiş
Gamuñdan özge dil-i zāra āşinā yoğ imiş
- 2 Görince ğamze-i her-cāyl̄ ṭab'uñı bildüm
Cihān içinde ḥakīkatli dil-rübā yoğ imiş
- 3 Zıyā-yı şu'le-i pür-tāb-ı āhdan ğayri
Ṭarīk-ı 'ışk u maḥabbetde reh-nümā yoğ imiş
- 4 Eşer mi eyler idi zahm-ı tīşe Ferhāda
Serinde var ise bī-çārenüñ hevā yoğ imiş
- 5 Devāsı şabr imiş ancak bu derd-i cān-sūzuñ
'Aceb 'aceb ki ğam-ı 'ışk içün devā yoğ imiş
- 6 Bu köhne meşğale-ğāhuñ nesinde 'ālem var
Bu dār-ı miñnet imiş bunda hīç şafā yoğ imiş
- 7 N a ḥ ī f i y ā hele āğāze-i maḥabbetde
Nevā-yı ḥasrete beñzer ḥazīn edā yoğ imiş

E/47b M/33a P/134a Y/61b

(3a) şu'le-i pür: meş'ale-i P (b) 'ışk u: ışk Y

(5a) cān: cār Y

(6b) hīç: şubḥ M Y

(7a) āğāze-i: āğāze M

Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün

- 1 O hatt-ı tâze kim ruhsâr-ı âteş-nâke ser virmiş
Misâl-i dūd-ı âh-ı câşıkân eflâke ser virmiş
- 2 Gönül turmaz niyâz eyler senûñ karşunda bî-pervâ
Geçüp cân u cihândan gamze-i bî-bake ser virmiş
- 3 Reh-i cışkunda kurbân olmak ister n'eylesün nâ-çâr
Dil-i ser-keşte kim derd ü gamunla hâke ser virmiş
- 4 Hayâl itmekdedür câm-ı lebün keyfiyyetin gördüm
O mest-i bî-muhâbâ sine-i şad çâke ser virmiş
- 5 Yine benzer N a h î f î girre-i ihsânun olmışdur
Olup ser-germ-i vasfun bâlis-i idrâke ser virmiş

Me^cûlû Fâ^cilâtü Me^câ^cilü Fâ^cilün

- 1 Târîk-i gamda kaldı ser-efkende ^cakl u hûş
İtsem ^caceb mi şâm u seher âh-ı şu^cle-pûş
- 2 Vardım harîm-i maştaba-i ^cays ü ^cişrete
Gördüm ne pîr-i mey-kede kalmış ne bâde-nûş
- 3 Reftâra gelse nâz ile ol serv-i ser-keşüm
Gitdi o dem ki eyler idüm âh-ı dil-hurûş
- 4 Gahî telâtum eyleyicek ba^hr-ı iştîyâk
Mânend-i eşk-i dîde ider katre dahî cûş
- 5 Sâgar-be-dest şevk olalum biz de ey gönül
Zühhâd iderse hırka-i sâlûsı zîb-i dûş
- 6 Senden ferâgat eylemem olsam helâk eger
Çünkü menem bu ma^crekede merd-i cân-fürûş
- 7 Vecd ü semâ^ca nâle-i cân-sûza başlaram
Eyvây olinca şahn-ı çemende terâne-gûş
- 8 Gülşende vasf-ı la^clûnî yazdukça sevdiğüm
Oldı sarîr-i hâmeme her berg-i gönçe gûş
- 9 Gitdi şafâsı şimdi bu bâğün N a h î f i y â
Pejmürde oldı gülleri bûlbûlleri hamûş

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Çemenler bülbülân-ı 'ışka sensüz mesken olmazmıŝ
Ki zîrâ devr-i gülden gayri zevk-ı gülşen olmazmıŝ
- 2 Söyünmez ağladukça âteş-i 'ışkûn derûnumda
'Acebdür âb ile teskîn-i tâb-ı külhan olmazmıŝ
- 3 Fûrûğ-ı mihr-i ruhsârı gerek cânânenün yohsa
Çerâğ-ı âh ile deycûr-ı hasret rûşen olmazmıŝ
- 4 Ser-encâmın görince kûhkenden 'ibret aldum kim
Kazâ-yı 'ışka kühsâr-ı irâdet me'men olmazmıŝ
- 5 N a h î f î ol büt-i dîrîne bizden kesmedi luţfın
Kisinin ben de bildüm eski yâri düşmen olmazmıŝ

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Bu sînem levhesi üzre Hudâ cânım fedâ yazmış
Fedâ itmeklüge yâre bu rûha hoş gîdâ yazmış
- 2 Rakup mecmû'a-i nazma dimiş ol serv-i seh-nâzum
Ne hoş 'âşık bu kim cânâ bana yüz bin du'â yazmış
- 3 Didüm kim levha-i 'ârız içinde hatt-ı sürh ile
Budur ol kân-ı şeftâlû bana bundan vefâ yazmış
- 4 Didi artuk ırag oldum yine kal künc-i hasretde
Ferâmûş itme 'uğsâkı didüm yâre cefâ yazmış
- 5 N a h i f i şol ki satır olmuş emir âhir Hudânundur
Ezelden kâtib-i kudret sana andan cüdâ yazmış

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Oturmuş secde-gâhında güzel dîvâre yaşdanmış
Didiler âsümân üzre bakun meh-pâre yaşdanmış
- 2 Dizilmiş 'âlemün halkı namâza cümleten şaf şaf
Şehâ bî-hadd olan dâ'lar bu dem nâ-çâre yaşdanmış
- 3 'Acebdür ana 'aql irmez gülistân-ı firâk içre
Var iken bûlbûli anun gül ü ter hâre yaşdanmış
- 4 İlâhî kimsenün âhın komazmış yerde hâsâ kim
Turur zânû-yı 'uşşâkı cevân agyâre yaşdanmış
- 5 Güzel nâz ile bâlâda oturmuş serv-ves ammâ
Velî şaff-ı ni'âl üzre N a h î f î -zâre yaşdanmış

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 Şükür ol sevgili yârüm şeh-i nev-reste imiş
Kulına cevır ü cefâ cylemeden reste imiş
- 2 Kemerî meh-veşîn olsa n'ola boynuma ridâ
Beline hâle gibi dâ'imî peyveste imiş
- 3 Yine rahm eyleyüben söylemiş ol şâh-ı cihân
Haberüm yok o kulum hasret ile haste imiş
- 4 N'ola ol şâha kul isem dün ü gün hizmetine
Kamer ü mihr ü felek vâlih ü ser-keşte imiş
- 5 Bu N a h î f î gibi şad mûr Süleymân o şehün
Şaff-ı ışıkinda ki zencîr-i hama beste imiş

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Bana cevır itmegi her dem 'aceb şâhâne öğrenmiş
Gönüldür n'eylesün şimdi şeh-i handâna öğrenmiş
- 2 'Adû-yı zâğa minnet yok var iken bûlbûl-i hoş-gû
Dil ü cân itmege her dem recâ sultâna öğrenmiş
- 3 Şehîr murg ile pervâne niçe olsun bana hem-dem
Ki 'âşık rûz u şeb tûrmaz ider efgâne öğrenmiş
- 4 Dimen pervâne üstâdı ki 'âşık yanmaga nâra
Ki yanmaga bu 'âşıkdan göre pervâne öğrenmiş
- 5 N a h î f î nün a sultânım niçe seyl olmasun yaşı
Dili yalvarmaga her dem gözi giryâna öğrenmiş

ŞAD

245

Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlûn

- 1 Sensin ol mahrem-i bî-müşterek-i kurb-ı ehas
Şeb-i Mi'râci Hudâ şānuña itdi muhtaş
- 2 Ümem-i sālîfe ahvālın idüp cümle beyān
Nāzil oldu bu kadar muhkem-i āyāt u kısaş
- 3 Rahmet-i 'ālemyān eyleyüp Allāh seni
Eyledi ni'met-i irsālını pīrāye-i nās
- 4 Benem ol mücrim ü 'āsī ki dem-i mahşerde
Baña hiç lutf-ı şefā'at gibi yokdur mahlaş
- 5 Ne kadar ehl-i günāh ise N a h î f î -i ğarīb
Umaram kayd idesin nāmını 'abd-i ahlāş

A/42b E/9a H/40b İ/40b P/69a Y/16b

(1a) bî: - Y

(2b) nāzil: nāzlar Y

muhkem-i āyāt u kısaş: muhkem ü āyāt-ı kısaş A H

(3a) eyleyüp: eyledi E Y (b) P'de yok.

ni'met-i: na't-i A H na't-i şeref İ

irsālını: risālâtunı A H

(5a) Nahîfî-i: - Y

Mef'ulü Fā'ilātu Mefā'ilü Fā'ilün

- 1 Nāz ile itse ol şanem-i pür-hicāb rakş
Eyler felekde āh iderek āfitāb rakş
- 2 Pā-būs için düşer niçe diller ayagina
Meclisde eyledükçe o mest-i harāb rakş
- 3 Şevk-ı lebūnle ey şanem-i cür'a-nūş-ı nāz
Eyler derūn-ı şīşede her bir habāb rakş
- 4 Şāyed taḥammül itmeye diller cemāliñe
İtme esīr-i gamzeñ olam bī-nikāb rakş
- 5 Dil-teşnegān-ı zehr-i gamuñ ragbet eylemez
Bezminde her dem eylese cām-ı şarāb rakş
- 6 Tīr-i müjeñle āteş-i ıışkuñda dil döner
Sih-i belāda eyler o murğ-ı kebāb rakş
- 7 Bir dil-rübāya düşdi gönül kim N a ḥ ī f i y ā
Eyler şafā-yı ıışkı ile şeyḥ u şāb rakş

E/47b M/33a P/135a Y/62a

(2a) diller: eller M

(3b) şīşede: şīşe Y

(7a) gönül kim: ki gönülüm P

(b) şeyḥ: genc M

DÂD

247

Mef'ûlû Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

- 1 Bîmâr-ı 'ışka derd-i gamuñdur devâ-yı mahz
Olsa 'aceb mi şerbet-i la'luñ şifâ-yı mahz
- 2 Cevr olsun eyle gâhî dirîg itme luţfuñı
Baña gelür o cevır ü cefâlar vefâ-yı mahz
- 3 Gördüm nigâh-ı hıŝmuñı feryâda başladım
Ma'zûr tut ki bilmedüm itdüm haţâ-yı mahz
- 4 Âyîne-i cemâlüñi göster ki sevdigüm
Gelsün derûna pertev-i nûr-ı şafâ-yı mahz
- 5 Gâhî tarahhum eyle N a h i f i -i zârına
Ol nâ-tüvâne her dem idersin cefâ-yı mahz

E/47b M/33b P/135b Y/62a

(3a) hıŝmuñı: ŝeŝmüñi E

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 Dile cârî oluben vuşlata nev-geşme-i feyż
Dehenüm câhına geldi bugün ol mîve-i feyż
- 2 Güzelüm nâz iderek vuşlatını kıldı fedâ
Ne güzel câlem ile geldi bâna şîve-i feyż
- 3 Acebâ nâz ile tâvûs-ı kudûs mi ola bu
Ki gelür câme-i sebz ile bâna cilve-i feyż
- 4 Gamm ile vâdî-i hecr içre gezerken bu gice
Esed-âsâ bâna irdi yine ol pençe-i feyż
- 5 Be N a h î f î yine gönli tuta envâr-ı vişâl
Ki açıldı bâna karşı bu gün ol sîne-i feyż

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Bâd-ı efgânumla hîz-âb olsa deryâ-yı neşât
Sâhil-i makşûda gelmez zevrak-ârâ-yı neşât
- 2 Bu'l-^caceb merdüm beni bir hâle koymaz rûzgâr
Serde sevdâ-yı sa^câdet dilde da^cvâ-yı neşât
- 3 Şâh-ı mülk-i şevk olurdum ger tenezzül eyleyüp
Sâye-bân itseydi perrin murg-ı ^cAnkâ-yı neşât
- 4 Nâz ile bir kerre tevcih-i nigâh itse bânâ
Gelse inşâfa biraz ol çeşm-i şehlâ-yı neşât
- 5 Büt-perest-i hüsne tâ kim müjdeler olsun yine
Ol şanem nâz ile olmuş mesned-ârâ-yı neşât
- 6 Ehl-i gam cân virmede bir lahza mesrûr olmaga
Hod-fürûs olmakda bu vech ile kâlâ-yı neşât
- 7 İçmemek mümkün midür ey zâhid-i bed-rây anı
Devr-i gülde hoş gelür cân-ı temennâ-yı neşât
- 8 Mey midür sâgar midur ya sâkî-i gül-rû midur
Rind-i mey-âşâm-ı ^cışka hâlet-efzâ-yı neşât
- 9 Tâbiş-i zûr-ı nigâh-ı gamze-i cânâneler
Mülk-i dilden itdiler bi'llâhi yağmâ-yı neşât
- 10 Hâk-i pâyında görüp yüz virmez ol meh-rû bânâ
Günde yüz bin kerre olsam çehre-fersâ-yı neşât
- 11 Tâ gam-ı ^cışkı o mâhuñ sende mâder-zâddur
Ey N a h î f î eyleme bihûde da^cvâ-yı neşât

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Geç ire elîâf-ı Hâkla gülşen-i gül-zâra hat
Bilmezüz kim yazılır mı gökde ol meh-pâre hat
- 2 Lebleri mikrâzî ile c'âşıkun kan itmesün
Teşnedür kanına câ'iz gelmesün bî-çâre hat
- 3 c'Âşıkun meyl eyledükçe ala bir bir şâne-ves
Pence-i zûr itmesün olmaya tâ şad pâre hat
- 4 Ka'be-i kûy-ı cevânun nâzır-ı huccâcîdur
Müjde-i vaşl ile ire belki bu nâ-çâre hat
- 5 Bu N a h î f î c'ârızına ke'l-cadem dir dil-berâ
Gam degüldür c'ârız olsa şafha-i ruhsâre hat

Fâcîlâtûn Fâcîlâtûn Fâcîlâtûn Fâcîlûn

- 1 Ârızunda pâdisâhum bil hatâdur bunca hat
Ârife kâfidür olsa ol siyeh hâlûn nuķat
- 2 Şafha-i ruhsârına tahrîr olan cussâķ içün
Baķs-i şeftâlû gerekdür gördüm anı ben fakat
- 3 Bî-vefâ ol diyü dâ'im sîne hâsîd rakîb
Kavl-i zâc f ile yazupdur niķe yüzden var galat
- 4 Gör rakîbi hacletinden karķu turmaz âşıkā
Anun içün baķr-i gamza talar ol mânend-i bat
- 5 Bu N a ķ î f î vaşf-ı hüsnün kılmadı şâhum tamâm
Cüz'idür va'llâhi şâhum olmadı daķı vasat

ZÂ

252

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Fe'ûlün

- 1 İder dil fikr-i zülf-i yârdan hâz
Kim itmez gâst-i sünbül-zârdan hâz
- 2 Gönül bir candelîb-i bî-nevâdur
N'ola eylerse âh ü zârdan hâz
- 3 Ne denli ketm iderse yine hûbân
İderler câşık-ı nâ-çârdan hâz
- 4 Senün evşâf-ı hüsnündür ser-â-pâ
Anunçün eylerem eşcârdan hâz
- 5 Münâsib gam-güsâr ister bu bezme
Olunmaz sohbet-i agyârdan hâz
- 6 Görenler böyle vazc-ı nâ-sezâsın
İder mi gerdiş-i gaddârdan hâz
- 7 Olunmaz mı gel inşâf it N a h î f î
Cihânda böyle bir dil-dârdan hâz

Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün

- 1 Rah-i ıışk içre ey zâhid kim iderse vefâdan hâz
Gerekdür anâ kim cânâ ide c-vr ü cefâdan hâz
- 2 Ki dirler nîs-i zenbûrdan ne gamdur tâlib-i şehde
Gerekdür şabr ide cânâ kim eylerse şafâdan hâz
- 3 Tavâf-ı kûy-ı dil-berde sirîşküm kaçresin buldum
Garîbe dâr-ı gurbetde gelürmiş âşinâdan hâz
- 4 Katı bîgânelük itme cefâlar eyle sultânım
Bu dil mir'âtı gâyetde ider jeng ü cilâdan hâz
- 5 Kerem kıl lutf u ihsân it ruhundan ey şeh-i meh-rû

P/136a

(5b) Metinde yok.

°AYN

254

Müfte°ilün Müfte°ilün Fā°ilün

- 1 Nahl-i emelden dil idüp imtinā°
Oldı ciger hūn-ı ğam-ı iltimā°
- 2 Būy-ı gül-i kāma idersem n'ola
Hecr-i ruḥ-ı yār ile °arż-ı şudā°
- 3 Oldı perīşānī-i ṭab°um benüm
Maḥşere dek dāğ-ı dil-i ictimā°
- 4 Muhtażır-ı bādiye-i hecr olup
Didüm o cān pāresine elvedā°
- 5 Oldı bu ser-geşteğī-i iftirāk
Düşmenüme bā°is-i şevk u semā°
- 6 Eyledi hep girye-i bī-iḥtiyār
Āh-ı ciger-sūzum iden istimā°
- 7 Ṭab°-ı N a ḥ ĩ f ĩ olup āteş-feşān
Eyledi bir tāze şerer ihtirā°

E/48a M/34b P/136b Y/63a

(1a) imtinā°: inḳıṭā° P (b) iltimā°: imtinā° M Y P

(2b) ruḥ-ı yār: refe°-bār M Y

(5a) geşteğī-i: geşte-i key' M Y

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Bezm-i 'ışķ-ı yārda sūzān olup mānend-i şem^c
Sūz-ı dil 'arz iderem giryān olup mānend-i şem^c
- 2 Dil derūnından yanup yakılmada biñ şevķ ile
Ol mehūñ dīdārına hayrān olup mānend-i şem^c
- 3 Dāğ-sāz-ı şekveyem ben rūzgârundan hele
Bād-ı āh ile fetīl-efşān olup mānend-i şem^c
- 4 Rūz-düşmendür şeb-i vaşlūñ recāsıyla gönül
Ser-şikest-i kūşe-i hırmān olup mānend-i şem^c
- 5 'Işķ ile pervāne-veş hākister itdüm cismümi
Cān-sipār-ı āteş-i hicrān olup mānend-i şem^c
- 6 Dün gice şem^c-i cemālūñ vaşfına açdum dehen
Tāb-baḡş-ı meclis-i 'irfān olup mānend-i şem^c
- 7 Ey N a ḡ ī f ī başlaram sūz u güdāz-ı ḡasrete
Şem^c-i cem^c-i zümre-i ḡübān olup mānend-i şem^c

E/47b M/34b P/136b Y/63b

(1a) iderem: cylerem P

(b) yārda: yārdan E

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Olup bu tâb-ı şem^c-i himmet ile rûşenâ tâtî^c
Olur mı reh-revân-ı cışkâ bilmem reh-nümâ tâtî^c
- 2 Bize yâr-ı kadîm iken tegâfûl-gûne vaz^c eyler
Olur bigâne-i cîrfân ammâ âşînâ tâtî^c
- 3 Bana peymâne şundukça virürdün nûkl-i şeftâlû
Eger kim bezm-i meyde el vireydi sâkıyâ tâtî^c
- 4 Bugün ben zârı mahrûm eyledün didâr-ı dil-berden
Hemân ağlatmadur kârûn benî ey bî-vefâ tâtî^c
- 5 N a h î f î keşf iderdüm câleme gencîne-i tab^cum
Dil-i vîrânuma ger kılmasa her dem cefâ tâtî^c

ĠAYN

257

Pâcîlâtün Pâcîlâtün Pâcîlatün Pâcîlün

- 1 Pâdişâhâ n'eylesün 'uṣṣâka yârsuz seyr-i bâḡ
Olmayınca bile yâri 'âşîka yegdür ferâḡ
- 2 Tîr-i hûnî zahmesinden gûyiyâ bu haste-dil
Şimdi bîmâr oldu cânâ kalmadı yer tende saḡ
- 3 Bend olup 'ıṣkıyla kalmasına bâcîṣ murg-ı dil
Şayd içün 'uṣṣâkını ol nâzenîn kılmış tuzâḡ
- 4 Gül-'izâr-ı vuṣlat içre var iken şad 'andelib
Hiç revâ mı gülşenünde âh ü zârı ide zâḡ
- 5 Bu N a ḡ î f î mübtelâ-yı 'ıṣk olaldan lâle-ves
Şînesine şerḡa çekdi oldu cümle kara bâḡ

P/137a

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Hâsretünle şerha çekdüm cümle sînem oldu dâğ
Gözlerümden akdı yaşımdı oldu ırmağ ile çag
- 2 Fırkatünle künc-i gânda dem-be-dem kan ağılaram
Perde çekdi kühl-i gam kim dîdem içre oldu ağ
- 3 Vuşlatun câhın bilürsin pâdişâhum ben fakîr
Şol kadar kıldum taleb kim kalmadı tâb ü dimâğ
- 4 Hep halâl olsun efendüm sana lâyıkdur cefâ
Sevdiğüm darb-ı meşeldür câşıkâ tag üsti bâğ
- 5 Vaşluna da'vet olursa bu N a h î f î gam yemez
Ger dahi Bağdâd olursa câşıkâ olmaz ırag

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Yâre didüm cÂşıkâna gûyiyâ şucîlen çerâğ
Bu seb-i hasretde olsun bânâ ol vaşlun çerâğ
- 2 Ruhların micmer a şâhum hâlün anun cAnberi
Dûdı anun mûy-ı hâlün cÂleme hüsnün çerâğ
- 3 Dil-berâ ebrûy u müjgânun senün tîr ü kemân
Leblerün mânend-i sükker zîver-i çeşmün çerâğ
- 4 cÂşıkı gark itdi nûra meşc-al-i luṭfun senün
Hem kamer tutdı hacâlet oldı çün vechün çerâğ
- 5 Bu N a h î f î pâdisâhum istemez şemc u ziyâ
Ol seb-i vuslatda çün âyîne-i hüsnün çerâğ

Mef'ulü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

- 1 Ey ders-i evvelini olan sırr-ı من عرف
Afāk-ı müstefād-ı 'ulūmuñ taraf taraf
- 2 Bî-hadd tahıyyet ile şalāt ü selāmdan
Der-gāhuña resīde ola efzāl-ı tuhaf
- 3 İcād-ı zāt-ı pākūñ içündür bu kā'ināt
Buldı şeref senūñle bu eyvān-ı nüh ğuraf
- 4 Oldı vüçüdün evvel ü āhirde bî-'adıl
Sensin güzīde hayr-ı halef mefhar-ı selef
- 5 Zāt-ı şerīfuñ oldı senūñ mihr-i bî-zevāl
Vech-i münirūñ oldı senūñ mäh-ı bî-kelef
- 6 Oldı Kureyş ü Hāşimiyān eşref-i gürūh
Böyle nakl eyledi bu vech üzre selef
- 7 Vardukda Kudse 'izzet ile itdi iktidā
Ervāh-ı enbiyā vü rusūl saña şaf-be-şaf
- 8 Bir dem içinde tayy-ı zamān u mekān idüp
Arz u semāda oldı bedīdār neşr ü lef
- 9 Zātuñ olup medīne-i 'ilm-i güzīn-i Hāk
Bāb-ı mufaşşal oldı aña ser-ver-i Necef
- 10 İtme dirīğ sāye-i lutfuñ bu zerreden
Hürşīd-i maşşer itdigi dem 'arz-ı tīb ü tef
- 11 Fikr-i hisāb ile cigerüm dāğ dāğdur
İtdüm nukūd-ı 'ömr-i girān-māyemi telef
- 12 Kıl nāme-i şefā'at ile şādumān beni
Her-kes berātın eylediği demde zīb-ı kef
- 13 Me'mül odur ki eylesesin ben ğarībūñi
Rüz-ı cezāda nā'il-i tebşīr-ı لغف
- 14 Huddām-ı ehl-i beytūñ olup şād u muhterem
Bed-h^vāh-ı hānedānuñ ola vakfe-i esef
- 15 Huddām-ı der-gehuñden idersen eger şümār
Besdür iki cihānda N a ħ ĩ f ĩ ye ol şeref

A/12a H/10a İ/10a P/61a

(1b) Hadis (2b) resīde: resīd H (6b) A H P'de yok. İ'de ise kenardadır. Müstensih de yazmış olabilir? (9a) güzīn: güzār A

(14a) huddām-ı: huddām u H

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 Çekilür kûyuna ^cuşşâk-ı perîşân şaf şaf
El açar bûse-i ihsânuna rindân şaf şaf
- 2 Eğilüp bâd-ı firâkunla kamu kâmet ü kad
Âna nisbet dizilür serv-i hırâmân şaf şaf
- 3 Göricek âl-i ruhun ^câşık-ı şeydâ bu gice
Akıda kanlu yaşın dîde-i giryân şaf şaf
- 4 ^cAcebâ ince meyânun bâna peyveste midür
Şarılur mı âna âyâ dil-i nâlân şaf şaf
- 5 Göre ger kara kaşun cümle o hûrşid-i felek
Sana ta^czîm ide cânâ meh-i tâbân şaf şaf
- 6 Didiler kışver-i dilden çıkıcağ râyet-i âh
Geliyor cavsın ile leşker-i hâkân şaf şaf
- 7 İre ger ^câyâ-ı vîşâle güzelüm ^câşık-ı zâr
Vire bu cân ile bası sana kurbân şaf şaf
- 8 Be Hâkân ^câşık bâd-ı tene bâd-ı esel
Mîlûnâ şarîfâ şerîfâ şerîfâ şerîfâ şaf şaf

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Fırkatünle nakd-i eşküm eyledün cânâ telef
Şimdi gayri pâdişâha açdurursañ bânâ kef
- 2 Niçün istignâ kılersin bânâ ey gönçe-dehen
Bilürüz kim câlem içre sensin ol dürr-i şadef
- 3 cÂşık-ı şâdıklarun gark eylemiş baħr-ı cefâ
Nâle ile nâya döndi şimdi oldu sine def
- 4 cÂşıkun kan ağladukça vuslatun diler rakib
Hiç revâ mı vaşla ire ol rakib-i nâ-halef
- 5 Bu N a ħ î f î derd-mendün cürmini c'afv eyle gel
İtmesün va'llâhi şâhum ol daħı mâ-kad-selef

KÂF

263

Mef'ûlû Mefâ'îlû Mefâ'îlû Fe'ûlûn

- 1 Bilmem kime dād eyleyeyüm dād-resüm yok
Sûz-ı dilümi 'arz idecek hem-nefesüm yok
- 2 Bir bî-kes ü bî-hem-dem-i vîrâne-i 'ışkâm
Kim tesliyet-i hâtır ider yâr ü kesüm yok
- 3 Ol bulbül-i bî-lâneyem el'ân ki cihânda
Gül-zâr degül şimdi şikeste kafesüm yok
- 4 Ye's itdi beni fâriğ-i âmâl o kadar kim
Sultân-ı cihândan dahı bir mültemesüm yok
- 5 Sâlâriyam ol kâfilenün rāh-ı talebde
Kim debdebe-i haşmet ü sıyt-ı ceresüm yok
- 6 Endîşe-i dünyâ ile olmam mütekeddir
Deryâ gibi şâfam keder-i hâr u hasum yok
- 7 Dûnân ile şirket bâna 'âr oldu N a h î f î
Bir vech ile ikbal-i cihâna hevesüm yok

E/48a M/35b P/138a Y/64b

(3a) lâne: lâle Y

(5b) debdebe: dîde M Y

(7a) dûnân: dûmân M Y

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

- 1 İdince mihr-i cihān-tāb-ṭal'atun iṣrāk
Münevver oldı cemālünle ser-be-ser āfāk
- 2 Kul eyledün beni evzā'-ı dil-nevāzun ile
Ümīd odur ola sende merāhim ü eşfāk
- 3 Olur delīl-i ḥakīkat nevāziş-i ḥatır
İder vefāya şehādet meḥāsin-i ahlāk
- 4 Hezār cān u dil olsun fedā o nāmeye kim
Vişāl müjdesidür anda hep siyāk u sibāk
- 5 Gözinde girye-i ḥasret gönülde āteş-i 'ışk
Beni ne ḥāle kōmıṣdur taḥassür ü eşvāk
- 6 Ḥakīkat ehli imiş ḥak budur ki var olsun
Ḥayālün oldı benümle enīs-i künc-i firāk
- 7 Ne deñli seng-dil olsa tarahḥum eyler idi
Bileydi zümre-i ḥübān ne çekdigin 'uşşāk
- 8 Binā-yı 'ışk u maḥabbet o deñli muḥkemdür
Ki rahne-dār idemez anı seng-i ṭa'n u nifāk
- 9 Çıkardı şabrumı elden ayaga saldı beni
Amān o sâ'id-i billūr ile o sîmîn sāk
- 10 Karīn-i sem'-i kabul eyleme mürüvvet kıl
Rakīb iderse eger beynümüzde kaşd-ı nifāk
- 11 Kıl ile bağladı zülfün beni ne sāhirdür
Tarahḥum eyle beni kıl bu kayddan ıtlāk
- 12 Şorarsañ ey şeh-i ḥüsnüm N a ḥ ī f ī -i zārı
Ayagun öpmege ḥasret cemālüne müştāk

Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlûn

- 1 Mü'min ü müşrik olurken kereminden merzûk
Beni hâşâ ide muhtâc-ı niyâz-ı mahlûk
- 2 İder elbette 'atâ lâhiķ u müstakbelde
Kimûn ihsânı ise bunca 'atâ-yı mesbûk
- 3 Berk-ı hâtıf gibidür va'd-i kerîmân-ı zamân
Nâ-kesûn va'dini zann eyleme va'd-i mevsûk
- 4 Âhîru'l-emr ider efkende hâzîz-i hâke
Seni dehr itse de pîrâye-i bâm-ı 'ayyûk
- 5 Bilinür her kişinûn kâdr-i metâ'-ı kârı
Çünki dellâl-i felek eyleye pîrâye-i sûk
- 6 Eyle merdân-ı Hudâ gitdigi semte seferi
Var ise sende eger anlara sevdâ-yı luḥûk
- 7 Olmaz endîşe-i rızķ ile giriftâr-ı melâl
Eyleyen kısmet-i bî-çûn-ı flâhiye vüṣûk
- 8 Kîne vü kibr ü gurûr ile mükedder olmaz
Nûr-ı îmân ider eşḥâbını hoş-hû vü ḥalûk
- 9 Dâhil-i bezm-i rızâ olmak ise maḳṣûduñ
İtme dāmānuñı âlûde-i çirk-âb-ı 'ukûk
- 10 Ey N a ḥ î f î saña benden bu naṣîḥat besdür
İde gör ḥâl ü me'âlünde mürâ'ât-ı ḥukûk

F/138a

(6a) T'den alınmıştır.

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Ğarībem 'āşıkam bir dil-ber-i şirîn zebānum yok
Cihānda baña ağlañ baña kim bir nev-cevānum yok
- 2 Baña ey bāğ-bān teklīf-i gēst-i bāğ u rāğ itme
Benüm bir lāle-had gül-çehre yār-ı dil-sitānum yok
- 3 N'ola pā-māl-ı hāk-i hasret olsam şah-n-ı gülşende
Hırāmān olmağa yanumca ol serv-i revānum yok
- 4 Niyāz itmezden evvel şâh-ı nâzum kaşd-ı cān eyler
Yanında âh kim bir âh-ı 'ālem-sūza cānum yok
- 5 Nahīfī-veş n'ola elden komazsam dāmen-i lutfuñ
Benüm 'ālemde senden ğayri yār-ı mihribānum yok

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 Zevk yok dilde gam-ı ışk-ı dil-ârâ da mı yok
Zulmet-i bezm-i gama bir meh-i garrâ da mı yok
- 2 Bûlbülüz kûse-i gül-zâr-ı tecerrüdde isek
Çekmege sînemüze bir gül-i ra^cnâ da mı yok
- 3 Gönül eglencesi ey bâd-ı sabâ gülşende
Yârimüz hem-demümüz bûlbül-i şeydâ da mı yok
- 4 Ruḥṣat-ı bûs u kenâr olmaz ise ben zâra
Sevdigüm rûyuna destûr-ı temâşâ da mı yok
- 5 Yeter öldürdi beni ḥasret-i didârun âh
Yohsa kurbânun olam carz-ı tecellâ da mı yok
- 6 La^clün olmazsa eger bûsiş-i hâlün lutf it
Mey-i nâbun yog ise ḥabb-ı feraḥ-zâ da mı yok
- 7 Nâmını gûş iderüz kendi görünmez aşlâ
Bilmezüz lutf u kerem âlem-i dünyâda mı yok
- 8 Miḥnet-i gerdiş-i dün ile gam-âlûde iken
Dilde kayd-ı heves-i zülf-i semen-sâ da mı yok
- 9 Ey N a ḥ î f î bilürüz hem-serimüz yok ammâ
Ya bu meydân-ı sühanda bize hem-pâ da mı yok

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 Varmazam kûyına ol tâze nihâl olmayıcak
N'eyleyem ^cAdni temâşâ-yı cemâl olmayıcak
- 2 ^cÂlemün her çemeni olsa da bir tâze bahâr
Lâl olur bülbül-i dil ol gül-i âl olmayıcak
- 3 Dile lerziş-dih olur câme-i âli o gülün
Olmasun tâ bu kadar reng-i celâl olmayıcak
- 4 ^cArz-ı güftâr idemem meclis-i yârâna hele
Gözde girye dil-i pür-gamda hayâl olmayıcak
- 5 Nâleden gayri dahı n'eyleyem ol âfete ben
^cArz-ı hâl eylemege tâb ü mecâl olmayıcak
- 6 Ayrılık demleridür tesliye-bahş ol bâna kim
Toyamam hasretüne ^cahd-i vişâl olmayıcak
- 7 Niçe telmih ideyüm la^cl-i lebün aḥbâba
Dilde keyfiyyet-i işrâb-ı zülâl olmayıcak
- 8 Bî-mezâkân-ı zamâne n'ola ta^cn itse bâna
Ne bilür kıymetini ehl-i kemâl olmayıcak
- 9 Ey N a ḥ î f î n'ola i^ccâzı idersem terkîm
Çekmezem levḥa kalem sihr-i ḥalâl olmayıcak

Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün

- 1 Hücûm-ı şevk ile sînemde cânâ tâze dâğum yok
Benüm bu meclis-i cışk içre sûzân bir çerâğum yok
- 2 Niçe dâmen-kes olsun dil şafâ-yı cışk-ı dil-berden
Benüm mahşerde dahı hûb sevmekden ferâğum yok
- 3 El almak sâkı-i gül-çehreden kâbildür ammâ kim
Ne çâre kudret-i reftâra meclisde ayâğum yok
- 4 Benümle câzm-i seyrân eyler ol serv-i hırâmânım
Niçün ser-mâye-i keyfiyyet-i gül-geşt-i bâğum yok
- 5 N a h î f î tabc-ı şühüm tûtî-i mısır-ı feşâhtdür
Neler söyledüm ammâ n'eyleyem tâb ü dimâğum yok

Mer'ûlû Fâ'îlâtü Merfâ'îlû Fâ'îlün

- 1 Bir gönçe var mı gülşen-i 'âlemde hârî yok
Bir bâde var mı bezm-i cihânda humârî yok
- 2 Her kim şorarsa 'âlem-i 'ışkûn hevâsını
Faşl-ı hazânı çok dem-i evvel-bahârî yok
- 3 Âgûş-ı sabra almadadur mevc-i miñneti
Deryâ-yı 'ışka düşdi gönül hiç kenârî yok
- 4 Gird-âb-ı derd-i hayrete efkendeyüz dirîğ
Fûlk-i mahabbetün niçe bir rûzgârî yok
- 5 'Âşık olur gören seni bu hüsn ü ân ile
Bi'llâhi mübtelâlarınun ihtiyârî yok
- 6 Dûd-ı siyâh-ı âh ile bulmakda incilâ
Mir'ât-ı gerdişün ne 'aceb inkisârî yok
- 7 Şaff-ı ni'âl-i rif'ate düşdün N a h î f i y â
Beym-i felekde ehl-i dilün i'tibârî yok

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Baña lutfun °aceb yokdur güzelün pâ-y-dâr ancak
Dem-â-dem baña cevır itmek sana dünyâda kâr ancak
- 2 Bilinmez °âşıkun kadri zamâne içre sultânun
Sadâkatle güzel sevmek bu halka °ayb ü °âr ancak
- 3 Ne dirlerse cihân halkı disünler olmazam fârig
Senün bir bûseni almak lebünden ber-güzâr ancak
- 4 Nazar kıldukça °uşşâka senün ma°lûmun olmışdur
Rakîbün bunca igmâzı şanursın zehr-i mâr ancak
- 5 Garîbün şadumân idüp vişâlün vir N a h î f î ye
Elem çekme rakîbünden kâmusı hâksâr ancak

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Sînesin çâk eylemişdür haste-i hicrâna bak
Hey meded bayrâmı görsün gel meded dermâna bak
- 2 Bâd-ı âha dîv-i cîşka hükm ider bir pâdişâh
Taht-ı hüsn üzre oturmuş hazret-i sultâna bak
- 3 Kûşe-i hecr içre kaldum derde dermân eylemez
Şefkat itmez ben fakîre gel meded dermâna bak
- 4 Câme-i gül-gûn ile zînet virüp endâmina
Şalınan servi gibi ol kâmet-i cânâna bak
- 5 Şâh-ı câdil zâlim olmaz kana girmez bil buni
Pâdişâhum bu N a h î f î mûr ise merdâne bak

Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün

- 1 Dün ü gün kûşe-i gamda gönül gam-nâk ü nâk ancak
İrişdi hançer-i cevri tenüm çâlâk ü nâk ancak
- 2 Ğarîbe cevr ü gamz ile gelüpdür nâme-i gül-gün
Okurken harfini bir bir gözüm nem-nâk ü nâk ancak
- 3 Ne gamdur bilmezem bu gamm irişdi tabcuma zillet
Nedendür kara sevdâlar gönül pür-pâk ü nâk ancak
- 4 Vişâl-i yâr-ı dil-h^vahı gönül vird eyledi her dem
Bu virdi yazmağa mühre kamu hakkâk ü nâk ancak
- 5 N a h î f î çünkü bu gamdan halâşa olmaya çâre
Bu tîğ-ı âh ile her dem bu sîne çâk ü nâk ancak

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Hamdü li'llâh ol güzelden almışam ikrâr-ı ʿışk
Mağrib-i gamm içre gitdi zulmet-i inkâr-ı ʿışk
- 2 Gül cemâlün perdesin kat kat idüp olma nihân
Tâ ki görsün ʿâşıkânun kimdür ol dîdâr-ı ʿışk
- 3 Kâsr-ı hüsnünden bâna irmez ise bir nân-ı huşk
Bâna şeftâlû-yı vaşlun yiter ol iftâr-ı ʿışk
- 4 Âsiyâb-ı çarh içinde hıfz ider anı felek
Anun için câhile virmez Hudâ esrâr-ı ʿışk
- 5 Ey N a h î f î saltanatdur hizmetinde kâ'im ol
Rûzgâr-ı vuşlatına hoş döner devvâr-ı ʿışk

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Geyindün câme-i sürhün sıfat 'âlî-celâl ancak
Elünde tîğ-ı refâtârün sanâ kanun halâl ancak
- 2 Ne rengin câme-i tal'at kebûd ü sürh u sebz olsun
Kamu bî-ğâre 'âşıklar tutar egninde şâl ancak
- 3 Şehâ sen âfet-i devrün ruh-ı ruhsârı sürh olmuş
Görinen ol siyeh ebrû şafak üzre hilâl ancak
- 4 Şehâ ol çeşm-i hûn-rîzûn nazar kıldukça 'uşşâka
Deler bagrın bu 'uşşâkûn gönüller pâ-y-mâl ancak
- 5 Meded bîmâr olan câna irişdür şerbet-i vaşlun
Şarâb-ı leblerün şâhum cinân içre zülâl ancak
- 6 Bi-hamdi'llâh ki ol yârüm garîb ismimi yâd itmiş
N a h î f î lutf-ı Hakk ile müyesser ol vişâl ancak

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Elün çek mâ-sivâdan gel kamu 'âlem helâk ancak
Ümîd-i vuslat-ı yâr it gam ile sîne çâk ancak
- 2 Beni şanma eyâ şâhum gamum bu zillet-i dilden
Senün 'ışkun gamı birle garîbün derd-nâk ancak
- 3 Cemâlün muşhafı gelsün okınsun sûre-i Yâsîn
A şâhum merhamet eyle bu demde dîde-nâk ancak
- 4 Firâkun nârına düşdüm irersem hâlet-i nez'a
Beni sîneñde defn eyle kamer-veş sîne-pâk ancak
- 5 Mürüvvet merhamet şâhum çün oldı dîn ü imândan
Vişâlün birle şefkat kıl ki sînem çâk çâk ancak
- 6 N a h î f î yem a sultânüm gam-ı 'ışk ile bîmârem
Görindi menzîl-i mekşûd mekânüm zir-i hâk ancak

FA^cilâtün FA^cilâtün FA^cilün

- 1 Öpmek ister gönçesin tenhâ kabak
Bir boğazı iplüdüür cânâ kabak
- 2 Nem-civârı hânesin seyr itmege
Eyledi ol kâddini bâlâ kabak
- 3 Hoş gezersin meclis-i yâr içre sen
Vuşlat-ı cânânı bulduñ yâ kabak
- 4 Serv-i ʿarʿar şeklini ol sînede
Yazdı bir hoş reng ile a^clâ kabak
- 5 Bu N a h i f i kûyuna sûr sürmege
Geldi şimdi pâý ü ser şâhâ kabak

KÂF

278

Müfte'îlün Müfte'îlün Fâ'îlün

- 1 Dîde vü dil 'ışkuñ ile táb-nāk
مِرَّة عَيْنِي بِكَ رَوْحِي فِدَاكَ
- 2 Sensin o maḥbûb-ı 'Azîzü'l-vücûd
Mansıb-ı kadründe muḥâl iştirāk
- 3 Luṭfuñı itdükçe taḥayyül senün
Dilden olur def'-i ğam u hemm ü bāk
- 4 Tıynet-i pür-hikmetün oldu senün
Şûret ü ma'nâda muşaffâ vü pâk
- 5 Âh ki nefs itdi beni şerm-sâr
Lezzet-i fânîye idüp inhimāk
- 6 Olmaz iseñ derd-i dile ğâre-sâz
Zahm-ı melâmet beni eyler helāk
- 7 Luṭf u şefâ'atle baña kıl meded
Rûz-ı cezâ zehreler olduĝda ğāk
- 8 N'olsa gerek kadrüne nisbet senün
Bencileyin pâ-zede bir kabza ḥāk
- 9 Eyle N a h î f î ye nigâh-ı kerem
لَيْسَ تَوَازِي وَمِلَازِي نَوَاك

A/45a H/43a İ/43a P/71b

(3b) hemm ü : hemm A H

(3) İ ve P'de (8)'incidir.

(7a) luṭf u: luṭf İ

Meḥ'ülü Fā'ilātu Meḥā'ilü Fā'ilün

- 1 Halk-ı cihānuñ ekmelidür zāt-ı kāmīlün
Şāmil vücūh-ı ḥüsne şümül-ı şemā'ilün
- 2 Ābā vü ümmehātuñ eyā gevher-i güzīn
Oldı 'ilāve-i şerefi her kabāyilün
- 3 El-ḥaḳ yegānesin şeref-i ḥalk u ḥulḳ ile
Maḥlūk içinde gelmedi gelmez mu'ādīlün
- 4 Faẓl u kemāl-i zātuña 'ālem tufeyldür
Sensin netice efẓali cümle efāzılün
- 5 Te'kīd-i ḥikmet ile müdellel nübüvvetün
Te'yīd-i mu'ciz ile müberhen delā'ilün
- 6 Nāfiḡ cemī'-i millete ḥukm-i şerī'atün
Cārī cihāna kevkebe-i ḥukm-i 'ādīlün
- 7 Ḥaḳḳ itdi faḥr-ı nev'-i beşer zāt-ı pākūñi
Zāt u sıfatda olmadı kimse mümāsīlün
- 8 Baḥr-i ḥaḳīḳat itdi seni şun'-ı Kirdigār
Tā ecv-i lā-mekāna çıkar ḥadd-i sâlikün
- 9 Bāb-ı sa'âdetünde N a ḥ ĩ f ĩ -i bî-nevā
Oldı recā-yı nakd-i şefâ'atle sâ'ilün

A/45a H/43a İ/42b P/71a

(8b) sâlik: sâ'il A H

(9b) şefâ'at: şefâ'atün A H İ

DER-NA^cT-i PĀK HAZRET-i SEYYİD-i KA'İNAT (*)

Mefā'ilūn Fe'ilātūn Mefā'ilūn Fe'ilūn

- 1 Eyā bihīn güher-i hikmet es-selāmü 'aleyk
Yetīme-i şadef-i kudret es-selāmü 'aleyk
- 2 Vücūd-ı pākūnī fażlından eyledi Allāh
Cihāna vāsıta-i rahmet es-selāmü 'aleyk
- 3 Za'if-i ümmete sensin şefī-i rüz-ı cezā
Fedā senūn yoluña ümmet es-selāmü 'aleyk
- 4 Muḥāl bir kılınūn midḥatinde ḥaḳḳ-ı edā
Cihān iderse niçe dikkat es-selāmü 'aleyk
- 5 Gözümde eşk-i nedāmet cigerde dāğ-ı belā
Gönülde tāb-ı teb-i ḥayret es-selāmü 'aleyk
- 6 Müyesser olmaz ise rüy-māl-i der-gāhuñ
Helāk ider beni bu ḥasret es-selāmü 'aleyk
- 7 Firākuñ olmada 'uşşāka düzaḥ-ı cān-süz
Eyā vişāli olan cennet es-selāmü 'aleyk
- 8 Revā mı bülbul-i gül-zār-ı na^ct-i pākūn ola
Ḥamūş-ı dāğdağa-i miḥnet es-selāmü 'aleyk
- 9 Degül miyem daḥı şāyān-ı merhem-i vuşlat
Beni bu ḥāle ḳodı fūrḳat es-selāmü 'aleyk
- 10 Amān amān cigerüm yakdı āteş-i hicrān
Zülāl-ı vuşlata ḳıl himmet es-selāmü 'aleyk
- 11 Gönülde ḥāhiş-i rü-māl-i der-geh-i luṭfuñ
Derūnda dā'ıye-i vuşlat es-selāmü 'aleyk
- 12 Gubār-ı der-gehūn olmaḳluğa ḳabūl eyle
Bu ḥāk-ı pāyuñe ḳıl şefḳat es-selāmü 'aleyk
- 13 Nisār-ı cān ideyüm āsitān-ı pākūnde
Derūn-ı dilde budur niyyet es-selāmü 'aleyk
- 14 Ne deñlü mücrim isem 'arşa-gāh-ı maḥşerde
Ḥudādan eyle beni minnet es-selāmü 'aleyk
- 15 Sezā-yı şefḳat iderseñ N a ḥ ī f ī -i zārı
Aña yeter şeref ü 'izzet es-selāmü 'aleyk

E/6b P/55b Y/14a

(*): Na^ct-i şerīf-i āḡar Y Başlık P'de yok.

(1b) yetīme-i: yetīme Y

(3b) fedā: ḡidā Y (5b) tāb-ı: tāb ü H A

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Eyā maḥbūb-ı Hāk ol dem ki 'azm-i lā-mekān itdūn
Gubār-ı maḥdemūn kühl-i 'uyūn-ı kudsiyān itdūn
- 2 Burāk-ı berk-refitār ile ey reh-bürde-i vuşlat
Mişāl-i berk-ı hātif tayy-ı arz u āsumān itdūn
- 3 Harīm-i Mekmeden bir demde varduñ Mescid-i Kudse
İmāmetle cemī'-i enbiyāyı şādumān itdūn
- 4 Sen ol şehsin ki i'cāz-ı ser-engüşt-i latīfünle
Meh-i tābānı çarḥ üzre müşārun bi'l-benān itdūn
- 5 Cemādāt oldı nāṭık şıdkını te'yīd idüp bī-şek
O mu'cizler ki a'cā-yı bed-endīşe 'ayān itdūn
- 6 Vücūdūn menba'-ı mā'ü'l-ḥayāt-ı feyz-i akdesdür
Benānuñ teşnegāna muksim-i āb-ı revān itdūn
- 7 Bu nazm-ı tāb-dār ile N a ḥ ī f ī bezm-i ma'nide
Sözün 'āşıklara ser-māye-i sūz-ı nihān itdūn

A/45b E/7b H/43b İ/43b P/71b Y/20a

(2a) bürde-i: bürde A II

(4a) latīfünle: luṭfundan A II luṭfun ile E İ Y

(5) ve (6) Y'de yok.

Mef'ûlû Mefâ'îlû Mefâ'îlû Fe'ûlûn

- 1 Devlet dil-i nālāna yeter devlet-i na' tûn
'izzet iki 'ālemde baña 'izzet-i na' tûn
- 2 Bir başka şafā virdi dil-i güm-şüde-tāba
Her şām u şehir neşve-i germiyyet-i na' tûn
- 3 Kilk-i sühan-ārāda degüldür eser-i şak
Çāk itdi dimāg-ı kalemî lezzet-i na' tûn
- 4 Cān u dilümi pertev-i feyz eyler ihāta
Ol dem ki olam müştāgıl-i fikret-i na' tûn
- 5 Hürşîd ü kamer mühreler evrāk-ı sipihri
Tā şevk ile tahrîr olına āyet-i na' tûn
- 6 Kudsîler olur teşne-leb-i sohbet-ı hāşî
Bir dil ki ola mazhar-ı ünsiyyet-i na' tûn
- 7 Bî-çāre N a h î f î ye yeter manşîb-ı 'ālî
Pā-mālî-i küyüñ şeref-i hizmet-i na' tûn

A/45b H/43b İ/43a P/71b

(4b) müştāgıl-ı: meşgal hem A H meşgal İ

(4) ve (5)'in sırası P'de değişik.

Fe^cilātün Fe^cilātün Fe^cilātün Fe^cilün

- 1 Devlet-i hüsn ü bahā güm-şüde-rāh olsa gerek
Seni mağrūr iden ikbāl-i tebāh olsa gerek
- 2 Merdüm-i dīde olan hālūn olup dāğ-ı keder
Tār-ı zülf-i siyehūn hār-ı nigāh olsa gerek
- 3 Ğamzeler bī-eşer-i işve nigehter mebzūl
Şive ğāret-zede-i hatt-ı siyāh olsa gerek
- 4 Kalmayup rûy u cebīnünde letāfetden eşer
Âsümānunda ne hūrşid ü ne māh olsa gerek
- 5 Nîk ü bed vaz^cuna uşşākuñ iderken taḥsîn
Hünerūn cümle hatā ile günāh olsa gerek
- 6 Da^cvî-i kevkebe-i hüsn ü melāḥat dem olur
Naḳl ü taḥşilde muḥtāc-ı güvāh olsa gerek
- 7 Aḡ gözūn ğafleti terk it ki N a ḡ ī f ī āḥir
Ġāfilūn kārı nedāmet ile āh olsa gerek

E/48a M/36a P/140a Y/64b

(1a) güm-şüde: kemende Y

(4a) rûy u: rûy Y (b) âsümānūn: âsümānın M

(5a) vaz^cuna: vaz^cına M

Fe^cilātūn Fe^cilātūn Fe^cilātūn Fe^cilūn

- 1 Oldı efzūn elem-i ^cışkı dil-i nā-şāduñ
Cevri buldukça terakķi o şeh-i bī-dāduñ
- 2 Zahm-ı dāğ-ı serimi cümle görenler didiler
Gelmemişdür bu belālar başına Ferhāduñ
- 3 Hele ben gülşen-i kūyından o şūhuñ dūram
Senūñ ey bülbul-i şūrīde nedür feryāduñ
- 4 Bu cefā baña mıdur yohsa benüm sultānum
Her esīr-i ğam-ı ^cışka bu mıdur mu^ctāduñ
- 5 Sende ey şūh-ı cefā-pīşe bu etvār nedür
Kul ider ādemi bir şīve-i māder-zāduñ
- 6 Tıfl iken ey sebak-āmūz-ı letāfet cümle
Nüşa-i ^cişve mi öğretti saña üstāduñ
- 7 Rindler şevk-ı lebūñle ele cām aldukça
Reşkden kanı kurur hasret ile zühhāduñ
- 8 Vakt-i ma^cmūrını kim gördi gel inşāf idelüm
Böyledür tarh-ı esāsi bu harāb-ābāduñ
- 9 Ey N a ħ ĩ f ĩ baña tā rūz-ı ezelde didi Kays
^cİşka benden dahı a^clā senūñ isti^cdāduñ

E/48b M/36b P/142a Y/65a

(1) Mısraların yeri P'de deĝişik.

(3a) kūyından: kūyında Y

(5a) nedür: neden M Y (b) bir: her M Y

(6b) ^cişve mi: ^cişveyi E M Y

(9b) a^clā: a^cdād M Y

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

- 1 Yāda gelmez mi senün şohbet-i cān-āşūbuñ
Niçe 'āşık okusun ağılamadan mektūbuñ
- 2 Derd-i hicrānı sen ey Yūsuf-ı gānī baña sor
Çekdigin ben bilürim hasret ile Ya'kūbuñ
- 3 Gamze-i şūhuna teslīm idelim emr eyle
Nağd-i cān ise eger iki gözüm maṭlūbuñ
- 4 Şerm ider saña niyāz eylemege bī-çāre
Hālini sen de bilürsin bu dil-i maḥcūbuñ
- 5 Himmet-i 'ışk ile Kays olmadı güm-nām-ı fenā
Niçe andurdı görüñ nāmını bir meczūbuñ
- 6 Bī-hakīkatlere meyl eylemezüz 'ālemde
Cān ile bendesiyüz sencileyin maḥbūbuñ
- 7 Dil-i aḥbāba şafā ḥaside dāğ-ı gamdur
Ey N a ḥ ī f ī yine bu şî'r-i şafā-maḥḥūbuñ

E/49a M/36b P/141b Y/65a

(3) P'de var.

(6) P'de yok.

(6a) eylemezüz: eylemeyüz M

(7a) dāğ: - M

Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılün

- 1 'Arz-ı hāl eyledüm ol āfete cānum diyerek
Bağ benüm hālūme ey şūh-ı cihānum diyerek
- 2 Kaddımı reh-güzer-i yāra varup dāl itdüm
Beni pīr eyledüh ey tāze cevānum diyerek
- 3 Bāğdan bāğa güzār itmedeyüm hasret ile
Kandadur kandadur ol serv-i revānum diyerek
- 4 Sīnemi nāvek-i müjgānına tutdum yārūn
Ben de mecrūhuñam ey kaşı kemānum diyerek
- 5 Eyledüm yāre N a h ī f ī yine biñ 'arz-ı niyāz
Seni n'eyler göresin āh ü fiğānum diyerek

E/48b M/36b P/141a Y/65b

(2b) pīr: bī-ser Y

(3b) kandadur: kanda M Y

KAŞİDE-İ PEND-NÂME(*)

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

- 1 Âh kim 'ömr-i girân-māye tebāh olsa gerek
Menzil-i şāh u gedā hāk-i siyāh olsa gerek
- 2 Zād-ı rāhuñ kanı bu encümen-i fānīden
Dem-i rihlet didigün h^vāh ne-h^vāh olsa gerek
- 3 Sende hīç kayd-ı sefer yok ne bu h^vāb-ı ğaflet
'Ākıbet bunda gelen 'āzim-i rāh olsa gerek
- 4 Tā-be-key hānde-i ğaflet o günü fikr it kim
Şerm-i cürm ile işüñ girye vü āh olsa gerek
- 5 Yād kıl ol günü olduğda dehānuñ memhūr
Dest ü pā itdigün a'māle güvāh olsa gerek
- 6 Eyle endīşe o der-gāh-ı mu'allāyı hele
Dehşet-endāz-ı dil-i bende vü şāh olsa gerek
- 7 Olma mağrūr-ı hıdem bir gün olur haclet ile
Şāhlar muhtefī-i hayl ü sipāh olsa gerek
- 8 Mü'min ü müşrik olup pā-zede-i metn-i şirāt
Niçeler bār-keş-i cürm ü günāh olsa gerek
- 9 Ey N a h i f i tuta gör sünnetin ol şāhuñ kim
Rūz-ı maşşerde saña cāy-ı penāh olsa gerek

E/23a M/37a P/140a Y/65b

(*): E M P'de yok.

(2a) fānīden: fānīnūñ M (b) ne-h^vāh: nā-h^vāh Y

(3a) ne: - M Y

(4a) Tā-be-key hānde-i ğaflet: hānde-i ğafleti terk it P

(5b) pā: yā Y

(7b) muhtefī-i: muhtefī E sipāh: siyāh Y

Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılün

- 1 Yād kıl ol demi kim h^vāh ne-h^vāh olsa gerek
Gülşenuñ ser-zede-i hār u giyāh olsa gerek
- 2 Şimdi memnū'-ı temāşā olan esbāb-ı cemāl
Soñra hasret-keş-i iķbal-i nigāh olsa gerek
- 3 Çend 'uşşākuñ olup cümle perişān-ı melāl
Nām ü şānuñ şeh-i bī-hayl ü sipāh olsa gerek
- 4 'Acebā yādına gelmez mi o demler ki senūñ
Kāruñ endişe-i mā-fāt ile āh olsa gerek
- 5 Kıl kadar kalmayup ol zülf-i siyāha rağbet
Hāşılūñ serzeniş-i baht-ı siyāh olsa gerek
- 6 Gūş kıl pendümi nahvetle tegāfül itme
Ben saña hep didigüm ey yüzi māh olsa gerek
- 7 Ey N a h ī f ī ola gör tālib-i vech-i Bākī
Bakma ol hüsne ki encāmı tebāh olsa gerek

E/48b M/36a P/140b Y/65b

(4a) ki: - Y

(6a) pendümi: bendemi Y (b) ey: - M Y

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

- 1 Haṭ gelüp rûyuña maḥcûb-ı nigāh olsa gerek
Kākulūñ şerm ile mestûr-ı külāh olsa gerek
- 2 Kalmayup ḥusn ü bahā gûy-ı zenah-dānuñda
Yūsuf-ı tal'atūñ efkende-i çāh olsa gerek
- 3 Bu tarāvet gidüp ey gonçe-i bāğ-ı 'işve
Ḥusnūñ ālûde-i ḥod-rete-giyāh olsa gerek
- 4 Ben āna bezm-i şafā mı diyeyüm kim āḥir
Nağme-i şevka bedel nāle vü āh olsa gerek
- 5 Cāh-ı rif'at didigūñ çünki degüldür bâķī
Bu ne devlet bu ne rif'at bu ne cāh olsa gerek
- 6 Gülşen-i ḥusnūñi pejmürde idüp bād-ı hazān
Gül ü sünbül didigūñ hem-ser-i kāh olsa gerek
- 7 Haşm ile söyleşürüz anda N a ḥ ĩ f ĩ çün kim
Cümlenūñ maḥzarı dīvān-ı ilāh olsa gerek

R/48b M/37a P/140b Y/66a

(2a) kûy: taraf P

(4a) kim: ki M Y (b) nāle vü: nāle-i M Y

(5a) cāh-ı: cāh ü P

(5) Y'de yok.

Meḥ'ülü Meḥā'īlü Merā'īlü Fe'ülün

- 1 Luṭṭ eyler idün bendeñi ger ḥāk-i reh itseñ
Bir ḥaṭvede şâyeste-i luṭṭ-i nigh itseñ
- 2 Sünbülleri pejmürde olur bāg-ı cihānuñ
Kākülleriñ ārāyiş-i fark-ı küleh itseñ
- 3 Nakş-ı ḳademün gongeler eylerdi nümāyān
Kāfir sen eger düzaḥı da cılve-geh itseñ
- 4 Ḥākisterime kendiñi pervāne bulurduñ
Ey bād-ı fenā şem'-i vücūdum tebeh itseñ
- 5 Biñ şevḳ ile Mecnūn geḳinür saña N a ḥ ī f ī
Lāyıkdur anı beste-i zülf-i siyeh itseñ

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Helâk itmekde dünyâyı nigāh-ı çeşm-i hün-rîzün
Behey zâlim hele hiç hün-ı dilden **yok** mı perhîzün
- 2 İder per-beste şeh-bâz-ı sebük-pervâz-ı idrâki
Kemend-endâz-ı sihr oldukça la'î-i nükte-âmîzün
- 3 Niçe diller alup cem'ıyyet-i 'uşşâkı bozmışdur
Anuñçün hep perîşân vaz'ı ider zülf-i dil-âvîzün
- 4 Şeb-i gamda tesellî-bahş olur bir yâdigârün da
Derün-ı cân-ı bîmârumda zahm-ı tîğ-ı ser-tîzün
- 5 Benüm gibi 'aceb sen dahı bir gülden mi ayrılduñ
Nedür ey bûlbûl-i şūrîde feryâd-ı seher-hîzün
- 6 Kemâl-i ma'rifetdür âdemi mümtâz iden yohsa
Nedür 'âlemde kâdr ü kıymeti bir hâk-i nâ-çîzün
- 7 N a h î f î niçe teshîr itmesün her bir perî-rûyı
Cihâni yakdı yandurdı bu şî'r-i hâlet-engîzün

Mefā'ılün Fe'ılātün Mefā'ılün Fe'ılün

- 1 O mäh-tâbı baña gösterür mi devr-i felek
Kalur mı hasretümüz yohsa tâ kıyâmete dek
- 2 Niyâza başladum ol şem'-i hüsne meclisde
Hezâr şevk ile 'arz-ı maḥabbet eyleyerek
- 3 Kanı o 'ahd-i ḥakīkat kanı o nâz ü niyâz
Hevâ mı oldu senünle bu deñli nân ü nemek
- 4 Gelür diyâr-ı 'ademden hezârı görmege gül
Ḥakīkat ey gül-i ra'nâ olunca böyle gerek
- 5 N a ḥ ī f i y ā hele tursun tekellüf-i tecnīs
Hüner degül midür eş'ârı 'âşıkâne dimek

Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlūn

- 1 Şaldı sevdāya beni ebrūları cānānenūn
Māh-ı nev elbet cūnūnın arturur dīvānenūn
- 2 Bir perīnūn genc-i 'ışkın anda pinhān eyledim
Ya'ni ber-bādı bu yüzdendür dil-i vīrānenūn
- 3 Dil hayālünden cüdā peygüle-i tārīkdür
Sensüz ey şem'-i şeb-ārā luţfı yok kāşānenūn
- 4 Var iken dilde gamūn zevk u meserret gelmesün
Āşinālar bezmidür yokdur yeri bīgānenūn
- 5 Rūy-ı şem'-i gün geçer göstermez aña rūzgār
Çok midur sūz u güdāzı her gice pervānenūn
- 6 Mest olup cām-ı lebūnle dil ider 'arz-ı niyāz
Nāzenīnüm sözleri ma'zūrdur mestānenūn
- 7 Ey N a ḡ ī f ī nālesinden şimdi Ya'kūb-ı dilūn
Şöhreti Beytū'l-hazendür kūşe-i gam-hānenūn

Fā'ilā tūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

- 1 Āşık ol ser-māye-gīr-i feyz-i isti'dād isen
Dāmenin tūt pīr-i 'ışkuñ kâbil-i irşād isen
- 2 Ğamzeñe hūn-ı dilüm mā'ü'l-hayāt-ı hūsn ola
Kānum iç memnūn-ı kâtl-i 'âşık-ı nâ-şād isen
- 3 İhtiyār itdüm seni hūbān içinde hāşılı
Nev-cevānum her ne deñli cevre de mu'tād isen
- 4 Nağme-i hālet-fezā-yı dil harām olsun baña
Ey şeh-i hūsnüm eger āzürde-i feryād isen
- 5 Bir nazīre kıl N a h ī f ī nūñ bu şi'r-i pākine
Hāsidad vādī-i nazm içre eger üstād isen

Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlûn

- 1 Meyi def'-i ğam-ı dünyâ diyerek nûş itdûn
Ne 'aceb ğuşsa-i 'ukbâyı ferâmûş itdûn
- 2 Kıl tefekkür dem-i hāmūşî-i rûz-ı haşri
Ey gönül bād-ı hevâ ile y'eter cûş itdûn
- 3 Yâdıñâ gelmedi mi havf-i Şîrât-ı maşşer
Bu kadar bârı ne efkâr ile ber-dûş itdûn
- 4 Kılduñ âlûde-riyâ ile sirîşk-i çeşmûn
Nakd-i hâliş-eseri nukre-i mağşûş itdûn
- 5 Mâ-sivâyı kılup ilkâ-yı dil-i pür-hikmet
Çeşme-i ma'rifetûn rāhını has-pûş itdûn
- 6 Kalbûñe itmedi te'sîr vedâ'-ı aḥbâb
Bu kadar velvele-i vâ-esefî gûş itdûn
- 7 Ey N a ḥ î f î söziñe kalmadı cāy-ı inkār
Beni sen mev'iza-i Ḥaḳ ile hāmûş itdûn

Müstef'ülün Fe'ülün Müstef'ülün Fe'ülün

- 1 Olsun guşāde her dem gül gibi rûy-ı ālûn
Hak şaklasun nazardan āyīne-i cemālûn
- 2 Gül gibi sen tûrurken dil niçe ğayre baksun
Bāġ-ı cihānda yokdur ey ğonçe-fem mişālûn
- 3 Āb-ı Hayāt olursa eyler mi āna raġbet
Ol kim ola cihānda dil-teşne-i vişālûn
- 4 'Arz-ı hırām-ı nāz it reftāra gel cemende
Olsun yoluñda pā-māl 'uşşāk-ı bī-mecālûn
- 5 Besdür N a ħ ī f ī - zāra bu luţf u bu mürüvvet
Raĥm eyleyüp efendüm gāhī diseñ ne hālûn

Re'îlâtün Mefâ'îlün Re'îlün

- 1 Bu nıgehlerle çeşm-i fettānuñ
Kanına girdi çok Müselmānuñ
- 2 'Aceb ey ğırre-mest-i bāde-i nāz
Yāda gelmez mi 'ahd ü peymānuñ
- 3 Gül-i ümmîdümü güşāde ider
Her tebessümde la'îl-i handānuñ
- 4 Seni gördükçe ey perî-çehre
Şabr u ārāmı kalmaz insānuñ
- 5 Sende bu şîve ber-karār olmaz
Soñı yokdur bu fānî dünyānuñ
- 6 Dil esîr-i nigāh-ı ğamzeñdür
Sîne mecrûh-ı tîğ-ı müjgānuñ
- 7 Hāline şefkat eyle sultānum
Bu N a ħ î f î -i zār u nālānuñ

Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlûn

- 1 Ğam degül baña cefâ itmek ise mu'tâduñ
Bî-vefâdur diyü meşhûr olur ancak aduñ
- 2 İttifâk eylediler nehb-i metâ'-ı hîrede
Ğamze-i şühûn ile ol nîgeh-i bî-dâduñ
- 3 Sîhr u efsûna gelince saña kim karşı tûrur
Var iken Ğamze-i cādū gibi bir üstâduñ
- 4 Şûret-i hüsnüni seyr eyleyen erbâb-ı nazar
Didiler işte budur istâdîgi Bihzâduñ
- 5 Sevdigüm kâ'ide-i bende-nevâzî bu mîdur
Şormaduñ hâlini bir kerre dil-i nâ-şâduñ
- 6 Sen ne ağlarsın eyâ bülbül-i şeydâ bilsem
Dinlenür bârî senün şâm ü seher feryâduñ
- 7 Kendinün kesb-i yedi olduğına şekk itme
Başına her ne dokundıysa hele Ferhâduñ
- 8 Seyre çıkdukça benümle o nihâl-i tâze
Kâr idüp renc-i hased cânı çıkar hussâduñ
- 9 Ceyş-i Ğam itdi N a h î f î -i ciger-hûna hücûm
İde gör var ise ey âh-ı seher imdâduñ

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Ne dem tîğ-ı nigâh-ı nâzunı dem-rîz ü tîz itdün
Cihânı gam-keş-i âşûb-ı rûz-ı rûstehîz itdün
- 2 Teb-i 'illetden ey gül-çehre şebnem-dâr-ı hüzn oldum
Anunçün şubh-dem ben 'andelîbi nâgme-rîz itdün
- 3 Sükût-ı nâz idüp ben zâra âgâz itdün imâya
Hamûşân-ı kazâ-perverleri hep nâle-hîz itdün
- 4 Ümid-i şohbet-i hâşunla rehvar-ı kazâyam âh
Nezâketle ben-i müştâka çok cây-ı gürîz itdün
- 5 Çıkardun başdan ol destâr-ı yah-reng-i dil-âvîzün
Yine âhû-yı zülf-i cân-firîbün müşk-bîz itdün
- 6 N'ola rîzân olursa hûn-ı dil ey mâh çeşmümden
Nigâhun gâhî lutf-âlûd gâhî pür-sitîz itdün
- 7 Esîr-i çâh-ı bîmârı olup ey Yûsuf-ı şânî
N a h î f î -zâra mısır-ı gamda dîdârı 'azîz itdün

Mefâ^cilün Fe^cilâtün Mefâ^cilün Fe^cilüh

- 1 Şarâb-ı nâb içelüm ^câlem-i şabûh iderek
O şûha dilde gam-ı ^cişkumuz vuzûh iderek
- 2 Hakîm-i ^caqlumuzu neşve-yâb-ı feyz idelim
Hayâl-i hâlini yârün gıdâ-yı rûh iderek
- 3 Bu rûzgâr ile dâmân-ı vuşlatun âyâ
Girer mi destüme ümmîd-i ^cömr-i Nûh iderek
- 4 Şikeste eyle gönül sen de câm-ı ma^cşiyeti
Harîm-i maştabada tevbe-i naşûh iderek
- 5 Sühan-şinâsî-i devrânı pey-rev eyleyelim
Gönül tabî^cat-ı der-besteyi fütûh iderek
- 6 N a h î f i y â buluruz sâhil-i hakîkati biz
Bu bahr-i mu^ccizede pîşe-i sebûh iderek

Fe^cilâtûn Fe^cilâtûn Fe^cilâtûn Fe^cilûn

- 1 Levh-i hüsninde yine hatt-ı ruh-ı yârî görûn
Böyledür tâli^cumuz baht-ı siyeh-kârî görûn
- 2 Niçe gam-hânede bir lahza qarâr eylevelim
Gülşen-i cennete dönmüş hele gül-zârî görûn
- 3 Dil ü cân çok mı reh-i vuslata ihsân eylen
Siz de bir kerre o şûhî o cefâ-kârî görûn
- 4 Niçe âkılları mecnûn ider âhû-nigehi
Çeşm-i fettâna bakun gamze-i sehhârî görûn
- 5 İşk-ı yâr ile aceb derde giriftâr olmuş
Kûşe-i gânda N a h î f î -i dil-i zârî görûn

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Saña kalmışdur ey âfet bāna gönlümce nâz itmek
Nigâh-ı ʿişvelerle böyle vaz^c-ı dil-nevâz itmek
- 2 Beni öldürdi zâlim gamze-i bî-rahm ü pür-hûnūn
Nedür bu şîvelerle çeşm-i mestün ʿişve-bâz itmek
- 3 Bilürsin haste-i ʿışk olduğum nabz-ı figânımdan
Ne hâcetdür tabîbüm saña şimdi keşf-i râz itmek
- 4 Ser-i kâyunda efgân eylerem tâ şevk-ı hüsnünle
Ferah-zâdur bilürsin gülşen içre sûz u sâz itmek
- 5 Beni sûzân ider tâb-ı şerâr-ı gayretün cânâ
Degüldür ihtiyârî nâle-i ʿâlem-güdâz itmek
- 6 Dil ü cân istiyâk-ı sohbetünle zâr ü giryândur
Efendüm gel nedür tâ böyle benden ihtirâz itmek
- 7 Olurlar hande-nâk-ı şîve vaz^c-ı ʿâşıkânemden
Benümçün halk olunmuş mâh-rûyâna niyâz itmek
- 8 Bi-ḥamdi'llâh N a ḥ î f î girre-mest-i feyz-i mevlâyuz
Olur yârâna gâhî böyle ʿarz-ı imtiyâz itmek

Mefâ'ilün Pe'cîlâtün Mefâ'ilün Pe'cîlün

- 1 Şabâ senün bilelim küy-i dil-rübâ mı yerün
Alınmadı gideli ol diyâra bir haberün
- 2 Nedür nedür bu kadar sûzişün ki ey Mirrîh
Ta'alluk itdi dil-i zâra tâbiş-i nazarun
- 3 Sipihr-i sîne de itdün o mâhı zâr ü hazîn
Felek bilindi netice senün dağı hünerün
- 4 Cihân cihân o cevân ile şohbet eylesesin
Bu 'âlemi hele inkâr olur mı hiç seferün
- 5 Telâtum-ı yem-i zâra muķâbil olmaz mı
Şadeğçe-i dile teşrif-i nâzı ol güherün
- 6 Girifte-hâle olur mâh-tâb reşkinden
Ne dem ki bend idesin mû-miyânuna kemerün
- 7 Yeter yeter beni öldürdi nâle-i nâzun
Nedür bu âh ü enîñün nedür bu derd-i serün
- 8 Tahammül eyleyelim gurbetün melâmetine
Yeter semîm-i vaţan ben garîbe hâk-i derün
- 9 N a ħ î f î ye haber-i şihhatün irişmedi hayf
Şikestedur per ü bâli kebûter-i şehirün

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 Çekilür derd degül mihneti meh-pârelerün
Kaldı mevlâya hemân çâresi bî-çârelerün
- 2 Âsümân üzre doynca sâna ey mâh-cemâl
Bağamaz hîrelenür dîdesi seyyârelerün
- 3 Ten-i zârumda hele olmadı imkâna şümâr
Hâk olinca göresin dilde olan yârelerün
- 4 Ne müdâvâyâ meded var ne temennâyâ mecâl
Beni öldürdi senün gamze-i mekkârelerün
- 5 Bu N a h î f î ye su'âl eyler isen sultânüm
Şimdi ser-defteridür aşık-ı âvârelerün

Mef^cûlû Mefâ^cilû Mefâ^cilû Fe^cûlûn

- 1 Ol gûlsene kim nâz ile vaz^c-ı kadem itdün
Her hâkini zîbende-i bâğ-ı İrem itdün
- 2 Kâküllerini eyleyicek böyle perîşân
Kaddün sipeh-i ^cişveye sekl-i ^calem itdün
- 3 Elbette beni eyler idün çevre sezâ-vâr
Mevlâ da bilür ben kuluna çok kerem itdün
- 4 Sundun dil-i ser-meste biraz câm-ı tesellâ
Germiyet-i ihsân ile mahv-i elem itdün
- 5 Ruhsâruna dest-i keremi eyledün ilkâ
Bin şîve ile muşhaf-ı hüsne kasem itdün
- 6 Cibrîl-pesend olsa N a h î f î n'ola tab^cun
Eş^cârünü hep zîver-i levh u kalem itdün

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Dem-i vaşlun̄ ki ey meh 'âlem-i nâz ü niyâz itdün
Girîbân-ı şekîb-i câna gamzen̄ çâk-sâz itdün
- 2 Kõdun̄ ey bâğ-bân-ı 'işve nah̄l-i mihri esfelde
Neden ammâ nihâl-i cevri bilmem ser-firâz itdün
- *3 Nigâh-ı hasretümden men' idersin rûy-ı meh-tâbuñ
Nikâb-ı zülfün̄i ref' it yeter ben zâra nâz itdün
- 4 Ben âh itdükçe şundun̄ dest-i câna câm-ı ihsânun̄
Bu âb ü tâb ile gam neşvesin 'işret-nevâz itdün
- 5 N a h̄ i f i nâz ü istignâ nedür şimden girü seyr it
Varup bir âh ile ol bî-vefâya keşf-i râz itdün

Mef^cûlû Mefâ^cîlû Mefâ^cîlû Fa^cûlûn

- 1 Nâzüklük ile 'âşıkâ cev̄r ü sitem itdün
Lutf eyledün âşüfteñe 'arz-ı kerem itdün
- 2 Müjgânun ile hançer urup bağrına tîrün
Ebrûn ile kıddini kemânun da ham itdün
- 3 Kûyunda beni itdün esîr-i nîgeh-i nâz
Kâfir ne 'aceb cür'et-i şayd-ı harem itdün
- 4 Ruhsârunî âteş-zen idüp cân-ı hazine
Ol hâl-i siyeh-kârı dile dâğ-ı gam itdün
- 5 Mektûb-ı firâk ile sebük-bâr-ı vişâlün
Ey âfet-i cân kâşîd-ı râh-ı 'adem itdün
- 6 Bî-çâre N a h î f î niçe dâd itmez elünden
Her gün bâna bin dürlü cefâ mültezem itdün

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Pe'ûlün

- 1 Cihânda yokdur ey âfet misâlün
Moger âyînede 'aks-i cemâlün
- 2 Ferâmûs itdîrür telh-âb-ı hecri
Dile şîrînî-i kâd-i zülâlün
- 3 Beni ey gonçe-i gül-zâr-ı 'işmet
Helâk itdi senün bu vaz'-ı lâlün
- 4 Niçün itmekdesin imsâk-i şohbet
Nedendür pâdişâhum infi'âlün
- 5 İdersin bâna 'arz-ı şerm-sârî
'Arak-rîz olsa cânâ rûy-ı âlün
- 6 Hayât-ı câvidân-bağş idi cânâ
Dem-â-dem zevk-ı ümmîd-i vişâlün
- 7 N a h î f î eylese vaşfun tahayyül
Hücûm eyler dile ceys-i hayâlün

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 °İyd geldi gitdi dest-i dil-rübâya degmedük
Bir hoş-âmed şiveye bir merhabâya degmedük
- 2 Sînen üstinde kabâdan gayri nen gördük senün
Biz ki ol âyîne-i °âlem-nümâya degmedük
- 3 Neşve-yâb olmakda iller câm-ı la°lünden senün
Biz yanunda kaçre-i dürd-âşinâya degmedük
- 4 Bâde-i hasretdür ey sâkî bizi mest eyleyen
Yohsa biz câm-ı şarâb-ı dil-güşâya degmedük
- 5 Gör bizüm kûtâhî-i dest-i temennâmuz ki hîç
Devlet-i hüsnünde dâmân-ı vefâya degmedük
- 6 Ey N a h î f î gerd-i râh-ı şevk olup pûyân iken
Gülşen-i °âlemde bir berg-i şafâya degmedük

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Bî-vefâ kim dirdi sâna ger cefâ-kâr olmasan
Hiç bahân olmazdı ammâ böyle gaddâr olmasan
- 2 Ağlayup âh eylemezdüm ey perî-ruhsâr eger
Germ olup meclisde hem-zânû-yı agyâr olmasan
- 3 Bir gül-i nâ-yâb idün bir pâk-dâmen-serv idün
İtmesen hâke temeyyül hem-dem-i hâr olmasan
- 4 Zülfünün her târına bend eylemezdün bin dili
Ey büt-i sihr-âşinâ-yı işve sehîhâr olmasan
- 5 Ql tabîb-i câna izhâr eylemezdün derdini
Ey N a h î f î pister-i hasretde bîmâr olmasan

Pâ'îlâtün Pâ'îlâtün Pâ'îlâtün Pâ'îlün

- 1 Hiç çıkar mı hâtırumdan bânâ nâz itdüklerün
Gamzenî dâmân-ı şabra çâk-sâz itdüklerün
- 2 Hep unıtdun mı kanı ben 'âşık-ı nâlânunâ
Çeşm-i şühunla nigâh-ı 'işve-bâz itdüklerün *
- 3 Bakmayup Mecnûnuna ey Leylî-i şîrîn edâ
Mutlak istignâ mı bilmem ihtirâz itdüklerün
- 4 Gâyet-i mestî-i nahvetden midür âyâ bize
Bezm-i meyde germ olup ifsâ-yı râz itdüklerün
- 5 Yâdima geldükçe derd-i 'ışkumı tahrik ider
Raḥm idüp ben zâra vaz'-ı dil-nevâz itdüklerün
- 6 Maḥz-ı nâz u şîve-dârî dil-rübâ meclisde hep
Ben garîbe gâh nâz ü geh niyâz itdüklerün
- 7 Ey N a ḥ î f î sen bu tab'-ı âteşin âsâr ile
Çok midur aḥbâba 'arz-ı imtiyâz itdüklerün

LÂAM

312

Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün

- 1 Sensin ey nūr-ı ilāhî mefhar-ı fer' u uşul
Hem habîb-i kibriyâsin hem nebîsin hem resul
- 2 'Acz iderken midhat-i evşâfuña ins ü melek
Na'tuñe dil-bestedür cân ile bu tab'-ı fuzul
- 3 Mû-be-mû cism-i nizârum olsa şad çâk-i belâ
Râh-ı 'ışk-ı cân-sitânuñdan senün itmey 'adul
- 4 Lutf-ı tevfiķ-ı ilāhîden ümîdüm böyledür
Rûy-mâl-i der-gehünle şad ola cân-ı melul
- 5 Pây-ı müjgânumla tayy-ı râh iderdüm küyuña
Olsa takdîr-i Hudâdan müjde-i 'izz-i vuşul
- 6 Eyle şâyân-ı şefâ'at Hazret-i Hakdan beni
Matlabum kıl rûz-ı mahşer mazhar-ı feyz-i huşul
- 7 Âteş-i hasretle süzân olmasun rahm it anâ
Hâk-i pâyuñdur N a h î f î bendeñi eyle kabul

Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılatün Fe'ılün

- 1 Nağme-sāz olmada ser-germ-i hevesdür bülbul
Rūz u şeb gūş-ı güle zemzeme-resdür bülbul
- 2 Eylesün maḥfil-i gülşende ser-āgāz-ı nevā
Dīñlenür ḥaylice pākīze-nefesdür bülbul
- 3 Hūner ehl-i dili pā-beste-i endūh eyler
Sebeb oldur ki giriftār-ı kafesdür bülbul
- 4 İtdi taşmīm-i sefer kāfile-i faşl-ı bahār
Şıyt-ı feryād ile hem-kār-ı ceresdür bülbul
- 5 Yakdı yandurdı bizi sūz u güdāz-ı nefesün
Garazuñ sūz-ı dili 'arz ise besdür bülbul
- 6 Ḥayf bu ḥüsn-i tabī'atla sen olduñ mehcūr
Maḥrem-i bezmi gülün ḥār ile ḥasdür bülbul
- 7 Bülbul olmaz aña hem-nāle hezārān olsa
Ey gül-i 'işve N a ḥ ī f ī saña besdür bülbul

E/49a M/37b P/144b Y/66a

(4b) şıyt-ı: şıyt u M ceresdür: ḥaresdür

(6a) ḥüsn-i: ḥüsn ü M (b) maḥrem : maḥremi E
bezmi: şāh-ı E M Y

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

- 1 Seherde başlayup âh ü figāna ey bülbul
Senünle ağlayalum yana yana ey bülbul
- 2 O gül-izār eleme bende gül gamı sende
Yeter figān ü enīne bahāne ey bülbul
- 3 Gül ile hār nedīm oldu yār ile agyār
Budur hikāyet-i devr-i zamāne ey bülbul
- 4 Yağar cigerleri eyler harāb sīneleri
Bu sūz u nāle bu hūnīn terāne ey bülbul
- 5 Dem-i seherde N a ḥ ī f ī den oldu tuḥfe saña
Bedīhī bir ḡazel-i āşıḡāne ey bülbul

E/49a M/37b P/144b Y/66b

(2b) ü enīne: ü āyīne Y adına bir M

(4b) sūz u: sūz-ı E M Y

(5b) āşıḡāne: ṡā'irāne E

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

- 1 Ğamuñla ħasta yatur cān-ı müstemendüm gel
Esīr-i 'ıışkını bīmār iden efendüm gel
- 2 Dil-i fütādeyi derd ü firāk n'eyledi gör
Tenezzül eyle gel ey serv-i ser-bülendüm gel
- 3 Görünce ħālūmi şāyed tarahħum eyleyesin
Gözünle gör beni ey şūħ-ı şeh-levendüm gel
- 4 Devā-yı cān ü dil olsun kudūm-ı cān-baħşuñ
Gel ey tabīb-i devā-sāz-ı dil-pesendüm gel
- 5 Kuluñ N a ħ ĭ f ĭ -i bīmāra bir devā eyle
Esīr-i 'ıışkını bīmār iden efendüm gel

E/49b M/37b P/144b Y/66b

(1a) ħaste: ceste Y

(2a) derd ü: derd Y

(4a) kudūm: kadem M

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

- 1 Bakamaz mäh saña encüm-i seyyāre degül
Tābiş-i mihr-i ruḥuñ kâbil-i nezzāre degül
- 2 Zaḥm uran cāna nigāh-ı sitemüñdür yoḥsa
Beni mecrūḥ iden ol ğamze-i mekkāre degül
- 3 Zülfuñe bencileyin 'arz-ı ta'alluḥ kim ider
Her-kesuñ şāne gibi sīnesi şad pāre degül
- 4 Ne devā-cūy-ı taḥassür ne şifā-yāb-ı vişāl
Hele hiç zaḥm-ı maḥabbet oñılur yāre degül
- 5 Bir sehī-serve gönül düşmemek olmaz zāhid
Dil-i şeydā bu hevādan geçemez çāre degül
- 6 Kim gider kûçe-i dil-dārı koyup gül-zāra
Ey şabā sencileyin her kişi āvāre degül
- 7 Ey N a ḥ ī f ī bize bu feyz-i Hudādur cümle
Tab'umuz yoḥsa füsün-perver-i seḥḥāre degül

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Olur 'āşıqlara hicrān-ı yār-ı dil-sitān müşkil
Gelür murgāna elbet tündi-i faşl-ı hazān müşkil
- 2 O māhı göz göre ağıyāra virmek hayli müşkildür
Bu zāhirdür ki elbette olur teslīm-i cān müşkil
- 3 Ne 'arz-ı hāle ruḥṣat var ne āh ü nāleye şefkat
Saña rāz-ı dil-i zārı 'ayān müşkil nihān müşkil
- 4 Baña 'arz-ı tegāfūl gayre tevcīh-i nigāh-ı nāz
Niçe gelmez dil-i nālāna bu vaż'-ı girān müşkil
- 5 Görüp giryānluğum itme ta'accüb künc-i ḥasretde
Bu 'ışk-ı bī-amān müşkildür ey nā-mihribān müşkil
- 6 Cefā-yı baht-ı dūndur bağrımı hūn eyleyen yohsa
Degüldür baña cevri-i dil-berān-ı bī-amān müşkil
- 7 N a ḥ ī f ī itme teklīf-i nazīre nükte-sencāna
Ki sehl-i mümteni'dür olsa bir ḥüsn-i beyān müşkil

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 N'ola gelse dile sevdā-yı ebrū-yı bütān müşkil
Olur bīmāra elbet sahtī-i meşķ-ı kemān müşkil
- 2 Tesellī-yāb-ı lutf-ı nāz olan 'uşşāka āsāndur
Ne deñli olsa cevır-ı 'ışkuñ ey rüh-ı revān müşkil
- 3 Muhāl oldu taħammül şabra hōd hīç kalmadı tākāt
Be-gāyet müşkil oldu vaz'-ı ebnā-yı zamān müşkil
- 4 Revān olmazdı yārān-ı selef bir bir bu 'ālemden
Eger kim olmasaydı miñnet-i bezm-i cihān müşkil
- 5 Ferāğat itmek āsān idi ol rüh-ı revānumdan
N a h ī f ī olmasa cism-i nizāra terk-i cān müşkil

Rā' ilātun Rā' ilātun Rā' ilātun Rā' ilün

- 1 Nāle-sāz olsa 'aceb mi 'andelīb-āsā gönül
Saña düşdi n'eylesün ey gonçe-i ra'nā gönül
- 2 Kanda bir şüh-ı cihān olsa olur üftādesi
Bir belādur 'aşık-ı bī-çāreye cānā gönül
- 3 Gālibā oldu yine bir şāh-ı hüsnuñ bendesi
Hayli demdür dīdelerden oldu nā-peydā gönül
- 4 Hayret-i vuşlat kımaz ahvālını 'arz itmege
Bulsa da ol nev-nihāl-i 'işveyi tenhā gönül
- 5 Gerçi kim eyler şikāyet gamze-i gammāzdan
Geçmez ol şüh-ı tegāfül-pīşeden ammā gönül
- 6 Çok mıdur Mecnūn-şıfat şahrā-neverd olsa müdām
Oldı bir Leylī-cemāle vālih ü şeydā gönül
- 7 Ey N a h ī f ī zümre-i hūbāna itmezdüm nāzar
Āh ammā n'eyleyem illā gönül illā gönül

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Nokta-i mevhûm-ı levh-i mühr-i a^czamdur gönül
Hâşılı miftâh-ı kufl-ı sırr-ı mübhemdür gönül
- 2 Bezm-i meyde meyl ider vaşf-ı leb-i cânâne
Bülbül-i nâliş-ger-i cîşret-geh-i Cemdür gönül
- 3 Kanda baksa nazre-gâh-ı çeşmidür bir Bî-sütün
Var ise Ferhâd-ı miñnet-zâda tev'emdür gönül
- 4 Dil hazîn olma sana imsâk-i lutfından şakın
Cevri de ol âfetün bir başka c'âlemdür gönül
- 5 H^vâhiş-i zevk-ı vişâlün istemez sûr-ı sivâ
Çün harîm-i miñnet-ı cîşkunda mahremdür gönül
- 6 Ârzû-yı dâne-i hâl-ı siyâh itse n'ola
Ey cefâ-cû cennet-i hüsnünde Âdemdür gönül
- 7 Kudret-i güftâr olurdu sa^cy olinsa vaşfunâ
N'eylesün ammâ gam-ı hasretle ebkemdür gönül
- 8 Zinde eyler küşte-i hâr-ı cefâ iken hezâr
Ya^oni i^ccâz-ı sühanda İbni Meryemdür gönül
- 9 Ey N a h î f î pey-rev-i nazmum n'ola olsa cihân
Şâcîr-i nâzûk-edâ merd-i müsellemdür gönül

Wâcîlâtün Wâcîlâtün Wâcîlâtün Wâcîlün

- 1 Neşve-i la'îlünle cânâ tâb-ı ʿışk ister gönül
Mest-i hasretdür garâb-ı nâb-ı ʿışk ister gönül
- 2 Ta'na-kârân-ı felek bilmez bu râzun n'eydigin
Duyınağa râz-ı dili erbâb-ı ʿışk ister gönül
- 3 Giryeler kılsam n'ola bîm-i firâk-ı yâr ile
Mahv-ı hâsâk-ı gama seyl-âb-ı ʿışk ister gönül
- 4 Gûşına almaz figânun katre-i eşk olmasa
Zîb-i mengûşa dür-i nâ-yâb-ı ʿışk ister gönül
- 5 Himmet-i pîr-i mahabbetle N a h î f î -veş hemân
Vuslat-ı dil-dâra feth-i bâb-ı ʿışk ister gönül

Me^cûlû Me^fâ^cilû Me^fâ^cilû Me^cûlûn

- 1 Sâkî dil-i ser-mestüme lutf eyle kerem kıl
Câm-ı leb-i gül-rengüni dâğ-ı dil-i Cem kıl
- 2 Ey Yûsuf-ı gül-pîrehen it nâz ile teşrîf
Beytû'l-hazen-i hasreti mahsûd-ı irem kıl
- 3 Eyle dil-i mehcûrîma gel 'arz-ı tacellâ
Berķ-ı ruhun âteş-fiken-i hirmen-i gam kıl
- 4 Her vech ile memnûnunam ey yâr-ı vefâ-dâr
Ben bendene sen ister isen cev^r ü sitem kıl
- 5 Ey dil haķ-ı nev-hîz-i ruh-ı yâri hayâl it
Gel şahın-ı çemen-zâra biraz ref^c-i elem kıl
- 6 Düş ağlayarak pâyına yârün dem-i teşrîf
Nâ-süfte niçe gevheri işâr-ı kadem kıl
- 7 Her lahza ciger-hûn-ı gam itme dil-i zârı
Kurbânun olam gâhî sitem gâhî kerem kıl
- 8 Çek tîğ-ı du^câ-yı seheri cân u gönülden
Agyâr-ı bed-endîşi gürîzân-ı 'adem kıl
- 9 Ey bülbül idüp pey-revî-i tab^c-ı N a h î f î
Gül-zâr-ı ma^cânîde var icrâ-yı nağam kıl

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Hâtır-ı nâ-şâdumuzdan hiç gubâr eksük degül
Dâ'imâ âyînemüzde inkisâr eksük degül
- 2 Derd-i serdür dūr olmaz fikr-i sevdâ-yı hatı
Bâde-nûşân-ı mahabbetde humâr eksük degül
- 3 Çok görüp hayfâ senünle sohbet-i yek-rûzeyi
Ta'cını âgyârün bâna leyl ü nehâr eksük degül
- 4 Çarh-ı zâlim câkîbet itdi beni senden cüdâ
Sevdigüm ben hâke cevri-rûzgâr eksük degül
- 5 Gonçe-i şad dâğı var bâğ-ı kazâdur sinemüz
Bûlbûlüz bizde dem-â-dem âh ü zâr eksük degül
- 6 Cân virür âşüfteler kûyunda reftârün görüp
Şayd-gâhunda hele bir gün şikâr eksük degül
- 7 Ey N a h î f î gülşen-i tab'umda feyz-i cîşk ile
Nev-be-nev yârâna şî'r-i tâb-dâr eksük degül

Mefâcîlün Mefâcîlün Fe'ûlün

- 1 Esîr-i zülf-i yâr ol müstemend ol
Hemân n'eylersen eyle ser-bülend ol
- 2 Halâş ol ey gönül kayd-ı cihândan
Mukayyed olma zülf-i yâra bend ol
- 3 budur şart-ı mahabbet kim cihânda
Yanup âteşlere reşk-i sipend ol
- 4 Ri'âyet gösterüp âdâb-ı ışkâ
Bu yolda sen de merd-i dil-pesend ol
- 5 Olup âzâde fikr-i mâ-sivâdan
N a h î f î -veş yûri(rindâne) rind ol

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 İster ağıâr ile tarh-efgen-i şahñ-ı bâğ ol
İste ben gitdüm eyâ gönçe-dehen sen sağ ol
- 2 Nağme-i bülbüli gûş eyler iken gülşende
Şimdi lâyıķ mı ki dil-beste-i şavt-ı zâğ ol
- 3 Şerhalar çek ten-i mecrûhuna tîğ-ı gam ile
Nâr-ı ʿışķ ile dilâ lâle-sıfat pür-dâğ ol
- 4 Kûşe-i ʿuzleti reşk-âver-i gülşen-geh idüp
Yürî şimden girü var fâriğ-i bâğ u râğ ol
- 5 Bu N a ħ î f î i çıkarma kerem it hâtırdan
İste ben gitdüm eyâ gönçe-dehen sen sağ ol

P/146a

Meṛcûlû Meṛâcîlû Meṛâcîlû Feṛcûl

- 1 الرب عارف و نصير و وكيل
والعبد عاص و حفيظ و دليل
- 2 كالشمعة في الليل منير و دليل
- 3 "Adl eylesen ey şâh-ı cihânım ne ola
الشرع قوى و الى الحق سبيل
- 4 Kullukda hezâr ise kuşûrum şanemâ
السيد والله الى العبد كفيل
- 5 "Uşşâkûn olursa bu N a h î f î ne ola
القلب من القلب الى القلب يميل

P/146a

(2a) Metinde yok.

(3) ve (4)'ün arasında bir beyitlik boşluk var.

MİM

327

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

- 1 Çāk olup şemşîr-i ser-tîz-i maḥabbetle tenüm
Yâ Resûla' llâh fedâ olsun saña cânım benüm
- 2 Ben ġarîbünden dirîġ itme nigâh-ı himmetün
Olmasun mesdûd-ı ḥubb-ı mâ-sivâ pîrâmenüm
- 3 Gül-sitân-ı 'âlemün yokdur gözümde raġbeti
Hep ḥayâl-i ravza-i pâkündür ancak gülşenüm
- 4 Vâşıl it gül-zâr-ı maḳşûda dil-i şûrîdeyi
Almadan' âlâyiş-i ḥâr-ı ta'alluk dâmenüm
- 5 Hâk olursam küyuña yüz sürmeden tâ ḥaşre dek
Ehl-i kabri cümle bîdâr ide şavt-ı şîvenüm
- 6 Hâḳ bilür ey şemc-i cemc-i enbiyâ vü mürselîn
'Ayn-ı zulmetdür ġam-ı hecrünle rûz-ı rûşenüm
- 7 Mâye-i fahr u şeref besdür N a ḥ î f î -veş baña
Ravza-i küy-ı cihân-tâbuñ olursa meskenüm

A/51b H/48b İ/48b P/72b

(1a) şemşîr-i ser-tîz: ser-tîz-i şemşîr A H

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Pādişāhā sensin ol peygām-ber-i şevket-rūsūm
Baḡş olundı zātuña feyz-i risālāt-ı 'umūm
- 2 Sensin ol kim kem-terin vaşf-ı şerīfūndür senūñ
Fāzıl-ı Ümmī-lakab 'allāme-i ümmü'l-'ulūm
- 3 Oldı Mi'rācuñ şafā-baḡş-ı dil-i kerrūbiyān
Maḡz-ı rif'atdūr daḡı āfāka ol feyz-i kudūm
- 4 Çāk çāk olsam ḡaber-dār olmayam ol zevk ile
Ol kadar şevk-ı ḡayālūñ eyledi cāna hücūm
- 5 Ey gül-i bāḡ-ı muḡaddes rū-nümā-yı şefkat ol
Olmasun tā bülbulūñ āzürde-i ḡār-ı hümūm
- 6 Şūret-i resm-i rikābuñdur felekde mihr ü māh
Naḡş-ı miḡ-i na'l-i esbūndür semā üzre nücūm
- 7 Bülbul-i ḡüyā olaldan gül-sitān-ı na'tūñe
Oldılar pey-rev N a ḡ ĩ f ĩ ye sūḡan-sencān-ı Rūm

A/51a E/7b H/48b İ/48a P/72b Y/17a

(4) ve (6)'nın yerleri A E H İ 'de deḡişik.

(6) P'de (4)'üncü sıradadır.

(6b) tā: - Y

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Tesellī-yāb iken vaşlıyla mehcūr-ı habīb oldum
Belā-yı hecre düşdüm şimdi bī-şabr u şekīb oldum
- 2 Enīsüm yār-ı cānum gitdi kaldum derd-i hasretle
Bu gurbet ilde hayfā ben daħi şimdi garīb oldum
- 3 O mehcūram ki şevk-ı vaşl-ı dil-ber gitdi hātırdan
O bīmāram ki me'yūs-ı müdāvā-yı tabīb oldum
- 4 Beni terk eylemez zann eyler idüm künc-i miḥnetde
Tekāsül eyledüm mağrūr-ı va'd-i dil-firīb oldum
- 5 Şikāyet mihribānumdan degüldür rāh-ı ışkında
Budur derdüm hemān ser-geşte-i mekr-i raķīb oldum
- 6 Dirīgā ben o bī-berg ü nevā-yı bezm-i hirmānam
Ki h^vān-ı ışret-i bezm-i emelden bī-naşīb oldum
- 7 Naḥīfī yār-ı cānumdan cüdā gül-zār-ı 'ālemde
Gül-i nev-restesin güm-geşte kılmış 'andelīb oldum

E/49b M/38a P/148b Y/66b

(1) P'de var.

(2a) enīsüm: eylesem Y

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Niçe demdür ki mehcūr-ı temāşā-yı ḥabīb oldum
Şeb-i ḥasretde kaldum ğurbet illerde ğarīb oldum
- 2 Müdāvā-yı vişāle himmet it ey baht-ı her-cāyī
Ki derd-i hecr-i cānān ile bī-şabr u şekīb oldum
- 3 İderken ğayre pend-i el-ḥazer kayd-ı ta'allukdan
Yine vardum esīr-i tūrā-i 'ālem-firīb oldum
- 4 Olurken vāye-dār-ı mīve-i luṭfuñ cihān zālim
Gulistān-ı vişālūnden hemān ben bī-naşīb oldum
- 5 Naḥīfī ol gül-i gül-zār-ı ḥüsne meyl idelden āh
Fiğān ü nālede ben şimdi reşk-i 'andelīb oldum

E/49b M/38a P/149a Y/67a

(3a) kayd-ı: yâre P

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Yine bir gonçe-i gül-zār-ı hüsne'andelīb oldum
Yine feryād ü efgān eylemekde bī-şekīb oldum
- 2 Gözümden şakınur oldum o mäh-ı 'ālem-ārāyı
Belā-yı 'ışkı gör kim kendüme kendüm rakīb oldum
- 3 Benümle güftugūy-ı hüsni Leylā eyler ādem yok
Gel ey Mecnūn ki ben şehr-i mahabbetde ğarīb oldum
- 4 Ser-ā-pā sīnem itdüm dāğ dāğ-ı şu'le-i hasret
Çemen-zār-ı ğama hoş-kār-ı tarḥ-ı nakş u zīb oldum
- 5 Nahīfī şām-ı bahtum rüşen oldı şem'-i rüyından
Bu şeb tā şubḥa dek zānū-be-zānū-yı ḥabīb oldum

E/49b M/38a P/149a Y/67a

(3a) güftugūy: güft-gūy E M Y

Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlūn

- 1 Sūz u t̄āb-ı s̄īnemi bundan kıyās eyle benüm
Kim şerār-ı āteş-i āhumla yakdum meskenüm
- 2 Būlbūl olsam külhan eyler gülşeni sūz-ı dilüm
Sūrı mātem-gāh ider te'sīr-i şavt-ı şīvenüm
- 3 Bū'l-‘aceb pervāne-meşreb būlbūl-i şūrīdeyem
Şu‘le-zār itdüm ser-ā-pā ben fezā-yı gülşenüm
- 4 Künc-i hasretde görüp ahvālūmi ağlar rakīb
Hāşılı ben mübtelāya şefkat eyler düşmenüm
- 5 Bey‘-gāh-ı ğamda böyle harca sürmezdi beni
Bağsa rūy-ı zerdime ol dil-ber-i sīmīn tenüm
- 6 Ben o Mecnūnum hayāl-i dīde-i hūbān ile
Cilve-gāh-ı āhuvān-ı Çīn olur pīrāmenüm
- 7 Cilve-ger olsa ‘aceb mi anda naķş-ı kā'ināt
Ey N a h ī f ī şāfdur mir'āt-ı tab‘-ı rūşenüm

E/50a M/38b Y/67a

(3b) fezā: kazâ Y

Mef'ûlû Mefâ'ilû Mefâ'ilû Fe'ûlûn

- 1 Göz gördi gönül sevdi seni ey yüzi mähum
Kurbânun olam var mı benüm bunda günâhum
- 2 'Âşıkluğuma şâhid-i 'âdil mi degüldür
Evzâ'-ı hazînümle garîbâne nigâhum
- 3 Memnûn-ı vefâ eyle beni gel keremünle
Yansun hased âteşlerine baht-ı siyâhum
- 4 Ey seng-dil itmez mi senün kalbüne te'sîr
Hârâları hâkister iden âteş-i âhum
- 5 Bir bağırı yanık 'âşık-ı miñnet-zededür gel
Ağlatma N a h î r î kuluñı cevır ile şâhum

E/50a M/38b P/147b Y/67b

-
- (1b) var mı benüm bunda: bunda benüm var mı P
(2a) şâhid-i: şâhidi Y
(3a) vefâ: vişâl P
(5a) gel: dil M

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Ne dem ol āfitāba ḥasret ile bir nigāh itdüm
Bir āh itdüm ki cümle ḥarmen-i şabrum tebāh itdüm
- 2 Sevüp bir Leylī-i müşgīn nikāb-ı ḥusni Kays-āsā
Yine deşt-i cünün-ı 'ışkı 'aqla cilve-gāh itdüm
- 3 Baña teslīm olundu ser-be-ser sāmān-ı şeydāyī
Dem-i ḥilkatde zīrā cümleden evvel ben āh itdüm
- 4 'Uluvv-i himmetin gördükde rāh-ı nâ-tüvânide
Dil-i ürtādeyi bir serv-i nāza ḥāk-i rāh itdüm
- 5 Metā'-ı vuşlat-ı dil-dārı bāzār olmadı mümkün
Hemān ser-māye-i ümmīdi bīhūde tebāh itdüm
- 6 Gedā-yı kūyuñ olmaḳdan ferāḡat itmez el-ḥāşıl
Niçe kerre dil-i şūrīdeye teklīf-i cāh itdüm
- 7 Naḥīfī-veş recā-yı vuşlatuñ itdiyse 'afv eyle
Hużūruñda ne var bilmezlık ile bir günāh itdüm

E/50a M/3^{9b} P/149a Y/67b

(3b) ḥilkatde: ḥalkında Y

(4a) nâ-tüvânide: nâ-tüvâniden M Y

(5a) olmadı: olmadan M Y

(7a) recā: cā Y (b) hużūruñda: hużūrında

Meḫā'īlūn Meḫā'īlūn Meḫā'īlūn Meḫā'īlūn

- 1 Bu ūeb tā ūubḫa dek derd ile āh-ı pūr-ūerer çekdüm
Ġam-ı hecrūnle ey mihr-i dıraḫūān ben neler çekdüm
- 2 Egerçi ḫāk-i rāh oldum gūzer-gāhuḫda sultānum
Seni muġber olur fikriyle ammā çok keder çekdüm
- 3 Ne deñlü ben ḫazer kıldum ise peykān-ı cevruḫden
Kazāyı gör ki ālām-ı cefāyı ol ḫadar çekdüm
- 4 Bu derd ile gehī kūh-sāra duūdüm gāhī ūaḫrāya
Belā-yı ıūūı ben Ferḫād ü Mecnūndan beter çekdüm
- 5 Olup ser-geūte-i bīm-i gezend-i reh-zen-i hecrūn
Reh-i vaūluḫda ey rūḫ-ı revānum çok ḫaṫar çekdüm
- 6 Girān geldi baḫa meclisde gāyet minnet-i sāḫī
Anuñçün ben de ūaḫbā yerine ḫūn-ı ciger çekdüm
- 7 O meh āvīze-i gūū-ı ḫabūl eyler ümīdiyle
N a ḫ ī f ī riūte-i naḫma niçe dürr ü güher çekdüm

E/50b M/39a P/149b Y/68a

(3a) peykān-ı: biġāne M Y

(5a) reh-zen-i: rūy beni M

Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlûn

- 1 Kānı ol dem ki senûn bûlbûl-i nālānuñ idûm
Şevk ile nağme-tırāz-ı gül-i handānuñ idûm
- 2 Hâtıra gelmez idi renc-i humār-ı fûrkat
Girre-mest-i mey-i peymāne-i peymānuñ idûm
- 3 Şimdi hāk-i kademûn çeşm-i dile oldu harām
Bir zamān ser-zede-i kûşe-i dāmānuñ idûm
- 4 Der-i luţfuñda meger yer mi başardı ayağum
Beste-i silsile-i zûlf-i perîşānuñ idûm
- 5 Kānı ol dem ki nazar-kerde-i ihsānuñ olup
Āşinā-yı nigeħ-i ğamze-i fettānuñ idûm
- 6 Şimdi bir dūr nigāha bile ruḡṣat bulamam
Gerçi kim dīde-i cān ile nigeħ-bānuñ idûm
- 7 Baña maḡsûs idi hep nûkte-i çeşm-i siyehûn
Bezm-i ḡāşuñda N a ḡ ĩ f ĩ -i süḡan-dānuñ idûm

E/51a M/39a F/149a Y/68a

(5) E'de yok.

(7b) ḡāşuñda:          P

Mefā'īlūn Mefā'īlūn Mefā'īlūn Mefā'īlūn

- 1 Hudā gösterse bir kerre seni ey bī-vefā görsem
Cihānda ölmeden çeşm-i ümīdi rūşenā görsem
- 2 Ne āh eylerdüm olsa bir enīsūm künc-i ğurbetde
Ne aġlardum bu yād illerde bārī āşinā görsem
- 3 Cebīnūm böyle çīn-ālūde-i şekvā mı eylerdüm
Eger āyīne-i bahtumda bir rūy-ı şafā görsem
- 4 Dil-i āşüfteye gelmez ferāġat derd-i 'ışkūndan
Eger senden ben ey şāh-ı cihānum biñ cefā görsem
- 5 Murād üzre saña tefhīm iderdüm miñnet-i 'ışkı
Seni kendūñ gibi bir bī-vefāya mübtelā görsem
- 6 Düşerdüm pāyına mānend-i cū feryāda başlardım
O serv-i nāzı ben bir kerre ey bād-ı şabā görsem
- 7 N a ħ ĭ f ĭ nağd-i cān ile harīdār olmadur kārūm
Ser-i bāzār-ı hūsn içre hemānbir dil-rubā görsem

E/51a M/39a P/149b Y/68a

(2b) ne: ne bād M

(6b) serv-i: servi Y

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

- 1 Hün-ı cigerle hāşıl olur 'işretüm benüm
Rüz-ı ezelde böyle imiş kısmetüm benüm
- 2 Ey āfitāb-ı 'işve āna āglaram hemān
Yokdur yanūda zerre kadar rağbetüm benüm
- 3 Yıllarca ğayre mūnis olan yār-ı bī-vefā
Hayfā ki bir dem olmadı hem-şoğbetüm benüm
- 4 Geldi ferāğ şoğbet-i āgyārdan baña
Şimdi hayāl-i yār iledür ülfetüm benüm
- 5 Bir serv-i nāz 'ışkına hāk olmak isterem
Çokdan derūn-ı dilde budur niyyetüm benüm
- 6 Ferhād-ı nā-kes itdigi himmet midür meger
Küh-sār-ı ğamda böyle midür himmetüm benüm
- 7 Cevr eyler ise şimdi ko itsün N a h ī f i y ā
Ol naħl-i tāze soñra bilür kıymetüm benüm

E/51a M/39b P/147a Y/68b

(1b) imiş: gezer Y gibi M P

(6b) böyle: öyle P

Mef'ulü Fā'ilātu Mefā'ilü Fā'ilün

- 1 Şanmañ beni ki zînet-i dünyāya rāğibem
Ancak cihānda hüsñ-i dil-ārāya t̃alibem
- 2 İnşāf olunsa ben bu kadar miñnet ile hem
Ferhād ü Kaysa vādī-i ʿışk içre ġālibem
- 3 İnkār idersem ey gül-i ter mübtelālūğum
Sen iʿtimād itme bu kavlümde kâzibem
- 4 Cism-i nizārı dāğ u elifle pür eyledüm
Dīvān-ı şāh-ı ʿışkda ġüyā muḥāsibem
- 5 Yārān kimisi bāğa gider kimi. ġülşene
Ammā ki ben o kūy-ı dil-ārāya zāhibem
- 6 Şaff-ı niʿāl ü şadr-ı cihān bir gelür baña
Vāreste-i tefāḥür-i kayd-ı merātibem
- 7 Ben ʿārif-i edā-yı şavābem N a ḥ ī f i y ā
Bezm-i cihānda gerçi ne ʿUrfī ne Şā'ibem

E/50a M/39b P/149b Y/68b

(2a) ile hem: eylemem M Y

(3a) idersem: iderse Y

(4a) elifle: elifde M Y pür: yer M Y

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Ne dem bülbüllerüñ feryād ü zārın istimā' itdüm
Nesīm-i āh ile gül-berg-i bāğ-āsā simā' itdüm
- 2 Vücūdum şüret-i dīvāra döndi kaldı hasretle
Ben ol sâ'at ki ol rûh-ı revānumla vedā' itdüm
- 3 Fezā-yı kâma imkân-ı ta'alluk sâbit olmışken
Semend-i h^vâhişi ser-germ-i rāh-ı imtinā' itdüm
- 4 Nedīmān-ı harem-gāh-ı hakikat şahid olsunlar
Bu günden sonra bezm-i nā-kesāndan inkişā' itdüm
- 5 'Aceb mi rüşen olsa dīde-i cān bezm-i 'ālemde
Cemāl-i şahid-i maşşūddan keşf-i kınā' itdüm
- 6 Baña derd-i ser oldı bûy-ı zülf-i 'anber-āğınūñ
Şemīm-i müşğ ile güyā ki tahşil-i şudā' itdüm
- 7 Nümū-dār itmege ezhār-ı ma'nā-yı dil-ārāyı
N a h . i f . i bu zemīn-i dil-güşāyı ihtirā' itdüm

E/50b M/40a P/150a Y/69a

(1b) bāğ-āsā simā': bāğ-āsān isitmā' M Y

(3) P'de yok.

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Yine ser-germ-i şevkām kūçe-i dil-dārdan geldüm
Harem-gāh-ı hākīkatdan meṭāf-ı yārdan geldüm
- 2 Ne gül-çīn-i murād oldum ne şemm-i bŷy-ı vaşl itdüm
Bu dem bād-ı şabā-veş gerçi kim gül-zārdan geldüm
- 3 Menem sākī o mahrŷr-ı ciger dil-teşne kim şimdi
Humār-ālŷd-ı hecrem hāne-i hammārdan geldüm
- 4 Pŷr itdüm na'ra-i şekvā ile dŷn kŷy-ı dil-dārı
Bugŷn ammā o mest-i 'işveye inkārdan geldüm
- 5 N'ola tāb-ı tecellīden derŷnum dāğ dāğ olsa
N a ḡ ī f ī cāy-gāh-ı hayret-i dīdārdan geldüm

E/51a M/40a P/150a Y/69a

(5a) tecellīden: pīçīden M (b) dīdār: dil-dār P

Mef'ûlû Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

- 1 Bildün esîr-i zülf-i perîşānuñ olduġum
Tuyduñ netice bende-i fermānuñ olduġum
- 2 Bir āşinā nigāhuña biñ ḥasret iledür
Mecrūḥ-ı tîġ-i ġamze-i fettānuñ olduġum
- 3 Zāhirdür āh-ı şu'le-feşānumdan ey perî
Sūz-āşinā-yı āteş-i hicrānuñ olduġum
- 4 Hep şevḳ-ı 'arîzuñladur ey ġonçe-fem senün
Bāġ-ı cihānda bülbul-i nālānuñ olduġum
- 5 Bir dāġ-ı dil-nevāzuña lāyık degül miyem
Söyle helāk-i nāvek-i müġġānuñ olduġum
- 6 Āyîne-i cemālüne çeşm-i niyāz ile
Çok görme bir nigāhumı ḥayrānuñ olduġum
- 7 'Uşşāk içinde luṭfa sezā bir ġarībdür
Raḥm it N a ḥ ī f ī -i zārına ḳurbānuñ olduġum

E/51b M/40a P/150a Y/69b

(1b) tuyduñ: tuyduk Y

(2a) nigāhuña: nigāh ile E M

Mefā' ilün Fe' ilātün Mefā' ilün Fe' ilün

- 1 Şorarsañ ey şeh-i hüsn ü bahā nedür sühanum
Recā-yı vaşla mücerred bahānedür sühanum
- 2 Menem ki nuṭkum ider hall-i 'uḳde-i işkāl
Lisān-ı rāz-güşā-yı zamānedür sühanum
- 3 Eger ki 'ārif iseñ gūş-ı hūşuñā zāhid
Netice hem-ser-i durr-i yegānedür sühanum
- 4 Senünle yok sözüm ey devr-i dūn benüm ancak
Perī-veşān-ı gürūh-ı bütānedür sühanum
- 5 N a ḥ ĩ f i y ā eser-i sūziş-i zebānumdan
Bilür ki 'āşık olan 'āşıkānedür sühanum

E/53a M/40b Y/69b

(2a) menem: benüm M

(3a) isen: ise M hūşuñā: hūş ile E

Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılātün Fe'ılün

- 1 Seni her lahzâ gam-ı cışk ile giryân göreyüm
Hâtırũ bencileyin böyle perîşân göreyüm
- 2 Seng-i cevır ile gönül mülkini ber-bâd itdũ
Kılbũni gıssa vü endũh ile vîrân göreyüm
- 3 Niçe ađlatduñ ise sen bu dil-i şeydâyı
Seni de derd-i maħabbet ile giryân göreyüm
- 4 İntizâr ile ciger-hũn-ı gam-ı hasret olup
Her nefes şûret-i bî-cân gibi hayrân göreyüm
- 5 Ölmeden Hıkdan ümîdüm budur ey âfet-i cân
Hep baña eyledigũn cevre peşimân göreyüm
- 6 Bildigũn eyle gözüm nûrı dil-i nâlâna
Saña bākî mi kılur sonra bu devrân göreyüm
- 7 Sen N a ħ î f î ye cefâyı ne kadar eyler isen
Ol kadar ben de anı hurrem ü şādân göreyüm

E/51b M/40b P/147b Y/69b

(2b) kılbũni: kılbini Y

(3a) sen bu dil-i şeydâyı: bu dil-i şeydâyı sen P

(5) E'de var.

(7b) anı: seni P

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Zevk-ı vaşluñla libās-ı 'ışkı tecdīd eyledüm
Ol kadar kesb-i şafā kıldum ki bir 'ıyd eyledüm
- 2 Ben hezārān gonçeyi bu gül-sitān-ı dehrden
Şevk ile ārāyiş-i destār-ı ümmīd eyledüm
- 3 Neşve-i rengin-i gürtārumla mestān-ı gamı
Ser-be-ser müstāgnī-i āyīn-i Cemsīd eyledüm
- 4 Vaşf-ı husnünde şarīr-i hāme-i sihr-āveri
Tā-be-maḥşer reşk-sāz-ı çeng-i Nāhīd eyledüm
- 5 'İşret-i deh-rūze-i dehre tenezzül eylemem
Ben gamuñla iktisāb-ı zevk-ı cāvid eyledüm
- 6 Ben o şeb-gerd-i niyāzam ki tarīk-ı 'ışkda
Gerd-i rāhum tūtiyā-yı çeşm-i hürşīd eyledüm
- 7 Ey N a ḥ ī f ī dāğlar çekdüm ten-i 'uryānuma
Ol şeh-i hüsne yine bir nāme tesvīd eyledüm

E/50b M/40b P/ 150b Y/70a

(3a)mestān-ı:mestāne Y

(4) ve (5)'in sırası P ve E'de değişik.

(5a) eylemem: eyledüm M Y

(6b) gerd: gezd M Y

(7b) eyledüm: eylesün Y

Mef^cülü Mefā^cilü Mefā^cilü Fe^cülün

- 1 Cānā seni ben mihr ü vefā şāhibi şandum
Sevdüm seni bilmezlik ile āteşe yandum
- 2 Cān ise ğaraż cevır ü cefādan senün olsun
Ben miñnet-i hicrān ile cānumdan uşandum
- 3 Ol teşne-dilem kim bu hıyābān-ı fenāda
Zehr-āb-ı ğam u miñnet-i devrān ile kandum
- 4 Söyleşmek olurdu nıgeh-i sūh ile ammā
Nâşıl bu ki ol merdüm-i ğeşmünden utandum
- 5 Ğark-ı carak-ı şerm olup ol ruhları gülden
Dāğ-ı dil ile lāle-şıfat kana boyandum
- 6 Ben bilmez idüm n'eydigini miñnet-i hecrün
Der-h^vāb idüm eyvāh dahı şimdi uyandum
- 7 Sevdā-yı vişālunle N a ğ ĩ f ĩ gibi hayfā
Ol va^cde-i ferdālara ğerçekden inandum

E/51b W/41a P/148a Y/70a

(2b) cānumdan: cāndan M

(4) ve (5) P'de var.

(6b) h^vāb: ħarāb Y uyandum: uşandum Y

(6a) n'eydigini: n'oldığını P

(7a) sevdā: ümmid P

Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlûn

- 1 Niçe bir âteş-i şabra dil ü cânı yakaram
Şerer-efşânluğ idüp kevn ü mekânı yakaram
- 2 Kimseler âteşüme olmadı çün katre-feşân
Yakaram sūz-ı derūnumla cihānı yakaram
- 3 Gırre kılmış bir iki hāki tūvān-ı beşerī
Bilmedi anda olan tāb ü tūvānı yakaram
- 4 Baña düşmenlük iden dīv-i recīm olsa dañı
Şiheb-i āh-ı hazīnümle bil anı yakaram
- 5 Ğayret-i Ahmed-i Muhtār ile kılduğça hurūş
Berķ-ı sūzende gibi Bū-lehebānı yakaram
- 6 Şāh-ı dehr olsa da da'vā-yı ulūhiyyet iden
Nār-ı kahr-ı Hāk ile virmem emānı yakaram
- 7 Birdür Allāh diyen mü'mine sūkker şunaram
Mülhid ü müşrik olan ehl-i gümānı yakaram
- 8 Şoñra hākisterine eyle nazar 'ārif iseñ
Ben dimem saña fülānı'bnı fülānı yakaram
- 9 Āh-ı mazlūm gibi âteş-i sūzān olmaz
Yakaram āhum ile seng-dilānı yakaram
- 10 Eylerem tevbe metā'-ı emelūñ ragbetine
Sifr-i nā-mu'teber-i sūd u ziyānı yakaram
- 11 Ser-be-ser zāyi' olur tohm-ı emel hākinde
Âteş-i āh ile bu şüre-sitānı yakaram
- 12 Selefūñ zikrīn idüp zīver-i tāk-ı eflāk
Defter-i himmet-i ebnā-yı zamānı yakaram
- 13 Virmesün dağdağa geçdükçe Şirāt-ı haşri
Ne belā başuma bu bār-ı girānı yakaram
- 14 Beni maḥcūb-ı eger itme sözümde yā Rab
Âteş-i ğayret ile ben bu zebānı yakaram
- 15 Ey N a ḥ ī f ī ide Hāk sūz-ı derūnuñ teskīn
Dime şımden girü ben īn ile ānı yakaram

E/52a M/41b P/146b Y/70a

(2a) âteşüme: âteşine M Y (4b) şiheb: şeb M Y bil: ben E
(5a) hurūş: hırās E (8b) ibni: bin E gibi M Y
(14b) zebānı: erbānı M Y (15a) ide: ile M Y (b) īn: ibn Y

Mef'ulü Mefā'īlū Mefā'īlū Fe'ulün

- 1 Bir ğamze ile dāğ-ı ğamuñ cāna begendüm
Vardur hele ey āfet-i cān saña pesendüm
- 2 Üftādelerün ḥasret ile ḥāk-i reh olsun
Sen bāğ-ı şafāda şalın ey serv-i bülendüm
- 3 Oldurdi beni renc-i ḥumār-ı ğam-ı la'luñ
Ey mest-i mey-i 'işve olan şāh-levendüm
- 4 Gözden şakınur oldum o mir'āt-ı cemāli
Gör derdi rakīb olmadadur kendime kendüm
- 5 Mecnūn-ı füsūn-perver-i 'ışķam ki dem-ā-dem
Vahşileri bu deştün olur zīb-i kemendüm
- 6 Biñ kerre didüm olma giriftārı o şūhuñ
Bihūde midür ey dil-i şeydā saña pendüm
- 7 Kaşduñ bu N a ḥ ī f ī yi helāk itmek imiş āh
Rahm eyle güzel başuñ içün itme efendüm

E/51b M/41a P/148a Y/70b

(2) ve (3)'ün sırası E ve P'de deĝişik.

(5a) perver: bir der M Y

Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlūn

- 1 Rāz-dān-ı müşkilāt-ı 'ākıl u dīvāneyem
Ben fūnūn-ı 'ışkı tekml̄l eylemiş ferzāneyem
- 2 İştīyāk-ı 'ālem-i nūr ile pervāz eylerem
Şūret-i insānda ser-gerdān olan pervāneyem
- 3 Hūş-yār olmam eger kopsa kıyāmet başuma
Tā ezelden ben şarāb-ı 'ışk ile mestāneyem
- 4 Vādī-i 'ışk u maḥabbetde teferrūd eyledüm
Ben de ḥālümce cūnūn-ı 'ışk ile bir dāneyem
- 5 Beyt-i Ma'mūr-ı ḥaḳīkatdūr serāy-ı bāṭınım
Şūret-i zāhırde baksañ gerçi kim vīrāneyem
- 6 Zümre-i ehl-i baṣīret feh̄m ider ḥāşıyyetüm
Sürme-i çeşm-i dilem ḥāk-i reh-i cānāneyem
- 7 Eylemezler hīç beni şāyān-ı gūş-ı i'tibār
İ'tikād-ı müdde'ide gūyiyā efsāneyem
- 8 Āşināyān-ı ilāhīye ḡulām-ı kem-terem
Rū-şinās-ı mā-sivā-yıḤaḳḳ ile bīgāneyem
- 9 Ben N a ḥ ī f ī yem iderseñ cāy-gāhumdan su'āl
Kūçe-i ma'nāda Ḥızr-ı feyż ile hem-ḥāneyem

A/51a E/52a H/48a İ/48a M/41b P/107a Y/71a

(4b) bir dāneyem: pervāneyem M Y

(5b) vīrāneyem: dīvāneyem M Y

(7b) gūyiyā: ḡālibā A H İ

(9b) kūçe-i: gerçi M Y

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

- 1 Ser-mest-i ıışkdur dil-i medhūşumuz bizüm
İtmekdedür cünūna meded hūşumuz bizüm
- 2 Āgaşte-i telātum-ı tūfān olursa da
Olmaz füsürde āteş-i has-pūşumuz bizüm
- 3 Bir bir şaf-ı habābı olur gevher-i yetīm
Mevc-āver olsa lūcce-i pūr-cūşumuz bizüm
- 4 Yok iftiḥārumuz şeref-i müste'ār ile
Ḥürşīd olursa zīver-i mengūşumuz bizüm
- 5 Mātem-sarāy-ı dehre gelelden ne ḥāldür
Pürdur nevā-yı nevḥa ile gūşumuz bizüm
- 6 Meydān-ı ıışk içinde bu cünbiş muḥāl idi
Eşḥāb-ı ḥālet olmasa hem-dūşumuz bizüm
- 7 Āḥir N a ḥ ī f i y ā olur ol mān-ı evc-i nāz
Pīrāye-baḥş-ı hāle-i āgūşumuz bizüm

E/52b M/42a P/147b Y/71a

(1a) medhūşumuz: nūh hūşumuz M Y

(2a) āgaşte-i: āgaşte Y

(3a) bir bir: yer yer P

(5a) dehre gelelden: dehr gönülden M Y

Mef'ûlü Fâ'ilâtu Mefâ'ilü Fâ'ilün

- 1 Kūyuñdadur şafā-yı dilüm gülşen istemem
Sensüz şafāyı ey meh-i sīmīn ten istemem
- 2 Āzürde itmesun seni berg-i semen bile
Bār olmasun vücūduña pīrāhen istemem
- 3 'Ālemde bir tarīķ ile rencīde olmasun
Benden netīce dōst degül düşmen istemem
- 4 Bīhūde minnet eyleme ey devr-i dūn baña
Hakdur viren murādumı ben senden istemem
- 5 Dikmem gözüm metā'-ı kalīl-i cihāna ben
Zahm-ı derūnı dikmek içün sūzen istemem
- 6 Takbīl-i dest ü dāmen-i nā-dān yeter belā
Maķşūd cāh ise senūñ olsun ben istemem
- 7 Bī-nūr-ı ıřķ feyz-i dil olmaz N a ħ ī f i y ā
'Ālemde rūşen olmasa bir mesken istemem

E/52b M/42a P/148b Y/71b

(2b) bâr: yâr M Y

(3a) bir: yer M (b) P'de yok.

(5a) gözüm: - M

(6a) dest ü dāmen: dest-i devâmın M Y

Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlūn

- 1 'Āşık-ı şūrīde-ḥālem kūy-ı cānāndur yerüm
Būlbūl-i kudse'm benüm şahn-ı gülīstāndur yerüm
- 2 Meclis-i aḡyāra duşdüm māye-dār-ı 'ışk iken
Bir 'aceb gencīneyem kim kunc-i vīrāndur yerüm
- 3 Ben o baḥr-ı bī-kerānem baḥr-ı 'Ummān bendedür
Bu 'acebdür kim yine deryā-yı 'Ummāndur yerüm
- 4 Şāhid-i sırr-ı ḥaḳīkat didi gūş-ı cānuma
Kurretü'l-'ayn-i vişālem çeşm-i giryāndur yerüm
- 5 Hızır-ı tevfiḳa sü'āl itdüm mekânın didi kim
Tā'at-ı mevlā ile pür-nūr olan cāndur yerüm
- 6 Ders-i 'ilm ü 'aḳl ü fehmi hep ferāmūş eyledüm
Şimdi ebced-ḥ^vān-ı 'ışkām bezm-i 'irfāndur yerüm
- 7 Derdimiñ ḥaḳkında dermān şormaḡa şām ü seḡer
Reh-güzār-ı bendegān-ı ḥāş-ı Raḥmāndur yerüm
- 8 Himmet-i 'ışkī temāşā eyle gör kim zāhidā
Zerre-i nā-ḡīz iken mihr-i dīraḡşāndur yerüm
- 9 Ey N a ḡ ī f ī gerçi hem-demsin baña zāhirde sen
Sen de bilmezsin benüm bir cāy-ı pinhāndur yerüm

A/50b E/52b H/48a İ/47b M/42b P/148aY/71b

(3a) baḥr-ı bī-kerānem: bī-baḥr-ı kerānem M

(b) bu:bir A İ M

(6b) bezm: rāḡ A H İ

(8b) dīraḡşān: raḡşān Y

(9b) sen de: līk E

Mef'ûlu Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

- 1 Âhum yeter 'adûya eger ehl-i derd isem
Düşmenlerümle söyleşürem ben de merd isem
- 2 Efrâd-ı 'aşr olur baña ser-germ-i iktidâ
Zevk-ı tecerrüd ile hakikatde ferd isem
- 3 Bî-ihtiyâr-ı sūziş-i 'ışk u maḥabbetem
Bu 'arşa-gehde na'ra-keş-i âh-ı serd isem
- 4 Ser-menzil-i murâda olur 'âkıbet vüṣûl
Râh-ı talebde şām ü seḥer reh-neverd isem
- 5 Ḥāşıyyetüm cilâ-yı dil ü dîdedür eger
Māni' ne çeşm-i ḥāsîde mānend-i gerd isem
- 6 Zülfün belâsıdur ruḥ-ı âlün hevâsıdur
Âşüfte-ḥâl-i sünbul-i dil-bend-i verd isem
- 7 Şemsîr ü tîr ü nîze gerekmez N a ḥ î f i y â
Âhum yeter 'adûya eger ehl-i derd isem

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Perr açup evc-i emelden şâh-bâz-ı himmetüm
Kâf-ı istiğnâya pervâz eylemekdür niyyetüm
- 2 Pâdişâh-ı mülk-i maⁿâyam ki lutf-ı Hakk ile
Tâk-ı gerdûna iden âvîze tâc-ı rif^catüm
- 3 Sâkıyâ ser-mest-i câm-ı feyz-i ^cışkam tâ ezel
Şıve-i la^cl-i lebündür neşve-i keyfiyyetüm
- 4 Bu sitem-güne cevâbın gûş idüp bildüm meger
Hüsnine mağrûr imiş ol dil-ber-i pür-nahtetüm
- 5 Zerre-i nâ-çizînem annâ ki ey âfet benüm
Mihir-i envâr-ı ruḥundur mâye-i germiyyetüm
- 6 Nâna gülşen gülşen-i hüsn-i Hudâ-dâdun yeter
Sâye-i serv-i kadündür sâye-bân-ı ^cışretüm
- 7 El çek ey şûh-ı cefâ-cû hançer-i âzârdan
Kalmadı şabra mecâlüm cevre tâb ü tâkatüm
- 8 Gönçe-i neşgüfte-i tab^cum hazâna irmesün
Gel perîşân itme lutf it gülşen-i cem^ciyyetüm
- 9 Şâcîr-i şûride-tab^cam ^câşık-ı pâkîze-dil
Bilmez ol şûh-ı cefâ-endişe kadr ü kıymetüm
- 10 İstimâ^c eyler sözüm kerrûbiyân-ı maⁿevî
Vâridât-ı feyz-i mutlakdur edâ-yı şohbetüm
- 11 Mâlik-i emvâl-ı Kârûn olsa da nâ-dân eger
Reşk ider görse benüm genc-i kemâl-i ^cizzetüm
- 12 Bende-i ehl-i kemâlem câhile itmem nazar
Atlas-ı gerdûnı ber-dûş itse yokdur ragbetüm
- 13 Dehr içinde kimseden ümmîd-i ihsân eylemem
Râzık-ı fevyâzadur ancak N a ḥ î f î minnetüm

Mef'ûlû Fâ'îlâtü Mefâ'îlû Fâ'îlün

- 1 Sûzân-ı nâr-ı hasret ü mehcûr-ı hâneyem
Râg-ı cihânda bûlbûl-i bî-âşiyâneym
- 2 Eksûk degül işâbet-i zahm-ı elem bâna
Gûyâ ki tîr-i ışk mu'ayyen nişâneym
- 3 Yok bâna tesliyet kafes-i zer-nişân ile
Ol bûlbûlem ki ışk ile müştâk-ı lâneyem
- 4 Ol turraya ʿalâka idüp mû-be-mû tamâm
Şad çâk-i hasret olmadâ mahsûd-ı şâneym
- 5 Tâkat getürmez âhuma küh-sâr-ı seng-dil
Bir murg-ı âtesîn dem ü hûnîn terâneym
- 6 Oldı karîb şubh-ı kıyâmet ben ise âh
Dil-dâde-i tasavvur-ı va'd-i şebâneym
- 7 Râb-ı tevekkül oldı bâna mevķîf-ı rizâ
Mahsûd-ı şadr-ı devlet olan âsitâneym
- 8 Şûretde şadr olursa eger mesnedüm benüm
Ma'ânâda meskenetle hemân âsitâneym
- 9 Ben güft ü gûy-ı devlet-i dünyâyı istemem
- 10 Mevķûfdur mütâlaʿama hall-i müşkilât
Hikmet-şinâs-ı feth-i tılsım-ı hîzâneym
- 11 Gitdükçe döndi ʿaksine ʿâlem N a h î f i y â
Ser-geşte-hâl-i hayret-i devr-i zamâneym

Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün

- 1 Hayâl-i bîm-i hecr itmey vişâl-i dil-rübâ bilmem
Ben ol dîvâne-i cîşkâm ki hiç havf ü recâ bilmem
- 2 Harîm-i gülşen-i dil-dâra düğmez reh-güzârun hiç
Tekâsül mi idersin yohsa ey bâd-ı şabâ bilmem
- 3 Nâna bir neşve virmişdür ümîd-i bûs-ı la^clün kim
Nedür keyfiyyet-i tâb-ı şarâb-ı dil-güşâ bilmem
- 4 Ta^caccüb itme evzâ^c-ı perîşânım görüp ey gül
Senün bir bülbül-i küstâhunam rengin edâ bilmem
- 5 Yine dil-hufte-i evzâ^c-ı istignâ olup kaldun
Neden âzürde-hâtırsın seni ey bî-vefâ bilmem
- 6 Senün Mecnûnunam semt-i halâşî arzû itmey
Gam-ı cîşkûnla derd-âlûdeyem cânâ devâ bilmem
- 7 Ne gûş-ı nâle eylersin ne âh ü zâra kâ'ilsin
Niçe carz eyleyem derd-i derûnum ben sana bilmem
- 8 Tarahhüm eylemezsin cân-ı şîrinin fedâ kılsa
Neye müncerr olur bi'llâhi hâl-i mübtelâ bilmem
- 9 N a h î f î yem bilinmez kıymetüm bigâne-i lutfem
Diyâr-ı gurbete geldüm garîbem âsinâ bilmem

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 Cism-i şad pâremi kim dâg ile teğrih iderem
Sırr-ı ser-beste-i derdüm saña tavzîh iderem
- 2 Sübha-gerdân-ı ham-ı zülfün olup şubh u mesâ
Hüsnünün nakşına nakkâşına tesbîh iderem
- 3 Seyr-i rûy-ı hasenün âb-ı ruhun berg-i hatun
Dil-i miñnet-zedeye mûcib-i tefrih iderem
- 4
- * Seferün miñnetini meskene tercih iderem
- 5 Ben N a h î f î -i Mesîhâ-nefes-i midhatünem
Dem-be-dem vâsf-ı kemâlâtunı taşrih iderem

P/151a

(4a) Metinde yok.

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Egerçi şahñ-ı gül-zâra fütâde bir siyeh hâkem
Bi-hamdi'llâh ki kühl-i dide-i erbâb-ı idrâkem
- 2 Tesellî-yâb-ı vaşl olsa 'aceb mi bu dil-i şeydâ
O şûhûn 'ahd-i lutfından bu şeb şâd u ferah-nâkem
- 3 Görüp her dil-ber-i fettânı meftûn olmadur kârûm
'Aceb âşûfte-meşreb 'âşık-ı ser-bâz-ı çâlâkem
- 4 Dirîgâ 'andelîb-i gönçe-i gül-zâr-ı hüsn iken
Yine bâğ-ı cihânda dil-hırâş-ı hâr ü hâşâkem
- 5 Görüp her bü'l-'aceb vaz'-ı cihânı bî-dimâğ oldum
Netice hayret-âlûd-ı rûmûz-ı devr-i eflâkem
- 6 N a h i f i mahzen-i envâr-ı 'ışkâm şûretâ ammâ
Bakılsa 'âlem-i ma'nâyâ nûr-ı çeşm-i derrâkem

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Bâcîlün

- 1 Zerre-i nâ-qîz-i cîşkâm mihr ü mâhumsın benüm
Ben gubâr-ı hasretem sen dil-penâhumsın benüm
- 2 Müntenîcdür çeşmüme seyr-i cemâl-i behcetün
Âfitâb-ı şucle-te'sîr-i nigâhumsın benüm
- 3 Kâ'ilem cevır ü cefâna eyleme âzâd-ı cîşk
Bende-i fermanınam sen pâdişâhumsın benüm
- 4 Ey cefâ-yı yâr derd-i cîşkumı itdün füzûn
Bâcîs-i iclâl-i kâdr ü ferr-i câhumsın benüm
- 5 Ey felek zîb-âver-i destâr-ı cîşk olsañ n'ola
Sünbül-i nüh dâne-i gül-zâr-ı âhumsın benüm
- 6 Sînade ey zahme-i dest-i cefâ-yı rûzgâr
İâle-i bâğ-ı gamem dâğ-ı siyâhumsın benüm
- 7 Ben N a h î f î yem eyâ ümmîd-i c'afv-i Kirdigâr
Dâğ-sûz-ı sine-i cürm ü günâhumsın benüm

NÜN

360

- Fe^cilātün Fe^cilātün Fe^cilātün Fe^cilün
- 1 Merhabā ey şeref-efrüz-ı gürüh-ı geķaleyn
Şāh-ı mülk-i dü serā mäh-ı sipihr-i kevneyn
 - 2 Sensin ol nūr-ı Hudā kim kadem-i muhteremün
Eyledi cılve-geh-i arz u semāyı pür-zeyn
 - 3 Sensin ey ziver-i mihrāb-ı risālet haķķā
Mazhar-ı a^czam-ı ^cünvān-ı imāmu'l-harameyn
 - 4 Eyledi zāt-ı şeref-baḡsuñı Dādār-ı cihān
Rif^cat-i kadr ile ārāyiş-i şadr-ı dāreyn
 - 5 Bedr-i tābānı sipihr üzre şikest itmiş iken
Çok mıdur olsa şikest-i gāzabuñ bedr-i Huneyn
 - 6 Mücrim-i bezm-i harem-gāh-ı Elest olduķda
Oldı ^cişķuñ dil-i şūrīdeye mefrüz-ı ^cayn
 - 7 Bu N a ḡ ī f ī gibi şevķ ile benüm sultānum
Hidmet-i na^ct-i şerīfün baña deyn olsun deyn

A/55b H/52b t/52b P/72b

(1a) gürüh: kerde İ

(3b) a^czam-ı ^cünvān: a^czamü'l-^cünvān A(4b) rif^cat-i: rif^cat ü A H kadr ile: kudretle İ

Fe' ilātün Fe' ilātun Fe' ilātün Fe' ilün

- 1 Bilinür sūz-ı dilüm dīde-i nem-nākūmden
Bellūdūr derd ü gamum sīne-i şad çākūmden
- 2 Hāk olursam gam-ı ıışkıyla o serv-i nāzuñ
Nāle-i āh gele her has ü hāşākūmden
- 3 Söyleşür gamze-i hūn-rīzūñ ile bī-pervā
Hele ben havf ider oldum dil-i bī-bākūmden
- 4 Ben bu dehr içre o şayyād-ı şefīkam ki benüm
Būy-ı şefkat gelür āvīze-i fitrākūmden
- 5 Katreye bahş iderem bulsam eger deryāyı
Hāşılum işte budur gāyet-i imsākūmden
- 6 Kuvvet-i taşfiyeden aksi olurdı zāhir
Konsa mir'āta eger cevher-i idrākūmden
- 7 Ey N a h ī f ī bilüp ol serv-i dil-ārā kadrüm
Tūtiyā-sāz ola biñ hasret ile hākūmden

E/53a M/43a P/152a Y/72a

(2b) gele: gelür E M Y has ü: serv Y ser M

(7b) ola: - E

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Niyāz-ı vaşl idince saña 'āşık nāza başlarsın
Hümā-meşrebsin evc-i nāzda pervāza başlarsın
- 2 'Acebdür ben ümīd-i yek-nigāh-ı lutfun itdükçe
Baña sen gamze-i çeşm-i tegāfül-sāza başlarsın
- 3 Olup ser-germ-i şahbā-yı mahabbet bezm-i vuşlatda
Hemān ey dil o mest-i nāza keşf-i rāza başlarsın
- 4 Karāruñ kalmayup hengām-ı teşrīfinde şevkuñdan
Düşüp ol şāh-ı hüsnün pâyına i'zāza başlarsın
- 5 Nahīrī ol mehuñ vaşf-ı nigāh-ı çeşm-i şühında
Gehī efsûna gāhī şive-i i'cāza başlarsın

E/53a M/43a P/152a Y/72a

(2a) lutfun: lutf P (b) gamze-i: gamze Y

(3a) vuşlatda: vaşlında E (b) nāza: nāz Y

(5a) şühında: şühından E (b) efsûna: efsûna vü M

(4a) teşrīfinde: teşrīfünde P

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

- 1 Halka-i zikre girüp ol meh-i tábân dönsün
Aña reşk ile ser-i mihr-i dıraḡşân dönsün
- 2 Āh idüp ʿışk ile biz çāk-i girībân idelim
Hū diyüp şevk ile ol âfet-i devrân dönsün
- 3 Bizi öldürmek imiş kaşdını bildük ammā
Niyyetinden ne var ol dil-ber-i fettân dönsün
- 4 Eylesün ʿahde vefā dönmesün ikrārından
İtdigi kâra olur şoñra peşimân dönsün
- 5 Bunda yokdur yeri erbāb-ı riyānuñ sākī
Gelmesün bezmümüze zāhid-i nā-dān dönsün
- 6 Sen semāʿ eyle ney-i nālemi gūş itdükçe
Çarḡ urup şevkuñ ile günbed-i gerdān dönsün
- 7 Eylesün halka-i tevḥīdi müşerref yine yār
Ey N a ḡ ĩ f ĩ niçe biñ nāz ile cānān dönsün

E/53a M/43b P/152b Y/72a

(1a) meh: - Y (b) āna: tā ki P

(2b) âfet: naʿt M Y

Rā'ilātūn Rā'ilātūn Rā'ilātūn Rā'ilūn

- 1 Kim bilürdi ol perī-rūyuñ cefā-kār oldıñın
Çeşm-i mekkārı gibi tā böyle ğaddār oldıñın
- 2 Sevdigüm sevmiş rakīb olmuş baña ol gül- 'izār
Şimdi gördüm ğonçe-i nev-restenūñ hār oldıñın
- 3 Ölmeden göster ilāhī dīde-i giryānuma
Haṭṭ-ı şeb-rengi o māhuñ zīb-i ruhsār oldıñın
- 4 Āfītāb-ı 'arızından bildim ol her-cāyīnūñ
Revnaḳ-efrüz-ı harīm-i bezm-i aḡyār oldıñın
- 5 Fāriḡ olmaz mı N a ḡ ĩ f ĩ bu hevālardan 'aceb
Dün işitdüm yine bir şūḡa giriftār oldıñın

E/53b M/43b P/152b Y/72b

(1a) perī-rūyūñ: perī-rūnūñ P

(3) ve (4)'ün sırası E ve P'de deḡişik.

(4a) 'arızından: 'arızında M Y

(5b) giriftār: hevâ-dâr giriftār Y

Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlūn

- 1 Fāriğ oldum meclis-i fānīde şādān olmadan
Ağlamak yegdür baña 'ālemde ḥandān olmadan
- 2 Zevk-yāb-ı nālesin ālām-ı 'ışk-ı yār ile
Ey dil-i şeydā ne bulduñ böyle nālān olmadan
- 3 Bir 'aceb keyfiyyet-i ḥālet-fezā geldi baña
Şād olur gönlüm ğam-ı 'ışkuñla giryān olmadan
- 4 Nā-murād olmak daḥı a'lādur erbāb-ı dile
Kesb-i kām-ı dehr ile memnūn-ı dūnān olmadan
- 5 Ey N a ḥ ī f ī bir şeh-i ḥūsne kul olmak Rūmda
Baña yegdür taht-ı mülk-i Mıṣra sultān olmadan

E/53b M/43a P/152b Y/72b

(1b) bana: - M

(4b) kām-ı: kârum M Y

Mef'ûlü Fâ'ilātu Mefā'ilü Fâ'ilün

- 1 Kimse esîr-i keşmekeş-i miñnet olmasun
Bîhûde gerd-i bâdiye-i ğurbet olmasun
- 2 Mu'tâdı zevk-ı vuşlat olan bî-nevâlaruñ
Bir lahza mubtelâ-yı ğam-ı furkat olmasun
- 3 Al murğ-ı cân-ı zârâmı olsun fedâ saña
Tîğ-ı cefâya şunma elüñ zahmet olmasun
- 4 Hîç kimseler ilâhî düşüp künc-i ğurbete
Tenhâ-nişîn-i cây-geh-i hayret olmasun
- 5 Bilmezlik ile ol gül-i nev-hîz-i bâğ-ı nâz
Kavl-i 'adûya gûş-zed-i rağbet olmasun
- 6 Bâd-ı nesîm-i âhdan itsün hâzer hele
Ağyâr o şem'-i hüsn ile germ-ülfet olmasun
- 7 Elbet N a ğ ĩ f i y â seni pâ-mâl-i cevır ider
Ol şeh-suvâr-ı nâza hemân ruşat olmasun

E/53b M/42b P/153a Y/72b

(2a) mu'tâdı: mu'tâd M P Y (b) bir: her E M Y

(3a) olsun fedâ: fedâ olsun M Y (b) tîğ-ı: tîgi M

(4a) kimseler: kimse M Y

(5) E ve P'de var.

Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlūn

- 1 Yoqlamaz oldu gelüp ben 'āşık-ı efkendesin
Ğālibā dūr itdi hātırdan efendüm bendesin
- 2 Rüz-ı rüşen tîre vü tār oldu çeşm-i cānuma
Görmeyelden āfitāb-ı 'ārız-ı tābendesin
- 3 Bu dil-i bî-çārenüñ hükm-i firāk-ı dil-rübā
Hüzn ü gam kıldı sürürin girye itdi hāndesin
- 4 Sensüz ārām itmez oldu tende cānum bir nefes
Gel benüm ey māye-i ārām-ı cānum kandasın
- 5 Söyleñ ol āfet N a ḥ ī f ī bendesin yād eylesün
Şādumān itsün o gül-ruh bülbul-i nālendesin

E/54a M/43b Y/73a

(1a) 'āşık: bende B

(2a) tîre: nebre Y

(4b) māye-i: māye Y

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Lutf idüp eyler müşerref 'āşık-ı dil-dādesin
Ol şeh-i hüsnüm başup geçmez bu ben üftādesin
- 2 Ben ne vech ile idem takbīl-i dāmān-ı vişāl
Ben ḥazīz-i ḥakde sen evc-i istignādasın
- 3 itme ey āyīne naqş-ı hüsn-i yāra i'tirāz
Yok degül hüsnün senün ammā ḥakīkat sādesin
- 4 Var ise maksūdı 'azm-i kūşe-i mey-ḥānedür
Zāhid-i sālūs almış dūşına seccādesin
- 5 Kayd-ı hüş-yārī nedür bilmez zamān-ı ḥaşre dek
Nūş iden bezm-i ḥakīkatde maḥabbet bādesin
- 6 Yine āgāz itdün ey dil girye-i pey-der-peye
Gālibā 'azm-i reh-i yār itmege āmādesin
- 7 Ey N a ḥ ī f ī görmez oldum sende āşār-ı sürür
Var ise şimdi gümüm-ı 'ışkdan āzādesin

E/54a M/44a Y/73a

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

- 1 Ne dem agyāra uyup bezm-i şarāb eylersin
Cigerüm āteş-i reşk ile kebāb eylersin
- 2 Nāzdan rūyuña kākülleriñi itme niķāb
Niçün ey şūh-ı cefā-pīşe hicāb eylersin
- 3 Beni öldürmede bir vech ile te'hīr itmez
Gamze-i şūhuña bīhūde 'itāb eylersin
- 4 Ağladup göz göre agyār yanında beni āh
Leb-i deryāya gider 'ālem-i āb eylersin
- 5 Yap yap ey şāh-ı sitem-pīşe bu zulm ile hemān
Korkaram mülk-i dil u sabrı qarāb eylersin
- 6 'Aşık-ı cān-ı leb-i hasretem ey hūnī meded
Öldürürsen beni öldür ki sevāb eylersin
- 7 Tiğ-ı rīşk ile şehīd olmada te'hīr itdün
Rūz-ı maḥşerde N a ḥ ī f ī ne cevāb eylersin

E/54b M/45a P/153a Y/73b

(2a) kākülleriñi: kākülleriñi Y

(4) P'de yok.

(5) M Y'de yok.

(6a) cān: - M Y

Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün

- 1 Bir gül-i nev-restesin âh-ı hezârumdan şakın
Nev-cevânüm nâle-i bî-ihtiyârumdan şakın
- 2 Kâdir olmazsın cevâba şermden rûz-ı hisâb
Gel beni ağlatma eşk-i bî-şümârumdan şakın
- 3 Tünd-bâd-ı şarşar-ı âhum göz açdurmaz saña
Pây-mâl itme beni lutf it gubârumdan şakın
- 4 Hâ'il olmaz tîr-i tîz-i âh-ı mazlûmâna hiç
Cevri kı feryâd-ı vakt-i ıztırârumdan şakın
- 5 Şu'le-i düzağ-nümünem iltihâbumdan hâzer
Katre-i deryâ-hurûşem reh-güzârumdan şakın
- 6 Hîrmen-i sāmân-ı âlem destüme vâbestedür
Yakma cânüm berk-ı âh-ı şu'le-bârumdan şakın
- 7 Ben N a ħ î f î yem derûnum mazhar-ı esrârdur
Olma zâhir-bîn-i ğaflet âh ü zârumdan şakın

E/54b M/45a P/153a Y/73b

(1a) âh-ı hezâr: feryâd ü zâr P

(4b) ıztırâr: ıztırâb P

(4) M'de yok.

(7b) zâhir-bîn-i: zâhir-bîn ü M

Mef'ulü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

- 1 Gül-çîn-i umîd olma bu dehrün çemeninden
Ârām-ı şafā umma şakın encümeninden
- 2 Gül-zârı başup geçmez idi bād-ı şehir-gāh
Bir bûy-ı vefā ~~alsa~~ gül ü yâsemeninden
- 3 Eyler beni sevdâ-zede-i 'ışk u maḥabbet
Geldükçe şabā kākül-i 'anber-şikeninden
- 4 Remz-i nigehtinden bilürüz kaşdını yohsa
Ol gonçe-femûn bir söz alınmaz deheninden
- 5 Ya'kûb-ı dilün dîdesi pür-hûn-ı belâdur
Mehcûr olalı Yûsuf-ı gül-pîrehtinden
- 6 Hep zemzeme-i âh gelür ~~gûş-ı derûna~~
Eşhâb-ı gamuñ kûşe-i Beytû'l-hazeninden
- 7 Bî-çāre N a ḥ î f î 'de olan âteş-i 'ışkı
Fehm eylesün erbâb-ı maḥabbet sūhanından

E/54b M/44b P/151b Y/74a

(1a) d•hrün: dek Y

(2a) gül-zârı: gül-zâra M gül-zâr Y bād: ba'z M Y

(b) alsa: umma E M uma Y

(6) P'de var.

Mef'ûlü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ûlün

- 1 Kaşdın bilürüz ğamze-i âşüb-feninden
Bir söz mi çıkar yohsa o mâhuñ deheninden
- 2 Bir nîm-nigâhıyla beni eyledi bî-hüş
Dâd ol şanemuñ ğamze-i şûriş-fikeninden
- 3 Ey bād-ı şabā hāl-i perîşānumı şorma
Âzürde-dilem hâtır-ı kākul-şikeninden
- 4 Üftāde gönül çāresi yok hükm-i kazādur
Ümmîd-i halāş eyleme çāh-ı zekānından
- 5 Bir vech ile kalmazdı eğer bād-ı şabādan
İtseydi güzer şehri-firākūñ çemeninden
- 6 Derd ile düşüp bādiye-i ğurbete yā Rab
Dür olmasun erbāb-ı mahabbet vatanından
- 7 Bakdukça N a ħ î f î baña ol mest-i mey-i nāz
Biñ fitne kıpar her nıgeh-i pür-fiteninden

E/55a M/45b P/152a Y/74a

(1a) feninden: fiteninden M P(b) çıkar: çıkā Y

(4b) çāh: cāh Y

(5b) şehri-firāk: 'ālem-i 'ışk E M Y

Mef'ülü Fā'ilātu Mefā'ilü Fā'ilün

- 1 Rāz-ı derūnum illere izhār ider misin
Cānā 'adūyı vākıf-ı esrār ider misin
- 2 Yār-ı kādīmi miñnet-i hecrūnle ağladup
Ey mäh meyl-i şoñbet-i ağıār ider misin
- 3 Şad çak-i tığ-ı hasret idüp āşınāları
Bīgānelerle seyr-i çemen-zār ider misin
- 4 'Alemde bir ben ölmek içün nāmuñ ey perī
Bī-rahm ü bī-mürüvvet ü ğaddār ider misin
- 5 Cevruñ cihānda baña mıdur yoñsa sevdigüm
Her mübtelāyı bencileyin zār ider misin
- 6 Kurbānuñ oldıgüm baña şāfī cevāb vir
Zahm-ı derūn-ı 'āşıka tīmār ider misin
- 7 Luţf eyle gel riyāyı ko hak söyle zāhidā
Mañbūb u mey şafāsını inkār ider misin
- 8 Geçdi dem-i müsā'ade-i geşt-i bāğ u rāğ
Ey baht-ı bī-vefā dañı ısrār ider misin
- 9 Bu tarz-ı hāşı kanda bulursın N a ħ ī f i y ā
Erbāb-ı nazmı reşk ile bīmār ider misin

E/55b M/45b P/153a Y/74b

(3a) hasret: ğayret E M Y

(4a) bir ben: yerin Y (b) mürüvvet ü: mürüvvet Y

(4) M'de yok.

(5) E ve P'de var.

(6b) tīmār: bīmār M Y

(8a) geşt-i: geşt ü M Y

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Benüm sensüz şafā-yı hātırum yok seyr-i gülşenden
Nevā-yı bulbuli fark itmez oldum şavt-ı şivenden
- 2 Ben ol 'uzlet-nişīn-i nāle-mu' tādām ki hecrünle
Şadā-yı āh-ı hasretdür gelen ferş-i nişimenden
- 3 Nizār oldum o deñlü şimdi hecr-i mū-miyānuñla
Mişāl-i rişte mümkündür güzer sūrāh-ı sūzenden
- 4 Benüm zevk u sürürüm sensin ey rūh-ı revān yohsa
Şafā kesb idemem sensüz ne ğurbetden ne meskenden
- 5 Gönül sūzān olurken āteş-i pür-süz-ı fūrkatle
Ne mümkün fark ide çeşm-i emel gül-zārı külhänden
- 6 Ölunce şaklaram cānum gibi zaḥm-ı gamuñ dilde
Cüdā itmezse mevlā cānum ey rūh-ı revān tenden
- 7 Nahīfī-veş reh-i 'ışkuñda kurbān oldu ḥasretle
Benüm bī-çāre gönülüm geçdi cāndan geçmedi senden

E/55a M/46a P/153b Y/74b

(3b) sūrāh: sūzāh M

(4a) zevk u: zevk Y (b) meskenden: mümkinden M Y

(5b) ide: eyle Y

(6b) rūh: - M

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

- 1 Bir naḥl-i tāze bir şanem-i bī-bahānesin
İnşāf odur ki ḥüsn ile şāhum yegānesin
- 2 Hācet ne şekve-sāzī-i 'uşşāk-ı bī-dile
'Ālem bilür seni nesin ey bī-vefā nesin
- 3 Vaz'-ı ḥilāfa n'oldı sebep yohsa bilmezüz
Ol bī-vefā unıtdı mı 'ahd-i şebānesin
- 4 Tāb-ı hasedle pençe-i ḥürşid olur şikest
Der-kār idince zülfine ol mäh şānesin
- 5 Ümmid-i rüy-māl ile ḥürşid geşt idüp
Her gün o şāh-ı ḥüsnüñ arar āsitānesin
- 6 'Akıl odur ki küşe-nişin-i ferāğ olup
'Ālemde kimse bilmeye nām ü nişānesin
- 7 Hübān esir-i 'ışkı olurdı N a ḥ ī f ī nün
Naḳl eylesen mu'āmele-i 'āşıkānesin
- 8 Kıl cilve-gāh-ı ma'zeret ey bād-ı şubḥ-gāh
Ol şāh-bāz-ı ma'rifetüñ āşiyānesin
- 9 Dār-ı Selīme manşiba-ḥ^vān-ı senā olup
Būs eyle āsitāne-i der-gāh-ı ḥānesin
- 10 Ben nā-tüvānuñ ol şeh-i şāhib-mürüvvete
Eyle ifāde bendegī-i gā'ibānesin
- 11 Küstāhī-i ṭabī'atı 'afv eylesün ne var
Güş eyledükde nāle-i ḥünin terānesin
- 12 'Arz-ı nazāireden ğaraż inşā-yı medḥidür
Yād eyleyüp mülāṭafat-ı kām-rānesin

E/55b M/46b P/154b Y/75a

(3a) sebep: sīb Y bilmezüz: bilmeyüz M (b) şebānesin:
şeyānesin Y

(3) E'de yok.

(4a) tāb: nāb Y

(6),(8),(9),(10),(11),(12) P'de yok. (7) hübān: ḥüyān P

(8a) dār-ı: dār-ı ḥān M Y

(10b) bendegī-i: bendegī Y

(11a) küstāhī-i: küstāhī Y

Mefā^cilün Fe^cilātün Mefā^cilün Fe^cilün

- 1 Bu bezme derd-i maḥabbetle zār olan gelsün
Belā-yı ḥasret ile dil-figār olan gelsün
- 2 Gerekmez encümen-i ehl-i ʿışka bīgāne
Vücūdı ʿışk ile zerd ü nizār olan gelsün
- 3 Hezār şevk ile biz ḥāk-i rāh-ı dil-dāruz
Güzer-gehinde o servün ḡubār olan gelsün
- 4 Bu künc-i ḡamda añup derd-i hecri ağlayalım
Esīr-i fūrkat-ı yār ü diyār olan gelsün
- 5 Şehādet itmege ferdā ḡuzūr-ı Ḥakda baña
Şehīd-i ḡamze-i bī-rahm-ı yār olan gelsün
- 6 Benümle lāle-sitān-ı feżā-yı maḡşere dek
Güdāziş-i ḡam ile dāḡ-dār olan gelsün
- 7 N a ḡ ī f i y ā girih-i kāküline dil-dāruñ
Şikeste-i sitem-i rüzḡār olan gelsün

E/56a M/45a P/154a Y/75a

(2b) vücudı: vücūd Y

(3a) biz: bir Y

(5) P'de var.

(6a) sitān-ı: sitāna E sinān-ı Y (b) güdāziş: güzâriş M

(7a) girih-i: küre-i M

Mef'ûlü Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

- 1 Pervâne sūz-ı ʿışk ile yanup yakılmasun
Ol şem'-i hüsni ortada maḥcûb kılmasun
- 2 Var söyle duḡter-i reze ey pîr-i mey-kede
Gelsün meyân-ı meclise bizden şıkılmasun
- 3 Hâcet ne anadur bes iken tîğ-ı ğamzesi
Ol mû-miyâna ḡançer-i bürrân takılmasun
- 4 Pürdür sevâd-ı âh-ı nedâmetle ser-be-ser
A'mâlümün şaḡîfesine hîç bakılmasun
- 5 Kıl dest-gîr ilâhî N a ḡ î f î ye luṭfuñı
Tâ neşve-i şarâb-ı hevâdan yıkılmasun

E/56a M/44a P/154a Y/75b

(2b) gelsün: gülden M

(3a) bes: pes E anadur bes: der-be-ser M Y

(4a) a'mâlümün: a'mâlün M Y

(5b) yıkılmasun: bakılmasun M Y

Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlûn

- 1 Yok mı bir hüsn-i naẓar dîde-i hod-bînûnden
Meded öldüm nîgeh-i ğamze-i pür-kînûnden
- 2 Hep ğazālân-ı Huten reşk ile dil-haste olur
Nefha-dâd olsa şabâ kâkül-i müşkînûnden
- 3 Çok Müselmânı cîger-hûn-ı taḥassür itdûn
Bî-teġâfûl niçe bir ğamze-i bî-dînûnden
- 4 İtdûn efsûn ile âlûde yine her târın
Çıkarup kâkülûni zîr-i 'arâk-çînûnden
- 5 Telh-kâm eyledi düşnâm ile bîhûde beni
Dâdum almak gerek elbet leb-i şîrînûnden
- 6 Bu N a ḥ f f i bilür ey âfet-i cân ğekdigîni
O nîgehlerle o çeşm-i sitem-âynûnden

E/55a M/44b P/154a Y/75b

(2b) dâd: dâr M kâkül: - Y

(3b) bu: bî M

(4a) târın: nârın M Y

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Baña sensüz ne hāşıl serv-i nāzum seyr-i gülşenden
Nedür farkı yanumda āteş-i hecrünle külhendan
- 2 Belā-yı cışk ile şad çāk-i tīg-ı fūrkat olsunlar
Cüdā idenler ey serv-i hırāmānum seni benden
- 3 Cihān çeşm-i dile tar oldu hecr-i zülf ü rüyūnla
Şebüm fark itmez oldum hasretünle rüz-ı rüşenden
- 4 Cihānda misli yok bir dil-ber-i āyine-ţal'atsın
Seni Hāk şaklasun te'sīr-i zahm-ı çeşm-i düşmenden
- 5 Çıkarma hātīruñdan bu N a h ī f ī -i ciger-hūnı
Benüm ey şāh-ı 'ālem minnetüm ancak budur senden

E/55a M/44a P/154a Y/75a

(3a) rüyūnla: dērdünle M

Mef^cülü Mefā^cīlü Mefā^cīlü Fe^cülün

- 1 Sīnem hedef-i ğamze-i ğammāz kılarınsın
Her dem baña cevır itmege āġāz kılarınsın
- 2 Alçaqlaradur meylün eyā serv-i ser-efrāz
Mānend-i Mümā gerçi ki pervāz kılarınsın
- 3 Āyā bu mıdur kâ^cide-i ħüsn ü melāḥat
Aḥbāba cefā düşmene i^czāz kılarınsın
- 4 ‘Uşşākı idüp ḥançer-i ğayretle ciger-ḥün
Bīġāneleri kendiñe hem-rāz kılarınsın
- 5 ‘Ahd itmiş idün lutf-i vişālün dil-i zāra
Ol va^cdeye maḥşerde mi incāz kılarınsın
- 6 Geh cevır ile efkende idersin dil-i zārı
Geh himmet-i lutfuñla ser-efrāz kılarınsın
- 7 Ben kâ'il idüm şimdi N a ḥ ĩ f ĩ beni sevse
Kurbānuñ olam sen ne ‘aceb nāz kılarınsın

E/56a M/46a P/154b Y/76a

(2a) efrāz: firāz Y

(6b) efrāz: firāz Y

(6) E'de yok.

Mef'ûlû Mefâ'ilû Mefâ'ilû Fe'ûlûn

- 1 Ol sîneyi geh bend ü gehî bâz kılarınsın
"Aşıklara evzâ"-ı füsûn-sâz kılarınsın
- 2 Âdem niçe olmaz saña biñ cân ile meftûn
Bir ğamzede biñ şîve-i mümtâz kılarınsın
- 3 Keyfiyyet-i la'lûñle Felâtûn da olursa
Erbâb-ı dili mest-i ser-endâz kılarınsın
- 4 Ahvâlûmi ben saña niçe 'arz ideyüm âh
Bir 'arz-ı niyâza niçe biñ nâz kılarınsın
- 5 Ol ğonçe-femûñ vaşf-ı cemâlinde N a ħ î f î
Eş'âruñı ya sihr ü ya i'câz kılarınsın

E/56a M/46b P/154b Y/76a

(1a) bend: bende M Y gehî: güher M Y

(3a) olursa: olursa olsun M

(5b) sihr ü: sihr - E M Y

Kılarınsın redifleri: kılarınsın P

- Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün
- 1 Hāzır it cānuñ dem-i vaşl-ı dil-ārādur gelen
Eyle kurbānuñ müheyyā 'ıyd-ı uzḥādur gelen
 - 2 'Işk-ı cānān taḥt-gāh-ı cāna 'azm itmiş yine
Ġāfil olma pādişāh-ı şevket-efzādur gelen
 - 3 Gün yüzüñ gördükçe ey mihr-i melāḥat çeşmüme
Hūn-ı ḥasretdür ya eşk-i lücce-peymādur gelen
 - 4 Dem-be-dem fūrkat-serāy-ı kūşe-i ğurbetde āh
Hātıra cem'ıyyet-i bezm-i eḥibbādur gelen
 - 5 Başladı cismümde cānum ıztırāb-ı ḥasrete
Ey N a ḥ ī f ī ğālibā ol şūḥ-ı ra'cnādur gelen

E/56b M/47a P/154b Y/76a

(3b) ya: - Y ya eşk: sirişk M

Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlūn

- 1 Kimsenūn ser-māye-i ārāmı gāret olmasun
Kimseler āvāre-i deşt-i melāmet olmasun
- 2 Bir ser-āmed dil-rübā gördüm didūn gül-zārda
Gördigūn ey bād-ı şubḥ ol serv-kāmet olmasun
- 3 Kāse kāse zehr-i gam nūş eyledüm 'ıŝkuñla ben
Dest-i cevruñden neler çekdüm ŝikāyet olmasun
- 4 Gam yime bir gün irersin vaşluma dırsin baña
Mev'id-i vaşluñ şakın rûz-ı kıyāmet olmasun
- 5 Çeşmüni ālûde-i kühl-i tegāfûl eyleme
'Aşık-ı bīmāra āfet üzre āfet olmasun
- 6 Biz saña öldür rakibi dimesden maksûdumuz
İsterüz bî-çāre maḥrûm-ı ŝehādet olmasun
- 7 Ol kadar āmādedür çāk-i girībān itmege
Çeşm-i şūḥuñdan N a ḥ ī f ī ye işāret olmasun

E/54a M/47a P/151b Y/76b

(4) ve (5)'in sarası P'de değişik.

Mef'ulü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

- 1 'Aşık ümīd-i vaşl ile bī-tākāt olmasun
Kālā-yı şabrı kimselerün ġāret olmasun
- 2 Çeşmümden uçdı cevruñ ile h^vāb-ı rāḥatum
Ta'līm iden cefāyı saña rāḥat olmasun
- 3 Āfet şalıñdı fitne ile kişver-i dile
Kāküllerin ġüşād iden ol āfet olmasun
- 4 Cūy-ı sirişküñ olmada rīzān nedür gönül
Pā-māli oldıġuñ o sehī-kāmet olmasun
- 5 Teslīm-i cāna o kadar it himmet-i bülend
Katl-i nigāh-ı ġamzesine ḥācet olmasun
- 6 Müstaġrikān-ı cışk ile kıl āşinā beni
İster yem-i maḥabbete hīç ġāyet olmasun
- 7 Öldürme gel N a ḥ ī f ī -i şeydāyı cevır ile
Ḥübān içinde ol daḥı bir ādet olmasun

E/53b M/47a Y/76b

(7a) Naḥîfî-i: Naḥîfî Y

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 'Işk u şevkuñdur dil-i şeydāyı bī-hūş eyleyen
Maḥv idüp şabr u qarārüm mest ü medhūş eyleyen
- 2 İştīyāk-ı gevher-i yektā-yı 'ışkuñdur beni
Gāh ğark-ı baḥr-ı ḥayret gāh pūr-cūş eyleyen
- 3 Tālib-i ḥuld-ı berīnem dirse itmēm i'timād
Rūz u şeb fikr-i ser-i kūyūn ferāmūş eyleyen
- 4 Olmasun āsūde-i tīr-i każā tā ḥaşre dek
Būlbūlān-ı na'tūñi cevır ile ḥāmūş eyleyen
- 5 Hırka-i 'ışk u maḥabbet ḥāletın fehm idemez
Ey N a ḥ ī f ī atlas u dībāyı ber-dūş eyleyen

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Ağardı mūy-ı rīş ü ser gönül dünyāya kanmazsın
Şabāh oldı dağı sen h^vāb-ı gāfletden uyanmazsın
- 2 Kanı tā'āt-ı Rabbānī hevāya meyl idüp kalduñ
Hudādan haşyet itmezsin resūlinden utanmazsın
- 3 Miğāl-i tıfl-ı nev-res meyl idersin gördigün naķşa
Acebdür bu temāşā-gāh-ı fāniden uşanmazsın
- 4 Ne fikr-i zād-ı riħlet var ne hūd kayd-ı sefer sende
Meger kim irtihāl-i mülk-i 'ukbāya inanmazsın
- 5 Degüldür kâbil-i şabr u taħammül āteş-i dūzah
Huşūşan sen cihānda tāb-ı hūrşide tayanmazsın
- 6 Olursın yok yere dil-beste şerr-i nefis ü şeytāna
Ne gāfilsin dirīgā kendiñe hiç hayr şanmazsın
- 7 N a h i f i itdigün cürm ü günehler yāda gelmez mi
Niçün yanmazdan evvel āteş-i levh ile yanmazsın

E/22b K/37a P/155a Y/19b

(4a) kayd: - M Y

(5a) kâbil-i: kâbil ü Y

Mef'ûlü Mefā'îlü Mefā'îlü Fe'ûlün

- 1 Haclet-zedeyem hāde-i şādī-eşerümden
Memnūn degülem huşkî-i müjgān-ı terümden
- 2 Bildüm ki 'ilāc olmaz imiş 'ışka seferle
Ancak bu kadar fā'ide buldum seferümden
- 3 İrsāl-i peyām eylerem ol āfete ammā
Hîç 'avdet ümîdin idemem nāme-berümden
- 4 Biñ nāz ile tā dīde-i cān üzre başar
Olmam yine āzürde o nūr-ı başarumdan

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Gönül dūr olmasun hüsn-i cihân-tâbun temâşâdan
Gedâ-yı 'ışkūn olmak bâna hoşdur mîr ü paşadan
- 2 Kula lââyık mı zîb ü zînet-i dünyâya meyl itmek
Hudâ nehy eylemişken münkirât ü bagy ü fahşâdan
- 3 Eger mümkün ise pîrâhenünden setr-i hâl itmek
Şakın râz-ı dilün her vech ile agyâra ifşâdan
- 4 Şafâ-yı kalb ü 'ışk-ı pâk ü tevfiķ u rizâ virsün
Niyâzum böyledür Perverdigâr-ı kâm-bahşâdan
- 5 Hakikat 'ilmi şerh-i şadr-ı ihlâş ile hâşıldur
Bu müşkil hâl olunmaz vohsa bin metn-i muhaşşâdan
- 6 Nizâm-ı hâl ile bir neşve tahşîl it 'ibâdetle
Ne hâşıldur N a h î f î sana nazm u nesr ü inşâdan

Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlûn

- 1 Açılup nâz ile her bir gül-i ra'cânâ-yı vatan
Başlamış nâlelere bülbül-i seydâ-yı vatan
- 2 Yine âhû-nigehân itmededür geşt ü güzâr
Sebze-zâr olmuş işitdüm hele şahrâ-yı vatan
- 3 Câme-i sürh ile görsem seni ey âfet-i cân
Hâtır-ı zâra gelür gonçe-i hamrâ-yı vatan
- 4 Şevkum artar güzelim kaddini gördükçe sanûn
İstiyâk-âver olur serv-i dil-ârâ-yı vatan
- 5 Yâr ile hem-dem olup mûnis-i ahbâb olasin
Zevk-ı gurbetde virür cânâ tesellâ-yı vatan
- 6 Dest-i gamdan niçe bir derd ü belâlar çekelim
Eyle ey cân-ı garîb eyle temennâ-yı vatan
- 7 Ne belâdur sitem-i dîn ile ta'n-ı agyâr
Var iken serde gam-ı ışk ile sevdâ-yı vatan
- 8 Şerh idüp şerha-i miñnetle çıkardum ki meger
Lafz-ı gurbetde imis nûkte-i ma'cânâ-yı vatan
- 9 Yâ ilâhî beni rû-mâlî-i der-gâhûn kıl
Ne bânâ şekve-i gurbet ne temâşâ-yı vatan
- 10 Beni bir mertebe ışkûn ile nâlân it kim
Dil ü cân itmeyeler bir dahı da'vâ-yı vatan
- 11 Dest-gîr ol ki N a h î f î ola reh-yâb-ı vuşûl
Muntazırdur bize ser-cümle çhibbâ-yı vatan

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Gel ey rûh-ı revân âyîne-i meh-tal'atüm sensin
Cihânda maşrik-ı envâr-ı çeşm-i ragbetüm sensin
- 2 Mîrûzân eyledüñ şem'-i niyâzı tâb-ı nâzunla
Netice nâzenînüm bâ'is-i germiyyetüm sensin
- 3 Bana seyr itdirür kevneyni mihr-i rûy-ı pür-tâbun
Bu hüsn ü ân ile âyîne râz-ı şafvetüm sensin
- 4 Dil ü cân dâmenünde küstegân-ı şadumânîdür
N'ola cân virsem âgûşunda cânâ hasretüm sensin
- 5 Dökülsün câm-ı şevka dîdeden hûn-âbe-i hasret
Çün ey sâkî-i meclis âb-ı rûy-ı 'işretüm sensin
- 6 N a h î f î yem gerekmez bâna dehrün minnet-i lutfı
Murâdum ma'tlabum mâl ü menâlüm devletüm sensin

Fâcîlâtün Fâcîlâtün . Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Seyr-i gûlsenden niçe nâz ile yârümdür gelen
Serv-i nâz-ı hoş-hırâmum şive-kârumdur gelen
- 2 °Andelîb-i dil ider sûz-ı derûnın âşikâr
Câmc-i gül-gûn ile ol gül-°izârumdur gelen
- 3 Bak hilâl ebrûsına inşâfa gel ey mâh-ı nev
Tâb-ı hüsn ile o hûrşîd-istihârumdur gelen
- 4 Reh-güzârında niçe diller yine pâ-mâl olur
Rağs-ı istignâ ile ol seh-süvârumdur gelen
- 5 Ey N a ħ î f î sinemüz pür-dâğ-ı reşk olmaz mı hiç
Bâğ-ı °işretiden ki yâr-ı gam-güsârumdur gelen

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Zâhide sâkî funûn-ı ıışkı tavzîh eylesün
Nüşa-i câm-ı Cemi bir pâre taşrîh eylesün
- 2 Fâsid olmuş hubb-ı dünyâ ile lutf itsün tabîb
Bâde virsün mi^cde-i zühhâdı taşhîh eylesün
- 3 Kâse-şûyân-ı mahabbetden el almak isteyen
Varsın evvel sâğar-ı minâyı tenkîh eylesün
- 4  Arz-ı dîdâr it beni mest eylesün câm-ı lebûn
Habb-ı h l n bu dil-i n -ş dı tefr h eylesün
- 5 Siz de inş f eylen z l yık m dur ol ş ha kim
  şık-ı d r neye ağı arı terc h eylesün
- 6 H  ce-i d r 'ş-şif  görsün h z l-ı cismümi
Maf sal-ı s nemden istihr c-ı te r h eylesün
- 7 Eyleyenler h  tır-ı a    ya tefh m-i k z  
Hükm-i te's rin nig h-ı y re telm h eylesün
- 8 Ey N a h   f   her seçer isr kıy n-ı ehl-i   ş 
ş  r-i p k m istic bet-h   n-ı tesb h eylesün

Mef'ûlû Mefâ'îlû Mefâ'îlû Fe'ûlûn

- 1 Hayret-zedeyem 'âlemün esrâr-ı gamından
Geçdüm bu fenâ mey-kedenün câm-ı Ceminden
- 2 Âsûde kosun tek beni bu çarh-ı cefâ-kâr
Nâ-kâm olayum mertebe-i bîş ü keminden
- 3 Gûyâ ki felek hisset ile müttehem olmaz
Bahş itmede her dem bize nakd-i eleminden
- 4 Minnet-keş-i dârû-yı tabîb olmaya dehrün
Nâ-hürde olan süfre-i bezm-i ni'amından
- 5 Sâkî-i zamânun da siyeh kâselîgin gör
Hâlî kıomaz ehl-i dili zehr-i siteminden
- 6 Biz baht-ı siyân-karîmuza nâz ider olduk
Me'yûs olalı şîve-i lûtf u kereminden
- 7 Ahvâl-ı perîşânın yazdukça N a h î f î
Yer yer dökilür kaatre-i şekvâ kaleminden

Mef^cûlû Mefâ^cilû Mefâ^cilû Fe^cûlûn

- 1 Bir kâse şunup destüme şahbâ-yı gamından
Luţf itdi o meh bânâ kemâl-i kereminden
- 2 Ol gönçe-i nev-reste-i gül-zâr-ı cemâlûn
Yok çâre halâş olmağa hâr-ı siteminden
- 3 Erbâb-ı kemâlûn ne ^caceb devr-i zamâne
Mahzûz degül resm-i nûkûş-ı kademinden
- 4 Yok renc-i humârına bedel neşve-i şâfî
Bezm-i felekûn geçdi gönül ^cays ü deminden
- 5 Bî-çâre N a h î f î ne disün bezm-i fenâda
Bî-tâb - dimâğ oldu humâr-ı eleminden

Mefâ^cilün Fe^cilâtün Mefâ^cilün Fe^cilün

- 1 Tarahhüm eylemez ol dil-firîbi n'eylersin
Marîz-i ^cışka devâ yok tabîbi n'eylersin
- 2 Düğer mahall-i recâ gerçi ol şehensâha
Mişâl-i sâye yanında rakîbi n'eylersin
- 3 Haţar-güzâr-ı reh-i ^cışk-ı yârsın tutalım
O yolda kayd-ı firâz ü nişîbi n'eylersin
- 4 Figân ü nâlemi gûş eyle ey gül-i nev-hîz
Bu gül-sitânda dahı ^candelîbi n'eylersin
- 5 Meger helâk idesin bir nigâh-ı gamzenle
Dahı N a ħ î f î -i zâr ü ğarîbi n'eylersin

Mef^cûlû Mefâ^cîlû Mefâ^cîlû Fe^cûlûn

- 1 Şol dem ki dil-i zârıma nezzâre idersin
Tîğ-ı nıgeh-i nâz ile şad pâre idersin
- 2 Sensin o füsûn-sâz-ı te'ellûf ki lebûnle
Hem yâre açar sîneme hem çâre idersin
- 3 Hikmet bu ki ey reşk-i Mesîhâ-yı mahabbet
Lokmânı bile 'ışk ile bî-çâre idersin
- 4 'Arz-ı hased eyler nıgehûn cân-ı hazîne
Ol gamzeleri tâ ki sen ağıâra idersin
- 5 Şahrâ-yı mahabbetde N a h î f î gibi ey mâh
Çok 'âşık-ı dil-hasteyi âvâre idersin

P/156b

(4b) ağıâra: ağıâr

Mef'ûlû Fâ'îlâtü Mefâ'îlû Fâ'îlün

- 1 Ben zâra rahm ider diyü ol şûh-ı nükte-dân
Yazdum niyâz-nâmeme 'üvvân-ı el-amân
- 2 Mecnûh-ı tîg-ı hasretem bildür ey şabâ
Hûnîn libâs ü pîrehenüm ana vir nişân
- 3 Ol gonçesüz karâr idemem gülşen olsa da
Şahrâ-yı gamda şimdi benem murg-ı lâ-mekân
- 4 Mehcûr olup fezâ-yı çemen-zâr-ı hûşdan
Tutdum gamunla vâdî-i hayretde âşiyân
- 5 Gördüm hezâr bahşış-i cevri ü cefâların
Memnûnam ey felek hele senden cihân cihân
- 6 Havfüm budur ki böyle gam-ı intizâr ile
Bir gün helâk olur bu N a h f i -i nâ-tüvân

399

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Olup bin nâz ile âzürde tevcîh-i nigâhumdan
Dağı ol dil-ber-i nâ-mihribân geçmez günâhumdan
- 2 Olur ser-mâye-i zulmet şeb-i hicrân-ı dil-dâra
Eger bir nûkte açsam şive-i baht-ı siyâhumdan
- 3
Şakın ey bî-vefâ tîr-i şerer-peykân-ı âhumdan
- 4 'İkâba 'adl-i Hâk şâyân iderse pâ-y-ı 'işyânım
Zuhûr eyler yine âh-ı nedâmet cîlve-gâhumdan
- 5 N a h î f î cân virürsem hasret-i dil-dâr ile âhır
Haber şorsun gelüp ol dil-rübâ her bir giyâhumdan

P/156b

(3a) Metinde yok.

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Reh-i 'ışkunda şanma geçmezem cân-ı zebûnumdan
Budur havfüm ki tîgun mest olur şahbâ-yı hûnumdan
- 2 Murâdum sine-ber-sine olup sen gül-'izâr ile
Seni âgûsa almakdur geçen her dem derûnumdan
- 3 Gelürsin şayd-gâh-ı vuşlata bir gün ayagunla
Halâş olmazsın ey âhû-nigeh dâm-ı füsûnumdan
- 4 Hevâ-yı 'ışk ile derd-i maḥabbet aldı ârâmum
N'ola zencîr-i zülf-i yâra bend olsam cünûnumdan
- 5 Belâ-yı 'ışkı gör benden cüdâ ol ey gam-ı dünyâ
Sirâyet eyleye şâyed sana derd-i füzûnumdan
- 6 Murâdum Ḥazret-i Ḥallâk-ı 'Âlem bahş ider bir gün
Niçün âh eylerem bihûde baht-ı vâj-gûnumdan
- 7 N a ḥ î f î bana taḥşîl-i kemâle yâr idi reh-ber
Şeb-i ḥayretde kaldum dûr olup ol reh-nümûnumdan

VAV

402

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Gelelden tîğ-ı bürrânun şehâ bu sîneme karşı
Pür oldu şerha vü dâğlar eger sine eger pehlû
- 2
- 3 Şu resme câşıkam şâhum direm her demde ben yâ hû
Kılar şıyt ü şadâ cânım akar yaşum sana togru
- 4 Benüm bu kaatre-i eşküm düşelden mecma'u'l-bahre
Nisân-âsâ a sultânüm şadeplerde olur lulu
- 5 N a h î f î fûrkatün birle geyinmiş ol siyeh gîsû
Nazar kıl ol perîşâna karem kıl ey gözi kanlu

F/157a

 (2a) Wetinde yok.

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Görenler kaçunı şâhum didiler kim kemândur bu
Yazılmış tuğrâ emsâli kamu cussâka şândur bu
- 2 Şu dem kim nâz ü reftâra gelince didi câşıklar
cAceh tâvûs-ı cennet mi ne nâz-ı bî-amândur bu
- 3 Cemâlün gül-cizârına didiler bâğ-ı cennet mi
Gidâdur rûh-ı cussâka bize bildür ne cândur bu
- 4 Ne gam andan bu cussâka çekersen hançer-i gamzen
Kamu mahlûka gün rişlet fenâdur bu cihândur bu
- 5 N a h î f î bileler kadrün bekâyâ rişlet idince
Güzel kim kıymetün bilmez dahı tâze cevândur bu

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Dime kim zencîr-i zülfe gel beni bağlayı kı
Zulmete dūş olmağıl böyle uzun sevdâyı kı
- 2
Mâ-sivâdan gel beri ol mansıb-ı culyâyı kı
- 3 Tâlib-i vaşl olur isen bakma ağıâr âline
Cehd ü sa'y it vaşl-ı yâra bu gam-ı ferdâyı kı
- 4 Hazret-i Hakka tazarru' eyleyüp eyle niyâz
Âh ü zâr itme dilâ sen rûz u şeb gavgâyı kı
- 5 Bu N a h î f î kaldı bir âh itmege cânı çıka
Çıkmasun cânı anuñ luṭf eyle istignâyı kı

F/157b

(2a) Mâtinde yok.

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Dilüm şad pâre itmekde 'aceb ol gamze-kâr ebrû
Haber al lutf u ihsân it olur mı bânâ yâr ebrû
- 2 Dem olmaz hâtıra gelmez hayâl-i çeşm ü ebrûlar
'Aceb naqş-ı nigâr ile bulupdur i'tibâr ebrû
- 3 Gelelden 'âlem-i 'ışka cemâlün mâhını gördüm
Bu veche gül cemâlünle olur leyl ü nehâr ebrû
- 4 N'ola Dîbâce-i Mısbâh olursa sinen ey şâhum
Ser-i şafhanda Seyyidden yazılmışdur kenâr ebrû
- 5 N a h î f î nün nedür cürmi Hudâ 'âlim 'alîm Allâh
Cenâb-ı yâre kul itmiş anı bî-ihtiyâr ebrû

HA

406

Mefā'īlūn Mefā'īlūn Mefā'īlūn Mefā'īlūn

- 1 Zılāl-ı rif'atūn pīrāyedür 'arş-i berīn üzre
Sebeb oldur ki düşmez sāye-i lutfuñ zemīn üzre
- 2 'Adīmu'l-miḡl hayl-i enbiyāsın aña şāhiddür
Ki zāhir olmadı zıll-ı zālīlūn 'ālemīn üzre
- 3 Münevver eyler iken şeş cihātı şu'le-i zātuñ
Görünmez sāye-i pākūñ yesār üzre yemīn üzre
- 4 Seni nūr eyledi Hāk zāhir u bātında bī-şübhe
Ne mümkindür zuhūr-ı sāye hīç nūr-ı zemīn üzre
- 5 'Uluvv-i kadruñe şāhid yeter kim.sāyeñi mevlā
Mu'allā kıldı düşmekden bu hāk-i vāpesīn üzre
- 6 N'ola zıll-ı şerīfuñ olmasa zāhir bu dünyāda
Melāz olsa gerek 'uqbāda her 'abd-i kemīn üzre
- 7 Ne ğam germiyyet-i hūrşīd-i maḡşerden eger ferdā
Düşerse sāye-i lutfuñ N a ḡ ī f ī -i hazīn üzre

A/59a H/56b İ/56b P/73b

(4b) nūr: nev ī

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Eger biñde birin kılsam hikāyet yā Resūla'llāh
Yine derd-i dilüm bulmaz nihāyet yā Resūla'llāh
- 2 Dil ü cān dem-be-dem h^vāhiş-ger-i feyz-i hidāyetdür
Olup ser-geşte-i deşt-i melāmet yā Resūla'llāh
- 3 Dem-ā-dem iştıyāk-ı rüy-māl-i āsitānuñla
Gönülde kalmadı hîç sabra tākāt yā Resūla'llāh
- 4 Yeter çeşm-i cebīn-sāyān-ı hāk-i pāyüne dā'im
Ğubār-ı der-gehūn kühl-i sa'ādet yā Resūla'llāh
- 5 Vücūdum ser-be-ser hākister itse āteş-i 'ışkuñ
Gamuñdan eylemem 'arz-ı ferāğat yā Resūla'llāh
- 6 Bu dem sultānumuñ āsār-ı feyz-i 'ışkıdur bende
Bu key'liyyet bu germiyyet bu hālet yā Resūla'llāh
- 7 Der-i luţfuñda hāk-i rāh olursa şevk-ı vaşluñla
Nahīfiye yeter 'izz ü şerāfet yā Resūla'llāh

A/60b H/58a İ/58a P/74a

(5a) hākister: hāk-i reh î 'ışkuñ: âhum A

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Derün-ı sîne pür-tāb-ı melāmet yā Resūla'llāh
Dil ü cān teşne-i āb-ı 'ināyet yā Resūla'llāh
- 2 Gül-i dāğ-ı derūna bī-dirīğ it himmetün tā kim
Bula bārān-ı luṭfuṇla ṭarāvet yā Resūla'llāh
- 3 Dil-i bī-çārenün ḥāl-i melāmet-kārına besdür
Nigāh-ı şefkat ile bir işāret yā Resūla'llāh
- 4 Ümīd-i merhem-i luṭfuṇla geldim şimdi sultānum
Olup şad çāk-i şemşīr-i hacālet yā Resūla'llāh
- 5 Beni luṭf-ı şefā'atle n'ola şāyān-ı 'afv eyle
Olunca rüz-ı pür-süz-ı 'adālet yā Resūla'llāh
- 6 Ümīd oldur ki kalmaz 'aşıyān-ı ümmetün mahrūm
Çü sensin mālīk-i genc-i şefā'at yā Resūla'llāh
- 7 Nigāh-ı şefkatün kıl tesliyet-baḥş-ı meded-kārī
N a ḥ ī f ī bendeñe rüz-ı kıyāmet yā Resūla'llāh

A/60b H/58b İ/58a P/74a

(5a) n'ola: ne var İ P

- Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün
- 1 Gönül h^vāhiş-ger-i lutf-ı vişālün yâ Resûla'llāh
Taleb-kâr-ı temâşâ-yı cemālün yâ Resûla'llāh
 - 2 Ümîd oldur ki bir dem 'ışkuñ ile olmaya mehcûr
Gönûlden hasretün gözden hayālün yâ Resûla'llāh
 - 3 Dil-i hürşide tâb-endâz-ı dâğ-ı hasret olmışdur
Gül-i zîbende-i ruhsâr-ı âlün yâ Resûla'llāh
 - 4 Benân-ı mu'cizātuñ eyledi ham-geşte-i hayret
Vücûd-ı 'âlem-ârâsın hilâlün yâ Resûla'llāh
 - 5 Cenâb-ı Hâk ezelden zîver-i 'arş-ı berîn itmiş
'Uluvv-i âyet-i kadr ü celâlün yâ Resûla'llāh
 - 6 Zamân-ı haşre dek olmuş ziyâ-efrûz-ı yektâyî
Sipîhr-ı hüsne hürşid-i kemâlün yâ Resûla'llāh
 - 7 Nahîfiye dem-â-dem müjde-i zevk-ı cinân eyler
Derûnda zevk-ı 'ışk-ı bî-misālün yâ Resûla'llāh

A/62a H/58b İ/58a P/74a

(3b) gül-i: gönül A H

(4a) benân: beyân A H

(5b) âyet: râyet İ P

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Güneşde ḥasret-i mihr-i cemālün yā Resūla'llāh
Kamerde bīm-i engüşt-i celālün yā Resūla'llāh
- 2 İder üftāde çāh-ı 'ışka yüz biñ Yūsuf-ı cānı
Senün 'ünvān-ı ḥüsn-i bī-misālün yā Resūla'llāh
- 3 Reh-i 'ışkūnda kurbān olmağa cānlar fedā eyler
Benüm gibiniçe şūrīde-ḥālün yā Resūla'llāh
- 4 N'olaydı ḥāk olaydum reh-güzār-ı dil-sitānuḥda
Olup biñ ḥasret ile pāy-mālün yā Resūla'llāh
- 5 Ḥarāb eylerdi seyl-āb-ı sirişküm ḥāne-i şabrı
Eger olmasa çeşmümde ḥayālün yā Resūla'llāh
- 6 Umīd oldur bu deñlü rüze-i eyyām-ı hecr elbet
Olur müstelzim-i 'ıyd-i vişālün yā Resūla'llāh
- 7 Nahīfī ḥaşre dek taḥrīr-i na't-i pākün eylerse
Nihāyet bulmaz evşāf-ı kemālün yā Resūla'llāh

A/62a H/58b İ/58b P/74b

(4a) dil-sitānuḥda: dil-sitānında A

(7b) evşāf-ı: evşāf ü A H

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Ğam-ı 'ıŝkuñla olsam pāre pāre yā Resūla'llāh
Kabūl itmeme ğamuñdan ğayri çāre yā Resūla'llāh
- 2 Gözüm hāk-i derūñ kühl itmek ister dīde-i cāna
Taḥammül itmez oldum intizāra yā Resūla'llāh
- 3 vücūdum ser-be-ser hākister eyler nār-ı ḥasretle
Virürsem ruḥsat āh-ı pūr-şerāra yā Resūla'llāh
- 4 O hāk-i dil-güşā kim sāye-baḥş olduñ sa'ādetle
Benüm cānum fedā ol reh-güzāra yā Resūla'llāh
- 5 Be-ḥakk-ı Zāt-ı Bārī māye-i 'izz ü sa'ādetdür
Ğam-ı 'ıŝkuñ dil-i bī-iḥtiyāra yā Resūla'llāh
- 6 Huzūr-ı Ḥakda bu cürm ile baña luṭfuñ olmazsa
Ne yüz var bende 'arz-ı i'tizāra yā Resūla'llāh
- 7 Naḥīfī-i ğarībūñ kıl temennā rūz-ı maḥşerde
Cenāb-ı Ḥazret-i Perverdīgāra yā Resūla'llāh

A/62b H/59a İ/58b P/74b

(1a) ğam-ı: ğam ü H

(3a) eyler: - A

(7a) temennā: temâşâ A

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Göñül mecrūh-ı hār-ı mā-sivādur yā Resūla'llāh
Derūn ālūde-i zahm-ı hevādur yā Resūla'llāh
- 2 N'ola biñ derd ile giryān olup der-gāhuña gelsem
Der-i luṭfuñ 'uṣāta mültecādur yā Resūla'llāh
- 3 Benem ol mücrim-i ser-der-hevā-yı ma'şıyat tā kim
Dem-ā-dem itdigüm cürm ü haṭādur yā Resūla'llāh
- 4 Beni şāyān-ı 'ıyd-ı vuṣlat eyle kendi luṭfuñla
Dil ü cān rāh-ı 'ıṣkuñda fedādur yā Resūla'llāh
- 5 Şafā-yı neşve-i cān-baḥş-ı 'ıṣk-ı hālet-engīzūn
Dil-i bīmāra dārū-yı şifādur yā Resūla'llāh
- 6 Göñül cism-i nizārın hāk iderdi cılve-gāhuñda
Ne çāre āsitānuñdan cüdādur yā Resūla'llāh
- 7 Senūn gülşen-serāy-ı midḥatūñde nağme-sāz olmış
Naḥīfī 'andelīb-i hoş-nevādur yā Resūla'llāh

A/62b H/59a İ/59a P/74b

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Vücūduñ şem'-i bezm-i ıstıfādur yâ Resûla'llâh
Anuñçün ism-i pākūñ Muştafādur yâ Resûla'llâh
- 2 Nazar kıl der-gehünde rûy-ı zerdüm şevk-ı luţfuñla
Hazān olmış yatur berg-i recādur yâ Resûla'llâh
- 3 Aceb mi şevk ile kühl eyler isem dīde-i cāna
Gubār-ı āsitānuñ tūtiyādur yâ Resûla'llâh
- 4 Zemīn ü āsūmān hāk-i rehūñle iftiḥār eyler
Kudūmūñ mefḥar-ı arz u semādur yâ Resûla'llâh
- 5 Tarahḥum eyle dest-i himmetūñle eyle vāreste
Gönül pā-beste-i kayd-ı hevādur yâ Resûla'llâh
- 6 Nu'ūt-ı pākūñe şevk ile küstāḥāne cūr'etden
Murādum hāk-i pāya ilticādur yâ Resûla'llâh
- 7 Umīd-i yek nigāhuñla der-i luţfuñda hāk olmış
N a ḥ ī f ī bir ğarīb-i bī-nevādur yâ Resûla'llâh

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Dil-i bî-çāreye derdün devādur yā Resūla'llāh
Ġamuñ ser-māye-i şevk u şafādur yā Resūla'llāh
- 2 Sen ol maḥbūb-ı mevlāsın ki nūr-ı çeşm-i şuşşāka
Ġubār-ı der-gehūñ kühl-i cilādur yā Resūla'llāh
- 3 Sen ol nūr-ı Hudāsın kim fūrūġ-ı vech-i pākūñden
Ser-ā-pā rūy-ı ʿālem pūr-żıyādur yā Resūla'llāh
- 4 Sen ol kân-ı şefā'atsın ki zātuñ halka rahmetdür
Vücūduñ mūcib-i luṭf-ı Hudādur yā Resūla'llāh
- 5 Sen ol şehsin ki şıyt-ı hutbe-i na't-i şerīfūñle
Kıbāb-ı çarḥ-ı gerdūñ pūr-şadādur yā Resūla'llāh
- 6 Sen ol sultān-ı gerdūñ-mesned-i taḥt-ı risāletsın
Ki şāhān-ı cihān saña gedādur yā Resūla'llāh
- 7 Sen ol verd-i muṭarrāsın ki her dem bāġ-ı na'tūñde
N a ḥ ī f ī bulbūl-ı rengīñ edādur yā Resūla'llāh

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Vücūdün bā'is-i elṭāf u rahmet yā Resūla'llāh
Derūnuñ menba'-ı ihsān ü şefkat yā Resūla'llāh
- 2 Sen ol şehsin ki tā rüz-ı ezelde eyledi mevlā
Livā-yı kadrini mümtāz-ı rif'at yā Resūla'llāh
- 3 Meded kıl ümmet-i bī-çāreñe rahm eyle ihsān it
Hudādan kıl recā-yı 'avn ü nuşret yā Resūla'llāh
- 4 Bizüm mevlāya yokdur rüyumuz 'arz-ı münācāta
Olursa senden olur lutf-ı himmet yā Resūla'llāh
- 5 Hevā-yı nefis ile āşār-ı cürm ü ma'şiyet kıldı
Bizi ser-geşte-i vādī-i hayret yā Resūla'llāh
- 6 Güm olsa cümle nakd-i 'ömrümüz yokdur haber bizde
O deñlü olmışuz ser-mest-i ğaflet yā Resūla'llāh
- 7 Olup hep hāk-i der-gāhuñ recā-yı lutfuñ eylerler
N a h ĩ f ĩ -veş kapuñda cümle ümmet yā Resūla'llāh

A/61a H/60a İ/59b P/75a

(2b) mümtāz-ı: mümtāz ü A H kadrini: kadrini A

(6a) haber: hayır A H

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Olup pūyān-ı şahrā-yı tevekkül yā Resula'llāh
Gamūnla eyledim terk-i tecemmül yā Resūla'llāh
- 2 Şafā-yı 'ıyd-ı vaşlūnla olurlar şādumān elbet
İdenler rūze-i hecre taḥammül yā Resūla'llāh
- 3 Fakīrānā iderdüm mağz-ı cānı tu'ma-i minnet
Hümā-yı 'ışkuñ itseydi tenezzül yā Resūla'llāh
- 4 Huzûr-ı Ḥakka vardıkda nigāh-ı luṭf ile eyle
Beni vāreste-i bīm-i tegāfül yā Resūla'llāh
- 5 Dem-ā-dem nağme-sāz-ı verd-i ra'nā-yı cemālūndür
Olup dil gülşen-i na'tūnde bülbul yā Resūla'llāh
- 6 Murādum intisāb-ı der-geh-i devlet-me'ābuñdur
İdüp evşāf-ı pākūnle tevessül yā Resūla'llāh
- 7 N a ḥ ī f ī -veş yine biñde birin iḥşāya kudret yok
Ne deñlü eylesem vaşfuñ te'emmül yā Resūla'llāh

A/63a H/60a İ/59b P/75b

(1b) tecemmül: taḥammül A H İ

(4) P'de var.

(5b) pākūnle: pākūne İ

(6b)'ye (7b) yanlışlıkla mükerreren A'da yazılmış.

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Seni Hâk hâmd ile kıldı mü'eyyed yâ Resûla'llâh
N'ola ism-i şerîfün olsa Ahmed yâ Resûla'llâh
- 2 Vücûd-ı pākūni teşrîf içün tâ levh-i 'arş üzre
Yazıldı resm-i 'ünvân-ı Muhammed yâ Resûla'llâh
- 3 Olup şer'î-i şerîfün sāye-bağş-ı milket-i 'âlem
Kıyām-ı haşre dek oldu mü'ebbed yâ Resûla'llâh
- 4 N'ola hâk olmak istersem der-i lutfunda şevk ile
Budur 'âşıklara 'âlemde maqşad yâ Resûla'llâh
- 5 İdüp terk-i tecemmül ihtiyâr-ı 'uzlet itmekden
Garaz saña kul olmakdur mücerred yâ Resûla'llâh
- 6 Dem-â-dem vâsıl olsun kurb-ı hâşu'l-hâş-ı mevlâdan
Revân-ı pākūne teslîm-i bî-had yâ Resûla'llâh
- 7 Budur senden niyâzum defter-i eltâf u ihsâna
N a h î f î nâminı eyle mukayyed yâ Resûla'llâh

A/63b H/60b İ/60a P/75b

(5a) tecemmül: tahammül A H İ

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Cemālūñ gūlşen-i ḥusn ü tarāvet yā Resūla'llāh
Ruḡuñ ārāyiş-i bāğ-ı leṭāfet yā Resūla'llāh
- 2 'izār-ı tāb-nākūñ maṭla' -ı nūr-ı dil-ārāyī
Cebīnūñ lem'a-efrūz-ı sa'ādet yā Resūla'llāh
- 3 Dehānuñ menba' -ı Āb-ı Ḥayāt-ı 'ilm-i Rabbānī
Lebūñ ser-çeşme-i feyz-i kerāmet yā Resūla'llāh
- 4 Kelāmuñ nüşā-i ḥalet-fezā-yı bezm-i rūhānī
Lisānuñ bülbul-i bāğ-ı belāgat yā Resūla'llāh
- 5 Şıfāt u zātūñ oldı gevher-i gencīne-i kudret
Vücūduñ dürr-i deryā-yı melāḡat yā Resūla'llāh
- 6 Zamān-ı ḡaşre dek ḡalk-ı cihān evşāfuñ eylerse
Kemāl-i zātuña yokdur nihāyet yā Resūla'llāh
- 7 N a ḡ ī f ī -veş olup mağrūr-ı luṭfuñ şerm ü ḡacletle
Rūsūm-ı na'tūne kıldum cesāret yā Resūla'llāh

A/61a H/60b İ/60a P/75b

(5a) zātun: zātı A H

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Ser-i kūyün 'uṣāta cāy-ı rāḥat yā Resūla'llāh
Kapuñ 'āşıqlara dār-ı selāmet yā Resūla'llāh
- 2 Cihāna māye-i rahmet idüp zāt-ı şerīfuñ Ḥaḳ
Vücūduñ 'āleme kıldı beşāret yā Resūla'llāh
- 3 Gönül ser-menzil-i maḳşūdını bulmaḳ muḳarrerdür
İderse reh-ber-i luṭfuñ delālet yā Resūla'llāh
- 4 Mücerred 'afv-i Ḥaḳdur himmetünle mesnedüm yoḥsa
Benüm 'ıṣyānuma yok ḥadd ü ḡāyet yā Resūla'llāh
- 5 Zülāl-i çeşme-sār-ı şefḳatünden eyle maḥşerde
Gül-i ümmīdi sīr-āb-ı 'ināyet yā Resūla'llāh
- 6 Riyāz-ı dehre bilsem niçe tevcīh-i nigāh eyler
İdenler ravza-i pākūñ ziyāret yā Resūla'llāh
- 7 Kemāl-i şefḳatünden lāyık-ı 'afv eyleyüp luṭf it
N a ḥ ī f ī-i ḡarībe kıl şefā'at yā Resūla'llāh

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Cihānı tutdı 'ıŝkuñla figānum yā Resūla'llāh
Tuyıldı 'āleme rāz-ı nihānum yā Resūla'llāh
- 2 Temāŝā-yı cemāl-i bī-nazīrūn cüst ü cū eyler
Olup giryān dü çeŝm-i hūn-feŝānum yā Resūla'llāh
- 3 Yoluñda 'āŝıka teslīm-i cān 'ayn-ı sa'ādetdür
Fedā olsun reh-i 'ıŝkuñda cānum yā Resūla'llāh
- 4 Menem ol murğ-ı nālān kim gelelden gülşen-i dehre
Der-i ihsānuñ oldı āŝiyānum yā Resūla'llāh
- 5 Gerekmez hāk-i pāyūñden cüdā iki cihān içre
Eger bāğ-ı bihiŝt olsa mekānum yā Resūla'llāh
- 6 Ğam-ı 'ıŝkuñla fikr-i vuŝlatuñdur bezm-i 'ālemde
Şafā-yı hātırūm ŝevk-ı revānum yā Resūla'llāh
- 7 Dem-ā-dem medh-i 'ālī-ŝānuñ ile na't-i pākūñdür
N a h ī f ī-veŝ benüm vird-i zebānum yā Resūla'llāh

A/63b H/61a f/60b P/76a

(3b) sa'ādetdür: selāmetdür A

(4a) menem: benüm A

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Harīm-i der-gehüñdür cāy-gāhum yā Resūla'llāh
İki 'ālemde de sensin penāhum yā Resūla'llāh
- 2 Ğubār olmak ümīdin eylerem der-gāh-ı luṭfuñdan
Yoluñda ferş idüp rüy-ı siyāhum yā Resūla'llāh
- 3 'Aceb mi iddi'ā-yı 'ışķ idersem bezm-i 'ālemde
Sirişk-i çeşm-i giryāndur güvāhum yā Resūla'llāh
- 4 Şafā-yı 'ışķuñ iş'ār eyleyüp hāk-i mazārumdan
Şalāt itsün saña her bir giyāhum yā Resūla'llāh
- 5 Pür olsun na't-i pākūñle zemīn ü āsümāñ cümle
Ko tutsun 'ālemi feryād ü āhum yā Resūla'llāh
- 6 Dil-i güm-rāha raḥm it reh-nümā kıl reh-ber-i luṭfuñ
Hevā-yı nefis olursa sedd-i rāhum yā Resūla'llāh
- 7 N a ḥ ī f ī bendeñem elden komam dāmāñ-ı iḥsānuñ
Ne deñlü var ise cürm ü günāhum yā Resūla'llāh

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Şu'ā'-ı pertev-i şems-i hüdāsın yā Resūla'llāh
Hidāyet şem'isin nūr-ı Hüdāsın yā Resūla'llāh
- 2 Şeref-yāb oldu mihrāb-ı risālet zāt-ı pākūñle
Cemī'-i enbiyāya muktedāsın yā Resūla'llāh
- 3 Dil-i nālānum eyle himmetūñle bülbul-i şeydā
Gül-i gülşen-sarāy-ı pür-şafāsın yā Resūla'llāh
- 4 'Aceb mi el açarsam luṭfuña ihsānuña dā'im
Şeh-i gencīne-ārā-yı 'atāsın yā Resūla'llāh
- 5 Şifā-yı şadr-ı 'iṣyāndur ümīd-i himmet ü luṭfuñ
Dil-i bīmārıma maḥzā devāsın yā Resūla'llāh
- 6 Bulur der-pīş idenler şer'-i pākūñ rāh-ı maḥşūdı
Ṭarīḳ-ı Hāḳda şem'-i rūşenāsın yā Resūla'llāh
- 7 N a ḥ ī f ī bendeñe eyle şefā'at rūz-ı maḥşerde
Hużūr-ı Hāḳda maḳbūl-ı recāsın yā Resūla'llāh

A/64a H/61b i/60b P/76b

(2b) cemī'-i: cemī' i H

Mefā'îlün Mefā'îlün Mefā'îlün Mefā'îlün

- 1 Vücūdün itdi Hâk dürr-i yegâne yâ Resûla'llâh
Sen olduñ zîver-i tâc-ı şehâne yâ Resûla'llâh
- 2 Sen ol yektâ kerîmü's-şân ü maḥbûb-ı Hudâsın kim
Kemâl-i zâtuña yokdur bahâne yâ Resûla'llâh
- 3 Sa'âdetdür dil-i erbâb-ı ışkâ câna minnetdür
Metâ'-ı vaşluñ almak naḥd-i câna yâ Resûla'llâh
- 4 N'ola ümmetlerün fahr eyler ise zât-ı pâkûnle
Kudûmün rahmet olmışdur cihâna yâ Resûla'llâh
- 5 Cenâb-ı Hâk ezel ser-mâye-i lutf u 'atâ itmiş
Kef-i insânunı deryâ vü kâna yâ Resûla'llâh
- 6 Perîşân-hâtır iken cem' ider evşâfuñı tab'um
Yeter bu şıdk-ı da'vâma nişâne yâ Resûla'llâh
- 7 Revâ mıdur N a ḥ î f î şevk ile vaşşâfuñ olmışken
İde âzürde erbâb-ı zamâne yâ Resûla'llâh

A/64b H/62b İ/61b P/77a

İ ve P'de "Der-makâm-i nevâ beste-i Dede" kaydı var.

(5a) cenâb: cinân H İ

(6b) bu şıdk-ı da'vâma: şıdk u 'âma A şıdk-ı 'avâma bu H
şıdk u 'avâma bu İ

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Ciger-hün-ı ğam olmış bir gedāyam yā Resūla'llāh
Belā-yı 'ıṣṣa düşmüş mübtelāyam yā Resūla'llāh
- 2 Benüm cān u dilüm ma'nide hāk-i āsitānuundur
Egerçi şüretā senden cüdāyam yā Resūla'llāh
- 3 Saña hāk-i reh olmak hās ü 'āmuñ kārıdur ammā
Senüñ ben hāk-i pāña hāk-i pāyam yā Resūla'llāh
- 4 Kuşūrum bī-nihayetdür benüm da'vā-yı 'ıṣṣuñda
Dirīgā şerm-sār-ı müdde'āyam yā Resūla'llāh
- 5 Sezā-yı zāt-ı pāküñ bendeñe luṭf-ı şefā'atdür
Egerçi her cezāya ben sezāyam yā Resūla'llāh
- 6 N'ola deryā-yı 'ıṣṣuñda bulursam gevher-i kânı
Gamuñla niçe demdür āşināyam yā Resūla'llāh
- 7 Nahīfī-veş döküp göz yaşların yüz biñ nedāmetle
Temennā-kār-ı gufrān-ı Hudāyam yā Resūla'llāh

A/64b H/63a İ/62a P/77b

(4a) 'ıṣṣuñda: 'ıṣṣuñdur İ

(7a) -veş: - A

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Eger kim olsa da şāh-ı zamāne yā Resūla'llāh
Giriftār-ı gamūn bakmaz cihāna yā Resūla'llāh
- 2 Sen ol sultān-ı vālā-rütbesin kim oldı bu gerdün
Sarāy-ı rif'atūnden bir nişāne yā Resūla'llāh
- 3 Kılup āyāt-ı kadrūn şukka-bend-i āyet-i levlāk
Seni Hāk eyledi şāh-ı yegāne yā Resūla'llāh
- 4 Zamān-ı haşre dek evşāf-ı zātuñ eylese 'ālem
Şifāt-ı 'izzetūñ gelmez beyāna yā Resūla'llāh
- 5 Olup ālūde-i hūn-ı ciger mercāna dönmişdür
Gözümde eşk-i hasret dāne dāne yā Resūla'llāh
- 6 O deñlü girye-i hicrāna mu'tād olmışam ben kim
Göñül giryānluğa ister bahāne yā Resūla'llāh
- 7 Nahīfī ümmet içre her ne deñlü ehl-i cürm ise
Reh-i 'işkuñda kalmaz baş u cāna yā Resūla'llāh

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Bu gülşende hezār-ı bī-nevāyam yā Resūla'llāh
Vellī āzürde-i hār-ı cefāyam yā Resūla'llāh
- 2 N'ola olsam devā-çüyende-i dārū-yı ihsānuñ
Esīr-i derd-i ʿışkam mübtelāyam yā Resūla'llāh
- 3 Beni gencīne-i faẓl-ı Hudādan behre-yāb eyle
Der-i luṭfuñda muḥtāc-ı ʿaṭāyam yā Resūla'llāh
- 4 Meded sendendür ey kân-ı şefāʿat bendeñe yoḥsa
Huẓūr-ı Ḥakda maḥcüb-ı ḥaṭāyam yā Resūla'llāh
- 5 Nigāh-ı şefkatünden ben ğarīb ü zārı dūr itme
Yoluñda ben de kem-ter ḥāk-i pāyam yā Resūla'llāh
- 6 Yüzüm yok ʿarz-ı ḥāle ʿarṣa-ğāh-ı ḥaşre vardukda
Güneḥ-kāram giriftār-ı hevāyam yā Resūla'llāh
- 7 Kerem kıl luṭf u ihsānuñla dil-şād eyle ben zārı
N a ḥ ī f ī yem ḳapuñda bir gedāyam yā Resūla'llāh

A/64a E/8a H/62a İ/61b P/77a Y/17b

İ ve P'de "Der-makām-ı rāst rühâvî Beste-i Dervîş Ali"
kaydı var.

Resūla'llāh redifleri İ ve P'de Ḥabîba'llāh'tır.

(3a) gencīne-i: gencīne İ

(5b) ben de: bend H

Mefā'īlūn Mefā'īlūn Mefā'īlūn Mefā'īlūn

- 1 Akup seyl-āb-ı çeşm-i eşk-bārum yā Resūla'llāh
Yanar 'ışkuñla cism-i dāğ-dārum yā Resūla'llāh
- 2 Şeb-i hecründe nār-ı 'ışk ile yanup yakıldukça
Tutar āfākı āh-ı pūr-şerārum yā Resūla'llāh
- 3 Gedā-yı kūyuñ olmağdur benüm maḥşul-ı āmālüm
Cihān mülkine yokdur i'tibārum yā Resūla'llāh
- 4 Umīd oldur ser-i kūyuñda ferş-i rāh ola āhır
Hevā-āmiz olan cism-i nizārum yā Resūla'llāh
- 5 Ḥarīm-i ravza-i cennet-me'ābuñ yāda geldükçe
Gider elden 'inān-ı ihtiyārum yā Resūla'llāh
- 6 Eger kim cān virürsem tāb-ı 'ışk-ı cān-sitānuñla
Olur şems ü kamer şem'-i mezārum yā Resūla'llāh
- 7 N a ḥ ī f ī 'ışkuña ben saña cismüm kūyuña kurbān
Fedā olsun saña ser-cümle vārum yā Resūla'llāh

A/60a E/8b H/57b İ/57b P/73b Y/17b

(4a) oldur: olur Y rāh: - Y

(5a) geldükçe: geldükde E

(7a) kūyuña: yoluña A H İ P cismüm: cānum A H İ P

Mefā'īlūn Mefā'īlūn Mefā'īlūn Mefā'īlūn

- 1 Benüm cürm ü haṭādur cümle kārūm yā Resūla'llāh
Kaḅul it şefkat eyle i'tizārūm yā Resūla'llāh
- 2 Derūnum zaḥm-ı şemşir-i melāmet çāk çāk itdi
N'ola āfākı tutsa āh ü zārūm yā Resūla'llāh
- 3 Temennā-yı nesīm-i himmetūnle vaḳf-ı rāh oldı
Bu deşt-i ğamda çeşm-i intizārūm yā Resūla'llāh
- 4 Eger endīşe-i na't-i şerīfūn olmasa dilde
Ne mümkün idi 'ālemde karārūm yā Resūla'llāh
- 5 Varınca kabre mevtā vaşf-ı pākūnle şafā bulsun
Pür olsun eş-şalāt ile mezārūm yā Resūla'llāh
- 6 Ḥayāl-i rūy u mūy-ı 'anberīn ü tāb-dāruṇdur
Benüm ser-māye-i leyl ü nehārūm yā Resūla'llāh
- 7 Naḥīfī ḥāk olursa şevḳ-ı vaşl-ı cān-sitānuṇla
Yine evşāfuṇ eyler her ğubārūm yā Resūla'llāh

A/60a E/8b H/58a İ/57b P/74a Y/18a

(1b) şefkat eyle: şefkatūnle E Y

(3a) temennā: temennī E Y

(4) E ve Y'de yok.

(5a) pākūnle: pākūnden A H

(6a) rūy u: rūy Y 'anberīn ü tāb-dāruṇdur: tāb-dār-ı 'anbe-
rīnūndür E Y

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Cemālun matla'-ı şems-i hidāyet yā Resūla'llāh
Cebīnün maşriḳ-ı nūr-ı sa'ādet yā Resūla'llāh
- 2 Vücūd-ı pākuṇi Ḥaḳ gevher-i yektā-yı lutf itmiş
İdüp ārayış-i tāt-ı kerāmet yā Resūla'llāh
- 3 Recā-yı 'afv ile aḥvālūmi 'arz eyleyüp geldim
Olup mustaḡriḳ-ı şerm ü hacālet yā Resūla'llāh
- 4 Umīd oldur delīl olsa cenābuṇ'afv-i mevlāya
Egerçi cürmüme yokdur nihāyet yā Resūla'llāh
- 5 Bu 'ışyān ile maḥşerde benüm ḥālüm mükedderdür
Cenābuṇdan ger olmazsa 'ināyet yā Resūla'llāh
- 6 'Aceb mi çāre-cūy-ı merhem-i iḥsānuṇ olsam ben
Menem āzürde-i zaḥm-ı melāmet yā Resūla'llāh
- 7 Ne deñlü mucrim ise yine kendi müstemendündür
N a ḥ ī f ī bendeñe eyle şefā'at yā Resūla'llāh

A/61b E/8a H/62a İ/61b P/77a Y/18a

İ ve P'de "Der-maḳām-ı evc beste-i Dede" kaydı var.

(5b) olmazsa: olmaz İ

(6b) menem: benem A E Y

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Sa'adet hizmet-i pīrāmenüñdür yā Resūla'llāh
Selāmet rāh-ı şer'-i rüşenuñdür yā Resūla'llāh
- 2 Melekler şevk ile hizmet-güzār-ı āsitānuñdur
Felek müştāk-ı būs-ı dāmenüñdür yā Resūla'llāh
- 3 Gül-i 'anber-şemīmi gülşen-i Firdevs-i a'lānuñ
Esīr-i nefha-i pīrāhenüñdür yā Resūla'llāh
- 4 Hayāl-i ravza-i pākūñle her dem kesb-i feyz eyler
Dil ü cān 'andelīb-i gülşenüñdür yā Resūla'llāh
- 5 N a h ī f ī bendeñi cevr ile giryān itdiler a'dā
Mürüvvet kânısın gayret senüñdür yā Resūla'llāh

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Tal'at-ı zî-şānuña nisbetle ey nūr-ı ilāh
Bir kemīne zerredür evc-i felekde mihr ü māh
- 2 Sensin ol maqbūl-ı Hāk kân-ı şefā'at kim senün
'Aşıyān-ı ümmete der-gāhuñ olmışdur penāh
- 3 Sāhil-i luṭfuñ ümīd itsem 'aceb mi her nefes
Niçe demdür olmışam müstagrik-ı baḥr-ı günāh
- 4 Ben kuluñ manzūr-ı çeşm-i himmet it tā kim gele
Dīde-i cān u dil-i bīmāra feyz-i intibāh
- 5 Derd ü gāmdan olmasun ḥālī dil-i şeydā eger
Hiżmet-i kūyuñ koyup isterse gayri 'izz ü cāh
- 6 Feyza-i na'tūnle ser-cümle lisān-ı ḥāl olur
Kabrüm üstünde zunūr iden nebātāt ü giyāh
- 7 Besdür ey kân-ı şefā'at rüz-ı maḥşerde eger
Çeşm-i şefkatle N a ḥ ī f ī ye idersen bir nigāh

H/63b I/62b P/78a

(5a) derd ü: derd ī

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

- 1 Çıksun ol cān kim reh-i 'ışkuñda kurbān olmaya
Dāhil-i cem'iyet-i bezm-i şehīdān olmaya
- 2 Dāğ dāğ-ı haşret olsun ol beden kim dā'imā
Āteş-i pūr-sūz-ı hicrānuñla sūzān olmaya
- 3 H^vāb-ı rāhat görmesün ol dīde-i ğam-dīde kim
Ārzū-yı nūr-ı dīdāruñla giryān olmaya
- 4 Tā ebed pejmürde olsun ol tabī'at kim senūn
Gülşen-i na'tūnde bülbul gibi nālān olmaya
- 5 Başına toprak o merd-i ğāfilūn kim şevk ile
Āsitānuñda varup hāk ile yeksān olmaya
- 6 Yā Resūla'llāh gerekmez mäh-ı tātān olsa da
Kağı dāğ-ı dil ki 'ışkuñla fūrūzān olmaya
- 7 Bu N a h ī f ī den dirīğ itme nigāh-ı luṭfuñı
Şermī-i cürm ile tā maḥşerde ḥayrān olmaya

A/65b H/61b İ/61a P/76b

İ ve P'de "Der-makām-ı evc Beste-i Yūsuf Çelebi"
kaydı var.

Mef'ûlu Fâ'ilātu Mefâ'ilü Fâ'ilün

- 1 Ruḥṣat virürdüm āh-ı taḥammül-güdâzuma
Ḥavfüm budur ki bâ'is olur keşf-i râzuma
- 2 Hārâ-güdâz iken şerer-i sūz u tâb-ı 'ışk
Ol mäh-ı nev taḥammül ider mi niyâzuma
- 3 Pür-tâb idüp fetîle-i dâğ-ı maḥabbeti
Yansam yakılsam ol şeh-i ḥâtır-nevâzuma
- 4 Kaşduñ devâ-yı derd-i dil-i nâ-tüvân ise
Var ey tabīb eyle ḥaber çâre-sâzuma
- 5 'Uşşâk içinde vâsıta-i imtiyâzdur
Ḥâk-i reh olduğum benüm ol serv-i nâzuma
- 6 Gül-zâr-ı kûyına yolun uğrarsa ey şabâ
Benden du'âlar ile var ol 'işve-bâzuma
- 7 Âḥir nefesde saña vaşıyyet N a ḥ î f i y â
Ol şâh-ı hüsne söyle yetişsün namâzuma

E/56b M/47b P/158a Y/77a

(1b)-güdâzuma: güzâruma A Y

(3b) ḥâtır: ḥavâtır M Y

(4b) çâre: çâr Y

(6a) kûyına: kûyuna E (b) -bâzuma: nâzuma Y

Mefā'īlün Meīā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Bizümle ol cevān-ı hūr-ṭal'at hem-niṣīn olsa
Harem-gāh-ı maḥabbet 'ayn-ı Fırdevs-i berīn olsa
- 2 Çıkar tā evc-i eflāke safādan ṣu'le-i ṣevkum
Yanumda her ne dem bir āfitāb-ı meh-cebīn olsa
- 3 Nevā-yı ney gibi vecd ü semā' itdürse 'uṣṣāka
Bize tahrik-i derd-i 'ıṣka bir ṣavt-ı ḥazīn olsa
- 4 Ḥayāt-ı tāze virür luṭf ile dil-ḥaste-i 'ıṣka
Kişinün sevdiği rūḥ-ı revān cāna yakīn olsa
- 5 N a ḥ ī f ī bülbulde ta'līm iderdüm nağme-i 'ıṣkı
Mekānum gülşen olsa hem-demüm ol nāzenīn olsa

E/56b M/47b P/159b Y/77a

-
- (3b) tahrik: - M Y ḥazīn: yer ḥazīn M
(4a) virür: virürse M P Y (b) cāna: cān M
(5b) -demüm: dem Y

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Dil-i mehcûrımı vaşluñla şāhum dāg dāg eyle
Kuluñdur tā ezelden ol ġaribi bir çerāğ eyle
- 2 Dirīğ itme elüñden geldigün sākī murüvvet kıl
Dil-i ser-mestüme gāhice teklīf-i ayağ eyle
- 3 Güzeller çıkdılar 'uşşāk ile hep seyr-i gül-zāra
Benümle sen de gel ey ġonçe-fem gül-geşt-i bāğ eyle
- 4 Bize besdür şarāb-ı la'ī-i sākī bezm-i 'ālemde
Mey-i gül-gūna istersen sen ey zāhid yasağ eyle
- 5 Yeter ālāyiş-i dünyādan el çek ey N a ħ ī f ī gel
Biraz tab'-ı heves-ālūdına 'arz-ı ferāğ eyle

E/58a M/48a P/159b Y/77b

(1a) mehcûrımı: mecrûhumı M

(3b) gel ey ġonçe-fem: ey gül ġonçe-fem E M Y

(4a) -gūna:-gūnı M Y

(5b) 'arz-ı: ġaraz Y

Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlûn

- 1 Vâşıl oldum bu ruh-ı zerd ü bu eşk-i ter ile
Aldum ol sîmîn tenûn vaşlını sîm ü zer ile
- 2 Âsitânına koyup ser rehine cân virdüm
Turdum ol serv-şadûn yolına cân ü ser ile
- 3 Şimdi dîvâne-sıfat mâ'il-i halvet oldum
İhtilâţ ideli ol şüh-ı perî-peyker ile
- 4 Dil berî oldu cihândan görüp ol sîm-beri
Müşkil oldu hele kârı dilûn ol dil-ber ile
- 5 Fark idüp müy-ı meyânın diyemezdüm beli var
Görmesem bend-i meyânın eger ol hançer ile
- 6 Neşve ancak dil-i zâra leb-i dil-berden olur
Açılur şanma beni bâde ile sâğar ile
- 7 Bu N a h î f î var iken eyleme ağıyâra nazar
İhtilâţ eyleme gel şadrûni bilmezler ile

E/58b M/48b Y/77b

(2b) ser: ter M

(4a) berî: perî Y

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 O gül-ruḥlar ki oldı hem-dem ü hem-rāh bir yerde
Mülākī oldılar gūyā ki mihr ü māh bir yerde
- 2 'Acebdür yād iderse bāğ-ı 'Adnūn zevk-ı cān-baḥşın
Olan ol ḥūr-ṭal'at yār ile her gāh bir yerde
- 3 Nigāh-ı şūḥına rāz-ı dili ifşāya minnet yok
Olursa yār ile bir şoḥbet-i dil-ḥ^vāh bir yerde
- 4 Eger bir yerde olmazsa temennā-yı vişāl-i dost
Olur elbette şabr it ey dil-i āgāh bir yerde
- 5 N a ḥ ī f ī sāye-veş pā-māl olurum reh-güzārında
Bulaydum ol nihāl-i bāğ-ı ḥüsni āh bir yerde

E/58b M/48a P/159b Y/78a

(2a) iderse: ider mi M Y

(3b) bir: - M Y

(5a) sāye-veş: rûşen M Y

Mef'ûlû Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

- 1 Yok bende tâb cevri ü cefâda o mâh ise
Âfâkı tutdı derd ile feryâd ü âh ise
- 2 Çeşm-i niyâz muntazır-ı revzen-i ümîd
Yokdur o mâha ruhsat-ı 'arz-ı nigâh ise
- 3 Hükûm-i kitâb-ı 'ışk ile öldür sevâba gir
Ey bî-vefâ eger seni sevmek günâh ise
- 4 Sen hulf-ı va'de nâz ile ser-germ-i i'tiyâd
Şabr itmez intizâra dil-i rû-be-râh ise
- 5 Ümmîd-i vuslat olmada efzûn N a h î f i y â
Ammâ müsâ'id olmadı baht-ı siyâh ise

E/57a M/48b P/160a Y)78a

(1b) feryâd ü: feryâd M Y

(2a) niyâz: niyâza M Y

(4a) va'de: va'de-i M va'd P

Râ'îlâtün Râ'îlâtün Râ'îlâtün Râ'îlün

- 1 Gönüm ârâm eylemez 'âlemde dil-dâr olmasa
Gam helāk eyler beni bende gam-ı yâr olmasa
- 2 Girye-i hasretle dünyâyı gözüm görmez olur
Bir nefes karşımda ol âyîne-ruhsâr olmasa
- 3 Kâbil-i zabt olmaz idi degme bir zencîr ile
Dil kemend-i turre-i yâra giriftâr olmasa
- 4 Reng-i ruhsâruñla itmez idi kimse iltifât
Gül-sitân-ı dehr içinde bûlbûl-i zâr olmasa
- 5 Şîve vü nâzı kime eylerdi meh-rûlar 'aceb
Bezm-i 'âlemde eger 'uşşâk-ı gam-h^vâr olmasa
- 6 Cânuma minnet bilürdüm cevrimini ol âfetûn
Ağlamazdum miñnet-i çarh-ı sitem-kâr olmasa
- 7 Ben N a ħ î f î -veş karar itmez idüm 'âlemde hiç
Gâh ü geh destümde hâme gâhî eş'âr olmasa

E/56b M/49a P/160a Y/78a

(5a) şîve vü: şîve-i E

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Bir gül-i nev-reste bulsaķ kim cefā-kār olmasa
Bülbüle raķm itse ammā mā'il-i hār olmasa
- 2 itmese 'arz-ı tegāfūl 'āşık-ı dīrīneye
Çeşm-i şūh-ı dil-firībūn böyle ğaddār olmasa
- 3 Naķd-i cān idi bahā kālā-yı 'ahd-i vuşlata
Āh eger fersūde-i tamġā-yı inkār olmasa
- 4 Şerbet-i la'lūn niyāz itmezdi kurbān olduġum
Derd-i 'işkuñla dil-i bl-çāre **bizār** olmasa
- 5 Hañçerūn men^c eylemezdüm sīne-i şad pāreden
Zaķm-ı 'āşık bā'is-i şādī-i aġyār olmasa
- 6 Serve teşbīh eylemek āsān idi kaddūn senūn
Ey nihāl-i 'işve sende hūsn-i refitār olmasa
- 7 Ūlfet itmezdüm N a ħ ī f ī -i sūhan-perdāz ile
Lafz u ma'nāda eger pākīze-ġüftār olmasa

E/57a M/50a P/160a Y/78b

(2b) şūh-ı: şūh u M

(5b) bā'is-i: bādī-i E

Mer'ûlû Fâ'ilātu Mefâ'ilû Fâ'ilûn

- 1 Maḥbûb odur ki ğamzesi âşûb-ı cān ola
Rûyında reng-i cāzibe-i ḥüsn ü ān ola
- 2 Cānlar fedā ol āfete kim bir nigāh ile
Rāz-ı derûnı fehmi ide rind-i cihān ola
- 3 Yāda gelür mi seyr-i çemen geşt-i bāğ u rāğ
Bir meclis içre tā ki o serv-i revān ola
- 4 Lāyık mıdur ki ḥāk-i rehinden o naḥl-i nāz
Kavl-i raķīb-i ḥār ile dāmen-keşān ola
- 5 'Āşık yolında cismini ḥāk eylemez mi hıç
Bir ğonçe-i'em ki sencileyin mihribān ola
- 6 Virmem o bezm-i dil-keşi dünyāya bā-ḥuşûş
Hem-şoḥbetüm senüñ gibi bir nev-cevān ola
- 7 Bil kıymetin N a ḥ ĩ f ĩ -i zāruñ ki sevdigüm
Biñ ḥasret ile yād idesin bir zamān ola

Mef'ûlû Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

- 1 Bir dil-rübâ ki 'ârif ola nûkte-dân ola
Yokdur anuñ bahâsı meger nakd-i cân ola
- 2 'Unvân-ı hüsni o meh-veşe olsun halâl kim
Etvârı dil-rübâ nigeñi cân-sitân ola
- 3 Kurbân olam o dil-ber-i ser-germ-i nâza kim
Her bir nigâhı âfet-i cân ü cihân ola
- 4 Âdemden ictinâb ide lâyıķ mı ol perî
Meclisde kaçd-ı nâz ile gözden nihân ola
- 5 Cânım fedâ o gülşen-i rengin nihâle kim
Gül-çîni-i letâfeti bî-imtinân ola
- 6 Vây ol esîr-i 'ışķ-ı ciger-sûza kim anuñ
Ârâm-ı cân sencileyin bî-amân ola
- 7 Oldum esîr-i 'ışķı N a ħ î f î bir âfetün
Ya meyl-i şefķat ide ya nâ-mihribân ola

E/59a M/50b P/160b Y/78b

(4a) ictinâb: ictibâb Y ide: ile M Y

(5b) -çîni-i: -çîni Y

(6) M'de yok.

(6b) cânı: câna M Y

(7a) 'ışķı: 'ışķ Y

Mef'ûlû Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

- 1 Meclis odur ki sâgarı bî-imtinân ola
Şahbâ odur ki neşvesi kûl-ı revân ola
- 2 Olma firîfte şakın ol bâğa kim anuñ
Rûy-ı bahârı reng-pezlîr-i hazân ola
- 3 Hayf u dirîğ o rind-i girân-bâr-ı dehre kim
Her mûy-i cismi beste-i kayd-ı cihân ola
- 4 Gel düşme kayd-ı nâm ü nişâne ço gafleti
Bir gün gelür ki seng-i mezâruñ nişân ola
- 5 Ahvâl-i derd-i 'ışkdan âgâh ide seni
Her bir giyâhı meşhedümün bir zebân ola
- 6 Böyle tegâfûl eyleme nakd-i niyâza kim
Kâlâ-yı nâz bir gün ola râygân ola
- 7 Kem-ter gubâruñ eyleyeler kühl-i çeşm-i cân
Kadruñ N a h î f i y â biline bir zamân ola

E/59a M/51a P/160b Y/79a

(2a) olma: ol M

(3a)-bâr: yâr Y bâz E dehre: dehr Y (b) cismi: cismini Y

(6b) nâz: nâza M Y

(7b) zamân: zebân Y

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Şakın tãb-ı nigehten rüyuña zülfün niķāb itme
Murād üzre bakılmaz saña bîhüde hicāb itme
- 2 Kõ diller küşe-i dāmānuña şevķ ile yüz sürsün
Güzer-gāhuñda ķurbān olduĝum böyle şitāb itme
- 3 Dil-i nālānı yakma āteş-i cān-süz-ı hicrāna
Yazıkđur bulbul-i sevdāyı cevri ile kebāb itme
- 4 Cefā kaçdın idüp aĝyār ile ülfetler eylersin
Baña bu cevri gel ey dil-ber-i 'ālî-cenāb itme
- 5 Niyāzı nāza eyler münķalib bir gün bu devrāndur
Niyāzumdan benüm tã böyle 'arz-ı ıztırāb itme
- 6 Temennā-yı vişāle va'de kıl va'd-i hilāf olsun
Meded ümmîd-vār-ı lutfā ye's üzre cevāb itme
- 7 Maķabbet şehridür şāh-ı hayālün cilve-gāhıdur
Terahķhum kıl ne var ma'mûre-i ķalbüm harāb itme
- 8 Hele bir kerre de rüz-ı hisābı eyle endîşe
Gurūr-ı ĥusn ile 'uşşāķa cevri bî-ķisāb itme
- 9 N a ĥ î f î den gurîzān olma ey şûĥ-ı perî-peyker
Seni cāndan sever bir mübtelādur ictināb itme

E/59a M/50b P/158b Y/79a

(2b)-gahunda: -gāhında M Y

(5a) niyāzı nāza: niyāzı eyler nāza M bir: her M Y

(6a) temennā: temennî P (b) ye's: baş E M Y

(7b) ne var: meded P

(9a) ey şûĥ-ı perî-peyker: lutf it ey ĝazāl-ı nāz P

Fe^cilātün Fe^cilātün Fe^cilātün Fe^cilün

- 1 Bir zamān hem-dem idüm ben dağı cānānum ile
Şalınurdum bile ol serv-i hırāmānum ile
- 2 Ol kadar hāk-zen-i deşt-i ğam oldum ki benüm
Dāmenüm fark idemez kimse girībānum ile
- 3 Lāleler tāb-ı derūnumla olur hākister
Seyr-i bāğ itsem eger bu dil-i sūzānum ile
- 4 Nāleden bulbule nevbet mi deger gülşende
Hem-nişīn olsam eger ol gül-i handānum ile
- 5 Benden isterse hisāb-ı ğam-ı ışkı ol şāh
Ey N a h ī f ī varayum defter ü dīvānum ile

E/58b M/48b P/160b Y/79b

(2a) hāk: çāk M P Y deşt: dest M P Y.

(3a) lāleler: lāle M Y

(5b) dīvānum: dīvān Y

Fe^cilātün Fe^cilātün Fe^cilātün Fe^cilün

- 1 Süpürüp hāk-i der-i pākūñi müjgānum ile
Şulayam reh-güzerün dīde-i giryānum ile
- 2 İdeyüm ölmez isem hıdmet-i kūy-ı pākūñ
Dil-i nālānum ile başum ile cānum ile
- 3 Hākka minnet ki irüp gāyete eyyām-ı firāk
Yine dīdār görüşdük hele sultānum ile
- 4 Būlbūlān-ı çemeni ser-be-ser itdüm hāmūş
Şahn-ı bāğı pür idüp nāle vü efgānum ile
- 5 Ey N a ħ ī f ī o şeh-i hūsne yeter şāhid-i hāl
Āh-ı pür-sūz-ı derün eşk-i firāvānum ile

E/58b M/49a P/161a Y/79b

(1b) -güzerün: -güzerin Y

(4a) çemeni: çemen Y

Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlūn

- 1 Cevher-i 'ışkuñ nihāndur sīne-i bī-kīnede
İztırārīdūr mahabbet 'āşık-ı dīrīnede
- 2 Yok bilürler hep nazīr-i hüsnūñ erbāb-ı nazar
Var ise 'aks-i cemālūndūr yine āyīnede
- 3 Kendüye biñ şevk ile cezb eylemekde 'ālemi
Gālibā hırz-ı füsūn vardur o sīmīn sīnede
- 4 Sīne-i yāra gözūñ dikme gel ey hayrān-ı 'ışk
Çok midur bir levh-i sīmīn öyle bir gencīnede
- 5 Şefkat itdüm ser-bürīde kākūl-i yāri görüp
Raḥm idermiş gāhī ādem kāfir-i bī-dīne de
- 6 Nā'il-i vaşl olsa da bulmaz tesellī mā-ḥaşal
Tıfl-ı dil āzādelük görmez şeb-i āzīnede
- 7 Dün N a ḥ ī f ī -i 'abā-puşı temāşā eyledüm
Er yaturmış ben de bildüm hırka-i peşmīnede

E/59b M/51b P/161a Y/80a

(1a) sīne-i bī-kīne: sīne-i ber pūr-kīne Y sīne-i
pūr-kīne M (b) ıztırārīdūr: ıztırār ider P

(6a) vaşl: vuşlat Y

(7a) Nahīfī-i: Nahīfī M Y (b) hırka-i: hırka vü M

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Elümde gonçe-veş peymāne āgūşumda cānāne
Bu bezm-i can-fezāyı tāze tarḥ itdüm zarīfāne
- 2 Ölürsem şevk-ı reftāruñla ey serv-i hīrāmānum
Senūñ hep şīvenī takrīr idem cennetde ğilmāna
- 3 Zülāl-ı la'ī-i nāb-ı yārdan sīr-āb olam dirken
Düşürdüm 'ākıbet delv-i dili çāh-ı zenaḥdāna
- 4 Ne sevdādur ki fikr-i kākül-i dil-dār ile her dem
Ṭabībāñ cāñ atar gül-geşt-i şahñ-ı sūnbūlistāna
- 5 N'ola sūzāñ iderse nār-ı 'ışka şeh-per-i şabrın
Gönül pervāne oldı şimdi bir şem'-i şebistāna
- 6 Bu bāzāruñ ser-āmed müşterīsi şimdi ben oldum
Ki naḥd-i 'aklı şarf itmek murādum cümle hūbāna
- 7 Revādur ey N a ḥ ī f ī ḥāme-i zerrīñ ile yazsam
Bu bir ser-levḥadur mecmū'a-i rengīñ-i 'irfāna

E/57b M/51b P/158b Y/80a

(3b) delv: mecnūñ M

(4b) ṭabībāñ: ṭabī'at M P Y

(4) ve (5)'in sırası P'de deĝişik.

Müfte'ılün Mefā'ilün Müfte'ılün Mefā'ilün

- 1 Rağş-ı tegāfūlūn yeter cevır ile itme tāhte
Gāhī bu pāy-mālūnī luṭf ile kıl nevāhte
- 2 Hecr-i nihāl-i kāmētūn eyledi nā-tüvān beni
Nāle-keş-i firāḳdur derd ile dil çü fāhte
- 3 Tābiş-i mihr-i 'ārızı şöyle mü'essir oldu kim
'Arız-ı yārda olur nūr-ı nigeḥ güdāhte
- 4 Şevḳ ile cān atar gönül bismil-i nāzı olmağa
Tīgini itse ol perī dest-i ḡāzabla āhte
- 5 'Arz-ı niyāza başlasam ḥvāba varur o mest-i nāz
'Aşık-ı zārı öldürür işte bu vaż'-ı sāhte
- 6 Geldi kıyāma ol perī cünbiş-i dil-firīb ile
Rāyet-i cünd-i fitneyi itdi yine ferāhte
- 7 itse N a ḥ ī f i y ā o meh gāhī ḡuşāde cismini
Tābiş-i sīnesi ider Zühre-i māhı bāhte

E/60a M/51a P/161b Y/80a

(1b) luṭf ile: luṭf M Y

(3b) nigeḥ: ki P

(5a) nāz: yār Y

(6b) yine: - M Y

Mef'ülü Mefā'īlü Mefā'īlü Fe'ülün

- 1 Gördüm o şeh-i hüsni dün ağıyar yanında
Eksük degül elbette gülün hār yanında
- 2 Bir nīm-nigāhına bizi görmedi lāyık
Ādem degülüz biz o sitem-kār yanında
- 3 Āgūş-ı meyānına ta'alluk niçe mümkün
Der-kār iken ol hançer-i gaddār yanında
- 4 Germiyyet-i hüsni ile o hürşid-cenābun
Bir zerre degül 'āşık-ı bīmār yanında
- 5 Bī-hūşī-i 'ışkıyla idüp rāzumı ifşā
Dün sevdiğümü eyledüm ikrār yanında
- 6 Ya merdüm-i dīde ya süveydā-yı derūndur
Ol hāl-i siyeh la'l-i leb-i yār yanında
- 7 Kurbān olayum ol dem-i cān-bahşa N a ḥ ī f ī
Kim 'āşık-ı zāruñ ola dil-dār yanında

E/60a M/51b P/158b Y/80b

(4a) cenābun: cinānun M Y

(3) ve (4)'ün sırası P'de değişik.

(6a) ya: - M Y

Müstef'îlün Fe'ûlün Müstef'îlün Fe'ûlün

- 1 Âmac-ı hasret oldum ol kaşları kemāna
Tîr-i cefāya eyler her dem beni nişāne
- 2 Şorsam bahā-yı vaşlın pür-çîn ider cebinin
Cevr ü cefāya zâlim ister hemân bahāne
- 3 Ser-menzil-i ümîde olmazdı dil resîde
'İşkuñ semend tab'a olmasa tâziyāne
- 4 İksîr-i ma'rifetdür taḥṣîl-i neşve-i 'ışk
Ağyârı vâkıf itme bu nükte-i nihāna
- 5 Bu râh-ı pür-ḥaṭardur bunda ḥazer gerekdür
Her bir kademde eyle eṭvâr-ı âgehâne
- 6 Taḥsîne görme lâyıḳ bu dâr-ı bî-beḳâyı
Cümle fenâ dimişdür kim gelse bu cihāna
- 7 Kesb-i şafâ ne mümkün şām ü seher N a ḥ î f î
Tekdîr-i ḥâṭır eyler âlâyiş-i zamāne

E/57a M/52a P/161b Y/80b

(1a) ol: bir P

(2b) zâlim ister: ister zâlim P

(3b) tab'a: tab'ı M Y

(5b) âgehâne: gehâne M Y

(6a) dâr-ı: dârâ Y

Müstef^cilün Fe^cülün Müstef^cilün Fe^cülün

- 1 Düşdi dil-i fütāde bir şūh-ı bî-amāna
Kāni^c degül cefāya rāzî degül figāna
- 2 Hüsni ü bahāda hākkā maḥşūd-ı mihr-i ğarrā
Her-cāyîlükde ammā hüsni gibi yegāne
- 3 Âşüfte-i hevā-yı zülf-i siyāh olaldan
Sad pāre oldu gönüm destinde hem-çü şāne
- 4 Pervāne-veş niyāz it ol şem^c-i hüsne ey dil
Ahvāl-i sūz-ı ʿışkı ʿarz eyle yana yana
- 5 Hün-ı ciger gözümde sūz-ı derün sözümde
ʿışkum ʿayān olurken hācet ne imtiḥāna
- 6 Virsem zebāna gāhî takrîr-i hāle ruḥṣat
Sūz-ı derünüm eyler her harfi bir zebāne
- 7 Her bir sözün N a ḥ ī f ī çāk eyler ehl-i ʿışkı
Sende nedür bu ḥālet bu tarz-ı ʿāşıkāne

E/57a M/50b Y/81a

(1a) bî: - Y

(2b) yegāne: bigāne Y

(3a) âşüfte-i: âşüfte Y (b) destinde: üstünde M Y

(4b) ʿarz eyle yana yana: ölürken hācet ne imtiḥāna Y
hācet ne imtiḥāna M

(5) E'de var.

(6a) zebāna: zamāna Y - M

Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilātūn Fā'ilūn

- 1 H^vāba varmış gelmiş ol müjgān müjgān üstüne
Gūyiyā ser-dādedür peykān peykān üstüne
- 2 Ğamze düzdīde-nigeh ebrūlar imā eyledi
Geldi ol şehden baña fermān fermān üstüne
- 3 Gāh 'ışk-ı gülden aġlār gāh cev-r-i hārdan
'Andelīb-i zār ider efgān efgān üstüne
- 4 Ğayreti Mecnūn u Ferhāduñ bizümdür haşre dek
Dönmemek lāyık mıdur yārān yārān üstüne
- 5 Zahm-ı sīnem dāġ-sāz-ı reşk ider biñ nāz ile
Eyler ol sultān-ı hūsn ihsān ihsān üstüne
- 6 Hecr-i dil-ber bā'is-i terk-i diyār oldu baña
Oldı ben mehcūr için hicrān hicrān üstüne
- 7 'İşk-ı yar olan göñülde ğayr için kalmaz maḥal
Teng ider bir hāneyi mihmān mihmān üstüne
- 8 Gāh būs u geh kenāra çok da mā'il olma kim
Ḥasteyi bī-tāb ider dermān dermān üstüne
- 9 Vaşf iderlermiş anı terk-i mey ü maḥbūb ile
İtmesünler vā'ize bühtān bühtān üstüne
- 10 Menzil-i şāh u gedā āhır olurken zīr-i ḥāk
'Ākile lāyık mıdur bünyān bünyān üstüne
- 11 Ey N a ḥ ī f ī 'afv-i Ḥāk olmazsa müşkil ḥāldür
Eyledüm ğafletle çok 'ışyān 'ışyān üstüne

E/57b M/47b P/157b Y/81a

(5) M ve Y'de yok.

(7a) 'ışk-ı yār: 'ışk-bāz P (b) bir hāneyi: her hāneye E

(8b) ḥasteyi: sitteyi Y

(9a) mey ü: mey Y

(10a) şāh u: şāh M

Fā'īlātun Fā'īlātun Fā'īlātun Fā'īlün

- 1 İz'tırāb itsem n'ola ol şāh-ı hūbān üstüne
Cān virür pervāne gör şem'e-i şebistān üstüne
- 2 Ğayret-i 'ışkıyla cismüm çāk çāk-ı reşk olur
Şāne el korsa ger ol zūlf-i perīşān üstüne
- 3 Hāsetem ol hāle kim giryān olup biñ şevk ile
Rūyumu sürsem varup ol dest ü dāmān üstüne
- 4 Ol kemer olmuş miyān-ı dil-bere zīnet-nümā
Hāledür gūyā tolanmış māh-ı Ken'ān üstüne
- 5 Cāme-i müşgīn ile pūşīde kıldı sīnesin
Gūyiyā ebr oldı hā'il māh-ı tābān üstüne
- 6 'Āşık-ı şūrīde-hāle kaşd-ı mekr eyler raķīb
Gör ki şeytānı musallaṭ olmuş insān üstüne
- 7 Ğayrı cānān 'ışkına düşdi dimişler ol mehe
Bu sūḥān düşmez degül aġyār-ı nā-dān üstüne
- 8 'Aksine döndi nizāmı şimdi bezm-i 'ālemūñ
Cāhili tercīh iderler ehl-i 'irfān üstüne
- 9 'Andelibān-ı sūḥān yazsun bu naẓm-ı tāzeyi
Ey N a h ī f ī şafḥa-i gül-berg-i ḥandān üstüne

E/58a M/49b P/158a Y/81b

(2a) cismüm: geçm M cism Y (b) şāne el: şāne-i āl M

(3b) dest ü: dest M

(4b) Ken'ān: tābān P

(5b) māh-ı tābān: mihr-i rahşān P

(7a) düşdi: düşmiş E M P dimişler: dimişdür M

(b) düşmez: düşmen M Y

Fā°ilātün Fā°ilātün Fā°ilātün Fā°ilün

- 1 Şābit ol sen itdigün ol °ahd ü peymān üstüne
Kulluğun her vech ile baş üstüne cān üstüne
- 2 Hāke başma olmasun rencide pāy-ı nāzükün
Ol kadem-sāy-ı tenezzül çeşm-i giryān üstüne
- 3 Sāye-i müjgān virür kühl-i leṭāfet hāletin
Sürmeye hācet nedür ol çeşm-i fettān üstüne
- 4 Hānde itdükçe şigāf-ı lebde dendānuñ hemān
Nazm olunmış incüdür la°l-i Bedaḥşān üstüne
- 5 Hāk-i pāyūñ tūtiyā-yı çeşm-i cān itsem n'ola
İstemem toz kondığın ol pāk dāmān üstüne
- 6 İtsün istiğnā Hudādan ğayra minnet itmesün
Fāyık olmak isteyen emsāl ü aḳrān üstüne
- 7 Ey N a ḥ ī f ī zīver-i ser-nāme-i i°cāzdur
Bu ğazel mecmū°a-i eṣḥāb-ı °irfān üstüne

E/58a M/49b P/158a Y/81b

(2b) -sāy: sâz E

çeşm: cism M

(5a) çeşm-i cān: cism ü cān M

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

- 1 Bozuldı bezm-i şafā zīb-i tām virdükçe
Bu meclis oldu perīşār nizām virdükçe
- 2 Hezār naķş-ı ğarīb ihtirā' ider gerdün
Şahīfe-i emele ben hitām virdükçe
- 3 Hezār-ı dil kafes-i cismi çāk ider şanuram
Şabā o ğonça-dehenden peyām virdükçe
- 4 O mest-i 'işveye 'arz eyle hālümü sākī
Maķām-ı ruķsat-ı sevk-ı kelām virdükçe
- 5 O mest-i bāde-i nāzuñ ayağına düşerem
Eliyle destume meclisde cām virdükçe
- 6 Mişāl-i dāl-i du'ā kaddimi dü tā iderem
Baña o server-i hūbān selām virdükçe
- 7 Belā-yı hasret ile kārını tamām eyler
O şūha gönlünü 'aşık tamām virdükçe
- 8 Kırān ider şanuram māh burc-ı 'Akrebde
O meh yanında rakībe maķām virdükçe
- 9 Kerīm odur ki mücāzāt-ı 'afv ide haşma
Felek müsā'ade-i intikām virdükçe
- 10 Semend-i h^vāhişi teklīf ider bu baht bize
Yed-i taşarruf-ı gayre licām virdükçe
- 11 Mekārim ehlini pā-māl-i cevır ider devrān
Denīye mertebe-i ihtirām virdükçe
- 12 Efāzıl oldu nevā-sūz-ı meclis-i diğer
Bu bezm-ġāha erāzıl zihām virdükçe
- 13 N a h ī f i y ā oizi kem-nām-ı hayret itdi bu baht
Kemāl ü fażl ile 'ālemde nām virdükçe

E/59b M/49a P/159a Y/81b

(1a) bozuldı: buldı M Y (b) nizām: nizāma Y

(3) ve (6) A'da yok.

(4a) hālümü: hālümüz E M Y

(6a) du'ā : - Y (8a) kırān: tūlū'm (9a) mücāzāt-ı: mücāzatı M
ide: ola M (11b) denīye: dānīye M

Mef'ûlü Fâ'îlâtü Mefâ'îlü Fâ'îlün

- 1 Hüssâd-ı 'aşruñ itme nazâr güft ü gūsına
Şîr iltifât ider mi kilâbuñ gulūsına
- 2 Bir başuñ ile 'āleme sultân iken meded
Ser-dāde olma cāh-ı cihānuñ rü'ūsına
- 3 Bir dest-būsuñ itmek içün nev-niyāzlar
Gayruñ revā mı vakf olasin pāy-būsına
- 4 Lāzım degül 'ināyeti ehl-i tekebbürüñ
Bağş eyledüm 'aṭāsını vech-i 'abūsına
- 5 Dünyā-pereste keşf-i haḳāyık revā degül
Zemzem komak sezā mı şarābuñ sebūsına
- 6 Oldı tüfeng bāde-keş-i hūn-ı merdümān
Kurşun akıtsalar n'ola nāy gilūsına
- 7 Nefs ü hevā ki düşmen-i dīrinedür saña
Ruḡṣat virür mi 'āḳıl olan hīç 'adūsına
- 8 Mergiyiye-i Sikender ü Dārāyı şerḥ ider
Tut gūş-ı hūşı şāhlaruñ ṭabl u kūsına
- 9 Dāmād-ı bī-şümār iledür irtihārı hep
Zāl-i zamānenüñ nazār itme 'arūsına
- 10 Rif'at tevāzu' ile meger hem-'inān imiş
Servüñ çemende eyle nazār ser-fürūsına
- 11 Encāmı ḥāk olunca N a ḥ ī f ī bu 'ālemün
Toprak hezār levm ile her ārzūsına

E/60a M/52b P/159a Y/82a

(3a) nev: bu P

(9a)-şümâr: şümârı M Y

Müstef'ülün Fe'ülün Müstef'ülün Fe'ülün

- 1 Hâk-i rehûn firâkı ey şüh-ı bî-bahâne
Ben hâk-sârı şaldı tâ şehri-ı İsfahâne
- 2 İtdükçe ben tazallum yok sende bir tekellüm
Ey şüh-ı bî-tarahhum rahm it bu nâ-tüvâne
- 3 Ey gül bahâr-ı hüsne tâ böyle gırira olma
Gör şarsar-ı fenâyı bak tündî-i hazâne
- 4 Çeşmümde seyl-i hasret sînemde dâğ-ı fûrkat
İtdi esîr-i gurbet ben hâki âb ü dâne
- 5 Endüh-ı iftirâkuñ âlâm-i iştiyâkuñ
Derd ü gam-ı firâkuñ bi'llâhi geçdi cânâ
- 6 Lutf eyle ey şabâ var 'arz eyle hasb-i hâlüm
Ol lâle-had nigâra ol serv-kad cevâne
- 7 Derd ehlinüñ N a h î f î eş'ârı böyle ister
Elfâzı şâ'irâne ma'nâsı âşıkâne

E/57b M/52a P/161a Y/82b

(2a) tekellüm: tarahhum E M Y

(5b) derd ü: derd E M Y

(6b) nigâra: nigâr Y

(7b) E M Y'de şöyledir:

Elfâzı şâ'irâne ma'nâsı âşıkâne

Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlūn

- 1 Sevdigüm maḥsūd iken ḥürşīd-i bālā-perteve
Çok midur ebrūları ta'n eylese mäh-ı neve
- 2 El-ḥased üftādegān-ı ʿışkdan ol rinde kim
Pāk-dāmen serv-ḳad bir şūḡ-ı müsteḡnā seve
- 3 Ġālibā ol mäh-ı burc-ı ḥüsni eyler cüst-cū
Mihr-i raḡṣānı bu gün gördüm gezer evden eve
- 4 Göz göre yağmā ider kālā-yı şabrı ġamzesi
Bu ne merd-i reh-zene beñzer ne düzd-i şeb-reve
- 5 Būse-i ḥālūñ dirīġ itme dil-i bīmārdan
Şatma ʿuşşāk-ı perīşān-ḥāli luṭf it bir ceve
- 6 Ey N a ḥ ī f ī Ġāzi Sultāñ Muṣṭafā Ḥānuñ müdām
Būse-gehdür der-geh-i luṭfı niçe Key-Ḥüsreve
- 7 Luṭf idüp ġüftārumı eylerse mesmū-ı ḳabūl
Sözlerüm maḥsūd ola rūḡ-ı Selīm ü Ḥüsreve

E/60b M/52b Y/82b

(4b) düzd: dārd M Y

(5b) şatma: şanma M Y

(7a) Selīm ü: Selīm Y

Rā'īlātūn Rā'īlātūn Rā'īlātūn Rā'īlūn

- 1 DÜnyede 'āşık sevince böyle bir meh-rū seve
Kim cebīni bedre beñzer kaşları mäh-ı neve
- 2 Şubḥ-dem ol āfitābum 'arz-ı dīdār eylese
Mäh-peykerler dönerdi encüm-i bī-perteve
- 3 Hākden ref' eyle lutf it bûse-i ḥālūñ baña
Kendimi erzende görmem gerçi miqdār-ı ceve
- 4 Akmada tūndan tūna seyl-āb-ı eşküm söyle kim
Aña nisbet kaṭre-i nā-çīzdür nehr-i şave
- 5 Tālib-i ser-menzil-i maqşūd iseñ olma 'acül
Tiz kalur rāh-ı talebde hırş ile ol kim eve
- 6 Ey N a ḥ ī f ī şāh-ı dehrūñ devletinde sözlerüm
Gıbṭa-baḥş-ı şevkdur rūḥ-ı Selīm ü Hüsreve

E/60b M/53a Y/83a

(2a) ol āfitābum: ūftādeyem M Y

(3a) eyle lutf it: eyleyüp Y eyleyüp ol M bûse-i:bûse Y

(4a) akmada: akmadan M Y

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Me'âşiden vücūduñ t̄ahir it eşk-i nedāmetle
Naşihat saña varma 'arşa-i haşre bu hāletle
- 2 Kula şart-ı edeb resm-i 'ubūdiyyetde vācibdür
Rızā-yı pāk-i mevlāya ri'āyet kıl şadākatle
- 3 Kemāl-i imtisāl it emre nehyinden gürizān ol
Mukīm ol der-geh-i vālā-yı Hākda istikāmetle
- 4 Şirāt-ı müstakīm-i şer'-i pāke intidā eyle
Şirāt-ı maḥşeri tayy itmek istersen selāmetle
- 5 Emānetdür saña rūḥ-ı 'azīz ey merdüm-i gāfil
Keder-sāz olma mir'āt-ı dile gerd-i hıyānetle
- 6 Hele bir kerre ey maḥlūk-ı bī-mikdār fikr eyle
Ne müşkildür hużūr-ı Hālika varmak hacāletle
- 7 Semūmindan hāzer kıl ejdehā-yı heft-serdür bu
Göz açdurma bu nefis-i dūna tevbiḥ u melāmetle
- 8 Kıyām it t̄ā'at-i mevlāya terk it lezzet-i nefsi
Tefekkür eyle ḥālūñ ḥayret-i hevl-i kıyāmetle
- 9 Hevāya meyl idüp gāfletle irhā-yı 'inān itme
Bu nefis-i ser-keşi rām itmege sa'y it riyāzetle
- 10 Saña rāh-ı rehā t̄ā'āt-ı Hākdur ḡayrı terk eyle
Alınmaz Cennetü'l-me'vā nezāketle zarāfetle
- 11 Ḥalāş it nefisūñi vādī-i tārīk-ı ḡalāletden
Reh-i maḫşūda 'azm it meş'al-i nūr-ı hidāyetle
- 12 Mürā'āt eyler iseñ emr-i Hākḫı eyleyüp 'izzet
Varursın 'arşa-gāh-ı haşre 'izzetle sa'ādetle
- 13 N a ḫ ī f ī kayd-ı hicrāndan eger āsāyiş istersen
Yakīn ol bezm-gāh-ı kurba t̄ā'atle 'ibādette

A/9b E/22a H/9a İ/9a F/59b Y/19a

(4b) şirāt-ı: şirāt ü A H

(8a) terk it: - A

(9a) irhā-yı: ez-cāy-ı A

(12b) sa'ādetle: şefā'atle A

(13b) ol:var E t̄ā'atle: t̄ā'āt ü A H İ P

Mef'ûlû fâ'ilâtü Mefâ'ilû Fâ'ilün

- 1 Tab'-ı le'îme pend-i şehâdan ne fâ'ide
Çeşm-i zarîre kühl-i cilâdan ne fâ'ide
- 2 Ol kim ğinâ-yı kalb ile merzûk olmadı
Mâl ü menâl ü genc ü ğinâdan ne fâ'ide
- 3 Bed-aşla hüsn-i terbiye olsun mı kâr-ger
Hâr-ı hasîbe neşv ü nemâdan ne fâ'ide
- 4 Germiyyet üzre olma felek-meşrebân ile
Bed-sîretân-ı hud'a-nümâdan ne fâ'ide
- 5 Zell-i taleble 'izz-i husûlün ne lutfı var
Zımnında zillet olsa 'atâdan ne fâ'ide
- 6 Kalbünde olmayınca senün haşyet-i Hudâ
İkrâr-ı lafz-ı rûz-ı cezâdan ne fâ'ide
- 7 Hük-m-i kazâda medhali yok çünki kimsenün
Nakş-ı zuhûra çün ü çerâdan ne fâ'ide
- 8 Tağyîr-i ser-nüvişt-i ezel çün muhâldür
Endîşe-i melâl-fezâdan ne fâ'ide
- 9 Gösterme halka kendiñi sa'yuñ hebâ olur
Tâ'ât-ı Hakda zerķ u riyâdan ne fâ'ide
- 10 Ahvâl-i ğayr-i mümkinе tedbîr olur 'abes
Cân-dâde-i helâke devâdan ne fâ'ide
- 11 Cehhâl-i kadr-merdüme 'arz-ı recâ niçün
Câhil tabîbe şekve-i dâ'dan ne fâ'ide
- 12 Haţtuñ gelince mihr ü vefânuñ ne vechi var
Vakt-i ğazânda kesb-i hevâdan ne fâ'ide
- 13 Bezm-i fenâda râhat ü şadî ne ihtimâl
Mâtem-serâda sūr u şafâdan ne fâ'ide

- 14 Eşhâb-ı cāh-ı ʿaşr-ı sitāyiş dūrūğdur
Nā-müsteḥıkk-ı medḥa ʿenādan ne fā'ide
- 15 Ḥayl ü ḥaşem ne menfaʿat eyler gedālara
İzhār-ı şevket-i ūmerādan ne fā'ide
- 16 Erzāl-i nāsa rabṭ-ı derūnuñ ne vechi var
Meyl ü maḥabbet-i süfehādan ne fā'ide
- 17 Rezzāk-ı bī-zevāldan iste murāduñı
Bī-çāre sañaʿ şāh u gedādan ne fā'ide
- 18 Dānā-dil olmayınca muḥāṭab N a ḥ ī r i y ā
Luṭf-ı kelām ü ḥüsn-i edādan ne fā'ide

Mef^cûlû Mefâ^cilû Mefâ^cilû Fe^cûlûn

- 1 Ol serv-kad üftâdesine mâ'il olursa
Bir kerre müşerref olalım kâbil olursa
- 2 Kâlâ-yı vişâle virelüm nakd-i hayâtı
Ol mâh bu bâzâra görün kâ'il olursa
- 3 Ben şâhidem elbette ider cânını kurbân
Dil 'ıyd-geh-i vuslatuna vâsıl olursa
- 4 Zannum bu ki câh-ı feleke ragbeti kalmaz
Makşûdına bî-çâre gönül nâ'il olursa
- 5 Ben zerre olur sâye-sıfat hâk ile yeksân
Ger sende olan mihr ü vefâ zâ'il olursa
- 6 Cevr eyle bize kâ'ilüz ey baht-ı siyeh-kâr
Bizden sana bir dâne eger hâsıl olursa
- 7 Fîrâhen-i cismi bile çâk eyle N a h î f î
Cânân ile cân arasına hâ'il olursa

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 O hûnî gamzeler işler geçer bu cân-i nâlâna
Nigâh itdükçe çeşm-i âfetün mestâne mestâne
- 2 N'ola bezm-i mahabbetde harâb-ender-harâb olsam
Şunarlar bâde-i 'ışkı bâna peymâne peymâne
- 3 Beni hecr-i hayâlün söyle meftûn itdi ki her dem
Arar nakş-ı cemâlün çeşm-i dil kâşâne kâşâne
- 4 Bulur geh cânda gâhî sînade gencîne-i 'ışkun
Gönül bir magribîdür kim gezer virâne virâne
- 5 Elünden bir kadeh nûş eylesek 'aklı harâb eyler
Ayak gezdürmemiz lâzım degül mey-hâne mey-hâne
- 6 Girîbânım alur dest-i tahayyür yâda geldükçe
O sohbetler ki itdüm yâr ile rindâne rindâne
- 7 Hele imzâ-yı tahsîne anı şâyeste gördük biz
Hezârân âferîn olsun N a h î f î -i sühan-dâna

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Füzûn olmakdadur şevkum haţ-ı nev-hîz-i yâr üzre
Cünûnum tâzelendi gör yine evvel-bahâr üzre
- 2 "Arağ-rîz-i hicâb oldu lebünden sâkıyâ sâgar
Degüldür kaţre-i şahbâ o câm-ı zer-nigâr üzre
- 3 Olur dâm-efgen-i reftârı yüz bin fitne-i ferdâ
Kıyâmetler kopar ol kâmet-i âşûb-kâr üzre
- 4 Geçen her serv-kaç hûbâna istikbâl için mahzâ
Tururlar servler üftâde-âsâ reh-güzâr üzre
- 5 N a h î f î bülbül-i bâğ-ı maḥabbet diyü yazsunlar
Yazanlar resm-i ehl-i "ışkı levḥ-i rûzgâr üzre

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 'Araqlar kim olur zâhir leb-i mey-gûn-ı yâr üzre
Dökülmiş gûyiyâ berg-i semendür cûy-bâr üzre
- 2 Dem-i nezzârede tîr-i nigâhı kaldı ol şûhûn
Degüldür şekl-i müjgânûm bu çeşm-i eşk-bâr üzre
- 3 Yine burc-ı şerefde ahter-i bahtum 'ayân oldu
Görindi hâli zîr-i turrede ol gül-'izâr üzre
- 4 Şakın mir'ât-ı ruhsârûn gubâr-ı âh-ı serdümden
Koma gel hâtîr-ı mahzûnûmı gel inkisâr üzre
- 5 Tarahhûm eyle ihsân it gel inşâf eyle sultânûm
N a h î f î pâ-y-mâl olsun mı râh-ı intizâr üzre

Mefâ'ilün Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün

- 1 Nigâh-ı reşki k̄o ey mih̄r o m̄âh-ruhsâra
Nazar ta'alluk ider belki ol cefâ-kâra
- 2 Ğubâr-ı cismümi gördükçe hâk-i pâyında
Çekildi sürme-i şefkat o çeşm-i mekkâra
- 3 Hezâr tûtfî-i gûyâyı lâl-i hayret ider
Bu lâ'l-i nâb ile gönçem gelince güftâra
- 4 Nişâr-ı makdem-i nâzun olurdu cevher-i cân
Eğer ki Yûsuf-ı hüsnün çıkaydı bâzâra
- 5 Devâ-yı gayr ile âzürde-hâtıram mahzâ
Olursa senden olur derd-i hasrete çâre
- 6 Dahı müsâ'ade itmez mi rûzgâr bize
Hezâr zevrak-ı işret çekildi gül-zâra
- 7 Harîm-i gülsen-i kûyunda hâk-i râhundur
Nigâh-ı merhamet eyle N a h f i -i zâra

Mefâ'ilün Fe'îlâtün Mefâ'ilün Fe'îlün

- 1 Şabâ eger ki varursan harîm-i dil-dâra
Du'âlar it yûri benden o mâh-ruhsâra
- 2 Derûn-ı lâleyi dâğ eyler âteş-i efsûs
Bu sûz u tâb ile 'azm eylesem çemen-zâra
- 3 Hemîşe dil gibi vakf-ı nigâh-ı nâz olayum
İdersem ol meh-ı tâbâna 'arz-ı nezzâre
- 4 Hezâr girye-i hasret netice nezr olsun
Dem-i müşâhede benden o zevk-ı dîdâra
- 5 Meyân-ı yâra şarılmağ ümîdin eyler imiş
'Adâvet eyledüm el-hak rakîb-i gaddâra
- 6 Vatanda dahı garîbüz hezâr miñnet ile
Ne çâre n'eyleyelüm gerdiş-i sitem-kâra
- 7 N a h î f i y â hele tahsîn ü âferîn olsun
Bu 'âşıkâne edâya bu hüsn-i güftâra

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Unıtmam zahm-ı şemşîr-i firâkūn hâk olursam da
Yine vâ-hasretâ-gûyem has ü hâşâk olursam da
- 2 İdem 'arz-ı mahabbet meşhedümden sanâ sultânūm
Netice geçmezem senden eger şad çâk olursam da
- 3 Ümîd-i vuslatunla devlet-i hüsnünde mesrûram
Ne denlû gussa-i dünya ile gam-nâk olursam da
- 4 Uzatmam dest-i küstâh-ı niyâzum dâmen-i yâra
O tîg-ı hûn-feşân-ı gamzeden bî-bâk olursam da
- 5 N a h î f î menzilüm âhîr hazîz-i hâk olur bir gün

P/162b

(5b) Metinde yok.

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

- 1 Zeyn idüp 'ârîzünî kâkûl-i dil-cûlar ile
Şalın ey serv-i revân sünbül-i hoş-bûlar ile
- 2 Sihr ile turraların 'âşıkı başdan çıkarur
Çıkamaz başa hele kimse o câdûlar ile
- 3 Turma hem-demlük ider gamzen ile çeşmüne dil
Ülfet itmekde o mecnûn yine âhûlar ile
- 4 Bulsa gamzen n'ola îmâ-yı vişâle ruhsat
Başladun 'işvelere kûşe-i ebrûlar ile
- 5 'Andelîbâna yine bildirelim mîkdârın
Gülşene 'azm idelim bir iki gül-rûlar ile
- 6 Cümledenün hâk-i rehi biz de N a h î f î -zâruz
Nûkte-senc olmağa hâcet ne sühan-gûlar ile

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

- 1 itmezüz gayre nazar 'âşıkına yâr olsa
Kişinün sevdigi şartınca vefâ-dâr olsa
- 2 Bâgda gâyeti yok güllerün ammâ bülbül
Bir gül olsa bâna kim zîver-i destâr olsa
- 3 Nakd-i cân minnet-i cân idi dil-i şeydâya
Kâle-i vuslatı bir vech ile bâzâr olsa
- 4 Açılurdu bâna bî-vâsıta-i bâd-ı şabâ
Eger ol gönçe-dehen vâkıf-ı esrâr olsa
- 5 Şübhesüz mâ'il olurdu bâna ol tûf-i cân
Beynümüzde bir iki şive-i güftâr olsa
- 6 Dil-i 'âşık gibi sûz olsa N a h î f î sûz de
Nazm-ı erbâb-ı sühan mu'cize-âşâr olsa

P/162b

(4)'ten sonra bir beyitlik boşluk var.

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 İrişdi hayr-ı maqdem sûr-ı vuşlat mâtem-i 'ışka
Selâm olsun yine rûh-ı şehîdân-ı gam-ı 'ışka
- 2 Derûn-ı gönçeden pervâz ider eflâke şafvetle
İrişmez şâhîn-i endîşe murg-ı seb-nem-i 'ışka
- 3 Yine çeşm-i nizârûm hasretünle dâğ dâğ oldu
Açılmış tâze güller bir nazâr kıl 'âlem-i 'ışka
- 4 Kime keşf eyleyem râzum ki yâr-ı gam-güsârûm yok
Mukâbil olmadum 'âlemde ben bir hem-dem-i 'ışka
- 5 Bana şimden girü 'azm-i kenâr itmek ne mümkündür
Düşürdüm keştî-i ümmîdi hîz-âb-ı yem-i 'ışka
- 6 Gönül ağlar reh-i hasretde çeşm-i intizâr ile
Görinmez mi dahı ol şîve-kârûm mahrem-i 'ışka
- 7 N a h î f î şevk-ı teşrîfiyle düşsem hak-i pâyine
O şûhum tûtiyâ-sâz olsa çeşm-i pür-nem-i 'ışka

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün

- 1 Nutka geldi nâz ile la'l-i güher-bârun yine
Tûtiyi şermende kıldı luţf-ı güftârun yine
- 2 Oldı hûy-kerde şerâr-ı nâr-ı âhumdan benim
Vard-i şeb-nem-pûşa döndi reng-i ruhsârun yine
- 3 Eyledi erbâb-ı haşrı nev-giriftâr-ı kazâ
Bâ'is-i şûr-ı kıyâmet oldı reftârun yine
- 4 Bir nigâhıyla beni hem küşte hem ihyâ ider
Başladı i'câz-ı hüsne çeşm-i sehârun yine
- 5 Ey gül-i nev-hîz-i işve câme-i âlün görüp
Dâğ dâğ oldı derûnı bûlbûl-i zârun yine
- 6 Ey N a h f i şâ'irân-ı aşra dest-âvîz içün
Meclis-ârâ-yı şafâdur tâze eşârun yine

Mef'ûlû Mefâ'îlû Mefâ'îlû Fe'ûlûn

- 1 Kâbil mi nigâh eylemek ol mihr-i cemâle
Girmiş o perî-çehre yine reng-i celâle
- 2 Kaşd-ı dile tîr-i nigehein itmede per-tâb
Şanman ki bânâ zerre kadar eyler imâle
- 3
Mâh üzre ne vech ile imiş şîve-i hâle
- 4 Ruhsârını kim reng-i dil-i "âşık ider yâr
Bûlbûl niçe cân virmesün âh ol gül-i âle
- 5 Keşf olmaz ise nükte-i esrâr-ı süveydâ "
"îbretle nazâr eyle gel ol nokta-i hâle
- 6 Ey çarh-ı kühen söyleşemem çün ki senünle
İtdüm seni ben hazret-i mevlâya havâle
- 7 Âzürde-dil olmakda N a h î f î sitemünden
Bilsek hele kaşdun nedür erbâb-ı kemâle

P/163a

(3a) Metinde yok.

475

Meḥ'ûlû Meḥâ'îlû Meḥâ îlû Fe'ûlûn

- 1 Sâķî yine geldi dem-i seyr-i gül ü lâle
Nûş eyleyelim 'ışķuna bir iki piyâle
- 2 Ma'zûr ola bir zerre degülsek nazarunda
Biz kâ'ilüz ey mâh-likâ seyr-i cemâle
- 3 Gül-rûyun ile bulmuş iken tesliye gâķî
Pervâne olur bûlbûl-i dil şem'-i hılâle
- 4 Gel gel ki helâk itdi beni tîg-ı taḥassûr
Bîhûde gel ey hûnî yeter girme vebâle
- 5 Yakdun bu kadar tâb-ı ḥasenle beni ammâ
Bir vakt ola kim şems-i ruḥun ire zevâle
- 6 Bânâ gam-ı ebrûlarını çok mı görürsin
Degmez miyüz ey meh yine yanunda hilâle
- 7 Şad el-ḥazer ey mihr perestân-ı maḥabbet
Gark olmuş o hûnî yine bir câme-i âle
- 8 Bir kerre beni eylemedün lutf ile mesrûr
Hep cevır ü cefâ mı garazun ehl-i kemâle
- 9 Olmaz mı N a ḥ î f î ye sezâ milket-i i'câz
İnsâf ile gel bak hele bu siḥr-i ḥalâle

P/163b

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

- 1 Şübhe yok bâ'is-i âşûb-ı cihân olduğuna
Bir şeh-i fitne-res-i devr-i zamân olduğuna
- 2 Sen de inkâr idemezsin hele kurbânun olam
Bu kadar şive ile âfet-i cân olduğuna
- 3 Mâ'ilem mâ'ilem ey şûh-ı cefâ-cû gâyet
Niyyet-i cevri ile cânâ nigerân olduğuna
- 4 Niçe cân virmesün âşûftelerün inşâf it
Sevdigüm böyle hakikatli cevân olduğuna
- 5 Ey N a h î f î hele hiç kalmadı cây-ı inkâr
Tûtî-i mu'cize-i hüsn-i beyân olduğuna

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

- 1 Revnak-ı tâze virüp rûyına kâküller ile
Gülşen-i hüsnini zeyn eyledi sünbüller ile
- 2 Fikr-i ruhsârın idüp mâye-i şevk-ı dil ü cân
Bâg-ı ümmîdi nümâyân idelim güller ile
- 3 Seng-i râhı da olursam ider imsâk-i nazar
Beni öldürdi o kâfir bu tecâhüller ile
- 4 Kilk-i i'câz-ı N a h f î -i sühan-perver-i 'ışk
Dem-be-dem meşk-ı figân itmede bülbüller ile

P/163b

(1)'den sonra bir beyitlik boşluk var.

Mef'ûlû Fâ'îlâtü Mefâ'îlû Fâ'îlûn

- 1 Der-pîş olup nesîm-i mahabbet şitâb ile
Varduk harîm-i gülşene bir mâh-tâb ile
- 2 Nezzâren itme çeşmine efsûn-ger-i niyâz
Söyleşmeden o gamze-i hâzır-cevâb ile
- 3 Tâb-ı ruhundan ey meh-i nev âfitâb-ı çarh
Arz-ı hicâb ider sanâ zerrîn nikâb ile
- 4 Müştâk-ı hüsnünem niçe demdür Hudâ bilür
Şâd eyle ben garîbünî ref'-i hicâb ile
- 5 İnşâfa gel yeter ki N a h f f f -i zârînî
Azürde eyledün sitem-i bî-hisâb ile

Mer'ûlû Fâ'ilâtü Merfâ'ilü Fâ'ilün

- 1 Sâkî ki geldi meclise câm-ı şarâb ile
Germ itdi devr-i sohbetümüz âb ü tâb ile
- 2 Der-kâr idince muṭrib-i hoş-lehce nağmesin
Feryâda başladuk bile çeng ü rebâb ile
- 3 Gör şîve-i nezâketin ol şûh-ı nev-resün
Lutḫ itdi cân-ı zâra ṭarîḫ-i 'itâb ile
- 4 Gelmez N a ḫ î f i y â ser-i kûyından ol mehün
Bir derde düşmişüz dil-i pür-izṭırâb ile

P/164a

(2)'den sonra bir beyitlik boşluk var.

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Yâreler açsun derûn-ı câşık-ı nâ-çîzîne
Böyle mi taclîm idersin gamze-i ser-tîzîne
- 2 Dâmen-i şekvâ tutarlar korkaram mahşerde hep
Bend olup rûh-ı şehîdân zülf-i canber-rîzîne
- 3 Kaşd-ı reftâr eylesen âşûb-gâh-ı cîvede
Fitne dâmen-gîr olur kadd-i kıyâmet-hîzîne
- 4 Ruhlârûn gül gül olur gâhî tebessüm eylesen
Mâ'ilem mâ'il efendüm hande-i gül-rîzîne
- 5 Bana hiç bilmem ne sihr eyler bu reftârûn senün
Cân u dil hayrân olur vazc-ı neşât-engîzîne
- 6 Zühd ü takvâyı esir itdün riyâzat gösterüp
Âferîn ey mest-i nâzum şîve-i perhîzîne
- 7 Sihri iccâz itdün iccâzı kerâmet eyledün
Âferîn olsun N a h f i f i tabc-ı sihr-âmîzîne

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 Gelse inşâfa o gül-çehre banâ râm olsa
Dil-i nâ-kâmuma da ruḥṣat-ı ârâm olsa
- 2 Küfr-i zülfin ruḥ-ı pür-tâbına itse ta^clîk
Girih-i kâküli bir ^cukde-i îslâm olsa
- 3 Nâzikâne yine bir âh ile bildür garazün
Şıkılur ol gül-i nev-resteye ibrâm olsa
- 4 Zâhidâ ^hâhiş-i dil olmamak olmaz ammâ
Hele bir pâre de terk-i tama^c-ı ^hâm olsa
- 5 Dün N a ḥ î f î yî gam-ı ye's ile gördüm mahzûn
Himmet itsen̄ ya ne var ol dahı ber-kâm olsa

Me^cûlû Me^câ^cilû Me^câ^cilû Fe^cûlûn

- 1 °Işk ile irer mertebeye °ârif-i bi'llâh
Bîhûde bize ta^cnı kosun zâhid-i güm-râh
- 2 Ol serv-i revân nâz ile reftâra gelince
Dünyâyı tutar hû ile şad zemzeme-i âh
- 3 Hasretde koyup bûlbûlini itdi ferâmûş
Âh ol gül-i nev-hîz-i vefâ-düşmene eyvâh
- 4 °Âşık şakınur gonçe-i ruhsârın **yohsa**
Teshîr idemez şanma seni âh-ı seher-gâh
- 5 Teslîm olur ol âfete cân ile N a h î f î
العبد و ما يملكه كان مولاه

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Teşnedür cânım nigâh-ı gamze-i hûn-rîzîne
Râziyam kurbân olursam çeşm-i şûr-engizîne
- 2 Ya helâk it cevri ile ya eyle ihyâ lutf ile
Yohsa dil tâkat getirmez lutf-ı cevri-âmizîne
- 3 Rencîş-i zahmın görüp bildüm ki üstâd-ı kazâ
Hûn-ı âşıkdan şu virmiş hançer-i ser-tizîne
- 4 Besdür istignâ gel ey mihr-i cihân-tâb-ı cemâl
Bir nigâh-ı merhamet kıl zerre(-i) nâ-çizîne
- 5 Ey N a h f f tâb-ı âhun câlemlî sûzân ider
Kim tahammül eylesün feryâd-ı âteş-hîzîne

Mef^cûlû Fâ^cilâtü Meîâ^cîlû Fâ^cilûn

- 1 Kimdür bakup o tal^cate dem-beste olmaya
Bimâr gözlerûn göre dil-haste olmaya
- 2 Yüz bin ^cilâc olursa degül kâbil-i neşât
Gamdan o dil ki ^cışk ile vâreste olmaya
- 3 Gayrûn revâ mı sâgarı serşâr olup müdâm
Bir üçür^ca-i kemîne bu ser-meste olmaya
- 4 Mânend-i seyl vakf-ı şitâb-ı zevâl olur
Bir devletûn ki cünbişi âheste olmaya
- 5 Sa^cy eyle cebr-i hâtıra olmazsa kudretûn
Senden cihânda kimseler işkeste olmaya
- 6 Kâmil odur ki ^châliqına ittikâl idüp
Rab^t-ı derûnı âhara peyveste olmaya
- 7 Olmaz hedef-resîde o tîr-i niyâz kim
Zûr-ı kemân-ı şıdk ile ber-ceste olmaya
- 8 Sev^k-ı sühan mahalle münâsib gerek tamâm
Terk it o lafzı meclise bâyiste olmaya
- 9 Şoḥbet odur ki tarḥ-ı sühan dil-güşâ ola
Her lafz içinde bir iki uç neste olmaya
- 10 Fikr eyle dest-bürd-i hazânı bu bâğda
Destünde tut ki bir iki gül-deste olmaya
- 11 Lâyık mı der-gehünde N a ḥ î f f -i nâ-tüvân
Bir âşinâ nigâhuna şâyeste olmaya

P/164b

(9b)uç neste:

Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün

- 1 Resûl-i ekreme yâ Rab selâm-ı ber-devâm eyle
Hemîşe rûh-ı pâkin şâdumân-ı feyz-i tâm eyle
- 2 N a h î f î -i garîbinden idüp 'arz-ı 'ubûdiyyet
O fahr-ı 'âleme yüz bin şalât ile selâm eyle
- 3 Derûnum nûr-ı 'ışık ile münevver eyleyip yâ Rab
Beni bu devlet-i hâş ile mahsûd-ı 'avâm eyle

BU MÜNACAT BEĞ MEMLEKETİNE RÂ-RE-RÂH OLDUKDA Bİ'L-BEDÂHE
İNŞÂD Ü TAHRİR OLINMIŞDUR (*)

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Hudâvendâ eger hâl ü eger müstakbel ü mâzî
Senün taqdîriñe şıdķ-ı dil ile râzıyam râzî
- 2 Haķikatte 'ibâda 'adl-i şırf u maķz-ı hikmetdür
O da'vâ kim anuñ faşlında taqdîrün ola kâzî
- 3 Münezzeh oldı cevherden 'arazdan zât-ı bî-çunuñ
Yaratduñ nev' ü cins üzre cevâhir ile a'râzî
- 4 Olup 'ilm-i hużurı 'ilm-i zâtuñ bu şu'unâta
Bilürsin cüz' ü külliyyât ile efrâd ü eb'âzî
- 5 Kime varsun kim iķbâl eylesün ol ħâk-i nâ-ġize
Olursa bendeden mevlâsınuñ redd üzre i'râzî
- 6 Ħalâş it 'illet-i cân-kâh-ı aĥlâķ-ı zemâyimden
'İnâyet kıl bu ben dil-ĥasteden ref' it bu emrâzî
- 7 Tegâfûl eyleme ĥüsn-i nażar iksîr-i a'zamdur
Ġanîmet bil nigâh-ı himmet-i merdân-ı murtâzî
- 8 Olur müstelzim-i tehzîb-i aĥlâķ ehl-i inşâfa
'Abes zann itme ey dil ta'na-i eşĥâb-ı agrâzî
- 9 Maĥabbet bir metâ'-ı bî-bedeldür gerçi 'âlemde
Nifâķuñ olmaz ise ħâķ-sâz-ı zaĥm-mikrâzî
- 10 Tesellî-baĥş-ı dildür bu N a ĥ î f î -i ciger-ĥûna
Kemâl-i fażl-ı Rabbânî 'aķâ vü cûd-ı Feyyâzî

A/69b H/67b I/67a P/78b

(*) : oldukda bi'l-bedâhe: iken bedâheten 'arabada İ P

(3a) 'arazdan: ġarazdan A H (b) nev' ü: nev' A H

(7b) merdân: murâdân İ

(8b) agrâz: a'râz A H

(10a) -ĥûna: sûza A (b) cûd-ı: cûd u H

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

- 1 Delīl-i rāh-ı hüdā ekmel-i resūl ü nebī
Ḥabīb-i ḥaş-ı ilāhī Muhammed-i 'Arabī
- 2 Nesīb-i 'ırķ-ı aşālet ḥabīb-i mülk-i şeref
Ki oldı zāhir ü ferhunde nisbet-i nesebi
- 3 Gelüp beyāna me'ānī-i mantık-ı pāki
Ta'allüm itdiler andan feşāhat ü edebi
- 4 **Tamān-ı** hükmini ḥāvī kemāl-i āyātı
Cemī'-i mu'cizi cāmi' vücūd-ı munteḥabı
- 5 Fūrüg-ı kevkebe-i zātı söyle rüşen kim
'Uluvv-i kadrini taşdıķ ider zekī vü ḡabī
- 6 Nazīr-i zātı 'adīm oldıḡın beyān eyler
Ḥafā-yı sāye-i 'ulyāsınuñ budur sebebi
- 7 Cemī'-i 'āleme sebķ-ı vücūduñ imādur
Kerīme-i *سبب رحمتی علی غلبی*
- 8 Benān-ı mu'cizi itdikde kūrş-ı bedri şikest
'Adūnuñ oldı ziyāde taḥayyür ü 'acebi
- 9 Şefā'at eyle N a ḥ ī f ī -i zāra maḥşerde
Nigāh-ı luṭf ile şād it beni *فدایک ابی*

A/69b H/68a İ/67a P/79a

(1a) resūl ü: resūl A (b) 'arabī: - ī

(2a) mülk: silk İ P

(7a) vücūdun: vücūdın P

(8a) benān: beyān A H (b) taḥayyür ü: taḥayyür İ

Mef'ûlû Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

- 1 Cānumda şevk-i vuşlat-ı 'ışk-ı Muhammedî
Sīnemde zevk-ı lezzet-i 'ışk-ı Muhammedî
- 2 İtme şikeste hātırüm ey bī-haber benüm
Eyler zuhūr-ı ğayret-i 'ışk-ı Muhammedî
- 3 Bezm-i cihānda şimdi benem Hāk bilür müdām
Ser-mest-i cām-ı hayret-i 'ışk-ı Muhammedî
- 4 Āh eyledükçe sūz-ı derūnum olur benüm
Pertev-fürüz-ı tal'at-ı 'ışk-ı Muhammedî
- 5 Zāhid naşlhat ister iseñ tut sözüm benüm
Kıl intisāb-ı hasret-i 'ışk-ı Muhammedî
- 6 Māl ü menāli rif'at ü cāhı bu 'ālemün
Olsun fedā-yı devlet-i 'ışk-ı Muhammedî
- 7 Fikrüm hemīşe hāmd-i 'atā-yı ilāhdur
Zikrüm hemān taḥiyyet-i 'ışk-ı Muhammedî
- 8 Besdür ko keşf-i rāz-ı maḥabbetden el-ḥazer
Gelmez beyāna ḥālet-i 'ışk-ı Muhammedî
- 9 Dād-ı Hudādur eyle hemān şükrini müdām
Saña N a ḥ ī f ī bu na't-i 'ışk-ı Muhammedî

A/69a H/67b İ/66b F/78b

(2a) haber: hayır İ

(8b) ḥālet-i: ḥālını H

(9b) bu na't: - P

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

- 1 Nūr idi o fahr-ı rusûlün zāt-ı latîfi
Kim olmadı hâk üzre 'ayân zıll-ı şerîfi
- 2 Şeh-perr-i melâ'ikle olur rûfte-i ta'zîm
Der-gâh-ı felek-rütbesinün fers-i nazîfi
- 3 Tâ maşşere dek oldu bize 'urve-i vüskâ
Hem sünnet-i ferhundesı hem şer'-i münîfi
- 4 Reşk-efken olur 'ömr-i girân-māye-i hāzara
Kurbān-ı reh-i 'ışkı iden cān-ı za'îfi
- 5 Ol nūr-ı Hudā bir nazār-ı rahmet iderse
Besdür saña rif'at iki 'ālemde N a h ī f ī

NAZİRE-İ NAHİFİ EFENDİ(*)

Fe°ilātün Fe°ilātün Fe°ilātün Fe°ilün

- 1 Hâk bu eflâk ile hâlk ideli ay ü güneşi
Görmedi çeşm-i felek sencileyin mäh-veşi
- 2 Sensin ey mihr-i ziyâ-güster-i Mekki-matla°
Hâşimî vü Medenî vü Arabî vü Kureşî
- 3 Hicretün mehbi°-i nûr itdi Medîne şehrin
لمع النور بها كل غداة وعشي
- 4 Âb-ı Hayvâna olur vâsıta-i cûş u hurûş
Teşne-i vuslatuñuñ hâlet-i zevk-ı atşî
- 5 Dâğ-ı ıışkuñla olup merdüm-i çeşm-i âlem
Hâl-i ruhsâr-ı kemâl oldı Bilâl-ı Habeşî
- 6 Baña ser-mâye-i taşşîl-i şafâ-yı dildür
Derd-i ıışkuñla dem-â-dem gözümün kanlı yaşı
- 7 Ey N a h î f î ne bilür mest-i maḥabbet ḥâlin
Sâkî-i ıışkuñ o kim olmaya peymâne-keşi

A/22a E/8a H/21a İ/21a P/48a Y/24b

(2a)-güster-i: güster ü A H

(4b) vâsıta-i: vâsıta Y

(7b) sâkî: şâkî Y

(*): P

Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlatūn Fā'īlūn

- 1 Pāy-māl-i zillet olma t̄alib-i dünyā gibi
Devlet olmaz 'ālem-i dünyāda istiğnā gibi
- 2 Yüz kızardup nā-kese 'arz-ı temennā itme kim
Rū-be-ḥāk-i şerm olursın cūr'a-i şahbā gibi
- 3 Rūzgāruñ sillesinden olmak isterseñ emīn
Pūr-ḥurūş olma hevā-yı nefis ile deryā gibi
- 4 Ritne vü āşūba eylerseñ temeyyül bilmiş ol
'Ākıbet kanuñ iḥerler bāde-i ḥamrā gibi
- 5 Devlet-i ḥüsne gurūr itme gözüm nūrı şakın
Bī-vefādur reng ü bñy-ı gonçe-i ra'c'nā gibi
- 6 Pāk-dāmān ol hemān bu ḥāk-dān-ı dehrde
İmtiyāz ister iseñ serv-i çemen-pīrā gibi
- 7 Lafz-ı bī-ma'c'nā gibi her meclise itme duḥūl
Kendiñi gözden nihān it nūkte-i ma'c'nā gibi
- 8 Ehl-i ta'c'nuñ zaḥm-mikrāz-ı lebinden kıl ḥazer
Ortaya atma vücūduñ şem'c-i bezm-ārā gibi
- 9 Ey N a ḥ ī f ī sırr-ı ḥikmetden eger āgāh iseñ
Semt-i istiğnādan ayrılma dil-i şeydā gibi

E/60b M/53a P/165b Y/83a

(3a) emīn: amān M Y istersēñ: istersin Y

(4a) temeyyül: cesāret P (b) bāde-i: bāde M Y

(5a) devlet: revnak E M Y (b) gonçe-i: gonçe M Y

(8a) ta'c'nuñ: tab'c'uñ M

(9a) sırr-ı ḥikmetden : sırr u vaḥdetden E M Y

Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilātün Fā' ilün

- 1 Mest-i ser-germ-i neşāṭ itdi beni feryād-ı ney
Çeşm-i hūn-ālūda geldi neşve-i cān-baḡş-ı mey
- 2 Şu'le-nūşān-ı belā-yı 'ışķa te'sīr eylemez
Telhī-i bād-ı melāmet lerziş-i serdī-i dey
- 3 Kūşte-i 'ışķuñ temāşā eyle zāhid meşhedin
Kim gelür ḡāk-i mezārından şadā-yı ism-i Ḥay
- 4 'Aķla uyduñ deşt-i ḡayretde yitürdüm kendimi
Gel yetiş ey 'ışķ-ı pāk ey ḡādī-i ferḡunde-pey
- 5 Kanda baķsam gördigüm naķş-ı cemāl-i yārdur
Cevher-i āyīne-i 'ışķ-ı Ḥudādur cümle şey
- 6 Cāna geçdi ḡasret-i yārān ile hecr-i vaṭan
Tā-be-key ālāyiş-i ālām-ı ḡurbet tā-be-key
- 7 Ey N a ḡ ī f ī ṭab'una maḡşūşdur ancak senūñ
Bir nefesde eylemek biñ vādī-i i'cāzı ṭay

E/81a M/53a P/168a Y/83b

(1a) beni: bizi E M Y

(3b) Ḥay: mey M Y

(4b) ey: - Y

(6a) yārān: yâr M Y

(7b) i'cāzı: ma'nâyı P

Rā' ilātün Rā' ilātün Rā' ilātün Rā' ilün

- 1 Şādī-i 'ālem enīs-i kalb-i maḥzūn olmadı
Kesret-i ālāmdan var ise memnūn olmadı
- 2 Ādemi dīvāne eyler muktezā-yı derd-i 'ışk
Kays-ı bī-çāre varup bñhūde Mecnūn olmadı
- 3 Āferīn olsun tecerrūd-pīşegān-ı 'ışka kim
Hiç zen-i mekkāre-i dünyāya meftūn olmadı
- 4 Giryē-i şādī senūn hūn-pāşī-i miḥnet senūn
Ağlamakdan geçmedūn ey çeşm-i pür-hūn olmadı
- 5 Ey N a ḥ ī f ī böyledür ḥukm-i esās-ı çarḥ-ı dūn
Kimseler vāreste-i ehdūh-ı gerdūn olmadı

E/61a M/53b P/167b Y/83b

(5b) endūh-ı: ālām-ı P

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Bād-ı ğamla dilde dāğ-ı ʿışk-ı cānān kalmadı
Bezm-ğāh-ı şevkda bir şem'-i sūzān kalmadı
- 2 Dün gice ğam-ğāneme biñ nāz ü istignā ile
Geldi ammā şubha dek ol mäh-ı tābān kalmadı
- 3 Āh kim şāyeste-i āğūş-ı taḥsīn olmağa
Gulşen-i ḥüsn içre bir serv-i ḥirāmān kalmadı
- 4 Görmez olduk hiç vefāsın derd-i ʿışkuñda dirīğ
Encümen-ğāh-ı fenāda şimdi yārān kalmadı
- 5 Ol kadar oldum esīr-i ferş-i ğurbet kim benüm
Ḥālūme raḥm itmedük kāfir Müselmān kalmadı
- 6 Çāk-rizī-i ğama mu'tād olaldan dest-i dil
Cāme-i şabrumda dāmān u girībān kalmadı
- 7 Ey N a ḥ ī f ī geşt-i deşt-i miḥnet itdüm şöyle kim
Dilde tāb ü cānda tākat tende dermān kalmadı

E/61a M/53b P/168b Y/83b

(1a) ğamla: ğamdan M ğamda Y

(6a) ğama: - E (b) cāme-i: cāme Y dāmān u: dāmān M Y

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Teferrüc-gāh-ı hüsn itmezdi ol rüy-ı dil-ārāyı
Eger kim olmasaydı kākül-i cānāna sevdāyī
- 2 Kōsun ālāyış-ı peygārı hep gāret-kerān gelsün
Nigāh-ı yārdan meşķ eylesünler resm-i yağmāyı
- 3 Ne hoş ta'bir ider lafz-ı füsünü çeşm-i şūhūn gör
İdince böyle takrİR eylese üstād ma'nāyı
- 4 Temāşā eyle la'lı-i neşve-bahşı nuṭķa geldükçe
Mücessem görmek istersen eger kim keyf-i şahbāyı
- 5 Alurlar gönlini bir hāl ile n'eylerse eylerler
Kōmazlar mäh-rūlar hālīne 'uşşāk-ı şeydāyı
- 6 El üstünde tutar cümle anı erbāb-ı istiğnā
O kim bezm-i edebden def' ider pāy-ı temennāyı
- 7 Kıyās itmeñ benüm miķyās-ı Nīle çeşm-i giryānum
Ki pinhān eyledüm ben katre-i eşkümde deryāyı
- 8 Gelür her serv-kad sīmīn tenūñ hāk oldığı yāda
Zemīn üzre temāşā eyledükçe nahl-i hürmāyı
- 9 N a ḥ ī f ī Mısr içinde güft-gūy-ı Yūsuf-ı nazmēm
Zamān-ı haşre dek şād eylesün rüh-ı Züleyhāyı

E/61b M/54b P/168b Y/84a

(2a) peygārı: bī-kārı M Y

(4a) -bahşı: bahşun M bahşın P bahş Y

(6b) def': ref'P

(7) P de var.

Fe^cilātün Fe^cilātün Fe^cilātün Fe^cilün

- 1 Derd-i ḥasretle koduñ küşe-i miḥnetde beni
Bu kadar ʿarż-ı maḥabbet kanı ey mäh kanı
- 2 Şabr idersem cigerüm âteş-i ḥasretle yanar
Âh idersem yakaram dâ'ire-i encümeni
- 3 Sensüz ey gönçe-dehen gülşen-i dehr-i dūnuñ
Çeşmüme ḥâr-ı cefâ oldu gül ü yâsemi
- 4 Ḥasret-i Yūsuf-ı maḫşūd ile pür itmededür
Nâle-i vâ-esefâ küşe-i Beytü'l-ḥazeni
- 5 İdeyüm ʿarż-ı mübâhât şehîdân-ı ğama
İdüp âgâşte-i ḥün-âb-ı maḥabbet kefeni
- 6 Yüregın oynadur eflâkde mihr ü mähun
Zâhir olduĝda siyeh fütede sîmîn bedeni
- 7 N'ola pervâne-sıfat olsa N a ḥ î f î ḥâmûş
N'eylesün ğuşsa-i ḥasretle açılmaz deheni

E/61b M/54a P/168b Y/84a

(1) N'den alınmıştır.

(4a) ḥasret: ḥazret P

(b) nâle-i: nâle M Y

Mefâ^cîlün Mefâ^cîlün Mefâ^cîlün Mefâ^cîlün

- 1 Senünle itdigüm zevk u şafâlar yâda gelmez mi
Benüm serv-i revânum ol hevâlar yâda gelmez mi
- 2 Ferâmûş eyledün mi itdigüm feryâdı kûyunda
O âh ü nâle-i hâlet-fezâlar yâda gelmez mi
- 3 Celîs oldukça gâhî bezm-i meyde nev-heveslerle
Kadîmi âşinâlar mübtelâlar yâda gelmez mi
- 4 Yoluında pây-mâl oldukça eylerdün tegâfüller
Baña hîç itdigün cevri ü cefâlar yâda gelmez mi
- 5 Gider mi hâtırumdan zevk-ı düşnâm-ı şafâ-bahşuñ
O nâz ü işveler şîrîn edâlar yâda gelmez mi
- 6 Dil-i şeydâ niçe dâmen-keş olsun işk-ı dil-berden
O meh-veşler güzeller dil-rübâlar yâda gelmez mi
- 7 Niçe müstağrık-ı deryâ-yı hayret olmasun âdem
N a h î f î gurbet ilde âşinâlar yâda gelmez mi

E/62a M/54b P/169a Y/84b

(7b) ilde: eyledüm Y

Mefā'ılün Fe'ılātün Mefā'ılün Fe'ılün

- 1 Şemīm-i zülfün olursa n'ola temennāsi
Dil-i hazīnün o gīsūya düşdi sevdāsi
- 2 Recā-yı būs-ı dehānuñ idince yok dırsın
Bu lafz-ı bāridün ey gonçe var mı ma'nāsı
- 3 Marīz-i ıışkuña emr-i muhāl olur şıhhat
Şarāb-ı la'lıñe mevkūf ise müdāvāsı
- 4 Bu 'ālemün bilinür naķşı rüz-ı ferdāda
Netice yarına kaldı bu seyrün a'lāsı
- 5 O mihr-i bī-bedelün meh-veşān içinde tamām
Cihānı araladı hüsn-i 'ālem-ārāsı
- 6 Yeter medār-ı tesellī meyan-ı meclisde
Ol ebruvān ile yārūn nühüfte imāsı
- 7 O şāf-sīnede ol hāle i'tibār olunur
Ziyāde rāyic olur sīm olunca tamgāsı
- 8 Düşürdi keşmekeş-i zülfüne dil-i zārı
Nedür bu baht-ı siyāhuñ bizümle gavgāsı
- 9 N a h ī f ī kūyuña teslim-i cān için gelmiş
ilāhī 'Adn ola anuñ maķām u me'vāsı

E/62a M/54b P/ 166b Y/84b

(2a) dırsın: dırsen P

(5a) meh-veşān içinde: meh-veşān-ı 'aşr içre P

(7a) hāle: hāl Y

(8a) zülfüne: ıışkuña P

Mefā'ılün Fe'ılātün Mefā'ılün Fe'ılün

- 1 Gönül bir āfet-i meh-rûnūn. oldu şeydāsı
Ki mihre ğıbta virür reng-i rûy-ı ra'nāsı
- 2 Dil-i hazîni kudûmıyla dil-ber eyledi şād
Hezār müjde o Mecnûna geldi Leylāsı
- 3 Hazer ki miñnet ile lām ider elüf kaddün
Belā-yı cāndur o şūhuñ o kadd-i bālāsı
- 4 Kadeh du'āsını yārān beyāza çekmez idi
Dürüst olmasa sākī-i bezmün imlāsı
- 5 Bakılsa birbirine hep muhālefet üzre
Hezār tecrîbe kıldum tabāyi'-i nāsı
- 6 Figānı 'ālemi tutmazdı 'andelībün eger
Karīn-i sem'-i kabûl-i gül olsa da'vası
- 7 N a h î f i y ā bize yer kalmadı bu fānide
Bekā diyārına 'azm eylemekdür a'ılāsı

E/62a M/54a P/166b Y/84b

(1b) reng-i: reng ü M

(7b) a'ılāsı: evlāsı P

Müstef'ülün Fe'ülün Müstef'ülün Fe'ülün

- 1 Bezm-i vişālūn oldum maḥmūr-ı iftirākı
Def'-i ḥumāra luṭf it bir himmet eyle sākī
- 2 Pür-süz u tāb-ı hecrem bu ḡurbet ilde şimdi
Lerzende eyler āhum bu kāḥ-ı nüh revākı
- 3 'Ömrinde görmedi Kays Ferhād çekmedi hīç
Ben gördigüm belāyı ben çekdigüm firākı
- 4 Ben zār u nā-tüvānı bī-tāb u tākat itdi
Cānānuñ iftirākı yārānuñ iştiyākı
- 5 Biz hem-reh-i şabāyuz 'uşşāk-ı bī-nevāyuz
'Azm idüp İsfahāna geşt idelüm 'Irākı
- 6 Kühl-i cilā iderler şevk ile ḥāk-i pāyın
Bu ḥüsn ile görenler sākī-i sīm-sākı
- 7 Bī-derd-i 'ışk olanlar kadr-i vişāli bilmez
İtme ḥarīf-i meclis her şahş-ı bī-mezākı
- 8 Biñ sa'y iderseñ olmaz maksūduñ üzre 'işret
Kābil olursa eyle bir zevk-ı ittifākı
- 9 Şāyestedür N a ḥ ĩ f ĩ bu nazm-ı dil-güşāya
Selmān olursa teslīm taḥsīn iderse Bākī

E/62b M/55a P/166b Y/85a

(5b) idelüm: eyledüm P

(6a) iderler: eyler M Y

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

- 1 İtmedi hālūme vākıf eğer-i āh seni
Hak ide derd-i dilümden meger āgāh seni
- 2 Eyleme mekr-i rakīb ile beni āzürde
Mekr-i düşmenden emīn eyleye Allāh seni
- 3 Eylemiş zümre-i 'uṣṣāka beni ser-defter
Hüsn ile leşker-i hūbāna iden şāh seni
- 4 Ğam degüldür 'adem iklīmine 'azm eyleser
Eyleyen şām ü seher cān gibi hem-rāh seni
- 5 Bir nefes şabr idemem **fürkat**-i dīdāruña āh
Görmek ister dil-i ḥasret-ẓede her gāh seni
- 6 Getürür bir gün olur dā'ire-i teshīre
Eşk-i dil-dūzum ile nāle-i cān-kāh seni
- 7 Āfitāb olsa görünmez baña senden gayri
Bu N a ḥ ī f ī seni özler seni ey māh seni

E/62b M/56a P/169a Y/85a

(5a) **fürkat**-i: ḥasret-i E M Y

Mef'ûlû Fâ'îlâtü Mefâ'îlû Fâ'îlûn

- 1 Eksûk degül elemeleri derd ü belâları
Ey dil bu 'âlemün çekilür mi cefâları
- 2 Mâtem-keşân-ı zâviye-i derd-i hasretün
Ya hûn-ı dil ya laht-ı cigerdür ğıdâları
- 3 Ümmîd-i şefkat itme gönül bî-vefâların
'Uşşâka nevk-ı tîğ iledür merhabâları
- 4 Resm-i vefâya eylediler tevbe-i naşûh
Bi'l-ittifâk 'aşrumuzun dil-rübâları
- 5 Bîgāneden ne vech ile temyîz olur 'aceb
'Aşrun karîn-i vahşet olan âşinâları
- 6 Kıl ihtirâz nâle-i eşhâb-ı 'ışkdan
Vâbestedür icâbete zîrâ du'âları
- 7 Şad hayf gül-sitân-ı kemâlün N a h î f i y â
Dem-beste oldu bûlbûl-i mu'ciz-edâları

E/62b M/56a P/167a Y/85b

(5b) 'aşrun: devrün P

(7b) edâları: nevâları P

Mef'ûlû Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

- 1 Ağyāra beñzedür mi o meh mübtelāları
Bīgānelerle bir mi görür āşināları
- 2 Erbāb-ı 'ışkı mest-i ser-endāz-ı şevk ider
Raşl-ı bahār neşvesi bülbul şadāları
- 3 Muṭrib fiğān u nāle Hüseynīye çıkmasun
Luṭf it getürme yāda o zevk u şafāları
- 4 Mānend-i Kays şaldı beni deşt-i hayrete
Taḥrīk idüp cünūnumı 'ışkuñ hevāları
- 5 Düşdüm kemend-i zülfün ile bend-i 'ışkuña
Devrān getürdi başuma olmaz belāları
- 6 Tā key ğurūr-ı ḥusn ile 'arz-ı tegāfülün
Gör dil-fiğār-ı 'ışkuñ olan bī-nevāları
- 7 İnkār olur mı tarḥ-ı ğazelde N a ḥ ī f ī nūn
Bu tarz-ı dil-pesendi bu şīrīn edāları

E/63a M/56b P/167a Y/85b

(4a) hayrete: ğurbete P

(6a) key: ki M Y (b) 'ışk: şevk P

Mef'ulü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

- 1 Hoşdur egerçi 'ālem-i 'ışkuñ şafāları
'Uşşākı nā-tüvān ider ammā cefāları
- 2 Geldükçe yāda şabr u qarārum kıomaz benüm
Rūmuñ o nāz u şīvesi çok dil-rübāları
- 3 Gitdükçe kār ider dil-i 'uşşāka miñneti
'İşkuñ egerçi hoş görünür ibtidāları
- 4 Sākī yetiş ki cür'a-keşān-ı maħabbeti
Öldürdi işte zāhid-i huşkuñ riyāları
- 5 Keyfiyyet-i mecāz ü haķīkat nedür 'aceb
Ehl-i maħabbetün bir iken müdde'āları
- 6 Erbāb-ı 'ışka zāhid ider ta'n-ı bī-şümār
Bilmez ki her sözinde sayılmaz haṭāları
- 7 İşrāb-ı derd-i hecr ile biñ kerre ağlasa
Ġāyet bulur mı çeşm-i terün mā-cerāları
- 8 Raħmet revān-ı zümre-i 'uşşāka kim tamām
Kaldı güzer-gehinde dil-i bī-nevāları
- 9 Ol nağme-senc-i gülşen-i 'ışkam N a ḥ ī f i y ā
Kıldum ḥamūş bülbul-i rengin edāları

E/63a M/55a P/167a Y/86a

(2b) nāz u: nāz P

(4) E'de yok.

(5a) keyfiyyet-i: keyfiyyet ü M Y

(8b) -gehinde: gehünde Y

(9b) kıldum: kıldı M Y

Mefā^cilün Fe^cilātün Mefā^cilün Fe^cilün

- 1 Ham itdi kâmetümi cismümi hayāl itdi
O meh vücūdımı ebrūsına miḡāl itdi
- 2 Görünmez ise n'ola za^cfdan bu cism-i nizār
O mäh-pāre beni cevır ile hilāl itdi
- 3 Gehī 'izārını gösterdi **gâhf** ruhsārın
Baña o ğonçe-dehen dürlü dürlü āl itdi
- 4 Güzer-gehinde göz açdurmadı fütādesine
Semend-i ser-keş-i nāz ile pāy-māl itdi
- 5 Hilāfın eyledi imā o ğamze-i ğaddār
Ne dem ki yār baña va^cde-i vişāl itdi
- 6 Nigāh-ı nāz ile itdi nümūde hañçerini
Nezāketiyle o meh hātırum su'āl itdi
- 7 Varınca küçe-i dil-dāra 'avdet eyleyemem
Bu derd-i 'ışk beni şöyle bl-mecāl itdi
- 8 Cihānda kalmadı ašlā ğuşāde bir hātır
Zamāne her-kesi mevkūf-ı infi^cāl itdi
- 9 N a ḡ ī f i y ā sitem-i nā-becā-yı devr-i denī
Cerīde-i sühanum nüsha-i melāl itdi

E/63a M/55b P/166a Y/86a

(1a) cismümi: cismüm M Y (3a) **gâhf**: gâh E M Y

(6) E'de yok.

(8a) bir: - Y bir hātır: hātır hiç M

(9a) Nahîfiyâ : - M

Mefā'ılün Fe'ılātün Mefā'ılün Fe'ılün

- 1 Yolında kalmışam ol şāhuñ āsitāne gibi
Hadeng-i ğamzesine tırmuşam nişāne gibi
- 2 Ümīd-i būs-ı leb ü fikr-i hālün itmedeyüz
Bizi çeken taraf-ı 'ışka āb ü dāne gibi
- 3 Göñul düşüp heves-i zülf-i 'anberīnine āh
Hevā-yı 'ışk ile şad pāre oldu şāne gibi
- 4 Nesīm-i āh ile tahrīk-i nār-ı 'ışk itsem
Çıkar feleklere dūd-ı dilüm zebāne gibi
- 5 Vefā zuhūrı ne mümkün o mäh-tal'atdan
Cefāya mā'il iken meşrebi zamāne gibi
- 6 Olan leb-ā-leb-i nakd-i kemāl ü faẓl u hüner
Defīn-i küşe-i nisyān olur hıẓāne gibi
- 7 N a ħ ĩ f i y ā bu telāş ü bu ıztırāb nedür
Teveccühün yine ol şüh-ı bī-emāna gibi

E/61a M/56b P/165b Y/86b

(2a) hālün: hālın Y P

(4a) nār: sūz E M Y

(5b) meşrebi: meşreb P

- Fe^cilātün Fe^cilātün Fe^cilātün Fe^cilün
- 1 Sūz-nāk olsa n'ola bülbulün āvāzeleri
İtdigi nağmede ʿuṣṣākdur āgāzeleri
 - 2 Şehr-i ʿışk öyle degüldür ki anuñ şubḥ u mesā
Ḥavf-i a^cdā ile mesdūd ola dervāzeleri
 - 3 Öyle gül-çehreye cān naḳdi fedādur ki anuñ
Ḥüsn ü ānında ola ġāliye vü ġāzeleri
 - 4 Kesel-i ṭab^ca açıḳdan ağız ikrārı olur
Ṭālibuñ meclis-i tedrīsde ḥamyāzeleri
 - 5 Zevḳ-ı taḥkīk-ı kelām ile gelürdi rakṣa
Şafahāt-ı kütübi tutmasa şirāzeleri
 - 6 Şeref-i vezn ü ḥudūd-ı sūḥane şāhiddür
Ehl-i sūḳuñ saña mīzān ile endāzeleri
 - 7 Meşḳ-ı ʿışk itmege var idi N a ḥ ī f ī iḳbāl
Bilse ḳadr-i hüneri ʿaşrumuzuñ tāzeleri

E/63b M/57a P/165a Y/86b

(2) ve (3)'ün sırası P'de deġişik.

(6a) vezn ü: vezn Y (b) ile: olan M

(7b) ḳadr-i: ḳadri Y

Mefā'ılün Fe'ılātün Mefā'ılün Fe'ılün

- 1 Bu şeb recā-yı dil ol dil-rübāya söylendi
O māha hāle münāsib hikāye söylendi
- 2 Nigāh-ı 'işvesi itdi ifāde ğamzesine
O nūkteler ki o şīrīn edāya söylendi
- 3 Ferāġat itmedi gördükçe āhdan yāri
Hezār kerre dil-i bī-nevāya söylendi
- 4 Dil-i hazīne eger itmedi naşīhatümüz
Ya kūh-ı senge ya ol mübtelāya söylendi
- 5 Tutuşdı yandı çıkardı sipihre feryādın
Meger ki sūz-ı dilüm gūş-ı nāya söylendi
- 6 'Atā vü luţf u kerem saña kaldı sultānum
Murādumuz ne ise hāk-i pāye söylendi
- 7 Bu tarz-ı hāş ile söylenmedi ğazel gerçi
N a ħ ī f i y ā suĥan-ı bī-nihāye söylendi

E/63b M/57a P/165a Y/87a

Mefā'ılün Fe'ılātün Mefā'ılün Fe'ılün

- 1 Aceb hayālüne mevt ü türāb gelmez mi
Saña bu dağdağadan pīç ü tāb gelmez mi
- 2 Kuşūr-ı 'āliyeden kabre riḥletün yok mı
Esās-ı 'ömrüne vaqt-i ḥarāb gelmez mi
- 3 Görüp tekāsūr-i emvāl ü cāhı ḥurremsen
Derūna fikr-i ḥisāb ü 'ikāb gelmez mi
- 4 Hemīşe itmedesin gerçi cem'-i māl-i ḥarām
Ḥılāl-ı fikrüne ḥavf-i 'azāb gelmez mi
- 5 Egerçi farz-ı muḥāl ile olsa kesb-i ḥalāl
Netīcesinde va'īd-i ḥisāb gelmez mi
- 6 Nedür bu naḥvet ü kibr ü gurūr zātuında
Saña Cenāb-ı Ḥudādan ḥicāb gelmez mi
- 7 Degül mi rif'at ü ikbālün āhiri idbār
Nizām-ı ḥāle dem-i inkılāb gelmez mi
- 8 Vüfūr-ı cürm ü günehten kuşūr-ı tāt'atden
Hużūr-ı Ḥakda saña ıztırāb gelmez mi
- 9 Umīd-i rahmete söz yok N a ḥ ī f i y ā ammā
Biraz da ḥātıra bīm-i 'ikāb gelmez mi

E/23a M/55b P/165a Y/87a

-
- (1b) dağdağadan: dağdağa-i M dağdağa Y
 (3a) ḥurremsen: ḥurremsin E M Y
 (4a) hemīşe: egerçi E M Y (b) ḥılāl: ḥalāl M Y
 (8a) cürm ü: cürm Y
 (9b) 'ikāb: 'itāb P

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

- 1 Açduk o māha rāz-ı dil-i mübtelāmuza
İtdük ifāde gamzesine müdde'āmuza
- 2 Āh itmek ile eglenürüz künc-i 'ışkda
Dūd eyledük gamuñla muhaşşal gıdāmuza
- 3 Seyl-i sirişki pâyına yārūñ revāñ idüp
Ol serv-i nāza 'arz idelim mā-cerāmuza
- 4 'Arz-ı şadākat itmiş idük dün ol āfete
Bā'ig bu oldu cevrine bildük haṭāmuza
- 5 Ḥayfā ki bir görür bizi āgyār ile o māh
Bilmez o nev-resīde hūlūş u riyāmuza
- 6 Dilden remīde oldu gam-ı 'ışk-ı yār ḥayf
Bīgāne itdi baht-ı siyeh āşināmuza
- 7 Minnet mi var huşūl-ı murāda N a ḥ ī f i y ā
Eylerse Ḥaḳ ḳarīn-i icābet du'āmuza

E/63b M/57a P/166a Y/87b

(2a) eglenürüz: eglenür Y

(3b) serv: server Y

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Çekilmez derd imiş 'ālemde yār-ı bī-emān derdi
Beni derd ehli itdi bir meh-i nā-mihribān derdi
- 2 Dūqār itdi beni miḥnetlere bu ğurbet illerde
Vaṭan fikri cihān mekri zamān qahrı cevān derdi
- 3 Beni çekdi çevirdi tīr-i cevri miḥnet-efzāsı
Ham itdi kāmētüm darb ile bir kaşı kemān derdi
- 4 Ya bir şūhuñ esīr-i 'ışkı ya mehcūrı olmışdur
Dil-i şūrīdenūñ elbette vardur bir nihān derdi
- 5 Şafāsın bilmedüm dūr olmadukça hānumānumdan
Ne müşkil derd imiş murg-ı za'īfa āşiyān derdi
- 6 Uşandurdu beni ālāyiş-i cām-ı temennādan
Meyān-ı bezm-i ebnā-yı zamānda imtinān derdi
- 7 Virüp erzāle rif'at terk ider eşrāfı zilletle
Netice beñzemez bir derde evzā'-ı cihān derdi
- 8 Teğāfūl itme derdinden ṭabībā 'āşık-ı zāruñ
Gözinden belli anuñ 'illeti ğāyet 'ayān derdi
- 9 N a ḥ ī f ī mātem-i hecr ile maḥzūn eyleyen zālīm
Olursın şād 'ıyd-ı vuşlatumla bir zamān derdi

E/61b M/56a P/165b Y/87b

(2a) ğurbet: ğarīb M Y illerde: ilde M

(3b) darb ile bir: - M Y

(7a) virüp: irüp E eşrāfı: şerrāfı M

Fe^cilātün Fe^cilātün Fe^cilātün Fe^cilün

- 1 Ağlaram rüyumu hāk üzre sürüp āb gibi
İnlerem miñnet-i hicrân ile dülāb gibi
- 2 Niçe mānend-i şadef sīnemi çāk itmeyeyüm
Çıkıdı destümden o meh gevher-i nā-yāb gibi
- 3 Gülşen-i cömrini āsīb-i hazān eyledi zerd
Oldı pejmürde o gonçe gül-i sīr-āb gibi
- 4 Oldı efsāne dem-i vaşlı baña ol māhuñ
Gitdi çeşmümden o dem zā'ika-i h^vāb gibi
- 5 Kevkeb-i t̄ālī^c-i bahtum dañı fehm idemedüm
Dāğ dāğ oldı tenüm gerçi suşurlāb gibi
- 6 Dār-ı ğurbetde dil-i zār-ı ğarībe yā Rab
Bir şafā var mı ola vuşlat-ı aħbāb gibi
- 7 Ey N a h ī f ī dil-i şūrīde qarār itmez hīç
İz̄tırāb-ı ğam-ı hicrân ile sīm-āb gibi

T/134

(5b) suşurlāb: uşurlāb

- Mütefâ'ılün Mütefâ'ılün Mütefâ'ılün Mütefâ'ılün
- 1 O perî ziyâde ider benüm sitem ile tâb-ı niyâzımı
Niçe söndürür bu gözüm yaşı ya bu deñlü sūz u güdâzımı
 - 2 Tutuşur lisānuma gelmeden cigerümde harf-i recā dağı
Güzelüm bu âteş-i ıışk ile niçe keşf idem saña rāzımı
 - 3 Dağı nev-resīdesin ey perî kı cefāyı ʿāşık-ı bî-dile
Hāzer it gel alma benüm meded şakın āh-ı şuʿle-ıtırāzımı
 - 4 O nihāl-i tāze dirliğ u āh şalınur çemende rakīb ile
Akıdur cefā ile sū-be-sū bu sirişk-i nāmiye-sāzımı
 - 5 Ğam-ı hasret ile virince cān baña rahm ider mi Naḥīfiyā
O şanem bu naḥvet-i ḥüsn ile ʿacebā kılar mı namāzımı

P/168a

(4b) T'den alınmıştır.

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

- 1 Bezm-i 'âlemde ne hem-râz u ne hem-dem kaldı
Keşf-i râz itmege lâayık ne bir âdem kaldı
- 2 Nakd-i eşküm reh-i 'ışkuñda nişâr oldı senün
Sevdigüm dîde-i giryânda benüm nem kaldı
- 3 Va'de-i luţfı murâd üzre tamâm eylemedün
Sırr-ı ser-beste-i vuşlat yine mübhem kaldı
- 4 Şekve-i derd-i firâk eylemeden geçdi bahâr
N'eylesün bulbül-i hasret-zede ebkem kaldı
- 5 Per-i 'Ankâyı meges-rân hayâl itmez iken
Dâm-ı zülfünde Humâ-yı dil-i pür-ğam kaldı
- 6 Kays ü Ferhâd güzâr eylediler şan'at ile
Vâdî-i 'ışk gönül saña müsellem kaldı
- 7 Ey N a h î f î göricek nükte-i nazm-ı pākūn
Tāze-gūyān-ı zamāne yine mülzem kaldı

Mefā'îlün Mefā'îlün Mefā'îlün Mefā'îlün

- 1 N'ola zünnâr-ı nâza bend idersen 'ahd ü peymânı
'Ayândur kâfir-i zülfünde važ'-ı nâ-Müselmânî
- 2 Senuñle bâde-nüş-ı kâm olan âlüfte-i ser-mest
Revâdur sâgar eylerse eger mihr-i dirahşânı
- 3 Ne var bir lahza handân eyle rahm it devr-i hüsnünde
Yeter ağlatduñ ey şüh-ı cefâ-cû çeşm-i giryânı
- 4 Dil-i bîmâra dârû-yı lebünden çâre olmaz ■
Bu derd-i cân-güdâz-ı hasretün hiç yok mı dermânı
- 5 Yine mevc-i gâzab buldı nümâyiş baħr-ı hüsnünde
Nedür ey âfet-i bî-merhamet bu çîn-i pîşânî
- 6 Bu cünbiş tâ ki vardur sende ey naħl-i kıyâmet-ber
Nihâl-i kâmetün pâ-mâl ider serv-i hırâmânı
- 7 Naħîfî şübhe yok siħr-âşinâ-yı lafz u ma'nâsın
Halâl olsun saña her vech ile nâm-ı sühan-dânî

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 'İşk iken evvel dilün ser-māye-i cem'iyyeti
Eyledi hayfā perīşān şimdi dünyā miḥneti
- 2 Āh-ı serdüm māni'-i seyr-i cemāl olsa n'ola
Baña göz açdurmaz oldu rüzgāruñ şiddeti
- 3 Vādī-i ğurbetde oldum öyle me'nūs-ı firāk
Şimdi vuşlatdur baña yārūñ ḥayāl-i vuşlatı
- 4 Nağme-i şādī şanur feryādını bülbüllerūñ
Çekmeyen ālāyiş-i dūr u dırāz-ı ğurbeti
- 5 Reh-güzārın reft ü rüb itmekde ferrāş-ı şabā
Ġālibā gül-zāradur ol serv-i nāzuñ niyyeti
- 6 Nev-bahār itdi güzer ben seyr-i gül-zār itmedüm
Ol kadar gönlüm mürā'āt itdi şart-ı 'uzleti

Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlūn

- 1 'Ālem-i 'ışkuñ olup tenhā-niṣīn-i 'uzleti
Hep ferāmūṣ eyledi gönlüm (bu) resm'ü (hey'eti)
- 2 Cism-i ser-tā-pā 'alīl-i sūz u tāb-ı 'ışk iken
Haste-i 'ışkuñ ne hikmetdür bilinmez 'illeti
- 3 Gör zevāl-i mihri naqş-ı bedri seyr it 'ibret al
Bir iki günlükdür ancak bu cihānuñ devleti
- 4 Hüsni mevkūf-ı hazāndur nev-bahār-ı 'ālemūn
Nukre-i gafletle tayy itme bu naqş-ı 'ibreti
- 5 Menzil-i gāha ne mümkindür murād üzre vuşul
Ādami bī-tāb ider 'ömr-i 'azīzūn sür'ati
- 6 Cünbiş-i ebrū-yı mağrūrīdür erbāb-ı dile
Nā-kesān-ı devletūn maḥşul-ı lutf-ı himmeti

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

- 1 Tutdı dünyâyı yine âh ü fiğānum şimdi
Halka fāş oldu benüm rāz-ı nihānum şimdi
- 2 Her nefes zahm-ı ciger-düz-ı firāk ile benüm
Sūzen oldu ten-i mecrūhuma cānum şimdi
- 3 Kim olur mazhar-ı lutf-ı sūhan-ı cān-baḡşı
Kime yār oldu benüm gonça-dehānum şimdi
- 4 O da bir gün bilür üftādelereñ hālinden
Ko şalinsun benüm ol serv-i revānum şimdi
- 5 Derdimi şorma N a ḡ ī f ī ki ḡarīb illerde
Kalmadı miḡnet ile tāb ü tūvānum şimdi

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 Ol perî-rû varup agyâr ile yâr olsun mı
(Ol Hümâ) zâg-ı siyeh-kâra şikâr olsun mı
- 2 Olmayup şevk-ı vişâlünle felekde dil-şâd
Her zamân dil gam-ı hicrân ile zâr olsun mı
- 3 Bâg-bân minnetini çekmede bî-tâkat iken
Bülbül ey gönçe-fem âzürde-i hâr olsun mı
- 4 Câme-hâbunda seni bulmuş iken hiç tenhâ
Arz-ı hâl itmemege bende karâr olsun mı
- 5 Bu N a h i f i gibi gavvâş-ı maḥabbet var iken
Gayriye ol dür-i pâkîze kenâr olsun mı

P/169a

(1b) ol hümâ: -

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Nigâh-ı reşk ile gördükçe eşk-i çeşm-i giryânı
N'ola kana boyansa zâhidün tesbîh-i mercânı
- 2 Eger merdânegî-i gamzesin gösterse ^cuşşâka
ider zerrîn külâh-ı ^cişve ol mihr-i dırâhşâni
- 3 Ol âfet sînesin kim gâh bend ü geh güşâd eyler
Nezâketle bâna ta^clîm ider çâk-i girîbânı
- 4 Maḥabbet gülşeninde naḥl-i himmet ser-firâz olsa
Der-âgûş eylesem bir kerre ol serv-i hırâmânı
- 5 N a ḥ î f î ben ki Şîrâz-ı sūḥanda resk-i ^cUrffî'yem
^cAceb mi bâna teslîm olsa Rûmūn ḥod-pesendânı

P/169b

(2b) dırâhşâni: rahşâni

521

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 Çemende güllerün reşk-i ruhuñla bağı hûn oldu
Siyeh hâlün de vardı lâleye dâg-ı derûn oldu
- 2 Bu sevdâlarla âhir gerden-i murg-ı dil ü câna
Kemend-i tâb-dâr-ı kâkülün tavk-ı cünûn oldu
- 3 Gel ey bî-rahm ü küfr-âyîn-i nâz ü cîşve gel gûş it
Figânüm deyr-i cîşkunda mişâl-i ergânün oldu
- 4 Terakkî buldı şevk-ı vuslatunla âteş-i cîşkum
Bu derde ben devâ itdükçe ol dahı füzûn oldu
- 5 Firâkunla yatur peygûle-i hasretde bî-çâre
Tabîbüm bu dil-i bîmârı gör kim pek zebûn oldu
- 6 N'ola ey fitne-cû tâ câna geçse nazre-i nâzun
Mukahhal çeşmüne kühl-i vefâ reng-i füsûn oldu
- 7 N a h î f î den haber isterse yârân-ı şafâ şimdi
O bir üstâd-ı kül bir şâ'ir-i şâhib-fünûn oldu

P/169b

(6b) çeşmüne: cismüne

Mefâ'ilün Fe'îlâtün Mefâ'ilün Fe'îlün

- 1 Tarahhum eyle getir yâda mübtelâlarını
Unıtma ey yüzi gül eski âşinâlarını
- 2 Gönüllerin ele al gâhî dest-i lutfun ile
Dirîğ eyleme ^{cuşşâka} merhabâlarını
- 3 Cigerde her biri bir dâg-ı su^cle-perverdür
Unıtmadum dağı ey bî-vefâ cegâlarını
- 4 Hased ki cismüne şevk ile rûy-mâl iderek
O pârehen sürer ancak senün şafâlarını
- 5 Seherde vird-i zebân itdi bülbulân-ı çemen
N a ħ î f i y â yine her şî^cr-i dil-güşâlarını

Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlâtün Fâcîlün

- 1 Sîneme zahm urma lutf it tîr-i müjgânun gibi
Hâtırum itme şikeste câhd ü peymânun gibi
- 2 Sen varup agyâr ile cemciyyet eylerseñ dirîg
Ben perîşân-hâtıram zülf-i perîşânun gibi
- 3 Hasret-i refâtârün ile cân viren âşüfteler
Pâyuna yüzler sürer şevk ile dâmânun gibi
- 4 Mâ-haşal gül-zâr-ı dehri sû-be-sû geşt eyledüm
Görmedim bir verd-i ra'nâ rûy-ı handânun gibi
- 5 Göz diküp ruhsârına yolunda hâk olmuş yatur
Nergis-i gülşen senün meftûn u hayrânun gibi
- 6 Her kimi görse nigâh-ı âsinâyı gösterür
Görmedim bir bî-vefâ hiç çeşm-i fettânun gibi
- 7 Gamze-i hâzır-cevâbunla tekellüm itmege
Var ise gelsün N a h î f î -i sühan-dânun gibi

Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün

- 1 Senîñ gül-zâr-ı kûyun cennet-i a^clâya degmez mi
Nihâl-i kâmetün ey nahl-i nev tûbâya degmez mi
- 2 Ne var bûs eylesek la^cl-i lebün ey sâkî-i gül-rû
Dil-i ser-mestümüz bir sâgar-ı şabbâya degmez mi
- 3 Hayât-ı nev bağışlar küşteğân-ı hecre güftârün
Senün bir şohbetün biñ devlet-i dünyâyâ degmez mi
- 4 Niçe demdür ki ben de pâ-y-mâl-i hasretem böyle
Penüm dest-i ümîdüm ol kad-i bâlâyâ degmez mi
- 5 Ser-â-pâ cîsmümüz mecrûh-ı hâr-ı fûrkat olmışdur
Hezâr efgân u zârüm ol gül-i ra^cnâyâ degmez mi
- 6 Niçün dâmen-keş olmaz garkâ-i seyl-âb iken âlem
Sırışk-i çeşmüm ol serv-i semen-sîmâyâ degmez mi
- 7 N a h î f î tîğ-ı tab^cun tâ ki ser-tîz-i belâgatdür
Dil-i hussâda irmez hâtır-ı a^cdâyâ degmez mi

Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün Mefâcîlün

- 1 Sirîşk-i geçm-i hûnînüm dil-i nâlâna kâr itdi
Ki ol rind-i mey-âşâma iki peymâne kâr itdi
- 2 Eger Hızır olsa da câşık hayât ümmidin eyler mi
Hadeng-i gamze-i dil-ber derûn-ı cân kâr itdi
- 3 Aceb mi gönçeler çâk-i girîbân itseler yer yer
Fîğân u nâliş-i bülbül gül-i handâna kâr itdi
- 4 Meded c'arz itme hâlün cennet-i hüsnünde c'uşşâka
Bilirsin Âdeme cânâ ki ol bir dâne kâr itdi
- 5 N a h î f î niçe teklîf-i nazîre itmem ahhâba
Zemîn-i dil-pesendüm Hüsrev (ü) Hâkâna kâr itdi

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 1 O mest-i hasretem bânâ felek mey-hânedür şimdi
Sirîşküm mey kazâ sâkî belâ peymânedür şimdi
- 2 Serîr-i rif'ati pîrâye-i derd ü elemdür hep
Harâb olsun sarây-ı gam 'aceb kâşânedür şimdi
- 3 Ezel bir 'andelîb-i nağme-senc-i feyz idi ammâ
Belâ bezminde dil şem'-i gama pervânedür şimdi
- 4 Hücûm-ı derd ü gamla sen dahı sâgar-be-dest ol kim
Gönül ma'mûre-i zühd ü vera' vîrânedür şimdi
- 5 Felek ol âfitâb-ı 'işnetüm benden cüdâ kıldun
Benüm ol serv-i nâzum ya kime cânânedür şimdi
- 6 Bu çârḥ erbâb-ı 'ışkun istemez mahmûr u hüş-yârın
Anunçün câm-ı miḥnetle gönül mestânedür şimdi
- 7 Yeter fâş-ı maḥabbet keşf-i râz itme ḥamûş ey dil
Ki zîrâ ehl-i 'ışkun sözleri efsânedür şimdi
- 8 Gönül âh eyle kim erbâb-ı isti'âda yer yokdur
Serîr-i câh-ı 'izzet câhil ü nâ-dânedür şimdi
- 9 N a ḥ î f î çâk-sâz-ı hırka-i nâmûs olup âḥir
Ser-i kûyında bir şûḥun yine dîvânedür şimdi

5. K I T A L A R

ELİF

1

Fe^cilātun Fe^cilātün Fe^cilātün Fe^cilün

- 1 Ben niçe āh ü fiğān itmeyeyüm ^cālemde
Bu kadar miḥnet-i cān-sūz ile her şubḥ u mesā
- 2 Olmadum dünyede erzende-i nān-pāre-i kām
Bu ocag içre kul oğlu kul iken ben ḥayfā
- 3 Kāni^c -i kıllet iken künc-i ferāğatda dirīg
Baḥt-ı ğaddār sekiz akçayı çok gördi baña

E/65a M/68b Y/106b

BA

2

Fe^cülün Fe^cülün Fe^cülün Fe^cül

- 1 O kim ittikā eyler Allāhdan
Niçün meksebinde olur muṣṭarib
- 2 Aña ḥayr-muḥric ^cināyet ider
Gelür rızkı min ḥaysü lā-yehtesib

A/25b E/65 a H/24a İ/24a M/68b Y/107b

3

- 1 Yā Rab yā Rab yā Rab yā Rab
Pürdür ğamdan kalb ü kāleb
- 2 Şükruñ kār it zikruñ yār it
Nūr olsun cān ez-dil tā-leb

A/32a E/70a H/31a İ/31a Y/107b P/82b

1. (2b) oğlu: - M Y (3a) kâni^c : mâni^c M Y
3. (2a) yâr: kâr A Bu şiir hece vezniyle yazılmıştır.

4

Mef'ûlû Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

- 1 Rûmî kabâ açup o 'Arab dil-rübâsını
Dibâce-i melâhatine virdi âb ü tâb
- 2 Ma'nâ-yı hüsni fehm olinup oldu bî-bedel
Türkiye oldu terceme güyâ ki bir kitâb

E/65a M/68b F/171a Y/108b

5

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün

- 1 İhtiyârî fakr ile şanma ğinâ yeksân ola
Evzâh-ı bürhân ile benden saña budur cevâb
- 2 Şirket-i Fir'avn ü Kârûn ile fikr it bir midür
İttibâ'-ı sünnet-i peygâm-ber-i 'âli-cenâb

F/171a

cîm *

6

Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün

- 1 Birdür ol Hâlik-ı 'Azîmu's-şân
Anuñ içün mişâl olunmaz hîç
- 2 'Akl u fehm ü kemâl ile hâşâ
Küh-i zâtı hayâl olunmaz hîç
- 3 Öyle Kâdir Hakîm ü 'Adildür
Hikmetinden su'âl olunmaz hîç

A/36b H/35a İ/35a Y/26b

4. (1a) dil-rübâsını: dil-rübâsı M Y
(2a) bî-bedel: pesendil Y pendler M
6. (1b) mişâl: su'âl A H İ
(2b) küñh-i zâtı: zât-ı pâki Y
(3a) Hakîm ü: Hakîm Y

RÂ

7

Mef'ulü Râ'ilâtü Mefâ'ilü Râ'ilün

- 1 Maḥmūd nām o dil-ber-i ra'nā o naḥl-i nāz
El-ḥak ne dil-rübā şanem-i dil-peżir olur
- 2 Bir âfitâb-ı ḥusn ü bahā kim anı gören
Maḥmūd Efendi şūfisi olsa esir olur

E/65a M/68b P/173b Y/112b

8

Fe'ilātün Mefâ'ilün Fe'ilün

- 1 Āsumān üzre ol zamān ki senün
Oldı şak bir işāretünle kamer
- 2 Sebeb oldur ki ey Ḥabīb-i Ḥudā
Fahır idüp kıldı hizmetün ber-ser
- 3 Tā ki sultān-ı kā'inātuñ bu
Bende-i sīne-çākidür diyeler

A/41b H/39b İ/39b

9

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

- 1 Devlet anuñ ki cihānda eğer-i ḥayr ḳodı
Eğeri olmayanuñ gör ki yerinde yel eser
- 2 Bu cihān içre anuñ kim eğeri bākīdür
Ölmez ol Ḥızır-şıfat zinde durur tā maşer

A/76a H/74a

7. (2a) âfitâb: âfet P

EBYÂT BERÂY-I MÜCEVHER-İ KEMER-KUŞAK-I
FÂTİMA SULTÂN

Müfte^cilün Mefâ^cilün Müfte^cilün Mefâ^cilün

- 1 Gevher-i tâb-dâr ile oldı müzeyyen ol kemer
Mintıkātü'l-burûcudur çarh-ı letâfetün meger
- 2 Encüm-i bî-şümâr ile Zühre olurdu müsterî
Devr-i felekde fi'l-mesel olsa mümâsili eger
- 3 Şayrafiyân-ı hurde-bîn didi görince hüsnini
Cevher-i nakd-i cân gibi niçe hazîneler deger

P/191b

Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilâtün Fe^cilün

- 1 Mübtelâ-yı nuşub-ı manşıb-ı dehr olmakdan
‘Azl ile ‘uzlet idüp kesb-i şafâ a^cladur
- 2 Vaz^c-ı nâ-sâzını görmekden ise dünânun
Künc-i vahdetde kanâ^cat kişiye evlâdur

E/65b M/68b Y/113a

Fe^cilâtün Mefâ^cilün Fe^cilün

- 1 Gerden ü ‘arız u cebîninde
Nûr-ı hüsn ü cemâl tâli^cdür
- 2 Tal^cat-i dil-güşâsı ol mâhuñ
Şanki cem^ciyet-i meţâli^cdür

E/65b P/182a

11. (1b) şafâ: şafâ olmakdan Y
(2a) nâ-sâzını: nâz-ı sâni Y dünânun: dünyânun E ednânun M
12. (1b) nûr: bu P Bu kıta, P'de matlaların başındadır.

ZÂ

13

Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlûn

- 1 Sizden ey zümre-i huccâc budur maqşûdum
Çün varup ravza-i zî-şâna şalavât eyleyesiz
- 2 'Azm-i rāh itdigümüzde taraf-ı hażretûne
Kaldı hasretle N a h î f î -î ğarîbüñ diyesiz

A/42a E/64b H/40a İ/40a Y/113b

14

Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlûn

- 1 Geçmez ol cān ü serinden reh-i 'ıṣṣuñda diyü
Beni geçmişler efendüm saña aşḥāb-ı ğaraż
- 2 Eylemem maḥşere dek saña bu isnādı ḥalāl
Meger ihsān-ı vişālüñ idesin baña 'ıvaz

E/65b M/68b P/175a Y/114a

13. (2a) itdigümüzde: itdigümüz Y (b) Naḥîfî-i:

Naḥîfî Y ğarîbüñ: - A

14. (1b) ğaraż: 'araz P

KAF

15

Mef'ulü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

- 1 Kaşduñ eger müşāhede-i bāğ-ı 'Adn ise
Kıl kühl-i hāk-i pāyı ile rūşenā gözün
- 2 Ey dil hayāl idüp kadem-i 'arş-mağdem
Na'lin-i pāk-i Ahmed-i Muhtāra sür yüzün

A/48a E/65a H/46a t/46a Y/116a

16

Mef'ulü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

- 1 Memdūh-ı kâ'ināt vücūd-ı mükerremün
Mağbūl-ı hāş u 'ām ser-â-pâ haşā'ilün
- 2 Tā rūz-ı haşr idersem eger na't-i pākūñi
İtmez kabūl-ı hāttime zikr-i fezā'ilün

A/48a E/65a H/46a i/45b Y/116a

16. (1b) 'ām: 'âlem i ser-â-pâ: ser-â-ser A H

17

Fe^cilātün Fe^cilātün Fe^cilātün Fe^cilün

- 1 Kem-terīn bende kadar kesb-i şeref eyleyemem
Virselər rif^cat ü cāhın baña mīr ü şāhuñ
- 2 İki ʿālemde N a ḥ ī f ī budur ancak faḥrum
Bendesidür diyeler baña Ḥabību'llāhuñ

A/48a E/64b H/46a İ/46a Y/22a

18

Fe^cilātün Mefā^cilün Fe^cilün

- 1 Āh elünden benüm efendiceğim
Beni cevruñle çāk çāk itdün
- 2 Tīg-ı ḥūn-riz-i çeşm-i mestün ile
Bu N a ḥ ī f ī yi sen helāk itdün

E/65b M/69a P/175b Y/116a

MÎM

19

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

- 1 Şanmañız Mışra temāşā içün itdüm riħlet
Terk idüp miħnet-i hicrân ile Beytü'l-ħazenüm
- 2 Zîr-i ħâkinde yatur gevher-i nâ-yâb-āsâ
Bundadur bunda benüm Yûsuf-ı gül-pîrehenüm

E/65b M/69a P/177b Y/118a

20

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

- 1 Āl ü eşĥâbı şeh-i kevheynün
Oldılar cümle güzîn-i merdüm
- 2 Aħter-i evc-i Ĥudādur ānlar
Raẓıye'llahü te'ālâ 'anhüm

A/23b E/11a H/22a İ/22a P/61b Y/20b

21

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

- 1 Bu tegāfülle bu cevır ile bu istignādan
Şanma ey şüh-ı sitem-pîşe 'udül eylemişem
- 2 Biñ cefā eyler iseñ geçmezem ey meh senden
Ben seni cevır ü cefāñ ile kabûl eylemişem

E/65b M/69a P/177b Y/118a

22

Fā'îlâtün Fā'îlâtün Fā'îlün

- 1 Her ne deñli şerm-sūr-ı cürm isem
Eylemez merdūd o şāh-ı muħterem
- 2 Ümmetinden bir ġarīb üftādeyem
Ben resûl-i mucdebāya bendeyem

Ü/27a

19. (1a) Mışra: Mışır Y Mışrı M (b) hicrân: hecr M Y
20. (1b) güzîn-i: güzîn ü A H Y
(2a) evc: vech A H

NÜN

23

Fe'ülün Fe'ülün Fe'ülün Fe'ül

- 1 Hâkikatde zıll-ı ilâhî odor
N'ola olsa bî-sāye fahr-ı cihân
- 2 Ser-â-pāy zātı olup mahz-ı nūr
Şu'â'ında oldu zılâlinihân

A/58a E/64b H/56a İ/55b P/100b

24

DER-BEYÂN-I ESÂMÎ-İ 'AŞERE-İ MÜBEŞŞERE (*)

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

- 1 On nefer kimse ki cennetle mübeşşer oldu
Saña nazm eyleyeyüm tâ ola hıfzı âsân
- 2 Ki Ebübekr ü 'Ömerdür dahı 'Osmân u 'Ali
Hem dahı Sa'd ü Sa'id ü dahı 'Abdu'r-rahmân
- 3 Bū 'Ubeyde ile hem oldu Zübeyr ü Talha
Ra'ziye'llâhü 'an eşhâbi resûlü'l-mennân
- 4 Bunı tahrîr iden eşhâb-ı keremden umaram
Bu N a h î f î yi ide hayr-ı du'âya şâyân

A/23a E/65a H/22a İ/22a P/61b Y/22a

23. (2b) şu'â'ında: şefâ'atde Y

24. (*): Faşlun fî-beyân-i zıkr-ı 'aşere-i mübeşşere

A H İ 'Aşere-i mübeşşere ra'ziya'llâhü te'âlâ

'anhüm ecma'in P

(4b) iden: ide Y hayr-ı: hayr u Y

25

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Fe'ûlün

- 1 Elünde gösterüp nâz ile tesbîh
Lebûn âlûde-i evrâd idersin
- 2 Budur zannum ki ey âşûb-ı devrân
Meger 'âşıklarun ta'dâd idersin

E/65b M/69a Y/119b

26

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

- 1 Gerçi Etrâkden ol dil-ber-i ra'nâ ammâ
Niçe Leylâyı ider nakş-ı cemâli Mecnûn
- 2 'Aklımı gamze-i Tatar ile meftûn itdi
Türkçe oldum ben o fettân-ı cihâna meftûn

E/65b M/69a Y/119b

27

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

- 1 Devlet-i hüsnüñe lâayık mıdur ey şâh senün
Ki beni cevr ile mahrûm-ı vefâ eylersin
- 2 Bu N a h î f î kuluñun şoñra bilürsin kadrin
Gerçi bilmezlık ile şimdi cefâ eylersin

E/65b M/69a P/178a Y/116a

26. (1a) dil-ber-i: dil-beri Y (b) Leylâyı: Leylâlî E

Mecnûn: meftûn E

27. (1b) vefâ: cefâ M Y

(2a) kadrin: kadrün Y

Mef'ûlû Fâ'ilâtü Mefâ'ilü Fâ'ilün

- 1 Merhem gerekse zahm-ı dil-i dâğ dâğuña
Raḥm it esîr-i 'ışkuñ olan bî-dimâğuña
- 2 Kâfir nedür bu ḥüsn-i cihân-sûz sende kim
Pervâne eyledüñ dil-i zârı çerâğuña
- 3 Zencîr şanma pâyuña bend-i girân olan
Zülfüñ cezâsıdur ki tolaşdı ayâğuña

E/66a M/69b Y/123a

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

- 1 Kaldırup başlarını mâtemiyân kabrinden
Merḥamet eylediler ḥâl-i dil-i ḡam-nâke
- 2 Veyletâ âteş-i fûrkat cigerüm itdi kebâb
Çıkıdı biñ ḡasret ile derd-i dilüm eflâke
- 3 Zarar itsem n'ola ser-mâye-i idrâkünden
Çölde bir gevher-i nâ-yâb düşürdüm ḡâke

E/66a M/69b Y/123b

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

- 1 Ey N a ḡ î f î n'ola görmezse gözüm dünyâyı
Gerd-i ḡam düşdi yine merdümek-i idrâke
- 2 Bir yaña derd ü belâ bir yaña hecr-i dil-dâr
Dem-be-dem dâḡ-zen olmakda ten-i şad çâke

E/66a M/69b Y/123a

28. (3b) cezâsıdur: çerâğıdur M Y

29. (1a) başların: başlarıñı M Y

30. (1b) merdümek: merdüm M Y

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 1 Ey N a ḡ ī f ī bu müsāfir-hāne-i fānide āh
Cān-ı bīmārum fedādur ol dem-i ferḡundeye
 - 2 Kim iki ḡasret görince birbirin giryān olup
"Aşık-ı mehcūrına dil-dārı ḡoş geldün diye
- E/66a M/69b P/179b Y/123a

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

- 1 Senün ben zāra "arz-ı i"tizāruñ kendi luṭfuñdur
Gerek luṭfuñla şād it cevır ile ister melül eyle
 - 2 Gelüp ben pāyuña yüz sürmede yüz biñ kuşūr itdüm
Hemān ey şāh-ı ḡüsnüm sen benüm "özrum kabül eyle
- E/66a M/69b P/179b Y/122b

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

- 1 Nakd-i cān müjdedür ol kâşid-ı ferḡundeye kim
Yārdan "aşık-ı mehcūra beşāretle gele"
 - 2 Kādemin merdümek-i dīdeye vāz"itse revā
Ol ki ḡāk-ı kademünden bir işāretle gele
- E/66a M/69b P/180b Y/122b

Mef'ulü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

- 1 Dāḡ-ı müte"addidle ṭolup şerḡa-i sīne
Āḡād iken aḡsām-ı ḡümüm irdi ulūfe
 - 2 Seng-i sitemin yār dirīḡ eyledi bizden
Çıkmaz kula şimden girü beñzer ki "ulūfe
- E/66a M/69b P/180b Y/123b

31. (1a) ḡāne-i: ḡānide Y ḡāneye M fānide: - M Y

33. (2a) kādemin: kademün M Y

Fe'îlâtûn Mefâ'îlûn Fe'îlûn

- 1 Dil-i âşuftenuñ niçe demdür
Geçdi cürm ü günehle rûz u şebi
- 2 Şimdi biñ haclet ü nedâmet ile
Der-i ihsâna geldi yâ Rabbî
- 3 Fazl u ğufrân u lutf u 'afvündür
Hâsıl-ı kâıı ğâyét-i talebi
- 4 Çün buyurduñ kemâl-i lutfuñdan
بیت رحمتی علی غنی
- 5 Bu N a ħ î f î -i zârı mağfûr it
Be-kemâl-i Muhammed-i 'Arabî

A/70a E/64b H/68b İ/67b F/79b Y/26a

Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlûn

- 1 Bâreke'llâh zihî hıttâ-i ferhunde-likâ
Şâd ider seyr ü temâşâsı dil-i nâ-şâdı
- 2 Nedür ol âb-ı firâvân-ı revân-bağş-ı revân
Ki olur katresi tefrîh-i kulûba bâdî
- 3 N'oldığın bilmez idüm bâğ-ı cinânuñ el-hâk
Görmeyeydüm ben eger şâm-ı bihişt-âbâdı

E/66a

Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlûn

- 1 Za'f-ı şavm ile kaşuñ gibi hilâl olduñ ise
Nûr-ı mahz ile tenûñ reşk-i meh-i bedr oldu
- 2 Vakt-i iftâr temâşâsı cemâlûnle senûñ
'Âşıka her gice güyâ ki şeb-i Qadr oldu

E/66b P/181b

35. (3a) lutf u: lutf P Y

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Cihān bezminde şimdi niçe zāhir-bīn olan kimse
Olup bu devr-i fānīnūn esīr-i devlet ü şānı
- 2 Nazīr-i zātı bir maḥlūk-ı fānīye olup bende
Şefī' u mesnedüm var diyü eyler fahr-ı nā-dānī
- 3 Tevekkül ehline bī-kes diyü taḥkīre sa'y eyler
Tefekkür eylemez mi bilmezem Mevlā-yı Sübhānı
- 4 Anı fikr eylemez kim dest-bürd-i ḳahr-ı ḳahhārı
Fenā-ender-fenā itdi niçe Sām ü Nerīmānı
- 5 Bu zāhir kim penāh ü mültecā 'add itdigi ādem
Degüldür def'a ḳādir gelse ḥ^vāb-ı ḡaflet-efşānı
- 6 Görürken 'ibret almaz inkılāb-ı ḡarḡ-ı gerdūnı
Bu ḡaflet ḡālibā a'mā ider bī-ḡāre insānı
- 7 Bi-ḥamdī'llāh N a ḡ ī f ī 'ālem-i fānī vü bāḳīde
Şefī'um fahr-ı 'ālem mesnedüm eltāf-ı Rabbānī

A/70a E/64b H/68b İ/67b M/68b kenar P/79b Y/25b

Mefā'īlün Fe'īlātün Mefā'īlün Fe'īlün

- 1 Niḡār-ı zemzeme-i āmin eyleyüp āyā
O tıfl-ı mekteb-i nāzum du'āya gelmez mi
- 2 Ḥalāş bulmaḡ için ṭavr-ı bī-vefāyīden
Du'ālar itmege şaḡn-ı vefāya gelmez mi

E/66b P/182a

38. (4) M'de yok.

39. (1b) nâz: yâr P

Mef'ûlû Mefâ'ilû Mefâ'ilû Fe'ûlûn

- 1 Teshîr-i dil-i 'âşık için ey büt-i ra'nâ
Hâcet ne saña tâ bu kadar sübha-nevâzî
- 2 Deldûn ciger-i 'âşıkı çün dâne-i tesbîh
Der-kâr-ı niyâz eyleyicek rişte-i nâzî

E/66b

HÂZÂ ANZARU⁴¹ MİNH^(*)

Fe'ilâtûn Fe'ilâtûn Fe'ilâtûn Fe'ilûn

- 1 On nefer kimse ki cennetle mübeşşer oldu
Ki Ebûbekr ü 'Ömerdür dağı 'Osmân ü 'Alî
- 2 Talha vü Sa'd ü Sa'îd ü dağı Abdu'r-raḥmân
Bû 'Ubeyde'yle Zübeyr oldu budur nakl-i celî

E/65a Y/22a

42

Mef'ûlû Fâ'ilâtû Mefâ'ilû Fâ'ilûn

- 1 Nehy-i Hudāya itme cesâret N a ḥ î f i y â
Eyle nihâyetinde taşavvur fazîḥati
- 2 Emr-i mubâḥ iken ni'am-ı Cennetü'n-na'îm
Bir iki dâne eyledi meslûb cenneti
- 3 Sen mâ-cerâ-yı Âdemi endîşe kıl müdâm
Kâfîdür ey puser saña baba naşlḥati

P/170b Y/26b

Mefâ'ilûn Fe'ilâtûn⁴³ Mefâ'ilûn Fe'ilûn

- 1 Cihânı tutdı hevâyî gazelleri ḥayfâ
Kelâm-ı ḥalt ile evrâk-ı ma'rifet taldı
- 2 Dirîğ kûy-ı feşâḥat didikleri şimdi
Bu 'arşa-gâhda oğlan oyuncâğı oldu

E/66b P/182a

41. (*):E'de yok.

42. (1a) nehy-i: mahfî Y

Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün Mefā'īlün

- 1 Benümle hem-nişin oldı, o mihr-i mäh-ruhsārum
Mişāl-i rüz-ı cıyd itdi şeb-i tārīk ü deycūrı
- 2 Yine sultān-ı bahtum baña c'arz-ı iltifāt itdi
Bu şeb bezmümde yakdı güyiyā bir şem'-i kâfūrı

E/66b P/182a

Fe'īlātün Fe'īlātün Fe'īlātün Fe'īlün

- 1 Habbetzā kaşr-ı celīlū's-şeref-i sultānī
Eser-i hāş-ı mülūkāne-i Ahmed Hānī
- 2 Bir çemen-şuffe-i dil-keş ki naẓīri nā-yāb
Bī-bedel cāy-ı şafā kim aña olmaz şānī
- 3 İki cānibde iki bāb aña şāhiddür kim
Şark u ğarb ola aña mevhibe(-i) Sübhānī
- 4 Böyle bir kaşr-ı şafā görmedi çeşm-i gerdün
Dīde-i encüm ile olsa n'ola hayrānı
- 5 Sāha-i hurremünün lāzimesi feyz-i şafā
Manzar-ı dil-kēşinün hāşiyeti şādānī

P/190b

Fā'īlātün Fā'īlātün Fā'īlātün Fā'īlün

- 1 Rüy-māl-i pāy-ı şāhiye idüp kendin sebīl
Gözlerinden akıdur seyl-āb-ı şevkı selsebīl
- 2 Eşk-i rikḳat-hız ile güyān olup bī-kıl ü kāl
Dā'imā eyler du'ā-yı şāh-ı devrān selsebīl
- 3 Vuşlat-ı havz-ı şafā-yı kalbe isterseñ sebīl
Rāh-ı mevlāda sirişküñ kıl mişāl-i selsebīl
- 4 Selsebīl-āsā sebīl-i Hākda dök eşk-i terün
Tā şafā-baḥş-ı dil ü cān ola hüsn-i manzarun

P/190b

ḲİṬA'AT-ı MEZKŪRE TUĞRÂ MECMŪ'ASI CİLDİNŪN HÂ-
RİC Ü DÂHİLİNE TAHRİR OLUNMAK ÜZRE İHTİRÂ'
OLUNMIŞDUR

Fâ'îlâtun Fâ'îlâtun Fâ'îlâtun Fâ'îlün

- 1 Ol şeh-i şāhib-kemāl ol mālîk-i seyf ü kalem
Bu misāl-i bî-misāli tarḥ u icād eyledi
- 2 Hâbbezâ tuğrâ-yı ġarrâ bî-bedel tevķî'-i hâş
Oldı sultān-ı cihānuñ şive-i ḥatt-ı yedi
- 3 Nāfîzu'l-ḥukm ola şark u ġarba fermānı mūdām
Zîb-i taḥt-ı saltanat olsun vücūd-ı es'adi
- 4 Mıṣrâ'-ı āḥîr bu tevķî'-i refî'uñ vaşfıdır
Bî-bedel tuğrâ-yı ġarrâ ḥatt-ı Sultān Ahmedî

P/191b

48

TAKHİZÂT BERÂY-ı TUĞRÂ-YI ĠARRÂ-ESER HÂME-ı
SULTÂN AHMED HÂN-ı ĠÂZÎ REZEKÂHU'LLAHU TE -
'ÂLÂ Bİ'L-FUTŪḤÂTI VE'L-MEGÂZÎ

Meṛâ'îlün Meṛâ'îlün Meṛâ'îlün Meṛâ'îlün

- 1 O sultān-ı cihān-ġîr ol şeh-i ferḥunde-keṣkeb kim
Kemāl-i zât ile oldı selâṭînün ser-efrâzı
- 2 Virüp tuğrâya envâ'-ı tenâsüb lutf-ı tab'ıyla
Rüsüm-ı ḥattı oldı cümleñün memdūḥ u mümtâzı
- 3 O ḥâḳān-ı huner-ver kim alınca destine hâme
Rehîn-i nevk-i kîlk-i ḥattı eyler siḥr ü i'câzı
- 4 Zînî tuğrâ-yı ġarrâ ihtirâ'-ı şāh-ı 'âlem-ġîr
Semiyy-i fâḥr-ı 'âlem ya'nî Sultān Ahmed-ı Ġâzî

49

P/191b

Müstef'îlâtun Fâ'îlün Müstef'îlâtun Fâ'îlün

- 1 Der-ġāḥ-ı ḥâş-ı saltanat eyvân-sarây-ı ma'adelet
Tâḳ-ı bulend-i mahmedet şevket-nümâ-yı serverî
- 2 Allāḥ ma'mûr eylesün manşûr u manzûr eylesün
Her lahza mesrûr eylesün şāh-ı sa'âdet-efseri

P/191a

6. R Ü B A Ì L E R

ELIP

1

DER-VASF-I HADİCETÜ'L-KÜBRÂ BİNTİ HÜVEYLİD ZEVCETÜ'N-NEBİ (*)

- 1 Ol zevc-i nühustîn-i resûl-i mevlâ
Ser-mâye-i fahr u şeref-i hayl-i nisâ
- 2 Vaşfın işidüp Hâdîcetü'l-kübrānuñ

$\frac{1}{n} \sum_{j=1}^n f_j(x)$

2.

DER-ZIKR-İ SEYYİDETÜ'N-NİSÂ, FÂ'İTMATÜ'Z-ZEHİRÂ (۳)

- 1 Dürr-i şâdef-i şulb-i resûl-i mevlâ
Ol seyyide-i nisve-i 'Adn-i a'lâ
2 Vâşf eyledigüm Fâtîmatü'z-Zehrâdur

$L_y = 0.511 \times 10^3$

3

- 1 Āh ey seh-i kevneyn ü ḥabīb-i mevlā
Müstāk-ı der-i devletüñem ben ḥalā
- 2 Olmazsa müyesser baña der-gāhuñ eger
Ḳabrüm pür ider velvele-i vāveylā

A/29a E/69a H/28a i/28a F/80b Y/197b

1. (*): Der-zikr-i Ümmü'l-mü'minîn Hadîcetü'l-Kübrâ E
 (la) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa' (b) mef'ûlü mefâ'ilü
 mefâ'ilü fe'ûl (2a) mef'ûlü mefâ'ilün mefâ'ilün fa'
2. (*): Der-vaşf-ı Seyyidetü nisvâni'l-cenneFâtîmatü'z-Zehrâ
 binti seyyidi'l-mürselîn A H İ P Y seyyid: nebî Y
 (lab)(2a) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa' (la) resûl: habîb
 A H İ P nisve: neşve H İ
3. (lab)(2b) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa' (2a) mef'ûlü mefâ-
 'ilü mefâ'ilü fe'ûl (la) âh: ey A kevneyn ü: kevneyn E
 habîb-i: habîb ü Y (2b) velvele-i: velvele Y

4

- 1 Ben zerreye kıl pertev-i faẓluñ i^ctā
Mekşûf ola tã dīde-i dilden bu ġatā
- 2 Bir ħāk-i siyehde ne qadar kudret ola
Olmazsa efendüm qula tevfiķ ^catā

A/29b E/68a H/28b İ/28b F/81b Y/106a

5

- 1 Her bir nefesimde saña ta^cdād-ı şenā
Zerrāt-ı hevā vü qatarāt-ı deryā
- 2 Ben şükr ü şenāya yine kâdir degülem
Sensin saña şâyeste şenāya dānā

A/30b E/68a H/29a İ/29a F/81b Y/106a

6

- 1 Vābeste iken kudretüñe men^c ü ^catā
Lâyık mı olam pā-zede-i rāh-ı ħatā
- 2 Luṭf it baña bī-vāsıta-i zell-i taleb
Maķşūdumı faẓluñla sen eyle i^ctā

A/28a E/67b H/27a İ/27a P/80a Y/105b

4. (1a) me^cûlü me^câ^cilü me^câ^cilün fa^c
(1b)(2ab) me^cûlü me^câ^cilü me^câ^cilü fe^cûl
(1b) tã: nã Y ġatã: i^ctã Y
5. (1a)(2a) me^cûlü me^câ^cilü me^câ^cilü fe^cûl
(1b)(2b) me^cûlü me^câ^cilü me^câ^cilün fa^c
(2b) şâyeste: şâyeste-i H
6. (1ab)(2a) me^cûlü me^câ^cilü me^câ^cilü fe^cûl
(2b) me^cûlü me^câ^cilü me^câ^cilün fa^c
(1b) pã-zede: pãrde Y
(2a) zell-i taleb: ħalk-ı cihân A H İ P

7

- 1 Yâ Rab beni kıl mülhem-i âdâb-ı rızâ
Meftûh ola tâ cân u dile bâb-ı rızâ
- 2 Eyle harekât ü sekenâtum her gâh
Tevfîkuñ ile mazhar-ı esbâb-ı rızâ

A/28b E/67b H/27a İ/27a P/80a Y/105b

8

- 1 Ezkâruñ idüp münis-i cân-ı şeydâ
Eyle beni vâreste-i efkâr-ı sivâ
- 2 İmân u emân eyle refîkum yâ Rab
Geldükde dem-i riḥlet-i mülk-i ‘uḳbâ

A/28b E/67b H/27b İ/27b P/80b Y/105b

9

- 1 Gülbâḡ-i şehâdetle olup nağme-zedâ
İtdükçe kilîsâda derâ sıyt u şadâ
- 2 Bu şavt ile eyler idi tevḥîd-i Ḥudâ
لا اشرک بالله تعالى ابد

A/30b E/67b H/29b İ/29b P/82a Y/67b

-
7. (1ab)(2b) mef^cûlû mefâ^cflû mefâ^cflû fe^cûl
(2a) mef^cûlû mefâ^cflû mefâ^cflûn fa^c
 8. (1a)(2ab) mef^cûlû mefâ^cflû mefâ^cflûn fa^c
(1b) mef^cûlû mefâ^cflû mefâ^cflû fe^cûl
(1b) vâreste-i: vâreste Y sivâ: serâ P
 9. mef^cûlû mefâ^cflû mefâ^cflû fe^cûl
(1a) zedâ: revâ A H Y
(2a) ile: leyte Y

- 1 Taẓ'îf olunursa 'aded-i reml ü hışâ
Kâbil degül ihsānuñi 'add ü ihsâ
- 2 Tâ maḥşer olur müfîd-i 'acz-i şâkir
Bu faẓl u ni'am bu kerem-i lâ-yuḥşâ

A/30b E/68a H/29b İ/29b P/82a Y/105b

11

- 1 Āsāyiş ümîd idüp şakın çekme cefâ
Mümkün mi ribât u pülde ârām-ı şafâ
- 2 Rüstemleri yıkdı Kāhramān kāhır
Bu Zāl-i zamān söyle kime itdi vefâ

E/69b P/170b Y/105b

12

- 1 Püşîde iken cismüme bir köhne 'abâ
Faẓluñla ben ey pâdişeh-i bî-hemtâ
- 2 Baş egmezem eflâke saña ḥamd olsun
İtdüñ beni sen pâdişeh-i istignâ

A/29b E/68a H/28b İ/28b P/82a Y/106a

-
10. (1a) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl (1b)(2b) mef'ûlü
mefâ'ilü mefâ'ilün fa' (2a) mef'ûlü mefâ'ilün mefâ'î-
lün fa' (1a) olunursa: olunup A H olunur İ (1b)
'add: ḥadd A H (2a) müfîd: mukyid ? E
 11. (1ab) mef'ûlü mefâ'ilün mefâ'ilü fe'ûl (2a) mef'ûlü
mefâ'ilün mefâ'ilün fa' (2b) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ-
'ilü fe'ûl (1a) cefâ: - Y (b) ribât ü: ribât E Y
pül: yel Y

12. (1a) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl
(1b)(2ab) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
(1a) bir: bu E
(2a) egmezem: egmez Y

- 1 Sensin sen ilāhī o Kerīm ü mevlā
Cüyende-i ihsānuñ içün yokdur lā
- 2 Mazhar kerem ü faẓluña a^clā ednā
Sübḥāneke Rabbiye'l-^caliyyi'l-a^clā

A/28b E/68a H/27b İ/27b P/80b Y/106b

- 1 Tevfīkuñı faẓluñla refīķ eyle baña
Lūṭf u keremuñ yār-ı şefīķ eyle baña
- 2 ^cAvn ü mededüñ ḥıfẓ u emānuñ yā Rab
Sen bedreķa-i ḥayr-ı tarīķ eyle baña

A/29a E/68a H/27b İ/27b P/Y/106a

- 1 Yüz biñ yıl idüp āyet-i ḳadrüñ imlā
İtsem seni vaşf itmede biñ dürlü edā
- 2 Bir şemme beyān eyleyemem na^ctünden
Her bir nefesüm biñ nefes olsa farẓā

A/28b E/68b H/27b İ/27b P/80b Y/106b

- 1 Her lahẓa idüp resüle tevķīr u senā
Ḳıl taşliye vü selām her şubḥ u mesā
- 2 Fermān-ı Hudā budur kelāmında saña

A/28b E/68b H/27b İ/27b P/80b Y/106b

13. me^cûlü me^fâ^cflü me^fâ^cflün fa^c

(1a) sen: - A

(2a) a^clā: ednā: a^clā vü ednā Y

14. (1ab)(2b) me^cûlü me^fâ^cflü me^fâ^cflü fe^cûl
(2a) me^cûlü me^fâ^cflü me^fâ^cflün fa^c

15. (1a)(2ab) me^cûlü me^fâ^cflü me^fâ^cflün fa^c
(1b) me^cûlü me^fâ^cflü me^fâ^cflü fe^cûl

16. (1ab)(2a) me^cûlü me^fâ^cflün me^fâ^cflü fe^cûl

(2b) Sure: XXXIII, ayet: 56.

- 1 Ey mertebesi hem-ser-i 'arş-ı a'lä
Ferş-i kâdemi künküre-i kâh-ı semâ
- 2 Olsun şeref-efrûz-ı 'harîm-i pâkûn
Her demde ta'hiyyât ü selâm-ı mevîâ

A/28b E/68b H/28a İ/28a P/80b Y/106b

- 1 Ey gevher-i pâk-i şâdef-i şıdk u şafâ
Ârâyiş-i tâc-ı ser-i erbâb-ı veîâ
- 2 Ba'hr-i kef-i ihsânuna nisbetle senûn
Bir katre-i kem-ter bile olmaz deryâ

A/29a E/86b H/28a İ/28a P/80b Y/106b

- 1 Hallâk-ı cihân eyledi tekrîm saña
Ma'hlûk n'ola eylese ta'zîm saña
- 2 Her kanda gidersen eşcâr u a'hcâr
Eylerler idi şevk ile teslîm saña

A/29b E/69a H/28a İ/28a P/81a Y/106b

- 1 Allâh senûndür kerem ü fa'zl u 'atâ
Ağyardan ümmîd-i 'atâ 'ayn-ı ha'tâ
- 2 Sen öyle Kerîmsin ki itdükde murâd
Bir zerreye hürşîdi idersin i'c'tâ

A/28b E/67b H/27b İ/27b P/80a Y/107a

17. (1a)(2ab) me'cûlû me'â'flû me'â'flûn fa'
(1b) me'cûlû me'â'flû me'â'flû fe'ûl

18. (1ab)(2a) me'cûlû me'â'flû me'â'flû fe'ûl
(2b) me'cûlû me'â'flû me'â'flûn fa'

19. (1ab)(2b) me'cûlû me'â'flû me'â'flû fe'ûl
(2a) Vezin bozuk.
(2b) eylerler: eyler Y

20. (1ab) me'cûlû me'â'flû me'â'flû fe'ûl
(2a) me'cûlû me'â'flûn me'â'flû fe'ûl
(2b) me'cûlû me'â'flû me'â'flûn fa'

- 1 Mevlâ kûlin itdükde sezâ-vâr-ı 'atâ
Me'mûlünün eż'âfını eyler i'tâ
 - 2 Te'hîr-i huşûlinde niçe hikmet var
Sen itme şaķın zann-ı hilâf ile haţâ
- A/30b E/69a H/29a İ/ 29a P/81b Y/107a

- 1 Şâhâ seni Hallâķ-ı bedî'ü'l-eşyâ
Luţf u kerem ü 'afv ile kılmış inşâ
 - 2 A'dâya hidâyetle du'â eyler iken
Aḥbâb ola maḥrûm-ı şefâ'at ḥâşâ
- A/29b E/69a H/28a İ/28a P/81b Y/107a

- 1 Ey nakş-ı ni'âli şeref-i 'arz u semâ
Buldı bu cihân zâtuñ ile neşv ü nemâ
 - 2 Fikr-i şeref-i vaşluñ idüp şâm ü seḥer
İñlerdi ğam-ı hecr ile ciz'î hurmâ
- A/29b E/69a H/28a İ/28a P/81a Y/107a

- 1 Ol seyyid-i enbiyâ o fahr-ı dü serâ
Ol mazḥar-ı ḥâş-ı mu'cizât-ı isrâ
 - 2 Geldükde vücûda şevket-i şânından
Lerzende olup yıkıldı tāk-ı kisrâ
- A/29b E/69a H/28b İ/28b P/81a Y/107a

-
21. (1a)(2b) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl
(1b)(2a) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
 22. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
(2a) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl
 23. (1ab)(2a) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl
(2b) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
(1a) ni'âli: te'âlâ Y P
(2b) iñlerdi: beklerdi Y
 24. (1a) mef'ûlü mefâ'ilün mefâ'ilü fe'ûl
(1b)(2ab) mef'ûlü mefâ'ilün mefâ'ilün fa'
(1a) o: vü A H
(2a) şevket-i: şevket ü A H

29

- 1 Gülşende ne bu feyz-i leṭāfet āyā
Gül ḥande-künān şevk ile bülbul gūyā
 - 2 Boynın uzadup reh-gūzer-i yārāna
Her ḡonça-i gül söylemek ister gūyā
- A/30a E/69b H/29a İ/29a P/170b Y/88b

30

- 1 Da'vāyı ḡo ey müdde'ī-i bī-pervā
Müşkil saña ilhām ile fark-ı iḡvā
 - 2 Āgāh olan sālike yol şāhididür
Pinhānī-i esrār ile terk-i da'vā
- A/30a E/69b H/29a İ/29a P/81b Y/88b

31

- 1 Tevhīd ile Allāhı idüp istignā
İhlāş ile kıldum o kadar nefy-i sivā
 - 2 İḡbāt olinup da'vī-i şıdk-ı tevḥīd
Nefy oldu heyulā-yı vücūdum ḡālā
- A/30a E/68b H/29a İ/29a P/81b Y/88b

32

- 1 Ser-tā-be-ḡadem her kişi rüz-ı ferdā
Çünkim ola rû-kerde-i dīvān-ı Hudā
 - 2 Nîk ü bed olup cümle 'ameller zāhir
İtdüklerini bulsa gerekdür a'cā
- A/30a E/69b H/29a İ/29a P/81b Y/89a

-
29. mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(1a) âyâ: âsâ A
30. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(2a) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl
(1a) müdde'î-i: müdde'î Y
31. mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(1a)(2ab) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(1b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl
(2a) şıdk-ı: şıdk u A H
32. (1a)(2ab) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(1b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl

- 1 Ey Hâlik-ı ins ü melek ü arz u semâ
V'ey Râzık-ı bî-minnet-i sultân u gedâ
 - 2 Şükr eyleyemem bir nefesün ni'metine
Her bir nefes itsem saña biñ hâmd ü şenâ
- A/28a E/68a H/27a İ/27a P/79b Y/89a

- 1 Olsun kerem ü luṭfuña biñ hâmd ü şenâ
Kim cümle-i halk içre idüp müstegnâ
 - 2 Faḫluñla benî Âdemi kılduñ teşrîf
Hakkında buyurduñ ولقد كرمتنا
- A/28a E/68a H/27a İ/27a P/180a Y/89a

- 1 Ey Vâhid-i bî-misîl ü 'Alîm ü Dânâ
Zâtuñdur olan 'âlim-i ğayb âmennâ
 - 2 Bildirmedigün nesneye vâkıf degülüz
سجده لا علم ولا فهم لنا
- A/28a E/68a H/27a İ/2 7a P/80a Y/89a

- 1 Ta'zîmin idüp hakk-ı edâ ile edâ
Kur'ân ile ol tâlib-i ihsân-ı Hudâ
 - 2 Ser-beste olan hükmüne güm-râh olmaz
قد انزله الله بنور وهدى
- A/31a E/68b H/29a İ/29b P/82a Y/89b

33. mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl

34. (1a) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl (1b)(2ab) mef'ûlü
mefâ'ilü mefâ'ilün fa' (2b) Sure: XVII, ayet: 70.

35. (1a)(2ab) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
(2a) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl

36. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl
(2a) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
(2a) hükmüne: hikmete Y

37

- 1 Kır'ânı iden pîş-rev ü rāh-nümā
Bî-şübhe olur vâşıl-ı kurb-ı a^clā
 - 2 Allāh kelāmı ne dimekdür fikr it
Tā kim olasin mazhar-ı feyz-i mevlā
- A/31a E/68b H/29b İ/29b P/82a Y/89b

38

- 1 Yok lûtfuñā ḥad ey kerem ıssı mevlā
Mazhar kerem ü lûtfuñā sultān u gedā
 - 2 Ey mazhar-ı sırr-ı eḥadiyyet cümle
Müstagrık-ı baḥr-ı keremüñdür eşyā
- A/29b E/67b H/28b İ/28b P/81b Y/89b

39

- 1 Kālbüñde dem-ā-dem heves-i genc ü ğinā
Olmakda saña reh-ber-i şad renc ü 'anā
 - 2 Düstür saña 'ayşa ser-āğāz eyle
Encāmuñ eger olmaz ise mevt ü fenā
- E/69b M/58b P/170b Y/89a

40

- 1 Çeşmine virilmiş nigeḥ-i fitne-nümā
La^cline şunılmış süḥan-ı rûḥ-efzā
 - 2 Bakdukça ider ādemi mest-i ḥayret
Nutk itse ider 'āşıkı lāl güyā
- E/69b M/58b P/170b Y/89a

-
37. (1a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül
(1b)(2ab) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(1a) iden: idüp A H pîş-rev ü: pîş-rev A
 38. (1a)(2ab) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(1b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül
 39. (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül
(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
 40. (1a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül
(1b)(2ab) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(2b) lāl: lāl ü P

41

- 1 Şol dem ki hitāb-ı *ارجى* ola nidā
Gözlerden ola bu nefis ü ten nā-peydā
- 2 Çün kabre koyup terk ide ihvān beni
رب ارحم لي ولا تذرني فردا

A/28a E/68a H/27a İ/27a P/80a Y/89a

42

- 1 A^clā-yı meṭālib taleb-i kurb-ı Hudā
Biñ cān u ser ol kurb-ı mu^callāya fedā
- 2 Bilmem niçe ta^cbīr ideyüm maṣṣūdum
Yok ^cacz ile bende aña şāyeste edā

A/30b H/29a İ/29a P/81b

43

- 1 Ey mün^cim-i bī-^cillet olan bār-ı Hudā
Muhtāc senüñ luṭfuña sultān u gedā
- 2 Cehd eyleseler sābik u lāhik ^cālem
Biñ ni^cmetüñüñ şükrini mümkün mi edā

A/30b H/29b İ/29b P/81b

44

- 1 Yā Rab beşeriyyetle ben itdukçe ḥaṭā
Sen rızkıñı faẓluñ ile itdün i^ctā
- 2 Senden benüm ey Rabb-i Ğafūr u Ğaffār
Hep gördigim ihsān ü kerem faẓl u ^caṭā

A/31a H/29b İ/29b P/82 a

41. (1a) meṣ^cülü meṣā^cilün meṣā^cilü fe^cül (b) meṣ^cülü meṣā^cilün
meṣā^cilün fa^c (2a) meṣ^cülü meṣā^cilü meṣā^cilü fe^cül (1a)
Sure: LXXXIX, ayet: 27.

42. (1ab)(2b) meṣ^cülü meṣā^cilü meṣā^cilü fe^cül
(2a) meṣ^cülü meṣā^cilü meṣā^cilün fa^c

43. (1ab) meṣ^cülü meṣā^cilü meṣā^cilü fe^cül
(2a) meṣ^cülü meṣā^cilü meṣā^cilün fa^c
(2b) meṣ^cülü meṣā^cilü meṣā^cilü fe^cül

44. (1a)(2b) meṣ^cülü meṣā^cilü meṣā^cilü fe^cül
(1b)(2a) meṣ^cülü meṣā^cilü meṣā^cilün fa^c
(1b) i^ctā: ^caṭā i
(2b) faẓl u: faẓl i

45

- 1 Murgân-ı hoş-elhân idüp âheng-i senâ
İtmekde şabâh u şâm tesbîh-i Hudâ
- 2 Rû-mâl-i hużû^c olup nebâtât-ı zemîn
Eşcâr ider destini merfû^c-ı semâ

P/170b

46

- 1 Luṭf it baña kıl muḡtenim-i terk ü nevâ
Fi'lûn ile hâcâtum eyle devâ
- 2 Sendendür eyâ Kâdir ü Vehhâb-ı Kerîm
Medyûna edâ merdüm-i bîmâra devâ

Ü/67a

47

- 1 Bâkî degül iken saña bu dâr-ı fenâ
Taḡsîl ü 'imâretde ne bu renc ü 'anâ
- 2 Bir gün ecel eyler seni esfelde mekîn
İtseñ ne kadar kibr ile i'âlâ-yı binâ

Ü/67a

-
45. (1a) (2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül (1b)(2a)
mef^cülü mefâ^cilün mefâ^cilü fe^cül
 46. (1a)(2ab) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül (1b) mef^cülü
mefâ^cilü mefâ^cilü fa^c
 47. mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül

BĀ

48

DER-VAŞF-I ÇEHĀR YĀR-I GÜZĪN(*)

- 1 Şiddīk Ebūbekre olup şıdķ-ı hıttāb
Fārūk-lakābdur °Ömerü'bni'l-Hattāb
- 2 °Osmān-ı şehīdūn sıfatı Zi'n-nūreyn
°Unvān-ı °Alī Murtażā ferhunde-cenāb

E/9b P/83a Y/22a

49

DER-VAŞF-I EMİRÜ'L-MÜ'MİNİN °ÖMERÜ'L-FĀRŪK

- 1 Ol yāver-i dīn dāver-i ferhunde-cenāb
Ya°nī ki Cenāb-ı °Ömerü'bni'l-Hattāb
- 2 Mevşūf olup evşāf-ı °adāletle tamām
Hak itmiş idi nuṭķını miftāh u savāb

A/23b E/9b H/22b İ/22b P/62a Y/22a

50

- 1 Ğafletle idup niçe günehler yā Rab
Āyīne-i dil oldu mükedder yā Rab
- 2 Kārı beşerūn gerçi haṭtādur ammā
Yok nefsine zālīm baña beñzer yā Rab

A/32a E/70a H/30b İ/30b P/82b Y/107b

51

- 1 Ey °ālim ü dānende-i esrār-ı kulūb
Kahr-ı ceberūtuñla °avālim mağlūb
- 2 Her kārımı kıl vāsıṭa-i hūsn-i rızā
Tevfīķ-ı rızādur baña senden maṭlūb

A/32a E/72a H/31a İ/30b P/82b Y/107b

48. (*): Der-zikr-i elkāb-ı çehār yār-ı güzīn r. a. E
(1a)(2b) mef°ülü mefâ°ilü mefâ°ilü fe°ül (1b)(2a)
mef°ülü mefâ°ilü mefâ°ilün fa° (1a) şıdķ-ı: şıdķ u P
(2b) murtażā: vaşī P Y

49. (1a)(2ab) mef°ülü mefâ°ilü mefâ°ilü fe°ül (1b) mef°ülü
mefâ°ilü mefâ°ilün fa°

50. mef°ülü mefâ°ilü mefâ°ilün fa°

51. (1a)(2b) mef°ülü mefâ°ilü mefâ°ilü fe°ül (1b)(2a) mef°ülü
mefâ°ilü mefâ°ilün fe°ül (1a) dānende-i: dānende Y
(2a) hūsn-i: hūsn ü Y

52

- 1 Oldı mütevâtir o kadar sū'-i edeb
Âteşle zuhûr eyledi-âşâr-ı gâzab
- 2 Kır'ânda didi ان عذابى لشديد
Sebk itdi egerçi gâzabın rahmet-i Rab

A/32a E/70b H/30b İ/30b P/82b Y/108b

53

- 1 Her maṭlabını senden ider bende taleb
Tevfîkûn ile hâşıl olur her maṭlab
- 2 Çok kulda recâ gerçi ki mevlâsından
Taḥşîl-i rızâ oldı recâ-yı aḡleb

A/33a E/70a H/31b İ/31b P/83b Y/109a

54

- 1 Mevt eyler iken ḥadd-i ḥayātuñ ta'kîb
Bu kibr ü ğurûra nedür âyâ takrîb
- 2 Sen aḥsen-i takvîm ile maḥlûk olduñ
İmdi yûri aḥlâkûnı eyle tehzîb

E/71a M/59a P/171a Y/90a

55

- 1 Endîşe-i ğayr ile olup ḥâne ḥarâb
Âlâyiş-i esbâb baña oldı ḥicâb
- 2 Ḥâtırda olan fikr-i hevâya tevbe
Fermânuña merbûṭ ḥibâl-ı esbâb

E/70a P/83a Y/107b

52. mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl (1a) mütevâtir:
müte'essir E (2a) Sure: XIV, ayet: 7.

53. (1a) mef'ûlü mefâ'ilü fe'ûl (1b)(2ab) mef'ûlü mefâ'ilü
mefâ'ilün fa'

54. mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'

55. (1ab) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl
(2ab) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
(2b) esbâb: âsiyâb Y ḥibâl: ḥayâl Y

56

- 1 Müstağrıķam ihsān ü 'aṭāya yā Rab
Kādir degülem ḥamd ü senāya yā Rab
- 2 Ben zerre degül bir yere gelse 'ālem
Kim kādir olur şükrün edāya yā Rab

A/32a E/70a H/31a İ/31a P/82b Y/108a

57

- 1 Maḫşūd u murādum eyle ihsān yā Rab
Eyle baña müşkilātum āsān yā Rab
- 2 Muhtāc-ı 'aṭā vü rahmetüñdür cümle
Sultān u gedā vü cinn ü insān yā Rab

A/32b E/70a H/31b İ/31b P/83a Y/108a

58

- 1 Bî-ḥadd ü hisābdur günāhum yā Rab
Şermende-i zenb ü rû-siyāham yā Rab
- 2 'Afv ü kerem ü 'ināyetünden ğayri
Yok ḥaşılı melce' ü penāhum yā Rab

A/33a E/70a H/31b İ/31b P/83b Y/108a

59

- 1 Sensin daḫı yok ğayri penāhum yā Rab
Maḫşūdum u ma'būdum ilāhum yā Rab
- 2 Her kanda teveccüh eylesem faẓluñ ile
Tevfīķuñı kıl refīķ-ı rāhum yā Rab

A/33a E/70b H/31b İ/31b P/83b Y/108a

56. mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
(2b) şükrün: şükrin: A H İ P Y

57. mef'ûlü mefâ'ilün mefâ'ilünfa'
(1a) murādum: merāmum E Y
(2a) muhtāc-ı: muhtāc u H Y vü: - Y

58. mef'ûlü mefâ'ilün mefâ'ilün fa'
(1b) zenb ü: zenb A
(2b) ḥaşılı: ḥaşıl Y

59. (1ab) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
(2ab) mef'ûlü mefâ'ilün mefâ'ilün fa'

60

- 1 Āmālūmi sen eyle muḥakḳak yā Rab
Kıl zannumı şādık vü muşaddak yā Rab
- 2 İtdüñ bu kadar ni^cmete tevfiḳ beni
Şükr-i ni^cama eyle muvaffak yā Rab

A/33a E/70b H/32a İ/31b F/83b Y/108a

61

- 1 Bu ^cüsri kılup yüsre mübeddel yā Rab
Aḥvālūmi kıl ḥayra muḥavvel yā Rab
- 2 Ser-rişte-i ümmidümi hem-vār eyle
Kıl ^cukde-i müşkilātumı ḥal yā Rab

A/32b E/70b H/31a İ/31a F/83b Y/108a

62

- 1 Ey mağfireti tessellī-i ehl-i zünüb
V'ey faẓl ü ^cināyet ile settār-ı ^cuyüb
- 2 Cürmüm katı çokdur kerem ü faẓluñdan
Maḥşerde beni zenb ile itme maḥcüb

A/33b E/70b H/32a İ/32a F/83b Y/108a

63

- 1 Ey mihr-i ciḥān-tāb ü ziyā-perver-i ḳurb
V'ey lem^a-i ğarrā-yı şafā-güster-i ḳurb
- 2 Bī-şübhe senüñ zāt-ı şeref-sāzuñdur
Maḳbül-ı Hudā pādişeh-i kişver-i ḳurb

A/32b E/71a H/31a İ/31a F/83a Y/108b

60. (1ab)(2b) me^cülü me^fâ^cilü me^fâ^cilün fa^c (2a) me^cülü
me^fâ^cilü me^fâ^cilü fe^cül

61. (1ab)(2a) me^cülü me^fâ^cilü me^fâ^cilün fa^c
(2b) me^cülü me^fâ^cilün me^fâ^cilün fa^c
(2a) ümmidümi: emvālūmi Y āmālūmi E
(2b) müşkilātumı ḥal: müşkilâtı münḥal E İ P Y
62. (1ab) me^cülü me^fâ^cilü me^fâ^cilü fe^cül
(2ab) me^cülü me^fâ^cilü me^fâ^cilün fa^c
63. (1ab)(2b) me^cülü me^fâ^cilü me^fâ^cilü fe^cül
(2a) me^cülü me^fâ^cilü me^fâ^cilün fa^c
(1a) tāb: şāb A H İ güster: perver P

64

- 1 Yok saña ne evvel ü ne āhîr yâ Rab
Sensin ne murâduñ. olsa Kâdir yâ Rab
- 2 Sen Nûr u Bedî' u Zâhir ü Bâtınsın
Esrar ü hafâyâ saña zâhir yâ Rab

A/33b E/70b H/32a İ/32a P/83a Y/108b

65

- 1 Olsam ne kadar sehv ü günehle pür-^cayb
Gufrānuñ ümîd eylerem ey ^câlim-i ğayb
- 2 Kim va^cd-i ^câlim-i ğayb baña
Bürhân-ı icâbet oldı bî-şübhe vü reyb

E/70b F/82b Y/108b

66

- 1 Mûy-ı serimi gerçi sefîd eyledi şeyb
Kalbümde sevâd-ı keder ü şamt ü ^cayb
- 2 Hâlüm saña ma^clum baña sen meded it
Ey vâkıf-ı sırr u ^câlim-i ğayb

A/32a E/70b H/31a İ/31a F/82b Y/108b

67

- 1 Ey derd ü ğamı cāna cihāndan mergüb
V'ey ^cışk-ı girān-ķadri şafâ-baḡş-ı kûlûb
- 2 Ol ğār-ı dil-ārâyı ki teşrîf itdûñ
Müjgānum anuñ ḡâkine olsun çārûb

A/32b E/71a H/31a İ/31a P/83a Y/108b

64. (1ab)(2a) me^cûlü me^câ^cilün me^câ^cilün fa^c
(2b) me^cûlü me^câ^cilü me^câ^cilün fa^c

65. (1a) me^cûlü me^câ^cilü me^câ^cilün fa^c
(1b) me^cûlü me^câ^cilü me^câ^cilü fe^cûl
(2ab) me^cûlü me^câ^cilün me^câ^cilü fe^cûl
(2a) Sure: II, ayet: 186.

66. (1a)(2ab) me^cûlü me^câ^cilü me^câ^cilü fe^cûl
(1b) me^cûlü me^câ^cilü me^câ^cilün fa^c
(2b) vâkıf: dâver A H İ P

67. (1a)(2ab) me^cûlü me^câ^cilü me^câ^cilün fa^c
(1b) me^cûlü me^câ^cilü me^câ^cilü fe^cûl
(1a) derd ü: derd E İ Y cāna: cân ü A H İ P
(2a) ki: - İ Y dil-ārâyı ki: dil-ārâyıye P

68

- 1 Maḥlūk senüñ muḡtenimüñdür yā Rab
Müstaḡrık-ı luṭf u niʿamuñdur yā Rab
- 2 Hāṣā ben olam bunca ʿaṭāya lāyık
Hep kendi ʿaṭā vü keremüñdür yā Rab

A/31b E/69b H/30b İ/30b 82a Y/89b

69

- 1 Ben mücrim-i bed-kār-ı hevāyām yā Rab
Ben muʿterif-i cürm ü haṭāyām yā Rab
- 2 Der-gāhuña şerm ile tehī-dest gelüp
Der-yūze-ger-i luṭf u ʿaṭāyām yā Rab

A/31b E/69b H/30b İ/30b P/82b Y/89b

70

- 1 Dilde şerer-i nār-ı nedāmet yā Rab
Cānda eğer-i sūz-ı melāmet yā Rab
- 2 Kaḥruñla beni itme ciger-ḥūn-ı ʿitāb
Eyle mütesellī-i ʿināyet yā Rab

A/32a E/70a H/30b İ/30b P/82a Y/89b

71

- 1 Vakt-i şehir āh eylese ʿuṣṣāk-ı ġarīb
Sengān-ter iken mūma döner kalb-i ḥabīb
- 2 Sūzişle dil-i sehtini nerm itmek olur
Āhendür olan küre-i ḥaddāda naşīb

E/71a M/58b P/171a Y/89b

68. mefʿülü mefâʿilü mefâʿilün faʿ (1b)E'de yok. luṭf u: luṭf Y

69. (1ab)(2b) mefʿülü mefâʿilü mefâʿilün faʿ (2a) mefʿülü
mefâʿilü mefâʿilü feʿül

70. (1ab)(2b) mefʿülü mefâʿilü mefâʿilün faʿ (2a) mefʿülü mefâ-
ʿilü mefâʿilü feʿül (1b) sūz-ı: sūz ü E Y (2a) ʿitāb: ʿitā-
buñ E Y (b) mütesellī-i: mütesellī Y

71. mefʿülü mefâʿilü mefâʿilü feʿül

72

- 1 Fülk-i dili gird-āba şalup hecr-i habīb
Olmadı aña sâhil-i ārām naşīb.
- 2 Bir baħr-ı ‘amīķa lenger-endāzam kim
Emvāc-ı belā birbirin eyler ta‘ķīb

E/71a M/58b P/171a Y/90a

73

- 1 Bīhūde olup cāh ü celāle rāģib
Gel olma gönül zīb-i fenāya tālīb
- 2 Rū-māl kıl ol der-geh-i ‘ālī-şāna
Kim olmaya reh-zen saña men‘-i hācib

E/70a M/58b P/171a Y/89b

74

- 1 Bir bendeyi kim eyleye mevlā maħbūb
Eyler harekāt ü sekenātın merģüb
- 2 Haķ üzre olur cümle-i evşāfından
Evvel sıfatı hāşşa-i cezb-i kulūb

A/32a H/31b İ/31a P/83a

75

- 1 Her hālde ben ‘abd-i fakīre yā Rab
Taħşīl-i rızā-yı a‘zamūndur maṭlab
- 2 ‘Allām-ı ğuyūbsın bilürsin cümle
Kalbümde ne olduğın recā-yı aģleb

A/32a H/31b İ/31b P/83a

72. (1ab) mef‘ûlü mefâ‘ilü mefâ‘ilü fe‘ûl
(2a) mef‘ûlü mefâ‘ilün mefâ‘ilün fa‘
(2b) mef‘ûlü mefâ‘ilü mefâ‘ilün fa‘
(1b) habīb: rakīb E
(2a) bir: biz M Y lenger: leşker E

73. mef‘ûlü mefâ‘ilü mefâ‘ilün fa‘

74. (1ab)(2a) mef‘ûlü mefâ‘ilü mefâ‘ilün fa‘
(2b) mef‘ûlü mefâ‘ilü mefâ‘ilü fe‘ûl

75. (1a) mef‘ûlü mefâ‘ilü mefâ‘ilün fa‘
(1b)(2ab) mef‘ûlü mefâ‘ilün mefâ‘ilün fa‘
(1b) maṭlab: yā Rab H İ

- 1 Ey muttasıf-ı müjde-i Gaffâr-ı zünüb
V'ey rahmet-i bî-hadd ile settâr-ı ʿuyüb
- 2 Ben müznibi kıl mağfirete şâyeste
Maşherde beni eyleme redd ü maḥcüb

A/32a H/31b İ/31b F/83a

- 1 Ey zıkr-i muʿallâsı şafâ-baḥş-ı kulüb
V'ey ism-i muḳaddesi mefâtîḥ-i ğuyüb
- 2 Zıkrün ile fikrün ile şükrünle olur
Her derde devâ kesb-i şafâ keşf-i kürüb

A/33a H/32a İ/32a F/83b

- 1 Mevḳûf-ı meşîyyetün ḥusûl-ı maṭlab
Merhemden irâdetün vüṣûl-ı maṭlab
- 2 Muṭlak taleb-i rızâ-yı zî-şânundur
ʿÂrifler için aṣl-ı uṣûl-ı maṭlab

A/33a H/32a İ/32a F/83b

-
76. (1ab) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl
(2ab) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ^c
(1a) müjde: zümre A H (b) settâr-ı: settâru'l i
77. (1a)(2ab) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl
(1b) mefʿûlü mefâʿilün mefâʿilü feʿûl
78. (1ab)(2a) mefʿûlü mefâʿilün mefâʿilün faʿ^c
(2b) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ^c
(1b) P'de yok.

DER-VAŞF-I EBŪ 'AMMĀRE ḤAMZA BİN 'ABDU'L-MUTṬALĪB
'AMMĪ'N-NEBĪ(*)

- 1 Ol 'amm-i dil-ārā-yı nebiyy-i rahmet
Şınvü'l-eb-i peygām-ber-i 'āli-rütbet
- 2 Ser-defter-i şüc'ân-ı dilîrân-ı 'Arab
Ḥayrū's-şuhedā Ḥamza-i şāhib-şavlet

A/24a E/10b H/23a İ/23a P/62b Y/21a

- 1 Ben zerreyi mihr ü faẓluña şâyân it
Luṭfuñla mezārî'-i dilüm reyyân it
- 2 Cürmüm ne kadar bî-ḥadd ü pâyân ise de
Ben müznibe sen rahmet-i bî-pâyân it

A/35b E/72a H/34b İ/34b P/85a Y/110a

- 1 Maḳşûduñ ise dünyede kesb-i ḥasenāt
Şāh-ı rusule ṭurma şalat eyle şalāt
- 2 Ger 'ārif iseñ encümen-i 'ālemdē
Virşün şeref-i taşliye ḥatm-i kelimāt

E/72b P/84b Y/110a

- 1 Ey vaḥdetüñüñ şāhidi bunca āyāt
Yok ḥazretüñe ruḥşat-ı isnād-ı cihāt
- 2 Biñ zerre olursa bu vücūd-ı fānî
Her zerrelerüm vaḥdetüñ eyler işbāt

A/34a E/71a H/33a İ/33a P/84a

-
79. (*): vaşf: zıkr E EbŪ 'Ammāre: EbŪ'l-faẓl E 'ammi'n-nebî: - E (lab)(2b) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa' (2a) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl şüc'ân: şüccân Y (1b) rütbet: zînet Y
80. (lab) mef'ûlü mefâ'ilün mefâ'ilün fa' (2a) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl (b) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa' (1a) mihr: her E faẓluña: faẓluñla A H İ faẓla E Y
81. (lab)(2b) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl (2a) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
82. (1a)(2ab) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa' (1b) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl

83

- 1 Luṭfuñla bu ʿāṣī kuluña iḥsān it
Tevfīkuñ ile müşkilümi āsān it
- 2 Yoḡ ʿāre baña ġayrdan ey Rabb-i Kerīm
Derd-i dil-i bīmāruma sen dermān it

A/34b E/71a H/33a İ/33a P/84a

84

- 1 Fermānuñ eger itmese feyż-i kudret
Bir peşşe-i kem-terde ne mümkün hareket
- 2 Fermānuña ser-beste ser-ā-ser ʿālem
Ey Kādir ü Kayyūm senuñdür kuvvet

A/33a E/71a H/33a İ/33a P/84a Y/ 109a

85

- 1 Ey meşhedī maġbūt-ı riyāz-ı cennet
V'ey zāt-ı felek-rütbesi mahż-ı rahmet
- 2 Der-gāhuña ben ḥāki daḡı eyle qabūl
Ḥāk eylemeden cismümi derd-i ḡasret

A/35a E/72a H/34a İ/33b P/84b Y/109a

86

- 1 Bir kāfile kim kūyuña eyler riḡlet
Eyler beni ser-geşte hücum-ı ḡasret
- 2 Ümmid-i cebīn-sāyī-i der-gāhuñ ile
Cismümde bu cān çıkmāğa eyler niyyet

A/35a E/72b H/34a İ/34a P/84b Y/109a

83. (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c
(2a) mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflü fe^cül

84. (1a)(2ab) mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c
(1b) mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflü fe^cül

85. (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c
(2a) mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflü fe^cül
(1a) maġbūt: maḡsūd A H İ P

86. (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c
(2a) mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflü fe^cül
(2a) sāyī-i: sāye-i Y

- 1 Ey her sözi maqbül-ı cenāb-ı izzet
V'ey zātı olan maẓhar-ı sırr-ı rahmet
- 2 Ben mücrimi şāyān-ı şefā'at eyle
Görsün niçedür rütbe-i 'afvün ümmet

A/35a E/72a H/34a İ/33b P/84b Y/109a

- 1 Yā Rab olup āşinā-yı bezm-i vahdet
İtsün dil ü cān hemīşe 'azm-i vahdet
- 2 Ya'nī beni sen şirk-i hafīden şakla
Kıl şıdkımı feyz-yāb-ı cezm-i vahdet

A/35a E/72a H/34a İ/34a P/85a Y/109a

- 1 Tā'atde bāna şevk-ı füzün ihsān it
Şıdk-ı dil ü ihlās-ı derün ihsān it
- 2 Tevfīk ü hidāyetün refīk eyle bāna
Fazl u keremün rāh-nümün ihsān it

A/35b E/71b H/34a İ/34a P/85a Y/109b

- 1 Fermānuñ ile çün ola vakt-i riḥlet
'Ukbāya 'azīmet görine bī-'illet
- 2 Kıl müncezib-i 'ālem-i aḳdes yā Rab
Eyle Meleku'l-mevti beşir-i vuşlat

A/34b E/71b H/33b İ/33a P/84a Y/109b

87. mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'

88. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'ilün mefâ'ilün fa'
(2a) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
(2b) cezm: cirm A H

89. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
(2a) mef'ûlü mefâ'ilün mefâ'ilü fe'ûl

90. mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'

91

- 1 Yā Rab dil-i maḥcūbuma feyẓ-i tām it
Nuṭkum güher-i tāc-ı ser-i eyyām it
- 2 Eyle baña feyẓ-i nefes-i şıdk u şavāb
Her bir sühanum tercüme-i ilhām it

A/34b E/71b H/33b İ/33a P/84a Y/109b

92

- 1 Ben eylemedüm kulluğa lāyık hıdmet
Sen kıl kerem ü şānuña lāyık rahmet
- 2 Benden niçe biñ şerm ile ʿöẓr-i takşır
Senden baña hem-vāre ʿaṭā vü niʿmet

A/34b E/71b H/33b İ/33b P/84a Y/109b

93

- 1 Ey kân-ı kerem maʿden-i ḥilm ü şefkat
Vʿey zātı melāz-ı zuʿafā-yı ümmet
- 2 Dādār-ı cihān itdi kelāmında beyān
Ser-cümle bu ʿālemlere sensin rahmet

A/35a E/72a H/33b İ/33b P/84b Y/109b

94

- 1 Kim itse o Maḥbūb-ı Hudāya şalavāt
Ahādi olur bâliğ-i ḥadd-i ʿaşerāt
- 2 Her defʿada on seyyiʿesi maḥv olinup
Tahrır olinur defterine on ḥasenāt

A/34b E/72a H/33b İ/33b P/84b Y/109b

91. (1ab)(2b) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ^c
(2a) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl
(1b) güher: gehî Y

92. mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ^c
(1b) kerem ü: kerem İ P
(2a) takşır: takşır A

93. (1ab)(2b) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ^c
(2a) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl

94. mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl

- 1 Müstevcib-i zāt-ı a^czamūndur vahdet
Moslūb-ı kemāl-ı vahdetūndur şirket
- 2 Maḳdūr-ı meşıyyetūn ilāhī eşyā
Maḳkūm-ı irādetūn zılāl-ı kesret

A/36a E/71b H/34b İ/34b P/85a Y/109b

- 1 Bîñ ḥamd ü senā şükr ü sipās ü minnet
Olsun saña ey Mālik-ı mülk-ı vahdet
- 2 Maḳşüş senūn zātuña bî-şirket-ı ḡayr
Evşāf-ı celāl ü kibriyā vü azamet

A/36a E/71b H/34b İ/34b P/85a Y/110a

- 1 Sensin Şamed ü Kebīr ü Rezzāk u Muḳīt
Sensin Eḡad ü Ḳadīr ü Muḡyī vü Mümīt
- 2 Maḡfūz Ḳılup zīg u ḡalelden yā Rab
Sen ḳalbūmi dīnūn üzre eyle teşbīt

A/36a E/71b H/34b İ/34b P/85a Y/110a

- 1 Bildūn mi nedür bu rüz u şebde ḡalāt
Ol faḡr-ı cihān şevḳinedür bu ḡarekāt
- 2 Müsvedde-i na^ctini beyāz itmek işün
İtmekde debīr-ı şarḡ maḡv ü işbāt

A/35a E/72a H/33b İ/33b P/84b Y/110a

95. me^cülü me^fâ^cilün me^fâ^cilün fa^c

96. (1ab) me^cülü me^fâ^cilü me^fâ^cilün fa^c
(2a) me^cülü me^fâ^cilü me^fâ^cilü fe^cül
(2b) me^cülü me^fâ^cilün me^fâ^cilü fe^cül

97. (1ab) me^cülü me^fâ^cilün me^fâ^cilü fe^cül
(2a) me^cülü me^fâ^cilü me^fâ^cilün fa^c
(2b) me^cülü me^fâ^cilün me^fâ^cilün fa^c

98. (1a)(2b) me^cülü me^fâ^cilün me^fâ^cilün fa^c
(1b)(2a) me^cülü me^fâ^cilü me^fâ^cilü fe^cül
(1a) rüz u: rüz i
(2a) na^ctini: nefsin E

- 1 Yâ Rab dil-i vîrânemi sen ma^cmûr it
Maḥzûn u belâ-keş kuluñam mesrûr it
 - 2 Baḥşâyiş-i iḥsânûñ ile ^cıṣyânûm
Sultân-ı rusul hürmetine mağfûr it
- A/34a E/71a H/33a İ/33a P/84a Y/90a

- 1 Taḳlîdimizi muḥavvel-i taḥkîk it
Mâhiyyet-i müdde^câmuzı taṣdîk it
 - 2 Her kârımızı îlâhî iḥsânûñ ile
Sen kendi rızâ-yı pâküñe tevfiḳ it
- A/34b E/71b H/33a İ/33a P/84a Y/90a

- 1 Ey mest-i ser-endâz-ı şarâb-ı ğaflet
V'ey ğâfil-i ser-bürde-i deşt-i ḥayret
 - 2 Ḥallâḳ-ı cihân rızkuñ iderken i^ctâ
Kendûñ gibi maḥlûka niçündür minnet
- A/34b E/72a H/33b İ/33b P/171a Y/91a

- 1 Teşrifûñ ile kalb-i ḥazînûm şâd it
Vîrân-gede-i ^cıṣkı yine âbâd it
 - 2 Mülk-i dile ceys-i ğam-ı hecr itdi hücûm
Dâd ey şâh-i bî-dâd yetiş imdâd it
- E/72b M/59a P/171a Y/90b

99. me^cûlû me^câ^cilû me^câ^cilûñ fa^c

100. (1ab)(2b) me^cûlû me^câ^cilûñ me^câ^cilûñ fa^c
(2a) me^cûlû me^câ^cilûñ me^câ^cilûñ fe^cûl

101. me^cûlû me^câ^cilû me^câ^cilûñ fa^c

102. (1ab)(2b) me^cûlû me^câ^cilû me^câ^cilûñ fa^c
(2a) me^cûlû me^câ^cilû me^câ^cilûñ fe^cûl
(2b) bî-dâd: bîdâr P

- 1 Ey nūr-ı cemāli lem^a-baḥş-ı ḥayret
Sübḥāne'llāh nedür bu ḥüsn-i ṭal^at
- 2 Ta^cbīr-i recā-yı vaşla ruḥşat bulamam
Yok bende idāre-i kelāma kudret

E/72b P/171b Y/90b

- 1 Ḥaḳ kulluğıdur ^aarife cāh-ı rif^at
Bākī heves ü ḥayret ü zell ü miḥnet
- 2 Encāmı ḥisāb ile ^aazāb olmış iken
Ḥāşā ki ola devlet-i dünyā devlet

E/72a M/59a P/171b Y/90b

- 1 Bir neşve ile olmuş idüm dün gice mest
Keşf oldu baña ḥaḳāyık-ı sırr-ı Elest
- 2 Kaşdum saña tafşıl idi ol ḥālī velī
Geldi bu maḥalle kalemüm oldu şikest

A/35b H/34a İ/34a P/84b

- 1 Yok zerre kadar kimsede ḥavl ü kuvvet
Ancak o Kadīr-i bī-zevālūn kudret
- 2 Her ḥālde bī-reyb ü mürā andan olur
Bī-ḡārelere fażl u ^aatā vü rahmet

A/35b H/34b İ/34a P/85a

103. mef^cûlü mefâ^cilün mefâ^cilün fa^c (1b) Vezin bozuk.

104. (1ab)(2b) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(2a) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cûl
(1a) câh-ı: câh ü p

105. mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cûl (1a) neşve: neşve-i H

106. (1a)(2b) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(1b) mef^cûlü mefâ^cilün mefâ^cilün fa^c
(2a) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cûl
(1b) zevâlūn: zevâlūndür metin

- 1 Yâ Rab bana feyz-i neşve-i tahkik it
El-tâfuñ ile taşavvurum taşdik it
- 2 Mes'ûl ü niyâzum bu ki her kârumda
Fazluñla baña hidâyet ü tevfiķ it

A/35b H/34b İ/34b P/85a

- 1 Bed-aşl u denî-meşrebe câh ü devlet
Bî-sübhe olur mâye-i habs-i tıynet
- 2 Hâr ü hasa geldikçe nemâ bed-ter olur
Azürde ider nîk ü bedi bî-cillet

P/171b

107.(1ab)(2b) mef^cûlü mefâ^cilün mefâ^cilün fa^c (2a) mef^cûlü
mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c (1b) taşavvurum: kuşûrum A H İ
(2a) kârumda: kâmda H İ P

108. (1ab)(2b) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c (2a) mef^cûlü
mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cûl

- 1 Ey zātı olan izzet ü şāna bā'is
Tekvīn-i rūsūmāt-ı cihāna bā'is
- 2 Teşrīf-i cihān-gīr-i zuhūruñdur olan
Nakş-ı şuver-i ʿālemyāna bā'is

A/36b E/72b H/35a İ/35a P/85a Y/110a

110

- 1 Ey zātı olan ins ile cāna meb'ūs
Olsa n'ola ıışkuñ dil ü cāna meb'ūs
- 2 Sensin sen o ser-māye-i rahmet ki ezel
Hakk itdi seni cümle cihāna meb'ūs

A/36b E/72b H/35a İ/35a P/85b Y/110b

111

- 1 Ey ʿilm-i nuhūstīn ü pesīne vāris
Zātuñdur olan halk-ı cihāna bā'is
- 2 Kābil mi idem naʿtūñi hak üzere beyān
Mümkün mi ola zerre güneşden bāhis

A/36b E/72b H/35a İ/35a P/85b Y/110a

112

- 1 Ey ferd ü ehad-i Hayy ü Şehīd ü Vāris
V'ey vitr ü Şamed Hakk u Mecīd ü Bā'is
- 2 ʿĀlem niçe fehmi eyleye zāt-ı pākūñ
İdrāk ide mümkün mi Kādīmi hādīs

A/36a E/72b H/35a İ/35a P/171b Y/90b

-
109. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(2a) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl
(1a) izzet ü: izzet A H İ P Y

110. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa' (2a) mef'ûlü
mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl

111. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(2a) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl
(1a) ʿilm: ʿālem A

112. mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(1a) ehad: vāhid ü Y
(1b) mecīd ü: mecīd İ P

Aynı rûbai P/85b'de de var. (1b)'deki mecīd, mücib'dir.

- 1 Âşûfte-ser itdi beni envâ^c-ı harâc
Faẓluñ ile eyle baña ihsân-ı ferec
- 2 Maḥsûr-ı ğumûm öldi ilâhî kalbüm
Eyle beni âsûde-i ḥayr-ı maḥrec

A/37a E/73a H/35b İ/35b P/85b Y/110b

- 1 Ey gevgebe-efrûz-ı serîr-i Mî^crâc
V'ey gevher-i ḥâk-i ḳademi zîver-i tâc
- 2 Tırduḳda ḥisâba defter-i lutfuñdan
İtme bu N a ḥ î f î -i ḡarîbün iḥrâc

A/37a E/73a H/35b İ/35b P/85b Y/110b

- 1 Ağyâra teşebbûgile olup ḥaste-mizâc
Esbâba nazar eyledi ṣabrum târâc
- 2 Ey bâr-ı Hudâ vahdetüñüñ ḥaḳḳı içün
İtme beni bir ḡayri ḳapuya muḥtâc

A/36b E/73a H/35b İ/35a P/85b Y/110b

- 1 Ey râh-ı 'ubûdiyyeti ḥayrû'l-minhâc
Derd-i dilime lutfuñ ile eyle 'ilâc
- 2 Senden olamaz şâh u gedâ müstaḡnî
Muḥtâc senüñ faẓluña 'âlem muḥtâc

A/37a H/35b İ/35b P/85b

113. (1ab) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cûl
(2ab) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c

114. (1a)(2ab) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(1b) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cûl
(1b) gevher: cevher H

115. (1a)(2a) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cûl (1b)(2b)
mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c

116. (1a)(2ab) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(1b) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cûl
dilime: dile P

DER-VAŞF-I EBŪ 'BEYDETÜ'BNİ 'ABDULLĀH EL-CERRĀH
EL-FEHRÎ EL-KÜREYŞÎ R.A. (*)

- 1 Ol merdüm-i hāş u mazhar-ı fevz ü felāh
Ya'nî ki Ebū 'Ubeydetü'bni'l-Cerrāh
- 2 Vaşfında anuñ didi emīnū'l-ümmeť
Sultān-ı rusul Hābīb-i Rabb-i Fettāh

A/24a E/10a H/23a İ/23a P/62b Y/21a

- 1 Bir dilde ki 'ıṣḡuñla ola feyz-i fütūh
Reşk eyler anuñ pertevine şafvet-i Nūh
- 2 'ıṣḡuñdur eyā nūr-ı dü çeşm-i 'uṣṣāk
Dil-ḡaste-i derd ü gamuñuñ ravḡine rūh

A/37b E/73a H/36a İ/35b P/86a Y/110b

- 1 Ol nūr-ı Hudāya y'eter i'cāz-ı şarīh
Kim eyleyüp āyāt kemālin taşrīh
- 2 Ruḡ-sūde-i ḡVān-ı keremi olduḡça
Her tu'ma ḡuzūrında iderdi tesbīh

A/37a E/73a H/36a İ/35b P/86a Y/110b

117. (*): vaşf: zikr E (1a) mef'ûlü mefâ'ilün mefâ'ilü
fe'ûl (1b)(2ab) mef'ûlü mefâ'ilün mefâ'ilün fa'

118. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl
(2a) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
(1b) pertevine şafvet-i Nūh: şafvetine pertev-i
yūh E P Y
(2b) derd ü: derd P

119. (1a) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl
(1b)(2ab) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
(2a) keremi: mey Y

- 1 Ey kullarına bāb-ı 'aṭāsı meftūh
Fermānuña ser-beste cemād ü zī-rūh
- 2 Şām u seher olmakda ser-ā-pā 'ālem
Müstāğrık-ı eşnāf-ı 'aṭāyā-yı fütūh

A/37a E/73a H/35a İ/35b P/86a Y/91a

- 1 Kıl faẓluñ ile ẓalbūmi yā Rab meşrūh
Teyşir kılup eyle umūrum meftūh
- 2 Luṭfuñla lisānumdan idüp 'ukdeyi ḥal
Temcīd ile aḳvālūmi eyle memdūh

A/37a E/73a H/35b İ/35b P/86a Y/91a

- 1 Ben ḥāki idüp muğtenim-i kuvvet-i rūh
Kıl şadrımı faẓluñla ilāhī meşrūh
- 2 Sensin sen o Fettāh-ı 'Azīmü'l-iḥsān
Bāb-ı keremūñ kullara dā'im meftūh

A/36a H/35b İ/35b P/86a

- 1 Vaz' u ḥarekātumda kināyāt ü şarīh
Maḳşūd-ı dilūm oldı Hudāyı tesbīh
- 2 İcmāl-i süḥan budur ki cümle eşyā
Rabb-i Eḥadūñ zikrini eyler taşrīh

A/37b H/36a İ/36a P/86a

-
120. (1ab)(2a) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(2b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl
(2a) ser-â-pâ: ser-pâ Y (b) 'aṭāyā-yı: 'aṭāyā ü P
 121. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa' (2a) mef'ûlü
mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl (1b) teysir: tebsir E Y
 122. (1a) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl
(1b)(2ab) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
 123. (1a) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl
(1b)(2b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(2a) mef'ûlü mefâ'îlün mefâ'îlün fa'
(2a) cümle: cümleten H cümle-i A

- 1 Yā Rab idüp ef^calümi āyīne-i rūh
Eyle dilümi münbesit-i feyz-i fütüh
- 2 Āgāh kılup haḳāyık-ı eşyādan
Müşkillerimi eyle 'ayān u meşrūh

A/37b H/36a İ/36a P/86a

- 1 Cān zıkr-i celīlūnle idüp kesb-i fütüh
Olmakdadur ebvāb-ı me'ānī meftūh
- 2 Zıkrūn ile fikrūn ile şükrūnle olur
Tartīb-i lisān şevḳ-ı derūn kuvvet-i rūh

A/37b H/36a İ/36a P/86a

- 1 Olmuş iken esbāb-ı cemāl ile melīh
Mümkin midür inkār ola hūbān-ı şabīh
- 2 Ey hūsn-i Hudā-dāda olanlar münkir
Kābil mi diye 'ākıl olan hūsne ḳabīh

E/73a M/59a P/171b Y/91a

-
124. (1ab) mef^cülü mefā^cilü mefā^cilü fe^cül
(2a) mef^cülü mefā^cilün mefā^cilün fa^c
(2b) mef^cülü mefā^cilü mefā^cilün fa^c

125. (1a)(2ab) mef^cülü mefā^cilü mefā^cilü fe^cül
(1b) mef^cülü mefā^cilü mefā^cilün fa^c

126. (1ab)(2b) mef^cülü mefā^cilü mefā^cilü fe^cül
(2a) mef^cülü mefā^cilü mefā^cilün fa^c

HĀ

127

- 1 Ol dem ki tutup haşri buhār-ı dūzah
Dehşetle hurūş ide şirār-ı dūzah
- 2 Ey kullarına erham olan Rabb-i Ğafūr
Eyle bizi āzāde-i nār-ı dūzah

A/37b E/73a H/36a İ/36a P/86a Y/91a

128

- 1 Ey sūziş-i hicrānı şirār-ı dūzah
V'ey ʿışkı olan vāsıta-i şad berzah
- 2 Ümmīd-i vişāl eyler iken kūyuında
Dūr eyledi devrān banı fersah fersah

E/73b M/59a P/171b Y/91a

129

- 1 İtdükçe dil-i zāra nigāh-ı tevbih
Müjgānın ider sihr ile mānende-i sīh
- 2 Tā öyle sitem-plşedür ol hūnl kim
Lerzende olur ğamzelerinden Mirrih

E/73b M/59a P/172a Y/91a

127. (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül

128. mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c (1a) sūziş: âteş P
sūziş-i âteş Y (2a) eyler: üzre M - Y kūyuında:
kūyuından E M Y

129. (1a)(2ab) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(1b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül

130

- 1 İtdüm dili endāhte-i şad berzah
Geçdüm reh-i maşşūdumı fersah fersah
- 2 Ben hāke dirīğ itme nigāh-ı keremūn
Ol dem ki zuhūr eyleye hevl-i dūzah

A/38a E/73b H/36a İ/36a P/86b Y/111a

131

- 1 Nakş-ı kademūn olmasa pīrāye-i çarh
Olmaz idi 'ālī bu kadar pāye-i çarh
- 2 Encüm degül ey nūr-ı Hudā şükrāna
Bezī oldı senūn yoluña ser-māye-i çarh

A/37b E/73b H/36a İ/36a P/86b Y/111a

130. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâîlü mefâ'îlün fâ'
(2a) mef'ûlü mefâ'ûlü mefâ'îlü fe'ûl

131. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl
(2a) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fâ'

DĀL

132

DER-VAŞF-I ṬALḤATÜ'L-FEYYĀZ VE'L-HAYR VE'L-CÜD
EBŪ MUHAMMED ṬALḤA R.A. (*)

- 1 Ol merd-i veğā-pīşe-i miżmār-ı cihād
Kim ṬalḤa o çābük-rev-i rāh-i irşād
- 2 İhlāş ile ol mefḥar-ı mevcūdāta
Hidmetler idüp eyledi taḥşīl-i murād

A/23b E/10a H/22b İ/22b P/62a Y/20b

133

DER-VAŞF-I SA'ĪD'ÜBNİ ZEYD EL-ADEVĪ EL-KUREYŞİ (*)

- 1 Ol mazḥar-ı tebşīr-i bihişt-i cāvīd
Ol merd-i velī zātı sa'īd ismi Sa'īd
- 2 Fahr-ı rusulūn ḥidmetine kā'im idi
Olsun aña riżvān-ı Hudāvend-i Mecīd

A/23b E/10a H/22b İ/23a P/62b Y/20b

132. (*): Der-zikr-i Ebū Muhammed ṬalḤatü'l-feyyāz r.a. E
(1a)(2b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl (1b)(2a)
mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'

133. (*): vaşf: zikr E (1a) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(1b)(2ab) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl

- 1 Bir dil ki ola vāḳıf-ı sırr-ı tevḥīd
Bī-şübhe ider kesb-i ḥayāt-ı cāvīd
- 2 Ālāyiş-i mā-sivādan el çek tā kim
Taḥkika muḥavvel ola resm-i taḳlīd

E/74a M/59b P/172a Y/91a

- 1 Nīk ü bed olup sâlik-i şahrâ-yı vücūd
Oldum bu güzer-gâh-ı fenâda mevcūd
- 2 Yâ Rab budur ümmīd beni itmeyesin
Yâ Rab kerem ü mağfiretünden merdūd

A/38a E/73b H/36b İ/36b P/86b Y/91b

- 1 Ey ʿālim-i sırr u ʿalen-i cümle ʿibād
Zāhir saña kām-ı dil ü maḳşūd-ı fuʿād
- 2 Vābeste senün faḫluña teshīl-i umūr
Mevkūf senün luṭfuña teysīr-i murād

A/38a E/73b H/36b İ/36b P/86b Y/111a

- 1 Ey muḥterem-i vaʿde-i ḥavz-ı mevrūd
Şāyeste-i ikrām-ı naʿīm-i mevʿūd
- 2 Ḥaḳ rūḫuña teslīm ü taḫıyyetlar idüp
İtsün seni mebʿūs-ı maḳām-ı Maḥmūd

A/38b E/74a H/36b İ/36b P/86b Y/111a

134. (1ab)(2b) mefʿûlü mefâʿilü mefʿûlün faʿ^c
(2a) mefʿûlü mefâʿilün mefâʿilün faʿ^c

135. (1a)(2a) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl
(1b)(2b) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ^c
(2b) mağfiretünden: mağfiretinden Y

136. mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl
(2b) teysir: te'gîr A

137. (1ab)(2b) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ^c
(2a) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl

- 1 Haddüm degül iken benüm ey Rabb-i Eḡad
itdün beni sen ḡādim-i na^ct-ı Aḡmad
 - 2 Me'mūlum odur itmeyesin maḡşerde
Ben mücrimi der-gāh-ı ināyetden red
- A/38a E/74a H/36b İ/36a P/86b Y/91b

- 1 Alduḡça ele sāzın o reḡk-i Nāḡid
İḡḡ ehli ider kesb-i ḡafā-yı cāvīd
 - 2 Tūtī gibi olduḡça terennüm-pīrā
Her naḡmesi eyler dile bir feyż-i cedīd
- E/74b M/59b P/172a Y/91b

- 1 itdi bizi pīr-i İḡḡ ezelden irḡād
Olsaḡ ne aceb kemāli üzre üstād
 - 2 Biz bāzī-i İḡḡa kim ser-āḡāz itdük
Er başumuz oldu ol zamānda Ferḡād
- E/74b M/59b P/172a Y/91b

- 1 Ey zātı olan maḡzar-ı eltāf-ı ḡamed
Āyāt-ı kemālāt nā yok ḡadd ü caded
 - 2 Zeyl-i keremuñ iki elimle tıtdum
Ben sā'ili maḡşerde ḡoma ḡıfru'l-yed
- A/38b E/74a H/37a İ/36b P/87a Y/111a

138. (1a) me^cülü me^câ^cilü me^câ^cilü fe^cül
(1b)(2ab) me^cülü me^câ^cilü me^câ^cilün fa^c
(2b) mücrim: müznib A H İ

139. (1ab)(2a) me^cülü me^câ^cilü me^câ^cilün fa^c
(2b) me^cülü me^câ^cilü me^câ^cilü fe^cül
(2b) dile: dil M Y

140. me^cülü me^câ^cilün me^câ^cilün fa^c

141. (1ab) me^cülü me^câ^cilü me^câ^cilü fe^cül
(2ab) me^cülü me^câ^cilü me^câ^cilün fa^c
(1a) eltāf-ı: eltāf u Y
(2b) maḡşerde: maḡşer Y

- 1 Ey mazhar-ı envār-ı tecellî-i Şamed
Yok menkabet-i zātuñ içün hasr ü 'aded
 - 2 Her lahza Hudâdan sâna olsun vâsıl
Eşnâf-ı tecelliyât ü selâm-ı bî-had
- A/38b E/74a H/37a İ/36b P/87a Y/111b

- 1 Ey şâh-ı kerem-pîşe nebiyy-i emced
V'ey zât-ı nemâ-güster-i nâm-ı Ahmed
 - 2 Bir nîm-nigāhuñla dem-i maşşerde
Eyle bu Nahîfî-i güneş-kāra meded
- A/38b E/74a H/37a İ/37a P/87a Y/111a

- 1 Aşfâ-yı dūrūd u şalavât-ı bî-had
Ezkâ-yı tahıyyât ü selâm-ı bî-'ad
 - 2 Mevlâdan olup vâsıta-i kurb-ı ebed
Her lahza ola vâsıl-ı rûh-ı Ahmed
- A/38b E/74b H/37a İ/37a P/87a Y/111b

- 1 Maşşüş senüñ zātuña İcâb-ı vücūd
Mevkûf-ı irâdetüñdür esbâb-ı vücūd
 - 2 Mevcūd-ı ehad ü bî-zevâlüñdür bes
Maşşü'-ı meşıyyetüñdür erbâb-ı vücūd
- A/39a E/73b H/37b İ/37a P/87b Y/111b

142. (lab) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül (2a) mef^cülü
mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c (2b) mef^cülü mefâ^cilün mefâ-
c^cilün fa^c (1a) mazhâr-ı: mazharı Y

143. (lab)(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül
(2b) Nahîfî-i: Nahîfî Y

144. (lab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c (2a) mef-
c^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül (1a) aşfâ: şafâ A H
(b) bî^cadd: sermed A H P

145. (1a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül (1b)(2b) mef^cülü
mefâ^cilün mefâ^cilü fe^cül (2a) Vezin bozuk. ehad ü:
ehad-i A H İ ehad vücūd-ı E Y

- 1 Yok mişl ü şerīkūñ ey Hudāvend-i Vedud
Haḡ üzre cemī^c-i halka sensin ma^cbūd
- 2 Fermānuñ ile cemī^c-i mevcūdāta
Bī-ḡūñ ü ḡerā senūndür iḡsān-ı vüçūd

A/39a E/74a H/37b İ/37b P/87b Y/111b

- 1 Ey 'āleme haḡ üzre ilāh ü ma^cbūd
Kıl rūḡ-ı Muḡammede ḡalāt ile dūrūd
- 2 Taḡ'īf-i feḡā'il eyleyüp eyle aña
İ'tā-yı vesīle vü maḡām-ı Mahmūd

A/39a H/37b İ/37a P/87b

- 1 Bī-ecr ü 'ivāḡ luḡfuñ olup feyḡ-i murād
Memnūn-ı 'aḡā vü keremūñ cümle^cibād
- 2 Hep gördigümüz faḡl u 'ināyet yā Rab
Oldı bize bī-vāsıḡa-i isti^cdād

A/39a H/37b İ/37a P/87a

'AVDET-İ SEFER-İ 'ACFMDE Bİ'L-Fİ'L BAHR-İ SADEDEN
MÜRÜR OLINURKEN BİL-BEDĀHE İNŞĀD OLINAN RÜBĀ'İDÜR(*)

- 1 Geldükde vüçūda o nebiyy-i mes^cūd
Bürhān-ı şeb-i mevlidi oldı meşhūd
- 2 Geçdi yere biñ şerm ile baḡr-ı Şave
Āteş-gedesi oldı Mecūsūñ nā-būd

A/38b E/74a H/37a İ/37a P/87a Y/111b

146. (1a)(2b) mef^cülü mefâ^cilün mefâ^cilü fe^cül
(1b)(2a) mef^cülü mefâ^cilün mefâ^cilün fa^c
(1a) ey: re'y Y

147. (1a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(1b)(2a) mef^cülü mefâ^cilün mefâ^cilü fe^cül
(2b) mef^cülü mefâ^cilün mefâ^cilün fa^c
(1a) ilāh ü: ilāh İ P

148. (1ab) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül
(2ab) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c

149. (*):rübâ'îdür: rübâ'îyyâtdur A H Başlık E ve Y'de yok.
mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c (2a) yere: pür Y
Şave: sâde Y

- 1 Ey derdi olan ʿāşıkā dermāndan elez
Dil-teşnelügüñ şerbet-i hayvāndan elez
- 2 Allāh bilür hāk-i der-i ihsānuñ
Bī-çāre N a h ī f ī ye gelür cāndan elez

A/39a E/74b H/37b İ/37b P/87b Y/112a

- 1 Ey nefha-i naʿtūñle muʿaṭṭar kâgız
V'ey lemʿa-i vaşfuñla münevver kâgız
- 2 Mümkün degül evşāf-ı kemālūñ tekmlī
Eşcār kalem olsa varaklar kâgız

A/39a E/74b H/37b İ/37b P/87b Y/112a

- 1 Yā Rab ğazabuñdan sañadur yine meʿāz
ʿAfv ü keremūñdür iki ʿālemde melāz
- 2 Bī-izn ü ʿināyetūñ şefāʿat memnūʿ
Ancak sañadur şefāʿat emrinde livāz

Ü/67b

150. (lab)(2b) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl
(2a) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ

151. Mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ

152. (lab) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl (2a) mefʿûlü
mefâʿilün mefâʿilün faʿ (b) mefʿûlü mefâʿilün mefâ-
ʿilü feʿûl

RĀ

153

DER-VAŞF-I HAVĀRİYYÜ'L-ÜMMET ZÜBEYR'ÜBNİ 'AVVĀM R.A. (*)

- 1 Olmışdı Zübeyr o merd-i pākīze-siyer
Evşāf-ı şecā'at ile şavlet-güster
- 2 'Ünvān-ı havārī ile zīver kıldı
Ser-şafha-i vaşfını anuñ peygām-ber

A/24a E/10a H/22b İ/22b F/62a Y/21a

154

- 1 Endīşe-i lutfuñla gönül hurrem olur
Fazl u keremüñ zahm-ı dile merhem olur
- 2 Senden baña olmazsa 'ināyet yā Rab
Sa'y ü talebüm cümle ğam-ender-ğam olur

A/40a E/75b H/38b İ/38a P/88a Y/112b

155

- 1 Bu yolda baña mürşid-i kāmīl göster
Reh-vār-ı dili maqşada vāşıl göster
- 2 Yā Rab beni kıl mazhar-ı sırr-ı temyīz
Haqqı baña haq bātıllı bātıllı göster

A/40a E/75b H/38b İ/38b P/88a Y/112b

153. (*): vaşf: zikr E havārī: havādī İ (1a) mef'ûlü
mefâ'îlün mefâ'îlü fe'ûl (1b)(2ab) mef'ûlü mefâ'îlü
mefâ'îlün fa'

154. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl (2a) mef-
'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'

155. mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'

156

- 1 Rezzāk-ı cihān kār-ger-i mutlakdur
Minnet o Kerīme vācib ü elyakdur
- 2 Lā vü ne'am-ı ğayre ne hācet bilürem
Bī-reyb ü gümān Māni' u Mu'tī Hakdur

E/75b M/61a P/173b Y/94a

157

- 1 Şevkuñ baña ser-māye-i cem'iyetdür
Evşāf-ı şerīfün sebep-i rif'atdür
- 2 Kādir degülām medhūne ben sultānum
Ancak ğarażum 'arz-ı 'ubūdiyyetdür

A/40b E/75a H/38b İ/38b P/88b Y/112a

158

- 1 Ey şāh-ı melek-sipāh ü gerdün-mikdār
V'ey mäh-ı felek-nişimen ü 'arş-vaqār
- 2 لولان لولان لما خلقت الافلاك senün
Hāşıyyet-i zāt-ı pākün eyler iş'ār

A/40b E/75b H/38b İ/38b P/88b Y/112a

159

- 1 Bīmār-ı ğama kuvvet-revān 'ışkuñdur
Ey rūḥ-ı revān cānlara cān 'ışkuñdur
- 2 Bu girye vü āh ile enīs olmağdan
Kaşd-ı dil-i şūrīde hemān 'ışkuñdur

A/40b E/76a H/39a İ/39a P/88b Y/112a

156. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(2a) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl

157. mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'

158. (1a)(2b) mef'ûlü mefâ'îlün mefâ'îlün fa'
(1b)(2a) mef'ûlü mefâ'îlün mefâ'îlü fe'ûl

(1a) sipāh ü: sipāh E (b) nişimen ü: nişimen A H Y

159. (1a) mef'ûlü mefâ'îlün mefâ'îlün fa'
(2ab)(21b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(1b) revān: dervān Y

- 1 Ey bedr-i ziyā-güster-i eflāk-i zuhūr
Hürşid-i cihān-tāb-ı kemālūn meşhūr
- 2 Bî-sāye olursa n'ola zāt-ı pākūn
Nūr idi senūn zāt-ı cihān-girūn nūr

A/40b E/75b H/39a İ/38b P/88b Y/112a

- 1 Zātuñ o kadar münteḥab-ı kudretdür
Kim rūḥ-şıfat mültezem-i şafvetdür
- 2 Rūḥ olduğına şübhe mi var ancak
Ta'cîr-i cesed lâzime-i hilḳatdür

A/40b E/76a H/39a İ/38b P/88b Y/112a

- 1 Hecrūñle ne ḳalbümde sürūrum vardur
Dünyā-yı denîde ne huḫūrum vardur
- 2 Der-gāhuña rū-māl naşîb olmadı āh
Beñzer ki ḫulūşumda ḫuşūrum vardur

A/40b E/76a H/ 39a İ/38b P/88b Y/112b

- 1 Medḫūñde senūn 'aciz olup cinn ü beşer
İzhār-ı ḫuşūr eyler iken ser-tā-ser
- 2 Şāhā ne beyān itse gerek na'tūñden
Bî-ḳāre N a ḫ ī f ī gibi 'abd-i kem-ter

A/40b E/76a H/39a İ/39a P/88b Y/112b

-
160. (1a) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cûl
(1b)(2ab) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c

161. mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c

162. (1ab)(2b) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(2a) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cûl

163. (1a) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cûl
(1b)(2ab) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(2b) kem-ter: ahḳar E

- 1 Bir kıl ki ide Hâlika tefvîz-i umûr
Serrâda vü zarrâda bulur feyz-i sürûr
- 2 Hâtırda yoğ iken ider i'tâ-yı merâm
Ol Kâdir ü Kayyûm o Hudâvend-i Şekûr

A/41a E/75a H/39a İ/39a P/88b Y/112b

- 1 Kıl her ne kadar eylese şarf-ı maqdûr
Maşûl-ı mesâ'isi olur 'aciz ü kuşûr
- 2 İhsânuna muhtâc huşûl-ı âmâl
Tevfîkuña mevkûf senûñ hall-i umûr

A/40a E/75b H/38b İ/38b P/88a Y/112b

- 1 Yâ Rab baña bir hâlet-i müstegnâ vir
Cân ü dilûme neşve-i rûh-efzâ vir
- 2 Sen itme beni nev'ûme muhtâc yâ Rab
İhsânun ile cümleden istignâ vir

A/39b E/74b H/38b İ/38a P/88a Y/92a

- 1 Kahruñla idüp düşmen-i dîni maqhûr
Kıl leşker-i İslâmı ilâhî mansûr
- 2 Demdûr ki olup 'avn ü 'inâyet der-kâr
Mü'minler ola feth ü zaferle mesrûr

A/40a E/74b H/38b İ/38a P/88a Y/92a

164. mef'ûlü mefâ'flü mefâ'flü fe'ûl
(1b) feyz-i: feyz ü A H

165. (1a)(2a) mef'ûlü mefâ'flü mefâ'flün fa'
(1b)(2b) mef'ûlü mefâ'flü mefâ'flü fe'ûl
(1b) 'aciz ü: 'aciz E

166. mef'ûlü mefâ'flü mefâ'flün fa'
(2a) 'yâ Rab: beni E İ P Y

167. mef'ûlü mefâ'flü mefâ'flün fa'

- 1 Cān şerm ile h^vāhende-i gufrānuñdur
Dil derd ile cūyende-i dermānuñdur
- 2 Yā Rab bilürem ben ne güneş-kār idüğüm
Ancak talebüm rahmet ü ihsānuñdur

A/40a E/74b H/38a İ/38a P/88a Y/92a

- 1 Şad āh ki ey Rabb-i Kerīm ü Ğaffār
Ol deñlü günāh eylemişem leyl ü nehār
- 2 Kim cürm ü me^cāşīye mukābil olmaz
Her bir nefesüm olsa hezār istiğfār

A/39b E/75a H/38a İ/38a P/88a Y/92a

- 1 Ğālem ki senüñ bende-i fermānuñdur
Hep mazhar-ı ihsān-ı firāvānuñdur
- 2 Cān yoluña kurbān dimege şerm iderem
Kurbān idecek cān dañı ihsānuñdur

A/39b E/75a H/38a İ/38a P/87b Y/92a

- 1 Yā Rab beni ıışkuñla idüp ğarkā-i nūr
Kıl zulmet-i deycūr-ı hevādan mehcūr
- 2 Bir zevk ile eyle mütesellī beni kim
Reşk ide benüm giryeme eşhāb-ı sürūr

A/39b E/75a H/38a İ/37b P/87b Y/92a

168. (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül

169. (1a)(2ab) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(1b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül
(1a)Kerim:Rahim P

170. (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül
(2a) iderem: iderem ben Y

171. (1a)(2ab) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül
(1b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c

172

- 1 Zātuñda şıfātuñda nazîrûñ yokdur
Sultân-ı eħadsin ki vezîrûñ yokdur
- 2 Fermānuña vābeste vücūd ile ʿadem
Bir kārda yāver vü naşîrûñ yokdur

A/40a E/75a H/38b İ/38a P/88a Y/92a

173

- 1 Her merdüm-i bīmāra şifā sendendür
Her derd-i ciger-dūza devā sendendür
- 2 Maḥlūk-ı zaʿîfûñ neye kâdir yā Rab
Senden olur ihsān ü ʿatā sendendür

E/75b M/59b P/172a Y/92b

174

- 1 Dil-ḥaste-i bî-tāba devā sendendür
ʿAtşāna müdāvā-yı ʿatā sendendür
- 2 Gül-zār-ı cihān içre nihāl-i ḥuşke
Senden irişür neşv ü nemā sendendür

E/75a M/59b P/173b Y/92a

175

- 1 Her ḥaste-dile derd ü devā sendendür
Luṭf u kerem ey bār-ı Hudā sendendür
- 2 Kim kâdir olur men ʿ ü ʿatāya yā Rab
Ser-cümle hemān men ʿ ü ʿatā sendendür

E/75a M/59b P/173b Y/92b

172. (lab) (2b) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ (2a) mefʿûlü
mefâʿilü mefâʿilü feʿûl (2b) naşîr: zahir E nazîr Y

173. mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ

174. mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ (1a) devâ: şifâ P
(1a) dil: her M (b) müdāvâ-yı: müdāvâyâ E M Y

175. mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ
175 ve 176. rûbailerin ikinci masraları M'de
değişik yazılmış.

- 1 İtmişdür o kim kilc-i każā ile şudūr
Elbette ider levh-i mezāhirde zuhūr
- 2 ʿArif iseñ ādāb-ı ʿubūdiyyetde
Sen kudretün öldükça hemān itme kuşūr

E/76b M/60a P/172b Y/92b

- 1 Bu dār-ı fenā ki nām āna dünyādur
Gör şığasını mü'ennes-i ednādur
- 2 Te'nīs ü denā'et iki ʿayb-i fāhiş
Dil-dādesi ya ker ü ya nā-bīnādur

E/76b M/60a P/172b Y/92b

- 1 Cān sem'ine kim nağme-i tevḥīd gelūr
Şıdk ile dile neşve-i cāvīd gelūr
- 2 Bir şehir-i ğarībdür dil-i ʿarīf kim
Her küşeden āvāze-i temcīd gelūr

E/75b M/60a P/172b Y/92b

- 1 Būlbūl gibi itsem ne ʿaceb zār-ı hezār
Āşufte-dimāğ itdi beni būy-ı bahār
- 2 Hem-rāh olalum biz de N a ḫ ī f ī ye bugün
Gel gel idelüm şevk ile ʿazm-ı gül-zār

E/76a M/60a P/172b Y/92b

-
176. (1ab)(2b) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl
(2a) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ
177. (1ab)(2b) mefʿûlü mefâʿilün mefâʿilün faʿ
(2a) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ
(2a) te'nīs ü denā'et: te'nīs dūnānet M Y
178. (1ab)(2b) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl
(2a) mefʿûlü mefâʿilün mefâʿilün faʿ
(1b) dile: ola M Y
179. (1ab)(2a) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl
(2b) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ
(1a) zār! āh M Y

184

- 1 °Uşşāk-ı belā-dīde °aceb tã'ifedür
Bu tã'ife esrār-ı dile vākıfedür
- 2 Nā-dān ile ülfet idemez ehl-i kemāl
Sākī bizüm ancak sözümüz °arifedür

E/76a M/60b P/172b Y/93b

185

- 1 Kārı dil-i sevdā-keşün āh itmekdür
Her meh-veşe düzdīde nigāh itmekdür
- 2 Şad hayf ki hūban-ı zamān içre hemān
°Uşşāka vefā şimdi günāh itmekdür

E/76b M/60b P/173a Y/93a

186

- 1 Germiyyet-i °ışkunla gönül şeydādur
Zencīr-i ser-i zülfüne şevk-efzādur
- 2 Cevrūnle helāk oldu N a ḥ ī f ī nā-çār
Kurbānuñ olam ya bu ne istignādur

E/76b M/60b P/173a Y/93a

187

- 1 Ey va°de-i teşrīfi şafā-yı dil-i zār
Naqş-ı kâdemi merhem-i cān-ı bīmār
- 2 Her hatve-i reftāruña kurbān olsun
Biñ °āşık-ı miḥnet-zede vü slne-figār

E/76b M/60b P/173a Y/93b

184. mer°ülü mefâ°flü mefâ°flü fe°ül

185. (1ab)(2b) mer°ülü mefâ°flü mefâ°flün fa°
 (2a) mer°ülü mefâ°flü mefâ°flü fe°ül
 (2a) zamān: cihān E ezmān Y

186. mer°ülü mefâ°flü mefâ°flün fa°

187. (1a)(2b) mer°ülü mefâ°flü mefâ°flü fe°ül
 (1b)(2a) mer°ülü mefâ°flü mefâ°flün fa°

- 1 Çeşmünde temāşā-yı cemāl-i dil-ber
Fikrümde temennā-yı vişāl-i dil-ber
- 2 Tā'āt-ı Hudādan beñi işğāl itdi
Feryād ki sevdā-yı hayāl-i dil-ber

E/76b M/60b P/173a Y/93b

- 1 Dil nāle-keş-i 'ārız-ı gül-pūşuñdur
Biñ şevk ile cān bülbul-i pür-cūşuñdur
- 2 Gel gel ki şeb-i gamda firāş-ı ümmīd
Hamyāze-keş-i hasret-i āgūşuñdur

E/76b M/60b P/173a Y/93b

- 1 Kāküllleri sūlbūldür o ruḥlar güldür
Bir gül ki şafā-baḥş-ı dil-i bülbuldür
- 2 Ol zūlf ü o ruḥsār ile bāğ-ı ḥusnūñ
Bir cānibi gül bir tarafı sūnbūldür

E/76b M/61a P/173a Y/93b

- 1 Gül-zār-ı cemālūñde o ruḥlar güldür
Kākülleriñ ey gonça-dehen sūnbūldür
- 2 Zūlfūñde gönül şevk-ı ruḥuñla kaldı
Feryādını gūş it giceci bülbuldür

E/76b M/61a P/173a Y/93b

188. mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'

189. mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(1a) 'ârîz: 'ârif M

190. mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'

191. mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'

180

- 1 Sûrında niçe mâtem ü şûrî vardur
°Ays ü dimenûñ hûzn ü fütûrî vardur
- 2 Fıkr eyle bu miñnet-gede-i fânîññ
Meftûn olacak kañğı sürûrî vardur

E/76a M/60a P/172b Y/93a

181

- 1 Olsam da mey-i °ışk ile mest-i evgâr
Râz-ı dilümi kimseye itmem iş°âr
- 2 Deryâ ne kadar cûş u hurûşa gelse
Ka°rında olan gevheri itmez izhâr

E/76a M/60a P/172b Y/93a

182

- 1 °Alemdede kıyâs eyleme kim °âlem var
Bir lahza sürûrında hezârân gam var
- 2 Şirinliği ta°kîb-i gam ile dehrûñ
Ol şerbete beñzer ki içinde sem var

E/76a M/60a P/172b Y/93a

183

- 1 Şevk ile idüp şâm ü seher şohbetler
Hiç gelmez idi hâtıra bu fûrkatler
- 2 Hep h^vâb u hayâl oldu N a h î f î şimdi
Yâr ile bizüm itdigümüz °ışretler

E/76b M/60b P/172b Y/93a

180. mef°ûlü mefâ°flü mefâ°flün fa°
(1b) hûzn ü: hûzn Y

181. mef°ûlü mefâ°flü mefâ°flün fa°
(1a) evgâr: efkâr P (b) iş°âr: âşıkâr M Y

182. mef°ûlü mefâ°flü mefâ°flün fa°
(1a) kim °âlem var: °âlem vardur M
(1b) hezârân: hezâr M Y

183. mef°ûlü mefâ°flü mefâ°flün fa°
(2a) h^vâb ü: h^vâb E M Y

192

- 1 Gül-zāra o serv-i ser-bülendüm geliyor
Biñ nāz ile şūh-ı şeh-levendüm geliyor
- 2 Ey cān ü dil āmāde ol istikbāle
Ben bende-i müştāka efendüm geliyor

E/77a M/61a P/173a Y/93b

193

- 1 Gör derdümi kim bī-dil olan böyle olur
Dāğ-ı gam ile hāşıl olan böyle olur
- 2 'Işkıyla hilāl olmadadur cism-i nizār
Meh-pārelere mā'il olan böyle olur

E/77a M/61a P/173b Y/93b

194

- 1 Bir vāqı'a gördüm ki 'aceb hikmetdür
Bir h^vāb ki maẓmūnı seni rü'yetdür
- 2 'Arż eyleyicek pīr-i ẓamīre didi kim
Ta'bīr-i dil-ārāsı anuñ vuşlatdur

E/77a M/61a P/173b Y/94a

195

- 1 İnşāfa gel ey nefis-i bed-āmūz yeter
Ğafletle güzār itdi şeb u rüz yeter
- 2 Hiç şerm ü hayā itme misin Rabbünden
Tā key bu kadar vāz-ı hıred-sūz yeter

E/75b M/61a P/173b Y/94a

-
192. (lab) mef^cülü mefâ^cilün mefâ^cilü fe^cül
(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül

193. mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül
(2a) hilāl: helāk M Y

194. (lab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül
(1b) h^vāb : cevāb M Y

195. (lab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül
(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(1b) şeb ü: şeb - Y (2a) rabbünden: rabbinden M

- 1 Maḥlūka ḳalursa benüm aḥvālüm eger
Maḥşūlum olur ḡuşsa vü endūh u keder
- 2 Ey Ḥālīḳ u Rezzāk-ı ceml^c-i ʿālem
Sen eyle baḥa rahmet ü faẓluḥla nazār

A/41a H/39a İ/39a P/89a

- 1 Sensin sen ilāhıo Ḥudāvend-i Ḳadīr
Māni^c olamaz ḥükmüne biñ şāh ü vezīr
- 2 Maʿbūd-ı eḫad Mālik-i ʿālem sensin
Yokdur saḥa ḥaṣā ne şebīh ü ne nazīr

A/41a H/39b İ/39a P/89a

- 1 Kārumda olup muʿterif-i ʿacַz ü ḳuşūr
Oldum mütevekkil saḥa ey Rabb-i Şekūr
- 2 Faẓluḥla murādātumı iḥsān eyle
İḥlāş ile itdüm saḥa tefvīz-i umūr

A/41a H/39b İ/39a P/89a

- 1 Ey erḥam ü Raḥmān ü Mucīb-i muẓtar
Ey Ḳadīr ü Ḳayyūm u Celīl-i Ekber
- 2 Sen ʿacַzime iẓtīrārıma aʿlemsin
Ḳıl ḳudretün ile beni faẓla mazḥar

A/41a H/39b İ/39a P/89a

196. (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül
(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(1b) endūh u: endūh A H
(2a) Ḥālīḳ u: Ḥālīḳ A H Rezzāk-ı: Rezzākı P
ʿālem: ḥalkun İ P

197. (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül
(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(1a) sen: - A H İ (2a) Mālik-i: Mālik ü A H

198. (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül (2a) mef-
cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c

199. (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(2a) mef^cülü mefâ^cilün mefâ^cilün fa^c
(1a) Mucīb-i: Mucīb ü A (b) Ḳadīr ü: Ḳadīr A H
(2a) ʿacַzime: ʿacַzime vü A H

200

- 1 Şıdk ile teveccüh-i fu'ādum sañadur
İhlâş ile hüsni i'tikādum sañadur
- 2 Fazl u kerem ü 'afvün olup mes'ûlum
Yâ Rab dü cihānda i'timādum sañadur

A/41a H/39b İ/39b P/89a

201

- 1 Bir bendeye fazlı olsa yâr ü yâver
Her hâl ile müşkilâtın âsân eyler
- 2 Hâşıyyet-i iksîr-i tecellî-i cemâl
Hâki zer ü sîm ider ğubârı gevher

A/41a H/39b İ/39b P/89a

202

- 1 Hâk bendeye mâl ü şeref-i câhı virür
'Abdün ne ise maṭlab-ı dil-h^vâhı virür
- 2 Kûl her ne taleb itse o Ma'bûd-ı Kerîm
Va'llâhi vü bi'llâhi vü ta'llâhi virür

P/172a

203

- 1 Ma'bûdum o Hâkdur ki nazîri yokdur
Sultân-ı eḥaddür ki vezîri yokdur
- 2 Maḥkûm-ı meşıyyeti cümle eşyâ
Hükminde mu'âvin ü müşîri yokdur

Ü/50b

-
200. (lab)(2b) mef^cûlü mefâ^cilün mefâ^cilü fe^cûl
(2a) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
 201. (lab)(2b) mef^cûlü mefâ^cilün mefâ^cilün fa^c (2a) mef-
ûlü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cûl (1a) fazlı: fazlun İ P
(b) müşkilâtın: müşkilâtını A H (2b) ider: ider vü A H
 202. mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cûl
 203. (lab) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c (2b) mef^cûlü
mefâ^cilün mefâ^cilün fa^c (2a) Vezin bozuk.

- 1 Bir yerde ki çün âteş ile âb olmaz
Dünyâ hevesi ʿārife reh-yâb olmaz
- 2 Bir kalbe iki maḥabbet olmaz mersûm
Bir kıble-nümâda iki mihrâb olmaz

E/77b M/61b P/174a Y/94b

- 1 Biz yok yere ḥasret ile âh eylemezüz
Âyîne-i ṭabʿumuz siyâh eylemezüz
- 2 Âh eylesek Allâh dirüz tâ cāndan
Enfâsumuzı ʿabeḡ tebâh eylemezüz

E/77b M/62a P/174a P/94b

- 1 Yâ Rab ne yüzüm var ki idüp sūz u güdâz
Şerm ile kılam ʿözü-i günâha âḡâz
- 2 Şâyân-ı cezâ ehl-i ḥaṭâ bir kuluḡam
Fermân senûn ey pâdişeh-i bî-enbâz

A/41b E/77a H/39b İ/39b P/89a Y/94a

204. (1ab)(2b) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ^c
(2a) mefʿûlü mefâʿilün mefâʿilün faʿ^c

205. (1a) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl
(1b)(2b) mefʿûlü mefâʿilün mefâʿilü feʿûl
(2a) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ^c

206. (1a)(2a) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl
(1b)(2b) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ^c
(1b) ʿözü-i: ʿözü ü A H
(2a) kuluḡam: kuluḡam ben H

- 1 Dil-beste olup rahmet ü gufrānuña biz
Geldük kapuña bir niçe 'abd-i 'âciz
 - 2 Ol eşref-i halkuñ şeb-i Mi'râcî içün
Eyle şeref-i leyle-i Kadre fâ'iz
- A/41b E/77b H/'oA İ/39b P/89a Y/94a

- 1 Siz kim sefer-i şehir-i resûl eyleyesiz
Kesb-i şeref-i 'izz-i vuşûl eyleyesiz
 - 2 Yârî-i du'â ile bu ben müştâkı
Ol der-geh-i vâlâya kabûl eyleyesiz
- A/42a E/77b H/40a İ/40a P/89b Y/113a

- 1 Hayr itmedi kârında bu nefis-i nâ-çîz
Kim eylemedi sûd u ziyânı temyîz
 - 2 Tahşîl-i metâ'-ı uhrevî eylemedüm
Şarf oldu hevâya mâye-i 'ömr-i 'azîz
- E/77a P/89b Y/113a

- 1 İtdükçe o Mevlevî semâ'a âgâz
Pervâne olur şem'ine biñ çeşm-i niyâz
 - 2 Dillerde ider cilve şafâ-yı hüsni
Şafvetle olur sînesi âyîne-i râz
- E/78a Y/113a

-
207. (1a)(2a) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl
(1b)(2b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(1a) rahmet ü: rahmet A H
208. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl
(2a) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(1a) siz: beni Y şehir: hakk A H eyleyesiz:
eyleyemez Y (b) 'izz-i vuşûl: 'izz ü huzûr Y
209. (1ab) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa' (2a) mef'ûlü
mefâ'îlün mefâ'îlün fa' (b) mef'ûlü mefâ'îlün
mefâ'îlü fe'ûl
210. (1a) mef'ûlü mefâ'îlün mefâ'îlün fa' (1b)(2b) mef'ûlü
mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl (2a) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'
îlün fa'

211

- 1 Ey mantık-ı pākinde me^cānī meknūz
Envā^c-ı belāğat sūhanında mermūz
- 2 Hakk itdi beyān bedāyi^c-i i^ccāzı
Sen şāha idüp naşş-ı kerīminde rümūz

A/41b E/77b H/40a İ/39b P/89b Y/113a

212

- 1 Ey ravza-i ulyāsı harem-gāh-i niyāz
V'ey şāh-ı melā'ik-sipeh ü bende-nevāz
- 2 Tavf-ı harem-i der-gehūne şevkından
Cān murğı eger bulsa iderdi pervāz

A/41b E/77b H/40a İ/39b P/89b Y/113a

213

- 1 Bir cān ki senūn yoluña kurbān olmaz
Uşşāk-ı ciger-hūna o cān cān olmaz
- 2 Ğayrūn baña dermānı gerekmez şāhā
Derdūn gibi ben hasteye dermān olmaz

A/41b E/77b H/40a İ/40a P/89b Y/113a

214

- 1 Biz bendelerüz tır-i gama āmācuz
Mevlāmuz o Hakkdur ki aña muhtācuz
- 2 İnşāf ile fikr eyle neye kādirdür
Kendūn gibi bir ʿabd-i zelīl ü ʿaciz

E/77a M/61b P/174a Y/94a

-
211. (1ab) me^cūlü me^cā^cflū me^cā^cflūn fa^c
 (2a) me^cūlü me^cā^cflūn me^cā^cflūn fa^c
 (2b) me^cūlü me^cā^cflū me^cā^cflū fe^cūl
 (2b) şāha: şāhid E Y

212. (1ab) me^cūlü me^cā^cflū me^cā^cflū fe^cūl
 (2ab) me^cūlü me^cā^cflū me^cā^cflūn fa^c
 (1b) sipeh ü: sipeh A H İ

213. me^cūlü me^cā^cflū me^cā^cflūn fa^c
 (2a) şāhā: şāhum A (b) derdūn: derūn Y

214. me^cūlü me^cā^cflū me^cā^cflūn fa^c
 (1b) o: aña o M (2b) zelīl ü: zelīl M Y

215

- 1 Hallāk-ı cihān bendesini āc itmez
Peykān-ı ğam-ı fākaya-āmāc itmez
- 2 Sen şabr u tevekkülde kuşūr itme hemān
Hāşā seni Hāk kimseye muhtāc itmez

E/77a M/61b P/173b Y/94a

216

- 1 Ten-perver olan şafvet-i cānı bilmez
Sālikde olan sırr-ı nihānı bilmez
- 2 Zu^cminca ider da^cvī-i seyr-i melekūt
Bī-çāre zemīn ü āsümānı bilmez

E/77b P/173b Y/94a

217

- 1 Eīsūn-zede-i ğamze-i cādū-menişüz
Biz anuñ içün böyle perīşān-revişüz
- 2 Levn eylesesün ıışk ile aḥbāb bizi
Biz cürmümüzi anlara çokdan dimişüz

E/77b M/61b P/174a Y/94b

218

- 1 Şāh u umerā ile degül rif^cat ü ıiz
Allāhdur ey ğāfil-i ser-geşte Mu^ciz
- 2 Kādir mi seni eyleye ıizzetde mekīn
Bir sencileyin ıabd-i zelīl ü ıaciz

E/77a M/61b P/174a Y/94b

215. (1ab)(2b) me^cülü me^cflü me^cflün fa^c
(2a) me^cülü me^cflü me^cflü fe^cül

216. (1ab) me^cülü me^cflü me^cflün fa^c
(2a) me^cülü me^cflü me^cflü fe^cül
(2b) me^cülü me^cflün me^cflün fa^c

217. me^cülü me^cflü me^cflü fe^cül

218. (1ab)(2a) me^cülü me^cflü me^cflü fe^cül
(2b) me^cülü me^cflü me^cflün fa^c
(2b) zelīl ü: zelīl E

219

- 1 Hakkūn kerem ü rahmetine muhtācuz
Bī-çārelerüz ni^cmetine muhtācūz
- 2 Bir kārda yok kudretümüz zerre kadar
Hep kuvvetine kudretine muhtācuz

E/77a M/61b P/174a Y/94b

220

- 1 Tâ mertebede hem-ser-i âfâkuz biz
Ser-halka-i cem^ciiyet-i ^cuṣṣâkuz biz
- 2 Nâz eyleyerek meclisi teşrif itsün
Ol âfete bin cân ile müstâkuz biz

P/174a

221

- 1 Bu denli gamı kimse dem-â-dem çekmez
Cem^c olsa eger bir yere ^câlem çekmez
- 2 Zâlim gam-ı zülfünle benüm çekdiğümi
Kâfirde esir olsa bir âdem çekmez

P/174a

219. (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül
(1a) kerem ü: kerem E

220. mef^cilü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c

221. (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c (2a) mef^cülü
mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül

SİN

222

DER-VASF-I EBÜ'L-FAZL °ABBĀSÜ'BNI °ABDU'L-MUTṬALİB
°AMMİ'N-NEBİ(*)

- 1 Ol °amm-i nebī muḥterem-i cümle-i nās
Ol kân-ı şeref ya°nī Cenāb-ı Abbās
- 2 Ser-cümle-i eşḫāb-ı resūl ile aña
Teslīm ü taḥiyyāt ola bī-hadd ü kıyās

A/24a E/10a H/23a İ/23a P/62b Y/21a

223

SEFER-İ BEÇDE MÜSRİKİNÜN DERĀY-I MENḤŪSİ GÜŞ-I
FAKİRE SĀMİ°A-GİR OLDUKDA Bİ'L-BEDĀHE İNŞĀD
OLINAN RÜBĀ°İDÜR (*)

- 1 Hengām-ı seher ki pür-hurūş oldu hurūs
keşf oldu baña lisān-ı ḥāl-i nākūs
- 2 Oldukça derā velvele-ārā dir idi
لا اشرک ربی هو حی قدوسی

A/42a E/78a H/40a İ/40b P/90a Y/113b

224

- 1 Küffār diyārında şadā-yı nākūs
Oldukça hurūşān-ı şimāḥ-ı nāmūs
- 2 Tevhīde ser-āgāz idüp eşyā cümle
Cān sem°ine geldi hüve Rabbü Ḳuddūs

A/42a H/40b İ/40a P/90a

222. (*): vaşf: zikr E °ammi'n-nebī: - E
(1a)(2ab) mef°ülü mefâ°ilü mefâ°ilü fe°ül (1b) mef-
°ülü mefâ°ilü mefâ°ilün fa° (2a) cümle-i: cümle Y

223. (*): rübâ°idür: rübâiyyâtdur A H Başlık E P Y'de yok.
(1a) mef°ülü mefâ°ilün mefâ°ilü fe°ül (b) mef°ülü
mefâ°ilün mefâ°ilün fa° (2a) mef°ülü mefâ°ilü mefâ-
°ilü fe°ül

224. mef°ülü mefâ°ilü mefâ°ilün fa°

225

- 1 Tahmîd ü senâ vü şükr-i bî-hadd ü kıyâs
Temcîd ü tażarru^cât u taḳdîs ü sipâs
- 2 Her demde olup ilâhî mantûḳ-ı niyâz
Vâcibdür ola rehîne-i zimmet-i nâs

A/42a H/40b İ/40a P/90a

226

- 1 Derd ile olup bâdiye-gerdân-ı heves
Deşt-i ğama şaldı beni ğulân-ı heves
- 2 Feryâd ki her şâm ü seher bu dil-i zâr
Hayretle ider geşt-i beyâbân-ı heves

E/78a M/62a P/174b Y/95a

227

- 1 Ol şâh-ı erîke-i nübüvvet-me'nûs
Çün taht-i vücûda kıldı izzetle cülûs
- 2 Seyl-âb-ı bülend-ḳahrın itdi der-yâd
Bu havf ile oldu muntafî nâr-ı Mecûs

A/42b E/78a H/40b İ/40b P/89b Y/113b

228

- 1 Vir ıṣṣḳuñ ile cân ü dile istînâs
Ol şevḳ ile rûşen ola tâ çeşm-i havâs
- 2 Şeb-zinde-i ıṣṣḳ eyle N a ḥ î f î ḳuluñı
یا من جعل الليل لباسا للناس

A/42a E/78a H/40b İ/40b P/89b Y/113b

225. mef^cûlü mefâ^cilün mefâ^cilü fe^cûl (1a) tahmîd ü:
tahmîd P (b) taḳdis ü: taḳdis A H

226. mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cûl

227. (1a)(2ab) mef^cûlü mefâ^cilün mefâ^cilün fa^c (1b)
mef^cûlü mefâ^cilün mefâ^cilü fe^cûl

228. (1a) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c (1b)(2a) mef-
cûlü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cûl (1b) havâs: hurrâs
A H İ Y

229

- 1 Nālānuñ olursam n'ola mānend-i ceres
itdūñ beni āzürde-i peykān-ı heves
- 2 Hāl-i dil-i mecrūhuma raḥm eyle ne var
Kaşduñ baña cevır itmek ise besdür bes

E/78a M/62a P/174b Y/95a

230

- 1 Çün ıışk ile taḥşīl-i fūnūn eyledi Kays
Leylī hevesin rāh-nūmūn eyledi Kays
- 2 Esbāb-ı sivādan itdi zātın ʿāri
Nāzūklük ile kesb-i cūnūn eyledi Kays

E/78a M/62a P/174b Y/95a

231

- 1 Ben olmadayum bādiyc-gerdān-ı heves
İñler dil ü cān derd ile mānend-i cēres
- 2 Bī-reh-ber ü hem-rāh bu deşt-i ğamda
Endūh-ı firāvān ile kaldım bī-kes

E/78a M/62a P/174b Y/95a

229. (1ab)(2a) mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflü fe^cül
(2b) mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c
(1b) n'ola: - M Y

230. (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflü fe^cül
(2a) mef^cülü mefâ^cflün mefâ^cflün fa^c

231. (1ab) mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflü fe^cül
(2ab) mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c

ŞİN

232

- 1 Her kanda ki na^ctūn ola pīrāye-i gūş
Raķş-āver olur ^cıķkuñ ile hayl-i sürūş
- 2 Ey nūr-ı Hudā neşve-i na^ctūnle n'ola
Her şām ü seher ben de olursam pūr-cūş

A/42b E/78a H/40b İ/40b P/90a Y/113b

233

- 1 ^cıķkuñ gibi bir belā-yı cān olmaz imiş
Derd-i dil ü āfet-i cihān olmaz imiş
- 2 Hep baña didükleri vefā oldu cefā
Söz yañlış olur belī yalan olmaz imiş

E/78b M/62a P/174b Y/95a

234

- 1 Mecnūn gam-ı dil-dār ile bīgāne imiş
Āşūfte-i ^cıķ olduğı efsāne imiş
- 2 Şahrālara düşmüş der-i Leylāyı koyup
Mecnūn didigūn var ise dīvāne imiş

E/78b M/62a P/174b Y/95a

232. (1ab)(2a) me^cūlü me^fā^cflū me^fā^cflū fe^cūl
(2b) me^cūlü me^fā^cflū me^fā^cflūn fa^c

233. me^cūlü me^fā^cilūn me^fā^cflū fe^cūl
(2a) baña:- E

234. me^cūlü me^fā^cflū me^fā^cflū fe^cūl
(1b) efsāne: āb Y āne M

ŞAD

235

- 1 Ser-cümle tağayyürde rüsüm-ı ihlās
Hep baña midur bu sitem-i hāşü'l-hāş
- 2 Tākat mi koduñ çekmege bār-ı ıışkı
Destünden eyā şüh-ı sitem-pişe halās

E/78b M/62b P/174b Y/95a

236

- 1 Meclisde idüp bahs-i fütühāt ü fusūs
Metruk ola lāyık midur āyāt ü nuşuş
- 2 Allāmesin ammā ki degül ma'lūmuñ
Nāsih ile mensüh 'umüm ile huşuş

A/43a E/78b H/41a İ/41a P/90a Y/113b

237

- 1 Yā Rab baña tātde virüp şıdk u hulūş
Kıl şıdk-ı derün ile hulūsum mensūs
- 2 Eyle emelüm şükr ü senāda şādık
Kıl her amelüm kesb-i rızāya mahşūs

A/42b E/78b H/41a İ/40b P/90a Y/113b

238

- 1 Ey gevher-i pāk-i şadef-i hāşü'l-hāş
V'ey zātı olan mazhar-ı şıdk u ihlās
- 2 Kıl hüsn-i kabülünle bu hāk-i kademi
Lutf eyle ne var mülhak-ı hüddam-ı havās

A/42b E/78b H/41a İ/40b P/90a Y/114a

-
235. (lab)(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c(2b) mef^cülü
mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül (1a) ser: her M
236. (lab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül (2a) mef^cülü
mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c (1a) bahs: baht Y
fütühāt ü: fütühāt A H
237. (1a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül (1b)(2ab)
mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c (1b) derün: derünüm
Y (2b) rızāya: rızā-yı A H İ P
238. (lab) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c(2ab) mef^cülü me-
fâ^cilü mefâ^cilü fe^cül

DÂD

239

- 1 İhlâş ile eyle Hakkā kārūn tefvîz
Zîrā ki odur cümleye feyyâz ü müflîz
- 2 Ahkām-ı ilāhiyyede hikmet vardur
İtme bu şū'ünāta hāzer kıl ta'arîz

A/43a E/78b H/41a İ/41a P/90b Y/114b

240

- 1 Ey zîb-i semāvāt ü eyā zînet-i arz
İns ü meleke oldı senün 'ışkuñ farz
- 2 Sultānumı vaşf itmege kâdir degülem
Maşşūd hemān eylemedür hālūmi 'arz

A/43a E/78b H/41b İ/41a P/90b Y/114a

241

- 1 Olsañ ne kadar behre-ver-i re'y-i 'arîz
İtme hāzer it hūkm-i każāya ta'arîz
- 2 Maşşūd necāt ise iki 'ālemde
Kıl şıdk ile mevlāya umūruñ tefvîz

E/78b M/62b P/175a Y/95b

-
239. (1a) mef'ûlü mefâ'ilün mefâ'ilün fa'
(1b) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl
(2ab) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
(1b) feyyâz ü: feyyâz A H İ P Y

240. (1a)(2ab) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl
(1b) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
(1a) arz: 'arz A H İ zînet: zîver A H İ P

241. (1a) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl
(1b)(2ab) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'

242

- 1 Maḥlūk-ı za'ife niçün âmālūnī 'arż
Ma'būduña kıl her ne ise ḥālūnī 'arż
- 2 İtmez seni maḥrūm-ı icābet ḥāşā
İhlāş ile eyledükde aḥvālūnī 'arż

A/43a H/41a İ/41a P/90b

243

- 1 Bir kimsenün ef'āline itmey ta'riż
Ḥallāḳuma her umūrum itdüm tefvīż
- 2 Ol aḥkem-i ḥākimīn olan Rabb-i Ḥakīm
Ḥikmetle ḥazīzi evc ider evci ḥazīż

A/43a H/41a İ/41a P/90b

242. (1a)(2b) mef'ûlû mefâ'ilûn mefâ'ilû fe'ûl
(1b) mef'ûlû mefâ'ilû mefâ'ilû fe'ûl
(2a) mef'ûlû mefâ'ilû mefâ'ilûn fa'

243. (1a) mef'ûlû mefâ'ilû mefâ'ilûn fa'
(1b) mef'ûlû mefâ'ilûn mefâ'ilûn fa'
(2ab) mef'ûlû mefâ'ilûn mefâ'ilû fe'ûl
(1a) bir: ben P

ZÂ

244

- 1 Ol dem ki olup feyz-i Hudâdan mahzûz
İşk oldu dil ü cāna recā-yı melhûz
- 2 Çeşmünde degül sürme eyā nūr-ı Hudā
Hak-i kademün dīdede itdüm mahfûz

A/43a H/41b İ/41a P/90b

245

- 1 Her laḥẓa budur dilde recā-yı melhûz
Kim eyleyesin lutf u keremle mahzûz
- 2 Ey Hâfız-ı etbāk-ı semāvāt ü zemīn
Âfâtdan eyle bu za'îfi mahfûz

A/43b E/79a H/41b İ/41b P/91a Y/114b

244. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'flü mefâ'flün fa'
(2a) mef'ûlü mefâ'flü mefâ'flü fe'ûl

245. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'flü mefâ'flün fa'
(2a) mef'ûlü mefâ'flü mefâ'flü fe'ûl

°AYN

246

- 1 Tā nūr-ı yakīn oldı derūna lāmi°
Bir vech ile dil zikriñe olmaz kāni°
- 2 Eyle beni mestūr-ı kıbāb-ı vahdet
Tā olmaya ağıār bu zevka māni°

A/43b E/79a H/41b İ/41b P/91a

247

- 1 Ehl-i dile dünyāda eşedd-i evcā°
Eşhāb-ı tecārib didiler bi'l-icmā°
- 2 A°lāda münāfī-i büzürgi harekāt
Esfelde vakūrāne muşanna° evzā°

E/79a M/62b P/175a Y/95a

246. mef°ülü mefā°flü mefā°flün fa°
(2b) zevka: važ°a E

247. (1ab)(2b) mef°ülü mefā°flü mefā°flün fa°
(2a) mef°ülü mefā°flü mefā°flü fe°ül
(1b) tecārib: ticāret M Y bi'l-icmā°: icmā°M Y
(2a) büzürgi: mürüvvet P

GAYN

248

- 1 Ahkām-ı risāletde idüp sa'y-i belāğ
Virdün haber-i şādıkı bī-men' ü dirāğ
- 2 Ber-vefķ-ı rıza ya'nī ki bī-nakṣ u ziyād
İtdün bize fermān-ı Hudāyı teblāğ

A/43b E/79a H/41b İ/41b P/91a Y/114b

249

- 1 Ey bülbul-i mu'ciz-nefes-i bāğ-ı belāğ
Şevķ-ı gül-i rüyuñla dil olsun pür-dāğ
- 2 Dest-i keremünle zer-i 'ışķ-ı pākūn
Kıl kālbed-i cism-i N a h ī f ī ye ferāğ

A/43b E/79a H/41b İ/41b P/91a Y/114b

248. (1ab)(2a) mer'ûlû mefâ'îlû mefâ'îlû fe'ûl
(2b) mer'ûlû mefâ'îlû mefâ'îlûn fa'

249. (1a)(2b) mer'ûlû mefâ'îlû mefâ'îlû fe'ûl
(1b)(2a) mer'ûlû mefâ'îlû mefâ'îlûn fa'
(2b) Nahîfiye ferâğ: Nahîfe ifrâğ A H İ P Y

FĀ

250

- 1 Ey zīb-dih-i silsile-i ʿAbd-i Menāf
V'ey zāt-ı şeref-sāzı şerīfū'l-eşrāf
- 2 Hāḡ ol günü gösterse ki giryān olarak
İtsem Harem-i Kaʿbe-i kūyuḡda ṭavāf

A/44a E/79a H/42a İ/41b P/91b Y/114b

251

- 1 Yā Rab beni kıl ʿārif-i emr-i maʿrūf
Evkātüm olup semt-i rızāya maşrūf
- 2 Kālbüm pür idüp pertev-i nūr-ı ihlās
Ol nūr ile yek-reng ola zarf u mazrūf

A/44a H/42a İ/41b P/91b

252

- 1 Cān ü dili kıl şevḡ-ı ʿubūdiyyete zarf
Her bir nefesüm tā ola ezḡārīḡa şarf
- 2 ʿİşḡ ile pür it kālb-i ḡazīnüm yā Rab
Şāyeste degül gerḡi o maʿnāya bu ḡarf

A/44a H/42a İ/42a

250. (1a)(2ab) mefʿülü mefāʿilü mefāʿilü feʿül
(1b) mefʿülü mefāʿilü mefāʿilün faʿ^c
(1b) sâzı: sâri İ Y

251. mefʿülü mefāʿilü mefāʿilü feʿül
(2b) ola: ol İ zarf u: zarf H İ P

252. (1ab)(2b) mefʿülü mefāʿilü mefāʿilü feʿül
(2a) mefʿülü mefāʿilü mefāʿilün faʿ^c
(1a) ʿubūdiyyete: ʿubūdiyyetde A H İ
(2b) bu: o A

253

- 1 Evkātumūzi kılup hevāda itlāf
Ğafletle nükūd-ı ʿömri itdük isrāf
- 2 ʿAfvünle ilāhī kām-yāb eyle bizi.
Bir vech ile yok egerçi bizde insāf

A/43b E/79a H/42a I/42b P/91a Y/96a

254

- 1 Ey şāhid-i peymānı hem-āgūş-ı hilāf
Vʿey meşreb-i bī-rahmı ʿadū-yı insāf
- 2 Bir kerre vefā eylemedün ʿahde dirīğ
Lāyık mı saña tā bu kadar lāf ü gūzāf

E/79a M/62b P/175a Y/96a

255

- 1 Ey ğamze-i hūn-feşānı ser-germ-i hilāf
Kılduñ güher-i sirişk-i çeşmüm itlāf
- 2 Bīm-i sitemün derūnum itmekde dü nīm
İnsāf insāf ey cefā-cū insāf

E/79a M/62b P/175a Y/96a

253. (lab)(2b) meṛṣṣūlü meṛṣṣīlūn meṛṣṣīlūn faṣ
(2a) meṛṣṣūlü meṛṣṣīlūn meṛṣṣīlū faṣṣūl
(2a) bizi: benī E Y

254. (1a)(2ab) meṛṣṣūlü meṛṣṣīlū meṛṣṣīlū faṣṣūl
(1b) meṛṣṣūlü meṛṣṣīlū meṛṣṣīlūn faṣṣūl

255. (1a)(2a) meṛṣṣūlü meṛṣṣīlūn meṛṣṣīlū faṣṣūl
(1b) meṛṣṣūlü meṛṣṣīlūn meṛṣṣīlūn faṣṣūl
(1b) güher: - M Y (2b) Vezin bokuk.

KĀF

256

DER-VASF-I EMİRÜ'L-MÜ'MİNİN EŞ-ŞEYHU'L-[°]ATİK
EBİ BEKR EŞ-SİDDİK R.A. (*)

- 1 Ser-defter-i evliyā Cenāb-ı Şiddik
Kim şıhr-ı Muḥammedī Ebū Bekr-i [°]Atik
 - 2 Ol nūr-ı hüdāya āyet-i Mi[°]rāci
Biñ şevk ile bī-tevaḥḫuf itdi taşdik
- A/23b E/9b H/22a İ/22a P/61b Y/20b

257

- 1 Yā Rab baña tevfiḫuñı sen eyle refik
Kıl [°]ismet ü faẓl ü keremuñ yār-ı şefik
 - 2 Bī-hüş-ı hevā-yı nefis-i bed-kār oldum
Dārū-yı ināyetuñle sen eyle müfik
- A/44b E/79b H/42b İ/42b P/92a Y/114b

258

- 1 Ey reh-güzerün hem-ser-i kaşr-ı āfāk
Hāk-i ḳademün sürme-i çeşm-i [°]uşşāk
 - 2 Sensin sen o hürşid-i sa[°]adet ki senün
Dīdārına biñ şevk ile [°]ālem müştāk
- A/44a E/79b H/42b İ/42a P/91b Y/114b

256. (1a)(2ab) me[°]ülü me[°]ā[°]ilün me[°]ā[°]ilün fa[°]
(1b) me[°]ülü me[°]ā[°]ilün me[°]ā[°]ilü fe[°]ül
(1b) Bekr-i [°]Atik: Bekre Şiddik A H İ
(2a) hüdāya: Hüdāya A H İ P

257. (1ab) me[°]ülü me[°]ā[°]ilü me[°]ā[°]ilü fe[°]ül
(2a) me[°]ülü me[°]ā[°]ilün me[°]ā[°]ilün fa[°]
(2b) me[°]ülü me[°]ā[°]ilün me[°]ā[°]ilü fe[°]ül
(2a) kār: kām Y (b) müfik: şefik Y

258. (1a)(2a) me[°]ülü me[°]ā[°]ilü me[°]ā[°]ilü fe[°]ül
(1b)(2b) me[°]ülü me[°]ā[°]ilü me[°]ā[°]ilün fa[°]
(2a) sa[°]adet ki: sa[°]adette Y (b) [°]ālem: [°]ām A

259

- 1 Şems ü kamer ü gābit ü seyyāre vü berk
Envāruñ ile toptoludur ġarb ile şark
- 2 Baħr-ı ʿazamūtuñda olup cūş u ħurūş
Envāci ider ʿārif ü dānāları ġark

A/44a H/42a İ/42a P/91b

260

- 1 Senden olur iħsān ü ʿināyet mutlak
Sensin Melik ü Māliki mülküñ ancak
- 2 Ey ħaġġ ile maʿbūdum olan Rabb-i Eħad
İsʿāf-ı murādata beni it mülħak

A/44b H/42b İ/42b P/91b

261

- 1 İtsem n'ola her laħza recā-yı tevfiġ
Senden olur iħsān ʿatā-yı tevfiġ
- 2 Ser-cümle umūrında ʿibāduñ yā Rab
Miftāħ-ı ħuşūldür duʿā-yı tevfiġ

A/44b H/42b İ/42b P/92a

262

- 1 Eylerseñ eger kim taleb-i rahmet-i Ĥaġ
Olmaġ ise maġşuduñ o luţfa elyak
- 2 Her edʿiye kim eyleyesin mevlāya
Kıl bed' ü tamāmında şalātı mülħak

A/44b E/79b H/42b İ/42b P/92a Y/115a

259. meʿūlü meʿāʿilü meʿāʿilü feʿūl

260. (1ab)(2b) meʿūlü meʿāʿilü meʿāʿilün faʿ^c
(2a) meʿūlü meʿāʿilü meʿāʿilü feʿūl
(2b) it mülħak: eyle eħaġ İ P261. (1ab)(2a) meʿūlü meʿāʿilü meʿāʿilün faʿ^c
(2b) meʿūlü meʿāʿilün meʿāʿilün faʿ^c262. (1a) meʿūlü meʿāʿilü meʿāʿilü feʿūl
(1b) (2ab) meʿūlü meʿāʿilü meʿāʿilün faʿ^c
(1b) olmaġ: olmaġ E

263

- 1 Olduḡsa da cürm ile ʿikāba elyaḡ
ʿAfvünle bizi merḡamete eyle elyaḡ
- 2 Maḡfūz u maṣūn it bizi baḡr ü berde
Sensin sen ilāḡī ḡü ḡafīz-i mutlak

E/79b P/175b Y/115a

264

- 1 Ey maḡhar-ı luṡf u kerem-i ḡazret-i ḡaḡ
ḡāl-i dilüme dīde-i iḡsān ile baḡ
- 2 Ṣād it bu faḡīrūn naḡar-ı ṣefkat ile
ḡün ḡaṣre varam baṣum aḡık yalın ayak

A/44b E/79b H/42b İ/42a P/91b Y/115a

265

- 1 Tā olmayıcak rāz-ı derūnum mantūk
Aḡvāl-i perīṣānumı bilmez maḡlūk
- 2 Bī-nuṡḡ-ı ḡalāyık ey ʿAlīm ü Dānā
Eyle beni genc-i keremünden merzūk

A/44a E/79b H/42a İ/42a M/62b P/91b Y/96a

266

- 1 Gitdükçe füzūn olmada nār-ı eṣvāk
Feryād ü fiḡān ile pür oldı āfāk
- 2 Aḡvālını ṣordum dil-i miḡnet-zedenün
Derd ile bir āḡ itdi didi āḡ firāk

E/80a M/63a P/175b Y/96b

263. (1a)(2ab) merʿülü merāʿilü merāʿilün faʿ (1b)
merʿülü merāʿilü merāʿilü feʿül

264. merʿülü merāʿilü merāʿilü feʿül
(1b) baḡum: baḡ A H İ P Y yalın: yaluñ H İ

265. merʿülü merāʿilü merāʿilün faʿ
(2a) nuṡḡ-ı: nuṡḡ u M (b) eyle: eyler A H

266. (1ab) merʿülü merāʿilü merāʿilün faʿ (2ab) merʿülü
merāʿilü merāʿilü feʿül

267

- 1 Ey ğamze-i hūn-rīzi belā-yı ʿuṣṣāk
V'ey çeşm-i ciger-dūzı kazā-yı ʿuṣṣāk
- 2 Mest-i mey-i nāz olsa olur sultānum
Her bir nıgehūn hūş-rübā-yı ʿuṣṣāk

E/80a M/63a P/175b Y/96b

268

- 1 Geh şevk-ı mülākāt ile pür-cūş olduk
Geh hayret-i vuşlat ile hāmūş olduk
- 2 Hāşıl bu ki ol serv-i gül-endām ile biz
Şeb-tā-seher āgūş-be-āgūş olduk

E/80a M/63a P/175b Y/96b

269

- 1 Müşkil ğam imiş dā'ireden dūr olmak
Yārān-ı şafādan kişi mehcūr olmak
- 2 Ğurbetde n'ola rûz u şeb olsam mahzûn
Mümkün mi bu endûh ile mesrûr olmak

E/80a M/63a P/175b Y/96b

270

- 1 Cibrîl saña eyleyüp ihzār-ı Burāk
Cevlān-gehūn oldukda sipihr-i nüh tāk
- 2 Encüm degül ol gice nümāyān oldu
Ser-tā-be-ka-dem çarhda dāğ-ı eşvāk

A/44b E/79b H/42b İ/42a P/92a Y/115a

-
267. mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c
(1a) ʿuṣṣāk: ʿıṣṣ M Y (2b) rübā-yı: rübâ^ci Y
268. (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c
(2a) mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflü fe^cül
(2b) seher: hicr M Y
269. mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c
(2a) rûz u: rûz Y
270. (1a) mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflü fe^cül
(1b)(2ab) mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c
(1b) cevlan-gehūn: çün nıgehūn Y

271

- 1 Emrūnle ġarīb illere ġün düŝdi ʔarīk
Olsak n'ola ħ^vāhiŝ-ger-i luṭf-ı tevfiḳ
- 2 Her hālde ey pādiŝeh-i ferd ü Şamed
Eyle bize tevfiḳuñı luṭfuñla refiḳ

E/79b M/62b P/175a Y/115a

272

- 1 Yā Rab baña faẓl u keremūñ eyle refiḳ
Āsān ola tā cān ü dile kār-ı ʔarīk
- 2 Reh-yāb olamaz ḳalbe ġam-ı nā-kāmī
Senden ki ola baña ʕaṭā-yı tevfiḳ

A/44a E/79b H/42a İ/42a P/91b Y/115a

-
271. (1a)(2ab) meṛ^cûlü meṛâ^cîlü meṛâ^cîlü fe^cûl (1b) meṛ-
^cûlü meṛâ^cîlü meṛâ^cîlün Ffa^c
(1a) ġün düşdi: düşdi ġün P
272. (1ab) meṛ^cûlü meṛâ^cîlü meṛâ^cîlü fe^cûl
(2ab) meṛ^cûlü meṛâ^cîlü meṛâ^cîlün fa^c

KĀF

273

DER-VAŞF-I SA' D'Ü-BNİ EBİ VAKKĀS EZ-ZEHRA
EL-KUREYŞİ R.A. (*)

- 1 Gör faẓlını Sa' dü'bnî Ebî Vakḳāsuñ
Ol nā'il-i sehmü'ş-şeref-i ihlāsuñ
- 2 Kim olmuş idi *ازم فدان بابی*
Nuṭkı aña peygām-ber-i ḥāşu'l-ḥāşuñ

A/24a E610a H/22b İ/22b P/62b Y/21a

274

DER-VASĖ-I SEYYİD-İ ŞU'ARĀ'Ü'L-İSLĀM
HASSĀN BİN SĀBİT R.A. (*)

- 1 Meddāhı olursam ne 'aceb Ḥassānuñ
Vaşşāfı idi ol şeh-i 'ālî-şānuñ
- 2 Tā maḥşere dek medḥa olur şāyeste
Her kim ki ola bendesi ol sultānuñ

A/24b E/11a H/23b İ/23b P/63b Y/21b

275

- 1 Bil ḳadrini ol şeh-i nübüvvet-cāhuñ
Kim oldu delīl-i rāhı her güm-rāhuñ
- 2 Fahr-ı dü cihān Muḥammed ol nūr-ı Hudā
Hem bendesi hem Resūlidür Allāhuñ

A/47a E/81a H/45a İ/45a P/93a Y/115b

273. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa^c (2a) mef-
'ûlü mefâ'ilün mefâ'ilü fe'ûl

(*) : vaşf: zıkr E Zehrâ: Zehrevî A H İ

274. (*) : vaşf: zıkr E

mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa^c

275. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'ilün mefâ'ilün fa^c (2a) mef-
'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl (1a) bil: bülbul A
(b) her: bu her A (2b) bendesi: bende Y

276

- 1 Taşdıķ iderüz risāletın ol māhuñ
Ya'ñi ki Muhammedü'bni 'Abdu'llāhuñ
- 2 'Ukbāda şefi'c-i müznibin-i ümmet
Dünyāda melāzıdur gedā vü şāhuñ

A/47a E/81a H/45a İ/45a P/93a Y/115b

277

- 1 Ben na'c-tine kādır degülem ol māhuñ
Ya'ñi ki o peygām-ber-i 'ālī-cāhuñ
- 2 Kaşdum taleb-i şefā'at ü ihsāndur
El'tāf ü kerem hüsn-i kabül ol şāhuñ

A/46b E/80b H/44b İ/44a P/92b Y/115b

278

- 1 Ser-defter-i enbiyā-yı pīşin olduñ
Biñ 'izzet ile mükemmil-i dīn olduñ
- 2 Ol revnak-ı mesned-i risāletsin kim
Ahırde gelüp hatm-i nebiyyin olduñ

A/46b E/80b H/44b İ/44b P/92b Y/115a

279

- 1 Ey Hālik-ı bī-yāver-i arz u eflāk
Yok zātuñı idrāke mecāl-i idrāk
- 2 Da'vā-yı muḥakkıķda muḥallidde me'āl
انت لاحد الوارت ولا رب سواك

A/47b H/45b İ/45b P/93b

276. mef'ûlü mefâ'ilün mefâ'ilün fa'

277. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa' (2a) mef-
'ûlü mefâ'ilün mefâ'ilün fa'
(2a) taleb-i: talebde Y

278. (1ab)(2a) mef'ûlü mefâ'ilün mefâ'ilün fa'
(2b) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
(2a) mesned: sened H risâletsin: risâletın Y

279. (1ab) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
(2ab) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl

280

- 1 Ta'lim kılup mertebesin esmānuñ
Kıl maḡharı ol ni'met-i 'ālī-şānuñ
- 2 Faḡluñla idüp keşf-i ḡaḡāyık yā Rab
Göster baña māhiyyetini eşyānuñ

A/48a H/46a İ/45b P/93b

281

- 1 İhsān-ı vişālūñ bu dil-i zāra gerek
Tedbīr-i devā bu dil-i bīmāra gerek
- 2 Cān virmege çok ḡalmadı hicrānuñ ile
Ol ḡaste-dile ḡāre gerek ḡāre gerek

E/81a M/63a P/175b Y/96b

282

- 1 Ey baḡt beni gerḡi ki maḡzūñ itdūñ
Hicrān ile derd-i dilūñ efzūñ itdūñ
- 2 Bir meh-veşūñ ihsānına ḡılduñ maḡhar
Ḥaḡḡā ki bu dem-i luṭf ile memnūñ itdūñ

E/81a M/63a P/175b Y/96b

283

- 1 Luṭfuñla bu dil-ḡasteyi memnūñ itdūñ
İḡlāş u 'ubūdiyyetūñ efzūñ itdūñ
- 2 Ol mertebe dil-ḡād-ı vefā itdūñ kim
Nā-ḡār beni kendiñe meftūñ itdūñ

E/81a M/63a P/176a Y/96b

280. mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'

281. mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl

282. mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'

283. mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'

284

- 1 Bend olmadı dām-ı mekrine gerdūnuñ
Bîş ü kemine bakmadı çarh-ı dūnuñ
- 2 Murğ eyledi şanma lāne fark-ı serini
Devlet kuşu kondı başına Mecnūnuñ

E/81a M/62b P/176a Y/97a

285

- 1 Şibh ü şürekādan müte ʿālī zātuñ
Hayretde kalur kim göre maşnū ʿātuñ
- 2 Ferdiyyetūne şāhid-i ʿādil besdür
Bu arz u semāda görinen āyātuñ

A/46a E/80a H/44b İ/44a P/92b Y/97a

286

- 1 Mücrimler içündür kerem ü ğufrānuñ
Derd ehli olan dilleredür dermānuñ
- 2 ʿİşyān-ı firāvān ile geldim kapuñā
Yā Rab umaram rahmet-i bī-pāyānuñ

A/46b E/80a H/44b İ/44a P/92b Y/97a

287

- 1 Ey hāk-i deri buse-geh-i ins ü melek
V'ey nakş-ı ni ʿālī şeref-i tāt-ı felek
- 2 Tā maşşere dek debdebe-i rifʿatūne
Olmakda füzūn nağme-i العزّة لك

A/46b E/80b H/44b İ/44b P/92b Y/115b

284. (1a) mefʿülü mefâʿilün mefâʿilün fa* (1b)(2b) mef-
ʿülü mefâʿilü mefâʿilün fa* (2a) mefʿülü mefâʿilün
mefâʿilü feʿül

(1b) dūnuñ: gerdūnuñ M Y (2a) lāne: lāne-i M Y

285. mefʿülü mefâʿilü mefâʿilün fa*

286. mefʿülü mefâʿilü mefâʿilün fa*

287. mefʿülü mefâʿilü mefâʿilü feʿül

(1a) -geh: ger A H

(2a) füzūn: füzū Y nağme-i: nağme Y

288

- 1 Cān 'āşık-ı hayrānı Habību'llāhuñ
Dil bende-i fermānı Habību'llāhuñ
- 2 Biñ şevk ile cān-dāde-i ihsānı cihān
'Ālem kullı kurbānı Habību'llāhuñ

A/46b E/80b H/44b İ/44b P/92b Y/115b

289

- 1 Sensin o şeh-i şadr-nişin-i levlāk
Kem-ter görünür kadrüñe nisbet eflāk
- 2 Raḥmetle idüp zātuñı Haḳ müstegnā
şānuñda senüñ didi وما ارسلناك

A/46b E/80b H/44b İ/44b P/92b Y/115a

290

- 1 Vaşşāfı olup şām ü şehir ol māhuñ
Dil bendesidür ol şeh-i 'ālī-cāhuñ
- 2 İncitme N a ḫ ī f ī -i ciger-ḫūnı şakın
Bir 'abd-i ḫaḳīridür Habību'llāhuñ

A/47a E/80b H/45a İ/44b P/92b Y/115b

291

- 1 Ser-geşte-i der-gāhuñ iken çarḫ-ı felek
Dil-beste iken ḫidmetüñe ins ü melek
- 2 Ḥāk-i der-i luṭfuñda eyā fahr-ı cihān
Bir bencileyin ḫāk-i siyāh n'olsa gerek

A/47a E/80b H/45a İ/44b P/93a Y/115b

288. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(2a) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'âl
(1b) fermānı: fermānuñ Y (2a) dāde-i: dāde Y

289. mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(2b) Sure: XXI, ayet: 107.

290. (1ab) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa' (2a) mef'ûlü
mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl (b) mef'ûlü mefâ'îlün mefâ-
'îlün fa'

291. mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl

292

- 1 Şakḳ oldığı dem şadr-ı refī'ü'l-kadrün
Çāk oldı derün-ı tab-dārı bedrün
- 2 Ey zīver-i dūş dāye-i kevn ü mekân
Telmih idi şakḳ-ı māha şerh-i şadrün

A/47a E/81a H/45a İ/44b P/93a Y/115b

293

- 1 Eşyāda bedīdār vüçüb-ı zātuñ
Şāhid şıfat-ı vahdetüne āyātuñ
- 2 Ey Vāhid-i mutlak seni tevḥid eyler
Hep elsine-i ḥāli bu maşnū'ātuñ

A/47b E/80b H/45b İ/45b P/93b Y/116a

294

- 1 Vardur sebebi gerçi ki feth-i bābuñ
Rabbündür o mevhibe degül erbābuñ
- 2 Meşrū'dur esbāba teşebbüg ammā
Tevfīk-ı sebeb müsebbibü'l-esbābuñ

A/47b E/80a H/45b İ/45a P/93a Y/116a

295

- 1 Mebzül cemī'-i kā'ināta keremün
Sultān u gedā cinn ü beşer muğtenemün
- 2 Eltāfuña ihsānuña itdikçe nazār
Ta'bir idemem şükr ü şenā-yı ni'amuñ

A/47a E/80b H/45a İ/45a P/93a Y/116a

292. (1a) mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilün fa (1b)(2b) mef'ülü
mefâ'ilün mefâ'ilün fa (2a) mef'ülü mefâ'ilün mefâ-
'ilü fe'ül

(1a) şadr-ı: şadı P (2a) dāye: vāye E (b) idi: ider E

293. mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilün fa

294. (1a)(2a) mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilün fa
(1b)(2b) mef'ülü mefâ'ilün mefâ'ilün fa

(1a) gerçi ki: egerçi E Y

(2b) tevfiḳ-i: tevfiḳ u A H

295. (1a) mef'ülü mefâ'ilün mefâ'ilü fe'ül
(1b)(2ab) mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ül
(2b) şenā-yı: şenāya E

296

- 1 Ey Hâlik-i bî-şerîki mahlûkâtun
Rezzâk u Kerîmi cümle mevcûdâtun
- 2 Dānende-i zāt-ı bî-naẓîrūn sensin
Maḥlûka muḥāl fehmi-kūnh-i zātun

A/47a H/45a İ/45a P/93a

297

- 1 Mevşûf-ı kemālât sıfât-ı pākūn
Menşûs-ı celālet kelimât-ı pākūn
- 2 Hâk üzre saña kimse sitāyîş idemez
Sensin yine dānende-i zāt-ı pākūn

A/47b H/45b İ/45a P/93a

298

- 1 Bir bendeye olduğda kemāl-i keremūn
Maḥşûh vefā itmez aña kân ü yemūn
- 2 Ger hūr u melek ādem ü cinn arz u semā
Başdan başa müstağrık-ı cūd u ni'amun

A/47b H/45b İ/45a P/92b

299

- 1 Hâllâkı odur encüm ü mihr ü mâhuñ
Rezzâkı odur cümle gedā vü şāhuñ
- 2 Yok zerre kadar kimsede hükmi-şirket
Bî-çün u çerā ḥāşılı mülk Allāhuñ

A/47b H/45b İ/45b P/93b

296. mef^cülü mefâ^cilün mefâ^cilün fa^c
(2a) bî-naẓîrūn: bî-naẓîr ki A H

297. (lab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü re^cül

298. mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü re^cül

299. mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(1a) encüm ü: encüm A H

300

- 1 Taḥṣīl-i kemāle derīçe-i dil āgāh gerek
Sūz-ı dil ile āh-ı seḥer-gāh gerek
- 2 Māl ile menāl ile degüldür ādem
Mutlak şeref-i maʿrifetü'llāh gerek

A/47b H/45b İ/45b P/93b

301

- 1 Sultān u gedā mürşid ü şeyḥ u sâlik
Hep mevt ü fenâ ile olurlar hâlik
- 2 Bâkî degül illâ ki o vech-i bâkî
Her mülk için Allāhdur ancak mâlik

Ü/67a

-
300. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl (2a)
mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
(1a) Vezin bozuk. deriçe: deric A H P
301. mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'

LÂM

302

- 1 Sensin sen eyâ ferd ü Hudâ-yı Mütêcâl
Hallâk-ı cihân Mübdi°-i eyyâm ü leyâl
- 2 Sensin şeb-i Kadre iden ibdâ°-ı şeref
Senden irişür bendeleré feyz-i nevâl

A/49b E/81a H/47b İ/46b P/94a Y/97a

303

- 1 Ey Mün°im-i bî-minnet ü Vehhâb ü Celîl
Senden irişür °âleme en°âm-ı cemîl
- 2 °Acz eyler iken cümle edâ-yı şükre
Kâdir mi olur bencileyin °abd-i zelîl

A/49b E/81a H/46b İ/46b P/94a Y/97a

304

- 1 Sensin sen eyâ Kâdir ü Rezzâk u Celîl
Hayret-zedegân-ı gam ü endûha delîl
- 2 Kendi keremünle beni mesrûr eyle
Peygûle-i miñnetde koma zâr ü zelîl

A/49b E/81b H/46b İ/46b M/63b P/94a Y/97b

-
302. mef°ûlü mefâ°flü mefâ°flü fe°ûl
(1a)ferd ü: ferd E Y sen: - A E H İ Y
303. (1ab)(2b) mef°ûlü mefâ°flü mefâ°flü fe°ûl
(2a) mef°ûlü mefâ°flü mefâ°flün fa°
(1a) Vehhâb ü: Vehhâb E Y
304. mef°ûlü mefâ°flü mefâ°flü fe°ûl
(1a) sen: - Y Kâdir ü Rezzâk u: hazret-i mevlâ-yı
E Y Rezzâk u: Rezzâk İ P

305

- 1 Ey rahmet-i bî-ğāyeti hayrū'l-mes'ul
Eyle bizi şeh-rāh-ı murāda mevşul
- 2 Yok ed'iyemüz gerçi kabüle lāyık
Sen faẓlun ile eyle ilāhī maqbul

A/49b E/81b H/46b I/46b P/94a Y/97b

306

- 1 Yā Rab koma ben zārı perīşān-aḥvāl
Tā kalb-i ḥazīn olmaya mağlūb-ı melāl
- 2 Şād it beni maqşūdumı iḥsān eyle
Fermānuña mevķūf ḥuṣul-ı āmāl

A/49b E/81b H/47a I/46b P/94a Y/97b

307

- 1 Vir bezme şeref ey meh-i tābānum gel
Luṭf eyle gel ey şem'-i şebistānum gel
- 2 Dil muntazır-ı va'de-i teşrīfūndür
Gel gel benüm ey serv-i ḥırāmānum gel

E/82a M/63b P/176a Y/97b

308

- 1 Ey mā-ḥaşal-ı nüşa-i zībā-yı cemāl
V'ey ḥātime-i defter-i 'ünvan-ı kemāl
- 2 Mümkün mi anı vaşf ide maḥlūk-ı za'if
Ol kim ola memdūh-ı Hudā-yı Mütē'al

A/50a E/81b H/47b I/47a P/94a Y/116b

305. mef'ulü mefâ'flü mefâ'flün fa'
(la)hayr: ğayr E mes'ul: meşul Y

306. (la)(2ab) mef'ulü mefâ'flü mefâ'flün fa'
(lb) mef'ulü mefâ'flü mefâ'flü fe'ul

307. mef'ulü mefâ'flü mefâ'flün fa'

308. mef'ulü mefâ'flü mefâ'flü fe'ul

(lb) ḥātime-i: ḥātime Y

- 1 Hicrānuñ ile itme beni zār ü melûl
Bulsun dil-i mihnet-zede makşûda vüşûl
- 2 Luţf eyile N a h î f î ne kadar mücrim ise
Ey şâh-ı rûsûl bendelûge eyile kabûl

A/50a E/82b H/47b İ/47a P/94b Y/116b

- 1 Esbāba teşebbûsle olursañ muķbil
Esbāb-ı huşûli sen müsebbibden bil
- 2 Halk eyleyen esbābı viren makşûdı
Ol Hâlik-ı bî-şerīkdür ğayri degil

A/50a E/81b H/47b İ/47b P/94b Y/116b

- 1 Fażluñla idüp ahsen-i hāle tahvīl
Sû'-i 'amelüm kıl hasenāta tebdīl
- 2 Ben zerre kadar nesneye kâdir degülem
Tevfikun eger olmaz ise yār ü delīl

A/50b E/81b H/47b İ/47b P/94b Y/116b

- 1 Sensin o Hudāvend-i Kādīr ü Mute'āl
Yok kudretüne kuvvetüne emr-i muḥāl
- 2 Sultān u gedā ins ü melek her ne ki var
Muhtāc senün fażluña fī-küllī'l-hāl

A/50a E/81b H/47a İ/47a P/94a Y/116b

309. mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl
(1a) zâr u: zâr î

310. (1a)(2a) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(1b) mef'ûlü mefâ'îlün mefâ'îlün fa'
(2b) mef'ûlü mefâ'îlün mefâ'îlü fe'ûl
(1a) olursan: olursa E (b) müsebbibden: müsebbib E

311. (1ab) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(2ab) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl
(2b) yār ü: baña E Y

312. (1ab)(2a) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl
(2b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'

313

- 1 Āsūde me^cālīde gürūh-ı esfel
Fersūde mezelle^tle ricāl-ı kümmel
- 2 Kalmış reh-i hayretde 'ibād-ı 'aceze
Bu 'ukdeyi ilhāmūn ile sen kıl hāl

A/50a E/81b H/47a İ/47a P/94a Y/116b

314

- 1 Mülk ü melekūt oldu o mevlānūn bil
Kim yok āna memnū^c u muḥāl ü müşkil
- 2 Mülkiyyeti icād ile kudret iledür
Bey^c u hibe vü kesb ü verāsetle degül

A/50b H/47b İ/47b P/94b

315

- 1 Ey zātı olan 'ibāda hayrū'l-mes'ul
Eyle beni mesrūr-ı huşul-ı me'mul
- 2 Hışsīşa-i ism-i a'zamūn ḥaḳkıyçūn
Fazluñla benüm du'āmı eyle maḳbūl

A/50b H/47b İ/47b P/94b

316

- 1 Kaḫt-ı kerem ü kaḫt-ı vefā kaḫt-ı ricāl
İtdi bu cihān ḥaḳkını meksūru'l-bāl
- 2 Devrānumuz ol devr-i denīdür anda
Yok zerre kadar kimsede āsāyiş-i hāl

A/50a E/82a H/47a İ/47a P/94b Y/117a

313. (1ab)(2b) me^cūlü me^cā^cflū me^cā^cflūn fa^c
(2a) me^cūlü me^cā^cflū me^cā^cflū fe^cūl
(1b) kümmel: ekmel A

314. (1ab) me^cūlü me^cā^cflū me^cā^cflūn fa^c
(2ab) me^cūlü me^cā^cflū me^cā^cflū fe^cūl
(1b) muḥāl ü: me^cāl H me^cāl ü İ

315. (1a)(2ab) me^cūlü me^cā^cflūn me^cā^cflūn fa^c
(1b) me^cūlü me^cā^cflū me^cā^cflūn fa^c

316. (1a)(2b) me^cūlü me^cā^cflū me^cā^cflū fe^cūl
(1b)(2a) me^cūlü me^cā^cflū me^cā^cflūn fa^c
(1a) kaḫt-ı: kaḫt u Y
(2b) denīdür: denīdür ki E

317

- 1 Ey hikmetinüñ vālihi °aql-ı evvel
Esrārīna dem-beste nebiyy-i mürsel
- 2 Eyler mütesellī dil-i hayret-zedeyi
fermüde-i لا یستل عما یفعل

A/50a E/81b H/47a İ/46b P/94a Y/117a

318

- 1 Envā°-ı kemālāt ile ey fahr-ı rüsul
Hak gülşen-i hüsne seni itdi bir gül
- 2 Bir gül ki olup zīnet-i bāğ-ı kevncyn
Cibrīl-i Emīn oldu o bāğa bülbul

A/50a E/82a H/47b İ/47a P/94b Y/117a

-
317. (1ab) mef°ölü mefâ°flü mefâ°flün fa°
(2a) mef°ölü mefâ°flü mefâ°flü fe°öl
(2a) mütesellī: - A H
318. (1a) mef°ölü mefâ°flü mefâ°flü fe°öl
(1b)(2ab) mef°ölü mefâ°flü mefâ°flün fa°
(1a) ile ey: ile eyle ey Y rüsul: mürsel Y

MİM

319

DER-VASF-I ŞEH-ZÂDE-İ EKREM SEYYİDÜNÂ İBRÂHİM
İBNÜ'N-MEBİYYİ'L-MÜKERREM (*)

- 1 Şeh-zâde-i zî-şân ü celîlü't-tekrîm
Ferzend-i şehenşâh-ı rûsûl İbrâhîm
- 2 Tâ maḥşere dek rûḥ-ı şerîfine anuñ
Hakdan ola ithâf-ı şalât ü teslîm

A/24b E/10b H/23b İ/23b P/63b Y/21b

320

- 1 Hüzñ ile cihân oldu serây-ı mâtem
Hayretde kalur şîve-i 'aşra âdem
- 2 İslâhın ümîd eyler iken dünyânun
Gîtdükçe ziyâd oldu fesâd-ı 'âlem

A/54b E/84a H/51b İ/51b 97P/97a Y/117a

321

- 1 Oldukda nümâyende fûrûḡ-ı İslâm
Nâ-dîde olur ser-be-ser âşâr-ı zalâm
- 2 Eşnâ mı şikest iden olur hem-çü Halîl
Âteşde daḡı muḡtenim-i berd ü selâm

A/55a E/83b H/52a İ/51b P/97b Y/117a

-
319. (*): vâsf: zîkr E
(1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(2a) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl
(1a) zî-şân ü: zî-şân E Y
320. mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(1a) hüzñ: hûñ E Y
321. (1a) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(1b)(2ab) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl

322

- 1 Kullukda saña gerçi tekāsül itdüm
Elṭāfuña şıdk ile tevekkül itdüm
- 2 Biñ şerm ile kıldum taleb-i gufrānuñ
Evşāf-ı cemīlünle tevessül itdüm

A/52a E/82a H/49a İ/49a P/95a Y/97b

323

- 1 Tefvīkuñ eger olmaz ise dād-resüm
Eyler beni güm-geşte hevā vü hevesüm
- 2 Yā Rab bula çün muşhaf-ı ʿömrüm gāyet
Hatm it benüm imān ile āhir nefesüm

A/51b E/82a H/49a İ/48b P/95a Y/97b

324

- 1 Yoldan çıkarup nefis-i ʿadāvet-menişüm
Hep rāh-ı hilāf oldı dirīgā revişüm
- 2 Maḥlūk rızāsında geçürdüm ʿömri
Yā Rab kerem ü rahmetüne kaldı işüm

A/51b E/82a H/49a İ/49a P/95a Y/97b

325

- 1 Sen aʿlem iken ḥāl-i dil-i meyyālüm
Yā Rab kime ʿarż eyleyeyüm aḥvālüm
- 2 Bir vech ile meʾmulumı iḥsān it kim
Ağyār benüm bilmeye aṣlā ḥālüm

A/52a E/82a H/49a İ/49a P/95a Y/98a

-
322. meʿʿülü meʿāʿflü meʿāʿflün faʿ^c
(2b) cemīlünle: ḥabībünle A H İ P
323. (1ab)(2b) meʿʿülü meʿāʿflü meʿāʿflü feʿʿül (2a) meʿ-
ʿülü meʿāʿflü meʿāʿflün faʿ^c
(2a) gāyet: tamām Y (b) imān: imānum Y
324. (1ab)(2b) meʿʿülü meʿāʿflü meʿāʿflü feʿʿül
(2a) meʿʿülü meʿāʿflü meʿāʿflün faʿ^c
325. meʿʿülü meʿāʿflü meʿāʿflün faʿ^c

326

- 1 Reh-zenlük idüp baña °amelde keselüm
Hep lezzet-i nefis oldu Hudāyā emelüm
 - 2 °Afv eyler iseñ kendi kemāl-i keremün
Kahr eyler iseñ kendi cezā-yı °amelüm
- A/52a E/82a H/49a İ/49a P/95a Y/98a

327

- 1 Müstağrik-ı cürm olup dil-i nālānüm
Haddi güzer itdi rütbe-i işyānüm
 - 2 °Aşiler içün °ināyetün efzūndur
Bākī fermān senün benüm sultānüm
- A/51b E/82b H/48b İ/48b P/95a Y/98b

328

- 1 Ey Rāzık-ı bī-minnet olan Hallākūm
Ey kuvveti çok kudreti çok Rezzākūm
 - 2 Ümmid senün fazluñadur hep yohsa
Yok lutfuña ihsānuña istiḥkākūm
- A/52a E/82b H/49a İ/49a P/95a Y/98a

329

- 1 Ma°nide rehīn-i şıfat-ı ilhāmem
Ben nazm ile şöhret-fiken-i eyyāmem
 - 2 Nāmumla pür olsa ne °aceb çār cihet
Vādī-i rübā°ide bugün Hayyāmam
- E/84a M/63b P/176a Y/98a

326. mef°ülü mefâ°ilü mefâ°ilü fe°ül

327. (lab)(2a) mef°ülü mefâ°ilün mefâ°ilün fa°
(2b) mef°ülün fâ°ilün mefâ°ilün fa°

328. mef°ülü mefâ°ilü mefâ°ilün fa°

329. (lab)(2b) mef°ülü mefâ°ilü mefâ°ilün fa°
(2a) mef°ülü mefâ°ilü mefâ°ilü fe°ül

330

- 1 Hālā ki düçār-ı ğam-ı her meh-rüyem
Sevdā-zede-i dil-ber-i çār ebrüyem
- 2 Ebrü vü haṭı vaşfın idüp hūbānuñ
Hayyām-şıfat şimdi rübā'ı-güyem

E/84a M/63b P/176a Y/98a

331

- 1 Dil-dār işidüp velvele-i efgānum
Çün gördi benüm za'f-ı dil-i nālānum
- 2 Ahvālümibiñ nāz ile şordukda didüm
İşkuñ beni bu hāle kodı sultānum

E/84a M/63b P/176a Y/98a

332

- 1 Ruhsāruña izhār-ı teşevvuk itdüm
Kākülleriñe 'arz-ı ta'alluk itdüm
- 2 Gördükde seni şabr u kararum gitdi
Biñ cān ile sen māha ta'aşşuk itdüm

E/84a M/63b P/176b Y/98b

333

- 1 Bī-çāre N a ḥ ī f ī saña n'oldı bilmem
Kim sende nümāyān görünür şüret-i ğam
- 2 Ğam çekme ki ğam āhiri şādīlūkdür
Şād olasın Allāhü Te'ālā a'lem

E/84a M/64a P/176b Y/98b

330. mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'

(2a) ebrû: imrû M Y nânumla: tâ'ümle M Y

331. mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa' (1b) za'f: vaşf M Y

332. mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'

(1a) izhār-ı: izhār ki E

(2a) kararum: karar Y (b) cān: mäh M

333. (1a)(2ab) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'

(1b) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl

334

- 1 Ey taht-ı melâhatde şeh-i hûbānum
V'ey bürc-i letāfetde meh-i tābānum
- 2 "İşkuñla N a h ĩ f ĩ gice gündüz ağlar
Bî-çāreye raḥm eyle ne var sultānum

E/84a M/64a P/176b Y/98b

335

- 1 "İşkuñla benüm oldu mükedder ḥālim
Mevlā bilür ey şāh-ı cihān aḥvālīm
- 2 Çeşmüm gibi tā böyle teḡāfūl itme
Sensin beni dīvāne iden hey zālīm

E/84a M/64a P/176b Y/98b

336

- 1 Bilmem ne füsūn itdi baña ol zālīm
Ārām idemez oldu dil-i meyyālīm
- 2 Endīşe-i vuşlatla olup āşūfte
Günden güne olmakda perīşān ḥālīm

E/84b M/64a P/176b Y/98b

337

- 1 Bu tab^c ile bilmem saña āyā ne disem
Mestāne degülsin hele mestāne disem
- 2 Her saçları zencīre olursın Mecnūn
İncinme N a h ĩ f ĩ saña dīvāne disem

E/84b M/64a P/176b Y/98b

334. mer^cülü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c335. mer^cülü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c336. mer^cülü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c
(2a) vuşlatla: vaşluñla M Y3377 (1ab)(2b) mer^cülü mefâ^cflü mefâ^cflü fe^cül
(2a) mer^cülü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c
(2a) zencire: leyliye M

338

- 1 Şevkuñla N a ḥ ī f ī gibi pür-dāğ olayum
Tek lāle-sıfat zīb-dih-i bāğ olayum
- 2 Ağyār ḳo reşk ile helāk olsun hep
Dünyāda hemān senüñle ben şağ olayum

E/84b M/64a P/176b Y/98b

339

- 1 Tab*-ı dil-i meyyāle muvāfık oldum
Her çevre N a ḥ ī f ī gibi lāyık oldum
- 2 Ben tāzeledüm köhne ğam-ı 'ışkı yine
Bir tāze cevāna yeni 'āşık oldum

E/84b M/64a P/177a Y/99a

340

- 1 Ey dil niçe bir āh ü fiğān eyleyelüm
Ağyāra niçün rāzı 'ayān eyleyelüm
- 2 Min-ba'd olup künc-i ḳanā'atde muḳīm
Gel tāt-at-ı Hallāk-ı cihān eyleyelüm

E/84b M/64b P/177a Y/99a

341

- 1 Ehl-i ğaražuñ cevrine şabr eyleyelüm
Şabr itmede cān ü dile cebr eyleyelüm
- 2 İtdükçe teḳāzā bize nefis-i bed-kār
Biz fikr-i ğam-ı maḥşer ü ḳabr eyleyelüm

E/84b M/64b P/177a Y/99a

338. (lab) mer^cûlû merâ^cflû merâ^cflû fe^cûl
(2a) mer^cûlû merâ^cflû merâ^cflûn fa^c
(2b) mer^cûlû merâ^cilûn merâ^cflû fe^cûl
339. (lab)(2b) mer^cûlû merâ^cflû merâ^cflûn fa^c
(2a) mer^cûlû merâ^cflû merâ^cflû fe^cûl
(1a) dil-i: dile Y (2a) tāzeledüm: tāze dilüm E
340. mer^cûlû merâ^cflû merâ^cflû fe^cûl
341. (lab)(2b) mer^cûlû merâ^cflû merâ^cflû fe^cûl
(2a) mer^cûlû merâ^cflû merâ^cflûn fa^c
(2a) nefis: nakl M Y

342

- 1 Āsāyış-i dehr-i bī-amānı görsem
Şād olsa bu kalb-i nā-tüvānı görsem
- 2 Bahtuñ açılur zamānı vardur dirler
Bahtum açılur mı ol zamānı görsem

E/84b M/64b P/177a Y/99a

343

- 1 Eşk-i ter ile kalbümi tenkîh iderem
Ben ağlamağı gülmege tercih iderem
- 2 Zāhid şakın āh itdigüme ta'n itme
Ben Rabbümi her hāl ile tesbîh iderem

E/83a M/64b P/177a Y/99a

344

- 1 Gitdikçe güm olmakda gınā-yı 'ālem
Yaklaşdı gibi vakt-i fenā-yı 'ālem
- 2 Ser-tā-kadem ekdār ila ālūde cihān
Bilmem yere mi geçdi şafā-yı 'ālem

E/84b M/64b P/177a Y/99a

345

- 1 Ağyāra varup hāl ü me'ālüm diyemem
Maḥcüb-ı gam ü hüzn ü melālüm diyemem
- 2 Yā Rab saña ma'lūm benüm ahvālüm
Nā-keslere ölsem daḥi hālüm diyemem

E/83a M/64b P/177a Y/99a

342. mef^cülü mefâ^cilün mefâ^cilün fa^c

343. (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül
(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(2b) her hāl: her vech P

344. (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül
(2a) tâ-kadem: tâ-be-kadem M Y
(1a) güm olmakda: çoğalmakda M olmakda Y

345b (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül
(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(1b) gam ü: gamum P

346

- 1 Ser-geşte-i hikmetün ʿuḳūl ü efhām
Leb-teşne-i hayretün zūnūn u evhām
- 2 Tesbīh kılup ḥamdūn ider her nesne
Eşyā ne ki var vahdetūn eyler ihām

A/52b E/82b H/49b İ/49b P/95b Y/117a

347

- 1 Ey erḥam-ı rāḥimīn olan maʿbūdum
Taḥşīl-i rızāsı . aʿzam-ı maḳşūdum
- 2 Kāşır talebinde ʿāciz aḥvālinde
Tevfīk recā ider dil-i nā-būdum

A/53a E/82b H/50a İ/50a P/96a Y/117b

348

- 1 Ben cümle ʿibādūnda ḥaḳīr ü zārem
Āşūfte-serem ḥaste-dilem nā-ḡārem
- 2 Yok ḥatırımı şorar firāş-ı ḡamda
Ḥaḳḳā ki ḡarīb-i ḥaste vü bīmārem

A/53a E/82b H/50a İ/50a P/96a Y/117b

349

- 1 Ḥaybetle şikeste itme cām-ı emelūm
Maḥv it keremūnle seyyi'āt ü zeledūm
- 2 Vardukda ilāhī ʿarṣa-ḡāh-ı ḥaşre
Vir dest-i yemīnūme berāt-ı ʿamelūm

A/52a E/82b H/49a İ/49a P/95a Y/117b

-
346. (1ab) mefʿûlü mefâʿilün mefâʿilün faʿ^c
(2ab) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ^c
(2b) ihām: ibhām A Y

347. mefʿûlü mefâʿilün mefâʿilün faʿ^c
(1a) erḥam-ı: erḥamū'r- A H İ P. (1b) rızāsı: rızâ-yı Y

348. (1ab) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ^c
(2ab) mefʿûlü mefâʿilün mefâʿilün faʿ^c

349. (1ab)(2b) mefʿûlü mefâʿilün mefâʿilü feʿûl
(2a) mefʿûlü mefâʿilün mefâʿilün faʿ^c
(2a) ʿarṣa: ʿarṣa Y (b) yemīnūme: yemince Y

- 1 Ta^ckīb ide tā birbirini şubḥ ile şām
Etḫāk-ı semāvāt ola tā rūz-ı kıyām
- 2 Kıl rūḥ-ı nebīye ben kuluḥndan yā Rab
Bī-ḥad şalavāt ile taḫiyyāt ü selām

E/83a H/52a İ/52a P/97b Y/117b

- 1 Ey rāhib-i būd-kīş ne bu ḥalt-ı kelām
Mümkin mi müsāvāt ide küfr ü İslām
- 2 İslām ile küfrün katı zāhir farkı
Hiş nūra ider mi ğalebe ^cayn-ı zalām

A/55a E/83b H/52a İ/52a P/98a Y/117b

- 1 Ben nīk ü bedi şanma felekden bilürem
^cAcz oldığını ins ü melekden bilürem
- 2 İmānum odur Mānī^c ü Mu^ctī Hāḫdur
Her matḫabı Allāh dāmekden bilürem

A/53b E/82b H/50b İ/50b P/96b Y/117b

- 1 Lā itmededür nefy-i şerīk-i mevḥūm
İllādan olur vaḥdet-i Bārī mefḥūm
- 2 İllāda elif şāhid-i zāt-ı Vāḫid
Lā-bî-elif itmekde sivāyı ma^cdūm

A/54a E/82b H/51a İ/50b P/96b Y/117b

350b (lab)(2b) me^cûlü me^câ^cflü me^câ^cflü fe^cûl
(2a) me^cû lü me^câ^cflün me^câ^cflün fa^c
(1a) tâ: - P (b) tâ rûz: merḥûn H İ P

351. (1a) (2b) me^cûlü me^câ^cflü me^câ^cflü fe^cûl
(1b)(2a) me^cûlü me^câ^cflü me^câ^cflün fa^c
(2b) nūra: nūr E

352. (lab)(2b) me^cûlü me^câ^cflü me^câ^cflü fe^cûl
(2a) me^cûlü me^câ^cflü me^câ^cflün fa^c

353. me^cûlü me^câ^cflü me^câ^cflün fa^c
(2a) vāḫid: vaḥdet E (b) lâ-bî: lâ-yı E Y

354

- 1 Vir ʿiṣkuṇı deryā gibi pür-cüş olayum
Ol lezzet-i cān-baḥş ile bī-hūş olayum
- 2 Feyz it baḥa ol neşve-i ḥāşü'l-ḥāşı
Kim lezzetin idrāk ile medhūş olayum

A/52a E/84a H/49b İ/49a P/95b Y/118a

355

- 1 Ey Rabb-i Eḥad Kādir ü Ḥayy ü Kayyūm
Bī-ecr ü ʿivāz ʿāleme rızkuṇ maksūm
- 2 Ser-cümle cihān maḡhar-ı iḥsānuṇ iken
Ḥāşā ola bī-çāre N a ḥ ī f ī mahrūm

A/49b E/82b H/49b İ/49b P/95b Y/118a

356

- 1 Ey rāzık-ı kâ'ināt olan Rezzākum
Bī-kes kulına erḡam olan Ḥallākum
- 2 Fazluṇla ʿibād-ı muḥlişinünden kıl
Ol rütbeğe gerçi yokdur istiḡkākum

A/53a E/83a H/50a İ/50a P/96a Y/118a

357

- 1 Ben gülşen-i naʿtuṇde senūn bulbulūṇem
Aşūfte-i sevdā-yı gül ü sünbülūṇem
- 2 Biṇ var ise de nağme-serā-yı medḡūn
Ben de der-i luṭfuṇda bir edṇa kulūṇam

A/53a E/83a H/50a İ/50a P/96a Y/118a

354. (lab)(2b) mefʿülü mefâʿilü mefâʿilü feʿül
(2a) mefʿülü mefâʿilü mefâʿilün faʿ
(2b) lezzetin: zevkını E Y.

355. (lab)(2b) mefʿülü mefâʿilü mefâʿilün faʿ
(2a) mefʿülü mefâʿilü mefâʿilü feʿül

356. (1a)(2a) mefʿülü mefâʿilün mefâʿilün faʿ
(1b)(2b) mefʿülü mefâʿilü mefâʿilün faʿ
(2a) muḥlişinünden: muḥlişünden Y

357. mefʿülü mefâʿilü mefâʿilün faʿ (1a) ben: bir Y

358

- 1 Düşmenlerüme kaçd-ı mücāzāt itm̄em
Ahbābuma da'vā-yı mükāfāt itm̄em
- 2 Her kārımı Ma'būduma tefvīz itdüm
Besdür baña ol gayre münācāt itm̄em

E/83a M/64b P/177a Y/99b

359

- 1 Geh 'ışk ile Kays ü gāhī Ferhād oldum
Geh hürrem ü şād gāhī nā-şād oldum
- 2 Hīç bilmedigüm kalmadı bu vādīde
Ben 'ışkda ol mertebe üstād oldum

E/84b M/65a P/177b Y/99b

360

- 1 Ey zātı olan rahmete 'ayn-ı mefhūm
Lutf u keremün zāhir ü bātın ma'lūm
- 2 Sen erham iken ümmete ey fahr-ı cihān
Hāşā ki olam ben keremünden mahrūm

A/55a E/83b H/52a İ/52a P/97b Y/119a

361

- 1 Dil derd ile bī-tāb ü tüvān sultānum
Kurbān yoluña şevk ile cān sultānum
- 2 Şem'-i ruh-ı maqşūdı nümāyān eyle
Kaldum şeb-i hasretde amān sultānum

A/54b E/85a H/51b İ/51b P/97a Y/119a

358.mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'

359. (1ab) mef'ûlü mefâ'ilün mefâ'ilün fa'
(2ab) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'360. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
(2a) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl
(1a) 'ayn-ı: aṣl-ı A H İ P

361. mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'

- 1 Ben gerçi ki m̄anend-i has ü h̄aşākım
Bir zerre-i n̄a-çiz ü kemine h̄ākım
- 2 Ammā ki senün mihruñe oldum zerre
Bu fahr ile hem-mertebe-i eflākım

A/53a E/83a H/50b İ/50a P/96a Y/118a

- 1 Ben gerçi ki ma^cnide bakılsa h̄ākım
Şūretde de hem-reng-i has ü h̄aşākım
- 2 Ammā yine da^cvā-yı kemāl itsem olur
Zirā kul olan saña ola h̄aşā kim

A/53b E/83a H/50b İ/50b P/96a Y/118b

- 1 Lāyıkdur eger āh ü figān eyler isem
İşkuñla fedā-yı ser ü cān eyler isem
- 2 Nā-çāram eyā nūr-ı dü çeşm-i seķaleyn
Rāz-ı dilümi halka ayān eyler isem

A/53b E/83b H/50b İ/50b P/96a Y/118b

- 1 Geldükçe figāna dil-i mihnet-zādum
Āfākı tutar hasret ile feryādum
- 2 Rū-mālī-i der-gāhuña ey fahr-ı cihān
Beñzer ki benüm yok dañ isti^cdādum

A/53b E/83b H/50b İ/50b P/96b Y/118b

362. mef^cülü mefā^cflü mefā^cflün fa^c
(2b) mertebe: rütbe A H

363. (1ab)(2b) mef^cülü mefā^cflü mefā^cflün fa^c (2a) mef^cülü
mefā^cflü mefā^cflü fe^cül (1a) bakılsa: bakılsam E
(1b) de: - A H İ -reng-i: reng ü Y

364. mef^cülü mefā^cflü mefā^cflü fe^cül
(2a) nā-çāram: nā-çār Y

365. (1ab)(2b) mef^cülü mefā^cflü mefā^cflün fa^c
(2a) mef^cülü mefā^cflü mefā^cflü fe^cül
(1a) zādum: zārüm A Y (2a) ey: - Y

366

- 1 Ben şām ü seher 'ışķuñ ile yār oldum
Zikrūñle şafā-baḡs-ı dil-i zār oldum
- 2 İtdikçe senūñ na'c-t-i şerīfūñ takrīr
Gūyā ki hemāñ maṭla'c-u'l-envār oldum

A/53b E/83b H/50b İ/50b P/96b Y/118b

367

- 1 Ḥāk-i reh olup saña ten-i sūzānum
Olsun ḡademūñ ḡākine ḡurbāñ cānum
- 2 Ben ḡāk-i ḡākire nazar it şefkatle
Baḡma yüzümūñ ḡarasına sultānum

A/54b E/83b H/51b İ/51b P/97a Y/118b

368

- 1 Ey şāh-ı rūsūl zātūñ idüp fahr-ı enām
Ḥaḡ eyledi taṣḡdīķūñi rūkn-i İslām
- 2 Raḡmet āna kim nām-ı şerīfūñ iṣidüp
Şıdk ile ida 'arz-ı taḡiyyāt ü selām

A/55a E/83b H/52a İ/52a P/97a Y/118b

369

- 1 Ağyār n'ola şormaz ise aḡvālūm
Yok fahr idecek anlara cāh ü mālūm
- 2 Ancak saḡadur 'arz-ı niyāzum yā Rab
Her vech ile aḡvālūme sensin 'ālim

A/54b E/83a H/51b İ/51b P/97a Y/118b

366. mef'ûlû mefâ'îlû mefâ'îlûn fa'

367. mef'ûlû mefâ'îlû mefâ'îlûn fa' (1a) ten: bûn Y

368. (1a)(2ab) mef'ûlû mefâ'îlû mefâ'îlû fe'ûl

(1b) mef'ûlû mefâ'îlû mefâ'îlûn fa'

(1b) Ḥaḡ eyledi taṣḡdīķūñi: taṣḡdīķūñi Ḥaḡ eyledi

A H İ İslām: selām Y

369. mef'ûlû mefâ'îlû mefâ'îlûn fa'

(1b) fahr: 'arz E ḡayre 'arz Y

- 1 'İşkuñla yakup âteş-i hasret cânım
Bî-tâb ü tüvân oldu dil-i nālānum
- 2 Ben bende-i nâ-çiziñe ihsân eyle
Lutfuñla kabûl eyle benüm sultānum

A/53b E/85a H/50b İ/50b P/96b Y/119a

- 1 Sıdk ile kul olmak saña mutlak garażum
Mensûb-ı der-i devletün olmak garażum
- 2 Maşşerde bu küstâh benümdür diyesin
Ey fahr-ı dü 'âlem budur ancak garażum

A/55a E/83b H/52a İ/52a P/97b Y/119a

- 1 Sensin iden i'câ taleb ü mes'ûlum
Senden bilürem her ne ise me'mûlum
- 2 Sen her ne ki lâıyık göresin ben hâke
Yâ Rab dil ü cân ile benüm maqbûlum

A/53b H/47a İ/47a P/95a

- 1 Kıl zikriñi mûnis-i dil-i mecrûhum
Şâf eyle safâ-yı ma'rifetle rûhum
- 2 Kıl mazhar-ı eykân ü haķâyık yâ Rab
Ayîne-sıfat bu sîne-i meşrûhum

A/54a H/51a İ/51a P/96b

370. mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
(2a) nâ-çiziñe: nâ-çizüñi E Y

371. mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl
(1a) sıdk: cân A H İ P

372. mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
(2b) cân ile: cânımla A cân H

373. (1a)(2a) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
(1b)(2b) mef'ûlü mefâ'ilün mefâ'ilün fa'
(2a) eykân ü: ikâz A H

374

- 1 Sensin dil ü cān ile benüm maḳṣūdum
Rabbüm kerem ü raḥmeti çok ma'budum
- 2 Sen mühtedī-i rızā-yı pākūn eyle
Güm-rāh ise de dil-i ḥaṭā-ālūdum

A/54a H/51a İ/51a P/96b

375

- 1 Şükrünle olup ziyāde şevk u ṭarabum
Taḥṣīl-i rızā-yı pākūn olsun ṭalebüm
- 2 Yā Rab beni maḥcūb-ı kuşūr itmededür
Etṭvār-ı 'ibādetünde sū'-i edebüm

A/54a H/51a İ/51a P/96b

376

- 1 Yokdur saña lāyık ḥasenāt ü 'amelüm
Senden kerem ü 'afv ü 'aṭādur emelüm
- 2 Bir bende-i 'acizem meded itmez iseñ
Kādir degülem nesneye kāsırdur elüm

A/54a H/51a İ/51a P/97a

377

- 1 Senden bize emr oldu çün ey Rabb-i enām
Ol mefḥar-ı kevneyne ṣalāt ile selām
- 2 Her laḥzada yüz biñ ṣalavāt ü teslīm
Kıl faẓlūn ile rūḥına tā rūz-ı kıyām

A/54a H/51a İ/51a P/97a

374. (1ab) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(2ab) mef'ûlü mefâ'îlün mefâ'îlün fa'

375. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'îlün mefâ'îlü fe'ûl
(2a) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl

376. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl
(2a) mef'ûlü mefâ'îlün mefâ'îlü fe'ûl

377. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl
(2a) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'

378

- 1 Bî-hadd ü nihāyet şalavāt ü teslīm
Ezkā-yı taḥiyyāt ü dūrūd ü tekrīm
- 2 Olsun o resūlü'ḡ-ḡeḡaleyne vāşıl
Āsārı olup mezīd-i kurb-ı ta'zīm

A/54a H/51a İ/51a P/97a

379

- 1 Envā'-ı hümüm eylemede kalbe hücüm
Kaldum ḡam ü ḡayretle ilāhī maḡmüm
- 2 'Acz ile kuşūr ile perīşān-hālem
Yā Rab saña her ḡāl ile ḡālüm ma'lüm

A/54b H/51b İ/52a P/97a

380

- 1 Der-ḡāhuña ḡerm ile münācāt iderem
Senden ḡaleb-i ḡabūl-i ḡācāt iderem
- 2 Yok şükrüne iktidār ilāhī ancak
'Aczüm kadar ümmīd-i mücāzāt iderem

A/54b H/51b İ/52a P/97a

381

- 1 Bir ḡalbi münevver itse feyz-i Kayyūm
Ḥaḡḡ üzre āña keşf olur eḡnāf-ı 'ulüm
- 2 Her 'uḡdesini ḡall ider ilhām-ı ḡarīḡ
Her müşkil-i meḡḡulini eyle ma'lüm

A/55a H/52b İ/52a P/98a

378. (1ab)(2a) mef'ûlü mefâ'flü mefâ'flün fa' (2b) mef'ûlü
mefâ'flün mefâ'flün fa'

379. (1a) mef'ûlü mefâ'flü mefâ'flü fe'ûl (1b)(2ab) mef'ûlü
mefâ'flü mefâ'flün fa' (1b) ḡam ü: ḡam İ

380. (1a)(2b) mef'ûlü mefâ'flü mefâ'flü fe'ûl
(1b) mef'ûlü mefâ'flün mefâ'flü fe'ûl
(2a) mef'ûlü mefâ'flün mefâ'flün fa'

381. (1a)(2b) mef'ûlü mefâ'flü mefâ'flün fa'
(1b)(2a) mef'ûlü mefâ'flü mefâ'flü fe'ûl
(1a) itse: ide A H

382

- 1 Ey ḥakk ile ma^cbūdum olan ma^cbūdum
Muṭlaḳ saña ṭālib dil-i ṣevk-ālūdum
- 2 Ben her ne kadar ḡayri kıyās itsem de
Yā Rab saṇadur teveccüh ü maḳṣūdum

A/55b H/52b İ/52b P/97b

383

- 1 Ey kullarına erḡam olan ma^cbūdum
Sensin iki ʿālemde benüm maḳṣūdum
- 2 Eyle beni ṣāyān-ı rızā-yı pākūn
ʿAfv eyle dil-i zār-ı ḡaṭā-ālūdum

A/55b H/52b İ/52b P/97b

384

- 1 Tevhīdūn olup ṣubḥ u mesā ezkārum
Faḫl u keremūn recāsıdur efkārum
- 2 Ṣıdḳ ile ilāhī istinādum saṇadur
Hal-kerde-i ḳudret bilürem her kārum

A/52b H/49b İ/49b P/95b

385

- 1 Müstaḡrık-ı baḡr-ı ni^cmetündür ʿālem
Merzūk-ı nevāl-i raḡmetündür ʿālem
- 2 Bu kevn ü mekān ḳudretūn eyler ıḡbāt
Āyāt-ı ṣūhūd-ı vaḡdetündür ʿālem

A/52b H/49b İ/49b P/95b

382. (lab)(2a) mef^cūlü mefā^cflü mefā^cflün fa^c
 (2b) mef^cūlü mefā^cilün mefā^cilün fa^c
 (2a) ḡayri: ḡayr İ P (b) teveccüh-i: teveccüh ü A H

383. mef^cūlü mefā^cflü mefā^cflün fa^c

384. (1a)(2b) mef^cūlü mefā^cflü mefā^cflün fa^c
 (1b) mef^cūlü mefā^cilün mefā^cilün fa^c
 (2a) mef^cūlü mefā^cilün mefā^cilü fe^cül

385. (lab)(2b) mef^cūlü mefā^cilü mefā^cflün fa^c
 (2a) mef^cūlü mefā^cilü mefā^cflün fa^c

386

- 1 Her hāl ile tevfiḳ-ı rızādur emelüm
Ammā ki hilāf u nā-sezādur ^camelüm
- 2 Yā Rab keremünle beni kıl feyz-i şalāh
Kıl himmete tahvīl fütür u keselüm

A/52b H/49b İ/49b P/95b

387

- 1 Tā^cāt ü ^cibādetde keseldür kārüm
Gaflet ile takşir-i ^cameldür kārüm
- 2 ^cAfv ü kerem ü rahmetün ümmīdi ile
Her lahzada teksir-i emeldür kārüm

A/52b H/49b İ/49b P/95b

388

- 1 Muhtāc senün faḫluḫa cinn ü ādem
Maḫhūr-ı irādetün cemī^c -i ^cālem
- 2 Ser-cümle cihān havf ü recāda hayrān
Luṭf u seḫaṭuḫdadur sürür ü mātem

A/52b H/50a İ/49b P/95b

389

- 1 ^cĀlemde ne şāh ü ne veziri bilürem
Birdür o ilāh-ı bī-naḫiri bilürem
- 2 Bildiklerini eylesün eṣḫāb-ı ğarāz
Ben ^cādil olan Rabb-i Kadiri bilürem

A/52b H/50a İ/50a P/96a

386. (1a)(2ab) me^cülü me^cā^cilü me^cā^cilü fe^cül
(1b) me^cülü me^cā^cilün me^cā^cilü fe^cül

387. (1ab) (2b) me^cülü me^cā^cilü me^cā^cilün fa^c
(2a) me^cülü me^cā^cilü me^cā^cilü fe^cül

388. (1a) (2a) me^cülü me^cā^cilü me^cā^cilün fa^c
(1b)(2b) me^cülü me^cā^cilün me^cā^cilün fa^c
(2b) sürür u: sürür A H

389. (1a)(2ab) me^cülü me^cā^cilü me^cā^cilü fe^cül
(1b) me^cülü me^cā^cilün me^cā^cilü fe^cül

390

- 1 Ben şāh ü vezīr ile mubāhāt itmem
Allāh direm ġayre münācāt itmem
- 2 Maḥşūşdur ancak aña ḥavl ü kuvvet
Maḥlūk-ı za'ife 'arz-ı ḥacāt itmem

A/53a H/50a i/50a P/96a

391

- 1 Bir dil ki ola zikr-i Hudāvende her dem
Bî-şübhe olur maḥzar-ı ism-i a'zam
- 2 İtme 'azamet zât-ı müsemmâdandır
Sensin 'azm-ı zât ile Rabb-i Ekrem

Ü/67a

390. (1ab)(2b) mef'ûlû mefâ'ilû mefâ'ilûn fa'
(2b) mef'ûlû mefâ'ilûn mefâ'ilûn fa'

391. (1a)(2b) Vezin bozuk.

(1b)(2a) mef'ûlû mefâ'ilû mefâ'ilûn fa'

NÜN

392

DER-VASF-I İMÂMEYNÜ'N-NESİBEYN SEYYİDÂ
ŞÜBBÂN-I EHLİ'L-CENNE R.A. (*)

- 1 Sıbtayn-ı mükerremeyn-i fahrü'l-kevneyn
Peymâne-keş-i şehâdet ol mazlûmeyn
- 2 Ferzend-i 'Alî nûr-ı dü çeşm-i Zehrâ
Mihr ü meh-i eflâk-i sa'âdet Haseneyn

A/24b E/10b H/23a İ/23b P/63a Y/21b

393

DER-VASF-I EMİRÜ'L-MÜ'MİNİN 'OSMÂN-I Zİ'N-NÜREYN R.A. (*)

- 1 Pîrâye-dih-i şöhret-i İbn-i 'Affân
Ol kân-ı hayâ ya'nî Cenâb-ı 'Osmân
- 2 Besdür şeref-i zâtına bu şahid kim
Hak kıldı anı mülhem-i cem'-i Kur'ân

A/23b E/9b H/22b İ/22b P/62a Y/20b

394

DER-VASF-I EMİRÜ'L-MÜ'MİNİN HASÂN BİN 'ALÎ (*)

- 1 Sıbt-ı nebevî zât-ı cemîl ü ahsen
Kim olmuş idi her şıfatı müstahsen
- 2 Hilkatde şebîh idi şeh-i kevneyne
Ol hulki hasen zâtı hasen ismi Hasen

A/24b E/10b H/23b İ/23b P/63a Y/20b

392. (*): vâsf: zikr E
(lab) mef'ûlü mefâ'ilün mefâ'ilün fa' (2a) mef'ûlü
mefâ'ilü mefâ'ilün fa' (2b) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ-
'ûl fe'ûl

393. (*): vâsf: zikr E
mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'

394. (*): vâsf: zikr E
(lab)(2a) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
(2b) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl

395

DER-VASF-I EMİRÜ'L-MÜ'MİNİN İMAMU'Ş-ŞÜHEDÂ
HÜSEYN BİN 'ALÎ EL-MURTAZÂ R.A. (*)

- 1 Ol sıbt-ı nebi nûr-ı dü çeşm-i sekaleyn
Fahr-ı rûsüle olmuş idi naşbü'l-'ayn
- 2 Peymâne-keş-i bezm-i şehâdet ya'nî
Şeh-zâde-i zî-şân-ı felek-pâye Hüseyin

A/24b E/10b H/23b İ/23b P/63a Y/20b

396

DER-VASF-I 'ABDU'R-RAHMÂN EL-ZEHRÂ EL-KÜREYŞÎ R.A. (*)

- 1 Ol kân-ı 'aâtâ ma'den-i cûd u ihsân
Ol tâlib-i Hâk ya'nî ki 'Abdu'r-rahmân
- 2 İhlâş ile infâk kılup itmiş idi
Emvâlini mebzûl-i rızâ-yı Sübhân

A/24a E/10a H/23a İ/23a P/62b Y/21a

397

DER-VASF-I HAZERÂT-I ÂL-İ 'ABÂ 'ALEYHİM
EFDALÜ'T-TEHÂYÂ (*)

- 1 Sultân-ı rûsûl merdüm-i çeşm-i sekaleyn
Hem Haydar o ibni 'amm-i şâh-ı kevneyn
- 2 Zehrâ vü dü çeşm-i dil ü cân ol Haseneyn
Bil âl-i 'abâ fażlına bunlar zeyn

A/56b E/11a H/53b İ/53b P/99.bY/22b

395. (*): vâsf: zıkr E

(1a)(2b) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl (1b)(2a)
mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'

396. (*): vâsf: zıkr E

(1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
(2a) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl

397. (*): 'aleyhim ...: - Y Başlık A H İ P'de yok.

(1a)(2a) mef'ûlü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ûl (1b) mef-
'ûlü mefâ'ilün mefâ'ilün fa' (2b) mef'ûlü mefâ'i-
lü mefâ'ilün fa'

(1a) sultân-ı: sultân ü E o: vü A H - P

398

- 1 Uftâdelerün ki dest-gîri sensin
Her bende-i 'âcizün naşîri sensin
- 2 Yâ Rab bu şu'ûnât ü hudûsâtün hep
Cümle yine merci' ü muşîri sensin

A/48b E/86a H/54a İ/54a P/98b Y/119b

399

- 1 Hem-şoñbet-i ehl-i cāh ü māl olma şaķın
Maħrûm-ı şerāfet-i kemāl olma şaķın
- 2 Baş üzre tutarken seni ehl-i tecrîd
Dünyā talebiyle pāy-māl olma şaķın

E/86a M/67a P/178b Y/101a

400

- 1 Ahlāķuñı tehzîb kıl insān olasın
Maķbûl-ı Hudā mazhar-ı ihsān olasın
- 2 Hāk olsa gerekdür bu vücûd-ı hākî
Ey hāk gerek hāk ile yeksān olasın

E/86a M/66a P/178b Y/101a

401

- 1 Geldükde vücûda ol Habîb-i Yezdān
Envārı ile münevver oldı bu cihān
- 2 Āyāt-ı zuhûrın eyleyüp cümle yakîn
Uftāde-i hāk-i haclet oldı evsān

A/57a E/86b H/54b İ/54b P/99b Y/120b

398. (1ab)(2b) mef'ûlû mefâ'ilün mefâ'flün fa'
(2a) mef'ûlû mefâ'flû mefâ'flün fa'
(2b) yine: - Y

399. (1ab)(2b) mef'ûlû mefâ'ilün mefâ'flû fe'ûl
(2a) mef'flû mefâ'flû mefâ'flünffa'

400. (1ab)(2b) mef'ûlû mefâ'flû mefâ'flû fe'ûl
(2a) mef'ûlû mefâ'flû mefâ'flün fa'

401. (1a)(2b) mef'ûlû mefâ'ilün mefâ'flün fa'
(1b)(2a) mef'ûlû mefâ'ilün mefâ'flû fe'ûl
(1b) bu: - Y

402

- 1 Ancak bu kadar vaşfına vardur imkân
Kim mazhar-ı tām oldı o fahr-ı dü cihân
- 2 Her mürselün icâzı cenâbında bedîd
Her mu'cizün envâ'ı vücûdında 'ayân

A/57a E/86b H/54b İ/54b P/99b Y/120b

403

- 1 Sendendür ilâhî kula lutf u ihsân
Müşkiller olur kudretün ile âsân
- 2 Senden meded olmazsa kerem olmazsa
Yâ Rab neye kâdir ola 'âciz insân

A/56b E/85b H/54a İ/54a P/98a Y/99b

404

- 1 Rezzâk-ı cihân Hâlik-ı eşyâ sensin
Ser-tâ-be-ka-dem 'âleme mevlâ sensin
- 2 Şıdk ile hulûş ile seni bir bilürüz
Yokdur dağı ma'bûdumuz illâ sensin

A/48a E/85a H/53e İ/53a P/98a Y/99b

405

- 1 Püşide-külâh olup o şüh-ı devrân
Ol gerden-i sîm ile olur ser-gerdân
- 2 Bir pûte-i ser-nigûna beñzer o külâh
Kim olmada sîm-i hâliş andan rîzân

E/86b P/178a Y/119b

402. (1a) mef'ûlü mefâ'flü mefâ'flün fa' (1b) (2ab) mef'ûlü
mefâ'flü mefâ'flü fe'ûl (1b) oldı: idi A H İ P
(2a) i'câzı: i'câz Y (b) envâ'ı: envâyi'i Y

403. mef'ûlü mifâ'flü mefâ'flün fa' (1b) âsân: ihsân Y

404. (1ab) (2b) mef'ûlü mefâ'flü mefâ'flün fa'
(2a) mef'ûlü mefâ'flü mefâ'flü fe'ûl

405. (1ab) (2b) mef'ûlü mefâ'flün mefâ'flün fa'
(2a) mef'ûlü mefâ'flün mefâ'flü fe'ûl

1. HRP kâ... iden sensin sen
DURR... iden sensin sen
2. Hem-çün... kış olan dilleri hep
Hürşid... iden sensin sen
1/175 P/175

1. Arv... kremün hakkı için
Dut... kdemün hakkı için
2. Sen... ar-ı feyz-i kabûl
E... amün hakkı için
1/175 P/175 Y/119a

1. ... ise müstahsen
... te'âlîsin sen
... kılın va'd-i cezâ
... ilâhî ahsen
1/175 P/175 Y/119a

1. ... dilân-ı gamsın
... n ü hem ekremsin
... nde yokdur râğbet
... lûme sen a'lemsin
1/175 P/175 Y/119a

1. ... ilü merâ'ilün fa'
... merâ'ilü fe'ûl

1. ... ilü fe'ûl
1. E (b) akdemün: kademün E
Y

1. ... ilü merâ'ilün fa'
... merâ'ilü fe'ûl
... müte'âlî sensin sen Y

1. ... ilü merâ'ilün fa'
... ilü merâ'ilün fa'
... an Y

410

- 1 İkrār-ı lisānī ile taṣdīk-i cenān
Mü'minler için oldu esās-ı imān
 - 2 Ahkām-ı diyānetde bu remz oldu bize
Vācibdür ola kavlı ile fi'lün yeksān
- A/57b E/86a H/55a İ/55a P/99b Y/120a

411

- 1 Cebbār ü 'Azīz ü Mütekebbir sensin
Kuddūs ü Müheymin ü Muṣavvir sensin
 - 2 Yok sābık u lāhik harem-i 'izzetüne
Hādī vü Mukaddim ü Mu'ahhir sensin
- A/48b E/86a H/53b İ/53b P/98b Y/120a

412

- 1 Rabb-i Eḥad ü Vāhid ü Kādir sensin
Berr ü Şamed ü Bāṭın u Zāhir sensin
 - 2 Yok evvel ü āhirde şerīkūn yā Rab
'Adl ü Hākem ü Evvel ü Āhir sensin
- A/48b E/86a H/53b İ/53b P/98b Y/120a

413

- 1 Eyle mededün cān ü dile feyz-resān
Tā hayr ile müşkilleriñ olsun āsān
 - 2 Ben 'ācizi 'ācizlere muhtāc itme
Fazlunla murādātumı eyle ihsān
- A/56b E/86b H/53b İ/53b P/98b Y/120a

410. (1a)(2a) mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ül (1b)(2b)
mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'(1a) cenān: cihān Y

411. (1a)(2a) mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'(1b)(2b)
mef'ülü mefâ'ilün mefâ'ilün fa'

412. mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilün fa' (2a) āhirde: āhir Y
(b)'adl: 'adül Y Mısraların yeri Y'de değişik.

413. (1a) mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ül (1b)(2ab) mef-
'ülü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
(1b) tā hayr: te'hīr A H P müşkilleriñ: müşkilleriñ Y
(2b) murādātumı: murādumı Y

414

- 1 Ben haste-dile feyz-i devā itdün sen
Luṭf eyledün ihsāna sezā itdün sen
- 2 Faẓl u kerem ü luṭfuṇa şāhid bu yeter
Ben ma'şiyet itdükçe 'atā itdün sen

A/56b E/86a H/53b İ/53b P/98b Y/120a

415

- 1 Leylîye ki Kays oldu ezelden meftûn
Gösterdi bu vādide cünûn ile fûnûn
- 2 Başında anuñ lāne-i murgān şāhid
Kuş kondurur idi şan'atında Mecnûn

E/87a P/178a Y/120a

416

- 1 Sendendür ilāhî bize luṭf u ihsân
Maẓhar kerem ü faẓluṇa cinn ü insân
- 2 Ben bir kuluṇam 'âciz ü bî-çāre vü zār
Müşkillerüm it kudretün ile āsân

A/58a H/56a İ/56a P/178a Y/120a

417

- 1 Ey seyyid-i kevneyn ü nebiyyü's-sekaleyn
V'ey zāt-ı mu'allāsı imāmü'l-ḥaremeyn
- 2 Hāk-i kadem-i pākūn ülü'l-ebsāra
Kūhl itmek olur 'izzet ile farzu'l-'ayn

A/57a E/86b H/54a İ/54a P/99a Y/120a

414. mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa' (2a) luṭfuṇa: luṭf ile Y

415. (1ab)(2a) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(2b) mef'ûlü mefâ'îlün mefâ'îlün fa'

416. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(2a) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl
(1a) luṭf u: luṭf Y (b) insân: ihsân Y
(2b) müşkillerüm: her müşkilüm P Y

417. (1ab) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl
(2ab) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'

418

- 1 Ey māye-i fahr-ı enbiyā-yı pīşin
Sensin o felek-cenāb, ü gerdün-temkīn
- 2 Hakk eyledi nüsha-i şifāt-ı pākūn
Dibāce-tırāz şādıku'l-va'dü'l-emīn

A/57a E/86b H/54b İ/54a P/99a Y/120a

419

- 1 İşkūn gamı dārū-yı dil ü cān olsun
Derdūn baña ser-māye-i dermān olsun
- 2 Ümmetlerūn ey pādişeh-i Sidre-mekān
Biñ hasret ile yoluña kurbān olsun

A/57a E/86b H/54b İ/54b P/99a Y/120a

420

- 1 Engüşt-i latīfūnden akup āb-ı revān
Dil-teşneleri şevk ile itdi reyyān
- 2 Bir kaṭre-i 'afvūnle beni sīr-āb it
Ey menba'-ı enhār-ı 'atā vü ihsān

A/57a E/86b H/54b İ/54b P/99a Y/120b

421

- 1 Ey mihr-i ziyā-güster-i envār-ı yakīn
V'ey māh-ı şafā-bahş-ı semāvāt ü zemīn
- 2 Biñ āh ü enīn ile meded-h^vāhuñdur
Hāk-i der-i luṭfūnda N a ḥ ī f ī -i ḥazīn

A/57a E/86b H/54b İ/54b P/99a Y/120b

418. mef'ülü mefâ'ilün mefâ'ilün fa'
(2b) mef'ülü mefâ'ilü mef'ülün fe'ül

419. mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
(1a) dārū-yı: vâridi Y

420. (1a) mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ül
(1b)(2ab) mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'

421. (1ab)(2a) mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilü fe'ül
(2a) mef'ülü mefâ'ilü mefâ'ilün fa'
(1a) mihr: - Y ziyā-güster-i envār-ı: celi
şafâ'a-i şubḥ-ı A H İ P (b) ziyā: şafâ A H İ

422

- 1 Ey rahmeti çok Rabb-i Rahîm ü Rahmân
Ey erham ü Kudûs ü Kerîm ü Sübhân
- 2 Kıl faẓluñı hem-dem koma vahşetle beni
Kabrumde baña eyle su'âlüm âsân

A/56a E/85a H/53a İ/53a P/98a Y/99b

423

- 1 Faẓluñla idüp mazhar-ı lutf u ihsân
Yâ Rab beni kıl devlet-i ışkâ şâyân
- 2 Ben zerreyem ammâ ki eyâ Rabb-ı Kadir
Sensin sen iden zerreyi mihr-i rahşân

A/56a E/85a H/53a İ/53a P/98a Y/99b

424

- 1 Ey erham ü Tevvâb ü Rahîm ü Rahmân
V'ey ekrem ü Vehhâb ü Kerîm ü Gufrân
- 2 Eyle peder ü mâder ile ihvânüm
Mensüb-ı şufûf-ı ʿutekâ-yı nîrân

A/56a E/85a H/53a İ/53a P/98a Y/100a

425

- 1 Ey neşve-i lutfuñla teşekkürde cinân
Pür-tâb-ı şirâr-ı gazabuñdur nîrân
- 2 Ferdâ ki zuhûr ide ʿikâb ü kahrûn
ʿAfv it beni ey Rabb-i Gafûr u Rahmân

A/56a E/85a H/53a İ/53a P/98a Y/100a

422. (1ab)(2b) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ^c
 (2a) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl
 (1b) sübhân: mennân E Y (2b) su'âlüm: su'âli E İ P Y

423. (1ab)(2b) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ^c
 (2a) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl

424. mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ^c
 (1b) Vehhâb ü: Vehhâb E gufrân: mennân A H İ P

425. (1a) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl
 (1b)(2ab) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ^c
 (1b) gazabuñdur: gazabuñdan A H İ P
 (2a) ʿikâb: ʿitâb Y (b) Gafûr: ʿAfuvv P

426

- 1 Yā Rab olup āşufte-i deşt-i ʿiṣyān
Hep mağfired ümmidine oldum pūyān
- 2 Bildüm keremün ʿafvüne mağrūr oldum
Ahvāl bu bākī senün emr ü fermān

A/56a E/85b H/53a İ/53a P/98a Y/100a

427

- 1 Ğafletle idüp emrüne hāşā ʿiṣyān
Oldum niçe dem tābi^c-i nefs ü şeytān
- 2 Geldim der-i ğufrānuña biñ haclet ile
İhsān senün ey Rabb-i Raḥīm ü Raḥmān

A/5a6 E/85b H/53b İ/53a P/98b Y/100a

428

- 1 Kul ğaflet ile itse ʿaceb mi ʿiṣyān
Eksük mi olur kılde hatā vü nisyān
- 2 Mağrūr olup ihsānuña küstāh oldum
Olsam n'ola şâyeste-i ʿafv ü ğufrān

A/56b E/85b H/53b İ/53b P/98b Y/100a

429

- 1 Lāyık mı bu cān ḥasret ile zār olsun
Dil tāb-ı teb-i hecr ile bīmār olsun
- 2 İtdükçe recā būs-ı dehānın yok dir
Yok çāremüz ol ğonça hemān var olsun

E/87a M/65b P/177b Y/100a

426. mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c
(1a) āşufte-i: āşufte E āşufte vü A H
deşt: deşt A H İ ʿiṣyān: ihsān E

427. (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c (2a) mef-
^cülü mefâ^cflü mefâ^cflü fe^cül (1b) nefs: nakş Y

428. mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c

429. mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c

430

- 1 Kār itdi derūna elem-i hecr-i vaṭan
Nār-ı ğam ile oldı derūnum külhan
- 2 Yā Rab keremūn rāh-nümā eyle baṇa
Ben zārı ḥalās it bu ğarīb illerden

E/85b M/64b P/177b Y/100a

431

- 1 ‘Aşruñ çekemem ben elem-i cān-kāhın
Almam nazar-ı raġbete ‘izz ü cāhın
- 2 Ey minnet ile kalbüm idenler taẕyīk
Bilmez degülem mülk-i tecerrüd rāhın

E/87a M/65a P/177b Y/100b

432

- 1 Tā key bu cefālar bize ey tāli^c-i dūn
Kim olmadayuz dest-i melāmetde zebūn
- 2 Gāhıce ne var luṭf ile mesrūr eyle
Ḥāṭır niçe bir kahr ile olsun maḥzūn

E/87a M/65a P/177b Y/100b

433

- 1 Lāyık mı ki ğamzeñ beni ber-bād itsün
Cevr ile dil-i zārımı nā-şād itsün
- 2 Destüñden eyā şūḥ-ı cefā-kār senün
Bī-ḡāre N a ḥ ī f ī kime feryād itsün

E/87a M/65a P/177b Y/100b

430. (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül

431. mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c

432. (1ab) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü ga^cül
(2ab) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c

433. (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül

434

- 1 Nezzāre idersem n'ola ruhsāruña ben
Hasret-zedeyem şevk ile dīdāruña ben
- 2 Her nağme-i şīrīnūñi tekrār eyle
Zīrā toyamam lezzet-i güftāruña ben

E/87a M/65b P/178aY/100b

435

- 1 Dil-hasteleri hecr ile pür-dāğ olsun
Ol pīr olası gönçe-dehen sağ olsun
- 2 Āhir koduñ ol māhı hicāb altında
Ey hatt-ı siyeh-kār yüzüñ ağ olsun

E/87a M/65b P/178a Y/100b

436

- 1 Me'mül degül luṭf o sehī-kāmetden
Mülk-i dili āsūde komaz ġāretden
- 2 Bulmadum anı vaḍe-i luṭfında dürüst
İşkesteyem ol ḥahd-şiken āfetden

E/87a M/65b P/178a Y/100b

437

- 1 Feryād senüñ ġamze-i Tataruñdan
Ġāret-gerī-i çeşm-i siyeh-kāruñdan
- 2 Biñ naḥvet ü biñ nāz ile der-kār olsa
Kim kırtulur ol hançer-i ġaddāruñdan

E/87a M/65b P/178a Y/100b

434. (1ab)(2b) meḥ^cülü meḥâ^cflü meḥâ^cflü fe^cül
(2a) meḥ^cülü meḥâ^cflü meḥâ^cflün fa^c

435. meḥ^cülü meḥâ^cflü meḥâ^cflün fa^c

436. (1ab)(2b) meḥ^cülü meḥâ^cflü meḥâ^cflün fa^c
(2a) meḥ^cülü meḥâ^cflü meḥâ^cflü fe^cül

437. meḥ^cülü meḥâ^cflü meḥâ^cflün fa^c

438

- 1 Ey bî-haber-i resm-i sülûk-ı ʿirfân
Âsân mı gelür saña tarîk-i merdân
- 2 Bu yolda olan bâr-keş-i kayd-ı vücûd
Şahrâ-yı tahayyürde kalur ser gerdân

E/87b M/65b P/178b Y/101a

439

- 1 İtse ne kadar cevır ü cefâsın efzûn
Başa çıkamaz ehl-i dil ile gerdûn
- 2 Zîrâ ki idüp Hakkâ umûrın tefvîz
Döndükçe döner çarh ile aşhâb-ı derûn

E/86a M/65b P/178b Y/101a

440

- 1 Rezzâk-ı cihân Muksit ü Câmî^c sensin
Hem Muktedir ü Zârr u Nâfi^c sensin
- 2 Bî-şübhe Mu^cizz ü hem Müzilsin yâ Rab
Bî-reyb ü gümân Hâfîz ü Râfi^c sensin

A/48b H/54a I/54a P/99a

441

- 1 Mevlâ-yı Şamed Kadîr ü Mâcid sensin
Ma^cbûd-ı ehad ilâh-ı Vâhid sensin
- 2 Maḥfî olamaz zerre dahî ʿilmünden
ʿAllâm-ı guyûb gâ'ib ü Şâhid sensin

A/48b H/55a I/55a P/99b

438. (1ab)(2b) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c(2a) mef-
ûlü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cûl

439. (1ab)(2a) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c (2b) mef^cû-
lü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cûl (2a) umûrın: umûruñ M Y

440. (1ab)(2b) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(2a) mef^cûlü mefâ^cilün mefâ^cilün fa^c

441. (1ab) mef^cûlü mefâ^cilün mefâ^cilün fa^c
(2ab) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c

442

- 1 Fa^{cc}āl-i murād ü Kādir-i mutlak^sın
Allām ü Habīr ü Kā'il-i eşda^sın
- 2 Ma^cbūdı cemī^c -i kâ'inātuñ sensin
Tâ'ata eḥaḳ senāya clyak Ḥaḳ^sın

A/48b H/55a İ/55a P/100a

443

- 1 Maḳşūdumı ḥāşıl eyleyen sensin sen
Her maṭlaba vāşıl eyleyen sensin sen
- 2 Faẓl u kerem ü 'ināyetünle yâ Rab
Me'mûluma nâ'il eyleyen sensin sen

A/48b H/55a İ/55a P/100a

444

- 1 Her ḥāl ile sen kullarına erḥamsın
Ma^cbūd-ı Ğanī vü Kādir-i ekremsin
- 2 Yâ Rab saña 'arż-ı ḥāle ḥācet yokdur
Maḳşūd u murādātumı sen a^clemsin

A/49a H/55b İ/55a P/100a

445

- 1 Ol Vāhid-i bī-şerīkdendür iḥsân
Yohsa neye kâdir ola 'âciz insân
- 2 Her derde devâ luṭf u 'aṭâ andandur
Müşkilleri kudretle ol eyler âsân

A/58a H/55b İ/55b P/100a

442. mef^cûlü mefâ^cilün mefâ^cflün fa^c(1a) mutlak^sın: mutlak^s sensin A (b) eşda^sın:
eşda^s sensin A (2b) Ḥaḳ^sın: Ḥaḳ^s sensin A H İ443. mef^cûlü mefâ^cilün mefâ^cflün fa^c

"Sen" redifleri A ve H'de yok.

444. (1a)(2b) mef^cûlü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c(1b)(2a) mef^cûlü mefâ^cilün mefâ^cflün fa^c

(1b) Kādir-i: Kādir ü A H

445. (1a) mef^cûlü mefâ^cilün mefâ^cflün fa^c (1b)(2ab) mef^cû-lü mefâ^cflü mefâ^cflü fe^cûl (1a) vāhid-i: vāhid ü A H
(2a) andandur: sendendur H A

446

- 1 Bir yüzden eger kulları olsa maḥzūn
Bir yüzden ider faẓl u keremle memnūn
- 2 Ol Kādir-i Bī-ḡuna gerek ḥamd ü senā
Kim niḥmeti olmakda ʿibāda efzūn

A/58a H/55b İ/55b P/100a

447

- 1 Cān şıdḡ u teveccüh ile āgāh olsun
Āgāhī-i dil senūnle her gāh olsun
- 2 Bir mūnis-i dā'im ile hem-dem ol kim
Tā maḥşere dek senūnle hem-rāh olsun

A/58b H/55b İ/55b P/100a

448

- 1 Yā Rab saḥadur teveccüh-i ḡalb-i ḥazīn
Yok kimseye iḥtimādum ey Rabb-i Mu'in
- 2 Bā-cāh beni be-sırr-ı ism-i aḥzam
Merhūn-ı icābet it du'āmı āmin

A/58a H/55b İ/55b P/100b

449

- 1 Yā Rab ne ümīd itdüm ise faẓluñdan
Eẓ'āf-ı muẓā'af baḥa luṭf itdün sen
- 2 Hāşā ola maḥrūm-ı ʿatā vü cūduñ
Bir kul ki saḥa eyleye ḡann-ı aḥsen

A/57b H/54b İ/54b P/99b

446. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(2a) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl

447. (1a)(2a) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa' (1b)(2b) mef-
'ûlü mefâ'îlün mefâ'îlün fa' (1a) şıdḡ u: şıdḡ İ P
(b) her gāh: hem-rāh A H

448. (1ab) mef'ûlü mefâ'îlün mefâ'îlü fe'ûl
(2ab) mef'ûlü mefâ'îlün mefâ'îlün fa'

449. mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(1b) luṭf: ihsān A H
(2a) hāşā: hāşā ki A H maḥrūm: maḥrem A H

450

- 1 Güm-rāhlara lutf ü hidāyet senden
Bī-çārelere faẓl ü °ināyet senden
- 2 Yok tākātümüz bār-ı gümūma yā Rab
Bī-tākāt ü bī-kudrete tākāt senden

A/57b H/55a İ/54b P/99b

451

- 1 Ahkām-ı kaẓā vü kader olduğda revān
Oldum bu ğarīb illere pūyān ü devān
- 2 Sıhhatle selāmet ile merzūk eyle
İtme beni miḥnet-zede-i zūll ü hevān

A/57b H/55a İ/55a P/99b

452

- 1 Yā Rab beni ālāyiş idüp zār ü ḥazīn
İtmekde mükedder dili naqş-ı telvīn
- 2 Ber-vefķ-ı rızā ḳalbe sebāt iḥsān it
Eyle beni vāşıl-ı maḳām-ı temkīn

A/57b H/55a İ/55a P/99b

453

- 1 Faẓluñ ile idüp bizi nev°-i insān
Bī-sebķ-ı °ivaẓ eyledün īmān iḥsān
- 2 Me'mūlum odur maḥẓ-ı keremle idesin
Her müşkilümi iki cihānda āsān

A/57b H/55b İ/55b P/100a

-
450. mef°ölü meřā°ilü meřā°ilün fa°
(1a) lutf u: lutf İ P
451. (1ab)(2b) mef°ölü meřā°ilü meřā°ilü fe°öl
(2a) mef°ölü meřā°ilü meřā°ilün fa°
452. (1a) mef°ölü meřā°ilü meřā°ilü meřā°ilü fe°öl
(1b)(2a) mef°ölü meřā°ilü meřā°ilün fa°
(2b) mef°ölü meřā°ilün meřā°ilün fa°
453. (1ab)(2b) mef°ölü meřā°ilü meřā°ilün fa°
(2a) mef°ölü meřā°ilü meřā°ilü fe°öl

454

- 1 Rabbümdür iden cümle umûrum âsân
Ben ʿācize hep itdiği lutf u ihsân
- 2 Ol Rabb-i Ehaddür ki şerîki yokdur
Sultân ü gedâ ʿacz ile cümle yeksân

A/58a H/55b İ/55b P/100a

VAV

455

- 1 Taṭyib kılup ḥatırı tîb-i dil-cû
Oldukda şafâ-baḥş-ı vusûl ol ten-zû
- 2 Pîrâhen-ı Yûsuf gibi Ya'kûb-ı dili
Bînâ-yı neşât eyledi ol müşgîn bû

E/87b Y/121a

454. mef'ûlû mefâ'flû mefâ'flûn fa'

455. (1a)(2b) mef'ûlû mefâ'flû mefâ'flûn fa'
 (2a) mef'ûlû mefâ'flû mefâ'flû fe'ûl
 (1a) ḥatırı: ḥâtır Y
 (b) ten-zû: ten-rû Y

HÂ

456

- 1 Kān aḡsa revā dīde-i giryān üzre
Kim olmadı dil mūcib-i fermān üzre
- 2 Yā Rab niçe şerm ile helāk olmayayum
Sen baḡa aṡā ben saḡa ʿısyān üzre

A/66a E/88b H/64b İ/63b P/101a Y/102a

457

- 1 Allāh baḡa luṡfuḡı reh-ber eyle
Her hālde tevfiḡ müyesser eyle
- 2 Zülmet-gede-i ḡaflet olan ḡalbūmi sen
Ḥürşīd-i ʿināyetle münevver eyle

A/66b E/87b H/64b İ/64b P/101a Y/102a

456. (lab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül

457. (lab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c (2a) mef^cül-
lü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül Bu rûbai H/67a ve İ/64a-
da mükerrerrdir. İlk mısraı şöyledir:
Allāh benı luṡfuḡa mazḡar eyle

458

- 1 Yā Rab baña tevfiķuñı hem-rāh eyle
Ġafletde koma ķalbümi-āgāh eyle
- 2 Her bir nefesüm zıkr-i şerīfünle müdām
Hem-ķāşıyet-i āh-ı seher-gāh eyle

A/66a E/87b H/64b İ/63b P/101a Y/101b

459

- 1 Yā Rab benem ol ʿabd-i esīm ü güm-rāh
Kim cürm ü ħaṭā olmada kārüm her gāh
- 2 Toprak başuma zīr-i türāb içre eger
Luṭfuñ baña olmazsa ilāhī hem-rāh

A/66a E/87b H/64b İ/63b P/100b Y/101b

460

- 1 Tāʿatde olup kayd-ı hevāya beste
ʿiṣyān ile oldı dil ü cānum ħaste
- 2 Tāʿat didigüm Ḥaḳķa degüldür lāyık
ʿiṣyān didigüm kulluğa nā-şāyeste

A/66b E/88a H/65a İ/64a P/101a Y/101b

461

- 1 Müstağrıķ idüp ķalbümi nūr-ı ʿiṣķa
Kıl ħüznümi taḥvīl sürür-ı ʿiṣķa
- 2 Yā Rab bulalı emrūñ ile feyz-i vücūd
Cān muntazır olmaķda zuhūr-ı ʿiṣķa

A/66b E/88a H/65a İ/64a P/101a Y/101b

458. (1ab)(2b) mefʿülü mefāʿilü mefāʿilün faʿ^c
(2a) mefʿülü mefāʿilü mefāʿilü feʿül

459. (1ab)(2b) mefʿülü mefāʿilü mefāʿilün faʿ^c
(2a) mefʿülü mefāʿilü mefāʿilü feʿül

460. mefʿülü mefāʿilü mefāʿilün faʿ^c

461. (1ab)(2b) mefʿülü mefāʿilü mefāʿilün faʿ^c
(2a) mefʿülü mefāʿilü mefāʿilü feʿül

462

- 1 Ey kullarına erham ü Rahmān Allāh
Ferd ü Şamed ü Kādir ü mennān Allāh
 - 2 Her kim göre ʿibretle bu maṣnūʿatı
Dir hayret ile ṣunʿuṅa sübhān allāh
- A/67a E/87b H/65a İ/64b P/10b Y/101b

463

- 1 Ālūde olup cürm ü günehle her gāh
Bihūde güzār eyledi ʿomrüm eyvāh
 - 2 Şad bār nedāmetle direm şām u seher
Lā-havle velā-kuvvete illā bi'llāh
- A/66a E/87b H/64a İ/63b P/100b Y/101b

464

- 1 Yā Rab olup evrād-ı dil ü cān tevbe
Olsun güneş ü cürmüme her ān tevbe
 - 2 Ey erham ü Tevvāb olan Allāh-ı Kerīm
İtdiklerime tevbe hezārān tevbe
- * A/66a E/88a H/64a İ/63b P/100b Y/101b

465

- 1 Yā Rab beni elṭāfuṅa şāyān eyle
Müşkillerimi hayr ile āsān eyle
 - 2 Çün-kim ideyüz ʿazm-i Şirāṭa me'mūr
Fazluṅla ṣebāt-ı kadem iḥsān eyle
- E/88b H/64b İ/63b P/101a Y/102a

-
462. mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ^c
(2a) kim: - Y ʿibretle: hayretle E
463. (lab)(2b) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ^c
(2a) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl
464. (lab)(2b) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ^c
(2a) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl
(1b) güneş ü: güneş E Y
465. mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ^c
(1a) elṭāfuṅa: tevffikuṅa H İ P
(2a) ideyüz: olayuz İ H şirāṭa: şirāṭ E Y

466

- 1 Ser-dāde-i h^vāb-ı ğāflet olduk her gāh
Hürşid-i hidāyetünle sen kıl āgāh
- 2 Tedbīr-i kesān müfīd-kār olmaz hiç
Sen kullaruña ināyet it yā Allāh

A/66b E/88b H/64b İ/64a P/101a Y/102a

467

- 1 Her cünbiş-i nāzında müheyyā şīve
Dīvāne ider ādemi ednā şīve
- 2 Ol āfet-i devrānı saña vaşf idemem
Ser-tā-be-ka-dem işve ser-ā-pā şīve

E/90a M/66a P/179b Y/102a

468

- 1 Mevlādan idüp recā-yı nuşret her gāh
Gāh ağlayalum geh idelim nāle vü āh
- 2 Gülbāng-i Muhammedīye āgāz idelim
Şıdk ile diyüp bu demde Allāh Allāh

A/68b E/88b H/67a İ/66a P/179a Y/102a

469

- 1 Ger olduñ ise ilm-i ledünden āgāh
Şıdk ile niyāz eyle Hudāya her gāh
- 2 Elbette bulur sāhil-i maqşūda vüşul
Bir dil ki ider baħr-ı niyāz içre şināh

A/68b E/88b H/66b İ/66a P/179a Y/102b

466. mef^cülü mefâ^cilün mefâ^cilün fa^c (2b) it yâ: eyle Y467. (lab) (2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül468. (1a) (2b) mef^cülü mefâ^cilün mefâ^cilün fa^c(1b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c(2a) mef^cülü mefâ^cilün mefâ^cilü fe^cül Muhammediye:

Muhammediyyeye A H Muhammediyye İ

469. (1ab) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c (2ab) mef^cülü
mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül

(1a) ger: eger A

(2b) bir: şol A H İ

470

- 1 Bir kul ki ola mazhar-ı tevfiḳ-i ilāh
Her lücce-i baḥr olur āna cāy-ı penāh
 - 2 Ger zerre kadar kudretin izḥār itse
Eyler yem-i ḥadrāyı bize sebz-i giyāh
- A/68b E/88b H/67a İ/66a P/179a Y/102b

471

- 1 Derdā ki gönül ʿışḳ ile zār olmakda
Mihnet-keş-i intizār-ı yār olmakda
 - 2 Ben derd ile gird-āb-ı taḥassürdeyem āh
Ol gevher ise ḡayre kenār olmakda
- E/90a M/66a P/179a Y/102b

472

- 1 Bir zālime düşdi dil-i şūrīde ki āh
Dīvāne ider ʿāşıkı itdükçe nigāh
 - 2 Her bir nigh-i nāzı belā-yı ʿāşık
Her ḡamze-i dil-dūzı każā-yı nā-gāh
- E/90a M/66a P/179a Y/102b

473

- 1 Yā Rab koma ben zārı ḡam ü kürbetde
Yaʿnī sebep-i kürbet olan ḡurbetde
 - 2 Sevdā-yı vişāl eyledi bī-tāb beni
Peyḡüle-i ḡurbetde reh-i fūrkatde
- E/89a M/66a P/179a Y/102b

470. (1ab)(2b) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl (2a) mef-
ʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ (2b) sebz-i:sebze A H İ
berg P

471. (1a)(2b) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ
(1b) mefʿûlü mefâʿilün mefâʿilün faʿ
(2a) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl

472. (1ab) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl
(2ab) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ

473. (1ab)(2b) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ
(2a) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl

474

- 1 Yağduñ cigerüm táb-ı teb-i fūrkat ile
Kaldı dil-i şūrīde ġam-ı ħasret ile
- 2 Allāh bilür ey şeh-i ħüsnüm sensüz
Fark idemez oldumvañanum ġurbet ile

E/90b M/66a P/179b Y/102b

475

- 1 Āgāh odur her nefes Allāh diye
Fikr eyleyüp āñir nefesin āh diye
- 2 Āyini budur bezm-i fenānuñ ey dōst
Ya sen baña ya ben saña eyvāh diye

E/89a M/66b P/180a Y/103a

476

- 1 Bağ çeşm-i başīret ile naħlistāna
Dönmüş şecerün her biri dervīşāna
- 2 Evrāk degül mülk-i ėademden eşcār
Gelmekde yeşil yaprak ile yārāna

E/90b M/66b P/180a Y/103a

477

- 1 Hep ġuşsa ile ħalk-ı cihān mātemde
Yokdur eşer-i zevk u şafā ėālemde
- 2 Ser-cümle perişān iken erbāb-ı ħulūb
Cemėiyyet-i ħātır mı ħalur ėademde

E/90b M/66a P/180a Y/103a

474. (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflü fe^cül
(2a) mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c
(1b) ġam-ı ħasret: ġam u kûrbet E

475. (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflü fe^cül
(2a) mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c

476. mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c

477. (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c
(2a) mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflü fe^cül

486

- 1 Kālb olsa teveccüh-i Hudāda her gāh
Her ʿuẓvuñ olur zikr-i Hudādan āgāh
- 2 Lāyık mı ola sende kuşūr-ı taʿẓīm
Bī-zevk-ı şuʿūr ola nidā-yı Allāh

E/89a P/180a Y/103b

487

- 1 Maʿmūre-i dil olsa n'ola vīrāne
Düşdi dil ü cān memleket-i ĩrāna
- 2 Pā -māl-i güzer-gāh-ı ğam oldum efsūs
Rifʿatle kanāʿatde iken mīrāne

E/91a M/67a P/180a Y/103b

488

- 1 Dil-beste olup şīve-i ehl-i cāha
İtme dili efkende ğam-ı cān-kāha
- 2 Taḥşīl-i murād itmek ise maḫşūduñ
Tefvīẓ-i umūr eyle yūri Allāha

E/89a M/67a P/180b Y/103b

489

- 1 Bu ʿışk ki māye-i şafādur dilde
Bī-ʿışk olamaz şafā-yı ḥāṭır dilde
- 2 Esbāb-ı ğam u melāl tūde tūde
Ammā ki metāʿ-ı şevk nādir dilde

E/91a M/67a P/180b Y/104a

486. (1a) mefʿūlü mefāʿilün mefāʿilün faʿ^c
(1b)(2ab) mefʿūlü mefāʿilü mefāʿilün faʿ^c
(1a) gāh: kār Y

487. mefʿūlü mefāʿilü mefāʿilün faʿ^c
(1b) gāh-ı gam: gāhda M gāh Y

488. mefʿūlü mefāʿilü mefāʿilün faʿ^c (1a) Şive-i: - M

489. mefʿūlü mefāʿilün mefāʿilün faʿ^c

490

- 1 Ey Hâlik-ı Bî-çün ü 'adîmü'l-eşbâh
Cûyende-i lutf u keremün bende vü şâh
 - 2 Mahrûm ola hâşâ der-i ihsânundan
Bir kul ki diye şıdk ile Allâh Allâh
- A/68b E/89a H/66b İ/66a P/102b Y/123a

491

- 1 Bir kerre bu mehcûrünü da yâd eyle
Vîrâne olan gönümi âbâd eyle
- 2 Elden gelen ihsânı dirliğ itme ne var
Kendi kalemünle beni dil-şâd eyle

E/91a P/179b Y/123a

492

- 1 Lâyık degülem gerçi der-i devletüne
Lutfula kabûl eyle beni hizmetüne
- 2 Bir gerd-i haķîrem beni mehcûr itme
Yüz sürmege geldim kadem-i 'izzetüne

A/68a E/90a H/66a İ/65b P/102b Y/122b

493

- 1 Hâsret-keş-i âsâyiş olup her demde
Râhat yüzini görmemişem câlemede
- 2 Ol bâdiye-peymâ-yı firâķam ki benüm
Raķş-ı emelüm kaldı fezâ-yı ğamda

E/90a P/179b Y/121a

490. (1a(2ab) mef^cûlü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c(1b) mef^cûlü
mefâ^cflü mefâ^cflü fe^cûl (1a) bî-çün u: bî-çün E İ P Y
'adîm: 'adem Y eşbâh: eşbâh A H İ

491. (1ab)(2b)mef^cûlü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c (2a) mef^cûlü
mefâ^cflü mefâ^cflü fe^cûl (1a) da yâd: der-yâd E Y

492. (1ab)(2b) mef^cûlü mefâ^cflü mefâ^cflü fe^cûl
(2a) mef^cûlü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c bir: ben Y

493. (1ab)(2b) mef^cûlü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c
(2a) mef^cûlü mefâ^cflü mefâ^cflü fe^cûl

- 1 'İşkuñla dil ü cānumı nālān eyle
Ol lezzeti me'nūs-ı dil ü cān eyle
- 2 Vir saltānatuñ t̄alibine saltānatı
Yā Rab baña sen kulluğūñ ihsān eyle

A/66b E/87b H/64b İ/64a P/101a Y/121a

- 1 Serrāda vü zarrāda sürūr u ğamda
Her lahzada her hālde her bir demde
- 2 Yā Rab sañadur tevekkül ü ihlāşum
Faẓluñ baña yār eyle iki 'ālemde

E/90a Y/121a

- 1 Dil dīde-i 'ibret ile itdükde nigāh
Ebnā-yı zamāndan baña geldi ikrāh
- 2 İtme beni muhtāc bu nā-keslere sen
Ey bī-kes olan kullara erham Allāh

A/66b E/88a H/65a İ/64a P/101a Y/121a

- 1 Ey şāmil olan rahmeti bahr ü berre
Mihr-i keremūñ mazharıdur her zerre
- 2 'İşyāna cesāret niçe mümkün ancak
Faẓl u kerem ü 'afvūne oldum ğirre

A/66b E/88a H/65a İ/64a P/101b Y/121a

494. (lab)(2b) mef^cûlü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c(2a) mef^cûlü
mef^cûlü mefâ^cflü mefâ^cflü fe^cûl saltānatuñ: saltāna-
tın Y saltānatı: saltānatın A H İ P Y (b) sen:- A H İ

495. (lab)(2b) mef^cûlü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c (2a) mef^cûlü
mefâ^cflün mefâ^cflün fa^c (1a) sürūr u: sürūr Y

496. (1a)(2a) mef^cûlü mefâ^cflü mefâ^cflü fe^cûl
(1b)(2b) mef^cûlü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c

497. mef^cûlü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c

498

- 1 Ğurbetde kalup bî-kes ü tenhâ şöyle
Dil hüzn ile geh şöyle vü gâhl böyle
 - 2 Yārān-ı şafāya var selām it benden
Ey bād-ı şabā hālūmi bir bir söyle
- E/90a P/179b Y/121a

499

- 1 Oldukda emārāt-ı sefer mer'iyye
Ahvālūmi kıl rahmet ile mer'iyye
 - 2 Kıl nefsūmi nefs-i muṭme'inne yā Rab
Tā ric'at ide rāziye vü merzīyye
- A/67a E/88a H/65b İ/64b P/101b Y/121b

500

- 1 Sen mevti dem-i hayāta yeksān eyle
‘Aciz kuluña ‘ināyet ihsān eyle
 - 2 Zikrūnle idüp mezāk-ı cānı şīrīn
Yā Rab sekerāt-ı mevti āsān eyle
- A/67a E/88a H/65b İ/64b P/10b Y/121b

501

- 1 Yā Rab dil-i meksūrımı mecbūr eyle
Ben bende-i maḥzūnuñı mesrūr eyle
 - 2 Mülk-i dili leşker-i hevā itdi ḥarāb
Tevfīk-ı hidāyetūnle ma‘mūr eyle
- A/69a E/88a H/67a İ/66b İ/121b

498. (1ab)(2b) mer'ülū mefâ'flū mefâ'flūn fa'
(2a) mer'ülū mefâ'flūn mefâ'flūn fa'

499. (1ab)(2b) mer'ülū mefâ'flū mefâ'flūn fa'
(2a) mer'ülū mefâ'flūn mefâ'flūn fa'
(1a) mer'iyye: merşiyye E Y

500. mer'ülū mefâ'flūn mefâ'flūn fa'
(1b) 'ināyet: 'ināyet ü A H

501. (1ab) mer'ülū mefâ'flū mefâ'flūn fa'
(2a) mer'ülū mefâ'flūn mefâ'flū fe'ül
(2b) mer'ülū mefâ'flūn mefâ'flūn fa'

502

- 1 Biñ halt-ı kelām itse gürüh-ı güm-rāh
Rabb-i Eḥade yok şürekā vü eşbāh
2 Evvelde vü āḥirde budur ḳavl-i eḥaḳ
Yok ḡayr-i Ḥudā netīce birdür Allāh
A/69a E/88b H/67b İ/66b Y/121b

503

- 1 Allāh beni ḡamdan idüp āzāde
Luṭf u kerem ile bu dil-i nā-şāde
2 Esbāba rehīn ise ḥuṣūl-ı āmāl
Esbābı daḡı sensin iden āmāde
A/67a E/88b H/65a İ/64b P/101b Y/121b

504

- 1 Endīşe-i bī-sūd-ı hevāya tevbe
Bikār-ı perīşān-ı sivāya tevbe
2 Yā Rab bilürem Mānī^c ü Mu^ctī sensin
Aḡyārdan ümmīd-i ^caṭāya tevbe
A/67a E/88b H/65a İ/64b P/101b Y/121b

505

- 1 Endīşe ḳılup devlet-i vaşluñ her ḡāh
Ben niçe taḥammül ideyüm hecrüñe āh
2 Mu^ctād-ı hanīn eyledi cez^cu'n-naḥli
Te'sīr-i ḡam-ı fūrḳatūñ ey nūr-ı ilāh
A/67a E/89b H/65a İ/64b P/101b Y/122a

502. (1ab) me^cûlü me^câ^cîlü me^câ^cîlün fa^c
(2a) me^cûlü me^câ^cîlü me^câ^cîlü fe^cûl
(2b) me^cûlü me^câ^cîlün me^câ^cîlün fa^c

503. me^cûlü me^câ^cîlü me^câ^cîlün fa^c
(2a) meḥuṣūl-ı āmāl: ḥuṣūl ammā Y

504. me^cûlü me^câ^cîlü me^câ^cîlün fa^c
(1a) bī-sūd-ı: bī-sūd u A H

505. (1a)(2a) me^cûlü me^câ^cîlü me^câ^cîlün fa^c
(1b)(2b) me^cûlü me^câ^cîlü me^câ^cîlü fe^cûl
(2a) cez^cu'n-naḥl: cez^c-ı naḥl E
(b) ḡam-ı: ḡam u A H İ

- 1 Eşcār gelüp nāle-künān ḥāzretine
Eylerdi icābet şeref-i da'vetine
 - 2 Şıdķ ile güvāh idi cemādāt bile
Ser-dāde olup ḥāk-i reh-i 'izzetine
- A/67a E/89b H/65a İ/64b P/10a Y/122a

- 1 Ey rahmet olan vücūdı ḥāş u 'āma
Virdi şeb-i mevlidūn şeref eyyāma
 - 2 Kandīl degül beşāret-i zātuñ içün
Nūr indi bu şeb şe'ā'ir-i İslāma
- A/67b E/89b H/65a İ/65a P/102a Y/122a

- 1 Ey ehl-i ğaraż ol bu haberden āgāh
Kim eylesün ğırre seni devlet ü cāh
 - 2 Sen baña zafer-yāb olamazsın zīrā
Ol faḥr-ı cihān oldu baña pūşt ü penāh
- A/67b E/89b H/65b İ/65a P/102a Y/122a

- 1 Ey ğāfil eger hem-ser iseñ eflāke
Gel itme ḥākāretle nazar ben ḥāke
 - 2 Dirse bu benüm ḥidmet-i na'tümde idi
Maḥşerde cevābuñ ne şeh-i levlāke
- A/67b E/89b H/66a İ/65a P/102a Y/122a

-
506. mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl
(1a) nāle: secde A H İ P
507. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'îlün mefâ'îlün fa'
(2a) mef'ûlü mefâ'îlün mefâ'îlü fe'ûl
508. (1a)(2a) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(1b)(2b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl
509. (1ab)(2b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(2a) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl
(1a) ḥidmet-i na'tümde: ḥidmetümde ni'metümde Y
(b) şeh-i: imiş E

- 1 Dil hādīm olup na^ct-i Resūla'llāha
Da^cvā-yı 'ubūdiyyet ider ol şāha
- 2 Gel bendesin āzürdelüğe görme revā
Ümmet iseñ ol server-i 'ālī-cāha

A/67b E/89b H/66a İ/65a P/102a Y/122a

- 1 Oldı o şehe ins ü melā'ik bende
Şevk ile n'ola bende olursam ben de
- 2 Āhum şererin böyle fūrūzān itdüm
Tābende ola mihri ānuñ tābende

A/67b E/89b H/66a İ/65a P/102a Y/122b

- 1 Şad ğıbta eyā mu^ctekifān-ı der-gāh
Biz hasret ile na^cra-keş-i nāle vü āh
- 2 Manzūr-ı dil ü dīdenüz olmağda sizün
Her şām u seher ravza-i maḥbūb-ı ilāh

A/68a E/89b H/66a İ/65a P/102a Y/122b

- 1 Ey pādişeh-i serīr-i gerdün-pāye
V'ey mihr-i vücūd-ı enverün bī-sāye
- 2 Tā Mekkenen oldı mevkib-i iḳbālün
Bir demde resīde Mescid-i Akşāya

A/68a E/90a H/66a İ/65b P/102a Y/122b

510. (1ab)(2b) me^cülü me^cflü me^cflün fa^c (2a) me^c-
ülü me^cflü me^cülü fe^cül (1b) ider: - Y

511. me^cülü me^cflü me^cflün fa^c (1b) şevk: şıdk A H
İ P (2b)"ola" ile "ānuñ"un yerleri A H İ P'de değışik.

512. (1a) me^c ülü me^cflü me^cflün fa^c
(1b)(2ab) me^cülü me^cflü me^cflü fe^cül

513. me^cülü me^cflün me^cflün fa^c
(1b) vücūd-ı enverün: vücūdun Y

514

- 1 Şermende iken kılllet-i tã'atden âh
Bilmem ne belâdur bâna bu cürm ü günâh
- 2 Kaldı işüm ancak kerem ü rahmetüne
Ey kullarına ekrem ü erham Allâh

A/68b E/89a H/67a İ/66b I/122b

515

- 1 Eyle şalavât ile selâm ol şâha
Ol iki cihân fahrı Habîbu'llâha
- 2 İlzâm-ı 'adû itmek işün şakkı itdi
Engüşt ile itdükde işâret mâha

A/68a E/90a H/66b İ/65b P/102b Y/123a

516

- 1 Bî-kudret ü bî-meşîyyet-i Rabb-i ilâh
Bir nesneye kâdir olamaz bende vü şâh
- 2 Dirler dil ü cân ile bu kavlı-i pâki
Lâ-havle velâ-kuvvete illâ bi'llâh

A/68b E/87b H/66b İ/65b P/102b Y/123a

517

- 1 Tahkîk-i beyân-ı sühanum yâ Allâh
Taşdik-i zebân-ı dehenüm yâ Allâh
- 2 Zikrûnle lisân-ı kalbüm eyle güyâ
Âhir nefesümde sen benüm yâ Allâh

A/68a H/66a İ/65b P/102b

514. (1a)(2b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(1b)(2a) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl

515. mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'

516. (1a) mef'ûlü mefâ'îlün mefâ'îlü fe'ûl
(b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl

(2ab) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'

(2a) dirler: vird-i: A H İ P dil ü: dil Y
ile: eyle A H İ P

517. (1ab) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'

(2ab) mef'ûlü mefâ'îlün mefâ'îlün fa'

(1b) taşdik-i zebân-ı: taşdik u zebân ü İ P

518

- 1 Ef'ālūmi sen şer'a muvāfık eyle
Ādāb-ı tarīkatle mutābık eyle
- 2 Esrār-ı haqīkatden idüp ya'nī habīr
Taḥkīk-i 'ubūdiyyete lāyık eyle

A/68a H/66b İ/65b P/102b

519

- 1 Yā Rab beni vāqıf-ı haqāyık eyle
Taqlīdūmi taḥkīka mutābık eyle
- 2 Ol mertebeye bende liyākat yokdur
Sen luṭf u hidāyetuñle lāyık eyle

A/68a H/66b İ/65b P/102b

520

- 1 Yā Rab beni şāyeste-i ihsān eyle
Şevkuñla N a ḥ ī f ī gibi nālān eyle
- 2 Huşş eyleme ğeşm-i teri luṭf eyle meded
Her laḥza ğam-ı 'ışık ile giryān eyle

A/68a H/66b İ/66a P/102b

521

- 1 Yā Rab beni güm-geşte-i minhāc itme
Levh-i dili tīr-i ğama āmac itme
- 2 Tāzendeyem ihsānuñ ile iḥyā kıl
Öldür beni nā-keslere muḥtāc itme

A/69a H/67b İ/66b

518. (1ab)(2b) mef'ūlū mefā'flū mefā'flūn fa'
(2a) mef'ūlū mefā'flū mefā'flū re'ūl

519. (1a)(2b) mef'ūlū mefā'flūn mefā'flūn fa'
(1b)(2a) mef'ūlū mefā'flū mefā'flūn fa'

520. (1ab)(2b) mef'ūlū mefā'flū mefā'flūn fa'
(2a) mef'ūlū mefā'flū mefā'flū re'ūl
(1b) Nahıfı: - A
(2b) ğam-ı: ğam u A H 'ışık ile: 'ışkuñla H İ

521. mef'ūlū mefā'flū mefā'flūn fa'

522

- 1 Raḥm eyle Hudā ben kuluñuñ ğurbetine
Endūh u ğam ü miḥnetine kürbetine
- 2 Luṭfuñla reh-i maḳşûdum âsân eyle
Sultân-ı rûsûl fahr-ı cihân hürmetine

E/89a P/179a Y/102b

523

- 1 Ey cümle -i esmâsı mu'azzam Allâh
V'ey Rabb-i Eḥad ekrem ü erḥam Allâh
- 2 Bir kul ki ola zıkr ü devâm üzre seni
Oldı aña feyz ism-i a'zam Allâh

U/67b

522. (1ab)(2b) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cûl
(2a) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c (2) P'de var.

523. (1ab) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(2a) mef^cûlü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cûl
(2b) Vezin bozuk.

DER-TA^cRİF-İ HULEFĀ-İ RÂŞİDİN R.A. (*)

- 1 Ol Yār-ı Ğehār ekmel-i evşaf-ı velī
Unvān-ı hilāfetle muḥaṣṣaṣ ezeli
- 2 Şeyḥayn ile ḥatneyne bu oldu tertīb
Bū Bekr ü Omer hem daḥl Osmān u Alī

A/71b E/9b H/70a İ/69a P/104a Y/22a

DER-VAŞF-İ EMİRÜ'L-MÜ'MİNİN ALİ BİN EBİ TĀLİB R.A. (*)

- 1 Ol şîr-i Hudā şāh-ı seḥā merd-i celī
Ol Ḥaydar-ı Kerrār-laḳab ya'nī Alī
- 2 A'dā-yı bed-endîşi iderdi lertzān
Yoğ idi şecā'atde nazîr ü bedeli

A/23b E/9b H/22b İ/22b P/62a Y/22b

- 1 Bir vech ile ey Ḥazret-i Rabb-ı Hādī
Mümkin mi senün ni'metünün ta'dādı
- 2 Biz luṭfuña şukr itmege ḳādir degülüz
Sensin yine şükre viren isti'dādı

A/70b E/91a H/69a İ/68a P/103a Y/123b

- 1 Ey zerre-i fażlı şekāleyne kāfī
V'ey ḳatre-i afvi dü cihāna vāfī
- 2 Afv ü keremündür bize ancak çāre
Dil-ḥastelerüz eyle şifā ya şāfī

A/70b E/91a H/69a İ/68a P/103a Y/123b

524. (*): diğeri Y; A H İ P'de başlık yok.

(1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül (2a) mef^cül-
lū mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c

525. (*): vaşf: zıkr E

(1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül (2a) mef^cül-
lū mefâ^cila mefâ^cilün fa^c

526. (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c

(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül

527. mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c

528

- 1 Ey bî-kes olan bendelerün dād-resi
Raḥm it aña kim olmaya ğam-h^Vār ü kesi
- 2 Luṭf u keremün raḥmet ü iḥsānuñdur
Her dem dil-i miḥnet-zedenün mültemesi

A/70b E/91a H/69a İ/68a P/103a Y/123b

529

- 1 Yokdur ʿamelüm sehv ü zeleden ğayri
Tāʿāt ü ʿibādetde keselden ğayri
- 2 Ben ʿaczümi ikrāra ne ḥācet yā Rab
Kuldan ne ola ʿacz ü ʿilelden ğayri

A/70b E/91a H/69a İ/68a P/103a Y/123b

530

- 1 Haḳ zātın idüp maẓhar-ı feyz-i ebedī
Kıldı anı müstağrıḳ-ı nūr-ı eḥadī
- 2 Her şām u seḥer rūḥına olsun vāşıl
Asfā-yı taḥiyyāt ü selām-ı Şamedī

A/71b E/92a H/70a İ/69a P/104a Y/123b

531

- 1 Fehm itdün ise maʿnī-i keyfiyyetüni
İcrā ideğör şart-ı ʿubūdiyyetüni
- 2 Rızḳ için elem çekme N a ḥ ī f ī zinhār
Ol kim seni ḥaḳ itdi virür kısmetüni

E/91a M/67a P/180b Y/104a

528.(lab)(2b) mefʿülü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl
(2a) mefʿülü mefâʿilü mefâʿilün faʿ

529. mefʿülü mefâʿilü mefâʿilün faʿ (1b) tāʿāt ü: tāʿāt Y

530. (lab)(2b) mefʿülü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl
(2a) mefʿülü mefâʿilü mefâʿilün faʿ

531. (lab)(2b) mefʿülü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl
(2a) mefʿülü mefâʿilü mefâʿilün faʿ
(1a) maʿnī-i: maʿnī M Y

532

- 1 Biñ 'ukde virürse dile gerdün gāhī
Münhall-i melāl itme dil-i āgāhī
- 2 Bir vech ile maḫṣūdını şayd eyleyemez
Vaḫf-ı küre olmayınca şest-i mähī

E/92a M/67a P/180b Y/104a

533

- 1 Āmāc-ı ḥadeng-i sitem oldum şimdi
Ālūde-i zaḥm-ı elem oldum şimdi
- 2 Bir şemme beyān eyleyem aḥvālümünden
Gam gam diyerek 'ayn-ı gam oldum şimdi

E/92a M/67b P/180b Y/104a

534

- 1 Gel cevr ile incitme dil-i müştākī
Kim nālesi lerzende ider āfākī
- 2 İfrāt-ı cefādan elçek ey bed-peymān
Çok nāz uşandurur şakın 'uşşākī

E/92a M/67b P/180b Y/104a

535

- 1 'İşk ile dil-i zār cefā-keş oldu
Cāna gam-ı ḥasretde bir āteş oldu
- 2 Geldi ḥaṭ-ı yār zülfi baḫşinde iken
Gör baḫtumızı kışşa müşevveş oldu

E/92b M/67b P/181a Y/104a

532. (lab) mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c (2a) mef^cülü
mefâ^cflü mefâ^cflü fe^cül (b) mef^cülü mefâ^cilün
mefâ^cflün fa^c

533. mef^cülü mefâ^cflü mefâ^clinü fa^c (2b) oldum: oldu Y

534. (lab) mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c (2ab) mef^cülü
mefâ^cilün mefâ^cflün fa^c (lb) nālesi: nāliši M Y

535. (lab)(2b) mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c
(2a) mef^cülü mefâ^cilün mefâ^cflü fe^cül
(2a) baḫşinde: baḫşende M Y ḥaṭ-ı yār: zülfi: ḥaṭ
yavuzluğu P

536

- 1 Biz nağme-ṭırāz-ı ḥüsn-i yārüz şimdi
Biñ şevk ile hem-kār-ı hezāruz şimdi
- 2 Aşüftesiyüz hatt-ı ruḥ-ı dil-dāruñ
Sevdā-zede-i siyeh-bahāruz şimdi

E/92b M/67b P/181a Y/104a

537

- 1 Dil hançer-i hicrān ile çāk olsun mı
Bu miḥnet-i cān-sūz ile ḥāk olsun mı
- 2 Nā-çār görüp ḥüsnüñi meftūn oldu
Bī-çāre N a ḥ ī f ī ya helāk olsun mı

E/92b M/67b P/181a Y/104b

538

- 1 Āfākı tutarsa n'ola āh ü zārı
İşkuñ eleme aldı dil-i bīmārı
- 2 Sensüz gözüme şimdi görünmez 'ālem
Ey kâş seni görmemiş olsam bārı

E/92b M/67b P/181a Y/104b

539

- 1 Kalb olmayıcaḳ naḳş-ı riyādan ḡālī
Olmaz mütecellī āna feyz-i 'ālī
- 2 Terk eyle bu kıl ü ḡālī bī-fā'idedür
Taḥsīl ideḡör ḡālet-i ehl-i ḡālī

E/92b P/181a Y/104b

536. (1a)(2b) mef'ülü mefâ'ilün mefâ'flün fa'
(1b)(2a) mef'ülü mefâ'flü mefâ'flün fa'
(1b) hezāruz: hezār Y (2b) siyeh: seyr E M Y

537. mef'ülü mefâ'flü mefâ'flün fa'
(2b) Nahîfî ya: Nahîfî de M Nahîfî Y

538. mef'ülü mefâ'flü mefâ'flün fa'

539. (1ab) (2b) mef'ülü mefâ'flü mefâ'flün fa'
(2a) mef'ülü mefâ'ilün mefâ'flü fe'ül

540

- 1 Maḳṣūduñ ise mertebe-i āgāhī
Elden ḳoma resm ü reh-i şer' u'llāhī
- 2 Elbette girīve-i ḳalāletde ḳalır
Minhāc-ı rızā eylemeyen şeh-rāhī

E/91b P/181a Y/104b

541

- 1 Ey dil ne müfīd ola bu mā-lā-ya'nī
Tezyīn-i maḳālāt-ı mecāzī ya'nī
- 2 Çün lafz-ı ğarīb olma şaḳın bīgāne
Sa'y it olasın mahrem-i bezm-i ma'nī

E/92b P/181a Y/104b

542

- 1 Tā olmaya hāşāk-i sivādan 'ārī
Olmaz dile enhār-ı ḥaḳīḳat cārī
- 2 Tevhīd ḳılup nefy-i ḥavātır eyle
Maḳṣūduñ ise kesb-i rızā-yı Bārī

E/91a P/181a Y/104b

543

- 1 Ey ğāfil olup 'ayb-ı vücūduñ nāsī
Gel eyleme teftiş 'uyūb-ı nāsı
- 2 Bu 'ayb yeter 'ucb u ğurūr ile saña
Kim ādetūñ oldu şıfat-ı hannāsī

E/92a M/67b P/181a Y/104b

540. (lab)(2b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(2a) mef'ûlü mefâ'îlün mefâ'îlü fe'ûl

541. mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'

542. mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'

543. (lab)(2b) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlün fa'
(2a) mef'ûlü mefâ'îlü mefâ'îlü fe'ûl
(2a) yeter: ider E

544

- 1 Gördük yine hürrem bu harāb-ābādı
Gül mevsimidür 'ayş ü neşāta bādī
- 2 Murğān-ı çemen itmede ehl-i 'ayşa
Her küşeden āheng-i mübārek-bādī

E/92b M/68a P/181b Y/105a

545

- 1 Biñ kerre fiğān itse rebāb ü def ü ney
Gird-āb-ı belādur baķamam meclis-i mey
- 2 Gel gel kademün hākinini kühl eyle baña
Sensüz gözüme görünmez oldu birşey

E/92b M/68a P/181b Y/105a

546

- 1 Leylā hevesiyle Kays nālān oldu
Tekmīl-i cünūnda merd-i meydān oldu
- 2 Bir mertebede eyledi taḡsīl-i vakār
Farķ-ı seri āşiyān-ı murğān oldu

E/92b M/68a P/181b Y/105a

547

- 1 Cān kesr ü melāmet ile muḡṭar oldu
Mir'āt-ı dilüm ziyāde muğber oldu
- 2 Luṭf u kerem it ilāhī ma'lūm saña
Ahvāl ne kār-ı sa^cba münce^r oldu

E/91b M/68a P/181b Y/105a

544. mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c545. (lab)(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül
(2b) mef^cülü mefâ^cilün mefâ^cilün fa^c546. (lab)(2b) mef^cülü mefâ^cilün mefâ^cilün fa^c
(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül547. (lab)(2b) mef^cülü mefâ^cilün mefâ^cilün fa^c
(2a) mef^cülü mefâ^cilün mefâ^cilü fe^cül
(1a) kesr ü: gerd-i E P

548

- 1 Devletde edānī vü erāzil şimdi
Zilletde e'ālī vü efāzil şimdi
- 2 Yüz tutdı harāb olmağa bünyād-ı cihān
Bu devr-i denī esfele mā'il şimdi

E/93a M/68a P/181b Y/105a

549

- 1 Dāmān ü girībānumı hayret aldı
Gam hātırum ālām-ı hevāya şaldı
- 2 Yok bende heves luṭf-ı vezīr ü şāha
Kār-ı dil-i bī-çāre Hudāya kaldı

E/93a M/68a P/181b Y/105a

550

- 1 Gūş eyle hele taṭāna-i nākūsı
Çāk itmededür pīrehen-i nāmūsı
- 2 Şirk ehline takrī^c ü melāmetler idüp
Tevhīd ider ol Müheymin ü Kuḍdūsı

A/72a E/91b H/70a İ/69a

551

- 1 Hāk sırrımı nüṣṣa-i ḥaḳāyık itdi
Aşarımı hādī-i deḳāyık itdi
- 2 Hüsn-i nazar it ister iseñ kec nazar it
Mevlā beni feyz-i dile lāyık itdi

A/72a E/93a H/70a İ/69b

548. (lab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cflün fa^c
(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cflü fe^cül

549. mef^cülü mefâ^cflü mefâ^cflün fa^c
(1a) dāmān ü : dāmān P

550. (lab) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cflün fa^c
(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cflü fe^cül
(2b) mef^cülü mefâ^cilün mefâ^cflün fa^c

551. (1a) mef^cülü mefâ^cilün mefâ^cflün fa^c(1b)(2b) mef^cülü
mefâ^cilü mefâ^cflün fa^c (2a) mef^cülü mefâ^cilü
mefâ^cflü fe^cül (2b) dile: kalbe E

- 1 Ey taht-geh-i berin-i hüsnüñ şahı
V'ey evc-i sipih-i iştifānuñ māhı
- 2 'Ahd-i ezelīde kıldı şıdk ile edā
Dil remz-i Muhammed-i Resūlu'llāhı

A/71a E/92a H/69a İ/68a P/103b

- 1 Baḡş oldu saña 'izz ü sa'ādet tācı
Bulduñ şeref-i gevkebe-i Mi'rācı
- 2 Ol leyile-i ferḡunde-eşer hürmetine
Şād eyle şefā'atle bu ben muhtācı

A/71a E/91b H/69a İ/68b P/103b

- 1 Nūruñla virüp çeşm-i dile bīnāyī
Keşf eyle dil-i zāra reh-i ma'nāyı
- 2 Kıl behre-ver-i 'ilm-i ledünni yā Rab
Göster baña sen ḡakāyık-ı eşyayı

A/71a H/69a İ/68b P/103a

- 1 Her ḡanda zuhūr itse o māhuñ eşeri
Yüz sürmege cān-dāde idi ins ü perī
- 2 Ey kāş o mübārek ḡadem-i 'ālī-şān
Tā merdüm-i çeşmümde ideydi ḡüzeri

A/71a E/91b H/69b İ/68b P/103b

552. (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cilün mefâ^cilün fa^c (2a) mef-
^cülü mefâ^cilün mefâ^cilü fe^cül (1a) berin:serir A H

553. (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül

554. (1ab)(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c
(2b) mef^cülü mefâ^cilün mefâ^cilün fa^c

555. (1ab)(2b) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilü fe^cül
(2a) mef^cülü mefâ^cilü mefâ^cilün fa^c

560

- 1 Feyz-i şeref-i nuṭk idüp ol Rabb-i Ğanī
Şad şükr ü genā ḥādīm-i naʿt itdi beni
- 2 Çokdur güneḥüm gerçi budur ümmīdüm
Allāh sever kendi ḥabībın seveni

A/71b E/91b H/69b f/69a P/103b

561

- 1 Bir demde idüp mihr-şifat ʿālemi tay
Oldı seferüñ bī-teʿab ü zaḥmet ü ʿay
- 2 Bir ʿāleme varduñ ki cihetden ḥālī
Yok anda kem ü keyf ü metā eyn ile ey

A/71b E/92a H/69b f/69a P/104a

562

- 1 Yokdur ʿamelüm aḥsen-i zandan ḡayri
Fazl u kereme zann-ı ḥasenden ḡayri
- 2 Bir ʿabd-i ḡarībem ki iki ʿālemde
Yok yār ü muʿīnüm daḡı senden ḡayri

A/71b H/70a f/69a P/104a

563

- 1 Mevcūd kılup ʿacāyib-i āfākı
Sensin bu kadar ʿavālimüñ Ḥallākı
- 2 Eşyā yine cümlehālik ü fānīdür
Sübḥāneke ente'l-Ḥallāku'l-Bākī

A/71b H/70a f/69a P/104a

560. (1ab)(2b) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl
(2a) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ

561. (1ab)(2b) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilü feʿûl
(2a) mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ
(1b) oldı: evvel E (2b) kem: kim A

562. mefʿûlü mefâʿilü mefâʿilün faʿ

563. mefʿûlü mefâʿilün mefâʿilün faʿ

7. MATLALAR

Mefā'ī lūn Mefā'īlūn Mefā'īlūn Mefā'īlūn

- 1 İdüp zātuñ Hudā pīrāye-baḥş-ı Leyle-i İsrā
Buyurdu vaşf-ı Mi'rācuñda سجان الذی اصری
- 2 Seni tevḥīd ü tesbīḥ eyleyüp şām ü şehir eşyā
Lisān-ı ḥāl ile dirler te'ālā Rabbünā'l-a'lā
- 3 O şeh kim zātıdur mensūs-ı سجان الذی اصری
Hümā-yı ḳadri oldı lā-mekān-pervāz-ı اوارنی
- 4 Ne vālā-rütbesin ey pādişāh-ı taḥt-ı اوارنی
'Urūc-ı āsūmān itdūñ du'ā-yı müstecāb-āsā
- 5 Kul itdi bir nigāh-ı nāz ile şabrum idüp yağmā
Şikār aldı beni ol şāh-bāz-ı evc-i istignā
- 6 Remedden çeşm-i hūn-rizūñ kızarmış ey gül-i ra'nā
Yine beñzer ki ırmış sāna zaḥm-ı dīde-i a'dā
Fe'ilātūn Fe'ilātūn Fe'ilātūn Fe'ilūn
- 7 Ey olan mazhar-ı ḥāş-ı şeref-i ثم دنى
Kıldı Mi'rācuñı Haḳ muḥterem-i اوارنی

(*) Metāli' der-na't-ı şerif-i ser-maṭla'-ı envār-ı
sa'ādet ü maşriḳ-ı tâb-dâr-ı siyâdet 'aleyhi efdalü't-te-
hiyye ve't-teslīm 'alâ ḥurûfi't-teheccî A H İ P
'alâ - P (104a-107a). Başlık Y'de yok.

Besmeledür maşriḳ-ı nūr-ı Hudā

Maṭla'-ı ḡarrā-yı belîḡu'l-edâ

Besmele vü ḥamdeledür evvelâ

Maṭla'-ı manzûme-i 'izz ü 'ulâ E M

Metāli'-ı Nahiffi 'āmelehu'llâhü bi-luṭfihi'l-maḥffî ve

12. kit'a var P (182a-187a). Y'de "nūn" harfinden başlar.

Matla'lar; A/72b-76a, E/93b-100b, H/70a-73b, İ/69b-72a,
M/70b-80a, P/104a-107a ve 182a-187a, Y/124a-126b'dedir.

1. A H İ P Sure: XVII, ayet:1. 2. A H İ
3. A H İ P (a) Sure: XVII, ayet:1. (b) Sure: LIII, ayet:9.
4. A H İ P (a) Sure: LIII, ayet: 9.
5. E M P (a) idüp: kılup P 6. E M P
7. A H İ P (a) Sure: LIII, ayet: 8. (b) Sure: LIII, ayet:9.

- 8 Ola ben hāk-i rehūn tuhfesi her şubḥ u mesā
Rūḥ-ı zī-şānuḡa ezkā-yı taḥiyyāt ü senā
- 9 Maṭlaḥ -ı naẓm-ı bedīḥ u'l-eḡer-i ḡamd-i Hudā
Oldı pīrāye-i ser-levḡa-i lafz u maḥnā
- 10 Kıl resūle şalavāt eyledigūn demde duḥā
Ki şalāt ile olur feyz-i kabūl-i mevlā
- 11 Ben kime aḡlayayum derd-i derūnum ḡalā
Merdūm-i dīde daḡı bir gözi yaşı şeydā
- 12 Kātı-i ḥuşşāka neden eyledi raḡbet āyā
Ölūmi görsün o ser-mest-i mey-i istiḡnā
- 13 Geldūn olḡonḡe-femūn mujde-i vaşlıyla baḡa
Āferīn-bād eyā bād-ı seḡer-gāḡ saḡa
- 14 Şerḡ-i şemsiyye olup ol ruḡ-ı ḡurşīd-ziyā
Şan kara ḡaşıyedür zūlf-i siyeh-kārıaḡa
- 15 N'ola farz itmez isem ḡalūmi ḡalka aşı

حسب الله تعالى وكفاني فضلا

Fāḥilātūn Fāḥilātūn Fāḥilātūn Fāḥilūn

- 16 Aḡmed-i Mürsel nebiyyü'r-raḡme şāḡ-ı enbiyā
Zāt-ı Maḡmūdu's-şiyem yaḥnī Muḡammed Muştafā
- 17 Kıl beni yā Rab Cenāb-ı Muştafāya ḡāk-ı pā
Tā bu vech ile duḡūl-ı cennete olam sezā
- 18 Nokṡa-i zerrīn-i encūmle sipihr-i ḡoş-nümā
Muştaf-ı ḡusnūnde bir muḡrec varaḡdur ḡūyiyā
- 19 Olmaḡ istersen eḡer maḡbūl-ı ḡās-ı kibriyā
Olmasun ḡalbūnde saḥy it zerrece kibr ü riyā

8. A H İ P / 9. E P / 10. E P / 11. E M P / 12. E M P
13. E M P / 14. E M / 15. E M P / 16. A H İ P /
17. A H İ P / 18. A H İ P (b) ḡusnūnde: vaşfuḡda P
19. E

- 20 Ol kebūdī cāme-i teng içre ol şirîn likā
Şişe içre habs olunmuş bir perîdür gūyiyā
- 21 Her kime hālīm disem şabr eyle emr eyler baña
Sen niçe fermān idersin söyledüm hālüm saña
- 22 Bî-mezāk itmiş seni telhī-i şahbā-yı riyā
Sen ne anlarsın maḥabbet lezzetinden zāhidā
- 23 Şanma ruhsārında zāhir oldu hatt-ı hoş-nümā
Şerḥ olundu ser-be-ser metn-i cemāl-i dil-rübā
Mef'ûlû Fā'ilātu Mefā'ilû Fā'ilûn
- 24 Hüsn-i kabûle eyle bu hāk-i rehûn sezā
Cānum fedā yolunda eyā nūr-ı kibriyā
- 25 Hāk-i rehinde eyleme gel eşküni hebā
Eyler fakîr âdemi sevdā-yı kîmyā
- 26 Bir lahza gelmedi saña bu zîb-i hoş-nümā
Eyyām-ı 'ömr böyle geçer aç gözün dilā
- 27 Te'şîr-i tâb-ı şem'-i cemālünle dil-berā
Aldı gibi fetîli kanādîl-i hoş-nümā
- 28 Hüsnün görünce 'ışk ile meyl eyledim saña
Lāyık mı sevmemek seni sen söyle dil-berā
- 29 Keyfiyyet-i mürûr-ı donanmā-yı dil-güşā
Oldı hemān numûne-i ârāyış-i fenā
Mef'ûlû Mefā'ilû Mefā'ilû Fe'ülûn
- 30 Çeşmün kızarup renc-i remedden yine cānā
Gelmiş göziñe hūn-ı dil-i 'âşık-ı şeydā
Mefā'ilûn Pe'ilātûn Mefā'ilûn Fe'ilûn
- 31 'Aceb mi fikr-i ḥaṭûn itse 'âşık-ı şeydā
Siyeh-bahārda elbet füzûn olur sevdā

20. E M P / 21. E M P / 22. E M P / 23. E M /
24. A H İ P / 25. E P / 26. E M P / 27. E M P
28. E M P / 29. E M P / 30. E M P / 31. E M P

Müstef'îlün Fe'ûrûn Müstef'îlün Fe'ûlün

- 32 Kalsa gerâkdür ol meh sâkî bu gice tenhâ
Saña didüm bu râzı söz bunda kalsun ammâ

BÂ

Mefâ'ilün Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün

- 33 Olunca bir kula şüret-nümâ 'inâyet-i Rab
Olur medâr-ı huşûl-ı emel kemîne sebeb
34 Dem-â-dem eyleyüp endîşe-i dehân-ı habîb
'Adem 'adem diyerek 'âkıbet yok oldu raķib
35 Zamâne itmede ehl-i kemâle cevır ü 'itâb
Hużûr-ı Hakkâ cevâbın virürse başka hisâb
36 'Atâ vü faẓl ile merzûk idüp bi-ğayr-i hisâb
'İbâd-ı 'âcize sensin müsebbibü'l-esbâb

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

- 37 Tama'-ı hâmun eger itmese icâb-ı ğaẓab
Bâğ-ı hüsnünden iderdüm iki şeftalü taleb
38 Pîş-ğâhuñda Burâk itdigi dem istis'âb
Oldı şerm ile hużûruñda 'arak-rîz-i hicâb
Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
39 Sırr-ı 'ışkı baña ifşâ itdirür ol la'l-i nâb
Söyledür râz-ı derûnı âdeme elbet şarâb
40 Pençe-gîr ol pençe-i hürşid ile ey mâh-tâb
El el üzre olduĝın görsün felekde âfitâb
41 Mu'cize besdür bu kim ey fâzıl-ı ümmî-laķab
Senden öğrendi belâgat resmin ebnâ-yı edeb

32. E M P / 33. E M P / 34. E M P / 35. E M P

(b) Hakkâ: Hakkâ E M / 36. A H İ P / 37. E M P

38. A H İ P / 39. E M P / 40. E M P / 41. A H İ P

(b) edeb: 'Arab U/67b

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

42 Āgāz-ı nāle itse n'ola cān-ı pür-şekīb
Oldı resīde mevsim-i feryād-ı 'andelīb

43 Rūmī kabāya girdi o meh-pāre-i 'Arab
Gūyiyā olundı terceme bir nazm-ı münteḥab

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

44 İdüp sebķ-ı ğāzab eltāf u faẓl u raḥmetün yā Rab
'ibād-ı 'ācize şāmil 'atā vü ni'metün yā Rab

45 Dem-i teşrīf anı fikr-i firāķuñ eyleyüp bī-tāb
Daḥi dīvāra virmiş arkasın ḥayrettedür mihrāb

TĀ

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

46 'Aceb mi cürmüm olursa vesīle-i raḥmet
Bahāne Taḥrīsıdur ol Kerīm-i bī-'illet

47 Olurmuş ey dil-i şeydā cihānda bī-minnet
Muḥaddimāt-ı vişālün neticesi vuşlat

Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün

48 İtmek ister saña mānendī-i ḥusnin işbāt
Ḥazer itmez gibi hiç sū'-i edebden mir'āt

49 Rır-teġāfūl geçüp itdi dil-i 'uşşāķı şikest
'Alemleri kırdı geçürdi yine ol dil-ber-i mest

Mef'ülü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

50 Gelmezse n'ola ḥātıra endīşe-i vuşlat
Bir vech ile yokşāhid-i baḥtumda mürüvvat

51 Besdür şeref ü şānuña bu rif'at ü 'izzet
Kim eyledi Ḥaķ zātunı 'ālemlere raḥmet

52 Her bir nefesümde saña ey kân-ı nübüvvat
Ḥaķdan ola bī-ġāye şalāt ile taḥiyyat

Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün

53 Eyle resūle şām ü seḥer şıdķ ile şalāt
Sallū 'aleyhi didi Ḥudāvend-i kā'ināt

42. E M P / 43. E M P / 44. A H İ P / 45. A H İ P (a)
teşrīf anı: teşrīfānı İ / 46. E M P / 47. E M
48. E M P / 49. E M P / 50. E M P / 51. A H İ P (a)
şeref ü: şeref İ P / 52. A H İ P / 53. A H İ P

SĀ

Fe'īlātūn Fe'īlātūn Fe'īlātūn Fe'īlūn

- 54 Olmasa bāriḳa-i nūr-ı zuhūruñ bā'is
Kā'ināt olmaz idi ketm-i 'ademden hādīs
- 55 Ğirre-i devlet-i dünyā n'ola eylerse hādeṣ
Mestūñ elbette olur mest iken eṭvārı 'abes

Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlūn

- 56 Eylemem kūyuñda aḡyār ile güftār-ı 'abes
Cā'iz olmaz Ka'bede zīrā cidāl ile rafes
- 57 Baña senden ḡayri yokdur bir megās
ياغياث المستغنى الغداث

CİM

Mefā'īlūn Mefā'īlūn Mefā'īlūn Mefā'īlūn

- 58 Eyā sultān-ı 'ālī-taht-ı لولان لعمرك tāc
Mu'allā mehçe-i rāyāt-ı kadrūñ āyet-i Mi'rāc

HĀ

- 59 Hudā ref' eyleyüp zikrūñ eyā peygām-ber-i efsah
Pür itdi şadr-ı pākūñ gevher-i sırr-ı الم نشرح
- 60 İdüp şubḥ-ı kemālūñ āfitāb-ı والضحى evzāh
İder şadr-ı şerīfūñ şerḥini metn-i الم نشرح

HĀ

Fe'īlātūn (3) Fe'īlūn

- 61 İtmege düşmenūñe ḡamle-i ḡarb-ı tevbīḥ
Her dem āmāde durur tīḡı elinde Mirrīḥ

54. A H İ P / 55. E M P / 56. E M P / 57. A H İ
58. A H İ P (a) Sure: XV, ayet: 72. / 559. A H İ P
(a) Sure: LXXXXIV, ayet: 1. / 60. A H İ P (a)
Sure: LXXXVIII, ayet: 1. (b) Sure: LXXXXIV, ayet: 1.
61. A H İ

Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün

62 Oldı ümmetlerüne nām Muhammed Ahmed
Tesliyet-baḥş-ı nümüdārî-i terkîb meded

63 Nakl ider ḥaşri velî dîdesi yâre'âyid
Ḥaşerî mü'mine beñzer gibi ğâyet zâhid

64 Evvelîn-i nısf-ı Muhammed ile âhırdeki med
Buna dâl oldı ki sensin bize maḥşerde meded

65 Ser ü rîşümde benüm şanma ki şeyb oldı bedîd
Dûd-ı âhum dahı pîr oldı degül müy-ı sefid

Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün

66 Bulmada günden güne cürm ü me'âşî izdiyâd
Âh ü feryâd ey şeh-i mülk-i şefâ'at dâd dâd
Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

67 Firâz-ı naḥl-i gülde bülbul-i nālân ider feryâd
Şanursın devr okur maḥfelde bir şâhib-nefes üstâd

68 Cihânı zîr-i dest itmekde eyler hep saña taḳlîd
Meger kim senden el almış felekde pençe-i hürşîd

ZÂL

Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlâtün Fâ'îlün

69 Derd-i ışkündür dil-i bîmâra dermândan lezîz
Yok ḥaṭâ itdüm meded dermân degül cândan lezîz

RA

70 Mâ-verâ-yı 'arşa eylerseñ n'ola her dem nâzar
Çeşmüñi Ḥaḳ eyledi mekhül-ı ما زاع الع

Müfte'îlün Fâ'îlün Müfte'îlün Fâ'îlün

71 Olsa yüzünden n'ola şems ü kamer müstenîr
Eyledi Ḥaḳ vaşfuñı nûr u sirâc-ı münîr

62. A H İ P / 63. E M P / 64. A H İ P / 65. E M P

66. A H İ P (a) cürm ü: cürm H / 67. E M P / 68. E M P

69. A H İ P / 70. A H İ P (b) Sure: LIII, ayet: 17.

71. A H İ P

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün

- 72 Lem'a-i feyz-i ser-engüştünden oldu behre-dâr
Vechi var gögsin gerüp mâh itse 'arz-ı iftihâr
- 73 Olup aḥbâb reyyân-ı safâ ey Şahibü'l-Kevser
'Adû-yı bed-nihâduñ oldu mansûs-ı هو الآخر
Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün
- 74 Göñül bîdâr-ı ḥ^vâb oldukça fikr-i ebruvân eyler
O tîr-endâzdur kim fi'l-meşel meşk-ı kemân eyler
- 75 Sevâd-ı çeşmüñe ḥumret neden tâ böyle ḥâ'ildür
Senüñ beñzer ki çeşmüñ ey cefâ-ḥû kana mâ'ildür
- 76 Dem-â-dem reh-güzâruñda dil-i âvâre câ eyler
O bî-çâre meger bir kerre pâ-busuñ recâ eyler
- 77 Ḥıram itdürmeyen dil-dâra bu eşk-i firâvândur
Ḥilâf-ı va'de-i teşrîfe bâ'is ya'nî bârândur
- 78 Derûnında gam-ı ışk-ı cevân emr-i muḥarrerdür
Açılmazsa şakın 'ayb eyleme şüfî muḥayyerdür
- 79 Devât-ı sîmden yârûñ miyânı plç ü tâb eyler
Kenâr-ı âbda güyâ ki bir mü iztîrâb eyler

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Fe'ülün

- 80 Şifâhâna dinür nişf-ı cihândur
Sitanbuluñ da nişfı işfahândur
Müfte'ilün Müfte'ilün Fâ'ilün
- 81 Oldı safâ-baḥş-ı dil-i bî-ḳarâr
Biñ yaşasın bâğ-ı cihânda hezâr
Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
- 82 Bindi esb-i bād-peymâna o şüh-ı şeh-süvâr
Güyiya berg-i gülî aldı götürdi rûzgâr
- 83 Ḥ^vâbdan bîdâr olunca gonçe-i nev-resteler
Şeb-nem ile şüste eyler yüzlerin bād-ı şehir
- 84 'Aşıkı ârâyiş-i fitrâk-i cevır itme yeter
Terki lâzımdur saña ey şeh-süvârüm el-ḥazer

72. A H İ P (b) 'arz: ğaraž H / 73. A H İ P (b) Sure:
CVII, ayet: 3. / 74. E M P / 75. E M P / 76. E M P
77. E M P / 78. E M P / 79. E M P (b) kenâr: derûn P
80. E M P / 81. E M P / 82. E M P / 83. E M P
84. E M P (a) cevır itme yeter: cevruñ itme gel P

Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlûn

- 98 Bîm-i hışm ile nigâhı bile bî-tâkâtûr
Gamze-i dil-bere âfet dir iseñ âfetdûr
- 99 H^vâñ-ı ihsânuñı nâz ile güşâd itseñ eger
Ni'met-i vaşluñ umar ehl-i maḥabbet yer yer
- 100 Yüzüñe karşı n'ola girye iderse dil-i zâr
Hoş gelür ey gül-i ra'nâ baña bārân-ı bahâr
- 101 Haste endîşe-i merg eyler iken leyl ü nehâr
Ölumi yâda' getürmez mi o çeşm-i bîmâr
- 102 Bend-i zulfinde dili itmez idi der-zencîr
O cefâ-pîşe eger olmasa bizden dil-gîr
- 103 Hecr-i ebrû-yı hilâliyle olup zâr ü nizâr
Şimdi ol mâha uzakdan bakar oldu ağıyâr
- 104 Seyr idenler ruḥ-ı ra'nâsını hep ḥayrândur
Hüsn-i ruḥsâre-i dil-ber ne 'aceb seyrândur
- 105 Tâlib-i vuslat-ı cânâne olup şâm ü seḥer
Kaşd ider cânuma gördüñ mi 'adû-yı ebter
- 106 Dil miyânun görüp uydı saña ey lâle-'izâr
Bî-tekellûf yedilür bir kıl ile 'âşık-ı zâr
- 107 Kays dirmiş ki bu 'ışk âdemi dîvâne ider
Belî bu darb-ı megeldür deliden uşlu ḥaber
- 108 Pister-i gamda n'ola eyler isem nâle vü zâr
Çeşm-i bîmârı gibi olmuş o âfet bîmâr
- 109 İtdi 'ışk ile cemende o kadar nâle vü zâr
Gülleri h^vâb-ı tegâfülden uyandurdu hezâr
- Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlûn
- 110 Güzer eylerse n'ola leyl ü nehâr
Tiz yürür sâ'at-ı çarḥ-ı devvâr

98. E M P / 99. E M P / 100. E M P / 101. E M P
102. E M P / 103. E M P / 104. E M P / 105. E M P
(a) cânâne olup: cânân olup ol E M (b) 'adû-yı: 'adû M
106. E M P / 107. E M P / 108. E M P (b) o: ol P
109. E M P / 110. E M P

- 85 Tâbiş-i hürşid — ruhsârından olmuş dâğ-dâr
Tîğ-i cevher-dâra dönmüş sâ'id-i sîmîn-i yâr
- 86 Hâlden hâlî görüp şânmañ ki nâ-merğûbdur
Levh-i hüsnî ol mehuñ bir bî-nuķat mektûbdur
- 87 Hû çeküp dil-beste olmuş halka-i tevhide yâr
Güyyâ dem-keş kebûterdür o tıfl-ı şive-kâr
- 88 Kîmyâ olsam ele almaz beni ol şive-kâr
Eylemez ben hâki şâyân-ı 'ayâr-ı i'tibâr
- 89 Niyyet itsem hâk-i pâya gözlerüm giryân olur
Küyuña 'azm eylesem gör bahtı kim bârân olur
- 90 Ekser ol âfet rakîb-i nâ-sezâ yanındadır
Bu meşel meşhûrdur devlet każâ yanındadır
- 91 Dil peyâm-ı maķdem-i yâr ile oldu bî-ķarâr
Bâd-ı şevķ ile fûrûzân oldu nâr-ı intizâr
- 92 Göz yumup açınca eyler lezzet-i vuşlat güzâr
İhtilâm olmak gibidür hâsılı vaşl-ı nigâr
- 93 'Arızında haţţ-ı nev-hîz oldu yârûñ âşikâr
Levh-i gül-gûna yazıldı şanki bir haţţ-ı ğubâr
- 94 Nâzdan tahrîk ider ebrûların her lahza yâr
Güyyâ meşķ-i kemân eyler o şûh-ı şive-kâr
- 95 Eşķ-rîz-i iztîrâb olsam n'ola leyl ü nehâr
Çeşmüme müjgân düşürdi 'aks-i haţţ-ı müşķ-bâr
- 96 Keştîye binmiş gelür gördüm o şûh-ı şive-kâr
Mâlik-i deryâ 'acebdür kim ola zevrak-süvâr
Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün
- 97 Ol dür-i yek dâne eyle nazâr
Gör neler toğrur cihânda analar

85. E M P (a) olmuş: itmiş P

86. E M P / 87. E M P (a) halka-i: halka E

88. E M P / 89. E M P / 90. E M P / 91. E M P

92. E M P / 93. E M P / 94. E M P / 95. E M P

96. E M P / 97. E M

Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün

- 111 Marîz-i 'ışkına 'arz-ı firâş ider dil-ber
Tabîb olan kişi hiç hasteye döşek mi sorar
- 112 Nukûd-ı eşkini 'uşşâk o la'l-i nâba virür
Ne girse destine 'ayyâşlar şarâba virür
- 113 Bu 'aşr içinde şeref şimdi mâl ü cāh iledür
Netice rağbet-i ehl-i zamâne cāhiledür
- 114 'Aceb mi 'ışk ile giryân olursa dîde-i ter
Şu akdığı yere elbet yine akar dirler
- Mef'ulü Fā'ilātu Mefā'ilü Fā'ilün
- 115 Güncišk-i dil miyānuña bend oldu bî-haber
Müy-ı miyānuñ ey gül-i ter kılcadur meger
- 116 Bilse 'aceb mi fenn-i cefâyı o şîve-kâr
Üstâd önünde hayli zamândur ki diz çöker
- 117 'Arz-ı mahabbeti saña zevk-ı müdâmedür
Halk-ı zamâne şimdi bi-şartı's-selâmedür
- 118 Sûr-ı sürür-ı bezm-i fenâda vefâ mı var
Dünyâda ya safâ diyecek bir şafâ mı var
- 119 Sensin mücerred istedigüm ey nihâl-i ter
Aşlâ benüm gözümde degüldür o cāmeler
Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün
- 120 Dinilse çeşmine nergis o mest-i nâzuñ eger
Lisân-ı hâl ile dir gamzesi "Ve fîhi nazar"
-ZÂ-
- Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün
- 121 Çün degül hizmete şâyeste bu cism-i nâ-çîz
Tutaram saña fedâ itmek için cânı 'azîz
- 122 Olamam himmet-i halk ile murâda fâ'iz
Neye kâdır baña kendüm gibi 'abd-i 'âciz
Mefā'ilün Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün
- 123 Kebûter-i dili itdi esîr-i pençe-i nâz
Toy avladı beni şânın bakışlu bir şehbâz

-
111. E M P / 112. E M P / 113. E P (a) mâl: 'izz E
114. E M P / 115. E M P / 116. E M P (a) cefâ: vefâ P
117. E M P / 118. E M P / 119. E M P / 120. Bellig Tez-
kiresi (Haz: A. Abdülkadiroğlu) / 121. A H İ P
122. A H İ / 123. E M P (b) şeh-bâz: şehbâl M

SİN

Mef'ulü Mefā'ilü Mefā'ilü Fe'ülün

- 124 Ey menkâbesi vird-i sürüşân-ı muḳaddes
Olsun saña ḳurbân niçe biñ cân-ı muḳaddes

Mefā'ilün Fe'ilâtün Mefā'ilün Fe'ilün

- 125 Harf-i 'illet gibi yanında 'adū-yı menḥûs
Ḳadrini eyledi ḳâkış o perinün efsûs

ŞİN

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

- 126 Māye-i şefḳat idüp melce'-i ümmet itmiş
Ḥaḳ Te'ālā seni 'ālemlere rahmet itmiş

ŞAD

Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün

- 127 Ḳılıp 'ünvân-ı سحان الذی اسرا ile mansûs
Cenāb-ı pâküñe Mi'râcî mevlâ eyledi maḥsûs

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

- 128 Zâf-ı 'ışḳ oldu ezel cism-i nizāra muḥtas
N'ola 'ālemde baña olsa N a ḥ î f î maḥlas

DAD

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

- 129 Ne 'aceb şām ü seher ḳulluḡum itsem saña 'arz
Farzdur ümmetüne şıdk-ı 'ubūdiyyet farz

TÂ

Fā'ilâtün Fā'ilâtün Fā'ilâtün Fā'ilün

- 130 Va'de-i vaşlun gibi yok sözleründe irtibât
Yine beñzer kim bu şeb gayr ile itdün ihtilât

124. A H İ P / 125. E M P / 126. A H İ P / 127. A H İ P
(a) Sure: XVII, ayet: 1. / 128. E M P / 129. A H İ P
130. E M P (a) sözleründe: sözlerümde E M

ZĀ

Fe'īlātūn Fe'īlātūn Fe'īlātūn Fe'īlūn

131 Eylemez dağdağa-i fakr ü fenâyı melhūz
Ceyb-i cānda güher-i 'ışkuñ idenler maḥfūz

132 Şefkatünden budur ey kân-ı 'ināyet melhūz
Ola ḥaḳḳumda benüm lafz-ı şefā'at melfūz

ĀYN

Fe'ūlūn Fe'ūlūn Fe'ūlūn Fe'ūlūn

133 İdüp kadr ü cāh-ı şefā'atle erfa^c
Seni kıldı mevla şefi^c u müşeffi^c

FĀ

Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlātūn Fā'īlūn

134 Her kim eylerse ḥilāf-ı emr-i kânūn-ı selef
Nā-ḥalefdür nā-ḥalefdür nā-ḥalefdür nā-ḥalef

KĀF

Fe'īlātūn Fe'īlātūn Fe'īlātūn Fe'īlūn

135 Kılma ben bī-kesi muḥtāc-ı 'aṭā-yı maḥlūk
Eyle gencīne-i ḡaybūndan ilāhī merzūk

KĀF

Mef'ūlū Mefā'īlū Mefā'īlū Fe'ūlūn

136 Oldı şeref ü rif'atūne ḥuccet-i bī-şek
Maşdüka-i naşş-ı ورفعنا لك ذكرك

137 Terk eyle gönül ḡafleti aç dīde-i cānuñ
Bir düş gibidür zīneti bāzār-ı cihānuñ

Fe'īlātūn Fe'īlātūn Fe'īlātūn Fe'īlūn

138 Düşdi mi rāh-ı Stanbula şabā hiç güzerūñ
Görelüm gel ḡaberūñ var mı vaṭandan ḡaberūñ

131. A H İ P / 132. A H İ P / 133. A H İ P / 134. E M P
135. A E H İ M / 136. A H İ P (b) Sure: LXXXXIV, ayet:4.
137. E M P / 138. E M P

- 139 Uğramış kûçe-i dil-dâra seher reh-güzerûn
Olsun ey âşık-ı şûrîde mübârek seferûn
- 140 Hazmı güç tu^cma-i h^vân-ı ni^cam-ı dünyânun^c
Acebe kalma geñirdiklerine yârânun
- 141 Hiss idüp nefhasın ol turra-i müşk-âgînün
Hasedinden göbegi düşdi ğazâl-ı Çînün
- 142 Kalmadı şabrı görüp tâbiş-i vech-i hüsnün
Şem^c-i meclis bu gice âteşüne yandı senün
- Fâ^cilâtun Fâ^cilâtun Fâ^cilâtun Fâ^cilün
- 143 H^vâb-gâh-ı vaşlını tenhâ bulup ol meh-veşün
Koynına girdüm uyurken ol nihâl-i ser-keşün
- 144 Âlimân-ı bed-dilün kalbinde nûr-ı hilm-i pâk
Benzer ol şem^ca ola zindân içinde tâb-nâk
- 145 Cismüne gerçi ta^calluk gösterür ammâ senün
Ya kalur ayakda ya başdan çıkar pîrâhenün
- 146 Nâlesin gûş itme ey dil bûlbûl-i ferzânenün
Ol dahı yanında bir nâ-puhtedür pervânenün
- 147 Gerçi öpdüm pençe-i sîmîninî cânânenün
Derdi ammâ beş beter oldu dil-i dîvânenün
- Mefâ^cîlün Mefâ^cîlün Mefâ^cîlün Mefâ^cîlün
- 148 Olup âşûfte fikr-i maṭla^c-ı ruḥsârına yârün
Cemâli semtine meyl itdi sevdâsı dil-i zârün
- 149 Kebûdî câme içre sînesin seyr it o fettânun
Sipîhr-i nîl-gûnda âynıdur hûrşîd-i rahşânun
- 150 Lisân-ı ışkî bilmez nüktesin fehmi eylemez yârün
Ne kuşdur bûlbûl-i şeydâ yanında âşık-ı zârün

139. E M P (a) seher reh-güzerûn: ışıtdüm güzerûn P
140. E M P / 141. E M P / 142. E M P / 143. E M P (a)
vaşlını: vaşlatı P / 144. E M P / 145. E M P / 146. E M P
147. E M P / 148. E M P / 149. E M P (b) hûrşîd-i rahşâ-
nûn: mihr-i dirahşânun P / 150. E M P (a) lisân-ı: lisânı
E bilmez: eylemez M

- 151 Umîd-i pâ-y-bûsın eyleyüp ol şâh-ı hûbânun
Turur boynın burup Yollar gûzer-gâhında cânânun
152 Görelden tâbiş-i ruhsârın ol mihr-i dirahşânun
Başında her gice âteş yanar şem'-i şebistânun
153 Dile mahz-ı şifâ oldı dem-i teşrîfi cânânun
Hele cânı yerine geldi ol bîmâr-ı hicrânun

Müstef'ılün Fe'ülün Müstef'ılün Fe'ülün

- 154 Hatt-ı 'izâra geldi ol şüh-ı dil-sitânun
Hâli mükedder oldı 'uşşâk-ı nâ-tüvânun

Fe'ülün Fe'ülün Fe'ülün Fe'ülün

- 155 Bozuldı donanmâsı bâzâr-ı şehrüñ
Fenâsın beyân itdi encâm-ı dehrün
Mef'ülü Mefâ'ilü Mefâ'ilü Fe'ülün
156 Fikr itmededür neybotini Beyt-i Hudânun
Bîhûde degul ditredugi kıble-nümânun
Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün
157 Bulbul ağılar başı uzre gözi yaşın dökerek
şâh-ı gul gaste olup var ise çıkardı çiçek

-JÂM-

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

- 158 Tütüyâdur Kademün başdığı yer hâk degül
Bilmeyen kâdrin anuñ şâhib-i idrâk degül
159 Dem-i teşrîfüne var bende o deñlü ikbâl
Havfüm oldur bedenümden ide cân istikbâl
160 Dûd-ı âhum n'ola zeyn olsa miğâl-i sünbül
Lâleli çeşmede bir gül-ruha oldum bulbul
161 Tutalum devr-i zamân ide murâdum hâşıl
Beni kâbil mi ide 'ahd-i şebâba vâşıl
Mefâ'ilün Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün

- 162 Belâgatuñ bûleğâ-yı cibânı eyledi lâl
Feşâhatuñ fuşâhâ-yı zamâna virdi kelâl
Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün

- 163 Bedr olur mâh eyledükçe cebhe-i pâküñ hayâl
Kaşların endîşe itse cismini eyler hilâl

151. E M P / 152. E M P / 153. E M P / 154. E M P
155. E M P / 156 ve 157. Bellig Tezkiresi (Haz: A. Abdül-
kadiroğlu). / 158. A H İ P / 159. E M P (b) bedenümden:
ki bedenden P / 160. E M P / 161. E M P / 162. A H İ P
163. A H İ P /

- 164 Bir dahı bulmaz niẓāmin kār-gāh-ı i'cidāl
İntizār-ı nazm-ı 'ālem oldı ümmid-i muhāl
- 165 Didüm ol yāre saña bir 'abd-i kem-terdür bu dil
Didi yüz biñ nāz ile ol şāh-ı hüsnum kim degül
Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün
- 166 O deñlü şaldı şahı-ı gülşene bir āteşin gulğul
Kıyās itdüm tıtuşdurdı serāpā gülşeni bulbül
Mef'ülü Mefā'ılü Mefā'ılü Fe'ül
- 167 Olsam n'ola biñ şevk ile ol meh-veşe mā'il
Dīvāne ider ādemi ol şekl ü şemā'il
Fe'ülün Fe'ülün Fe'ülün Fe'ül
- 168 Yaratmış Hudā hüsnuñi bī-bedel
'Abāda kabāda güzelsin güzel

MİM

- Mefā'ılün Fe'ilātün Meīā'ılün Fe'ılün
- 169 O māha dil vireli oldı kār-ı dil mātem
Diliyle uğrar imiş derd ü miñnete ādem
- 170 Yoluñda hāk ile yeksān iken dil ü cānum
Baña bu deñlü cefāya sebep ne sultānum
- 171 Mişāl-i hātem olanlar esir-i şöhret ü nām
Olur sezā-yı ser-engüşt-i i'tirāz-ı enām
Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ılün
- 172 Eksük olmaz o perīnün baña āzārı müdām
Bu dil-i kem-terün oldı işi 'ışk ile tamām
- 173 Gördigüm destini būs itmege tālib 'ālem
Yārün engüştine şevk ile takıldı hātem
- 174 Māh-rūlarla donandı yine şahı-ı 'ālem
N'eylesün sen de bak inşāf ile zāhid ādem

164. E M / 165. E M P / 166. E M P / 167. E M P
168. E M P / 169. E M P (b) derd ü: derd P / 170.
E M P / 171. E M P (b) sezā-yı ser: - P / 172. E M P
173. E M P (a) gördigüm: gördi hep P / 174. E M P

- 175 Saña 'āşık olanuñ 'āşık-ı efkendesiyem
Kim saña bende ola ben de anuñ bendesiyem
Fe'ilātün Mefā'ilün Fe'ilün
- 176 Seni gördükçe āh ider cānum
Āh ammā ne āh sultānum
Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün
- 177 Māh-rūlar içre şimdi bir şu'aybum var benüm
Zāhidā ma'zūr tut ancak şu 'aybum var benüm
- 178 Nakş-ı reng-i 'arızuñ gitmez gözümden dem-be-dem
Çeşm-i giryāna 'āceb mi lāleli çeşme disem
Mef'ülü Fā'ilātü Mefā'ilü Fā'ilün
- 179 AHCār iderdi saña şalāt ile ihtirām
Taşdan beterdür ol ki saña itmeye selām
Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün Mefā'ilün
- 180 Bugünden sonra ben bahtumla bīhūde 'inād itmem
Temennā-yı vişāl itmek degül nāmını yād itmem
- 181 Haṭuñ geldükde efzūn oldu şevk-ı cān-ı nālānum
Baña 'ışkuñ berāt ile virildi şanki sultānum
- 182 Makarr-ı 'āfiyet olmak ne mümkün ādeme 'ālem
Fenā-yı 'ālemi endişe eyler de ölür ādem
Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün Müstef'ilün
- 183 Her haṭvede bir serv-kaḍ dil-ber temāşā eyledüm
İl bir donanmā eyledi ben biñ donanmā eyledim

NÜN

- Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilātün Fe'ilün
- 184 Naẓar-ı 'ibret ile baksa eger dīde-i cān
Toludur āh mine'l-mevt ile dīvār-ı cihān

175. A H İ P / 176. E M P / 177. E M P / 178. E M P
179. A H İ P / 180. E M P / 181 E M P / 182. E M P
183. E M P / 184. E M P Y

- 185 Çekdürüp çille-i derd-i ğam-ı ʿışķın her ʾān
 ʾAdemi zūr ile meftūn ider ol kaşı kemān
- 186 Gün gibi pertev-i hüsn ile cihān-ārāsın
 Yüzün arduñ hele ey māh ʿaceb ğarrāsın
- 187 Zāhidā görmek imiş kaşduñ o yāri her ʾān
 Görinür saña da bir gün gör o fettān-ı cihān
- 188 Yüz virürsin varup āyīneye ey sīm-beden
 Gör ne söyler ol iki yüzli senūñ arduñdan
- 189 O gül-i ter ola pejmürde-i te'sīr-i ħazān
 Ki tuta bülbuli zāğ-ı siyeh ile yeksān
- 190 Her gice gülşen-i kūyuñda idüp āh ü fiğān
 Giceci bülbulde döndi dil-i şūrīde hemān
- 191 Cem'-i ħübāna kesel virdi rakīb-i nā-dān
 Bozdı cem'iyetini ğonçelerūñ bād-ı ħazān
- 192 İttifāk eylediler almağa gönölüm ħübān
 Luṭf idüp baña gönöl yardımı itsün yārān
- 193 İki ʿālemde beni eyle meġāvifden emīn
 Mazhar-ı hüsn-i kaḅul eyle duʿāmı ʾāmīn
 Fe'īlātūn Fe'īlātūn Fe'īlūn
- 194 Sende yok niyyet-i luṭf u iḥsān
 Yok yere bahta idersin bühtān
- 195 Sā'at-i vāhidedür ʿömr-i cihān
 Sā'ati tā'ate şarf eyle hemān
 Fe'īlātūn Mefā'īlūn Fe'īlūn
- 196 Dil ü dīnüm ile ʿadūdan emīn
 Meded eyle yā erḫame'r-rāḫimīn

185. E M P Y / 186. E M P Y / 187. E M P Y / 188. E M Y P
 (a) āyīneye: āgyāra sen M P Y / 189. E M P Y (b) ile:
 eyler Y / 190. E M P Y / 191. E M P Y / 192. E M P (b)
 yārān: - M / 193. A H İ P / 194. E M / 195. E M P
 196. A H İ P

Mefâ'ilün Fe'ilâtün Mefâ'ilün Fe'ilün

197 Olup fütâde-i hâk-i rehi bu cân ile ten
Gönül düşürdüm o serv-i bülend-i'îşveye ben

198 Bakılmaz oldu o hüsn-i cemâle şa'sa'adan
Kitâb-ı hüsnüñi kaldı gözüm mü'tâla'adan

199 'Acüz-ı dehr ile ülfet ider mi 'âkıll olan
Bakar mı nâkışatü'l-'aqla merd-i kâmil olan

200 Tayanmaz oldu benüm tûb-ı âhuma gerdün
Tüfeng-i nâr-mizâcuñ kulağına kurşun

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün

201 Her biri bir gevher-i yektâ gibi oldu 'ayân
Sîm-tenlerle donandı çâr-süy-ı zer-gerân

202 Kağı bir sultân-ı hüsn-e cânı kurbân eylesün
Dünyede bir cân ile 'uşşâk-ı şeydâ n'eylesün

203 Ehl-i 'ışkuñ lezzetinden zâhidâ mahrûmsın
Sen hevâ-yı 'ışkı bilmezsin dağı ma'sûmsın

204 Var mıdur mihr-i cihân-ârâda bu vech-i hasen
Mâh-ı tâbânım nazar kıl işte hürşid işte sen

205 Süre-i levh-i şıfâtüñ şâdıku'l-'adü'l-emîn
Âyet-i kübrâ-yı zâtüñ rahmeten li'l-'âlemîn

206 Rûhuña olsun şalât ile selâm-ı Hâk rehîn
Yâ Muhammed Muştafâ yâ rahmeten lil-'âlemîn

207 Vaşfuña lâyıkkı degüldür bu dehân ile lisân
Baña bu küstâhluk besdür huzûruñda hemân

208 Vaşf-ı zî-şânüñ ne haddümdür eyâ fahr-ı cihân
Na't-i pâküñden garaž tekrâr-ı zikründür hemân

Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün Mefâ'ilün

209 Hücüm-ı şiddet-i berf oldu mâni' gelmedi cânân
Bırakdı bir bürüdet beynümüzde yâr ile devrân

197. E M P Y / 198. E M P (a) hüsn-i: hüsn ü P / 199.

E M P Y / 200. E M P Y / 201. E M P Y / 202. E M P Y

203. E M P Y / 204. E M P / 205. A H İ P / 206. A H İ P

207. A H İ P / 208. A H İ P / 209. E M P Y (a) cânân:

yârân M Y (b) bırakdı bir bürüdet: bürüdetler

bırakdı E

- 210 Hırām-ı nâz ile kıddün cihāna āfet eylersin
Gelürsin cāmi'e 'uṣṣāka 'arż-ı kıamet eylersin
- 211 'Aceb mi vażc-ı mestl çeşm-i şüh-ı dil-sitānından
Şarāb-ı la'li gitmez bir nefes yārūn dehānından
- 212 N'ola kıdrün senün 'ālī ise a'lādan ednādan
Garaż sensin eyā Maḥbūb-ı Hāq remz-i اودانی dan
- 213 Niçün eyler hāzer meh-pāreler 'uṣṣāk-ı zārından
'Acebdür bu ki şayyād ihtirāz ide şikārından

Mefā'ılün Mefā'ılün Fe'ülün

- 214 N'ola meclis olursa reşk-i gülşen
Açıldı gül gibi oldu o gül şen

- 215 Budur vird-i zebānum saña her hın

اغنى يا غياث المستغنين

Mef'ülü Mefā'ılı Mefā'ılı Fe'ülün

- 216 Görme beni ağıyar-ı bed-endiş ile yeksān
Hiç bir mi olur bülbul ile zāğ-ı bed-elhān

- 217 Kūyında görüp bendesin ol şüh-ı cefā-fen
Biñ işve ile didi unutma burayı sen

- Müstef'ılün Fe'ülün Müstef'ılün Fe'ülün
- 218 Şāh-ı cihāna olsun şām ü seher nişimen
Fevkinde şahın-ı 'ālī tahtında şahın-ı gülşen

HĀ

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilün

- 219 Oldı hādī ehl-i takvāya o sultān-ı vecīh
Muṣḥaf-ı teblīğini taṣdīk idüp لايب فيه
- 220 Bāb-ı Hāq meftūh iken her laḥza ehl-i hācete
İlticā lāyık mı mağrūrān-ı cāh-ı devlete
- 221 Tābiş-i nezzāreyi seyr eyle çeşm-i yārda
Cāy-ı 'ibretdür bu kuvvet merdüm-i bīmārda

210. E M P Y (a) hırām-ı: hırām ile E / 211. E M P
212. A H İ P (a) a'lādan: a'lā vü İ P (b) Sure: LIII,
ayet: 9. / 213. E M P Y / 214. E M P Y / 215. A H İ P
216. E M P Y / 217. E M P / 218. P / 219. A H İ P (b)
idüp: kıl P / 220. E M Y (b) lāyık mı mağrūrān-ı: lāyık
midur mağrūr-ı E / 221. E M Y

- 222 Bûlbûl ağlar dem-be-dem ol verd-i handân üstüne
Fâhte feryâd ider serv-i hırâmân üstüne
Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlâtün Fe'îlün
- 223 Hasret-i hâk-i rehûnle senûn ey nûr-ı ilâh
Atılur tâk-ı felekden yere hürşîd ile mâh
- 224 Gayrdan tağliye kıl şıdık ile kalbûn her gâh
Kalb-i hâlîye olur feyz-i tecellî-i ilâh
- 225 Olmak isterseñ eger kabre girüp âsûde
Mâ-sivâ'llâh ile olma bu kadar âlûde
- 226 Seni beñzer dimem ol şûh-ı cefâ -âyîne
Kâ'ilem ben nazar erbâbına ey âyîne
- 227 Ne 'aceb gelse bu reşk ile harâret cânâ
Ezilür turma şeker la'î-i leb-i cânâna
- 228 Varmadum hayli zamândur o der-i vâlâya
Bir şakıl oldu sebep fâşıla-i kübrâya
- 229 Bizi şâd itmedi bûs-ı leb-i dil-cûsı ile
Şakınur bizden o zâlim bir içim şuyı bile
- 230 Zâtuñı nûr kılup ey şeh-i gerdün-pâye
Eyledi nûr-ı cihân-tâbuñı Hâk bî-sâye
- 231 Ne kadar mücrim isem ben saña oldum bende
Kıl şefâ'at kerem it itme beni şermende
- 232 Cümle 'âlem bu şehâdetde baña yâr ü güvâh
رب الله له الملك ولا رب سواه
Mefâ'îlün Fe'îlâtün Mefâ'îlün Fe'îlün
- 233 Şafâ-yı müjde-i teşrîfûñ irdi âfâka
Ne yeller esdi şabâ uğraduñ bu müştâka

222. E M P Y / 223. A H İ P / 224. E M P Y / (a) her gâh:
âgâh P / 225. E M Y / 226. E M P Y / 227. E M P Y /
228. E M P Y / 229. E M P Y / 230. A H İ P / 231. A H İ P
232. A H İ P / 233. E M P Y (a) müjde-i: müjde P (b)
yeller: iller M

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 234 Olur sūzān karīb olduğça şem'-i bezme pervāne
Yakīn bildüm ki âteşdür netīce kurb-ı cānāne
- 235 Hākīkat zann idüp sūz u güdāzın bakmadı cāna
Yazıklar şem'-i bezmün âteşine yandı pervāne
- 236 Şeher boynum burup hem-sāye oldum reh-güzāruñla
Gözüm yollarda kaldı nergis-āsā intizāruñla
- 237 Alup naqd-i dil-i zār-ı hezārı biñ zarāfetle
Açıldı taraf-ı bāğa gonça-i ra'nā nezāketle
- 238 Budur vird-i zebānum şermī-i 'işyān ile her gāh
Şefā'at yā Habība'llāh şefā'at yā Resūla'llāh
- 239 Senūñle iftiḥār eyler iken dünyāda 'uqbāda
Beni itme hacel ey kân-ı şefkat rûz-ı ferdāda
- 240 N'ola şubḥ u mesā der-gāhuña yüz sürse mihr-ü māh
Çerāğ-ı nûr-ı zātuñdur cihān yā nûru'arşı'llāh
- 241 Ḥayāl-i 'arız-ı dil-ber gelince çeşm-i giryāna
Şanursın iki gül düşmiş meyān-ı baḥr-ı 'Ummāna
- 242 Ser-āmeddür elif-veş kadd-i cānānistikāmetde
Netīce vāhid-i ke'l-elldür ol serv kāmēde
Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün
- 243 Leb ü la'lūñle dendānuñ düşelden baḥr-ı 'Ummāna
Delindi incunūñ bağı aceb reng oldu mercāna

YĀ

Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün Mefâ'îlün

- 244 N'ola ser-cümle 'afv eyler iseñ eşḥāb-ı 'işyānı
ilāhī lutfuñuñ ihsānuñuñ yok ḥadd ü pâyānı
- 245 Döner būs itmege her lahza ol pây-ı dil-ārāyı
'Aceb mi ser-nigūndur diseler cennetde Tübāyı
- 246 Zamān-ı yaḥda çıkmaz şanma sen ol tıfl-ı mümtāzı
Daḥı şimdi kayar oldu o māhuñ eşheb-i nāzı

234. E M P Y / 235. E M P Y (a) sūz u: sūz M P Y

236. E M P Y (a) burup: yürüp M Y -güzār : güzēr M Y

237. E M P Y / 238. A H İ P / 239. A H İ P (a) dünyāda:

dünyā vü P / 240. A H İ P / 241. E M Y / 242. E M Y

243. Bellig Tezkiresi (Haz: A. Abdülkadiroğlu) / 244. E

M Y (a) n'ola: ola Y ser: seyr Y / 245. A H İ P

246. E M P Y (a) şanma sen: şanmayuñ M

- 247 Bu ğurbet ilde vaşluñ ol kadar emr-i muḥāl oldı
Baña fikr-i vişālūñ eylemek ʿayn-ı vişāl oldı
- 248 Hicāb altında kaldı seyr idelden rüy-ı cānānı
N'ola gündüz görünmezse sipihruñ mäh-ı tābānı
- 249 Didüm merhemle gördükde ruḥ-ı pür-tāb-ı cānānı
Gil-endūd eylemişler göz göre mihr-i dıraḥşānı
- 250 Beni yād itmez olduñ bir selāmuñla gözüm nūrı
Unutduñ mı ʿaceb ben ʿāşık-ı şeydā vü mehcūrı
- Mefāʿilün Mefāʿilün Feʿülün
- 251 Resūluñ ḥādim-i naʿt-i şerīfi
Süleymān bende-i Rahmān N a ḥ ī f ī
- Mefʿülü Mefāʿilü Mefāʿilü Feʿülün
- 252 Ey pādişeh-i kişver-i levlāk n'olaydı
Ol yer ki başarduñ gözümün nūrı olaydı
- 253 Şad çak-i ğam-ı ḥasret olup cism-i ʿalīli
Mecrūḥ-ı ḥadeng-i nigeḥūñ aldı fetīli
- Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilātün Fāʿilün
- 254 Ey vücūduñ bezm-i levlākūñ münevver şemʿası
Āfitāb-ı zātuñuñ şems ü kamerdur lemʿası
- 255 Düşme kayd-ı rifʿat ü cāha gel itme raġbeti
Düş gibidür intizām-ı ʿālemūñ keyfiyyeti
- 256 N'eylesün bīmār olursa nergis-i dil-cūları
Üstüne dā'im kılıç tutmış turur ebrūları
- 257 Nā-kesūñ yok kesb-i ḥüsn-i ḥulka aşlā niyyeti
Cāh-ı devlet zann ider bī-çāre insāniyyeti

247. E M P Y (a) bu: nev Y / 248. E M P Y / 249. E M P Y
250. E M P Y / 251. E M P Y / 252. A H İ P / 253. E M P Y
(a) olup: olur E / 254. A H İ P / 255. E M P Y (a) rifʿat:
rifʿāte M Y / 256. E M P Y / 257. E M P Y (b) cāh-ı:
cāh ü P

258 Sevmişem bir şūhı gerçi bûlbûl-i şeydâ gibi
Yılda bir 'arz-ı cemâl eyler gül-i ra'nâ gibi

Fâ'ilâtün Fâ'ilâtün Fâ'ilün

259 Zahm-hûr-ı miñnet ider 'ademi
Bir gül içün bir niçe hâruñ ğamı

Müfte'ilün Müfte'ilün Fâ'ilün

260 Mâ'il olur gördiği dem dil-beri
Olmadı bu dağdağadan dil berî

Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilâtün Fe'ilün

261 Bî-'ivaż eyledün İmân ile teşrîf beni
Sen zevâlınden emîn it meded ey Rabb-i Ğanî

262 Gözedür dâ'im anı her nigeñ-i dil-cûsı
Çeşm-i yârûñ kılıcın şalsa n'ola ebrûsı

263 Hecr-i ebrûsı hilâl itdi vücûd-ı bedri
Bir güzeldür ki o meh-pâre bilinmez kâdri

264 Göricek silsile-i zülfini 'aqlum gitdi
Beni ol saçları Leylî hele Mecnûn itdi

265 Düşdi ol mertebe âlâyiş-i 'ışka cânı
Olmadı Mûh-kenûñ başına hiç dermânı

266 Sevdigüm eyle vişâlüñle müşerref cânı
Âdem âdemle bulur tesliyet-i rûhânî

267 Kendiye mesken iderse ne 'aceb hāmūnı
Sana 'âkıl diyü medh eylemezem Mecnūnı

268 Pây-bûsuñ dil-i bîmāra şafā-bağş oldı
Şanki ser-çeşme-ı hayvānuñ ayağın buldı

269 Def'-i ğamdur diyü nûş itme şakın cām-ı Cemi
Ki ğamuñdan dañı efzûn-ter olur soñra ğamı

258. E P / 259. E M Y / 260. E M P Y (a) dil: dil dil Y

261. A H İ / 262. E M P Y (a) dâ'im: - Y / 263. E M P Y

(a) bedri: pederi Y / 264. E M P Y / 265. E M P Y

266. E M P Y / 267. E M P Y (a) eylemezem: eylemedüm E P

268. E M P Y / 269. E M P Y (a) şakın: - M Y (b)

ğamuñdan: ğamından M

Meşâ*ilün Fe*ilâtün Meşâ*ilün Fe*ilün

- 270 Getürme başuna sevdâ-yı *ışk-ı bî-dâdı
Şakın şakın hele başdan çıkardı Ferhâdı

Meş*ülüm Fâ*ilâtü Meşâ*ilü Fâ*ilün

- 271 Terk eylemem hâṭ-âver olursa o mâhumı
Hâṭṭ-ı şerif ile severem pâdişâhumı

8. BEYİTLER

Fâ*ilatün Fâ*ilâtün Fâ*ilâtün Fâ*ilün

- 1 Muştarâ Hân-ı muzaffer şâh-ı zî-kadr ü celâl
Ğâbitü'l-*azm-ı gazâ mahrûs-ı fazl-ı Kirdigâr

Fe*ilâtün Fe*ilâtün Fe*ilün

- 2 Sensüz ey ruhları gül lebleri mül
Kamış işkencesidür *âşıkâ ney

270. B M P Y (b) çıkardı: çıkarur M Y

271. Bellig Tezkiresi (Haz: A. Abdülkadiroğlu)

1. beyit: B/96b

2. beyit: Bellig Tezkiresi: (Haz: A. Abdülkadiroğlu)

9. MUAMMALAR

Fİ'L-MU'AMMİYÂT

1

İbrāhīm

Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlûn
 Olalı mihr-i ğam-ı ʿışķuñ ile perverde
 Eşk ü âh oldı nümâyân bu dil-i kem-terde

Y/20a

2

Ahmed

Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlûn
 Ele aldıkça anı ğamze-i şûriş-fikenûñ
 Hûn-ı dil zâhir olur tîr-i kemānuñda senûñ

Y/20a

3

Receb

Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlâtûn Fe'îlûn
 Dil-i deryâ-yı melâhatde gönül dâ'im arar
 Bulmağa ol dūr-i yektāya müşābih gevher

Y/20a

10. GAZELLERDEN

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ılün

- 1 Sāye-i kaddūn ki naḥl-i bāğ-ı cennetdür baña
La'l-i nābuñ Kevser-i 'ayn-ı 'ināyetdür baña

Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün Mefā'ılün

- 2 Beni görince ol rūḥ-ı revānum plş-i rāhında
Şumār-ı 'ömr-i nā-kāmān gibi tırmaz şitāb eyler
Görürken bunca dem seyl-āb-ı eşki çeşm-i pür-nemde
Benüm bilmem o naḥl-i tāze nemden ictināb eyler

- 3 Kad-i şimşāduña beñzer senüñ serv-i çemān olmaz
Bu gülşende hele mānendüñ ey rūḥ-ı revān olmaz

Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ilātün Fā'ılün

- 4 Şanma kim teb-ḥāle-rîz olmışdır o la'l-i müzāb
Cā-be-cā Āb-ı Ḥayāt üzre zuhūr itmiş ḥabāb

- 5 Şun pey-a-pey sāğarı sāķī bilursin dā'ima
Jeng-i mir'āt-ı dili cām-ı şarāb-ı nāb açar

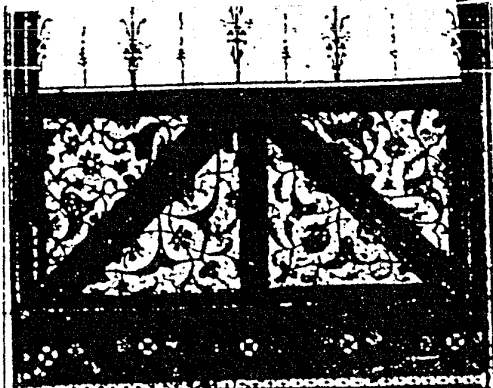
Mef'ulu Fā'ilātu Mefā'ılı Fā'ılün

- 6 Haṭ geldi şanma ey yüzi gül rüy-ı ālūne
Bir perde çekdi baḥt-ı siyāhum cemālūne

Bu sayfadaki şiirler Doç.Dr. Abdülkerim Abdülka-
diroğlu tarafından hazırlanan Nuhbetü'l-asar li-zeyl-i
Zübdetü'l-eşar'dan alınmıştır.

11. A R A P Ç A V E F A R S Ç A

Ş i i R L E R i

لقد اغتنى الله قبل مني
خليل هدا من مبلغ بختي
الله ان اشكو من كلاله وشدة
نهاية آلامه وغاية بغيته
سبحم العباد بآية سلامي بهم
افكر اخواني واذا لمعشر
البنى علم بعد ان باروا هلم
اخيل دارس والمزار بعيد
ركبت معاني قد قد بعد قد
وكتاذهنا تحت كل كواكب
فودر زمني النار عند بحرة
حلت ربوها لارحمتي حولها
صفاهان بارض بليت بكدها
صفاهان ثابها صفاء وراحة
صفاهان ابن القاضون ليك
صفاهان مفعود بفتداو الصفاهان
ونهرك زردود بلك مرثيا
الانيت شعرنا الصابك طارفا
وليك باله زاد لكل زيادة
اسفاهان شعرنا شمرنا متيا
فوا اسفاهان علم فوت مدة

انال بالاله الفوز بمنيتي
اله جميع اقوامي وربع عشيرتي
ومن طول هجراني وتقصير همتي
وصال دؤر الغربة ووجه اجتي
وقل لهم عن اشتباي وروعتي
احق واصبوا كل يوم وليك
حنيني اله صبي دؤمي وعترتي
ومن بيننا حانت لئال الصموني
خببت قبا في الحجر في تير حرة
ففي الغلب نوعات وفي النور معنى
وعني ببل الدرع منها بفرقة
نوحني قلبي اسرته وحشي
توالت عموم الدهر فيها بشدة
وما هانها ما هون فيها سريرة
دور شرف كاتوا بد والفضيلة
من الغلها الت الكين بنة
برنتي لاسلاف من اهل الجماعة
وكت مصابا من فراق الاخلة
وقد زال عن قلبي سرور ويحي
كليبا غربيا يستل بشقة
مضت وانقعت في افق الاخرة

وستاوت اسفار البعيرة سادما
ومن يطلب الدنيا بلا قية موليا
وقصة مروة لا يزيد بسفي
عزورك في الدنيا هباءا وطلا
توالت عموم الدهر فيها رأيتها
امر على ربع وانظر شمل
نزلت بدار ليس فيها مواش
الا هل تبعوني بخس درهم
الا لم لم يرحم مريض بحاله
ومن سفر هزانت ندائة
وما الحكم ان للكريم الذر الله
قلنا بك يا قلب الشتم غافلا
وكم من غريب واصلاته ربه
اعوذ برب الناس من كل مارد
وقد ثبت ياذا الفضل عما رايت
وفي خاطر كسب الناس زيادة
توجرت ياذا العفو والفضل
بفضلك واصلني اله ساحة بدر
اليتك مولانا ليتك سدر
اليت بغيته واستر عيوبه برمة
الهي ومولا سر ملاذر ولجأ
تلعب في قلبي وقود ملاذ
تقبل دعاء العبد جاء ناجيا

رايت العاجب الزمانه بعيرة
ومر كبا كل الزمان بشقة
ولا يئل الا بول الله بغيته
حضورك قبل قد ربح والخلة
تكالل صرف لينا ما توالت
اقول بلطف ابال واهل الغرى
بوانتي صدقا وبغص سلوة
كيسف قد باعوه فرقة اخوة
بنوح وبكلم في فاضل الدولة
ولست ادر في اللوم نفع نديتي
علي باب الافعال كل خليفة
عن ادراك فعل الله رب البرية
وكم من مريض قد فشا برحه
يوسوس في صدره بمرور شدة
بعقل فصر من بكية فكرته
وفي فكرته تكبر زادر بعيش
اليت بتقصر وبجز وذلك
وجود مني عن اول نشانه
بكثرة عصيانك وقل طاعني
اقل عثرته واغفر ذنوبه وزاني
وربه ودراته وخاف فطرته
الهي فنكن لوعتي وحرارة
الهاب افصال وجود ونفرت

انك سليمان الخبيتي تانيا
ومتهلا وخاشعا بعترته

اعزته الى الخلق عما اخافه
بلت بداه لادواء لبره

اغتنى معاني عن جميع الخاف
وليس يا ويني شواك بشقة

بصوتك بتر لا تقهر امورا	بصوتك واحفظني وجك رفق
وانشك اللهم غفوا ورحم	مع البر والاحسان في كل حال
فصل وسلم يا اله المبین	علم اشرف الكونین خیر البریة
نعمت الجود في الارض والسماء	واحسن مخلوق بخلق وخلقة
نبی انین صادق الوعد موفا	رسول کریم کاه ختم النبوة
وبلغ تحیات انزلت والما	
لارواح اصحاب آل وعتره	

سجده لاعلم لنا الا ما	علت وفیت الهی کرما
احسن وانت علینا نعم	
یارب لك الشکر فردنا علما	

انعام تو عایش بسطه و	احسان تو یاست یارب رجا
ان منعم ذر الجود غنی وغنی	
فعل تو دامت بخلق دورا	

در موسم گل بلیل شیرین حران	دانه گریه گوید بر موز نقات
در زیر ویم نغمه خود میگوید	
بر شوق گل رور محمد صلوات	

آن فرزند بدر اگر دوا فعل لقب است	در هر دو جهان لایق ختم وغضب
دورند ز فرموده پیغمبر حق	
دهون مسلمانان از ایشان عجایب است	

انواع ستایش و سپاس بجده	احسان نبایش و تثار بجده
بر خالق ماکه اوست رزاق جهان	
فرد واحد است و هم خداوند ممد	

تا کشت وزان بگلشن عالم باد	باباد شود صحن گلستان آباد
انواع تحیات و صلاه و تسلیم	
بر روح نبی و آل و اصحابش باد	

آنکه بصدیق دروغی دارند	در تن دل به نور و فروغی دارند
از رتبه اسلام فرومی آیند	
با حربه کفر بلوغی دارند	

شایسته درگاه تو محمد ماست	بایسته انعام تو شکر عابد
ای منعم و رزاق مطیع دعا ص	انت الصمد الفرد و انت الواحد

الحمد لا فضل لك والعزة لك	والشکر لا لائلك والنعمة لك
لاراد لا فضیلت من لحر	
العزة والنعمة والقصة لك	
یارب لك الملك وانت الایك	لاندره شریك في جلالك
انتا لك راجعوف في عاقبة	
انت الباقی وكل شی ها لك	
امروز که باشت گلستان رفتم	در هر قدم والد و حیران رفتم
از شیرین هنج نذیم شاد رفتم	
گر باده گویاه بگوش جانان رفتم	

الحمد لای علی ما انعم	قد علم الانسان بما لا یعلم
لا علم ولا نفس لنفس الا	ما علم و الله قائل اعلم

در باغ که من نظاره بر کل سازم	بر یاد رخ کسی تا مل سازم
ز یاد کنم چنانکه در صحن حرم	سر موی ختم پیکان بلب سازم

آن کس که بود لب رسول یزدان	با صدق و روح انفس مخلوق جهان
در شان شریفش کجاست دارد	با کفن سپود یعنی عدوان

خواهی که وجود تو شود آیین	ده چرخ بروی زردی سینه
کبر و حد و عجب و غرور و غیبت	
حرص و طمع و بخل و ریا و کین	

یا افضل من الزمان	ایله
یا من نطق القلوب علی الحق لریه	
قد عظم انت تعالی شرفا	
العرش وما فیہ یصلون علیه	

ای رافضی از رحمتی سنگ داری	بالوت درون طلیت چوین سنگ داری
من بل هر غرام مضحک سازی	دستار زر که عقل کوچک داری

غزلیات فارسیه

شود لبست غفلت سرور بدو ای	دین عالم مرخص نیست کس بجای
ازان لعل شکر خاگرد خشمم بدین	نیم شبایست از دندار هر چاه سلاهی
ز بند زلف دیر مرغ در غفلت گرفتار است	زدامی شد رها گر چه وله افتاد دایمی
بگو زنا جبار چون شکست ز مهر و کرم	مبارک بگذر تن سرو باغ خوشخوئی
هلال از مهر رخشان مستفیض نور	بیاید صحبت کامل علاج تا غمی دل
با صاحب هنر دنیا پرستان کی بگذارد	دنه طبعان چه داند قدر مردای کرک
بقصد کمر و دشمن کن از بجزود تر	اگر مزد و جرات کن عزیز ذوق نقی
تجی من گریاشم تا زخم ناف خود آرد	غرض اظهار حب لطافت شد صاحب

بفکر صائب با کینه در عرف سخندان	هزار احنت کو بر شوت گفتار صائب
زهی فیض بلاغت از تو شد دین کلامی	که به جام کرده گویا من به کمال کلامی
گهر پرورده در بار تخت این کوئی داد	که شد حسن ادب در قصه مردان کلامی
شعله است ز وصف ماه کنعان اعتبار	گند برینغ شامی لغفا و خط غلامی
زخم کاوش چرخ سحر صبر باید کرد	چو خام هر که دارد آرزو بر نیکی
تجی کر زار سمانه نکت کویم	برقص آرد ترنهار نظم روح جامی

مبادا نظام آراز سحر تاب بای	که باشد از وقت بالایی با سلامی
سم شورید چون بیل بنم افتاده جوده	کمال اندامی دلازمی نال خوشخوئی
بل از فکر زخندان در شنگ طره ای	بدواند که از جامی رهید افتاده دایمی
آه نالا یارب سرم بلاسمان دارم	گنم حسرت کشی آن غیرت ماه تاهمی
چه گویم منکران عشق را از نکت حکمت	مؤثر نیست بند خاص لبها شمع حایمی
نیج انگشت من بگنجه زیبا شود پیدا	سلام من رساند نظم من روح نظامی

تجی بی ترا شاهد شکر خوابید	که شبر نیز بیاید مشرب شیرین کلامی
نمی شاید ناده بخت خلعت شمع	مقاله بایست گفتن مناسب مقامی
تجی که خبر دار ز سر حکمت ازین	مناسب بایست گفتن مقاله مقامی

تا بیک خواب نفاقل از بر بیدار باشی
گر بخوای فیض شب ششم رخت سر
صبح صادق راست بگوید که بر شین
گشت بیدار دل دلی دولت هر دو
هر که در وقت سحر بیدار شد گردید
بخت بیدار در شرب و حاصل ترا
غفلت دل میشود شک و محفل
کوسفندان سین در غرض تیغ بلا

بگذرد ایام حسن دلی بر بیدار باشی
مصحفم بر خیز چون در طریق بیدار باشی
یکم راه صفار از هر بر بیدار باشی
شواخس غامت نیک اختر بر بیدار باشی
این بود شرط سعادت گستر بر بیدار باشی
گر بخوای زب و فر سرور بر بیدار باشی
چون باین خیل و سپهر شکر بر بیدار باشی
القدر از شیوه تن پرور بر بیدار باشی

ارنجی تا زل اینست بند کاهان
کر ترا بد صفار بهتر بر بیدار باشی

رختن من بگو از سور و شادان	دلخ سخن بگو با حاصل جادان
دایغ جفا من به مردم رحم زخم دل	طعن غم مده بره زب تو خادان
زخم زبان مزین بزین شیشه بدلی	دانشی کن کن نطف و کرم بران
کار در دای بران قصه حال یکم	قول بخت بگو بگو شیشه مزادان
برده برن کشش بکش دست ستم زانم	شیع مقامش بکش آتش ناله هارن
قول عدو و صبر بر ناله من بگو شادان	سنگ حذف فخر خود در گرانهارن
باد گری میا بیا فد جو کهر نیم	باربدان شوبشو هدم جانفزارن
داد طرف طرف شرف سایه سرو قد تو	دور نه مرا بر ای یکدم از بهارن
خل بر یکس کس هیچ شرف نمیدهد	هدم ناگهان مشاور شد دربارن
خوار من بگو بگو عزت قدر عاف	لوع و فاش و شور و رسم خط خادان

عیب کس بین بین شرط ادب بخینا
ست خطا مرو برو بره و دشمنان

طرح نظیره با یقین شد داشت کس	لوفو فایکا ناست چه دل بیوان
بنده که ملوک را شرف ملوک گفته اند	گیت بدان ز نکت تعید آدار من
رفت و قد و جاه او باد فزون و دور	بالحلب قبول حق هت چنین دغیر

سر از سه نشو و رعده شب کن	غفلت کن بوقت سحر که خواب کن
سحر عاشق تبلیغ و لایم شو ملول	در راه عشق هر چه رسد کتاب کن
سه جمله شور و دل عاشق از آن تست	خواهی عمارتش کن خواهی خواب کن
عشان را جفا و عدا و دانا کنی	ای دست عشو و فتن خطا و صواب کن
تا کی کنی بخت دلا و جور بی شمار	بیدار باش و فکرت روز حساب کن
از طاعت تو زمره زمره چو آب شد	در دیده یک که بسوی آفتاب کن

طرح سخن لطیف بیاید بخینا
یا شو خوش تا سخن من طلب کن

